

Službeni list

Europske unije

Hrvatsko izdanje

Posebno izdanje 2013.

15. Okoliš, potrošači i zaštita zdravlja

Cijena: 10 EUR

HR

Svezak 08

Sadržaj

Uvodna napomena	1
-----------------------	---

Referenca		Stranica		
Godina	SL			
2000.	L 18	1	32000R0141	
			Uredba (EZ) br. 141/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1999. o lijekovima za rijetke bolesti	3
	L 230	16	(2000/541/EZ) 32000D0541	
			Odluka Komisije od 6. rujna 2000. o kriterijima procjenjivanja nacionalnih planova u skladu s člankom 6. Direktive Vijeća 1999/13/EZ (priopćena pod brojem dokumenta C(2000) 2473)	8
2004.	L 90	15	32004R0574	
			Uredba Komisije (EZ) br. 574/2004 od 23. veljače 2004. o izmjeni priloga I. i III. Uredbi (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima o otpadu ⁽¹⁾	12
	L 364	1	32004R2006	
			Uredba (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za provedbu zakona o zaštiti potrošača (Uredba o suradnji u zaštiti potrošača) ⁽¹⁾	45
2005.	L 22	1	32005R0111	
			Uredba Vijeća (EZ) br. 111/2005 od 22. prosinca 2004. o utvrđivanju pravila za nadzor trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja	56
	L 55	57	(2005/166/EZ) 32005D0166	
			Odluka Komisije od 10. veljače 2005. o utvrđivanju pravila za provedbu Odluke br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje emisija stakleničkih plinova u Zajednici i za provedbu Kyotskog protokola (priopćena pod brojem dokumenta C(2005) 247)	66
	L 149	22	32005L0029	
			Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) ⁽¹⁾	101
2006.	L 339	16	32006L0125	
			Direktiva Komisije 2006/125/EZ od 5. prosinca 2006. o prerađenoj hrani na bazi žitarica i hrani za dojenčad i malu djecu (Kodificirana verzija) ⁽¹⁾	119
2007.	L 189	1	32007R0834	
			Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91	139

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

Referenca				
Godina	SL	Stranica		
2007.	L 323	23	(2007/800/EZ)	32007D0800
			Odluka Vijeća od 5. lipnja 2007. o potpisivanju Sporazuma između Europske zajednice i Republike Turske o sudjelovanju Republike Turske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama	162
	L 323	24		22007A1208(02)
			Sporazum između Europske zajednice i Republike Turske o sudjelovanju Republike Turske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama	163
2008.	L 250	1		32008R0889
			Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu . . .	173
2009.	L 95	13		32009R0297
			Uredba Komisije (EZ) br. 297/2009 od 8. travnja 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1277/2005 o utvrđivanju provedbenih pravila za Uredbu (EZ) br. 273/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o prekursorima za droge i za Uredbu Vijeća (EZ) br. 111/2005 o utvrđivanju pravila za nadzor trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja	257
2011.	L 304	64		32011L0083
			Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾	260
	L 335	86	(2011/850/EU)	32011D0850
			Provedbena Odluka Komisije od 12. prosinca 2011. o utvrđivanju pravila za direktive 2004/107/EZ i 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uzajamne razmjene informacija i izvješćivanja o kvaliteti zraka (priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 9068)	285
2012.	L 41	1		32012R0125
			Uredba Komisije (EU) br. 125/2012 od 14. veljače 2012. o izmjeni Priloga XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija („REACH“) ⁽¹⁾	306

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

Uvodna napomena

U skladu s člankom 52. Akta o uvjetima pristupanja Republike Hrvatske i prilagodbama Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, potpisanog 9. prosinca 2011., tekstovi akata institucija donesenih prije pristupanja koje su te institucije sastavile na hrvatskom jeziku od dana pristupanja vjerodostojni su pod istim uvjetima kao i tekstovi sastavljeni na sadašnjim službenim jezicima. Tim se člankom također predviđa da se tekstovi objavljuju u *Službenom listu Europske unije* ako su tekstovi na sadašnjim jezicima tako objavljeni.

U skladu s tim člankom objavljuje se posebno izdanje *Službenog lista Europske unije* na hrvatskom jeziku, koje sadržava tekstove obvezujućih općih akata. To izdanje obuhvaća akte usvojene u razdoblju od 1952. godine do dana pristupanja.

Objavljeni tekstovi podijeljeni su na 20 poglavlja koja slijede raspored iz Registra važećeg zakonodavstva Europske unije, i to:

- 01 Opća, financijska i institucionalna pitanja
- 02 Carinska unija i slobodno kretanje robe
- 03 Poljoprivreda
- 04 Ribarstvo
- 05 Sloboda kretanja radnika i socijalna politika
- 06 Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga
- 07 Prometna politika
- 08 Politika tržišnog natjecanja
- 09 Porezi
- 10 Ekonomska i monetarna politika i slobodno kretanje kapitala
- 11 Vanjski odnosi
- 12 Energetika
- 13 Industrijska politika i unutarnje tržište
- 14 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata
- 15 Okoliš, potrošači i zaštita zdravlja
- 16 Znanost, informiranje, obrazovanje i kultura
- 17 Pravo poduzeća
- 18 Zajednička vanjska i sigurnosna politika
- 19 Područje slobode, sigurnosti i pravde
- 20 Europa građana

Spomenuti registar, koji vodi Ured za publikacije, dostupan je na internetu (eur-lex.europa.eu) na službenim jezicima Europske unije. Bibliografskoj bilješci svakog akta može se pristupiti putem registra, gdje se mogu pronaći upućivanja na posebno izdanje i na ostale analitičke metapodatke.

Akti objavljeni u posebnom izdanju, uz određene iznimke, objavljuju se u obliku u kojem su bili objavljeni u *Službenom listu* na izvornim službenim jezicima. Stoga pri uporabi posebnog izdanja treba uzeti u obzir naknadne izmjene, prilagodbe ili odstupanja koje su usvojile institucije, Europska središnja banka ili su predviđene u Aktu o pristupanju.

Iznimno, kad se opsežni tehnički prilozi poslije zamijene novim priložima, navodi se samo upućivanje na posljednji akt koji zamjenjuje prilog. Takav je slučaj u pojedinim aktima koji sadržavaju popise carinskih oznaka (poglavlje 02), aktima o prijevozu opasnih tvari, aktima o pakiranju i označivanju tih tvari (poglavlja 07 i 13) te nekima od protokola i priloga Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru.

Također, Pravilnik o osoblju objavljuje se kao pročišćeni tekst koji obuhvaća sve izmjene do kraja 2012. godine. Daljnje izmjene objavljuju se u izvornom obliku.

Posebno izdanje sadržava dva sustava numeracije stranica:

- i. izvorna numeracija stranica, zajedno s datumom objave francuskog, talijanskog, njemačkog i nizozemskog izdanja Službenog lista, engleskog i danskog izdanja od 1. siječnja 1973., grčkog izdanja od 1. siječnja 1981., španjolskog i portugalskog izdanja od 1. siječnja 1986., finskog i švedskog izdanja od 1. siječnja 1995., češkog, estonskog, latvijskog, litavskog, mađarskog, malteškog, poljskog, slovačkog i slovenskog izdanja od 1. svibnja 2004. te bugarskog i rumunjskog izdanja od 1. siječnja 2007.

U numeraciji stranica postoje praznine jer svi akti objavljeni u to vrijeme nisu objavljeni u posebnom izdanju. Kada se prilikom citiranja akata upućuje na Službeni list, potrebno je navesti stranicu sukladno izvornoj numeraciji;

- ii. numeracija stranica posebnog izdanja neprekinuta je i ne smije se navoditi prilikom citiranja akata.

Do lipnja 1967. numeracija stranica u Službenom listu počinjala je iznova svake godine. Od tada nadalje svaki broj Službenog lista počinje na prvoj stranici.

Od 1. siječnja 1968. Službeni list podijeljen je na dva dijela:

- Zakonodavstvo („L”),
- Informacije i objave („C”).

Od 1. veljače 2003. prijašnje ime „Službeni list Europskih zajednica” promijenjeno je, na temelju Ugovora iz Nice, u „Službeni list Europske unije”.

32000R0141

22.1.2000.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 18/1

UREDBA (EZ) br. 141/2000 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 16. prosinca 1999.****o lijekovima za rijetke bolesti**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

(1) Neka su zdravstvena stanja toliko rijetka da se trošak razvoja i stavljanja u promet dijagnostičkih proizvoda i gotova lijeka za njihovu prevenciju ili liječenje ne može nadoknaditi očekivanom prodajom lijeka; farmaceutska industrija nije spremna razviti ovakav lijek po uobičajenim tržišnim uvjetima; takvi se lijekovi nazivaju „lijekovi za rijetke bolesti”.

(2) Bolesnici koji boluju od rijetkih bolesti trebaju imati pravo na jednaku kvalitetu liječenja kao i ostali bolesnici; stoga je potrebno potaknuti farmaceutsku industriju na istraživanje, razvoj i stavljanje u promet odgovarajućih lijekova; poticaji za razvoj lijekova za rijetke bolesti dostupni su u Sjedinjenim Američkim Državama od 1983., a u Japanu od 1993. godine.

(3) Do sada su u Europskoj uniji poduzeta samo ograničena djelovanja, kako na nacionalnoj razini tako i na razini Zajednice, u svrhu poticanja razvoja lijekova za rijetke

bolesti; takva je djelovanja najbolje poduzimati na razini Zajednice kako bi se iskoristila prednost što većeg tržišta i izbjeglo rasipanje ograničenih sredstava; prednost imaju djelovanja na razini Zajednice u odnosu na neusklađene mjere država članica koje za posljedicu mogu imati narušavanje tržišnog natjecanja i prepreke trgovini unutar Zajednice.

(4) Lijekove za rijetke bolesti koji dolaze u obzir za dobivanje poticaja trebalo bi odrediti jednostavno i jasno; čini se da je najbolji način da se to napravi ustanoviti otvoren i transparentan postupak Zajednice za uvrštenje određenih lijekova u skupinu lijekova za rijetke bolesti.

(5) Trebalo bi ustanoviti objektivne kriterije za uvrštenje tih lijekova; ti bi se kriteriji trebali temeljiti na prevalenciji bolesti za koje su potrebne dijagnoza, prevencija ili liječenje; prevalencija od najviše pet oboljelih osoba na 10 tisuća općenito smatra se odgovarajućim pragom; lijekovi namijenjeni bolestima opasnim po život, bolestima koje uzrokuju invaliditet odnosno iscrpljujućim i kroničnim bolestima ulaze u izbor čak i kada je prevalencija veća od pet osoba na 10 tisuća.

(6) Trebalo bi osnovati Odbor sastavljen od stručnjaka koje su imenovalе države članice, a čija je svrha razmotriti zahtjeve za uvrštenje; ovaj bi Odbor također trebao uključiti troje predstavnika udruga bolesnika koje odredi Komisija i tri druge osobe koje je također odredila Komisija na preporuku Europske agencije za lijekove (dalje u tekstu: „Agencija”); Agencija bi trebala biti odgovorna za odgovarajuću koordinaciju Odbora za lijekove za rijetke bolesti i Odbora za lijekove zaštićene patentnim pravom.

(7) Bolesnici s takvim zdravstvenim stanjima zaslužuju primati lijekove iste kakvoće, neškodljivosti i djelotvornosti kao i ostali bolesnici; lijekovi za rijetke bolesti stoga bi trebali biti podvrgnuti uobičajenom postupku procjene; sponzori lijekova za rijetke bolesti trebali bi imati mogućnost dobivanja odobrenja Zajednice; da bi se olakšalo dobivanje ili produljenje odobrenja Zajednice, trebalo bi se odreći makar dijela naknada koje se plaćaju Agenciji; time uzrokovan gubitak prihoda Agenciji trebalo bi nadoknaditi iz proračuna Zajednice.

⁽¹⁾ SL C 276, 4.9.1998., str. 7.

⁽²⁾ SL C 101, 12.4.1999., str. 37.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 9. ožujka 1999. (SL C 175, 21.6.1999., str. 61.), Zajedničko stajalište Vijeća od 27. rujna 1999. (SL C 317, 4.11.1999., str. 34.) i Odluka Europskog parlamenta od 15. prosinca 1999. (još nije objavljena u Službenom listu).

- (8) Iskustvo Sjedinjenih Američkih Država i Japana pokazuje da je najjači poticaj za industriju da ulaže u razvoj i stavljanje u promet lijekova za rijetke bolesti tamo gdje postoje izgledi za dobivanje isključivog prava stavljanja u promet na određen broj godina tijekom kojih se može povratiti dio ulaganja; zaštita podataka prema članku 4. stavku 8. točki (a) iii. Direktive Vijeća 65/65/EEZ od 26. siječnja 1965. o usklađivanju odredbi predviđenih zakonom, uredbom ili upravnim djelovanjem u vezi s lijekovima⁽¹⁾ nije dostatan poticaj u tu svrhu; države članice neovisnim djelovanjem ne mogu uvesti takvu mjeru bez dimenzije Zajednice jer bi takva odredba bila suprotna Direktivi 65/65/EEZ; kad bi države članice usvojile takve mjere na neusklađeni način, to bi stvorilo prepreke trgovini unutar Zajednice, što bi dovelo do poremećaja tržišnog natjecanja i tokova suprotnih jedinstvenom tržištu; međutim, isključivo pravo stavljanja u promet treba biti ograničeno na terapijske indikacije za koje je lijek za rijetke bolesti odobren, ne dovodeći u pitanje postojeća prava intelektualnog vlasništva; u interesu bolesnika, isključivo pravo stavljanja u promet dodijeljeno za lijek za rijetke bolesti ne smije spriječiti stavljanje u promet sličnog lijeka koji bi mogao biti od značajne dobrobiti za oboljele.

- (9) Sponzori lijekova koji su prema ovoj Uredbi određeni kao lijekovi za rijetke bolesti trebali bi imati pravo na punu korist od svih poticajnih mjera Zajednice ili država članica kojima se podupire istraživanje i razvoj medicinskih pripravaka za dijagnozu, prevenciju ili liječenje takvih oboljenja, uključujući i rijetke bolesti.

- (10) Poseban program Biomed 2 četvrtog okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj, (1994. do 1998.), podupro je istraživanje liječenja rijetkih bolesti, uključujući metode za izradu planova brzog razvoja lijekova za rijetke bolesti i inventara lijekova za rijetke bolesti raspoloživih u Europi; ta su novčana sredstva bila namijenjena poticanju međudržavne suradnje u temeljnim i kliničkim istraživanjima rijetkih bolesti; istraživanje rijetkih bolesti i dalje je prioritet Zajednice budući da je obuhvaćeno petim okvirnim programom za istraživanje i tehnološki razvoj, (od 1998. do 2002. godine); ovom Uredbom uspostavlja se pravni okvir koji će omogućiti brzu i učinkovitu primjenu rezultata ovog istraživanja.

- (11) Rijetke bolesti utvrđene su kao domena prioritetnog djelovanja Zajednice u području javnog zdravlja; Komisija je u svojoj komunikaciji o programu djelovanja Zajednice u vezi s rijetkim bolestima u području javnog zdravlja odlučila rijetkim bolestima u okviru javnog zdravlja dati prednost; Europski parlament i Vijeće donijeli su Odluku br. 1295/1999/EZ od 29. travnja 1999. o usvajanju programa djelovanja Zajednice u vezi s rijetkim bolestima

u okviru javnog zdravlja, (od 1999. do 2003. godine)⁽²⁾, uključujući pružanje informacija, radi rješavanja skupina rijetkih bolesti u populaciji i pružanja podrške odgovarajućim bolesničkim udrugama; ovom se Uredbom provodi jedan od prioriteta utvrđenih u ovom programu djelovanja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Svrha

Svrha je ove Uredbe utvrditi postupak Zajednice za uvrštenje određenih lijekova u skupinu lijekova za rijetke bolesti te potaknuti istraživanje, razvoj i stavljanje u promet lijekova uvrštenih u skupinu lijekova za rijetke bolesti.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

- (a) „lijeak” znači lijek za ljudsku uporabu kako je definirano u članku 2. Direktive 65/65/EEZ;
- (b) „lijeak za rijetke bolesti” znači lijek koji je uvršten u tu skupinu u skladu s uvjetima ove Uredbe;
- (c) „sponzor” znači bilo koja pravna ili fizička osoba s poslovnim nastanom u Zajednici, koja traži ili joj je već odobreno uvrštenje lijeka u skupinu lijekova za rijetke bolesti;
- (d) „Agencija” znači Europska agencija za lijekove.

Članak 3.

Kriteriji za uvrštenje

1. Lijek se uvrštava u skupinu lijekova za rijetke bolesti ako njegov sponzor može dokazati sljedeće:

- (a) da je namijenjen za dijagnozu, prevenciju ili liječenje po život opasne bolesti, odnosno, iscrpljujuće kronične bolesti koja zahvaća najviše pet od 10 tisuća osoba u Zajednici u trenutku podnošenja zahtjeva za uvrštenje; ili

da je namijenjen za dijagnozu, prevenciju ili liječenje po život opasne bolesti, ozbiljne iscrpljujuće ili ozbiljne kronične bolesti u Zajednici te da bez poticaja nije vjerojatno da bi stavljanje u promet ovog lijeka u Zajednici donijelo dovoljan povrat da se opravda potrebno ulaganje;

⁽¹⁾ SL 22, 9.2.1965., str. 369. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 93/39/EEZ (SL L 214, 24.8.1993., str. 22.).

⁽²⁾ SL L 155, 22.6.1999., str. 1.

i

- (b) da ne postoji zadovoljavajuća metoda za dijagnozu, prevenciju ili liječenje navedene bolesti koju je odobrila Zajednica ili, ako takva metoda postoji, da će lijek biti od značajne dobrobiti za one koji su pogođeni takvim stanjem.

2. Komisija donosi odredbe potrebne za provedbu ovog članka u obliku provedbene uredbe u skladu s postupkom utvrđenim u članku 72. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2309/93 ⁽¹⁾.

Članak 4.

Odbor za lijekove za rijetke bolesti

1. Ovim se u okviru Agencije osniva Odbor za lijekove za rijetke bolesti, dalje u tekstu: „Odbor”.

2. Zadatak Odbora je:

- (a) razmotriti sve zahtjeve za uvrštenje lijeka u skupinu lijekova za rijetke bolesti, a koji su mu dostavljeni u skladu s ovom Uredbom;
- (b) savjetovati Komisiju o utvrđivanju i razvoju politike lijekova za rijetke bolesti za Europsku uniju;
- (c) pomoći Komisiji u međunarodnom povezivanju vezanom uz pitanja koja se odnose na lijekove za rijetke bolesti i u povezivanju s udrugama za podršku bolesnicima;
- (d) pomoći Komisiji pri sastavljanju detaljnih smjernica.

3. Odbor se sastoji od po jednog člana kojeg je predložila svaka država članica, tri člana koje je predložila Komisija kao predstavnike udruga bolesnika i tri člana koje je imenovala Komisija na temelju preporuke Agencije. Članovi Odbora imenuju se na rok od tri godine koji se može produljiti. Njima se mogu pridružiti i stručnjaci.

4. Odbor bira svojeg Predsjednika na rok od tri godine, koji se može jednom produljiti.

5. Predstavnici Komisije i izvršni direktor Agencije ili njegov predstavnik mogu prisustvovati svim sastancima Odbora.

6. Agencija se obvezuje uspostaviti tajništvo Odbora.

7. Od članova Odbora zahtijeva se da ne otkriju ni jednu informaciju koja je obuhvaćena obvezom čuvanja profesionalne tajne, čak i nakon prestanka njihove dužnosti.

Članak 5.

Postupak za uvrštenje i uklanjanje iz registra

1. Da bi određen lijek bio uvršten u skupinu lijekova za rijetke bolesti, njegov sponzor mora, bez obzira na stupanj

razvoja lijeka, dostaviti zahtjev Agenciji prije nego što preda zahtjev za odobrenje za stavljanje gotovog lijeka u promet.

2. Zahtjevu se prilažu sljedeći podaci i dokumenti:

- (a) ime ili naziv i stalna adresa sponzora;
- (b) aktivni sastojci lijeka;
- (c) predložena terapijska indikacija;
- (d) potvrda da su kriteriji utvrđeni člankom 3. stavkom 1. zadovoljeni te opis stupnja razvoja, uključujući očekivane indikacije.

3. Nakon savjetovanja s državama članicama, Agencijom i zainteresiranim stranama, Komisija sastavlja detaljne smjernice vezane uz oblik i sadržaj zahtjeva za uvrštenje.

4. Agencija provjerava valjanost zahtjeva i priprema sažeto izvješće Odboru. Prema potrebi može od sponzora zahtijevati da nadopuni podatke i dokumente priložene uz zahtjev.

5. Agencija osigurava da Odbor donese svoje mišljenje u roku od 90 dana od primitka valjanog zahtjeva.

6. Prilikom pripreme mišljenja, Odbor poduzima sve što je u njegovoj moći da postigne konsenzus. Ako se takav konsenzus ne može postići, mišljenje se usvaja dvotrećinskom većinom članova Odbora. Mišljenje se može dobiti pisanim postupkom.

7. U slučaju da prema mišljenju Odbora zahtjev ne zadovoljava kriterije navedene u članku 3. stavku 1., Agencija o tome obavješćuje sponzora. U roku od 90 dana od primitka mišljenja, sponzor može izjaviti žalbu s detaljnim obrazloženjem razloga za žalbu, koju Agencija proslijeđuje Odboru. Odbor na sljedećem sastanku razmatra treba li promijeniti svoje mišljenje.

8. Agencija odmah šalje konačno mišljenje Odbora Komisiji, koja donosi odluku u roku od 30 dana od primitka mišljenja. Kad u iznimnim okolnostima nacrt odluke nije u skladu s mišljenjem Odbora, odluka se donosi u skladu s postupkom utvrđenim u članku 73. Uredbe (EEZ) br. 2309/93. Odluka se priopćuje sponzoru i o njoj se obavješćuju Agencija i nadležna tijela država članica.

9. Uvršten lijek unosi se u Registar lijekova za rijetke bolesti Zajednice.

10. Sponzor svake godine Agenciji dostavlja izvješće o razvoju uvrštenog lijeka.

11. Da bi se uvrštenje lijeka za rijetke bolesti prenijelo na drugog sponzora, nositelj uvrštenja mora Agenciji podnijeti poseban zahtjev. U dogovoru s državama članicama, Agencijom i zainteresiranim stranama, Komisija sastavlja detaljne smjernice vezane za oblik u kojem se podnosi zahtjev za prijenos, njegov sadržaj i sve podatke o novom sponzoru.

⁽¹⁾ SL L 214, 24.8.1993., str. 1. Uredba kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 649/98 (SL L 88, 24.3.1998., str. 7.).

12. Uvršten lijek za rijetke bolesti uklanja se iz Registra lijekova za rijetke bolesti Zajednice:

- (a) na zahtjev sponzora;
- (b) ako se prije dobivanja odobrenja za stavljanje lijeka u promet utvrdi da lijek više ne zadovoljava kriterije utvrđene u članku 3.;
- (c) po isteku isključivog prava stavljanja u promet kako je utvrđeno u članku 8.

Članak 6.

Protokolarna pomoć

1. Sponzor lijeka za rijetke bolesti može prije podnošenja zahtjeva za odobrenje za stavljanje lijeka u promet tražiti savjet od Agencije o provođenju različitih pretraga i ispitivanja kojima se dokazuje kakvoća, neškodljivost i djelotvornost lijeka, u skladu s člankom 51. točkom (j) Uredbe (EEZ) br. 2309/93.

2. Agencija utvrđuje postupak za razvoj lijekova za rijetke bolesti, kojim se uređuje pomoć regulatornih tijela u određivanju sadržaja zahtjeva za odobrenje u smislu članka 6. Uredbe (EEZ) br. 2309/93.

Članak 7.

Odobrenje Zajednice za stavljanje u promet

1. Osoba odgovorna za stavljanje lijeka za rijetke bolesti u promet može zahtijevati od Zajednice da odobri stavljanje lijeka u promet, u skladu s odredbama Uredbe (EEZ) br. 2309/93, a da pritom ne mora dokazati da lijek zadovoljava zahtjeve prema dijelu B Priloga toj Uredbi.

2. Agenciji se svake godine dodjeljuju posebna sredstva Zajednice, različita od onih koje propisuje članak 57. Uredbe (EEZ) br. 2309/93. Ta sredstva Agencija koristi isključivo za ukidanje, djelomično ili u cijelosti, svih pristojbi plativih prema pravilima Zajednice usvojenim na temelju Uredbe (EEZ) br. 2309/93. Detaljno izvješće o korištenju tih posebnih sredstava podnosi izvršni direktor Agencije krajem svake godine. Eventualan višak u određenoj godini prenosi se i oduzima od sredstava namijenjenih za sljedeću godinu.

3. Odobrenje za stavljanje u promet lijeka za rijetke bolesti obuhvaća samo one terapijske indikacije koje zadovoljavaju kriterije navedene u članku 3. Ovo ne dovodi u pitanje mogućnost zasebnog podnošenja zahtjeva za odobrenje za stavljanje lijeka u promet za druge indikacije izvan područja primjene ove Uredbe.

Članak 8.

Isključivo pravo stavljanja u promet

1. Kad se stavljanje u promet lijeka za rijetke bolesti odobri u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2309/93 ili kad su sve države članice odobrile stavljanje lijeka u promet u skladu s postupcima za uzajamno priznavanje utvrđenim u člancima 7. i 7. a Direktive 65/65/EEZ ili članku 9. stavku 4. Direktive Vijeća 75/319/EEZ od 20. svibnja 1975. o usklađivanju odredaba utvrđenih zakonom i drugim propisima koji se odnose na lijekove ⁽¹⁾ te ne dovodeći u pitanje pravo intelektualnog vlasništva ili bilo koju drugu odredbu prava Zajednice, Zajednica i države članice ne smiju u razdoblju od 10 godina za sličan lijek prihvatiti ni jedan drugi zahtjev za odobrenje za stavljanje u promet niti odobriti zahtjev za stavljanje u promet, odnosno, prihvatiti zahtjev za produljenje postojećeg odobrenja za stavljanje lijeka u promet za istu terapijsku indikaciju.

2. Ovo se razdoblje, međutim, može smanjiti na šest godina ako se na kraju pete godine utvrdi da odobren lijek ne zadovoljava kriterije utvrđene u članku 3., među ostalim, kad postoje dokazi da je proizvod toliko profitabilan da daljnje isključivo pravo stavljanja u promet nije opravdano. U tu svrhu, država članica obavješćuje Agenciju da nije zadovoljen kriterij na temelju kojeg je isključivo pravo stavljanja u promet dodijeljeno, a Agencija zatim pokreće postupak utvrđen u članku 5. Sponzor je obavezan Agenciji dostaviti sve informacije potrebne u tu svrhu.

3. Odstupajući od stavka 1. i ne dovodeći u pitanje pravo intelektualnog vlasništva ili bilo koju drugu odredbu prava Zajednice, odobrenje za stavljanje u promet može se dodijeliti sličnom lijeku za istu terapijsku indikaciju, ako:

- (a) je nositelj odobrenja za stavljanje u promet originalnog lijeka za rijetke bolesti suglasan sa zahtjevom drugog podnositelja; ili
- (b) nositelj odobrenja za stavljanje u promet originalnog lijeka za rijetke bolesti nije u stanju isporučiti dovoljne količine lijeka; ili
- (c) je drugi podnositelj zahtjeva u stanju u zahtjevu dokazati da je drugi lijek, iako sličan odobrenom lijeku za rijetke bolesti, sigurniji za primjenu, djelotvorniji ili na drugi način klinički superiorniji.

4. Komisija usvaja definicije „sličnog lijeka” i „kliničke superiornosti” u obliku provedbene Uredbe, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 72. Uredbe (EEZ) br. 2309/93.

5. Komisija sastavlja detaljne smjernice za primjenu ovog članka u dogovoru s državama članicama, Agencijom i zainteresiranim stranama.

⁽¹⁾ SL L 147, 9.6.1975., str. 13. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Vijeća 93/39/EEZ (SL L 214, 24.8.1993., str. 22.).

Članak 9.**Ostali poticaji**

1. Lijekovi uvršteni u skupinu lijekova za rijetke bolesti prema odredbama ove Uredbe zadovoljavaju uvjete za dobivanje poticaja Zajednice i država članica za potporu istraživanju, razvoju i raspoloživosti lijekova za rijetke bolesti, a osobito za pomoć u istraživanju malim i srednjim i poduzećima propisanu okvirnim programima za istraživanje i tehnološki razvoj.

2. Do 22. srpnja 2000. države članice obvezne su dostaviti Komisiji detaljne podatke o svim mjerama koje su pokrenule za potporu istraživanju, razvoju i raspoloživosti lijekova za rijetke bolesti, odnosno, lijekova koji mogu biti uvršteni u tu skupinu. Ovi se podaci redovito ažuriraju.

3. Do 22. siječnja 2001. Komisija objavljuje detaljan popis svih poticaja koje Zajednica i države članice stavljaju na

raspolaganje u svrhu podrške istraživanju, razvoju i raspoloživosti lijekova za rijetke bolesti. Taj se popis redovito ažurira.

Članak 10.**Opće izvješće**

Do 22. siječnja 2006. Komisija objavljuje opće izvješće o iskustvu stečenom u primjeni ove Uredbe te opisuje ostvarenu dobit za javno zdravlje.

Članak 11.**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Primjenjuje se od datuma donošenja provedbenih Uredaba predviđenih u članku 3. stavku 2. i članku 8. stavku 4.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. prosinca 1999.

Za Europski parlament
Predsjednica
N. FONTAINE

Za Vijeće
Predsjednik
K. HEMILÄ

32000D0541

L 230/16

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

12.9.2000.

ODLUKA KOMISIJE**od 6. rujna 2000.****o kriterijima procjenjivanja nacionalnih planova u skladu s člankom 6. Direktive Vijeća 1999/13/EZ***(priopćena pod brojem dokumenta C(2000) 2473)**(2000/541/EZ)*

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 1999/13/EZ od 11. ožujka 1999. o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva koji nastaju upotrebom organskih otapala u određenim aktivnostima i postrojenjima ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 5.,

budući da:

- (1) Države članice mogu utvrditi i provoditi nacionalne planove za smanjenje emisija iz određenih aktivnosti i postrojenja koja su obuhvaćena ovom Direktivom.
- (2) Kriteriji za nacionalne planove imaju važnu ulogu u osiguravanju da se nacionalnim planovima postižu smanjenja emisija jednaka smanjenjima koje je moguće postići primjenom graničnih vrijednosti emisija.
- (3) Na temelju tih kriterija, Komisija treba odlučiti hoće li se nacionalni planovi koje država članica podnosi smatrati dostatnim ili nedostatnim.

- (4) Komisija o kriterijima obavještuje Savjetodavni odbor osnovan na temelju članka 13. Direktive,

ODLUČUJE:

Jedini članak

Za procjenjivanje nacionalnih planova u skladu s člankom 6. Direktive 1999/13/EZ primjenjuju se kriteriji utvrđeni u Prilogu ovoj Odluci.

Sastavljeno u Bruxellesu 6. rujna 2000.

Za Komisiju
Margot WALLSTRÖM
Članica Komisije

⁽¹⁾ SL L 85, 29.3.1999., str. 1.

PRILOG

Kriteriji procjenjivanja nacionalnih planova u skladu s člankom 6. Direktive 1999/13/EZ**A. KRITERIJI KOJIMA SE DOKAZUJE DA DRŽAVA ČLANICA IMA DETALJNA SAZNANJA O POSTOJEĆIM EMISIJAMA**

1. Nacionalnim se planom treba dokazati da država članica ima detaljna saznanja o postojećim emisijama.

Najmanji prihvatljiv dokaz

Država članica treba dostaviti izjavu u pisanom obliku kojom se: utvrđuje jedna ili više aktivnosti na koje se plan odnosi; navodi klasifikacija prema dokumentiranom sustavu; utvrđuje broj postrojenja na koja se plan odnosi; utvrđuju količine ukupnih emisija iz postrojenja na koja se plan odnosi; utvrđuje izvor eventualnih emisijskih faktora i navodi statistika aktivnosti koja se koristi za procjenjivanje emisija i opisuju metode određivanja emisijskih faktora, npr. metode za izvođenje mjerenja.

B. KRITERIJI KOJIMA SE OPRAVDAVA PROVEDBA NACIONALNOG PLANA

2. Nacionalnim se planom treba opravdati usvajanje drukčijeg pristupa odredbama članka 5. stavaka 2. i 3. i Priloga II.

Najmanji prihvatljiv dokaz:

Država članica treba dostaviti izjavu u pisanom obliku u kojoj će objasniti prednosti primjene nacionalnog plana u odnosu na primjenu odredaba članka 5. stavaka 2. i 3. i Priloga II.

C. KRITERIJI KOJIMA SE DOKAZUJE DA JE NACIONALNI PLAN USKLAĐEN S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POLITIKAMA EU-A, TE VAŽEĆIM MEĐUNARODNIM OBVEZAMA

3. Nacionalnim se planom mora potvrditi usklađenost s Direktivama, objavljenim politikama EU-a, bilateralnim sporazumima te međunarodnim sporazumima i ugovorima.

Najmanji prihvatljiv dokaz

Država članica treba dostaviti izjavu u pisanom obliku s popratnim dokazima da je preispitala usklađenost nacionalnog plana s cjelokupnim ostalim relevantnim zakonodavstvom.

D. DALJNI KRITERIJI KOJE TREBA RAZMOTRITI AKO SU PLANOM ZADOVOLJENI KRITERIJI A, B I C

Predloženi najmanji prihvatljiv dokaz navodi se nakon svih kriterija od 4. do 26.

Kriteriji kojima se dokazuje ispunjavanje posebnih zahtjeva iz članka 6. Direktive 1999/13/EZ

4. Nacionalni plan se primjenjuje samo na postojeća postrojenja (članak 6. stavak 1.).
5. Nacionalni plan se ne primjenjuje na aktivnosti 4. i 11. iz Priloga II.(A) (članak 6. stavak 1.).
6. Nacionalnim se planom iz područja primjene Direktive 1999/13/EZ ne smije isključiti niti jedna aktivnost navedena u Prilogu I. (članak 6. stavak 1.).
7. Nacionalnim se planom postojeće postrojenje ne smije izuzeti od odredaba koje su utvrđene u Direktivi 96/61/EZ (članak 6. stavak 1.).
8. Nacionalni plan mora sadržavati popis mjera koje su poduzete ili se moraju poduzeti kako bi se osiguralo postizanje cilja navedenog u članku 6. stavku 1. (članak 6. stavak 2.).
9. Nacionalni plan mora sadržavati detaljan opis mehanizma praćenja provedbe plana (članak 6. stavak 2.).
10. Nacionalni plan mora postaviti obvezujuće privremene ciljeve na temelju kojih je moguće mjeriti ostvarivanje cilja navedenog u članku 6. stavku 1. (članak 6. stavak 2.).
11. Nacionalni plan mora navesti aktivnost ili aktivnosti na koje se plan odnosi (članak 6. stavak 2.).

12. Nacionalni plan mora odrediti smanjenje emisija koje se treba postići tim aktivnostima, a koje odgovara smanjenju koje bi bilo postignuto primjenom graničnih vrijednosti emisija i/ili vrijednosti fugitivnih emisija prema članku 5. stavcima 2. i 3. i Prilogu II. (članak 6. stavak 2.).
13. Nacionalni plan mora sadržavati popis postrojenja na koja se plan odnosi i navesti njihove ukupne emisije kao i ukupne emisije za svaku pojedinu aktivnost (članak 6. stavak 2.).
14. Nacionalni plan mora sadržavati opis instrumenata za ostvarenje planiranih zahtjeva, dokaz da će ti instrumenti biti izvršivi i detalje o načinima dokazivanja njihove usklađenosti s planom (članak 6. stavak 2.).

Kriteriji kojima se dokazuje usklađenost s ostalim relevantnim odredbama Direktive 1999/13/EZ

15. Nacionalni plan mora odrediti potrebne mjere koje su ili će biti usvojene kako bi se osiguralo da će postrojenja na koja se plan odnosi biti usklađena s člankom 5., (osim, tamo gdje se to planom dozvoljava, stavcima 2. i/ili 3.), člancima 8. i 9. i svim zahtjevima iz plana najkasnije do 31. listopada 2007. (članak 4. stavak 1.).
16. Nacionalni plan mora odrediti potrebne mjere koje su ili će biti usvojene kako bi se osiguralo da će postrojenja na koja se plan odnosi biti registrirana ili ovlaštena najkasnije do 31. listopada 2007. (članak 4. stavak 2.).
17. Nacionalni plan mora odrediti potrebne mjere koje su ili će biti usvojene kako bi se osiguralo da postrojenja na koja se plan odnosi ispunjavaju zahtjeve za praćenjem koji se utvrđuju u članku 8.
18. Nacionalni plan mora odrediti potrebne mjere koje su ili će biti usvojene kako bi se osiguralo da postrojenja na koja se plan odnosi dokažu poštivanje graničnih vrijednosti emisija i/ili vrijednosti fugitivnih emisija koje se utvrđuju nacionalnim planom u skladu s člankom 9.
19. Nacionalni plan mora odrediti potrebne mjere koje su ili će biti usvojene kako bi se osiguralo da će postrojenja na koja se plan odnosi poštivati odredbe članka 10. ako se utvrdi nepoštivanje zahtjeva iz Direktive ili plana.
20. Nacionalni plan mora sadržavati opis načina na koji u izvješća koja države članice dostavljaju Komisiji u skladu s člankom 11. treba unijeti podatke koji će biti dovoljno reprezentativni da se njima dokaže poštivanje zahtjeva iz članka 6. (članak 11. stavak 2.).
21. Nacionalni plan mora sadržavati opis potrebnih mjera koje su ili će biti usvojene kako bi se javnosti osigurao pristup informacijama o postrojenjima na koja se plan odnosi u skladu s člankom 12.

Kriteriji kojima se dokazuje da će plan rezultirati odgovarajućim smanjenjem godišnjih emisija

22. Nacionalni plan mora odrediti količinu postojećih godišnjih emisija iz postrojenja na koja se plan odnosi.
23. Nacionalni plan mora odrediti iznos smanjenja godišnjih emisija iz postrojenja na koja se plan odnosi koje bi se postiglo primjenom graničnih vrijednosti emisija za otpadne plinove i/ili vrijednosti fugitivnih emisija u skladu s člankom 5. stavcima 2. i 3. i Prilogu II.
24. Nacionalni plan mora odrediti smanjenje koje će se njegovom provedbom postići za godišnje emisije iz postrojenja na koja se plan odnosi.
25. Nacionalni plan mora dokazati da će smanjenje prema kriteriju 24. biti barem jednako smanjenju prema kriteriju 23.

Kriteriji za potvrđivanje načina na koji se dokazuje poštivanje plana u skladu s kriterijem 14. i člankom 6. stavkom 2.

26. Nacionalni plan treba pokazati da su dokazi o poštivanju plana dovoljno snažni da trećoj strani omoguće da to provjeri.

Najmanji prihvatljiv dokaz za kriterije od 4. do 26.

Dokaze treba pružiti za četiri glavna područja, kako slijedi:

- i. Država članica treba dostaviti popis postrojenja obuhvaćenih nacionalnim planom u kojem se postrojenje raščlanjuje barem do razine aktivnosti, (kako se navodi u Prilogu II. A), a poželjno je do razine 2. nomenklature SNAP-a prema metodologiji Corinair/EMEP;

- ii. Država članica treba dostaviti iscrpne podatke o tome kako će njena nadležna tijela provoditi nacionalni plan, te mora navesti:
- koje je to nadležno tijelo,
 - kako će se utvrđivati rokovi te kako će ih nadležno tijelo pratiti,
 - kako će nadležna tijela voditi evidenciju o svakom postrojenju koje je obuhvaćeno nacionalnim planom,
 - kako u tim evidencijama, na razini postrojenja, navesti pojedinosti o obuhvaćenim aktivnostima; poduzetim mjerama; satima rada opreme; graničnim vrijednostima emisija i/ili vrijednostima fugitivnih emisija i/ili obvezujućim privremenim ciljevima koje treba postići; načinima praćenja/dokazivanja poštivanja graničnih vrijednosti emisija i vrijednosti fugitivnih emisija,
 - metode praćenja, izvješćivanja i dokazivanja usklađenosti s planom. Država članica treba primijeniti bilo metodu bilance masa, u skladu s Prilogom III., ili postupke mjerenja masene koncentracije i brzine protoka, u skladu s priznatim međunarodnim ili europskim normama. Ako država članica za dokazivanje predloži alternativne metode, u nacionalnom planu treba pružiti dokaze da su te metode jednako stroge;
- iii. Država članica treba dostaviti popis emisija za sva postrojenja koja su obuhvaćena nacionalnim planom. Kako bi omogućila neovisnu verifikaciju prijavljenih emisija, država članica mora osigurati dokaze kao što su reprezentativni podaci i dokumentirane metodologije. Popis mora izraditi na takav način da je njime moguće dokazati podudarnost s Direktivom, a država članica dužna je osigurati reprezentativne izračune smanjenja godišnjih emisija koja se prijavljuju prema kriterijima 23. i 24., čime omogućuje neovisnu verifikaciju metodologija izračuna;
- iv. Država članica treba opisati način na koji će se nacionalni plan, njegovi ciljevi i ostvarivanje tih ciljeva u pojedinim postrojenjima staviti na uvid javnosti. Ponekad se određene informacije mogu smatrati povjerljivim pa im stoga javnost neće imati pristupa. Tu se radi, primjerice, o:
- podacima o postrojenjima vojne prirode,
 - pojedinostima o nekim postrojenjima za koja bi se pokazatelji opsega proizvodnje, kao što su ulazne količine otapala, sati rada i proizvodne količine, mogli smatrati poslovno osjetljivim podacima.
-

32004R0574

27.3.2004.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 90/15

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 574/2004**od 23. veljače 2004.****o izmjeni priloga I. i III. Uredbi (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima o otpadu****(Tekst značajan za EGP)**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2002. o statističkim podacima o otpadu ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 1. stavak 5. i članak 6. točku (b),

budući da:

- (1) Komisija je na temelju članka 6. Uredbe (EZ) br. 2150/2002 dužna utvrditi postupke za provedbu te Uredbe.
- (2) Komisija može na temelju članka 6. točke (b) Uredbe (EZ) br. 2150/2002 prilagoditi specifikacije iz njezinih priloga.
- (3) Komisija je na temelju članka 1. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 2150/2002 dužna utvrditi tablicu ekvivalenata između statističke nomenklature iz njezinog Priloga III. i popisa otpada uspostavljenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ ⁽²⁾.

- (4) Uredbu (EZ) br. 2150/2002 stoga treba na odgovarajući način izmijeniti.

- (5) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za statistički program uspostavljenog Odlukom Vijeća 89/382/EEZ, Euratom ⁽³⁾,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilozi Uredbi (EZ) br. 2150/2002 mijenjaju se kako slijedi:

1. Prilog I. Odjeljak 2. stavak 1. zamjenjuje se Prilogom I. ovoj Uredbi.
2. Prilog III. zamjenjuje se Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. veljače 2004.

Za Komisiju
Pedro SOLBES MIRA
Član Komisije

⁽¹⁾ SL L 332, 9.12.2002., str. 1.⁽²⁾ SL L 226, 6.9.2000., str. 3. Odluka kako je zadnje izmijenjena Odlukom 2001/573/EZ (SL L 203, 28.7.2001., str. 18.).⁽³⁾ SL L 181, 28.6.1989., str. 47.

PRILOG I.

„PRILOG I.

ODJELJAK 2.

Kategorije otpada

1. Potrebno je izraditi statistiku za sljedeće kategorije otpada:

Popis kategorija otpada			
EWC-Stat/3. verzija			
Točka br.	Šifra	Opis	Opasni/neopasni otpad ¹
1.	01.1	Istrošena otapala	Opasni
2.	01.2	Kiseline, lužine ili soli	Neopasni
3.	01.2	Kiseline, lužine ili soli	Opasni
4.	01.3	Otpadna ulja	Opasni
5.	01.4	Istrošeni kemijski katalizatori	Neopasni
6.	01.4	Istrošeni kemijski katalizatori	Opasni
7.	02	Otpad od kemikalija	Neopasni
8.	02	Otpad od kemikalija	Opasni
9.	03.1	Kemijski talozi i ostaci	Neopasni
10.	03.1	Kemijski talozi i ostaci	Opasni
11.	03.2	Muljevi od industrijskih otpadnih voda	Neopasni
12.	03.2	Muljevi od industrijskih otpadnih voda	Opasni
13.	05	Medicinski i biološki otpad	Neopasni
14.	05	Medicinski i biološki otpad	Opasni
15.	06	Metalni otpad	Neopasni
16.	06	Metalni otpad	Opasni
17.	07.1	Stakleni otpad	Neopasni
18.	07.1	Stakleni otpad	Opasni
19.	07.2	Papirni i kartonski otpad	Neopasni
20.	07.3	Gumeni otpad	Neopasni
21.	07.4	Plastični otpad	Neopasni
22.	07.5	Drvni otpad	Neopasni
23.	07.5	Drvni otpad	Opasni
24.	07.6	Tekstilni otpad	Neopasni
25.	07.7	Otpad koji sadrži PCB-e	Opasni
26.	08	Odbačena oprema	Neopasni

Popis kategorija otpada			
EWC-Stat/3. verzija			
Točka br.	Šifra	Opis	Opasni/neopasni otpad
27.	08	Odbačena oprema	Opasni
28.	08.1	Odbačena vozila	Neopasni
29.	08.1	Odbačena vozila	Opasni
30.	08.41	Baterije i akumulatori	Neopasni
31.	08.41	Baterije i akumulatori	Opasni
32.	09	Životinjski i biljni otpad (osim otpada od pripreme hrane i prehrambenih proizvoda životinjskog podrijetla, životinjskih fekalija, urina i gnoja)	Neopasni
33.	09.11	Otpad od pripreme hrane i prehrambenih proizvoda životinjskog podrijetla	Neopasni
34.	09.3	Životinjske fekalije, urin i gnoj	Neopasni
35.	10.1	Otpad iz kućanstava i slični otpad	Neopasni
36.	10.2	Miješani i nediferencirani materijali	Neopasni
37.	10.2	Miješani i nediferencirani materijali	Opasni
38.	10.3	Ostaci od sortiranja	Neopasni
39.	10.3	Ostaci od sortiranja	Opasni
40.	11	Obični muljevi (bez otpada od jaružanja)	Neopasni
41.	11.3	Otpad od jaružanja	Neopasni
42.	12.1 + 12.2 + 12.3 + 12.5	Mineralni otpad (osim otpada od izgaranja, kontaminirane zemlje i onečišćenog otpada od jaružanja)	Neopasni
43.	12.1 + 12.2 + 12.3 + 12.5	Mineralni otpad (osim otpada od izgaranja, kontaminirane zemlje i onečišćenog otpada od jaružanja)	Opasni
44.	12.4	Otpad od izgaranja	Neopasni
45.	12.4	Otpad od izgaranja	Opasni
46.	12.6	Kontaminirana zemlja i onečišćeni otpad od jaružanja	Opasni
47.	13	Solidificirani, stabilizirani i ostakljeni otpad	Neopasni
48.	13	Solidificirani, stabilizirani i ostakljeni otpad	Opasni"

PRILOG II.

„PRILOG III.

TABLICA EKVIVALENATA

između 3. verzije EWC-Stat (statistička nomenklatura otpada koja se temelji na tvarima) i Europskog popisa otpada uspostavljenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ, na koju upućuje članak 1. stavak 5. Uredbe (EZ) br. 2150/2002

01 Otpad od kemijskih spojeva

01.1 Istrošena otapala

01.11 Halogenirana istrošena otapala

1 Opasni

- 07 01 03* organska halogenirana otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 02 03* organska halogenirana otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 03 03* organska halogenirana otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 04 03* organska halogenirana otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 05 03* organska halogenirana otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 06 03* organska halogenirana otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 07 03* organska halogenirana otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 14 06 01* klorofluorouglijici, HCFC, HFC
- 14 06 02* ostala halogenirana otapala i mješavine otapala
- 14 06 04* muljevi ili kruti otpad koji sadrži halogenirana otapala

01.12 Nehalogenirana istrošena otapala

1 Opasni

- 07 01 04* ostala organska otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 02 04* ostala organska otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 03 04* ostala organska otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 04 04* ostala organska otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 05 04* ostala organska otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 06 04* ostala organska otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 07 04* ostala organska otapala, tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 14 06 03* ostala otapala i mješavine otapala
- 14 06 05* muljevi ili kruti otpad koji sadrži ostala otapala
- 20 01 13* otapala

01.2 Kiseline, lužine i soli

01.21 Kiseline

0 Neopasni

- 06 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

1 Opasni

- 06 01 01* sulfatna i sulfitna kiselina
- 06 01 02* kloridna kiselina
- 06 01 03* fluoridna kiselina
- 06 01 04* fosfatna i fosfitna kiselina
- 06 01 05* nitratna i nitritna kiselina

- 06 01 06* ostale kiseline
- 06 07 04* otopine i kiseline, npr. kontaktne kiseline
- 08 03 16* otpadne otopine za graviranje
- 09 01 04* otopine za fiksiranje
- 09 01 05* otopine za izbjeljivanje i otopine za izbjeljivanje i fiksiranje
- 10 01 09* sulfatna kiselina
- 11 01 05* kiseline za dekapiranje
- 11 01 06* kiseline koje nisu specificirane na drugi način
- 16 06 06* odvojeno skupljeni elektroliti iz baterija i akumulatora
- 20 01 14* kiseline

01.22 Lužine

0 Neopasni

- 03 03 09 otpadni vapneni mulj
- 06 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 11 01 14 otpad od odmašćivanja koji nije naveden pod 11 01 13

1 Opasni

- 05 01 11* otpad od čišćenja goriva lužinama
- 06 02 01* kalcij hidroksid
- 06 02 03* amonij hidroksid
- 06 02 04* natrij i kalij hidroksid
- 06 02 05* ostale lužine
- 09 01 01* razvijači i aktivatori na bazi vode
- 09 01 02* razvijači za offset ploče na bazi vode
- 09 01 03* razvijači na bazi otapala
- 11 01 07* lužine za dekapiranje
- 11 01 13* otpad od odmašćivanja koji sadrži opasne tvari
- 11 03 01* otpad koji sadrži cijanide
- 19 11 04* otpad od pročišćavanja goriva lužinama
- 20 01 15* lužine

01.24 Ostale soli

0 Neopasni

- 05 01 16 otpad koji sadrži sumpor iz procesa odsumporavanja nafte
- 05 07 02 otpad koji sadrži sumpor
- 06 03 14 krute soli i otopine koje nisu navedene pod 06 03 11 i 06 03 13
- 06 03 16 metalni oksidi koji nisu navedeni pod 06 03 15
- 06 03 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 06 04 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 06 06 03 otpad koji sadrži sulfide i koji nije naveden pod 06 06 02
- 06 06 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 11 02 06 otpad iz procesa hidrometalurgije bakra, koji nije naveden pod 11 02 05

1 Opasni

- 06 03 11* krute soli i otopine koje sadrže cijanide
- 06 03 13* krute soli i otopine koje sadrže teške metale
- 06 03 15* metalni oksidi koji sadrže teške metale
- 06 04 03* otpad koji sadrži arsen
- 06 04 04* otpad koji sadrži živu
- 06 04 05* otpad koji sadrži ostale teške metale
- 06 06 02* otpad koji sadrži opasne sulfide
- 10 03 08* šljaka iz sekundarne proizvodnje, a koja sadrži soli
- 10 04 03* kalcij arsenat
- 11 01 08* muljevi od fosfatiranja
- 11 02 05* otpad iz procesa hidrometalurgije bakra, koji sadrži opasne tvari
- 11 03 02* ostali otpad
- 11 05 04* iscrpljena kupka
- 16 09 01* permanganati, npr. kalijev permanganat
- 16 09 02* kromati, npr. kalijev kromat, kalijev ili natrijev dikromat

01.3 Otpadna ulja

01.31 Otpadna maziva ulja

1 Opasni

- 13 02 04* klorirana maziva ulja za motore i zupčanike, na bazi mineralnih ulja
- 13 02 05* neklorirana maziva ulja za motore i zupčanike, na bazi mineralnih ulja
- 13 02 06* sintetska maziva ulja za motore i zupčanike
- 13 02 07* biološki lako razgradiva maziva ulja za motore i zupčanike
- 13 02 08* ostala maziva ulja za motore i zupčanike

01.32 Ostala otpadna ulja

1 Opasni

- 05 01 02* muljevi od odsoljavanja
- 05 01 03* talozi s dna spremnika
- 05 01 04* kiseli muljevi iz alkilacije
- 05 01 12* ulja koja sadrže kiseline
- 08 03 19* disperzivno ulje
- 08 04 17* kolofonij ulje
- 12 01 06* strojna ulja na mineralnoj bazi koja sadrže halogene (osim emulzija i otopina)
- 12 01 07* strojna ulja na mineralnoj bazi koja ne sadrže halogene (osim emulzija i otopina)
- 12 01 08* emulzije i otopine za strojnu obradu, koje sadrže halogene
- 12 01 09* emulzije i otopine za strojnu obradu, koje ne sadrže halogene
- 12 01 10* sintetska ulja za strojnu obradu
- 12 01 12* istrošeni voskovi i masti
- 12 01 18* metalni mulj (mulj od brušenja, honiranja i poliranja) koji sadrži ulje
- 12 01 19* biološki lako razgradivo strojno ulje

- 13 01 04* klorirane emulzije
- 13 01 05* neklorirane emulzije
- 13 01 09* klorirana hidraulička ulja na bazi minerala
- 13 01 10* neklorirana hidraulička ulja na bazi minerala
- 13 01 11* sintetska hidraulička ulja
- 13 01 12* biološki lako razgradiva hidraulička ulja
- 13 01 13* ostala hidraulička ulja
- 13 03 06* klorirana izolacijska ulja i ulja za prijenos topline na bazi minerala, osim onih navedenih pod 13 03 01
- 13 03 07* neklorirana izolacijska ulja i ulja za prijenos topline na bazi minerala
- 13 03 08* sintetska izolacijska ulja i ulja za prijenos topline
- 13 03 09* biološki lako razgradiva izolacijska ulja i ulja za prijenos topline
- 13 03 10* ostala izolacijska ulja i ulja za prijenos topline
- 13 05 06* ulje iz separatora ulje/voda
- 20 01 26* ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25

01.4 Istrošeni kemijski katalizatori

01.41 Istrošeni kemijski katalizatori

0 Neopasni

- 16 08 01 istrošeni katalizatori koji sadrže zlato, srebro, renij, rodij, paladij, iridij ili platinu (osim 16 08 07)
- 16 08 03 istrošeni katalizatori koji sadrže prijelazne kovine ili spojeve prijelaznih kovina, a koji nisu specifikirani na drugi način
- 16 08 04 istrošeni katalizatori iz lebdećeg sloja za katalitičko kreiranje (osim 16 08 07)

1 Opasni

- 16 08 02* istrošeni katalizatori koji sadrže opasne prijelazne kovine ili spojeve opasnih prijelaznih kovina
- 16 08 05* istrošeni katalizatori koji sadrže fosfatnu kiselinu
- 16 08 06* istrošene tekućine korištene kao katalizatori
- 16 08 07* istrošeni katalizatori onečišćeni opasnim tvarima

02 Otpad od kemikalija

02.1 Otpad od kemikalija koji ne odgovara specifikacijama

02.11 Otpad od agrokemijskih proizvoda

0 Neopasni

- 02 01 09 otpad od kemikalija koje se koriste u poljodjelstvu, koji nije naveden pod 02 01 08

1 Opasni

- 02 01 08* otpad od kemikalija koje se koriste u poljodjelstvu, koji sadrži opasne tvari
- 06 13 01* anorganska sredstva za zaštitu bilja, sredstva za zaštitu drveta i drugi biocidi
- 20 01 19* pesticidi

02.12 Nekorišteni lijekovi

0 Neopasni

- 07 05 14 kruti otpad koji nije naveden pod 07 05 13
- 18 01 09 lijekovi koji nisu navedeni pod 18 01 08
- 18 02 08 lijekovi koji nisu navedeni pod 18 02 07
- 20 01 32 lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31

1 Opasni

- 07 05 13* kruti otpad koji sadrži opasne tvari
- 18 01 08* citotoksici i citostatici
- 18 02 07* citotoksici i citostatici
- 20 01 31* citotoksici i citostatici

02.13 Otpad od boja, lakova, crnila i ljepila

0 Neopasni

- 03 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 04 02 17 sredstva za bojenje i pigmenti, koji nisu navedeni pod 04 02 16
- 08 01 12 otpadne boje i lakovi koji nisu navedeni pod 08 01 11
- 08 01 14 muljevi od boja ili lakova koji nisu navedeni pod 08 01 13
- 08 01 16 vodeni muljevi koji sadrže boje ili lakove koji nisu navedeni pod 08 01 15
- 08 01 18 otpad od uklanjanja boja ili lakova koji nije naveden pod 08 01 17
- 08 01 20 vodene suspenzije koje sadrže boje ili lakove, a koje nisu navedene pod 08 01 19
- 08 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 08 02 01 otpadni prahovi za prevlake
- 08 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 08 03 07 vodeni muljevi koji sadrže tiskarske boje
- 08 03 08 vodeni tekući otpad koji sadrži tiskarske boje
- 08 03 13 otpadne tiskarske boje koje nisu navedene pod 08 03 12
- 08 03 15 muljevi od tiskarskih boja koji nisu navedeni pod 08 03 14
- 08 03 18 otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17
- 08 03 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 08 04 10 otpadna ljepila i sredstva za brtvljenje, koja nisu navedena pod 08 04 09
- 08 04 12 muljevi od ljepila i sredstava za brtvljenje koji nisu navedeni pod 08 04 11
- 08 04 14 vodeni muljevi koji sadrže ljepila ili sredstva za brtvljenje, a koji nisu navedeni pod 08 04 13
- 08 04 16 vodeni tekući otpad koji sadrži ljepila ili sredstva za brtvljenje koji nije naveden pod 08 04 15
- 08 04 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 20 01 28 boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koji nisu navedeni pod 20 01 27

1 Opasni

- 04 02 16* sredstva za bojenje i pigmenti, koji sadrže opasne tvari
- 08 01 11* otpadne boje i lakovi koji sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 01 13* muljevi od boja ili lakova koji sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 01 15* vodeni muljevi koji sadrže boje ili lakove koji sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 01 17* otpad od uklanjanja boja ili lakova koji sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 01 19* vodene suspenzije koje sadrže boje ili lakove koji sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 03 12* otpadne tiskarske boje koje sadrže opasne tvari
- 08 03 14* muljevi od tiskarskih boja koji sadrže opasne tvari
- 08 03 17* otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
- 08 04 09* otpadna ljepila i sredstva za brtvljenje koja sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 04 11* muljevi od ljepila i sredstava za brtvljenje koji sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 04 13* vodeni muljevi, koji sadrže ljepila ili sredstva za brtvljenje i koji sadrže organska otapala ili druge opasne tvari
- 08 04 15* vodeni tekući otpad, koji sadrži ljepila ili sredstva za brtvljenje i koji sadrži organska otapala ili druge opasne tvari
- 20 01 27* boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koji sadrže opasne tvari

02.14 Ostali otpad od kemikalija

0 Neopasni

- 02 07 03 otpad od kemijske obrade
- 03 02 99 sredstva za zaštitu drveta koja nisu specificirana na drugi način
- 04 01 09 otpad od obrade i završne obrade
- 04 02 15 otpad od završne obrade koji nije naveden pod 04 02 14
- 06 07 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 06 08 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 06 10 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 06 11 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 02 15 otpad od aditiva koji nije naveden pod 07 02 14
- 07 02 17 otpad koji sadrži silikone, osim onih koju su navedeni pod 07 02 16
- 10 09 16 otpadna sredstva za otkrivanje pukotina koja nisu navedena pod 10 09 15
- 10 10 14 otpadna veziva koja nisu navedena pod 10 10 13
- 10 10 16 otpadna sredstva za otkrivanje pukotina koja nisu navedena pod 10 10 15
- 11 05 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 16 01 15 antifriz tekućine koje nisu navedene pod 16 01 14
- 16 05 05 plinovi u posudama pod tlakom, koji nisu navedeni pod 16 05 04
- 18 01 07 kemikalije koje nisu navedene pod 18 01 06
- 18 02 06 kemikalije koje nisu navedene pod 18 02 05
- 20 01 30 deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29

1 Opasni

- 03 02 01* nehalogenirana organska sredstva za zaštitu drveta
- 03 02 02* organo-klorna sredstva za zaštitu drveta
- 03 02 03* organo-metalna sredstva za zaštitu drveta
- 03 02 04* anorganska sredstva za zaštitu drveta
- 03 02 05* ostala sredstva za zaštitu drveta koja sadrže opasne tvari
- 04 02 14* otpad od završne obrade koji sadrži organska otapala
- 05 07 01* otpad koji sadrži živu
- 06 08 02* otpad koji sadrži opasne klorosilane
- 06 10 02* otpad koji sadrži opasne tvari
- 07 02 14* otpad od aditiva koji sadrži opasne tvari
- 07 02 16* otpad koji sadrži opasne silikone
- 07 04 13* kruti otpad koji sadrži opasne tvari
- 08 01 21* otpad od sredstava za uklanjanje boja ili lakova
- 08 05 01* otpadni izocijanati
- 10 09 13* otpadna veziva koja sadrže opasne tvari
- 10 09 15* otpadna sredstva za otkrivanje pukotina, koja sadrže opasne tvari
- 10 10 13* otpadna veziva koja sadrže opasne tvari
- 10 10 15* otpadna sredstva za otkrivanje pukotina koja sadrže opasne tvari
- 11 01 16* zasićene ili potrošene smole ionskih izmjenjivača
- 11 01 98* ostali otpad koji sadrži opasne tvari
- 16 01 13* tekućine za kočnice
- 16 01 14* antifriz tekućine koje sadrže opasne tvari
- 16 05 04* plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
- 16 09 03* peroksidi, npr. vodikov peroksid
- 16 09 04* oksidirajuće tvari koje nisu specificirane na drugi način
- 18 01 06* kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže
- 18 02 05* kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže
- 20 01 17* fotografske kemikalije
- 20 01 29* deterdženti koji sadrže opasne tvari

02.2 Nekorišteni eksplozivi

02.21 Otpad od eksploziva i pirotehničkih sredstava

1 Opasni

- 16 04 02* pirotehnički otpad
- 16 04 03* ostali otpad od eksplozivnih predmeta

02.22 Otpadno streljivo

1 Opasni

- 16 04 01* otpadno streljivo

02.3 Miješani otpad od kemikalija

02.31 Miješani otpad od kemikalija u malim količinama

0 Neopasni

- 16 05 09 odbačene kemikalije koje nisu navedene pod 16 05 06, 16 05 07 ili 16 05 08

1 Opasni

- 16 05 06* laboratorijske kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže, uključujući mješavine laboratorijskih kemikalija
- 16 05 07* odbačene anorganske kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže
- 16 05 08* odbačene organske kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže

02.32 Miješani otpad od kemikalija za obradu

1 Opasni

- 19 02 04* izmiješani otpad sastavljen od najmanje jedne vrste opasnog otpada
- 19 02 08* tekući gorivi otpad koji sadrži opasne tvari
- 19 02 09* kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari
- 19 02 11* ostali otpad koji sadrži opasne tvari

02.33 Ambalaža onečišćena opasnim tvarima

1 Opasni

- 15 01 10* ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima

03 Ostali kemijski otpad

03.1 Kemijski talozi i ostaci

03.11 Katrani i otpad koji sadrži ugljik

0 Neopasni

- 05 01 17 bitumen
- 05 06 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 06 13 03 ugljeno crnilo
- 10 01 25 otpad od skladištenja i pripreme goriva u elektranama koje rade na ugljen
- 10 03 02 istrošene anode
- 10 03 18 otpad iz proizvodnje anoda, koji sadrži ugljik i koji nije naveden pod 10 03 17
- 10 08 13 otpad iz proizvodnje anoda koji sadrži ugljik i koji nije naveden pod 10 08 12
- 10 08 14 otpadne anode
- 11 02 03 otpad iz proizvodnje anoda za elektrolitičke procese u vodenom mediju
- 20 01 41 otpad od čišćenja dimnjaka

1 Opasni

- 05 01 07* kiseli katrani
- 05 01 08* ostali katrani
- 05 06 01* kiseli katrani
- 05 06 03* ostali katrani
- 06 13 05* čađa
- 10 03 17* otpad iz proizvodnje anoda koji sadrži katran
- 10 08 12* otpad iz proizvodnje anoda koji sadrži katran
- 19 11 02* kiseli katrani

3.12 Ulja/vodene emulzije i muljevi

1 Opasni

- 05 01 06* zauljeni muljevi od održavanja uređaja i opreme
- 13 04 01* kaljužna ulja iz riječnih plovila
- 13 04 02* kaljužna ulja iz odvodnih kanala u pristaništima
- 13 04 03* kaljužna ulja iz drugih plovila
- 13 05 01* krute tvari iz pješčanih komora i separatora ulje/voda
- 13 05 02* muljevi iz separatora ulje/voda
- 13 05 03* muljevi iz hvatača ulja
- 13 05 07* zauljena voda iz separatora ulje/voda
- 13 05 08* mješavine otpada iz pješčanih komora i separatora ulje/voda
- 13 07 01* loživo ulje i dizel-gorivo
- 13 07 02* benzin
- 13 07 03* ostala goriva (uključujući mješavine)
- 13 08 01* muljevi ili emulzije, iz desalinizatora
- 13 08 02* ostale emulzije
- 13 08 99* otpad koji nije specificiran na drugi način
- 16 07 09* otpad koji sadrži druge opasne tvari
- 19 02 07* ulja i koncentracije iz procesa odvajanja

03.13 Ostaci od kemijskih reakcija

0 Neopasni

- 03 03 02 muljevi od obrade sulfitnih lugova (od uporabe komponenti iz tekućine za kuhanje)
- 04 01 04 tekućine od štavljenja koje sadrže krom
- 04 01 05 tekućine od štavljenja koje ne sadrže krom
- 06 09 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 06 13 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 03 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 04 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 05 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 06 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 07 07 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 11 01 12 vodene tekućine za ispiranje, koje nisu navedene pod 11 01 11

1 Opasni

- 04 01 03* otpad od odmašćivanja koji sadrži otapala bez tekuće faze
- 06 07 03* mulj barijevog sulfata koji sadrži živu
- 07 01 01* vodene tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 01 07* halogenirani talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 01 08* ostali talozi i ostaci od reakcija i destilacija

- 07 02 01* vodene tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 02 07* halogenirani talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 02 08* ostali talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 03 01* vodene tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 03 07* halogenirani talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 03 08* ostali talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 04 01* vodene tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 04 07* halogenirani ostaci reakcija i destilacija
- 07 04 08* ostali talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 05 01* vodene tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 05 07* halogenirani ostaci od reakcija i destilacija
- 07 05 08* ostali talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 06 01* vodene tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 06 07* halogenirani ostaci od reakcija i destilacija
- 07 06 08* ostali talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 07 07 01* vodene tekućine za ispiranje i matični lugovi
- 07 07 07* halogenirani ostaci od reakcija i destilacija
- 07 07 08* ostali talozi i ostaci od reakcija i destilacija
- 09 01 13* vodeni tekući otpad od regeneracije srebra na mjestu nastanka, koji nije naveden pod 09 01 06
- 11 01 11* vodene tekućine za ispiranje koje sadrže opasne tvari
- 19 04 03* nevitificirana čvrsta faza

03.14 Istrošeni filtarski i upijajući materijali

0 Neopasni

- 15 02 03 apsorbenzi, filtarski materijali, tkanine i sredstva za brisanje i upijanje i zaštitna odjeća, koji nisu navedeni pod 15 02 02
- 19 09 03 muljevi od dekarbonizacije
- 19 09 04 istrošeni aktivni ugljen
- 19 09 05 zasićene ili istrošene smole iz ionskih izmjenjivača
- 19 09 06 otopine i muljevi od regeneracije ionskih izmjenjivača

1 Opasni

- 05 01 15* istrošena glina za filtraciju
- 06 07 02* aktivni ugljen od proizvodnje klora
- 06 13 02* istrošeni aktivni ugljen (osim 06 07 02)
- 07 01 09* halogenirani filtarski kolači i istrošeni apsorbenzi
- 07 01 10* ostali filtarski kolači i istrošeni apsorbenzi
- 07 02 09* halogenirani filtarski kolači i istrošeni apsorbenzi
- 07 02 10* ostali filtarski kolači i istrošeni apsorbenzi
- 07 03 09* halogenirani filtarski kolači i istrošeni apsorbenzi

- 07 03 10* ostali filtarski kolači i istrošeni apsorbeni
- 07 04 09* halogenirani filtarski kolači, istrošeni apsorbeni
- 07 04 10* ostali filtarski kolači i istrošeni apsorbeni
- 07 05 09* halogenirani filtarski kolači i istrošeni apsorbeni
- 07 05 10* ostali filtarski kolači i istrošeni apsorbeni
- 07 06 09* halogenirani filtarski kolači, istrošeni apsorbeni
- 07 06 10* ostali filtarski kolači, istrošeni apsorbeni
- 07 07 09* halogenirani filtarski kolači, istrošeni apsorbeni
- 07 07 10* ostali filtarski kolači, istrošeni apsorbeni
- 11 01 15* eluati i muljevi iz membranskih sustava ili sustava ionskih izmjenjivača, koji sadrže opasne tvari
- 15 02 02* apsorbeni, filtarski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu specificirani na drugi način), tkanine i sredstva za brisanje i upijanje i zaštitna odjeća, onečišćeni opasnim tvarima
- 19 01 10* istrošeni aktivni ugljen od obrade dimnih plinova
- 19 08 06* zasićene ili istrošene smole iz ionskih izmjenjivača
- 19 08 07* otopine i muljevi od regeneracije ionskih izmjenjivača
- 19 08 08* otpad iz membranskih sustava koji sadrži teške metale
- 19 11 01* potrošene filtarske gline

03.2 Muljevi od industrijskih otpadnih voda

03.21 Muljevi iz industrijskih procesa i obrade otpadnih voda

0 Neopasni

- 03 03 05 muljevi od obezbojenja kod recikliranja papira
- 04 01 06 muljevi, posebno od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže krom
- 04 01 07 muljevi, posebno od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji ne sadrže krom
- 04 02 20 muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 04 02 19
- 05 01 10 muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 05 01 09
- 05 01 14 otpad iz rashladnih stupova
- 05 06 04 otpad iz rashladnih stupova
- 06 05 03 muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 06 05 02
- 07 01 12 muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 07 01 11
- 07 02 12 muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 07 02 11
- 07 03 12 muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 07 03 11
- 07 04 12 muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 07 04 11
- 07 05 12 muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 07 05 11

- 07 06 12 muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 07 06 11
- 07 07 12 muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 07 07 11
- 10 01 21 muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 10 01 20
- 10 01 23 vodeni muljevi od čišćenja kotla koji nisu navedeni pod 10 01 22
- 10 01 26 otpad od obrade rashladne vode
- 10 02 12 otpad od obrade rashladnih voda koji nije naveden pod 10 02 11
- 10 02 15 ostali muljevi i filtarski kolači
- 10 03 28 otpad od obrade rashladne vode koji nije naveden pod 10 03 27
- 10 04 10 otpad od obrade rashladne vode koji nije naveden pod 10 04 09
- 10 05 09 otpad od obrade rashladne vode koji nije naveden pod 10 05 08
- 10 06 10 otpad od obrade rashladne vode koji nije naveden pod 10 06 09
- 10 07 08 otpad od obrade rashladne vode koji nije naveden pod 10 07 07
- 10 08 20 otpad od obrade rashladne vode koji nije naveden pod 10 08 19
- 10 11 20 kruti otpad od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nije naveden pod 10 11 19
- 10 12 13 mulj od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka
- 11 01 10 muljevi i filtarski kolači, koji nisu navedeni pod 11 01 09
- 11 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 12 01 15 muljevi od strojne obrade koji nisu navedeni pod 12 01 14
- 16 10 02 vodeni tekući otpad koji nije naveden pod 16 10 01
- 16 10 04 vodeni koncentрати koji nisu navedeni pod 16 10 03
- 19 02 06 muljevi od fizikalno-kemijske obrade koji nisu navedeni pod 19 02 05
- 19 04 04 vodeni tekući otpad od temperiranja vitrificiranog otpada
- 19 06 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 19 07 03 procjedne vode s odlagališta otpada koje nisu navedene pod 19 07 02
- 19 08 12 muljevi iz biološke obrade industrijskih otpadnih voda, koji nisu navedeni pod 19 08 11
- 19 08 14 muljevi iz ostalih obrada industrijskih otpadnih voda, koji nisu navedeni pod 19 08 13
- 19 08 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 19 11 06 muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 19 11 05
- 19 13 04 muljevi nastali pri remedijaciji tla koji nisu navedeni pod 19 13 03
- 19 13 06 muljevi nastali pri remedijaciji podzemnih voda koji nisu navedeni pod 19 13 05
- 19 13 08 vodeni tekući otpad i vodeni koncentрати nastali pri remedijaciji podzemnih voda, koji nisu navedeni pod 19 13 07

1 Opasni

- 04 02 19* muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 05 01 09* muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 06 05 02* muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 07 01 11* muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 07 02 11* muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 07 03 11* muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 07 04 11* muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 07 05 11* muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 07 06 11* muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 07 07 11* muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 10 01 20* muljevi od pročišćavanja efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 10 01 22* vodeni muljevi od čišćenja kotla koji sadrže opasne tvari
- 10 11 19* kruti otpad od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrži opasne tvari
- 11 01 09* muljevi i filtarski kolači, koji sadrže opasne tvari
- 11 02 07* ostali otpad koji sadrži opasne tvari
- 12 01 14* muljevi od strojne obrade koji sadrže opasne tvari
- 16 10 01* vodeni tekući otpad koji sadrži opasne tvari
- 16 10 03* vodeni koncentracije koji sadrže opasne tvari
- 19 02 05* muljevi od fizikalno-kemijske obrade koji sadrže opasne tvari
- 19 07 02* procjedne vode s odlagališta koje sadrže opasne tvari
- 19 08 11* muljevi iz biološke obrade industrijskih otpadnih voda, koji sadrže opasne tvari
- 19 08 13* muljevi iz ostalih obrada industrijskih otpadnih voda, koji sadrže opasne tvari
- 19 11 05* muljevi od obrade efluenata na mjestu njihova nastanka, koji sadrže opasne tvari
- 19 13 03* muljevi nastali pri remedijaciji tla koji sadrže opasne tvari
- 19 13 05* muljevi nastali pri remedijaciji podzemnih voda koji sadrže opasne tvari
- 19 13 07* vodeni tekući otpad i vodeni koncentracije nastali pri remedijaciji podzemnih voda, koji sadrže opasne tvari

03.22 Muljevi koji sadrže ugljikovodike

0 Neopasni

- 05 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 05 07 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 19 11 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

1 Opasni

- 01 05 05* isplaćni muljevi i ostali otpad od bušenja, koji sadrži ulja
- 10 02 11* otpad od obrade rashladnih voda koji sadrži ulje
- 10 03 27* otpad od obrade rashladnih voda koji sadrži ulje
- 10 04 09* otpad od obrade rashladnih voda koji sadrži ulje

- 10 05 08* otpad od obrade rashladnih voda koji sadrži ulje
- 10 06 09* otpad od obrade rashladnih voda koji sadrži ulje
- 10 07 07* otpad od obrade rashladnih voda koji sadrži ulje
- 10 08 19* otpad od obrade rashladnih voda koji sadrži ulje
- 12 03 01* vodene tekućine za ispiranje
- 12 03 02* otpad od odmašćivanja parom
- 16 07 08* otpad koji sadrži ulja
- 19 08 10* mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda, koje nisu navedene pod 19 08 09
- 19 11 03* vodeni tekući otpad

05 Medicinski i biološki otpad

05.1 Infektivni medicinski otpad

05.11 Infektivni otpad iz humane medicine

1 Opasni

- 18 01 03* otpad čije je skupljanje i zbrinjavanje podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije

05.12 Infektivni otpad iz veterinarske medicine

1 Opasni

- 18 02 02* otpad čije je skupljanje i zbrinjavanje podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije

05.2 Neinfektivni medicinski otpad

05.21 Neinfektivni otpad iz humane medicine

0 Neopasni

- 18 01 01 oštri predmeti (osim 18 01 03)
- 18 01 02 dijelovi tijela i organi, uključujući vrećice i konzerve krvi (osim 18 01 03)
- 18 01 04 otpad čije skupljanje i zbrinjavanje nije podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije (npr. rublje, zavoji od gipsa, posteljina, odjeća za jednokratnu primjenu, platno, pelene ...)

05.22 Neinfektivni otpad iz veterinarske medicine

0 Neopasni

- 18 02 01 oštri predmeti (osim 18 02 02)
- 18 02 03 otpad čije skupljanje i zbrinjavanje ne podliježe posebnim zahtjevima radi prevencije infekcije

06 Metalni otpad

06.1 Otpad i otpaci od željeza

06.11 Otpad i otpaci od željeza

0 Neopasni

- 10 02 10 ogorine
- 10 12 06 odbačeni kalupi
- 12 01 01 strugotine i opiljci koji sadrže željezo
- 12 01 02 prašina i čestice koje sadrže željezo

- 16 01 17 željezne kovine
- 17 04 05 željezo i čelik
- 19 01 02 željezni materijali izdvojeni iz šljake
- 19 10 01 otpad od željeza i čelika
- 19 12 02 željezni metali

06.2 Otpad i otpaci od obojenih metala

06.21 Otpad od plemenitih metala

1 Opasni

- 09 01 06* otpad koji sadrži srebro, a potječe od obrade fotografskog otpada na mjestu njegova nastanka
- 18 01 10* amalgamski otpad od stomatološke zaštite

06.23 Ostali aluminijski otpad

0 Neopasni

- 17 04 02 aluminij

06.24 Otpad od bakra

0 Neopasni

- 17 04 01 bakar, bronca, mjed

06.25 Otpad od olova

0 Neopasni

- 17 04 03 olovo

06.26 Ostali metalni otpad

0 Neopasni

- 11 05 01 tvrdi cink
- 17 04 04 cink
- 17 04 06 kositar

06.3 Miješani metalni otpad

06.31 Miješana metalna ambalaža

0 Neopasni

- 15 01 04 ambalaža od metala

06.32 Ostali miješani metalni otpad

0 Neopasni

- 02 01 10 otpadni metal
- 10 10 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 12 01 03 strugotine i opiljci obojenih metala
- 12 01 04 prašina i čestice obojenih metala
- 16 01 18 obojene kovine
- 17 04 07 miješani metali
- 17 04 11 kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10
- 19 10 02 otpad od neželjeznih metala
- 19 12 03 neželjezni metali
- 20 01 40 metali

1 Opasni

- 17 04 09* metalni otpad onečišćen opasnim tvarima
- 17 04 10* kabelski vodiči koji sadrže ulje, ugljeni katran i druge opasne tvari

07 Nemetalni otpad

07.1 Stakleni otpad

07.11 Staklena ambalaža

0 Neopasni

- 15 01 07 staklena ambalaža

07.12 Ostali stakleni otpad

0 Neopasni

- 10 11 12 otpadno staklo koje nije navedeno pod 10 11 11
 - 16 01 20 staklo
 - 17 02 02 staklo
 - 19 12 05 staklo
 - 20 01 02 staklo
- 1 Opasni
- 10 11 11* otpadno staklo u sitnim česticama i stakleni prah koji sadrži teške metale (npr. od katodnih cijevi)

07.2 Papirni i kartonski otpad

07.21 Otpadna papirna i kartonska ambalaža

0 Neopasni

- 15 01 01 ambalaža od papira i kartona

07.23 Ostali papirni i kartonski otpad

0 Neopasni

- 03 03 10 otpadna vlakna i muljevi od vlakana, punila i prevlake, koji nastaju pri mehaničkoj separaciji
- 03 03 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 19 12 01 papir i karton
- 20 01 01 papir i karton

07.3 Gumeni otpad

07.31 Rabljene automobilske gume

0 Neopasni

- 16 01 03 istrošene gume

07.4 Plastični otpad

07.41 Plastični ambalažni otpad

0 Neopasni

- 15 01 02 ambalaža od plastike

07.42 Ostali plastični otpad

0 Neopasni

- 02 01 04 otpadna plastika (isključujući ambalažu)
- 07 02 13 otpadna plastika
- 12 01 05 strugotine od (brušenja i glodanja) plastike
- 16 01 19 plastika
- 17 02 03 plastika
- 19 12 04 plastika i guma
- 20 01 39 plastika

07.5 Drvni otpad

07.51 Drvena ambalaža

0 Neopasni

- 15 01 03 ambalaža od drveta

07.52 Piljevina i strugotine

0 Neopasni

- 03 01 05 piljevina, strugotine, otpaci od rezanja drva, drvo, otpaci dasaka i furnira, koji nisu navedeni pod 03 01 04

1 Opasni

- 03 01 04* piljevina, strugotine, otpaci od rezanja drva, drvo, otpaci dasaka i furnira, koji sadrže opasne tvari

07.53 Ostali drvni otpad

0 Neopasni

- 03 01 01 otpadna kora i pluto
- 03 03 01 otpadna kora i otpaci drveta
- 17 02 01 drvo
- 19 12 07 drvo koje nije navedeno pod 19 12 06
- 20 01 38 drvo koje nije navedeno pod 20 01 37

1 Opasni

- 19 12 06* drvo koje sadrži opasne tvari
- 20 01 37* drvo koje sadrži opasne tvari

07.6 Tekstilni otpad

07.61 Rabljena odjeća

0 Neopasni

- 20 01 10 odjeća

07.62 Mješoviti tekstilni otpad

0 Neopasni

- 04 02 09 otpad od mješovitih (kompozitnih) materijala (impregnirani tekstil, elastomeri, plasto-meri)
- 04 02 10 organske tvari iz prirodnih proizvoda (npr. mast, vosak)
- 04 02 21 otpad od neprerađenih tekstilnih vlakana
- 04 02 22 otpad od prerađenih tekstilnih vlakana
- 15 01 09 tekstilna ambalaža
- 19 12 08 tekstil
- 20 01 11 tekstil

07.63 Otpad od kože

0 Neopasni

- 04 01 01 otpad od uklanjanja potkožnog tkiva i razlaganja vapnom
- 04 01 02 otpad od krečenja sirove kože
- 04 01 08 otpadna štavljena koža (plava platna, strugotine, otpaci, prah od poliranja) koja sadrži krom
- 04 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

07.7 Otpad koji sadrži PCB-e

07.71 Ulja koja sadrže PCB-e

1 Opasni

- 13 01 01* hidraulična ulja koja sadrže poliklorirane bifenile (PCB)
- 13 03 01* otpadna izolacijska ulja i ulja za prijenos topline, koja sadrže PCB-e

07.72 Oprema koja sadrži PCB-e ili je onečišćena PCB-ima

1 Opasni

- 16 01 09* komponente koje sadrže PCB-e
- 16 02 09* transformatori i kondenzatori koji sadrže PCB-e
- 16 02 10* odbačena oprema koja sadrži PCB-e ili je onečišćena istima, a nije navedena pod 16 02 09

07.73 Građevinski otpad i otpad od rušenja koji sadrži PCB-e

1 Opasni

- 17 09 02* građevinski otpad i otpad od rušenja koji sadrži poliklorirane bifenile (PCB) (npr. sredstva za brtvljenje koja sadrže PCB-e, podne obloge na bazi smola koje sadrže PCB-e, nepropusni prozorski elementi od izostakla koji sadrže PCB-e, kondenzatori koji sadrže PCB-e)

08 Odbačena oprema

08.1 Odbačena vozila

08.12 Ostala odbačena vozila

0 Neopasni

- 16 01 06 otpadna vozila koja ne sadrže tekućine ni druge opasne komponente

1 Opasni

- 16 01 04* otpadna vozila

08.2 Odbačena električna i elektronička oprema

08.21 Odbačeni veliki kućanski aparati

1 Opasni

- 16 02 11* odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove, HCFC, HFC
- 20 01 23* odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove

08.23 Ostala odbačena električna i elektronička oprema

0 Neopasni

- 09 01 10 fotografski aparati za jednokratnu uporabu koji ne sadrže baterije
- 09 01 12 fotografski aparati za jednokratnu uporabu koji sadrže baterije, a koji nisu navedeni pod 09 01 11
- 16 02 14 odbačena oprema koja nije navedena pod 16 02 09 do 16 02 13
- 20 01 36 odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35

1 Opasni

- 09 01 11* fotografski aparati za jednokratnu uporabu, koji sadrže baterije navedene pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03
- 16 02 13* odbačena oprema koja sadrži opasne komponente, a koja nije navedena pod 16 02 09 do 16 02 12
- 20 01 35* odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente

08.4 Odbačeni strojevi i dijelovi opreme

08.41 Otpadne baterije i akumulatori

0 Neopasni

- 16 06 04 alkalne baterije (osim 16 06 03)
- 16 06 05 ostale baterije i akumulatori
- 20 01 34 baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33

1 Opasni

- 16 06 01* olovne baterije
- 16 06 02* nikal-kadmij baterije
- 16 06 03* baterije koje sadrže živu
- 20 01 33* baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije

08.43 Ostali odbačeni strojevi i dijelovi opreme

0 Neopasni

- 16 01 12 kočne obloge koje nisu navedene pod 16 01 11
- 16 01 16 spremnici za tekući plin
- 16 01 22 komponente koje nisu specificirane na drugi način
- 16 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 16 02 16 komponente izvađene iz odbačene opreme koje nisu navedene pod 16 02 15

1 Opasni

- 16 01 07* filtri za ulje
- 16 01 08* komponente koje sadrže živu
- 16 01 10* eksplozivne komponente (npr. zračni jastuci)
- 16 01 21* opasne komponente koje nisu navedene pod 16 01 07 do 16 01 11, 16 01 13 i 16 01 14
- 16 02 15* opasne komponente izvađene iz odbačene opreme
- 20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu

09 Životinjski i biljni otpad

09.1 Otpad od pripreme hrane i prehrambenih proizvoda

09.11 Otpad od pripreme hrane i prehrambenih proizvoda životinjskog podrijetla

0 Neopasni

- 02 01 02 otpadna životinjska tkiva
- 02 02 01 muljevi od ispiranja i čišćenja
- 02 02 02 otpadna životinjska tkiva

09.12 Otpad od pripreme hrane i prehrambenih proizvoda biljnog podrijetla

0 Neopasni

- 02 01 01 muljevi od pranja i čišćenja
- 02 01 03 otpadna biljna tkiva
- 02 03 01 muljevi od pranja, čišćenja, guljenja, centrifugiranja i separacije
- 02 03 03 otpad od ekstrakcije otapalom
- 02 03 04 materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
- 02 03 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 02 04 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 02 07 01 otpad od pranja, čišćenja i mehaničke obrade sirovina
- 02 07 02 otpad od destilacije alkohola

09.13 Miješani otpad od pripreme hrane i prehrambenih proizvoda

0 Neopasni

- 02 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 02 02 03 materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
- 02 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 02 03 02 otpad od sredstava za konzerviranje
- 02 05 01 materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
- 02 05 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 02 06 01 materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
- 02 06 02 otpad od sredstava za konzerviranje
- 02 07 04 materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
- 19 08 09 mješavine masti i ulja iz separatora ulje/voda koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće
- 20 01 08 biorazgradivi otpad iz kuhinja i iz kantina
- 20 01 25 jestiva ulja i masti
- 20 03 02 otpad s tržnica

09.2 Zeleni otpad

09.21 Zeleni otpad

0 Neopasni

- 02 01 07 otpad iz šumarstva
- 20 02 01 biorazgradivi otpad

09.3 Gnojnica i stajski gnoj

9.31 Gnojnica i stajski gnoj

0 Neopasni

- 02 01 06 životinjske fekalije, urin i gnoj (uključujući onečišćenu slamu) i efluenti, koji se posebno skupljaju i obrađuju izvan mjesta njihova nastanka

10 Miješani obični otpad

10.1 Otpad iz kućanstava i slični otpad

10.11 Otpad iz kućanstava

0 Neopasni

- 20 03 01 miješani komunalni otpad
- 20 03 07 glomazni otpad
- 20 03 99 komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način

10.12 Otpad od čišćenja ulica

0 Neopasni

20 03 03 ostaci od čišćenja ulica

10.2 Miješani i nediferencirani materijali

10.21 Miješana ambalaža

0 Neopasni

15 01 05 višeslojna (kompozitna) ambalaža

15 01 06 miješana ambalaža

10.22 Ostali miješani i nediferencirani materijali

0 Neopasni

02 06 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

02 07 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

04 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

09 01 07 fotografski film i papir, koji sadrže srebro ili spojeve srebra

09 01 08 fotografski film i papir koji ne sadrže srebro i spojeve srebra

09 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

10 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

10 06 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

10 07 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

10 08 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

11 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

12 01 13 otpad od zavarivanja

12 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

16 03 04 anorganski otpad koji nije naveden pod 16 03 03

16 03 06 organski otpad koji nije naveden pod 16 03 05

16 07 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

19 02 03 izmiješani otpad sastavljen samo od neopasnog otpada

19 02 10 gorivi otpad koji nije naveden pod 19 02 08 i 19 02 09

19 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

20 01 99 ostali sastojci koji nisu specificirani na drugi način

1 Opasni

16 03 03* anorganski otpad koji sadrži opasne tvari

16 03 05* organski otpad koji sadrži opasne tvari

10.3 Ostaci od sortiranja

10.32 Ostali ostaci od sortiranja

0 Neopasni

03 03 07 mehanički izdvojeni škart od prerade otpadnog papira i kartona

03 03 08 otpad od sortiranja papira i kartona namijenjenih recikliranju

19 05 01 nekompostirana frakcija komunalnog i sličnog otpada

- 19 05 02 nekompostirana frakcija životinjskog i biljnog otpada
- 19 05 03 kompost koji nije u skladu sa specifikacijom
- 19 05 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 19 08 01 ostaci na sitima i grabljama
- 19 10 04 pahuljasta frakcija i prašina, koji nisu navedeni pod 19 10 03
- 19 10 06 ostale frakcije koje nisu navedene pod 19 10 05
- 19 12 10 gorivi otpad (gorivo dobiveno iz otpada)
- 19 12 12 ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada koji nije naveden pod 19 12 11

1 Opasni

- 19 10 03* pahuljasta frakcija i prašina koja sadrži opasne tvari
- 19 10 05* ostale frakcije koje sadrže opasne tvari
- 19 12 11* ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada, koji sadrži opasne tvari

11 Obični muljevi

11.1 Muljevi od obrade otpadnih voda

11.11 Muljevi od obrade komunalnih otpadnih voda

0 Neopasni

- 19 06 03 matičnica od anaerobne obrade komunalnog otpada
- 19 06 04 proizvod digestije od anaerobne obrade komunalnog otpada
- 19 06 05 matičnica od anaerobne obrade životinjskog i biljnog otpada
- 19 06 06 proizvod digestije od anaerobne obrade životinjskog i biljnog otpada
- 19 08 05 muljevi od obrade komunalnih otpadnih voda

11.12 Biorazgradivi muljevi od obrade ostalih otpadnih voda

0 Neopasni

- 02 02 04 muljevi od obrade efluenta na mjestu njihova nastanka
- 02 03 05 muljevi od obrade efluenta na mjestu njihova nastanka
- 02 04 03 muljevi od obrade efluenta na mjestu njihova nastanka
- 02 05 02 muljevi od obrade efluenta na mjestu njihova nastanka
- 02 06 03 muljevi od obrade efluenta na mjestu njihova nastanka
- 02 07 05 muljevi od obrade efluenta na mjestu njihova nastanka
- 03 03 11 muljevi od obrade efluenta na mjestu njihova nastanka, koji nisu navedeni pod 03 03 10

11.2 Muljevi od pročišćavanja vode za piće i tehnološke vode

11.21 Muljevi od pročišćavanja vode za piće i tehnološke vode

0 Neopasni

- 05 01 13 muljevi od pripreme napojne vode za kotlove
- 19 09 02 muljevi od bistrenja voda
- 19 09 99 otpad koji nije specificiran na drugi način

11.3 Otpad od jaružanja koji nije onečišćen

11.31 Otpad od jaružanja koji nije onečišćen

0 Neopasni

- 17 05 06 iskopana zemlja koja nije navedena pod 17 05 05

11.4 Sadržaj fekalnih jama

11.41 Sadržaj fekalnih jama

0 Neopasni

- 20 03 04 muljevi iz septičkih jama
- 20 03 06 otpad nastao čišćenjem kanalizacije

12 Mineralni otpad

12.1 Građevinski otpad i otpad od rušenja

12.11 Beton, opeke i gipsani otpad

0 Neopasni

- 10 12 08 otpad od keramike, cigli, crijepa i građevinskog materijala (nakon termičke obrade)
- 10 12 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 10 13 14 otpadni beton i betonski mulj
- 10 13 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 17 01 01 beton
- 17 01 02 opeka
- 17 01 03 crijep/pločice i keramika
- 17 01 07 mješavine betona, opeke, crijepa/pločica i keramike koje nisu navedene pod 17 01 06
- 17 08 02 građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01

1 Opasni

- 17 01 06* mješavine ili odvojene frakcije betona, opeke, crijepa/pločica i keramike, koje sadrže opasne tvari
- 17 08 01* građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima

12.12 Ugljikovodični otpadni materijali od kolničkih zastora

0 Neopasni

- 17 03 02 bitumenske mješavine koje nisu navedene pod 17 03 01

1 Opasni

- 17 03 01* mješavine bitumena koje sadrže ugljeni katran
- 17 03 03* ugljeni katran i proizvodi koji sadrže katran

12.13 Miješani građevinski otpad

0 Neopasni

- 17 06 04 izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01 i 17 06 03
- 17 09 04 miješani građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji nije naveden pod 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03

1 Opasni

- 17 02 04* staklo, plastika i drvo koji sadrže ili su onečišćeni opasnim tvarima
- 17 06 03* ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili su onečišćeni opasnim tvarima
- 17 09 01* građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji sadrži živu
- 17 09 03* ostali građevinski otpad i otpad od rušenja objekata (uključujući miješani otpad), koji sadrži opasne tvari

12.2 Azbestni otpad

12.21 Azbestni otpad

1 Opasni

- 06 07 01* otpad od elektrolize koji sadrži azbest
- 06 13 04* otpad iz prerade azbesta
- 10 13 09* otpad iz proizvodnje azbestnog cementa koji sadrži azbest
- 15 01 11* metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
- 16 01 11* kočne obloge koje sadrže azbest
- 16 02 12* odbačena oprema koja sadrži slobodni azbest
- 17 06 01* izolacijski materijali koji sadrže azbest
- 17 06 05* građevinski materijali koji sadrže azbest

12.3 Otpad od minerala koji se javljaju u prirodi

12.31 Otpad od minerala koji se javljaju u prirodi

0 Neopasni

- 01 01 01 otpad od iskopavanja mineralnih sirovina
- 01 01 02 otpad od iskopavanja nemetalnih mineralnih sirovina
- 01 03 06 otpadna jalovina koja nije navedena pod 01 03 04 i 01 03 05
- 01 03 08 otpad u obliku prašine i praha, koji nije naveden pod 01 03 07
- 01 03 09 crveni mulj iz proizvodnje aluminija, različit od otpada navedenog pod 01 03 07
- 01 03 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 01 04 08 otpadni šljunak i drobljeni kamen, koji nisu navedeni pod 01 04 07
- 01 04 09 otpadni pijesak i otpadne vrste gline
- 01 04 10 otpad u obliku prašine i praha koji nije naveden pod 01 04 07
- 01 04 11 otpad od prerade potaše i kamene soli koji nije naveden pod 01 04 07
- 01 04 12 talozi i drugi otpad od ispiranja i čišćenja ruda, koji nisu navedeni pod 01 04 07 i 01 04 11
- 01 04 13 otpad od rezanja i piljenja kamena koji nije naveden pod 01 04 07
- 01 04 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 01 05 04 isplaćni muljevi i drugi otpad od bušenja koji sadrže slatku vodu
- 01 05 07 isplaćni muljevi i drugi otpad od bušenja koji sadrže barit i nisu navedeni pod 01 05 05 i 01 05 06
- 01 05 08 isplaćni muljevi i drugi otpad od bušenja koji sadrže kloride i nisu navedeni pod 01 05 05 i 01 05 06
- 01 05 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 02 04 01 otpad od čišćenja i pranja šećerne repe
- 08 02 02 vodeni muljevi koji sadrže keramičke materijale
- 10 11 10 otpad od pripreme mješavine prije toplinske obrade, koji nije naveden pod 10 11 09

- 10 12 01 otpadna mješavina pripremljena prije toplinske obrade
- 10 13 01 otpadna mješavina pripremljena prije toplinske obrade
- 17 05 04 zemlja i kamenje, osim onih koji su navedeni pod 17 05 03
- 17 05 08 kamen tučenac za nasipavanje pruge koji nije naveden pod 17 05 07
- 19 01 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 19 08 02 otpad iz pjeskolova
- 19 09 01 kruti otpad od primarne filtracije i prosijavanja
- 19 12 09 minerali (npr. pijesak, kamenje)
- 19 13 02 kruti otpad nastao pri remedijaciji tla koji nije naveden pod 19 13 01
- 20 02 02 zemlja i kamenje
- 20 02 03 ostali otpad koji nije biorazgradiv

1 Opasni

- 01 03 04* kisela jalovina od prerade sulfidne rude
- 01 03 05* ostala jalovina koja sadrži opasne tvari
- 01 03 07* ostali otpad od fizikalne i kemijske obrade metalnih mineralnih sirovina koji sadrži opasne tvari
- 01 04 07* otpad od fizikalne i kemijske obrade nemetalnih mineralnih sirovina koji sadrži opasne tvari
- 01 05 06* isplačni muljevi i ostali otpad od bušenja koji sadrži opasne tvari
- 10 11 09* otpad od pripreme mješavine prije toplinske obrade koji sadrži opasne tvari
- 19 13 01* kruti otpad nastao pri remedijaciji tla koji sadrži opasne tvari

12.4 Otpad od izgaranja

12.41 Otpad od pročišćavanja dimnih plinova

0 Neopasni

- 10 01 05 kruti reakcijski otpad na bazi kalcija, koji nastaje pri odsumporavanju dimnih plinova
- 10 01 07 muljeviti reakcijski otpad na bazi kalcija, koji nastaje pri odsumporavanju dimnih plinova
- 10 01 19 otpad od pročišćavanja plinova koji nije naveden pod 10 01 05, 10 01 07 i 10 01 18
- 10 02 08 kruti otpad od obrade plinova koji nije naveden pod 10 02 07
- 10 02 14 muljevi i filtarski kolači od obrade plina, koji nisu navedeni pod 10 02 13
- 10 03 20 prašina iz dimnog plina koja nije navedena po 10 03 19
- 10 03 24 kruti otpad od obrade plina, koji nije naveden pod 10 03 23
- 10 03 26 muljevi i filtarski kolači od obrade plina koji nisu navedeni pod 10 03 25
- 10 07 03 kruti otpad od obrade plina
- 10 07 05 muljevi i filtarski kolači od obrade plina

- 10 08 16 prašina iz dimnih plinova koja nije navedena pod 10 08 15
- 10 08 18 muljevi i filtarski kolači od obrade dimnih plinova, koji nisu navedeni pod 10 08 17
- 10 09 10 prašina iz dimnih plinova koja nije navedena pod 10 09 09
- 10 10 10 prašina iz dimnih plinova koja nije navedena pod 10 10 09
- 10 11 16 kruti otpad od obrade dimnih plinova koji nije naveden pod 10 11 15
- 10 11 18 muljevi i filtarski kolači od obrade dimnih plinova, koji nisu navedeni pod 10 11 17
- 10 12 05 muljevi i filtarski kolači od obrade plinova
- 10 12 10 kruti otpad od obrade dimnih plinova koji nije naveden pod 10 12 09
- 10 13 07 muljevi i filtarski kolači od obrade plinova
- 10 13 13 kruti otpad od obrade plinova koji nije naveden pod 10 13 12

1 Opasni

- 10 01 18* otpad od pročišćavanja plinova koji sadrži opasne tvari
- 10 02 07* kruti otpad od obrade plinova koji sadrži opasne tvari
- 10 02 13* muljevi i filtarski kolači od obrade plinova, koji sadrže opasne tvari
- 10 03 19* prašina iz dimnog plina koja sadrži opasne tvari
- 10 03 23* kruti otpad od obrade plinova koji sadrži opasne tvari
- 10 03 25* muljevi i filtarski kolači od obrade plinova koji sadrže opasne tvari
- 10 04 04* prašina iz dimnih plinova
- 10 04 06* kruti otpad od obrade plinova
- 10 04 07* muljevi i filtarski kolači od obrade plinova
- 10 05 03* prašina iz dimnih plinova
- 10 05 05* kruti otpad od obrade plinova
- 10 05 06* muljevi i filtarski kolači od obrade plinova
- 10 06 03* prašina iz dimnih plinova
- 10 06 06* kruti otpad od obrade plinova
- 10 06 07* muljevi i filtarski kolači od obrade plinova
- 10 08 15* prašina iz dimnih plinova koja sadrži opasne tvari
- 10 08 17* muljevi i filtarski kolači od obrade dimnih plinova, koji sadrže opasne tvari
- 10 09 09* prašina iz dimnih plinova koja sadrži opasne tvari
- 10 10 09* prašina iz dimnih plinova koja sadrži opasne tvari
- 10 11 15* kruti otpad od obrade dimnih plinova koji sadrži opasne tvari
- 10 11 17* muljevi i filtarski kolači od obrade dimnih plinova koji sadrže opasne tvari

- 10 12 09* kruti otpad od obrade plinova koji sadrži opasne tvari
 - 10 13 12* kruti otpad od obrade plinova koji sadrži opasne tvari
 - 10 14 01* otpad od pročišćavanja plinova koji sadrži živu
 - 11 05 03* kruti otpad od obrade plinova
 - 19 01 05* filtarski kolači od obrade plinova
 - 19 01 06* vodeni tekući otpad od obrade plinova i drugi vodeni tekući otpad
 - 19 01 07* kruti otpad od obrade plinova
 - 19 04 02* lebdeći pepeo i ostali otpad od obrade dimnih plinova
 - 19 11 07* otpad od pročišćavanja dimnih plinova
- 12.42 Troska (šljaka) i pepeo od termičke obrade i izgaranja
- 0 Neopasni
- 06 09 02 šljaka koja sadrži fosfor
 - 10 01 01 pepeo s rešetke ložišta, talog i prašina iz kotla (osim prašine iz kotla navedene pod 10 01 04)
 - 10 01 02 lebdeći pepeo od izgaranja ugljena
 - 10 01 03 lebdeći pepeo od izgaranja treseta i neobrađenog drveta
 - 10 01 15 pepeo s rešetke ložišta, talog i prašina iz kotla od suspaljivanja koji nisu navedeni pod 10 01 14
 - 10 01 17 lebdeći pepeo od suspaljivanja koji nije naveden pod 10 01 16
 - 10 01 24 pijesak iz fluidiziranih slojeva
 - 10 02 01 otpad od prerade šljake
 - 10 02 02 neprerađena šljaka
 - 10 03 16 plivajuća pjena/šljaka koja nije navedena pod 10 03 15
 - 10 03 22 ostale čestice i prašina (uključujući prašinu iz kugličnog mlina) koje nisu navedene pod 10 03 21
 - 10 03 30 otpad od obrade šljake koja sadrži soli i obrade crne drozge, a koji nije naveden pod 10 03 29
 - 10 05 01 troska iz primarne i sekundarne proizvodnje
 - 10 05 04 ostale čestice i prašina
 - 10 05 11 drozga i nečista pjena koje nisu navedene pod 10 05 10
 - 10 06 01 troska iz primarne i sekundarne proizvodnje
 - 10 06 02 drozga i nečista pjena iz primarne i sekundarne proizvodnje
 - 10 06 04 ostale čestice i prašina
 - 10 07 01 troska iz primarne i sekundarne proizvodnje
 - 10 07 02 šljaka i otpadna pjena iz primarne i sekundarne proizvodnje
 - 10 07 04 ostale čestice i prašina
 - 10 08 04 čestice i prašina
 - 10 08 09 ostala troska
 - 10 08 11 šljaka i nečista pjena koje nisu navedene pod 10 08 10
 - 10 09 03 troska iz visoke peći
 - 10 09 12 ostale čestice koje nisu navedene pod 10 09 11
 - 10 10 03 troska iz visoke peći

- 10 10 12 ostale čestice koje nisu navedene pod 10 10 11
- 10 12 03 čestice i prašina
- 11 05 02 cinkov pepeo
- 19 01 12 pepeo i šljaka s dna koji nisu navedeni pod 19 01 11
- 19 01 14 lebdeći pepeo koji nije naveden pod 19 01 13
- 19 01 16 prašina iz kotlova koja nije navedena pod 19 01 15
- 19 01 18 otpad od pirolize koji nije naveden pod 19 01 17
- 19 01 19 pijesci iz fluidiziranog sloja

1 Opasni

- 10 01 04* lebdeći pepeo od izgaranja ulja i prašina iz kotla
- 10 01 13* lebdeći pepeo od emulgiranih ugljikovodika koji se koriste kao gorivo
- 10 01 14* šljaka s rešetki ložišta, šljaka i prašina iz kotla od suspaljivanja koje sadrže opasne tvari
- 10 01 16* lebdeći pepeo od suspaljivanja koji sadrži opasne tvari
- 10 03 04* šljaka iz primarne proizvodnje
- 10 03 09* crna šljaka iz sekundarne proizvodnje
- 10 03 15* plivajuća pjena/šljaka koja je zapaljiva ili koja u dodiru s vodom ispušta zapaljive plinove u opasnim količinama
- 10 03 21* ostale čestice i prašina (uključujući prašinu iz kugličnog mlina) koje sadrže opasne tvari
- 10 03 29* otpad od obrade šljake koja sadrži soli i obrade crne drozge, a koji sadrži opasne tvari
- 10 04 01* troska iz primarne i sekundarne proizvodnje
- 10 04 02* troska i otpadna pjena iz primarne i sekundarne proizvodnje
- 10 04 05* ostale čestice i prašina
- 10 05 10* drozga i nečista pjena koje su zapaljive ili koje u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove u opasnim količinama
- 10 08 08* troska iz primarne i sekundarne proizvodnje, koja sadrži soli
- 10 08 10* drozga i nečista pjena koje su zapaljive ili koje u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove u opasnim količinama
- 10 09 11* ostale čestice koje sadrže opasne tvari
- 10 10 11* ostale čestice koje sadrže opasne tvari
- 19 01 11* pepeo i šljaka s dna koji sadrže opasne tvari
- 19 01 13* lebdeći pepeo koji sadrži opasne tvari
- 19 01 15* prašina iz kotlova koja sadrži opasne tvari
- 19 01 17* otpad od pirolize koji sadrži opasne tvari

12.5 Razni mineralni otpad

12.51 Otpad od umjetnih minerala

0 Neopasni

- 02 04 02 kalcij karbonat koji nije u skladu sa specifikacijom
- 06 09 04 otpad iz kemijskih procesa na bazi kalcija, koji nije naveden pod 06 09 03
- 06 11 01 otpad iz kemijskih procesa na bazi kalcija iz proizvodnje titan dioksida
- 08 02 03 vodene suspenzije koje sadrže keramičke materijale

- 10 02 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 10 03 05 otpadna glinica
- 10 03 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 10 04 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 10 05 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 10 09 14 otpadna veziva koja nisu navedena pod 10 09 13
- 10 11 03 otpadni vlaknasti materijali na bazi stakla
- 10 11 05 čestice i prašina
- 10 11 14 mulj od poliranja i brušenja stakla koji nije naveden pod 10 11 13
- 10 11 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 10 12 12 otpad od glaziranja koji nije naveden pod 10 12 11
- 10 13 04 otpad od kalciniranja i hidratizacije vapna
- 10 13 06 čestice i prašina (osim 10 13 12 i 10 13 13)
- 10 13 10 otpad iz proizvodnje azbestnog cementa, koji nije naveden pod 10 13 09
- 10 13 11 otpad od kompozitnih materijala na bazi cementa, koji nije naveden pod 10 13 09 i 10 13 10
- 12 01 17 otpadni materijal od pjeskarenja koji nije naveden pod 12 01 16
- 12 01 21 istrošena brusna tijela i brusni materijali, koji nisu navedeni pod 12 01 20

1 Opasni

- 06 09 03* otpad iz kemijskih procesa na bazi kalcija, koji sadrži opasne tvari ili je onečišćen opasnim tvarima
- 10 11 13* mulj od poliranja i brušenja stakla koji sadrži opasne tvari
- 10 12 11* otpad od glaziranja koji sadrži teške metale
- 11 02 02* muljevi od hidrometalurgije cinka (uklj. jarozit i getit)
- 12 01 16* otpad od pjeskarenja koji sadrži opasne tvari
- 12 01 20* istrošena brusna tijela i brusni materijali, koji sadrže opasne tvari

12.52 Otpadni vatrostalni materijali

0 Neopasni

- 10 09 06 nekorišteni ljevački pijesak i kalupi, koji nisu navedeni pod 10 09 05
- 10 09 08 korišteni ljevački pijesak i kalupi, koji nisu navedeni pod 10 09 07
- 10 09 99 otpad koji nije specificiran na drugi način
- 10 10 06 nekorišteni ljevački pijesak i kalupi, koji nisu navedeni pod 10 10 05
- 10 10 08 korišteni ljevački pijesak i kalupi, koji nisu navedeni pod 10 10 07
- 16 11 02 obloge i vatrostalni otpad na bazi ugljika, koji potječu iz metalurških procesa i nisu naveden pod 16 11 01
- 16 11 04 ostale obloge i vatrostalni otpad iz metalurških procesa, koji nisu navedeni pod 16 11 03
- 16 11 06 obloge i vatrostalni otpad iz nemetalurških procesa, koji nije naveden pod 16 11 05

- 1 Opasni
 - 10 09 05* nekorišteni ljevački pijesak i kalupi, koji sadrže opasne tvari
 - 10 09 07* korišteni ljevački pijesak i kalupi, koji sadrže opasne tvari
 - 10 10 05* nekorišteni ljevački pijesak i kalupi, koji sadrže opasne tvari
 - 10 10 07* korišteni ljevački pijesak i kalupi, koji sadrže opasne tvari
 - 16 11 01* obloge i vatrostalni otpad na bazi ugljika, koji potječu iz metalurških procesa i sadrže opasne tvari
 - 16 11 03* ostale obloge i vatrostalni otpad iz metalurških procesa, koji sadrže opasne tvari
 - 16 11 05* obloge i vatrostalni otpad iz nemetalurških procesa, koji sadrže opasne tvari
- 12.6 Kontaminirana zemlja i onečišćeni otpad od jaružanja
 - 12.61 Onečišćena zemlja i otpad od rušenja
 - 1 Opasni
 - 05 01 05* razlivena nafta
 - 17 05 03* zemlja i kamenje koji sadrže opasne tvari
 - 17 05 07* kamen tučenac za nasipavanje pruge koji sadrži opasne tvari
 - 12.62 Onečišćeni otpad od jaružanja
 - 1 Opasni
 - 17 05 05* iskopana zemlja od rada bagera koja sadrži opasne tvari
 - 13 Solidificirani, stabilizirani i ostakljeni otpad
 - 13.1 Solidificirani i stabilizirani otpad
 - 13.11 Solidificirani i stabilizirani otpad
 - 0 Neopasni
 - 19 03 05 stabilizirani otpad koji nije naveden pod 19 03 04
 - 19 03 07 solidificirani otpad koji nije naveden pod 19 03 06
 - 1 Opasni
 - 19 03 04* otpad označen kao opasan, dijelom stabiliziran
 - 19 03 06* solidificirani otpad, označen kao opasan
 - 13.2 Ostakljeni otpad
 - 13.21 Ostakljeni otpad
 - 0 Neopasni
 - 19 04 01 vitrificirani otpad

32004R2006

9.12.2004.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 364/1

UREDBA (EZ) br. 2006/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 27. listopada 2004.****o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za provedbu zakona o zaštiti potrošača (Uredba o suradnji u zaštiti potrošača)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora (²),

budući da:

(1) Rezolucijom Vijeća od 8. srpnja 1996. o suradnji između administracija za provedbu zakonodavstva o unutarnjem tržištu (³) potvrđena je potreba za stalnim naporom za poboljšanje suradnje između administracija, a države članice i Komisija pozvane su da kao prioritetno pitanje preispitaju mogućnost pojačane administrativne suradnje u provedbi zakonodavstva.

(2) Postojeća nacionalna rješenja za provedbu zakona koji štite interese potrošača nisu prilagođena izazovima

provedbe na unutarnjem tržištu pa u tim slučajevima nije moguća učinkovita i djelotvorna suradnja. Te poteškoće predstavljaju prepreke za suradnju među javnim provedbenim tijelima u prepoznavanju, ispitivanju i uzrokovanju prestanka ili zabrane povreda unutar Zajednice onih zakona koji štite interese potrošača. Posljedica je nedostatak učinkovite provedbe zakona u prekograničnim slučajevima, što omogućava prodavateljima i dobavljačima njegovo izbjegavanje premještanjem unutar Zajednice. To dovodi do narušavanja konkurencije za prodavatelje i dobavljače koji poštuju zakone, bilo da djeluju lokalno ili prekogranično. Teškoće u provedbi kod prekograničnih slučajeva potkopavaju povjerenje potrošača u prekogranične ponude pa tako i povjerenje u unutarnje tržište.

(3) Stoga je potrebno olakšati suradnju između javnih tijela odgovornih za izvršavanje zakona koji štite interese potrošača u slučaju povreda unutar Zajednice te doprinosti nesmetanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, kvaliteti i dosljednosti izvršavanja zakona koji štite interese potrošača i praćenju zaštite ekonomskih interesa potrošača.

(4) U zakonodavstvu Zajednice postoje mreže suradnje za izvršavanje, kako bi se potrošače zaštitilo izvan i preko njihovih ekonomskih interesa, posebno tamo gdje se radi o zdravlju. Između mreža koje su ustanovljene ovom Uredbom i drugih mreža trebalo bi razmjenjivati najbolja iskustva.

(5) Područje djelovanja odredaba o uzajamnoj pomoći iz ove Uredbe trebalo bi ograničiti na povrede unutar Zajednice onog zakonodavstva Zajednice koje štiti interese potrošača. Učinkovitost bavljenja povredama na nacionalnoj razini trebala bi osigurati da nema diskriminacije između nacionalnih transakcija i transakcija unutar Zajednice. Ova Uredba ne utječe na odgovornosti Komisije u odnosu na povrede prava Zajednice od strane država članica niti Komisiji daje ovlasti da zaustavi povrede unutar Zajednice koje su definirane u ovoj Uredbi.

(¹) SL C 108, 30.4.2004., str. 86.

(²) Mišljenje Europskog parlamenta od 20. travnja 2004. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 7. listopada 2004.

(³) SL C 224, 1.8.1996., str. 3.

- (6) Zaštita potrošača od povreda unutar Zajednice zahtijeva osnivanje mreže javnih tijela za izvršavanje u cijeloj Zajednici, a ta tijela zahtijevaju određen minimum zajedničkih istražnih i izvršnih ovlasti kako bi ovu Uredbu mogla primjenjivati učinkovito te odvrćati prodavatelje ili dobavljače od počinjenja povreda unutar Zajednice.
- (7) Sposobnost nadležnih tijela da na temelju uzajamnosti slobodno surađuju u razmjeni informacija, otkrivanju i istrazi povreda unutar Zajednice te da poduzimaju djelovanja koje će dovesti do prestanka ili zabrane tih povreda neophodna je da bi jamčila nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i zaštitu potrošača.
- (8) Nadležna tijela isto tako trebala bi koristiti ovlasti ili mjere koje im pripadaju na nacionalnoj razini, uključujući ovlast da započnu ili upute predmet na kazneni progon, kako bi dovela do prestanka ili zabrane povreda unutar Zajednice bez odlaganja kao rezultat zahtjeva za uzajamnom pomoći, kada je to primjereno.
- (9) Informacije koje se razmjenjuju između nadležnih tijela trebale bi podlijezati najstrožim jamstvima povjerljivosti i profesionalne tajnosti kako se istrage ne bi kompromitirale ili kako se ne bi naškodilo ugledu prodavatelja ili dobavljača. U kontekstu ove Uredbe primjenjuju se Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka ⁽¹⁾ i Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom protoku takvih podataka ⁽²⁾.
- (10) Postojeći izazovi izvršavanja prelaze granice Europske unije, a interese potrošača u Zajednici treba zaštititi od nepoštenih trgovaca u trećim zemljama. Stoga postoji potreba za međunarodnim ugovorima koje treba sklopiti s trećim zemljama u vezi s uzajamnom pomoći u izvršavanju zakona koji štite interese potrošača. Te bi međunarodne ugovore trebalo sklapati na razini Zajednice u područjima na koje se odnosi ova Uredba, kako bi se osigurala optimalna zaštita potrošača u Zajednici i nesmetano funkcioniranje suradnje u izvršavanju s trećim zemljama.
- (11) S ciljem poboljšanja primjene ove Uredbe i doprinosa podizanju standarda i konzistenciji izvršavanja primjereno je na razini Zajednice koordinirati aktivnosti izvršavanja država članica u odnosu na povrede unutar Zajednice.
- (12) S ciljem poboljšanja primjene zakona koji štite interese potrošača primjereno je na razini Zajednice koordinirati administrativne aktivnosti suradnje država članica u vezi s njihovom dimenzijom unutar Zajednice. Ova je uloga već određena uspostavljanjem europske izvansudske mreže.
- (13) Ako koordinacija aktivnosti država članica prema ovoj Uredbi podrazumijeva financijsku potporu Zajednice, odluka o dodjeli takve potpore donosi se u skladu s postupcima određenima u Odluci br. 20/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. prosinca 2003. o uspostavljanju općeg okvira za financiranje aktivnosti Zajednice s ciljem pružanja potpore politici potrošača u razdoblju od 2004. do 2007. ⁽³⁾, posebno Aktivnosti 5. i 10. određene u Prilogu toj Odluci i budućim odlukama.
- (14) Udruge potrošača imaju značajnu ulogu u smislu informiranja i obrazovanja potrošača te u zaštiti njihovih interesa, uključujući nagodbe u sporovima, pa bi ih trebalo poticati na suradnju s nadležnim tijelima u svrhu unapređenja primjene ove Uredbe.
- (15) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe trebalo bi usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽⁴⁾.
- (16) Učinkovito praćenje primjene ove Uredbe i učinkovitost zaštite potrošača zahtijeva redovita izvješća država članica.
- (17) Ova Uredba poštuje temeljna prava i načela, a posebno one iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima ⁽⁵⁾. U skladu s tim, ovu bi Uredbu trebalo tumačiti i primjenjivati s obzirom na ta prava i načela.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 8, 12.1.2002., str. 1.

⁽³⁾ SL L 5, 9.1.2004., str. 1. Odluka kako je izmijenjena Odlukom br. 786/2004/EZ (SL L 138, 30.4.2004., str. 7.).

⁽⁴⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽⁵⁾ SL C 364, 18.12.2000., str. 1.

(18) Budući da se cilj ove Uredbe, odnosno suradnja među nacionalnim tijelima odgovornima za izvršavanje zakona o zaštiti potrošača, ne može dovoljno ostvariti od strane država članica jer one ne mogu osigurati suradnju i koordinaciju djelujući same nego se stoga može bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je određeno u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je određeno u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarenje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Cilj

Ovom se Uredbom određuju uvjeti pod kojima tijela u državama članicama određena kao odgovorna za izvršavanje zakona koji štite interese potrošača surađuju međusobno i s Komisijom kako bi osigurala usklađenost s tim zakonima i nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i kako bi pojačali zaštitu ekonomskih interesa potrošača.

Članak 2.

Područje primjene

1. Odredbe o uzajamnoj pomoći određene u poglavljima II. i III. odnose se na povrede unutar Zajednice.

2. Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje pravila Zajednice o međunarodnom privatnom pravu, posebno pravila koja se odnose na nadležnost sudova i primjenjivo pravo.

3. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje primjena mjera u državama članicama koje se odnose na pravosudnu suradnju u kaznenim i građanskim predmetima, posebno rad Europske pravosudne mreže.

4. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje ispunjenje bilo koje dodatne obveze od strane država članica povezane s uzajamnom pomoći na zaštiti kolektivnih ekonomskih interesa potrošača, uključujući kaznene predmete, koji proizlaze iz drugih pravnih akata, uključujući bilateralne ili multilateralne sporazume.

5. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje Direktiva 98/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o sudskim nalogima za zaštitu potrošača ⁽¹⁾.

6. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje pravo Zajednice koje se odnosi na unutarnje tržište, posebno one odredbe koje su u vezi sa slobodnim kretanjem roba i usluga.

7. Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje pravo Zajednice koje se odnosi na usluge televizijskog emitiranja.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

(a) „zakoni koji štite interese potrošača” znači direktive kako su prenesene u unutarnji pravni poredak država članica i uredbe navedene u Prilogu;

(b) „povrede unutar Zajednice” znači svaki čin ili propust suprotan zakonima koji štite interese potrošača, kako su definirani u točki (a), koji šteti ili bi mogao štetiti kolektivnim interesima potrošača koji imaju boravište u državi članici ili državama članicama različitim od one u kojoj je čin ili propust nastao ili se dogodio; ili u kojoj odgovorni prodavatelj ili dobavljač ima poslovni nastan; ili u kojoj se pronađu dokazi ili sredstva koja se odnose na navedeni čin ili propust;

(c) „nadležno tijelo” znači svako javno tijelo koje je ustanovljeno na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, sa specifičnim odgovornostima za izvršavanje zakona koji štite interese potrošača;

(d) „jedinstveni ured za vezu” znači javno tijelo u svakoj državi članici određeno kao odgovorno za koordiniranje primjene ove Uredbe unutar te države članice;

(e) „nadležna službena osoba” znači službena osoba nadležnog tijela koje je određeno kao tijelo odgovorno za primjenu ove Uredbe;

(f) „tijelo molitelj” znači nadležno tijelo koje podnosi zahtjev za uzajamnu pomoć;

(g) „zamoljeno tijelo” znači nadležno tijelo koje prima zahtjev za uzajamnu pomoć;

⁽¹⁾ SL L 166, 11.6.1998., str. 51. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2002/65/EZ (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.).

- (h) „prodavatelj ili dobavljač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja, u vezi sa zakonom koji štite interese potrošača, djeluje za potrebe svoje trgovine, poslovanja, obrta ili struke;
- (i) „aktivnosti nadzora tržišta” znači djelovanja nadležnog tijela određenog kako bi otkrilo je li na njegovom području došlo do povreda unutar Zajednice;
- (j) „prigovor potrošača” znači izjava, potkrijepljena opravdanim dokazima, da je prodavatelj ili dobavljač počinio ili će vjerojatno počiniti povredu zakona koji štite interese potrošača;
- (k) „kolektivni interesi potrošača” znači interesi određenog broja potrošača koji su zbog povreda oštećeni ili će vjerojatno biti oštećeni.

Članak 4.

Nadležna tijela

1. Svaka država članica određuje nadležna tijela i jedinstveni ured za vezu koji su odgovorni za primjenu ove Uredbe.
2. Svaka država članica može, ako je to potrebno za ispunjenje obveza prema ovoj Uredbi, odrediti druga javna tijela. Može odrediti i tijela koja imaju legitimni interes za prestanak ili zabranu povreda unutar Zajednice u skladu s člankom 8. stavkom 3.
3. Svako nadležno tijelo, ne dovodeći u pitanje stavak 4., ima ovlasti za istragu i provedbu koje su potrebne za primjenu ove Uredbe pa te ovlasti koristi u skladu s nacionalnim pravom.
4. Nadležna tijela mogu izvršavati ovlasti iz stavka 3. u skladu s nacionalnim pravom ili:
 - (a) izravno prema svojoj ovlasti ili pod nadzorom pravosudnih tijela; ili
 - (b) zahtjevom upućenim sudovima nadležnim za donošenje potrebnih odluka, uključujući prema potrebi i žalbom, ako zahtjev za dobivanje potrebne odluke nije bio uspješan.
5. Ako nadležna tijela iskoriste svoje ovlasti za upućivanje zahtjeva sudu u skladu sa stavkom 4. točkom (b), ti sudovi imaju ovlasti za donošenje potrebnih odluka.

6. Ovlasti iz stavka 3. izvršavaju se samo kada postoji opravdana sumnja da je došlo do povreda unutar Zajednice i uključuju barem pravo:

- (a) na pristup svakom relevantnom dokumentu, u bilo kojem obliku, koji se odnosi na povredu unutar Zajednice;
- (b) da zatraži od svake osobe relevantne informacije povezane s povredom unutar Zajednice;
- (c) da se provedu inspekcije na licu mjesta;
- (d) tražiti u pisanom obliku da prodavatelj ili dobavljač prestane s povredom unutar Zajednice;
- (e) da se od prodavatelja ili dobavljača odgovornih za povredu unutar Zajednice ishodi izjava da će prestati s povredom i da se, prema potrebi, objave obveze koje iz toga proizlaze;
- (f) da se zahtijeva prestanak ili zabrana svake povreda unutar Zajednice i da se, prema potrebi, objave odluke koje iz toga proizlaze;
- (g) da se od strane koja je izgubila spor, u slučaju nepoštovanja odluke zahtijeva isplata u javnu blagajnu ili drugom za to određenom korisniku prema nacionalnom zakonodavstvu.

7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju dovoljno sredstava potrebnih za primjenu ove Uredbe. Nadležne službene osobe poštuju profesionalne standarde i podliježu odgovarajućim unutarnjim postupcima ili pravilima ponašanja koji osiguravaju posebno zaštitu pojedinaca u odnosu na obradu osobnih podataka, pravičnost postupka i dužno poštovanje odredaba o povjerljivosti i profesionalnoj tajnosti određenih u članku 13.

8. Svako nadležno tijelo objavljuje prava i obveze koje ima prema ovoj Uredbi i određuje nadležne službene osobe.

Članak 5.

Popisi

1. Svaka država članica Komisiju i ostale države članice izvješćuje o identitetu nadležnih tijela, drugih javnih tijela i tijela koja imaju legitiman interes za prestanak ili zabranu povreda unutar Zajednice, te o jedinstvenom uredu za vezu.

2. Komisija objavljuje i ažurira popis jedinstvenih ureda za vezu i nadležnih tijela u *Službenom listu Europske unije*.

POGLAVLJE II.

UZAJAMNA POMOĆ

Članak 6.

Razmjena informacija na zahtjev

1. Zamoljeno tijelo na zahtjev tijela molitelja, u skladu s člankom 4., bez odlaganja pruža sve relevantne informacije koje su potrebne da bi se ustanovilo je li došlo do povrede unutar Zajednice ili da bi se ustanovilo postoji li opravdana sumnja da bi do povrede moglo doći.

2. Zamoljeno tijelo poduzima, prema potrebi uz pomoć drugih javnih tijela, istrage ili druge potrebne ili odgovarajuće mjere u skladu s člankom 4., kako bi se prikupile tražene informacije.

3. Na zahtjev tijela molitelja, zamoljeno tijelo može dozvoliti nadležnoj službenoj osobi tijela molitelja da bude prisutna u istragama koje provode službene osobe zamoljenog tijela.

4. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupcima iz članka 19. stavka 2.

Članak 7.

Razmjena informacija bez zahtjeva

1. Kada nadležno tijelo sazna da je došlo do povrede unutar Zajednice, ili opravdano sumnja da do takve povrede može doći, ono bez odlaganja izvješćuje nadležna tijela ostalih država članica i Komisiju, dajući sve potrebne informacije.

2. Kada nadležno tijelo poduzme daljnje mjere izvršenja ili primi zahtjev za uzajamnu pomoć u vezi s povredom unutar Zajednice, ono izvješćuje nadležna tijela ostalih država članica i Komisiju.

3. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupcima iz članka 19. stavka 2.

Članak 8.

Zahtjevi za mjere izvršenja

1. Zamoljeno tijelo na zahtjev tijela molitelja poduzima potrebne mjere izvršenja kako bi se povrede unutar Zajednice bez odlaganja zaustavile ili zabranile.

2. Kako bi ispunio svoje obveze iz stavka 1., zamoljeno tijelo izvršava ovlasti utvrđene u članku 4. stavku 6. i dodatne ovlasti koje ima prema nacionalnom pravu. Zamoljeno tijelo, prema potrebi uz pomoć drugih javnih tijela, određuje mjere izvršenja koje se poduzimaju kako bi se povrede unutar Zajednice zaustavile ili zabranile na uravnotežen i učinkovit način.

3. Zamoljeno tijelo također može ispuniti svoje obveze iz stavaka 1. i 2. tako da da upute tijelu određenom u skladu s drugom rečenicom članka 4. stavka 2., koje ima legitimni interes za prestanak ili zabranu povreda unutar Zajednice, da u ime zamoljenog tijela poduzme sve raspoložive provedbene mjere koje ima prema nacionalnom pravu, kako bi došlo do prestanka ili zabrane povrede unutar Zajednice. U slučaju da to tijelo ne uspije dovesti do prestanka ili zabrane povrede unutar Zajednice bez odlaganja, obveze zamoljenog tijela iz stavaka 1. i 2. ostaju.

4. Zamoljeno tijelo može mjere koje su određene u stavku 3. poduzimati samo ako su oba tijela, nakon savjetovanja s tijelom moliteljem o primjeni tih mjera, suglasna da:

— će korištenje mjera iz stavka 3. vjerojatno dovesti do prestanka ili zabrane povrede unutar Zajednice na barem jednako učinkovit način kao što bi to učinilo djelovanje zamoljenog tijela,

i

— davanje uputa tijelu određenom prema nacionalnom pravu ne dovodi do toga da se tom tijelu otkrivaju informacije koje su zaštićene prema članku 13.

5. Ako tijelo molitelj smatra da uvjeti određeni u stavku 4. nisu ispunjeni, izvješćuje zamoljeno tijelo pisanim putem, obrazlažući svoje mišljenje. Ako tijelo molitelj i zamoljeno tijelo nisu suglasni, zamoljeno tijelo može predmet uputiti Komisiji, koja daje mišljenje u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

6. Zamoljeno tijelo može se savjetovati s tijelom moliteljem u tijeku poduzimanja mjera izvršenja iz stavaka 1. i 2. Zamoljeno tijelo bez odlaganja izvješćuje tijelo molitelja, nadležna tijela drugih država članica i Komisiju o poduzetim mjerama i učinku istih na povredu unutar Zajednice, uključujući podatke o tome je li povreda prestala.

7. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

Članak 9.

Koordinacija nadzora tržišta i aktivnosti izvršenja

1. Nadležna tijela koordiniraju svoj nadzor tržišta i aktivnosti izvršenja. Razmjenjuju sve informacije koje su potrebne da bi to postigle.

2. Kada nadležna tijela saznaju da povreda unutar Zajednice šteti interesima potrošača u više od dvije države članice, nadležna tijela na koja se to odnosi koordiniraju svoja djelovanja izvršenja i traže uzajamnu pomoć preko jedinstvenog ureda za vezu. Posebno pokušavaju provesti istovremenu istragu i mjere izvršenja.

3. Nadležna tijela unaprijed izvješćuju Komisiju o ovoj koordinaciji, te mogu pozvati na prisustvovanje službene osobe i druge prateće osobe koje ovlasti Komisija.

4. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

Članak 10.

Baza podataka

1. Komisija vodi elektroničku bazu podataka u kojoj se čuvaju i obrađuju informacije koje primi u skladu s člancima 7., 8. i 9. Baza podataka je na raspolaganju za konzultacije samo nadležnim tijelima. U pogledu njihovih odgovornosti prilikom prijavljivanja informacija u bazu podataka radi čuvanja i obrade osobnih podataka uključenih u bazu, nadležna tijela smatraju se kontrolorima u skladu s člankom 2. točkom (d) Direktive 95/46/EZ. U pogledu njihovih odgovornosti prema ovom članku i obrade osobnih podataka uključenih u bazu, Komisija se smatra kontrolorom u skladu s člankom 2. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 45/2001.

2. Kada nadležno tijelo ustanovi da obavijest o povredi unutar Zajednice koju je to tijelo dalo slijedom članka 7. nije osnovana, ono povlači obavijest, a Komisija bez odlaganja briše podatke iz baze podataka. Kada primatelj molbe obavijesti Komisiju u skladu s člankom 8. stavkom 6. da je povreda

unutar Zajednice prestalo, pohranjeni podaci koji se odnose na povredu unutar Zajednice brišu se pet godina nakon obavijesti.

3. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

POGLAVLJE III.

UVJETI KOJI REGULIRAJU UZAJAMNU POMOĆ

Članak 11.

Opće obveze

1. Nadležna tijela ispunjavaju svoje obveze na temelju ove Uredbe kao da djeluju u ime potrošača u svojoj državi i za svoj račun ili na zahtjev drugog nadležnog tijela u svojoj državi.

2. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale učinkovitu koordinaciju primjene ove Uredbe od strane nadležnih tijela, drugih javnih tijela, tijela koja imaju legitiman interes za prestanak ili zabranu povreda unutar Zajednice, a odredile su ih one i nadležni sudovi preko jedinstvenog ureda za vezu.

3. Države članice potiču suradnju između nadležnih tijela i bilo kojih drugih tijela koja prema nacionalnom pravu imaju legitiman interes za prestanak ili zabranu povreda unutar Zajednice kako bi se osiguralo obavješćivanje nadležnih tijela bez odlaganja o potencijalnim povredama unutar Zajednice.

Članak 12.

Zahtjev za uzajamnu pomoć i postupci razmjene informacija

1. Tijelo molitelj osigurava da svi zahtjevi za uzajamnu pomoć sadrže dostatne informacije kako bi se zamoljenom tijelu omogućilo da ispuni zahtjev, uključujući sve potrebne dokaze do kojih se može doći samo na državnom području tijela molitelja.

2. Tijelo molitelj zahtjeve šalje jedinstvenom uredu za vezu zamoljenog tijela preko jedinstvenog ureda za vezu tijela molitelja. Ured za vezu zamoljenog tijela prosljeđuje zahtjeve odgovarajućem tijelu bez odlaganja.

3. Zahtjevi za pomoć i sva priopćenja informacija odvijaju se pisanim putem korištenjem standardnog obrasca elektroničkim putem preko baze podataka kako propisuje članak 10.

4. O jezicima na kojima će se podnositi zahtjevi i priopćenja o informacijama dogovaraju se predmetna nadležna tijela prije no što se zahtjevi sastave. Ako ne dođe do dogovora, zahtjevi se podnose na službenom jeziku (jezicima) države članice tijela molitelja, a odgovori na službenom jeziku (jezicima) države članice zamoljenog tijela.

5. Informacije koje su priopćene kao rezultat zahtjeva priopćuju se izravno tijelu molitelju i istodobno jedinstvenim uredima za vezu tijela molitelja i zamoljenog tijela.

6. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 19. stavku 2.

Članak 13.

Upotreba informacija i zaštita osobnih podataka, profesionalne i poslovne tajnosti

1. Priopćene informacije mogu se koristiti samo u smislu osiguranja usklađenosti sa zakonima koji štite interese potrošača.

2. Nadležna tijela mogu kao dokaz koristiti svaku informaciju, dokument, nalaz, izjavu, ovjerenu presliku ili obavještajni podatak koji su priopćeni, na istoj osnovi kao i slične podatke u svojoj zemlji.

3. Informacije priopćene u bilo kojem obliku osobama koje rade za nadležna tijela, sudove, druga javna tijela i Komisiju, uključujući informacije o kojima je obaviještena Komisija i koje su pohranjene u bazi podataka iz članka 10., a čije otkrivanje bi štetno utjecalo na:

— zaštitu privatnosti i integriteta pojedinca, posebno u skladu sa zakonodavstvom Zajednice u odnosu na zaštitu osobnih podataka,

— komercijalne interese fizičke ili pravne osobe, uključujući intelektualno vlasništvo,

— sudske postupke i pravne savjete,

ili

— svrhu inspekcija ili istraga,

povjerljive su i na njih se odnosi obveza profesionalne tajnosti, osim ako otkrivanje nije potrebno u smislu prestanka ili zabrane povrede unutar Zajednice i ako tijelo koje priopćuje informacije nije suglasno da ih se otkrije.

4. U svrhu primjene ove Uredbe, države članice usvajaju zakonodavne mjere potrebne radi ograničenja prava i obveza prema člancima 10., 11. i 12. Direktive 95/46/EZ, koja su neophodna za očuvanje interesa iz članka 13. stavka 1. točaka (d) i (f) te Direktive. Komisija može ograničiti prava i obveze prema članku 4. stavku 1., članku 11., članku 12. stavku 1., člancima 13. do 17. i članku 37. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 45/2001 kada takvo ograničenje predstavlja mjeru potrebnu za očuvanje interesa iz članka 20. stavka 1. točaka (a) i (e) te Uredbe.

5. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

Članak 14.

Razmjena informacija s trećim državama

1. Kada nadležno tijelo primi informaciju od tijela treće zemlje, ono priopćuje tu informaciju relevantnim nadležnim tijelima drugih država članica, u onoj mjeri u kojoj je to dopušteno sporazumima o bilateralnoj pomoći s trećom državom i u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o zaštiti pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka.

2. Informacije koje se priopćavaju prema ovoj Uredbi, tijelu u trećoj državi može priopćiti i nadležno tijelo prema sporazumu o bilateralnoj pomoći s trećom državom, pod uvjetom da se dobije suglasnost od nadležnog tijela koje je izvorno priopćilo informaciju i u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o zaštiti pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka.

Članak 15.

Uvjeti

1. Države članice odriču se zahtjeva za nadoknadom troškova nastalih primjenom ove Uredbe. Ipak, država članica tijela molitelja obvezna je državi članici zamoljenog tijela nadoknaditi sve troškove i gubitke koji su nastali kao rezultat mjera za koje je sud ustanovio da su neosnovane što se tiče biti povrede unutar Zajednice.

2. Zamoljeno tijelo može odbiti postupiti u skladu sa zahtjevom za provedbu mjera iz članka 8., nakon savjetovanja s tijelom moliteljem, ako:

(a) su pravni postupci već započeti ili ako je već donesena pravomoćna presuda u vezi s istim povredama unutar Zajednice i protiv istih prodavatelja ili dobavljača kod sudskih tijela u državi članici zamoljenog tijela ili tijela molitelja;

- (b) po njegovom mišljenju, nakon potrebne istrage koju provede zamoljeno tijelo, nije došlo do povrede unutar Zajednice;

ili

- (c) po njegovom mišljenju tijelo molitelj nije osigurao dovoljno informacija u skladu s člankom 12. stavkom 1., izuzev kada je zamoljeno tijelo već odbilo postupiti u skladu sa zahtjevom prema stavku 3. točki (c), u odnosu na istu povredu unutar Zajednice.

3. Zamoljeno tijelo može odbiti postupiti u skladu sa zahtjevom za davanje informacija prema članku 6. ako:

- (a) po njegovu mišljenju, nakon savjetovanja s tijelom moliteljem, tražena informacija nije potrebna da bi tijelo molitelj ustanovilo je li došlo do povrede unutar Zajednice ili da bi ustanovilo postoji li opravdana sumnja da će do nje doći;

- (b) tijelo molitelj nije suglasno da je informacija podložna odredbama o povjerljivosti i poslovnoj tajnosti utvrđenima u članku 13. stavku 3.;

ili

- (c) su kaznene istrage ili sudski postupci već započeti ili je pravomoćna presuda u vezi s istim povredama unutar Zajednice i protiv istih prodavatelja ili dobavljača već donesena kod sudskih tijela u državi članici zamoljenog tijela ili tijela molitelja.

4. Zamoljeno tijelo može odlučiti da se neće postupiti u skladu s obvezama iz članka 7. ako su kaznene istrage ili sudski postupci već započeti ili je pravomoćna presuda u vezi s istim povredama unutar Zajednice i protiv istih prodavatelja ili dobavljača već donesena kod sudskih tijela u državi članici zamoljenog tijela ili tijela molitelja.

5. Zamoljeno tijelo izvješćuje tijelo molitelja i Komisiju o razlozima odbijanja postupanja u skladu sa zahtjevom za pomoć. Tijelo molitelj može predmet uputiti Komisiji koja donosi mišljenje, u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

6. Mjere potrebne za provedbu ovog članka usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

POGLAVLJE IV.

AKTIVNOSTI ZAJEDNICE

Članak 16.

Koordinacija izvršenja

1. U opsegu koji je potreban za postizanje ciljeva ove Uredbe, države članice izvješćuju jedna drugu i Komisiju o svojim aktivnostima u interesu Zajednice u područjima kao što su:

- (a) osposobljavanje njihovih službenih osoba za izvršavanje zaštite potrošača, uključujući osposobljavanje iz jezika i organizaciju seminara osposobljavanja;

- (b) prikupljanje i razvrstavanje prigovora potrošača;

- (c) razvoj mreža nadležnih službenih osoba po sektorima, specifičnih za određeni sektor;

- (d) razvoj informacijsko-komunikacijskih alata;

- (e) razvoj standarda, metodologija i smjernica za službene osobe za provedbu zaštite potrošača;

- (f) razmjena njihovih službenih osoba.

Države članice mogu u suradnji s Komisijom provesti zajedničke aktivnosti u područjima iz točaka (a) do (f). Države članice u suradnji s Komisijom razvijaju zajednički okvir za razvrstavanje prigovora potrošača.

2. Nadležna tijela mogu razmjenjivati nadležne službene osobe kako bi poboljšala suradnju. Nadležna tijela poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućila da tako razmijenjene službene osobe imaju učinkovitu ulogu u aktivnostima nadležnih tijela. U tu svrhu takve službene osobe imaju ovlasti za provođenje dužnosti koje im nadležno tijelo-domaćin povjeri u skladu sa zakonima svoje države članice.

3. Za vrijeme razmjene građanska i kaznena odgovornost nadležne službene osobe tretira se na isti način kao građanska i kaznena odgovornost službene osobe nadležnog tijela-domaćina. Razmijenjene službene osobe poštuju profesionalne standarde i podliježu potrebnim unutarnjim pravilima ponašanja nadležnog tijela-domaćina koje omogućuje posebno zaštitu pojedinaca u odnosu na odredbe o obradi osobnih podataka, pravičnost postupka i dužno poštovanje odredaba u vezi s povjerljivosti i profesionalne tajnosti utvrđenih u članku 13.

4. Mjere Zajednice potrebne za provedbu ovog članka, uključujući rješenja za provedbu zajedničkih aktivnosti, usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

Članak 17.

Administrativna suradnja

1. U opsegu koji je potreban za postizanje ciljeva ove Uredbe, države članice izvješćuju jedna drugu i Komisiju o svojim aktivnostima u interesu Zajednice u područjima kao što su:

- (a) informiranje i savjetovanje potrošača;
- (b) podupiranje aktivnosti predstavnika potrošača;
- (c) podupiranje aktivnosti tijela odgovornih za izvansudske nagodbe ili sporove potrošača;
- (d) podupiranje pristupa potrošača pravosuđu;
- (e) prikupljanje statističkih podataka, rezultata istraživanja ili drugih informacija koje se odnose na ponašanje i stavove potrošača, te posljedice istih.

Države članice mogu u suradnji s Komisijom provoditi zajedničke aktivnosti u područjima na iz točaka (a) do (e). Države članice u suradnji s Komisijom razvijaju zajednički okvir za aktivnosti iz točaka (a) do (e).

2. Mjere Zajednice potrebne za provedbu ovog članka, uključujući rješenja za provedbu zajedničkih aktivnosti, usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

Članak 18.

Međunarodni sporazumi

Kako bi pojačala zaštitu ekonomskih interesa potrošača, Zajednica surađuje s trećim zemljama i s odgovornim međunarodnim organizacijama u područjima na koje se odnosi ova Uredba. Rješenja za suradnju, uključujući utvrđivanje rješenja za uzajamnu pomoć, mogu podlijeagati sporazumima između Zajednice i dotičnih trećih zemalja.

POGLAVLJE V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže Odbor.
 2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.
- Razdoblje utvrđeno u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ određuje se na tri mjeseca.
3. Odbor usvaja svoj Poslovnik.

Članak 20.

Zadaće Odbora

1. Odbor može preispitati sva pitanja koja se odnose na primjenu ove Uredbe, a koja postavi ih predsjednik, ili su postavljena na njegovu inicijativu ili na zahtjev predstavnika države članice.
2. Odbor preispituje i ocjenjuje posebno kako funkcioniraju načini suradnje predviđeni ovom Uredbom.

Članak 21.

Izvješća

1. Države članice priopćuju Komisiji tekst svake odredbe nacionalnog prava koju usvoje ili ugovora osim onih koji se bave pojedinačnim slučajevima koje zaključuje o predmetima na koje se odnosi ova Uredba.
2. Svake dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe države članice izvješćuju Komisiju o primjeni ove Uredbe. Komisija ta izvješća stavlja na raspolaganje javnosti.
3. Izvješća obuhvaćaju:
 - (a) svaku novu informaciju o organizaciji, ovlastima, sredstvima ili odgovornostima nadležnih tijela;
 - (b) sve informacije o trendovima, sredstvima ili metodama počinjenja povreda unutar Zajednice, posebno one koje ukazuju na nedostatke ili manjkavosti u ovoj Uredbi ili u zakonima koji štite interese potrošača;

- (c) svaku informaciju o provedbenim tehnikama koje su se pokazale učinkovitima;
- (d) sažete statistike koje se odnose na aktivnosti nadležnih tijela, kao što su aktivnosti u skladu s ovom Uredbom, primljeni prigovori, provedbene aktivnosti i presude;
- (e) sažetke značajnih nacionalnih interpretativnih presuda u zakonima koji štite interese potrošača;
- (f) sve ostale informacije koje se odnose na primjenu ove Uredbe.

4. Komisija šalje Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o primjeni ove Uredbe na temelju izvješća država članica.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadeseti dan nakon objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ona se primjenjuje od 29. prosinca 2005.

Odredbe o uzajamnoj pomoći utvrđene u poglavljima II. i III. primjenjuju se od 29. prosinca 2006.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 27. listopada 2004.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. P. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće
Predsjednik
A. NICOLAÏ

PRILOG

Direktive i uredbe iz članka 3. točke (a) ⁽¹⁾

1. Direktiva Vijeća 84/450/EEZ od 10. rujna 1984. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na zavaravajuće oglašavanje (SL L 250, 19.9.1984., str. 17.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 97/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 290, 23.10.1997., str. 18.).
2. Direktiva Vijeća 85/577/EEZ od 20. prosinca 1985. za zaštitu potrošača u pogledu ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija (SL L 372, 31.12.1985., str. 31.).
3. Direktiva Vijeća 87/102/EEZ od 22. prosinca 1986. za usklađivanje zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na kreditiranje potrošača (SL L 42, 12.2.1987., str. 48.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 98/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 101, 1.4.1998., str. 17.).
4. Direktiva Vijeća 89/552/EEZ od 3. listopada 1989. o koordinaciji određenih odredaba predviđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama u pogledu obavljanja djelatnosti televizijskog emitiranja: članci 10. do 21. (SL L 298, 17.10.1989., str. 23.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 97/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 202, 30.7.1997., str. 60.).
5. Direktiva Vijeća 90/314/EEZ od 13. lipnja 1990. o putovanjima, odmorima i kružnim putovanjima u paket-aranžmanima (SL L 158, 23.6.1990., str. 59.).
6. Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, 21.4.1993., str. 29.). Direktiva kako je izmijenjena Odlukom Komisije 2002/995/EZ (SL L 353, 30.12.2002., str. 1.).
7. Direktiva 94/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 1994. o zaštiti kupaca u odnosu na određene aspekte ugovora koji se odnose na kupnju prava za korištenje nepokretne imovine po načelu *time-share* (SL L 280, 29.10.1994., str. 83.).
8. Direktiva 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 1997. o zaštiti potrošača u s obzirom na sklapanje ugovora na daljinu (SL L 144, 4.6.1997., str. 19.). Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2002/65/EZ (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.).
9. Direktiva 97/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 1997. o izmjeni Direktive 84/450/EEZ u vezi dvosmislenog oglašavanja tako da uključuje usporedno oglašavanje.
10. Direktiva 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o zaštiti potrošača prilikom isticanja cijena proizvoda ponuđenih potrošačima (SL L 80, 18.3.1998., str. 27.).
11. Direktiva 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL L 171, 7.7.1999., str. 12.).
12. Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).
13. Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za ljudsku upotrebu: članci 86. do 100. (SL L 311, 28.11.2001., str. 67.). Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/27/EZ (SL L 136, 30.4.2004., str. 34.).
14. Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o oglašavanju na daljinu financijskih usluga za potrošače.
15. Uredba (EZ) broj 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila o odšteti i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku (SL L 46, 17.2.2004., str. 1.).

⁽¹⁾ Direktive br. 1., 6., 8. i 13. sadrže specifične odredbe.

32005R0111

26.1.2005.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 22/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 111/2005**od 22. prosinca 2004.****o utvrđivanju pravila za nadzor trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 133.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

budući da:

- (1) Konvencija Ujedinjenih naroda protiv nedopuštene trgovine opojnim drogama i psihotropnim tvarima donesena 19. prosinca 1988. u Beču, dalje u tekstu „Konvencija Ujedinjenih naroda”, dio je nastojanja borbe protiv nedopuštenih droga diljem svijeta. Zajednica je u okviru svojih nadležnosti sudjelovala u pregovorima i Odlukom Vijeća 90/611/EEZ sklopila Konvenciju u ime Zajednice ⁽¹⁾.
- (2) Članak 12. Konvencije Ujedinjenih naroda odnosi se na trgovinu tvarima koje se često rabe u nedopuštenoj proizvodnji opojnih droga i psihotropnih tvari. Budući da odredbe o trgovini prekursorima za droge utječu na pravila Zajednice o carinskim pitanjima, primjereno je utvrditi pravila Zajednice o trgovini između Zajednice i trećih zemalja.
- (3) Članak 12. Konvencije Ujedinjenih naroda zahtijeva sustav nadzora međunarodne trgovine prekursorima za droge, uzimajući u obzir činjenicu da je trgovina tim tvarima u načelu zakonita. U skladu s tim, kako bi se spriječio da prekursori za droge dođu u ruke nezakonitih proizvođača droga, poduzete su mjere za uspostavu određene ravnoteže između želje za iskorištavanjem svih mogućih sredstava i komercijalnih potreba kemijske industrije i ostalih gospodarskih subjekata.
- (4) U svrhu provedbe zahtjeva iz članka 12. Konvencije Ujedinjenih naroda i uzimajući u obzir izvješće Radne skupine za kemijsko djelovanje utemeljene na Gospodarskom sastanku na vrhu u Houstonu (G-7) 10. srpnja 1990., Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3677/90 od

13. prosinca 1990. o utvrđivanju mjera koje treba poduzeti za suzbijanje zlouporabe određenih tvari u nedopuštenoj proizvodnji opojnih droga i psihotropnih tvari ⁽²⁾, ustrojen je sustav za izvješćivanje o sumnjivim poslovima. Taj sustav, koji se temelji na uskoj suradnji s korisnicima, ojačan je mjerama kao što su dokumentiranje i označivanje, izdavanje dozvola i registriranje korisnika, te postupcima i zahtjevima koji uređuju izvoz.

- (5) Nakon Plana djelovanja Europske unije o drogama od 2000. do 2004., a koji je Europsko vijeće prihvatilo u Feiri u lipnju 2000., Komisija je organizirala procjenu kontrolnog sustava Zajednice za trgovinu prekursorima za droge kako bi došla do zaključaka na temelju provedbe zakonodavstva Zajednice na tom području.
- (6) Prema toj procjeni i s ciljem poboljšanja kontrolnih mehanizama radi sprečavanja zlouporabe prekursora za droge neophodno je u odnosu na gospodarske subjekte koji se nalaze unutar Zajednice proširiti zahtjeve za nadzor koji olakšavaju trgovinu između trećih zemalja, u odnosu na postupke za izdavanje dozvola omogućiti pristup na razini Zajednice i pojačati zahtjeve za nadzor koji uređuju odgovorne carinske postupke.
- (7) Postupke i zahtjeve u pogledu izvoza trebalo bi i dalje pojačavati kako bi se kontrole usmjerile i usredotočile na najosjetljivije prekursore za droge uz istodobno smanjivanje viška administrativnog opterećenja pojednostavljenim postupcima za izvoz velikih količina tvari. Dok je učinkovitost i praktičnost obavješćivanja prije izvoza u potpunosti priznata, još bi trebalo razviti strategiju za maksimalno moguće iskorištavanje sustava.
- (8) Radi rješavanja pitanja o proizvodnji stimulansa amfetaminske vrste koja uzrokuju sve veću zabrinutost, trebalo bi i dalje jačati kontrolne mehanizme uvoza glavnih prekursora za sintetske droge i to pomoću zajedničkih postupaka i zahtjeva koji dopuštaju obavljanje pojedinačnih kontrola svake pošiljke.

⁽¹⁾ SL L 326, 24.11.1990., str. 56.

⁽²⁾ SL L 357, 20.12.1990., str. 1., Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1232/2002 (SL L 180, 10.7.2002., str. 5.).

- (9) Kako bi se gospodarskim subjektima omogućilo ispunjenje tih zahtjeva, odredbe koje uređuju vanjsku trgovinu prekursorima za droge trebalo bi, koliko je to moguće, uskladiti s odredbama koje uređuju trgovinu prekursorima za droge unutar Zajednice, a koji su u cijelosti dobiveni ili proizvedeni ili pušteni u slobodni promet u Zajednici.
- (10) Uzimajući u obzir zahtjeve unutarnjeg tržišta i u interesu učinkovitosti ove Uredbe, trebalo bi osigurati da države članice jedinstveno primjenjuju odredbe tako da usvajaju usporediva i dopunjujuća sredstva djelovanja.
- (11) Trebalo bi ojačati uzajamnu pomoć između država članica i između država članica i Komisije, a posebno primjenjujući Uredbu Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima ⁽¹⁾.
- (12) U skladu s načelom proporcionalnosti, za postizanje temeljnog cilja, a to je sprečavanje zlorabe prekursora za droge za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga ili psihotropnih tvari, potrebno je i primjereno utvrditi pravila detaljnog nadzora trgovine tim tvarima između Zajednice i trećih zemalja. U skladu s člankom 5. trećim stavkom Ugovora, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za postizanje ciljeva kojima se teži.
- (13) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe trebalo bi usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽²⁾.
- (14) Uredbu (EEZ) br. 3677/90 bi stoga trebalo staviti izvan snage.
- (15) Ova Uredba poštuje temeljna prava i priznata načela, a posebno ona iz Povelje Europske unije o temeljnim ljudskim pravima,

GLAVA I.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se pravila za nadzor trgovine određenim tvarima između Zajednice i trećih zemalja koje se često upotrebljavaju za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga i psihotropnih tvari (dalje u tekstu prekursori za droge) u svrhu sprečavanja zlorabe takvih tvari. Ova se Uredba odnosi na uvoz, izvoz i posredničke djelatnosti.

Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje posebna pravila u drugim područjima vezanima za trgovinu robom između Zajednice i trećih zemalja.

Članak 2.

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „predviđena tvar” znači svaka tvar navedena u Prilogu, uključujući smjese i prirodne proizvode koji sadrže takve tvari, ali isključujući lijekove i medicinske proizvode kako su definirani u Direktivi 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, farmaceutske preparate, smjese, prirodne proizvode i druge pripravke koji sadržavaju predviđene tvari u takvim spojevima da se ne mogu lako koristiti niti ekstrahirati lako primjenjivim ili ekonomski isplativim sredstvima;
- (b) „tvar koja nije predviđena” znači svaka tvar koja je, iako nije navedena u Prilogu, definirana kao tvar koja se rabila za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga ili psihotropnih tvari;
- (c) „uvoz” znači svaki ulaz predviđenih tvari koje imaju status roba koje nisu robe Zajednice na carinsko područje Zajednice, uključujući privremeno skladištenje, stavljanje u slobodnu carinsku zonu ili carinsko skladište u slobodnoj zoni, uvođenje odgodivog postupka i puštanje u slobodni promet u smislu Uredbe (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice ⁽⁴⁾;
- (d) „izvoz” znači izlaz predviđenih tvari iz carinskog područja Zajednice, uključujući izlaz predviđenih tvari za koje je potrebna carinska deklaracija i izlaz predviđenih tvari nakon što su bile skladištene u slobodnoj carinskoj zoni I. kontrolne vrste ili u slobodnom carinskom skladištu u smislu Uredbe (EEZ) br. 2913/92;

DONIJELO JE OVU UREDBU:

⁽¹⁾ SL L 82, 22.3.1997., str. 1., Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 807/2003 (SL L 122, 16.5.2003., str. 36.).

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽³⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 67. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 136, 30.4.2004., str. 34.).

⁽⁴⁾ SL L 302, 19.10.1992., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

- (e) „posredničke aktivnosti” znači svaka aktivnost vezana za organizaciju kupnje i prodaje ili nabave predviđenih stvari koje obavlja bilo koja fizička i pravna osoba s ciljem zaključenja ugovora između dviju strana ili s istim ciljem djelujući u ime barem jedne od tih strana, a da pri tome ne uzima dotične stvari u svoj posjed ili ne preuzima kontrolu nad provođenjem takvog posla; ova definicija također uključuje svaku aktivnost koju obavlja bilo koja fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Zajednici, uključujući kupnju i prodaju ili nabavu predviđenih stvari bez unošenja tih stvari na carinsko područje Zajednice;
- (f) „gospodarski subjekt” znači svaka fizička ili pravna osoba angažirana na uvozu ili izvozu predviđenih stvari ili posredničkim aktivnostima u vezi s istima, uključujući osobe koja rade na izradi carinskih deklaracija za klijente na temelju samostalnog zaposlenja, bilo da se time bave kao glavnim zaposlenjem ili je to njihova sekundarna aktivnost uz neko drugo zaposlenje;
- (g) „izvoznik” znači fizička ili pravna osoba koja je poglavito odgovorna posebno za izvozne poslove na temelju ekonomsko-pravnog odnosa prema predviđenim stvarima i primatelju, a koja, prema potrebi, podnosi carinsku deklaraciju ili u čije se ime podnosi carinska deklaracija;
- (h) „uvoznik” znači fizička ili pravna osoba koja je uglavnom odgovorna za uvozne poslove na temelju ekonomsko-pravnog odnosa prema predviđenim stvarima i pošiljatelju, a koja podnosi carinsku deklaraciju ili u čije se ime podnosi carinska deklaracija;
- (i) „krajnji primatelj” znači svaka fizička ili pravna osoba kojoj se isporučuju predviđene stvari; ta osoba ne mora biti ista kao i krajnji korisnik;
- (j) „odborski postupak” znači postupak predviđen u članku 30. stavku 2.;
- (k) „Međunarodni odbor za kontrolu narkotika” znači Odbor koji je osnovala Jedinostvena konvencija o opojnim drogama iz 1961., kako je izmijenjena Protokolom iz 1972.

GLAVA II.

NADZOR TRGOVINE

ODJELJAK 1.

Dokumentacija i označivanje

Članak 3.

Sve uvozne, izvozne ili posredničke aktivnosti koje uključuju predviđene stvari gospodarski subjekti dokumentiraju pomoću

carinskih i komercijalnih dokumenata kao što su zbirne deklaracije, carinske deklaracije, računi, manifesti tereta, prijevozni i drugi otpremni dokumenti.

Ti dokumenti sadržavaju sljedeće informacije:

- (a) naziv predviđene stvari kao što je to navedeno u Prilogu ili, u slučaju smjese ili prirodnog proizvoda, njihov naziv i naziv svake predviđene stvari sadržane u smjesi ili prirodnom proizvodu, kako su navedeni u Prilogu, popraćeno izrazom „PREKURSORI ZA DROGE”;
- (b) količinu i masu predviđene stvari i, u slučaju smjese ili prirodnog proizvoda, količinu, masu i, ako postoji, postotak svake predviđene stvari sadržane u njima; i
- (c) nazive i adrese izvoznika, uvoznika, krajnjeg primatelja i, prema potrebi, osobe uključene u posredničke aktivnosti.

Članak 4.

Gospodarski subjekti čuvaju dokumentaciju iz članka 3. tijekom razdoblja od tri godine od kraja kalendarske godine u kojoj je obavljena operacija. Dokumentacija se priprema na takav način, elektronički ili administrativnim putem, da je u svakom trenutku na zahtjev raspoloživa nadležnim tijelima za pregled. Dokumentacija se može osigurati putem slikovnih medija ili drugih podatkovnih medija pod uvjetom da podaci, kada postanu čitljivi, odgovaraju dokumentaciji po izgledu i sadržaju, da su raspoloživi u svakom trenutku, da ih se može odmah očitati i da se mogu analizirati automatiziranim sredstvima.

Članak 5.

Gospodarski subjekti osiguravaju da na svakoj ambalaži koja sadrži predviđene stvari budu nalijepljene naljepnice s naznakom njihovih naziva kako su navedeni u Prilogu ili, u slučaju smjese ili prirodnog proizvoda, njihov naziv i naziv svake predviđene stvari sadržane u smjesi ili u prirodnom proizvodu kako su navedeni u Prilogu. Gospodarski subjekti također mogu staviti i svoje uobičajene naljepnice.

ODJELJAK 2.

Dodjela dozvola i registracija gospodarskih subjekata

Članak 6.

1. Gospodarski subjekti s poslovnim nastanom u Zajednici, osim carinskih posrednika i prijevoznika kada djeluju samo u tom svojstvu, a koji obavljaju poslove uvoza, izvoza ili posredničke aktivnosti koje uključuju predviđene stvari navedene u kategoriji 1.Priloga, trebaju imati dozvolu. Dozvolu izdaje nadležno tijelo države članice u kojoj gospodarski subjekt ima poslovni nastan.

Nadležno tijelo pri razmatranju izdavanja dozvole uzima u obzir stručnost i poštenje podnositelja zahtjeva.

Postupak odbora koristi se za utvrđivanje odredaba kojima se utvrđuju slučajevi kada nije potrebna dozvola, navodeći dodatne uvjete za dodjelu dozvole i utvrđujući model za dodjelu dozvola. Te odredbe jamče sustavnu i dosljednu kontrolu i nadzor nad gospodarskim subjektima.

2. Nadležna tijela mogu suspendirati ili opozvati dozvolu u slučajevima kada uvjeti pod kojima je ona bila izdana više nisu ispunjeni ili kada postoje opravdani razlozi za sumnju da postoji rizik od zlouporabe predviđenih tvari.

Članak 7.

1. Gospodarski subjekti s poslovnim nastanom u Zajednici, osim carinskih posrednika i prijevoznika kada djeluju samo u tom svojstvu, a koji obavljaju poslove uvoza, izvoza ili posredničke aktivnosti koje uključuju predviđene tvari navedene u kategoriji 2. Priloga ili rade na izvozu predviđenih tvari iz kategorije 3. Priloga, odmah se registriraju i prema potrebi ažuriraju adrese poslovnih prostorija u kojima obavljaju te aktivnosti. Ta se obveza izvršava kod nadležnog tijela u državi članici u kojoj gospodarski subjekt ima poslovni nastan.

2. Odborski postupak koristi se za određivanje uvjeta za izuzeće od kontrola pojedinih kategorija gospodarskih subjekata i subjekata koji se bave izvozom malih količina predviđenih tvari navedenih u kategoriji 3. Ti uvjeti jamče smanjenje rizika od zlouporabe predviđenih tvari.

Članak 8.

1. Kada predviđene tvari uđu na carinsko područje Zajednice radi istovara ili pretovara, privremenog skladištenja, skladištenja u slobodnoj carinskoj zoni 1. kontrolne vrste ili stavljanja na carinsko skladište, ili radi stavljanja predviđenih tvari u vanjski provozni postupak Zajednice, gospodarski subjekt na zahtjev nadležnih tijela mora dokazati da je svrha njegova postupka zakonita.

2. Odborski postupak koristi se za određivanje kriterija za utvrđivanje načina na koji se mogu dokazati zakonite svrhe posla kako bi se osiguralo da nadležna tijela mogu nadzirati sva kretanja predviđenih tvari unutar carinskog područja Zajednice i smanjiti rizik od zlouporabe.

ODJELJAK 3.

Pribavljanje informacija

Članak 9.

1. Gospodarski subjekti s poslovnim nastanom u Zajednici odmah obavješćuju nadležna tijela o svakoj okolnosti kao što su neuobičajene narudžbe i poslovi, uključujući predviđene tvari, koji ukazuju na to da takve tvari koje su namijenjene uvozu,

izvozu ili posredničkim djelatnostima mogu biti preusmjerene za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga ili psihotropnih tvari.

2. Gospodarski subjekti nadležnim tijelima dostavljaju informacije o svojem uvozu, izvozu ili posredničkim aktivnostima u sažetom obliku. Odborski postupak koristi se za utvrđivanje informacija potrebnih nadležnim tijelima, kako bi im se omogućio nadzor tih aktivnosti.

Članak 10.

1. Kako bi olakšala suradnju između nadležnih tijela država članica, gospodarskih subjekata s poslovnim nastanom u Zajednici i kemijske industrije, posebno u vezi s tvarima koje nisu predviđene tvari, Komisija sastavlja i ažurira smjernice savjetujući se s državama članicama.

2. U smjernicama se navode posebno:

(a) informacije o tome kako prepoznati i prijaviti sumnjive poslove;

(b) redovito ažurirani popis tvari koje nisu predviđene, kako bi se industrijskom sektoru omogućio da nadzor trgovine takvim tvarima provodi na dobrovoljnoj osnovi.

3. Nadležna tijela osiguravaju da se smjernice redovito diseminiraju u skladu s ciljevima smjernica.

ODJELJAK 4.

Prethodna obavijest o izvozu

Članak 11.

1. Sav izvoz predviđenih tvari navedenih u kategoriji 1. Priloga i sav izvoz predviđenih tvari navedenih u kategorijama 2. i 3. Priloga u određene zemlje odredišta obavlja se uz prethodne obavijesti o izvozu koje nadležna tijela u Zajednici šalju nadležnim tijelima zemlje odredišta u skladu s člankom 12. stavkom 10. Konvencije Ujedinjenih naroda. Postupak odbora koristi se za utvrđivanje popisa zemalja odredišta, kako bi se smanjio rizik od zlouporabe pomoću osiguravanja sustavnog i dosljednog nadzora izvoza predviđenih tvari u te zemlje.

Zemlja odredišta može odgovoriti u roku od 15 radnih dana, na kraju kojeg roka nadležna tijela za izvoz države članice mogu odobriti izvoz ako od nadležnih tijela u zemlji odredišta nije primljen nikakav savjet u kojem se navodi da je taj izvoz vjerojatno namijenjen nedopuštenoj proizvodnji opojnih droga ili psihotropnih tvari.

2. U slučaju da o predviđenim tvarima treba obavijestiti u skladu sa stavkom 1., nadležna tijela dotične države članice prije izvoza takvih tvari dostavljaju informacije navedene u članku 13. stavku 1. nadležnim tijelima zemlje odredišta.

Tijelo koje dostavlja takve informacije zahtijeva od tijela u trećim zemljama koje informacije prima da svaku trgovinu, posao, komercijalnu ili profesionalnu tajnu, ili bilo koji trgovinski proces na koji se u istima poziva drži povjerljivima.

3. Nadležna tijela mogu primjenjivati pojednostavljene postupke prethodnog obavješćivanja o izvozu kada su uvjerena da to neće imati za posljedicu nikakav rizik od zlouporabe predviđenih tvari. Za utvrđivanje takvih postupaka i za određivanje općih kriterija koje su nadležna tijela dužna primjenjivati koristi se postupak odbora.

ODJELJAK 5.

Odobrenje za izvoz

Članak 12.

1. Za izvoz predviđenih tvari za koje se zahtijeva carinska deklaracija, uključujući izvoz predviđenih tvari koje napuštaju carinsko područje Zajednice nakon njihova skladištenja u slobodnoj carinskoj zoni I. kontrolne vrste, ili u carinskom skladištu u slobodnoj zoni tijekom razdoblja od barem 10 dana, potrebno je odobrenje za izvoz.

Kada se predviđene tvari ponovno izvoze u roku od 10 dana od dana kada je za njih uveden postupak suspenzije ili su stavljene u slobodnu carinsku zonu II. kontrolne vrste, nije potrebno odobrenje za izvoz.

Međutim, izvoz predviđenih tvari navedenih u kategoriji 3. Priloga podliježe odobrenju za izvoz samo kada su potrebne obavijesti prije izvoza ili kada se te tvari izvoze u određene zemlje odredišta koje treba utvrditi u skladu s odborskim postupkom kako bi se osigurala odgovarajuća razina kontrole.

2. Odobrenja za izvoz izdaju nadležna tijela u državama članicama u kojima izvoznik ima poslovni nastan.

Članak 13.

1. Zahtjev za odobrenje za izvoz iz članka 12. sadržava barem sljedeće:

- (a) nazive i adrese izvoznika, uvoznika u treću zemlju, svakog drugog gospodarskog subjekta koji radi na poslovima izvoza ili otpreme i krajnjeg primatelja;
- (b) naziv predviđene tvari kako je naveden u Prilogu ili, u slučaju smjese ili prirodnog proizvoda, njihov naziv i oznaku KN od osam znamenki, te naziv svake predviđene tvari sadržane u smjesi ili u prirodnom proizvodu, kako su navedeni u Prilogu;
- (c) količinu i masu predviđenih tvari i, u slučaju smjese ili prirodnog proizvoda, količinu, masu i, ako postoji, postotak svake predviđene tvari sadržane u njima;

(d) podatke o organizaciji prijevoza kao što su očekivani datum otpreme, vrsta prijevoza, naziv carinarnice u kojoj treba izraditi carinsku deklaraciju i, kada je to u ovoj fazi dostupno, utvrđivanje prijevoznih sredstava, plana puta, očekivane točke izlaska iz carinskog područja Zajednice i točke ulaska u zemlju uvoza;

(e) u slučajevima iz članka 17. primjerak odobrenja za uvoz koje je izdala zemlja odredišta; i

(f) broj dozvole ili registracije iz članaka 6. i 7.

2. Odluka o zahtjevu za odobrenje za izvoz donosi se u roku od 15 radnih dana od dana kada nadležno tijelo smatra da je dokumentacija predmeta potpuna.

Taj se rok produljuje ako u slučajevima iz članka 17. nadležna tijela imaju obvezu za dodatna ispitivanja prema drugom podstavku tog članka.

Članak 14.

1. Ako u zahtjevu nisu navedene pojedinosti o ruti ili prijevoznim sredstvima, u odobrenju za izvoz navodi se da gospodarski subjekt dostavlja te podatke izlaznoj carinarnici ili drugim nadležnim tijelima na točki izlaska iz carinskog područja Zajednice prije fizičkog odlaska pošiljke. U takvim slučajevima odobrenje za izvoz sadržava odgovarajuću napomenu u trenutku izdavanja.

Ako se odobrenje za izvoz predaje carinarnici u državi članici koja nije država tijela koje izdaje odobrenje, izvoznik na zahtjev stavlja na raspolaganje ovjereni prijevod dijelova ili svih informacija sadržanih u odobrenju.

2. Odobrenje za izvoz predaje se carinarnici kada se podnosi carinska deklaracija ili, ako carinske deklaracije nema, izlaznoj carinarnici ili se predaje drugim nadležnim tijelima na točki izlaska iz carinskog područja Zajednice. Odobrenje prati pošiljku u treće zemlje odredišta.

Izlazna carinarnica ili druga nadležna tijela na točki izlaska iz carinskog područja Zajednice upisuju u odobrenje potrebne podatke iz članka 13. stavka 1. točke (d) i na isto stavljaju svoj pečat.

Članak 15.

Ne dovodeći u pitanje mjere usvojene u skladu s člankom 26. stavkom 3., davanje odobrenja za izvoz odbija se ako:

- (a) su podaci dostavljeni u skladu s člankom 13. stavkom 1. nepotpuni;

- (b) postoje opravdani razlozi za sumnju da su dostavljeni podaci u skladu s člankom 13. stavkom 1. lažni ili netočni;
- (c) je u slučajevima iz članka 17. utvrđeno da nadležna tijela zemlje odredišta nisu odobrila uvoz predviđenih tvari; ili
- (d) postoje opravdani razlozi za sumnju da su dotične tvari namijenjene nedopuštenoj proizvodnji opojnih droga ili psihotropnih tvari.

Članak 16.

Nadležna tijela mogu suspendirati ili opozvati odobrenje za izvoz kad god postoje opravdani razlozi za sumnju da su tvari namijenjene nedopuštenoj proizvodnji opojnih droga ili psihotropnih tvari.

Članak 17.

Kad god se prema sporazumu između Zajednice i treće zemlje za izvozni posao ne može dobiti odobrenje ako odobrenje za uvoz dotičnih tvari nisu izdala nadležna tijela iz te treće zemlje, Komisija dostavlja nadležnim tijelima države članice naziv i adresu nadležnog tijela u trećoj zemlji, zajedno sa svakom operativnom informacijom koju je od njega dobila.

Nadležna tijela u državama članicama provjeravaju vjerodostojnost takvog odobrenja za uvoz, zahtijevajući, ako je to potrebno, potvrdu od nadležnog tijela u trećoj zemlji.

Članak 18.

Razdoblje valjanosti odobrenja za izvoz unutar kojeg je roba morala napustiti carinsko područje Zajednice ne smije prelaziti šest mjeseci od datuma izdavanja odobrenja za izvoz. Rok valjanosti može se na zahtjev produljiti pod iznimnim okolnostima.

Članak 19.

Nadležna tijela mogu primjenjivati pojednostavljene postupke za izdavanje odobrenja za izvoz kada se uvjere da izdavanje takvog odobrenja neće predstavljati rizik za zlouporabu predviđenih tvari. Za utvrđivanje takvih postupaka i za utvrđivanje općih kriterija koje su nadležna tijela dužna primjenjivati koristi se odborski postupak.

ODJELJAK 6.

Odobrenje za uvoz

Članak 20.

Uvoz predviđenih tvari navedenih u kategoriji 1. Priloga podliježe odobrenju za uvoz. Odobrenje za uvoz može biti dano

samo gospodarskom subjektu s poslovnim nastanom u Zajednici. Odobrenje za uvoz izdaju nadležna tijela države članice u kojoj uvoznik ima poslovni nastan.

No, kada su tvari iz podstavka 1. istovarene ili pretovarene, uz privremeno skladištenje u slobodnoj carinskoj zoni 1. kontrolne vrste ili u carinskom skladištu u slobodnoj zoni, ili su stavljene u provozni postupak Zajednice, takvo se odobrenje za uvoz ne zahtijeva.

Članak 21.

1. Zahtjev za dobivanje odobrenja za uvoz iz članka 20. sadržava najmanje sljedeće:

- (a) nazive i adrese uvoznika, izvoznika iz treće zemlje i svakog drugog uključenog gospodarskog subjekta i krajnjeg primatelja;
- (b) naziv predviđenih tvari kako je naveden u Prilogu ili, u slučaju smjese ili prirodnog proizvoda, njihov naziv i oznaku KN s osam znamenki, te naziv svake predviđene tvari sadržane u smjesi ili u prirodnom proizvodu, kako su navedeni u Prilogu;
- (c) količinu i masu predviđenih tvari i, u slučaju smjese ili prirodnog proizvoda, količinu, masu i, ako postoji, postotak svake predviđene tvari sadržane u njima;
- (d) ako postoje, podaci o organizaciji prijevoza, kao što su načini i sredstva prijevoza, te datum i mjesto planiranih uvoznih poslova; i
- (e) broj dozvole ili registracije iz članaka 6. i 7.

2. Odluka o zahtjevu za dobivanje odobrenja za uvoz donosi se u roku od 15 radnih dana od datuma kada nadležno tijelo smatra da je dokumentacija predmeta potpuna.

Članak 22.

Odobrenje za uvoz prati pošiljku od točke ulaska u carinsko područje Zajednice do poslovnih prostorija uvoznika ili krajnjeg primatelja.

Odobrenje za uvoz predaje se carinarnici kada se predviđene tvari prijavljuju za carinski postupak.

Ako se odobrenje za uvoz predaje carinarnici u državi članici koja nije država tijela koje izdaje odobrenje, uvoznik na zahtjev stavlja na raspolaganje ovjereni prijevod dijelova ili svih informacija sadržanih u odobrenju.

Članak 23.

Ne dovodeći u pitanje mjere usvojene u skladu s člankom 26. stavkom 3. davanje odobrenja za uvoz odbija se ako:

- (a) su podaci dostavljeni u skladu s člankom 21. stavkom 1. nepotpuni;
- (b) postoje opravdani razlozi za sumnju da su podaci dostavljeni u skladu s člankom 21. stavkom 1. u zahtjevu lažni ili netočni; ili
- (c) postoje opravdani razlozi za sumnju da su predviđene tvari namijenjene nedopuštenoj proizvodnji opojnih droga ili psihotropnih tvari.

Članak 24.

Nadležna tijela mogu suspendirati ili opozvati odobrenje za uvoz kad god postoje opravdani razlozi za sumnju da su tvari namijenjene za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga ili psihotropnih tvari.

Članak 25.

Rok valjanosti odobrenja za uvoz unutar kojeg su predviđene tvari morale ući na carinsko područje Zajednice ne smije prelaziti šest mjeseci od datuma izdavanja odobrenja za uvoz. Razdoblje valjanosti može se na zahtjev produljiti pod iznimnim okolnostima.

GLAVA III.**OVLASTI NADLEŽNIH TIJELA****Članak 26.**

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 11. do 25. i stavaka 2. i 3. ovog članka, nadležna tijela svake države članice zabranjuju unos predviđenih tvari na carinsko područje Zajednice ili njihovo napuštanje tog područja ako postoje opravdani razlozi za sumnju da su te tvari namijenjene za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga ili psihotropnih tvari.

2. Nadležna tijela zadržavaju ili suspendiraju puštanje predviđenih tvari u vremenu koje je potrebno za provjeru identifikacije predviđenih tvari ili za usklađivanje s pravilima ove Uredbe.

3. Svaka država članica usvaja mjere potrebne da se nadležnim tijelima omogući posebno:

(a) dobivanje informacija o svakoj narudžbi za predviđene tvari ili za operacije koje uključuju te tvari;

(b) ulazak u poslovne prostorije gospodarskog subjekta kako bi se pribavio dokaz o nepravilnostima;

(c) utvrđivanje da je učinjena zlouporaba ili pokušaj zlouporabe predviđenih tvari.

4. Za potrebe sprečavanja posebnih rizika zlouporabe u slobodnim carinskim zonama kao i na drugim osjetljivim područjima kao što su carinska skladišta, države članice osiguravaju provođenje učinkovitih kontrola operacija koje se na tim područjima provode u svakoj fazi tih operacija i da kontrole ne budu blaže od kontrola koje se primjenjuju u drugim dijelovima carinskog područja.

5. Nadležna tijela mogu zahtijevati da gospodarski subjekti plaćaju pristojbe za izdavanje dozvola, registracija i odobrenja. Takve se pristojbe ubiru na nediskriminirajući način i ne prelaze približan trošak obrade zahtjeva.

GLAVA IV.**ADMINISTRATIVNA SURADNJA****Članak 27.**

Za potrebe primjene ove Uredbe i ne dovodeći u pitanje članak 30., odredbe Uredbe (EZ) br. 515/97 primjenjuju se *mutatis mutandis*. Svaka država članica priopćava drugim državama članicama i Komisiji naziv nadležnih tijela imenovanih korespondentima u skladu s člankom 2. stavkom 2. te Uredbe.

GLAVA V.**PROVEDBENE MJERE I IZMJENE****Članak 28.**

Uz provedbene mjere navedene u ovoj Uredbi Odbor prema potrebi utvrđuje pojedinačna pravila kako bi osigurao učinkovit nadzor trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja s ciljem sprečavanja zloupotrebe takvih tvari, a posebno u vezi s oblikovanjem i uporabom obrazaca za odobrenja za izvoz i uvoz.

Članak 29.

Kako bi se uzela u obzir eventualne izmjene Priloga Konvenciji Ujedinjenih naroda, za prilagodbu Priloga ovoj Uredbi koristi se odborski postupak.

Članak 30.

1. Komisiji pomaže Odbor za prekursore za droge (dalje u tekstu Odbor).

2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 4. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Razdoblje utvrđeno u članku 4. stavku 3. Odluke 1999/468/EZ utvrđuje se na tri mjeseca.

3. Odbor usvaja svoj poslovnik.

GLAVA VI.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 31.*

Države članice utvrđuju pravila o kaznama primjenjivima na povrede odredaba ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurali njihovu provedbu. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 32.

Nadležna tijela u svakoj državi članici dostavljaju Komisiji barem jednom godišnje sve relevantne informacije o provedbi mjera nadzora koje su utvrđene u ovoj Uredbi i o predviđenim tvarima koje se rabe za nedopuštenu proizvodnju opojnih droga ili psihotropnih tvari, o metodama zlorabe i nedopuštene proizvodnje, kao i o njihovoj zakonitoj trgovini i uporabi, te o potrebama za njima.

Komisija na temelju tih informacija, a uz savjetovanje s državama članicama ocjenjuje učinkovitost ove Uredbe i, u skladu s

člankom 12. stavkom 12. Konvencije Ujedinjenih naroda, sastavlja godišnje izvješće dostavlja Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika.

Komisija izvješćuje Vijeće o funkcioniranju ove Uredbe do kraja kolovoza 2008.

Članak 33.

Komisija se ovime ovlašćuje da u ime Zajednice usvoji stajalište u korist izmjena tablica I. i II. Priloga Konvenciji Ujedinjenih naroda koje su u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 34.

Uredba (EEZ) br. 3677/90 stavlja se izvan snage s učinkom od 18. kolovoza 2005.

Upućivanja na Uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 35.

Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 18. kolovoza 2005. No, članak 6. stavak 1., članak 7. stavak 2., članak 8. stavak 2., članak 9. stavak 2., članak 11. stavci 1. i 3., članak 12. stavak 1., članci 19., 28. i 30. primjenjuju se od dana stupanja na snagu ove Uredbe kako bi se omogućilo usvajanje mjera predviđenih u tim člancima. Takve mjere stupaju na snagu najranije 18. kolovoza 2005.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. prosinca 2004.

Za Vijeće

Predsjednik

C. VEERMAN

PRILOG

Predviđene tvari kategorije 1.

Tvar	Opis KN (ako je različit)	Oznaka KN ⁽¹⁾	Broj CAS ⁽²⁾
1-fenil-2-propanon	Fenilaceton	2914 31 00	103-79-7
N-acetilantranilna kiselina	2-acetamidobenzojeva kiselina	2924 23 00	89-52-1
Izosafrol (cis + trans)		2932 91 00	120-58-1
3,4-metilendioksifenilpropan-2-on	1-(1,3-benzodioxol-5-il)propan-2-on	2932 92 00	4676-39-5
Piperonal		2932 93 00	120-57-0
Safrol		2932 94 00	94-59-7
Efedrin		2939 41 00	299-42-3
Pseudoefedrin		2939 42 00	90-82-4
Norefedrin		ex 2939 49 00	14838-15-4
Ergometrin		2939 61 00	60-79-7
Ergotamin		2939 62 00	113-15-5
Liserginska kiselina		2939 63 00	82-58-6

Stereoizomerni oblici tvari navedenih u ovoj kategoriji, a da to nije katin ⁽³⁾, kad god je postojanje takvih oblika moguće.

Soli tvari navedenih u ovoj kategoriji, kad god je postojanje takvih soli moguće, a to nisu soli katina.

⁽¹⁾ SL L 290, 28.10.2002., str. 1.

⁽²⁾ Broj CAS je „registarski broj iz međunarodnog registra kemikalija” koji je jedinstveni numerički identifikator različit za svaku tvar i njezinu strukturu. Broj CAS je različit za svaki izomer i svaku sol svakog izomera. Podrazumijeva se da će brojevi CAS za soli gore navedenih tvari biti drukčiji od danih brojeva.

⁽³⁾ Također nazvan (+)-norpseudoefedrin, oznaka KN 2939 43 00, broj CAS 492-39-7.

Kategorija 2.

Tvar	Naziv KN (ako je drukčiji)	Oznaka KN ⁽¹⁾	Broj CAS ⁽²⁾
Anhidrid octene kiseline		2915 24 00	108-24-7
Feniloctena kiselina		2916 34 00	103-82-2
Antranilna kiselina		2922 43 00	118-92-3
Piperidin		2933 32 00	110-89-4
Kalijev permanganat		2841 61 00	7722-64-7

Soli tvari navedenih u ovoj kategoriji, kad god je postojanje takvih soli moguće.

⁽¹⁾ SL L 290, 28.10.2002., str. 1.

⁽²⁾ Broj CAS je „registarski broj iz međunarodnog registra kemikalija” koji je jedinstveni numerički identifikator različit za svaku tvar i njezinu strukturu. Broj CAS je različit za svaki izomer i za svaku sol svakog izomera. Podrazumijeva se da će brojevi CAS za soli gore navedenih tvari biti drukčiji od danih brojeva.

Kategorija 3.

Tvar	Naziv KN (ako je različit)	Oznaka KN ⁽¹⁾	Br. CAS ⁽²⁾
Klorovodična kiselina	Klorovodik	2806 10 00	7647-01-0
Sumporna kiselina		2807 00 10	7664-93-9
Toluen		2902 30 00	108-88-3
Etil eter	Dietil eter	2909 11 00	60-29-7
Aceton		2914 11 00	67-64-1
Metil etil keton	Butanon	2914 12 00	78-93-3

Soli tvari navedenih u ovoj kategoriji, kad god je postojanje takvih soli moguće, a da to nisu soli klorovodične kiseline i sumporne kiseline.

⁽¹⁾ SL L 290, 28.10.2002., str. 1.

⁽²⁾ Broj CAS je „registarski broj iz međunarodnog registra kemikalija” koji je jedinstveni numerički identifikator različit za svaku tvar i njezinu strukturu. Broj CAS je različit za svaki izomer i za svaku sol svakog izomera. Podrazumijeva se da će brojevi CAS za soli gore navedenih tvari biti drukčiji od danih brojeva.

32005D0166

1.3.2005.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 55/57

ODLUKA KOMISIJE**od 10. veljače 2005.****o utvrđivanju pravila za provedbu Odluke br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o mehanizmu za praćenje emisija stakleničkih plinova u Zajednici i za provedbu Kyotskog protokola**

(priopćena pod brojem dokumenta C(2005) 247)

(2005/166/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

- (3) Informacije koje se dostavljaju Komisiji svake dvije godine potrebne su za procjenu planiranog napretka Zajednice i njezinih država članica prema ostvarenju njihovih obveza prema UNFCCC-u i Kyotskom protokolu.

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Odluku br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o mehanizmu za praćenje emisija stakleničkih plinova u Zajednici i za provedbu Kyotskog protokola ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 3. stavak 3., članak 4. stavak 2., članak 5. stavak 6. i članak 8. stavak 3.,

- (4) Komisija treba ponovno razmotriti Prilog II. i Prilog III. i usvojiti, do 1. siječnja 2007., sve potrebne izmjene u skladu s postupkom iz članka 9. stavka 2. Odluke br. 280/2004/EZ.

budući da:

- (1) Informacije koje se jednom godišnje dostavljaju Komisiji potrebne su za procjenu stvarnog napretka prema ostvarenju obveza Zajednice u cjelini i njezinih država članica u smislu ograničenja ili smanjenja svih emisija stakleničkih plinova prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) i Kyotskom protokolu te omogućuju izradu godišnjih izvješća Zajednice u skladu s obvezama prema UNFCCC-u i Kyotskom protokolu.
- (2) Komisija treba ponovno razmotriti elemente iz članka 4. stavka 1. ove Odluke ako se na temelju pregleda inventara Zajednice u okviru UNFCCC-a zahtijevaju dodatni elementi, te usvojiti potrebne izmjene u skladu s postupkom iz članka 9. stavka 2. Odluke br. 280/2004/EZ kojima će od država članica zahtijevati izvješćivanje o tim elementima u njihovim sljedećim izvješćima prema članku 3. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ.

- (5) Komisija će za podatke koji nedostaju u inventaru neke države članice izraditi procjene nakon savjetovanja s navedenom državom članicom i u skladu s načelima određenim u ovoj Odluci, kako bi se osigurala cjelovitost inventara kako te države članice tako i Zajednice u cjelini, u skladu sa smjernicama UNFCCC-a za izvješćivanje o godišnjim inventarima i izmijenjenim smjernicama Međuvladinog tijela za klimatske promjene (IPCC) za nacionalne inventare stakleničkih plinova iz 1996.
- (6) Države članice i Komisija trebaju izraditi svoja izvješća o vidljivom napretku ostvarenom do 2005., u skladu sa smjernicama UNFCCC-a za izvješćivanje o nacionalnim komunikacijama i smjernicama iz članka 7. Kyotskog protokola.
- (7) Države članice i Komisija trebaju izraditi svoja izvješća o dodatnom razdoblju za ispunjavanje obveza utvrđenom u Sporazumu iz Marrakecha, po isteku tog razdoblja, u skladu sa smjernicama iz članka 7. Kyotskog protokola.

⁽¹⁾ SL L 49, 19.2.2004., str. 1.

- (8) Postupci i vremenske odrednice za ostvarivanje suradnje i koordinacije između država članica i Komisije u vezi s obvezama prema Odluci br. 280/2004/EZ, utvrđene ovom Odlukom, osigurat će pravodobnu i učinkovitu provedbu tih obveza.
- (9) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem odbora iz članka 9. Odluke br. 280/2004/EZ,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

POGLAVLJE I.

Predmet

Članak 1.

Predmet

Ovom Odlukom utvrđuju se pravila za provedbu Odluke br. 280/2004/EZ u pogledu sljedećeg:

- (a) izvješćivanja o informacijama iz članka 3. stavaka 1. i 2. Odluke br. 280/2004/EZ, u skladu s člankom 3. stavkom 3. te Odluke;
- (b) uspostave sustava inventara Zajednice u skladu s člankom 4. stavkom 2. Odluke br. 280/2004/EZ;
- (c) zahtjevâ za izvješćivanje o vidljivom napretku kako propisuje članak 3. stavak 2. Kyotskog protokola i za izvješćivanje o dodatnom razdoblju za ispunjavanje obveza utvrđenom u Sporazumu iz Marrakecha u skladu s člankom 5. stavkom 6. Odluke 280/2004/EZ;
- (d) postupaka i vremenskih odrednica za ostvarivanje suradnje i koordinacije u vezi s obvezama iz članka 8. stavka 1. Odluke br. 280/2004/EZ, u skladu s člankom 8. stavkom 3. iste Odluke.

POGLAVLJE II.

Izvješća država članica

Odjeljak 1.

Godišnja izvješća

Članak 2.

Upute za određivanje i izvješćivanje

1. Informacije o kojima dostavljaju izvješća prema članku 3. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ države članice određuju u skladu s:

- (a) izmijenjenim smjernicama Međuvladinog tijela za promjenu klime o nacionalnim inventarima stakleničkih plinova iz 1996., dalje u tekstu „revidirane smjernice IPCC-a o nacionalnim inventarima emisija stakleničkih plinova iz 1996.”;

- (b) smjernice IPCC-a o dobroj praksi i postupanju u slučaju nesigurnosti kod nacionalnih inventara emisija stakleničkih plinova, dalje u tekstu „smjernice IPCC-a o dobroj praksi”;

- (c) smjernice IPCC-a o dobroj praksi u korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu (LULUCF), dalje u tekstu „smjernice IPCC-a o dobroj praksi za LULUCF”.

2. Informacije prema članku 3. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ države članice dostavljaju Komisiji i na znanje Europskoj agenciji za okoliš, u skladu sa:

- (a) smjernicama za izradu nacionalnih izvješća stranaka iz Priloga I. Konvencije, I. dio: Smjernice UNFCCC-a za izvješćivanje o godišnjim inventarima, dalje u tekstu „Smjernice UNFCCC-a za izvješćivanje o godišnjim inventarima”;

- (b) smjernicama za pripremu informacija zahtijevanih prema članku 7. Kyotskog protokola, dalje u tekstu „smjernice za pripremu informacija prema članku 7. Kyotskog protokola”.

3. Cjelovito izvješće o nacionalnom inventaru iz članka 3. stavka 1. drugog podstavka Odluke br. 280/2004/EZ sastavlja se prema strukturi izvješća o nacionalnom inventaru emisija utvrđenoj smjernicama UNFCCC-a za izvješćivanje o nacionalnim inventarima emisija.

Članak 3.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 1. točki (d) Odluke br. 280/2004/EZ

1. Države članice, u skladu s člankom 3. stavkom 3. Kyotskog protokola i relevantnih odluka koje su u okviru tog usvojene, za potrebe članka 3. stavka 1. točke (d) Odluke br. 280/2004/EZ, dostavljaju svoja izvješća o antropogenim emisijama iz izvora i uklanjanja pomoću odliva stakleničkih plinova zbog prenamjene zemljišta i šumarskih djelatnosti prema članku 3. stavku 3. Kyotskog protokola za godine između 1990. i prethodne godine.

Države članice koje odaberu gospodarenje šumom, gospodarenje poljoprivrednim zemljištem, gospodarenje pašnjacima ili sadnju novih nasada prema članku 3. stavku 4. Kyotskog protokola dodatno izvješćuju o antropogenim emisijama iz izvora i uklanjanja pomoću odliva stakleničkih plinova za svaku odabranu djelatnost za godine između 1990. i prethodne godine.

Države članice trebaju jasno razlikovati ove informacije od procjena antropogenih emisija iz izvora navedenih u Prilogu A Kyotskog protokola.

2. Izvješća država članica sadrže informacije iz stavka 1. od 15. siječnja 2010. nadalje.

Članak 4.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 1. točki (f) Odluke br. 280/2004/EZ

1. Za potrebe članka 3. stavka 1. točke (f) Odluke br. 280/2004/EZ države članice izvješćuju o sljedećem:

- (a) opis institucionalnog ustroja države članice za izradu inventara i postupak izrade inventara;
- (b) opis korištenih metodologija i izvora podataka, uključujući informacije o korištenim metodama, te vrstama podataka o djelatnostima i faktorima emisija korištenim za ključne izvore Zajednice kako ih Komisija utvrđuje jednom godišnje do 31. listopada u skladu s poglavljem 7. smjernica IPCC-a o dobroj praksi i poglavljem 5. smjernica IPCC-a o dobroj praksi za LULUCF. Države članice dostavljaju ove informacije upućivanjem na odgovarajuće odjeljke izvješća o nacionalnom inventaru ili u tabličnom obliku predviđenom u Prilogu I. ovoj Odluci;
- (c) informacije o programu osiguranja i kontrole kvalitete u državi članici, uključujući njezine količinske ciljeve i plan osiguranja i kontrole kvalitete inventara;
- (d) općenita procjena nesigurnosti;
- (e) općenita procjena cjelovitosti, u smislu geografske pokrivenosti navedene države članice i mogućih nedostataka pri dostavi inventara;
- (f) usporedba sektorskog i referentnog pristupa;
- (g) odgovori na pregled prethodnih nacionalnih inventara od strane UNFCCC-a zaprimljenih nakon dostave prethodnog nacionalnog inventara te informacije o ponovnim izračunima, ako ih je bilo;

- (h) opis i tumačenje prošlih trendova emisija.

2. Za informacije koje se dostavljaju na temelju točaka (a) do (e) u stavku 1., države članice mogu navesti da nije bilo promjena u tim odjeljcima izvješća o nacionalnom inventaru emisija.

Članak 5.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 1. točki (g) Odluke br. 280/2004/EZ

Informacije iz nacionalnog registra iz članka 3. stavka 1. točke (g) Odluke br. 280/2004/EZ obuhvaćaju informacije koje se zahtijevaju prema smjernicama iz članka 7. Kyotskog protokola.

Članak 6.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 1. točki (h) Odluke br. 280/2004/EZ

Informacije o pravnim subjektima iz članka 3. stavka 1. točke (h) Odluke br. 280/2004/EZ obuhvaćaju popis pravnih subjekata koje je određena država članica ovlastila za posjedovanje jedinica dodijeljene kvote, (AAU), jedinica uklanjanja, (RMU), jedinica smanjenja emisije (ERU) i ovjerenog smanjenja emisije, (CER), uključujući privremene CER (tCER) i dugoročne CER (lCER).

Članak 7.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 1. točki (j) Odluke br. 280/2004/EZ

Informacije o pokazateljima iz članka 3. stavka 1. točke (j) Odluke br. 280/2004/EZ:

- (a) obuhvaćaju, do 15. siječnja 2005. i svake godine nakon toga, vrijednosti prioritetnih pokazatelja navedenih u tablici II.-1. u Prilogu II.;
- (b) trebaju obuhvatiti, do 15. siječnja 2005., i obuhvaćaju, do 15. siječnja 2006. te svake godine nakon toga, vrijednosti dodatnih prioritetnih pokazatelja navedenih u tablici II.-2. u Prilogu II.;
- (c) trebaju obuhvatiti, do 15. siječnja 2005. i svake godine nakon toga, vrijednosti dodatnih pokazatelja navedene u tablici II.-3. u Prilogu II.

Odjeljak 2.

Dvogodišnja izvješća

Članak 8.

Upute za izvješćivanje

Države članice dostavljaju informacije navedene u članku 3. stavku 2. Odluke br. 280/2004/EZ u skladu sa smjernicama za izradu nacionalnih komunikacija stranaka iz Priloga I. Konvenciji, II. dio: Smjernice UNFCCC-a za izvješćivanje o nacionalnim izvješćima, dalje u tekstu: „Smjernice UNFCCC-a za izvješćivanje o nacionalnim izvješćima” te smjernice prema članku 7. Kyotskog protokola.

Članak 9.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 2. točki (a) Odluke br. 280/2004/EZ

Informacije o nacionalnoj politici i mjerama iz članka 3. stavka 2. točke (a) Odluke br. 280/2004/EZ obuhvaćaju:

- (a) popis politika i mjera koje su istekle ili su ukinute tijekom razdoblja na koje se izvješće odnosi;
- (b) opis stvarnih i očekivanih interakcija s drugim relevantnim politikama i mjerama i relevantnim politikama i zakonodavstvom Zajednice;
- (c) pokazatelje projekcija za godine 2005., 2010., 2015. i 2020. kako je navedeno u Prilogu. III. ovoj Odluci.

Članak 10.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 2. točki (b) Odluke br. 280/2004/EZ

1. U svrhu iz članka 3. stavka 2. točke (b) Odluke br. 280/2004/EZ, države članice jasno utvrđuju koje se projekcije odnose na scenarij „s mjerama”, a koje na scenarij „s dodatnim mjerama”, te u njih uključene politike i mjere.

Scenarij „s mjerama” obuhvaća važeće i usvojene politike i mjere. Scenarij „s dodatnim mjerama” obuhvaća planirane politike i mjere.

Države članice mogu unijeti i informacije o scenarijima „bez mjera” kao dio svojih scenarija „s mjerama” i „s dodatnim mjerama”. Scenarij „bez mjera” isključuje primjenu, usvajanje i planiranje bilo koje politike ili mjere nakon godine odabrane za početnu godinu scenarija.

2. Opisi metodologija, modela, pretpostavki i ključnih ulaznih i izlaznih parametara iz članka 3. stavka 2. točke (b) podtočke iv. Odluke br. 280/2004/EZ, ako su korišteni, uključuju obvezne parametre utvrđene točkom 1. Priloga IV. ovoj Odluci.

Poželjno je da države članice u izvješću navedu i parametre projekcija s popisa preporučenih parametara utvrđenih točkom 2. Priloga IV. ovoj Odluci.

Države članice provode analizu osjetljivosti svojih projekcija, usredotočenu na ključne ulazne varijable u svojim scenarijima.

Poželjno je da države članice odrede visok, srednji i nizak scenarij za ključne ulazne varijable i kvantificiraju planirane emisije unutar takvih scenarija. Poželjno je i da države članice predvide način na koji mogu izmjeriti robusnost svojeg scenarija i metoda korištenih za procjene. Države članice mogu razmisliti i o primjeni kombinacije ulaznih varijabli kako bi dobile scenarije s višestrukim varijantama.

Članak 11.

Izvješćivanje prema članku 3. stavku 2. točki (a) podtočki vi. i članku 3. stavku 2. točki (d) Odluke br. 280/2004/EZ

Države članice dostavljaju informacije o tome kako primjenjuju zajedničku provedbu, mehanizam čistog razvoja te međunarodno trgovanje emisijama, prema člancima 6., 12. i 17. Kyotskog protokola, kako bi ispunile svoje obveze kvantificiranog ograničenja ili smanjenja emisija prema članku 2. Odluke Vijeća 2002/358/EZ⁽¹⁾ i Kyotskog protokola na temelju upitnika iz Priloga V. ovoj Odluci. Poželjno je da države članice ove informacije dostavljaju jednom godišnje kao dio svojeg izvješća prema članku 3. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ.

Države članice mogu ograničiti ove informacije na promjene informacija ili na dodatne informacije uz one dostavljene na temelju upitnika za prethodnu godinu.

⁽¹⁾ SL L 130, 15.5.2002., str. 1.

POGLAVLJE III.

Sustav inventara Zajednice

Odjeljak 1.

Sustav inventara Zajednice

Članak 12.

Kvaliteta i razmjena informacija i podataka u sustavu inventara Zajednice

1. Države članice osiguravaju kvalitetu podataka o djelatnostima, faktorima emisije i drugim parametrima koje koriste za svoj nacionalni inventar stakleničkih plinova u skladu sa smjernicama dobre prakse IPCC-a i smjernicama dobre prakse IPCC-a za LULUCF.

2. Države članice dostavljaju svoje godišnji inventar u elektroničkom obliku Komisiji te na znanje Europskoj agenciji za okoliš.

Odjeljak 2.

Procjene podataka koji nedostaju u nacionalnom inventaru prema članku 4. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ

Članak 13.

Procjene podataka koji nedostaju u nacionalnom inventaru prema članku 4. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ

Ako država članica ne dostavi sve potrebne podatke prema članku 3. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ do 15. ožujka godine na koju se izvješće odnosi, Komisija izrađuje procjenu podataka koji nedostaju za dotičnu državu članicu koja se uključuje u inventar stakleničkih plinova Zajednice za navedenu godinu i kategoriju izvora na koju se odnosi, u skladu sa smjernicama UNFCCC-a za izvješćivanje o godišnjim inventarima emisija i izmijenjenim smjernicama IPCC-a iz 1996. za nacionalne inventare stakleničkih plinova.

Članak 14.

1. Procjene Komisije za podatke koji nedostaju temelje se na načelima utvrđenima u stavcima 2., 3. i 4.

2. Ako država članica ima na raspolaganju već dostavljene procjene za određenu kategoriju izvora za prethodne godine koje su u dosljednom vremenskom slijedu, a koje nisu podlije-gale prilagodbama prema članku 5. stavku 2. Kyotskog protokola, procjena emisija dobiva se ekstrapolacijom tog vremenskog slijeda.

Za emisiju ugljikovog dioksida iz energetskeg sektora, ekstrapolacija emisija treba se temeljiti na postotnoj promjeni procjena emisija ugljikovog dioksida po Eurostatu.

3. Ako su procjene za određenu kategoriju izvora za prethodne godine prilagođavane, prema članku 5. stavku 2. Kyotskog protokola, a država članica nije dostavila revidiranu procjenu, koristi se metoda osnovne prilagodbe koju koristi stručni revizijski tim kako je određeno u tehničkim smjernicama o metodologijama prilagodbe prema članku 5. stavku 2. Kyotskog protokola, dalje u tekstu „tehničke smjernice za prilagodbu“, bez primjene faktora suzdržanosti, (konzervativnosti), opisanog u spomenutim smjernicama.

4. Ako već dostavljene procjene za određenu kategoriju izvora u dosljednom vremenskom slijedu nisu na raspolaganju i ako procjena kategorije izvora nije prilagođavana prema članku 5. stavku 2. Kyotskog protokola, procjene se temelje na tehničkim smjernicama za prilagodbu, bez primjene faktora suzdržanosti opisanog u spomenutim smjernicama.

Članak 15.

Komisija izrađuje procjene iz članka 14. do 31. ožujka godine na koju se izvješće odnosi, nakon konzultacija s navedenom državom članicom i priopćuje te procjene ostalim državama članicama.

Članak 16.

Navedena država članica koristi procjene iz članka 14. za dostavu svojeg nacionalnog izvješća UNFCCC-u, kako bi se osigurala dosljednost inventara Zajednice i inventara država članica.

POGLAVLJE IV.

Izvješćivanje o vidljivom napretku do 2005. i dodatnom razdoblju za ispunjenje obveza

Odjeljak 1.

Izvješćivanje o vidljivom napretku do 2005.

Članak 17.

Izvješća države članice o vidljivom napretku do 2005. prema članku 5. stavku 4. Odluke br. 280/2004/EZ

1. Države članice izrađuju izvješće o vidljivom napretku do 2005. u skladu sa smjernicama UNFCCC-a za izvješćivanje za nacionalne komunikacije i smjernicama prema članku 7. Kyotskog protokola. Izvješća obuhvaćaju:

(a) opis domaćih mjera, uključujući sve pravne i institucionalne mjere, usvojene u svrhu ispunjenja obveza navede države članice prema članku 2. Odluke 2002/358/EZ i Kyotskog protokola, te svih programa za pridržavanje i provedbu na nacionalnoj razini;

(b) informacije o trendovima u emisijama i projekcijama emisija stakleničkih plinova na nacionalnoj razini, koji trendovi se temelje na podacima iz inventara koje su države članice dostavile UNFCCC-u do 15. travnja 2005.;

(c) ocjena kako će domaće mjere iz točke (a), s obzirom na trendove i projekcije iz točke (b), doprinijeti ispunjenju obveza države članice prema članku 2. Odluke 2002/358/EZ i Kyotskog protokola;

(d) opis djelatnosti, mjera i programa koje provodi država članica za potrebe ispunjenja svojih obveza prema člancima 10. i 11. Kyotskog protokola.

2. Države članice izvješće dostavljaju u obliku jedinstvenog dokumenta koji uključuje četiri poglavlja koja sadrže informacije navedene u stavku 1. točkama (a) do (d).

Informacije o projekcijama iz stavka 1. točke (b) usklađene su s informacijama dostavljenim Komisiji do 15. lipnja 2005. prema članku 5. stavku 3. Odluke br. 280/2004/EZ.

Odjeljak 2.

Izvješća nakon isteka dodatnog razdoblja za ispunjavanje obveza

Članak 18.

Izvješća države članice nakon isteka dodatnog razdoblja za ispunjavanje obveza prema članku 5. stavku 5. Odluke br. 280/2004/EZ

Izvješće svake države članice, u skladu s modalitetima izračuna dodijeljenih kvota prema članku 7. stavku 4. Kyotskog protokola, sadrži sljedeće informacije:

(a) za tekuću kalendarsku godinu do kraja dodatnog razdoblja za ispunjenje obveza, (određenog prema srednjem vremenu po Greenwichu), ukupna količina:

i. jedinica ERU, CER, (uključujući ICER i tCER), AAU i RMU na korisničkom računu države članice, na njezinim računima za poništenje, zamjenu i povlačenje i na takvim računima svih pravnih i fizičkih osoba koje posjeduju dodijeljene kvote na dan 1. siječnja svake godine;

ii. jedinica AAU izdanih na temelju dodijeljene kvote prema članku 3. stavcima 7. i 8. Kyotskog protokola;

iii. jedinica ERU izdanih na temelju projekata poduzetih prema članku 6. Kyotskog protokola;

iv. jedinica ERU, CER, (uključujući ICER i tCER), AAU i RMU stečenih iz drugih registara i zaseban popis u kojem se navodi identitet prijenosnih računa i upisnika;

v. jedinica RMU izdanih na temelju svake djelatnosti prema članku 3. stavcima 3 i 4. Kyotskog protokola;

vi. jedinica ERU, CER, (uključujući ICER i tCER), AAU i RMU prenijetih u druge registre i zaseban popis u kojem se navodi identitet računa i registra stečenih jedinica;

vii. jedinica ERU, CER, AAU i RMU ukinutih na temelju djelatnosti prema članku 3. stavcima 3 i 4. Kyotskog protokola;

viii. jedinica ERU, CER, AAU i RMU ukinutih nakon što je Odbor za pridržavanje utvrdio da se država članica ne pridržava svoje obveze prema članku 3. stavku 1. Kyotskog protokola;

ix. ostalih ukinutih jedinica ERU, CER, (uključujući ICER i tCER), AAU i RMU;

x. povučenih jedinica ERU, CER, (uključujući ICER i tCER), AAU i RMU;

xi. jedinica AAU, CER, ERU, RMU i tCER prenijetih na zamjenski tCER račun za obvezujuće razdoblje;

xii. jedinica AAU, CER, ERU, RMU i ICER prenijetih na zamjenski ICER račun za prvo obvezujuće razdoblje iz Kyotskog protokola;

(b) ukupna količina i serijski brojevi jedinica ERU, AAU, RMU, CER, (uključujući ICER i tCER), na računu države članice za povlačenje na kraju izvještajnog razdoblja;

(c) ukupna količina i serijski brojevi jedinica ERU, CER i AAU koje država članica želi prenijeti u sljedeće obvezujuće razdoblje.

Ove informacije obuhvaćaju samo jedinice ERU, AAU, RMU, CER, (uključujući ICER i tCER), koje vrijede za navedeno obvezujuće razdoblje. One se utvrđuju na temelju informacija raspoloživih prema članku 9. Uredbe Komisije (EZ) br. 2216/2004 ⁽¹⁾ i dostavljaju u elektroničkom obliku.

Članak 19.

Izvjешća Zajednice nakon isteka dodatnog razdoblja za ispunjavanje obveza prema članku 5. stavku 5. Odluke br. 280/2004/EZ

Izvjешće Zajednice sadrži sljedeće informacije:

(a) ukupne količine jedinica navedenih u članku 18. točki (a) koje su prijavile države članice i ukupne količine tih jedinica upisanih u registru Zajednice;

(b) ukupna količina i serijski brojevi jedinica ERU, AAU, RMU, CER, (uključujući ICER i tCER), na računima država članica i Zajednice za povlačenje na kraju izvještajnog razdoblja;

(c) ukupna količina i serijski brojevi jedinica ERU, CER i AAU koje svaka država članica i Zajednica želi prenijeti u sljedeće obvezujuće razdoblje u skladu s modalitetima izračuna dodijeljenih kvota prema članku 7. stavku 4. Kyotskog protokola.

POGLAVLJE V.

Postupci i vremenske odrednice za ostvarivanje suradnje i koordinacije

Članak 20.

Kompilacija inventara stakleničkih plinova i izvješća o inventaru Zajednice prema članku 8. stavku 1. točki (a) Odluke br. 280/2004/EZ

1. Države članice godišnje informacije prema članku 3. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ dostavljaju pomoću alata

ReportNet Europske agencije za okoliš, razvijenog prema Uredbi (EZ) br. 1641/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

2. Ažuriranje podataka koje su dostavile države članice u skladu s člankom 4. stavkom 1. Odluke br. 280/2004/EZ ograničeno je na navođenje podataka koji nedostaju i uklanjanje nedosljednosti.

3. Postupci i vremenske odrednice za izradu inventara i izvješća o inventaru Zajednice navedeni su u Prilogu VI.

Članak 21.

Postupci revizije, prilagodbe i pridržavanja u okviru UNFCCC-a i Kyotskog protokola prema članku 8. stavku 1. točkama (b) i (c) Odluke br. 280/2004/EZ

1. Ako na dan 1. lipnja država članica nije podnijela UNFCCC-u svoje godišnje izvješće o inventaru, ona o tome odmah obavješćuje Komisiju.

2. Države članice obavješćuju Komisiju u roku od tjedan dana nakon što od UNFCCC-a prime bilo koju od sljedećih informacija:

(a) stručni revizijski tim ukazuje na probleme u vezi s inventarom emisija države članice koji treba prilagoditi;

(b) ispravke procjena unesene u navedeni inventar u dogovoru između države članice i stručnog revizijskog tima;

(c) prilagođene procjene iz nacрта izvješća o reviziji pojedinačnog inventara, unijete tamo gdje država članica nije ispravila problem na zadovoljstvo stručnog revizijskog tima;

(d) pitanja o provedbi dostavljena Odboru za pridržavanje prema Kyotskom protokolu, priopćenje Odbora za pridržavanje o pokretanju postupka o nekom pitanju provedbe, te svi preliminarni nalazi i odluke Odbora za pridržavanje i njegovih ogranaka, vezani uz navedenu državu članicu.

⁽¹⁾ SL L 386, 29.12.2004., str. 1.

⁽²⁾ SL L 245, 29.9.2003., str. 1.

S obzirom na točku (a), država članica obavješćuje Komisiju o tome kako planira riješiti probleme na koje ukazuje stručni tim za pridržavanje.

S obzirom na točku (c), država članica obavješćuje Komisiju o tome prihvaća li ili odbija predložene prilagodbe.

Komisija obavješćuje ostale države članice u roku od tjedan dana nakon što od spomenute države članice primi informacije iz točaka (a) do (d).

3. Komisija obavješćuje sve države članice u roku od tjedan dana nakon što od UNFCCC-a primi sljedeće informacije:

(a) stručni revizijski tim ukazuje na probleme u vezi s inventarom Zajednice koji treba prilagoditi;

(b) ispravke procjena unesene u inventar u dogovoru između Zajednice i stručnog revizijskog tima;

(c) prilagođene procjene u nacrtu izvješća o reviziji pojedinačnog inventara, unijete tamo gdje Zajednica nije ispravila problem na zadovoljstvo stručnog revizijskog tima;

(d) pitanja o provedbi dostavljena Odboru za pridržavanje prema Kyotskom protokolu, priopćenje Odbora za pridržavanje o pokretanju postupka o nekom pitanju provedbe, te svi preliminarni nalazi i odluke Odbora za pridržavanje i njegovih ogranka, vezani uz Zajednicu.

4. Države članice koordiniraju s Komisijom svoje odgovore u okviru procesa revizije obveza prema Odluci br. 280/2004/EZ:

(a) unutar rokova predviđenih u skladu s Kyotskim protokolom, ako bi prilagođene procjene emisija u jednoj godini ili kumulativne prilagodbe u sljedećim godinama razdoblja za jednu ili više država članica podrazumijevali prilagodbe i u procjeni emisija Zajednice do količine koja ne bi bila dostatna za ispunjenje metodoloških zahtjeva i zahtjeva izvješćivanja prema članku 7. stavku 1. Kyotskog protokola, a s ciljem ostvarivanja prihvatljivosti prema smjernicama iz članka 7. Kyotskog protokola;

(b) u roku od dva tjedna prije nego što relevantnim tijelima u skladu s Kyotskim protokolom dostave sljedeću dokumentaciju:

i. zahtjev za reviziju prilagodbe;

ii. zahtjev za ponovnu uspostavu prihvatljivosti;

iii. odgovor na odluku o pokretanju postupka o nekom pitanju provedbe ili na preliminarne nalaze Odbora za pridržavanje.

5. Države članice obavješćuju Komisiju i druge države članice o prilagodbama izračunanim za svoje inventare tijekom postupka dobrovoljne prilagodbe provedenog prema tehničkim uputama za prilagodbe.

Članak 22.

Izrada izvješća o vidljivom napretku prema članku 8. stavku 1. točki (d) Oduke br. 280/2004/EZ

1. Nacrt izvješća Komisije o vidljivom napretku koji je Zajednica ostvarila do 2005. proslijeđuje se državama članicama do 30. srpnja 2005. Države članice daju primjedbe najkasnije do 31. kolovoza 2005.

2. Države članice dostavljaju svoja izvješća o vidljivom napretku ostvarenom do 2005. tajništvu UNFCCC-a do 1. siječnja 2006. te istog dana Komisiji dostavljaju elektronički primjerak izvješća.

Članak 23.

Izvješćivanje o utvrđivanju dodijeljene kvote prema članku 8. stavku 1. točki (e) Odluke br. 280/2004/EZ

1. Svaka država članica do 15. siječnja 2006. dostavlja Komisiji sljedeće informacije:

(a) cjelokupan vremenski slijed inventara antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja pomoću odliva stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskog protokola, kako je dostavljen UNFCCC-u;

- (b) utvrđenu baznu godinu odabranu za fluorouglikovodike, perfluorouglikove i sumporov heksafluorid, kako je dostavljena UNFCCC-u;
- (c) svoj prijedlog razine emisija u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida prema članku 3. Odluke 2002/358/EZ i članka 3. stavaka 7. i 8. Kyotskog protokola, nakon utvrđenih konačnih količina emisija za baznu godinu i na temelju obveza u pogledu količinskih ograničenja ili smanjenja navedenih u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ i Kyotskom protokolu, uzimajući u obzir metodologije procjene antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja pomoću odliva stakleničkih plinova iz članka 5. stavka 2. Kyotskog protokola i modaliteta izračuna dodijeljene kvote prema članku 3. stavcima 7. i 8. Kyotskog protokola;
- (d) izračun pričuve iz svojeg obvezujućeg razdoblja u obliku 90 % svoje predložene dodijeljene kvote ili 100 % peterostruke količine najnovije revidiranog inventara, ovisno o tome koja je količina manja;
- (e) utvrđene pojedinačne minimalne vrijednosti lisnatog šumskog pokrova, površine zemljišta i visine drveća, odabrane za potrebe izračuna djelatnosti prema članku 3. stavcima 3. i 4. Kyotskog protokola, zajedno s obrazloženjem podudarnosti tih vrijednosti s povijesnim informacijama koje se dostavljaju Organizaciji Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu ili drugim međunarodnim tijelima, te u slučaju razlika, objašnjenje razloga i načina odabira tih vrijednosti, u skladu s definicijama, modalitetima, pravilima i smjernicama o korištenju zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarske djelatnosti prema Kyotskom protokolu;
- (f) utvrđene djelatnosti prema članku 3. stavku 4. koje je odabrala za uključivanje u izračun za prvo obvezujuće razdoblje, zajedno s informacijama kako će se u okviru nacionalnog sustava prema članku 5. stavku 1. Kyotskog protokola odrediti površine za te djelatnosti, u skladu s definicijama, modalitetima, pravilima i smjernicama o korištenju zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarske djelatnosti prema Kyotskom protokolu;
- (g) određenje o tome namjerava li izračun za svaku djelatnost prema članku 3. stavcima 3. i 4. Kyotskog protokola raditi na godišnjoj osnovi ili za cjelokupno obvezujuće razdoblje;
- (h) opis vlastitog nacionalnog sustava u skladu s člankom 5. stavkom 1. Kyotskog protokola, te smjernicama prema članku 7. Kyotskog protokola;

- (i) opis vlastitog nacionalnog upisnika, u skladu sa smjernicama prema članku 7. Kyotskog protokola.

Države članice koje nisu navedene u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ ove informacije dostavljaju do 15. lipnja 2006.

2. Rokovi izrade i dostave izvješća iz članka 7. stavka 1. Odluke br. 280/2004/EZ, koja se dostavljaju u skladu s modalitetima izračuna dodijeljenih kvota prema članku 7. stavku 4. Kyotskog protokola određeni su u Prilogu VII.

Članak 24.

Izvješćivanje u vezi s dodatnim razdobljem za ispunjavanje obveza prema članku 8. stavku 1. točki (f) Odluke br. 280/2004/EZ

1. Izvješća država članica po isteku dodatnog razdoblja za ispunjavanje obveza dostavljaju se tajništvu UNFCCC-a i Komisiji u roku od mjesec dana od isteka dodatnog razdoblja za ispunjavanje obveza.

2. Izvješće Zajednice po isteku dodatnog razdoblja za ispunjavanje obveza dostavlja se tajništvu UNFCCC-a u roku od mjesec dana od primitka izvješća država članica, iz stavka 1. ovog članka.

POGLAVLJE VI.

Završne odredbe

Članak 25.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dan nakon objavljivanja u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 26.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. veljače 2005.

Za Komisiju
Stavros DIMAS
Član Komisije

3. Promet												
a. Zračni promet												
b. Cestovni promet												
c. Željeznice												
d. Pomorski i riječni promet												
e. Ostali promet (prema tablici 1.A(a)s3)												
4. Ostali sektori												
a. Komercijalni/institucionalni												
b. Stambeni												
c. Poljoprivreda/šumarstvo/ri-barstvo												
5. Ostalo												
a. Nepokretni												
b. Pokretni												
B. Fugitivne emisije iz korištenja goriva												
1. Kruta goriva												
a. Ugljen												
b. Pretvorba krutih goriva												
c. Ostalo (prema tablici 1.B.1)												
2. Tekuće gorivo i prirodni plin												
a. Tekuće gorivo												
b. Prirodni plin												
c. Ventiliranje i odvod dimnih plinova nastalih izgaranjem												
d. Ostalo (prema tablici 1.B.2)												

[illegible]

TABLICA I.-3.

Sažetak izvješća Zajednice o korištenim metodama, podacima o djelatnostima i faktorima emisija (uporaba otapala i drugih proizvoda, poljoprivreda)

IZVOR I ODLIV STAKLENIČKOG PLINA	CO ₂				CH ₄				N ₂ O			
KATEGORIJE	Ključan izvor ⁽¹⁾	Primijenjena metoda ⁽²⁾	Podaci o djelatnosti ⁽³⁾	Faktor emisije ⁽⁴⁾	Ključan izvor ⁽¹⁾	Primijenjena metoda ⁽²⁾	Podaci o djelatnosti ⁽³⁾	Faktor emisije ⁽⁴⁾	Ključan izvor ⁽¹⁾	Primijenjena metoda ⁽²⁾	Podaci o djelatnosti ⁽³⁾	Faktor emisije ⁽⁴⁾
3. Uporaba otapala i drugih proizvoda												
A. Nanošenje boja												
B. Odmašćivanje i kemijsko čišćenje												
C. Proizvodnja i obrada kemijskih proizvoda												
D. Ostalo												
4. Poljoprivreda												
A. Crijevna fermentacija												
1. Volovi												
2. Bivoli												
3. Ovce												
4. Ostalo												
B. Gospodarenje stajskim gnojivom												
1. Volovi												
2. Bivoli												
3. Ovce												
4. Ostalo												
C. Uzgoj riže												
D. Gospodarenje poljoprivrednim tlom												
1. Izravne emisije u tlo												
2. Gnojivo s otvorenih i zatvorenih pašnjaka												
3. Neizravne emisije												
4. Ostalo (prema tablici 4.D)												
E. Gospodarsko spaljivanje savane												
F. Spaljivanje poljoprivrednih ostataka												
G. Ostalo												

TABLICA I.-4.

Sažetak izvješća Zajednice o korištenim metodama, podacima o djelatnostima i faktorima emisija (prenamjena zemljišta i šumarstvo, otpad, ostalo)

IZVOR I ODLIV STAKLENIČKOG PLINA	CO ₂				CH ₄				N ₂ O			
KATEGORIJE	Ključan izvor ⁽¹⁾	Primijenjena metoda ⁽²⁾	Podaci o djelatnosti ⁽³⁾	Faktor emisije ⁽⁴⁾	Ključan izvor ⁽¹⁾	Primijenjena metoda ⁽²⁾	Podaci o djelatnosti ⁽³⁾	Faktor emisije ⁽⁴⁾	Ključan izvor ⁽¹⁾	Primijenjena metoda ⁽²⁾	Podaci o djelatnosti ⁽³⁾	Faktor emisije ⁽⁴⁾
5. Korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstvo												
A. Šumsko zemljište												
1. Šumsko zemljište koje ne mijenja namjenu												
2. Tlo pretvoreno u šumsko zemljište												
B. Poljoprivredno zemljište												
1. Poljoprivredno zemljište koje ne mijenja namjenu												
2. Tlo pretvoreno u poljoprivredno zemljište												
C. Travnjaci												
1. Travnjaci koji ne mijenjaju namjenu												
2. Tlo pretvoreno u travnjake												
D. Vlažna staništa												
1. Vlažna staništa koja ne mijenjaju namjenu												
2. Tlo pretvoreno u vlažna staništa												
E. Naselja												
1. Naselja koja ne mijenjaju namjenu												
2. Tlo pretvoreno u naselja												
F. Ostala zemljišta												
1. Ostala zemljišta koja ne mijenjaju namjenu												
2. Tlo pretvoreno u ostala zemljišta												

Objašnjenja za tablice 1.-1. do 1.-4.

- (¹) Ključni izvori Zajednice. Popunjava Komisija/EEA rezultatima analize ključnih kategorija iz prethodno dostavljenog inventara.
 (2) Koristite sljedeće oznake za naznačivanje primijenjene metode:

D (standardna metoda prihvaćena od strane Međuvladinog tijela za promjenu klime (engl. kratica: IPCC)),
RA (referentan pristup),
T1 (razina 1 po IPCC-u),

T1a, T1b, T1c (razina 1a, razina 1b odnosno razina 1c po IPCC-u),
T2 (razina 2 po IPCC-u),
T3 (razina 3 po IPCC-u),

C (CORINAIR),
CS (podaci specifični za pojedinu državu)
M (model)

COPERT X (Copert model X = Verzija).

Ako koristite više od jedne metode unutar iste kategorije izvora, nabrojite odgovarajuće metode. Objašnjenja o metodama specifičnim za pojedinu državu kao i sve izmjene standardnih metoda IPCC-a, te informacije o korištenju različitih metoda unutar iste kategorije izvora, ako je navedeno više metoda, treba navesti u dokumentacijskom okviru.

- (³) Koristite sljedeće skraćenice za navođenje izvora korištenih podataka o djelatnostima:

NS (nacionalni statistički podaci),
RS (regionalni statistički podaci),

IS (međunarodni statistički podaci),
PS (podaci specifični za pojedine vrste postrojenja),

AS (udruženja, gospodarske organizacije),
Q (posebni upitnici, ankete)

Ako gore navedena objašnjenja nisu prikladna za nacionalne okolnosti, koristite dodatna objašnjenja i pojasnite ih u dokumentacijskom okviru. Ako koristite mješavinu različitih izvora podataka o djelatnostima, koristite različite skraćenice u istoj čeliji, uz dodatna objašnjenja u dokumentacijskom okviru.

- (⁴) Koristite sljedeće skraćenice za navođenje korištenog faktora emisije:

D (standardni pristup IPCC-a),
C (CORINAIR),

CS (podaci specifični za pojedinu državu),
PS (podaci specifični za pojedine vrste postrojenja).

Ako rabite mješavinu različitih faktora emisija, unutar istog polja tablice unesite sve potrebne skraćenice, uz dodatna objašnjenja u dokumentacijskom okviru.

Dokumentacijski okvir:

- * Cjelovite informacije o metodološkim pitanjima, kao što su korištene metode, podaci o djelatnostima i faktori emisija, mogu se naći u odgovarajućim odjeljcima posvećenim određenim sektorima poglavlja 5. nacionalnog inventara. Ako su potrebne dodatne informacije za razumijevanje sadržaja ove tablice, u dokumentacijskom okviru navedite upute na odgovarajući odjeljak nacionalnog inventara koji sadrži daljnje pojedinosti.
 * Ako koristite mješavinu različitih metoda/faktora emisija unutar iste kategorije izvora, pomoću ovog dokumentacijskog okvira pobliže navedite za koju je podskupinu izvora primijenjena koja metoda/faktor emisija (vidjeti i bilješke 2 do 4 uz ovu tablicu).

PRILOG II.

POPIS GODIŠNJIH POKAZATELJA

TABLICA II.-1.

Popis prioritetnih pokazatelja ⁽¹⁾

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Upute/definicije ⁽²⁾ ⁽³⁾
1.	MAKRO	Ukupna emisija CO ₂ pod utjecajem, BDP-a, t/mil EUR	Ukupna emisija CO ₂ , kt	Ukupna emisija CO ₂ , (bez korištenja zemljišta i šumarstva), prema podacima iz Zajedničkog obrasca za izvješćivanje
			BDP, Bio Euro (EC95)	Bruto domaći proizvod uz nepromjenjive cijene na razini 1995. (izvor: nacionalni računi)
2.	MAKRO B0	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije pod utjecajem BDP-a, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva (kategorija izvora po IPCC-u 1A, sektorski pristup)
			BDP, Bio Euro (EC95)	Bruto domaći proizvod uz nepromjenjive cijene na razini 1995. (izvor: nacionalni računi)
3.	PROMET C0	Emisija CO ₂ iz osobnih automobila, kt		Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u svim prometnim djelatnostima koje uključuju osobne automobile (automobili namijenjeni prvenstveno prijevozu osoba i kapaciteta najviše 12 osoba; bruto težina vozila najviše 3 900 kg — kategorija izvora po IPCC-u 1A3bi)
		Kilometraža prijeđena osobnim automobilima, Mkm		Kilometraža prijeđena u osobnom automobilu (izvor: prometna statistika) Napomena: Podaci o djelatnosti trebaju biti u skladu s podacima o emisijama, ako je moguće.
4.	INDUSTRIJA A1	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u industriji, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz industrije, kt	Emisija iz izgaranja fosilnih goriva u proizvodnim industrijskim djelatnostima, graditeljstvu te vađenju ruda i kamena, (osim ugljenokopa i vađenja nafte i plina), uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2). Energija koja se koristi za prijevoz u industriji ne treba biti uključena ovdje, već među pokazatelje za promet. U ovaj sektor treba uključiti emisije iz izvancestovnih i drugih pokretnih aparata u industriji.
			Ukupna bruto dodana vrijednost industrije, Bio Euro (EC95)	Bruto dodana vrijednost uz nepromjenjive cijene na razini 1995. u proizvodnim industrijskim djelatnostima, (NACE 15-22, 24-37), graditeljstvu, (NACE 45), te vađenju ruda i kamena, (osim ugljenokopa i vađenja nafte i plina), (NACE 13-14). (izvor: nacionalni računi)

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Upute/definicije ⁽²⁾ ⁽³⁾
5.	KUĆANSTVA A.1	Specifična emisija CO ₂ iz kućanstava, t/stambeni prostor	Emisija CO ₂ iz potrošnje fosilnih goriva u kućanstvima, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u kućanstvima (kategorija izvora po IPCC-u 1A4b)
			Fond stalno nastanjenih stambenih prostora, 1 000	Fond stalno nastanjenih stambenih prostora
6.	USLUGE A0	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u komercijalnom i institucionalnom sektoru, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz potrošnje fosilnih goriva u komercijalnom i institucionalnom sektoru, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u komercijalnim i institucionalnim građevinama u javnom i privatnom sektoru (kategorija izvora po IPCC-u 1A4a). Energija koja se koristi za prijevoz u uslužnom sektoru ne treba biti uključena ovdje, već među prometne pokazatelje.
			Bruto dodana vrijednost usluga, Bio Euro (EC95)	Bruto dodana vrijednost uz nepromjenjive cijene na razini 1995. u uslužnom sektoru (NACE 41, 50, 51, 52, 55, 63, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 80, 85, 90, 91, 92, 93, 99) (izvor: nacionalni računi)
7.	PRETVORBA B0	Specifična emisija CO ₂ iz javnih elektrana i elektrana s proizvodnjom za vlastite potrebe, t/TJ	Emisija CO ₂ iz javnih i termoelektrana s proizvodnjom za vlastite potrebe, kt	Emisija CO ₂ iz svakog izgaranja fosilnih goriva za bruto proizvodnju električne i toplinske energije u termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama s proizvodnjom za vlastite potrebe. Ne uključuje emisiju iz toplana.
			Svi proizvodi i rezultati rada javnih termoelektrana i termoelektrana s proizvodnjom za vlastite potrebe, PJ	Bruto proizvedena električna energija i sva toplina prodana trećim stranama, (kombinirane termoelektrane-toplane — TE-TO), u javnim termoelektranama i u termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama s proizvodnjom za vlastite potrebe. Ne uključuje proizvodnju iz toplana. Primarna djelatnost javnih termoelektrana jest proizvodnja električne energije, (i topline), za prodaju trećim stranama. One mogu biti u privatnom ili javnom vlasništvu. Termoelektrane s proizvodnjom za vlastite potrebe proizvode električnu, (i toplinsku), energiju u cijelosti ili djelomično za vlastite potrebe kao djelatnost koja podupire njihovu primarnu djelatnost. Bruto proizvodnja električne energije mjeri se na izlazu glavnih transformatora, tj. uključena je potrošnja električne energije u pomoćnim postrojenjima i transformatorima (izvor: energetska bilanca)

⁽¹⁾ Države članice unose brojnik i nazivnik, ako već nisu uključeni u Zajednički obrazac za izvješćivanje.

⁽²⁾ Države članice trebaju slijediti ove upute. Ako ih ne mogu u potpunosti slijediti ili ako brojnik i nazivnik nisu u potpunosti usklađeni, države članice to trebaju jasno naznačiti.

⁽³⁾ Upućivanje na kategorije izvora prema IPCC-u odnose se na IPCC (1996.) Izmijenjene smjernice IPCC-a za nacionalne inventare stakleničkih plinova iz 1996.

TABLICA II.-2.

Popis dodatnih prioritetnih pokazatelja ⁽¹⁾

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Upute/definicije ⁽²⁾
1.	PROMET D0	Emisija CO ₂ iz cestovnog teretnog prometa, kt		Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva za sve prometne djelatnosti s lakim kamionima, (vozila bruto mase do 3 900 kg namijenjena prvenstveno prijevozu lakih tereta ili opremljena posebnim značajkama poput pogona na sva 4 kotača za izvancestovnu uporabu — kategorija izvora prema IPCC-u 1A3bii), i teškim kamionima, (svako vozilo bruto mase iznad 3 900 kg namijenjeno prvenstveno prijevozu teških tereta — kategorija izvora prema IPCC-u 1A3biii, osim autobusa)
		Cestovni teretni promet, Mtkm		Prijeđena kilometraža po toni tereta u cestovnom prometu lakih i teških kamiona (izvor: prometna statistika) Napomena: podaci o djelatnosti trebaju biti u skladu s podacima o emisijama, ako je moguće.
2.	INDUSTRIJA A1.1	Ukupna emisija CO ₂ iz potrošnje energije u industriji željeza i čelika, t/mil EUR	Ukupna emisija CO ₂ iz industrije željeza i čelika, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u proizvodnji željeza i čelika uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije, (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2a), u procesima proizvodnje željeza i čelika, (kategorija izvora prema IPCC-u 2C1) i procesima proizvodnje ferolegura, (kategorija izvora prema IPCC-u 2C2)
			Bruto dodana vrijednost — industrija željeza i čelika, Bio Euro (EC95)	Bruto dodana vrijednost uz nepromjenjive cijene na razini 1995. u proizvodnji željeza, čelika i ferolegura, (NACE 27.1), proizvodnji cijevi (NACE 27.2), ostaloj primarnoj obradi željeza i čelika, (NACE (27.3), lijevanju željeza, (NACE 27.51) i lijevanju čelika (NACE 27.52) (izvor: nacionalni računi)
3.	INDUSTRIJA A1.2	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u kemijskoj industriji, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u kemijskoj industriji, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u proizvodnji kemikalija i kemijskih proizvoda uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2c)
			Bruto dodana vrijednost kemijske industrije, Bio Euro (EC95)	Bruto dodana vrijednost uz nepromjenjive cijene na razini 1995. u proizvodnji kemikalija i kemijskih proizvoda (NACE 24) (izvor: nacionalni računi)

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Upute/definicije ⁽²⁾
4.	INDUSTRIJA A1.3	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u industriji stakla, lončarskih proizvoda i građevinskih materijala, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije, staklo, lončarski proizvodi i građevinski materijali, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja goriva u proizvodnji nemetalnih mineralnih proizvoda, (NACE 26), uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije
			Bruto dodana vrijednost — industrija stakla, lončarskih proizvoda i građevinskih materijala, Bio Euro (EC95)	Bruto dodana vrijednost uz nepromjenjive cijene na razini 1995. u proizvodnji nemetalnih mineralnih proizvoda, (NACE 26), (izvor: nacionalni računi)
5.	INDUSTRIJA C0.1	Specifična emisija CO ₂ iz industrije željeza i čelika, t/t	Emisija CO ₂ iz industrije željeza i čelika, kt	Emisija CO ₂ zbog izgaranja fosilnih goriva u proizvodnji željeza i čelika uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije, (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2a), u procesima proizvodnje željeza i čelika, (kategorija izvora prema IPCC-u 2C1) i procesima proizvodnje ferolegura, (kategorija izvora prema IPCC-u 2C2)
			Oksidacija čelika, (bruniranje), kt	Oksidacija čelika, (bruniranje), (NACE 27), (izvor: proizvodna statistika)
6.	INDUSTRIJA C0.2	Specifična emisija CO ₂ iz potrošnje energije u cementnoj industriji, t/t	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije, staklo, lončarski proizvodi i građevinski materijali, kt	Emisija CO ₂ zbog izgaranja goriva u proizvodnji nemetalnih mineralnih proizvoda, (NACE 26), uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije
			Proizvodnja cementa, kt	Proizvodnja cementa, (NACE 26), (izvor: proizvodna statistika)

⁽¹⁾ Države članice unose brojnik i nazivnik, ako već nisu uključeni u Zajednički obrazac za izvješćivanje.

⁽²⁾ Države članice trebaju slijediti ove upute. Ako ih ne mogu u potpunosti slijediti ili ako brojnik i nazivnik nisu u potpunosti usklađeni, države članice to trebaju jasno naznačiti.

TABLICA II.-3.

Popis dopunskih pokazatelja

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Uputa/definicije
1.	PROMET B0	Specifična emisija CO ₂ iz putničkih vozila na dizelski pogon, g/100 km	Emisija CO ₂ iz putničkih vozila na dizelski pogon, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja dizelskog goriva u svim prometnim djelatnostima koje uključuju putnička vozila (automobili namijenjeni prvenstveno prijevozu osoba i kapaciteta najviše 12 osoba; bruto težina vozila najviše 3 900 kg — kategorija izvora prema IPCC-u 1A3bi samo dizel)
			Kilometraža putničkih vozila na dizelski pogon, mil km	Ukupna kilometraža putničkih vozila na dizelski pogon kojima je dozvoljeno kretanje javnim prometnicama (izvor: prometna statistika)
2.	PROMET B0	Specifična emisija CO ₂ iz putničkih vozila na benzinski pogon, g/100 km	Emisija CO ₂ iz putničkih vozila na benzinski pogon, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja benzina u svim prometnim djelatnostima koje uključuju putnička vozila, (automobili namijenjeni prvenstveno prijevozu osoba i kapaciteta najviše 12 osoba; bruto težina vozila najviše 3 900 kg — kategorija izvora prema IPCC-u 1A3bi samo benzin)
			Kilometraža putničkih vozila na benzinski pogon, mil km	Ukupna kilometraža putničkih vozila na benzinski pogon kojima je dozvoljeno kretanje javnim prometnicama (izvor: prometna statistika)
3.	PROMET C0	Specifična emisija CO ₂ iz putničkih vozila, t/pkm	Emisija CO ₂ iz putničkih vozila, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u svim prometnim djelatnostima koje uključuju putnička vozila (automobili namijenjeni prvenstveno prijevozu osoba i kapaciteta najviše 12 osoba; bruto težina vozila najviše 3 900 kg — kategorija izvora prema IPCC-u 1A3bi)
			Putnički automobilski prijevoz, Mpkm	Kilometraža prijeđena u osobnom automobilu po putniku (izvor: prometna statistika) Napomena: podaci o djelatnosti trebaju biti u skladu s podacima o emisijama, ako je moguće.
4.	PROMET E1	Specifična emisija CO ₂ iz domaćeg zračnog prometa, t/putnik	Emisija CO ₂ iz domaćeg zračnog prometa, kt	Emisija CO ₂ iz domaćeg zračnog prometa, (komercijalni, privatni, poljoprivredni itd.), uključujući uzlijetanje i slijetanje (kategorija izvora prema IPCC-u 1A3aii). Isključuje se uporaba goriva u zračnim lukama za zemaljski prijevoz. Također se isključuje gorivo za stacionarno izgaranje u zračnim lukama
			Domaći putnici u zračnom prometu, mil	Broj osoba, isključujući službeno osoblje i posadu zrakoplova, koje putuju zrakom, (samo domaće zrakoplovstvo), (izvor: prometna statistika) Napomena: podaci o djelatnosti trebaju biti u skladu s podacima o emisijama, ako je moguće.

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Uputa/definicije
5.	INDUSTRIJA A1.4	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u industriji hrane, pića i duhana, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u industriji hrane, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u proizvodnji prehrambenih proizvoda i pića te duhanskih proizvoda, uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2e)
			Bruto dodana vrijednost — industrija hrane, pića i duhana, mil EUR (EC95)	Bruto dodana vrijednost uz nepromjenjive cijene na razini 1995. u proizvodnji prehrambenih proizvoda i pića, (NACE 15), te duhanskih proizvoda (NACE 16) (izvor: nacionalni računi)
6.	INDUSTRIJA A1.5	Emisija CO ₂ u potrošnji energije u papirnoj i tiskarskoj industriji, t/mil EUR	Emisija CO ₂ u potrošnji energije u papirnoj i tiskarskoj industriji, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u proizvodnji drvne celuloze, papira i papirne konfekcije te u objavljivanju, tisku i umnažanju nosača zvuka i slike, uključujući emisiju iz izgaranja za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2d)
			Bruto dodana vrijednost — papirna i tiskarska industrija, mil EUR (EC95)	Bruto dodana vrijednost uz nepromjenjive cijene na razini 1995. u proizvodnji drvne celuloze, papira i papirne konfekcije, (NACE 21, te objavljivanju, tisku i umnažanju nosača zvuka i slike, (NACE 22), (izvor: nacionalni računi)
7.	KUĆANSTVA A0	Specifična emisija CO ₂ iz kućanstava za grijanje prostora, t/m ²	Emisija CO ₂ zbog zagrijavanja kućanstava, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja goriva za grijanje kućanstava
			Površina stalno nastanjenih stambenih prostora, mil m ²	Ukupna površina stalno nastanjenih stambenih prostora
8.	USLUGE B0	Specifična emisija CO ₂ iz komercijalnog i institucionalnog sektora za grijanje prostora, kg/m ²	Emisija CO ₂ zbog zagrijavanja prostora u komercijalnom i institucionalnom sektoru, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva za zagrijavanje prostora u komercijalnim i institucionalnim građevinama u javnom i privatnom sektoru
			Površina uslužnih prostora, mil m ²	Ukupna površina uslužnih prostora (NACE 41, 50, 51, 52, 55, 63, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 80, 85, 90, 91, 92, 93, 99)
9.	PRETVORBA D0	Specifična emisija CO ₂ iz javnih elektrana, t/TJ	Emisija CO ₂ iz javnih termoelektrana, kt	Emisija CO ₂ iz svakog izgaranja fosilnih goriva za bruto proizvodnju električne i toplinske energije u javnim termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama (kategorija izvora prema IPCC-u 1A1ai i 1A1aii). Ne uključuje emisiju iz toplana
			Svi proizvodi – izlazni produkti javnih termoelektrana, PJ	Bruto proizvedena električna energija i sva toplina prodana trećim stranama, (kombinirane termoelektre-toplane — TE-TO), u javnim termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama. Ne uključuje proizvodnju iz toplana. Primarna djelatnost javnih termoelektrana jest proizvodnja električne energije, (i topline), za prodaju trećim stranama. One mogu biti u privatnom ili javnom vlasništvu. Bruto proizvodnja električne energije mjeri se na izlazu glavnih transformatora, tj. uključena je potrošnja električne energije u pomoćnim postrojenjima i transformatorima (izvor: energetska bilanca)

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Uputa/definicije
10.	PRETVORBA E0	Specifična emisija CO ₂ iz postrojenja s proizvodnjom za vlastite potrebe	Emisija CO ₂ iz postrojenja s proizvodnjom za vlastite potrebe, kt	Emisija CO ₂ iz svakog izgaranja fosilnih goriva za bruto proizvodnju električne i toplinske energije u termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama s proizvodnjom za vlastite potrebe
			Svi proizvodi i rezultati rada termoelektrana s proizvodnjom za vlastite potrebe, PJ	Bruto proizvedena električna energija i sva toplina prodana trećim stranama, (kombinirane termoelektrane-toplane — TE-TO), u termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama s proizvodnjom za vlastite potrebe. Termoelektrane s proizvodnjom za vlastite potrebe proizvode električnu, (i toplinsku), energiju u cijelosti ili djelomično za vlastite potrebe kao pratećom djelatnošću svoje primarne djelatnosti. Bruto proizvodnja električne energije mjeri se na izlazu glavnih transformatora, tj. uključena je potrošnja električne energije u pomoćnim postrojenjima i transformatorima (izvor: energetska bilanca)
11.	PRETVORBA	Emisija ugljika iz ukupne proizvedene nastale energije, t/TJ	Emisija CO ₂ iz klasične proizvodnje električne energije, kt	Emisija CO ₂ iz svakog izgaranja fosilnih goriva za bruto proizvodnju električne i toplinske energije u javnim termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama te u termoelektranama i kombiniranim termoelektranama s proizvodnjom za vlastite potrebe. Ne uključuje emisiju iz toplana
			Svi proizvodi i rezultati rada javnih i termoelektrana s proizvodnjom za vlastite potrebe, PJ	Bruto proizvedena električna energija i sva toplina prodana trećim stranama, (kombinirane termoelektrane-toplane — TE-TO), u javnim termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama te u termoelektranama i kombiniranim termoelektranama-toplanama s proizvodnjom za vlastite potrebe. Uključuje proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i nuklearne energije (izvor: energetska bilanca)
12.	PROMET	Emisija ugljika iz prometa, t/TJ	Emisija CO ₂ iz prometa, kt	Emisija CO ₂ iz fosilnih goriva za sve prometne djelatnosti (kategorija izvora prema IPCC-u 1A3)
			Ukupna konačna potrošnja energije u prometu, PJ	Uključuje ukupnu konačnu potrošnju energije u prometu iz svih izvora energije, (uključujući potrošnju biomase i električne energije), (izvor: energetska bilanca)
13.	INDUSTRIJA C0.3	Specifična emisija CO ₂ iz potrošnje energije u papirnoj i tiskarskoj industriji, t/t	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u papirnoj i tiskarskoj industriji, kt	Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u proizvodnji drvne celuloze, papira i papirne konfekcije te objavljivanju, tisku i umnažanju nosača zvuka i slike, uključujući emisije iz izgaranja za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2d)
			Fizička količina nastalog papira, kt	Fizička količina nastalog papira, (NACE 21), (izvor: proizvodna statistika)

Br.	Nazivlje pokazatelja energetske učinkovitosti po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik	Uputa/definicije
14.	INDUSTRIJA	Emisija CO ₂ iz industrijskog sektora, kt		Emisija iz izgaranja fosilnih goriva u proizvodnim industrijskim djelatnostima, graditeljstvu, te vađenju ruda i kamena, (osim ugljenokopa i vađenja nafte i plina), uključujući izgaranje za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije (kategorija izvora prema IPCC-u 1A2). Energija koja se koristi za prijevoz u industriji ne treba biti uključena ovdje, već među pokazatelje za promet. U ovaj sektor treba uključiti emisije iz izvancestovnih i drugih pokretnih aparata u industriji
		Ukupna konačna potrošnja energije u industriji, PJ		Uključuje ukupnu konačnu potrošnju energije u industriji iz svih izvora energije, (uključujući potrošnju biomase i električne energije), (izvor: energetska bilanca)
15.	KUĆANSTVA	Emisija CO ₂ iz kućanstava, kt		Emisija CO ₂ iz izgaranja fosilnih goriva u kućanstvima (kategorija izvora prema IPCC-u 1A4b)
		Ukupna konačna potrošnja energije u kućanstvima, PJ		Uključuje ukupnu konačnu potrošnju energije u kućanstvima iz svih izvora energije, (uključujući potrošnju biomase i električne energije), (izvor: energetska bilanca)

PRILOG III.

Pokazatelji za projekcije s ciljem praćenja i procjene napretka u primjeni politika i mjera ⁽¹⁾

Br.	Sektori po Eurostatu	Pokazatelj	Brojnik/nazivnik
1.	MAKRO	Emisija CO ₂ pod utjecajem BDP-a, t/mil EUR	Ukupna emisija CO ₂ , kt
			BDP, Bio Euro (EC95)
2.	PROMET C0	Emisija CO ₂ iz putničkih vozila, kt	
		Prijeđena kilometraža putničkih vozila, Mkm	
3.	PROMET D0	Emisija CO ₂ iz teretnog prometa, (svi vidovi), kt	
		Teretni promet, (svi vidovi), Mtkm	
4.	INDUSTRIJA A1	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u industriji, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz industrije koja koristi fosilna goriva, kt
			Ukupna bruto dodana vrijednost za industriju, Bio Euro (EC95)
5.	KUĆANSTVA A1	Specifična emisija CO ₂ iz kućanstava, t/stambeni prostor	Emisija CO ₂ iz kućanstava koja koriste fosilna goriva, kt
			Zaliha stalno nastanjenih stambenih prostora, 1 000
6.	USLUGE A0	Emisija CO ₂ iz potrošnje energije u uslužnom sektoru, t/mil EUR	Emisija CO ₂ iz usluga koje koriste fosilna goriva, kt
			Bruto dodana vrijednost — usluge, Bio Euro (EC95)
7.	PRETVORBA B0	Specifična emisija CO ₂ iz javnih, te iz elektrana i postrojenja s proizvodnjom za vlastite potrebe, t/TJ	Emisija CO ₂ iz javnih termoelektrana i termoelektrana s proizvodnjom za vlastite potrebe, kt
			Svi proizvodi — izlazni produkti javnih termoelektrana i termoelektrana s proizvodnjom za vlastite potrebe, PJ
8.	POLJOPRIVREDA	Specifična emisija N ₂ O iz uporabe umjetnih i stajskih gnojiva, kg/kg	Emisija N ₂ O iz uporabe umjetnih i stajskih gnojiva, kt
			Uporaba umjetnih i stajskih gnojiva, kt dušika
9.	POLJOPRIVREDA	Specifična emisija CH ₄ iz uzgoja stoke, kg/grlo	Emisije CH ₄ koje potječu od stoke, kt
			Brojnost stoke, 1 000 grla
10.	OTPAD	Specifična emisija CH ₄ iz odlagališta, kt/kt	Emisije CH ₄ iz odlagališta, kt
			Komunalni kruti otpad koji se odlaže na odlagalištima, kt

⁽¹⁾ Za detaljnije smjernice/definicije za pokazatelje 1-7 vidjeti Prilog II. Pokazatelji 1-7 moraju po mogućnosti biti u skladu s jednakim pokazateljima u Prilogu II.; pokazatelji 8-10 moraju biti u skladu s informacijama iz Zajedničkog obrasca za izvješćivanje.

PRILOG IV.

POPIS PARAMETARA U PROJEKCIJAMA

1. Obvezatni parametri u projekcijama

Pretpostavke za opće gospodarske parametre

- Bruto domaći proizvod, (BDP), (vrijednost u određenim godinama ili godišnja stopa rasta i bazna godina)
- Stanovništvo (vrijednost u određenim godinama ili godišnja stopa rasta i bazna godina)
- Međunarodne cijene ugljena u određenim godinama, izražene u eurima po toni ili GJ (gigadžulima)
- Međunarodne cijene nafte u određenim godinama, izražene u eurima po barelu ili GJ
- Međunarodne cijene plina u određenim godinama, izražene u eurima po m³ ili GJ

Pretpostavke za energetske sektor

- Ukupna bruto kopnena potrošnja u petadžulima (PJ) (podjela na naftu, plin, ugljen, obnovljive izvore, nuklearne izvore, ostalo)
- Ukupna proizvodnja električne energije prema vrsti goriva (nafta, plin, ugljen, obnovljivi izvori, nuklearni izvori, ostalo)
- Potražnja energije po sektorima razdijeljeno prema vrsti goriva, (isporučenog), (predloženi sektori su energetske djelatnosti, industrija, komercijalni ili tercijarni sektor, stambeni sektor i promet)
- Pretpostavke o vremenskim parametrima, posebno dani za određivanje stupnja grijanja ili hlađenja

Pretpostavke za industrijski sektor

Za države članice koje koriste makroekonomske modele:

- udio industrijskog sektora u BDP-u i stopi rasta.

Za države članice koje koriste druge modele:

- proizvodni indeks za industrijski sektor (predlaže se razdvajanje na energetske intenzivne djelatnosti temeljene na fizičkoj proizvodnji i proizvodne djelatnosti temeljene na novčanoj vrijednosti).

Pretpostavke za sektor prometa

Za države članice koje koriste makroekonomske modele:

- rast prometa na koji utječe BDP.

Za države članice koje koriste druge modele:

- rast prijeđene kilometraže po putniku,
- rast prijeđene kilometraže po toni tereta.

Pretpostavke za građevine (u stambenom i komercijalnom ili tercijarnom sektoru)

Za države članice koje koriste makroekonomske modele:

- razina osobne potrošnje (bez osobnog prijevoza),
- udio tercijarnog sektora u BDP-u i stopa rasta.

Za države članice koje koriste druge modele:

- stopa promjene podne površine za građevine u tercijarnom sektoru i stambene površine,
- broj stambenih objekata i broj zaposlenih u tercijarnom sektoru.

Pretpostavke u poljoprivrednom sektoru

Za države članice koje koriste makroekonomske modele:

- udio poljoprivrednog sektora u BDP-u i relativnom rastu.

Za države članice koje koriste druge modele:

- brojnost stoke po vrsti životinje (za crijevnu fermentaciju goveda, volovi i krave muzare, ovce, za gospodarenje stajskim gnojivom također svinje i perad),
- zemljište pod usjevima prema vrsti usjeva,
- faktori emisija po vrsti stoke za crijevnu fermentaciju i gospodarenje stajskim gnojivom te po vrsti usjeva i korištenja umjetnih gnojiva (tone).

Pretpostavke u sektoru otpada

- Proizvodnja otpada po glavi stanovnika ili tonama komunalnog krutog otpada
- Organske frakcije komunalnog krutog otpada
- Komunalni kruti otpad odložen na odlagališta, spaljen ili kompostiran (u tonama ili %)

Pretpostavke u šumarskom sektoru

- Definicije šuma
- Područja:
 - gospodarskih šuma
 - šuma kojima se ne gospodari

2. Preporučeni parametri u projekcijama

Pretpostavke za opće gospodarske parametre

- Stopa rasta BDP-a razdijeljena po industrijskim sektorima u odnosu na 2000.
- Usporedba projiciranih podataka sa službenim prognozama

Pretpostavke za energetski sektor

- Domaće cijene energetskog iskorištavanja ugljena, nafte i plina po sektoru, (s porezima), — predloženi sektori su proizvodnja električne i toplinske energije, industrijski sektor, komercijalni, stambeni i prometni. Treba navesti cijene koje su nepromjenjive
- Domaće cijene električne energije po sektorima kao gore (može se koristiti kao model rezultata)
- Ukupna proizvodnja centralnoga grijanja po vrsti goriva

Pretpostavke za industrijski sektor

- Pretpostavke za fluorinirane plinove:
 - proizvodnja aluminija i faktori emisija
 - proizvodnja magnezija i faktori emisija
 - proizvodnja pjenastih materijala i faktori emisija
 - zaliha rashladnih sredstava i stope gubitaka

Za države članice koje koriste makroekonomske modele:

- Udio BDP-a za različite sektore i stope rasta
- Stopa poboljšanja energetske učinkovitosti (1990 = 100)

Za države članice koje koriste druge modele:

- Indeks proizvodnje za različite sektore
- Stopa poboljšanja ili indeks energetske učinkovitosti

Pretpostavke za građevine (u stambenom i komercijalnom ili tercijarnom sektoru)

Za države članice koje koriste makroekonomske modele:

- udio tercijarnog i stambenog sektora u BDP-u,
- stopa poboljšanja energetske intenzivnosti.

Za države članice koje koriste druge modele:

- broj kućanstava,
- broj novih građevina,
- stopa poboljšanja energetske učinkovitosti (1990 = 100).

Pretpostavke za prometni sektor

Za države članice koje koriste ekonometrijske modele:

- rast prometa na koji utječe BDP — razdijeljeno na putnički i teretni promet,
- poboljšanje energetske učinkovitosti — po vrsti vozila,
- poboljšanje energetske učinkovitosti — po vrsti vozila, navesti odnosi li se na čitav vozni park ili samo na nova vozila,
- stopa promjene odnosa među različitim vidovima prometa (putnički i teretni),
- rast cestovne kilometraže po putniku,
- rast željezničke kilometraže po putniku,
- rast zračne kilometraže po putniku,
- rast cestovne kilometraže po toni tereta,
- rast željezničke kilometraže po toni tereta,
- rast plovidbene kilometraže po toni tereta.

Pretpostavke za poljoprivredni sektor

Za države članice koje koriste ekonometrijske modele:

- trgovina poljoprivrednim proizvodima (uvoz/izvoz),
- domaća potrošnja (npr. potrošnja mlijeka/govedine).

Za države članice koje koriste druge modele:

- razvoj poljoprivrednog zemljišta, pašnjaka, obradivog zemljišta, prenamjena u šumsko zemljište itd.,
 - makroekonomske pretpostavke na kojima se temelje projekcije za poljoprivredne djelatnosti,
 - opis stoke (npr. prema ulaznim podacima/količini hranjivih tvari, izlaznim podacima/životinjskim proizvodima, očekivanoj proizvodnji mlijeka/rasplodu stoke),
 - razvoj vrsta zemljoradnje (npr. intenzivna konvencionalna, organska poljoprivreda),
 - raspored sustavâ držanja/ispaše i razdobljâ držanja/ispaše,
 - parametri režima primjene umjetnih gnojiva:
 - pojedinosti o korištenju umjetnih gnojiva (vrsta umjetnoga gnojiva, vrijeme primjene, odnos anorganskih/organskih tvari),
 - stopa isparavanja amonijaka, nakon rasprostiranja stajskoga gnojiva po tlu,
 - učinkovitost korištenja stajskoga gnojiva,
 - parametri sustava gospodarenja stajskim gnojivom:
 - raspored skladišnih prostora (npr. pokriveni ili otkriveni):
 - stopa izlučivanja dušika iz stajskoga gnojiva,
 - metode primjene stajskoga gnojiva,
 - raspon uvođenja mjera kontrole, (sustavi skladištenja, primjena stajskoga gnojiva), korištenje najboljih raspoloživih metoda
 - Parametri vezani uz emisiju dušikovog oksida iz poljoprivrednog tla (npr. frakcija procjednog dušika, faktor emisije kod neposrednih emisija, udio dušika u ostacima od usjeva)
 - Količina obrađenog stajskoga gnojiva
-

PRILOG V.

Upitnik o korištenju mehanizama Kyotskog protokola u ostvarivanju ciljeva za razdoblje 2008.-2012.

1. Namjerava li vaša država članica koristiti zajedničku provedbu, (JI), mehanizam čistog razvoja, (CDM) i međunarodno trgovanje emisijama, (IET), prema Kyotskom protokolu, (mehanizmi Kyotskog protokola), kako bi ostvarila svoju obvezu ograničenja ili smanjenja emisija prema članku 2. Odluke 2002/358/EZ i Kyotskom protokolu? Ako da, kakav je napredak ostvaren u smislu provedbenih odredaba, (operativni programi, institucionalne odluke), i odgovarajućeg domaćeg zakonodavstva?
2. Je li vaša država članica uspostavila i obavijestila UNFCCC o nacionalnom tijelu imenovanom za projekte u okviru mehanizma čistog razvoja i kontakt točki imenovanoj za projekte zajedničke provedbe? Ako da, navedite pojedinosti.
3. Koji od tri mehanizama Kyotskog protokola vaša država članica koristi ili planira koristiti?
4. Koje količinske doprinose ispunjenju obveze kvantificiranog ograničenja ili smanjenja emisija prema članku 2. Odluke 2002/358/EZ i Kyotskog protokola vaša država članica očekuje od mehanizama Kyotskog protokola tijekom prvog obvezujućeg razdoblja ograničenja ili smanjenja emisija, od 2008. do 2012. (molimo koristiti tablicu 1.)?

TABLICA 1.

Količinski doprinos mehanizama iz Kyotskog protokola za prvo obvezujuće razdoblje

Mehanizam iz Kyotskog protokola	Ukupne planirane količine za prvo obvezujuće razdoblje (Gg ekvivalenta CO ₂)
Ukupno za sve mehanizme iz Kyotskog protokola (*)	
Međunarodno trgovanje emisijama	
Sve aktivnosti vezane uz projekte	
zajednička provedba	
mehanizam čistog razvoja	

(*) Ako je moguće, molimo razdvojiti ove podatke kako je predloženo u kurzivu.

5. Navesti proračun u eurima za ukupno korištenje mehanizama iz Kyotskog protokola i, gdje god je to moguće, razdvojeno po pojedinom mehanizmu i inicijativi, programu ili fondu, uključujući vrijeme u kojem se proračun namjerava trošiti.
6. S kojim zemljama je vaša država članica sklopila dvostrane ili višestrane sporazume, potpisala izjave o razumijevanju ili sklopila ugovore za provedbu projektnih aktivnosti?
7. Za svaku planiranu, tekuću i dovršenu projektnu aktivnost u okviru mehanizma čistog razvoja i zajedničke provedbe u kojoj vaša država članica sudjeluje, navedite sljedeće informacije:

(a) naziv i kategorija projekta (JI/CDM);

(b) država domaćin;

(c) financiranje: unesite kratak opis svakog financijskog doprinosa vlade i privatnog sektora, koristeći kategorije „privatno”, „javno” odnosno „javno-privatno partnerstvo”;

(d) vrsta projekta: unesite kratak opis, primjerice:

Energetika: prelazak na zamjenska goriva, proizvodnja energije iz obnovljivih izvora, poboljšanje energetske učinkovitosti, smanjenje fugitivnih emisija iz goriva, ostalo (molimo navesti)

Industrijski procesi: uporaba zamjenskih materijala, izmjene tehnologije ili opreme, obrada, uporaba ili recikliranje otpada, ostalo (molimo navesti)

Korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta, šumarstvo: pošumljavanje, ponovno pošumljavanje, gospodarenje šumom, gospodarenje poljoprivrednim zemljištem, gospodarenje pašnjačkim zemljištem, ponovna sadnja nasada

Promet:	prelazak na druga goriva, poboljšanje učinkovitosti goriva, ostalo (molimo navesti)
Poljoprivreda:	gospodarenje stajskim gnojivom, ostalo (molimo navesti)
Otpad:	upravljanje krutim otpadom, iskorištavanje metana iz odlagališta otpada, gospodarenje otpadnim vodama, ostalo (molimo navesti)
Ostalo:	unesite kratak opis ostalih vrsta projekata;

(e) status: koristite sljedeće kategorije:

- predložen,
- odobren (izdano je odobrenje uključenih vlada i izrađene su studije izvedivosti),
- u tijeku (početni stadij ili stadij izgradnje),
- u radu,
- dovršen,
- suspendiran;

(f) trajanje: navedite sljedeće informacije:

- datum službenog odobrenja (npr. od strane izvršnog odbora za projekte mehanizma čistog razvoja, od strane zemlje domaćina za projekte zajedničke provedbe),
- datum početka projekta (početak rada),
- očekivan datum završetka (trajanja) projekta,
- razdoblje prikupljanja emisijskih prava (za koje će godine nastati jedinice ERU ili CER),
- datum(i) izdavanja jedinica smanjenja emisija, (ERU), (od strane zemlje domaćina) ili ovjerenog smanjenja emisije, (CER), (od strane izvršnog odbora za mehanizme čistog razvoja (CDM));

(g) prvi ili drugi krug postupka odobravanja (samo za projekte zajedničke provedbe);

(h) planirano ukupno i godišnje smanjenje emisija kumulirano do kraja prvog obvezujućeg razdoblja;

(i) količina jedinica ERU ili CER nastalih zahvaljujući projektu, koje stječe država članica;

(j) prava kumulirana do kraja godine na koju se izvješće odnosi: navesti informacije o broju prava, (ukupno i godišnje), stečenih kroz projekte zajedničke provedbe i projekte čistog razvoja, te emisijske dozvole nastale zbog korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarskih aktivnosti.

PRILOG VI.

Postupci i vremenske odrednice za kompilaciju inventara stakleničkih plinova i izvješća o inventaru Zajednice

Element	Tko	Kada	Što
1. Dostava godišnjih inventara, (popunjen Zajednički obrazac za izvješćivanje i elementi izvješća o nacionalnom inventaru), od strane država članica prema Odluci br. 280/2004/EZ	Države članice	Jednom godišnje, do 15. siječnja	Elementi navedeni u članku 3. stavku 1. Odluke br. 280/2004/EZ kako je objašnjeno u člancima 2. do 7. Koraci poduzeti s ciljem poboljšanja procjena u područjima koja su prethodno prilagođena prema članku 5. stavku 2. Kyotskog protokola (za izvješćivanje prema Kyotskom protokolu).
2. „Uvodna provjera” podataka koje su dostavile države članice	Komisija (uklj. Opću upravu ESTAT (Eurostat), Opću upravu Zajedničkog istraživačkog centra (JRC)), uz pomoć Europske agencije za okoliš (EEA)	Što prije po primitku podataka za države članice, najkasnije do 1. travnja	Uvodne provjere i provjere podudarnosti (koje provodi EEA). Usporedba, (koju provode države članice i Eurostat), podataka za energetski sektor koje su dostavile države članice na temelju Referentnog pristupa IPCC-a s podacima Eurostata za energetski sektor te provjera inventara država članica za poljoprivredu i korištenje zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarstvo, (LULUCF), koju provodi Opća uprava JRC (u konzultaciji s državama članicama).
3. Kompilacija nacrt inventara Zajednice	Komisija, (uklj. Eurostat, JRC), uz pomoć EEA	Do 28. veljače	Nacrt inventara Zajednice (od strane EEA), na temelju inventara država članica i dodatnih informacija kad je to potrebno.
4. Dostavljanje nacrt inventara Zajednice	Komisija uz pomoć EEA	28. veljače	Dostavljanje nacrt inventara Zajednice državama članicama na dan 28. veljače. Države članice provjeravaju podatke.
5. Dostava dopunjenih ili dodatnih podataka za inventar te potpunih izvješća o nacionalnim inventarima od strane država članica	Države članice	15. ožujka	Države članice dostavljaju dopunjene ili dodatne podatke za inventare, (kako bi se uklonile nepodudarnosti ili popunile praznine), te potpuna izvješća nacionalnim inventarima.
6. Procjena podataka koji nedostaju iz nekog nacionalnog inventara	Komisija uz pomoć EEA	31. ožujka	Komisija priprema procjene podataka koji nedostaju do 31. ožujka godine na koju se izvješća odnose, nakon konzultacija s državom članicom na koju se to odnosi, te ih priopćuje državama članicama.
7. Komentari država članica na procjene Komisije o podacima koji nedostaju	Države članice	8. travnja	Države članice daju na razmatranje Komisiji primjedbe na njezine procjene podataka koji nedostaju.
8. Završni godišnji inventar Zajednice (uklj. izvješće o inventaru Zajednice)	Komisija uz pomoć EEA	15. travnja	Dostava UNFCCC-u završnoga godišnjeg inventara Zajednice. Ovaj inventar također će se koristiti za ocjenu napretka kao dio mehanizma praćenja.

Element	Tko	Kada	Što
9. Dostavljanje rezultata uvodne provjere podneska Zajednice državama članicama	Komisija uz pomoć EEA	Što prije po primitku rezultata prve provjere	Komisija dostavlja rezultate uvodne provjere podneska Zajednice, što prije po njihovom primitku, onim državama članicama na koje uvodne provjere imaju utjecaja.
10. Odgovor odgovarajućih država članica na rezultate uvodne provjere podneska Zajednice	Države članice	Unutar tjedan dana od primitka nalaza	Države članice za koje je uvodna provjera ukazala na Komisiji probleme ili nedosljednosti daju svoje odgovore na uvodnu provjeru.
11. Eventualna ponovna dostava izvješća država članica kao odgovor na uvodne provjere u okviru UNFCCC-a	Države članice	Za svaku državu članicu jednako kao u okviru prvih provjera prema UNFCCC-u Prema Kyotskom protokolu: ponovno dostavljeni podaci trebaju biti na raspolaganju Komisiji unutar pet tjedana od roka dostave podataka.	Države članice Komisiji ponovno dostavljaju izvješća koja dostavljaju tajništvu UNFCCC-a kao odgovor na uvodne provjere u okviru UNFCCC-a. Države članice trebaju jasno naglasiti koji dijelovi su izmijenjeni, kako bi se olakšalo njihovo korištenje za potrebe ponovne dostave izvješća Zajednici. S obzirom da se i kod ponovne dostave izvješća Zajednici treba pridržavati rokova određenih u smjernicama prema članku 8. Kyotskog protokola, izvješće se ponovno dostavlja Komisiji prije roka predviđenog smjernicama prema članku 8. Kyotskog protokola, pod uvjetom da se ponovnim izvješćem ispravljaju podaci odnosno informacije korištene za kompilaciju inventara Zajednice.
12. Dostava svakog ponovnog izvješća nakon faze uvodne provjere	Države članice	U slučaju dodatnih ponovnih izvješća	Države članice Komisiji dostavljaju sva ostala ponovna izvješća, (Zajednički obrazac za izvješćivanje ili izvješće o nacionalnom inventaru), koje dostavljaju tajništvu UNFCCC-a nakon faze uvodne provjere.

PRILOG VII.

Postupci i vremenske odrednice za utvrđivanje dodijeljenih kvota država članica i Zajednice

Kada	Što	Nositelj
15. siječnja 2006.	Države članice navedene u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ dostavljaju Komisiji nacрте svojih izvješća kojima se utvrđuju njihove dodijeljene kvote, prema članku 23.	Države članice navedene u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ
ožujak 2006.	Odboru za klimatske promjene šalje se nacrt odluke Komisije o određivanju razina emisija dodijeljenih Zajednici i svakoj od država članica navedenih u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ, prema članku 3. Odluke 2002/358/EZ	Komisija
travanj 2006.	Mišljenje o nacrtu odluke Komisije o određivanju razina emisija dodijeljenih Zajednici odnosno svakoj od država članica navedenih u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ prema članku 3. Odluke 2002/358/EZ	Odbor za klimatske promjene
15. lipnja 2006.	Dostava Komisiji nacрта izvješća država članica kojima se utvrđuju njihove dodijeljene kvote, prema članku 23., od strane država članica koje nisu navedene u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ	Države članice koje nisu navedene u Prilogu II. Odluci 2002/358/EZ
kolovoz 2006.	Dostava svim državama članicama nacрта izvješća kojim se određuje dodijeljena kvota Zajednice	Komisija
rujan 2006.	Primjedbe Komisiji na nacrt izvješća kojim se određuje dodijeljena kvota Zajednice	Države članice
do 31. prosinca 2006.	Izvješća država članica i Zajednice o određivanju njihovih dodijeljenih kvota dostavljena UNFCCC-u	Države članice i Komisija

32005L0029

L 149/22

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

11.6.2005.

DIREKTIVA 2005/29/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 11. svibnja 2005.**

o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća

(„Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Člankom 153. stavkom 1. i stavkom 3. točkom (a) Ugovora predviđa se da Zajednica treba doprinositi postizanju visokog stupnja zaštite potrošača mjerama koje usvaja na temelju članka 95. Ugovora.
- (2) U skladu s člankom 14. stavkom 2. Ugovora unutarnje tržište obuhvaća područje bez unutarnjih granica, u kojemu je osigurano slobodno kretanje robe i usluga, kao i sloboda nastana. Razvoj poštene poslovne prakse unutar područja bez unutarnjih granica ključan je za promicanje razvoja prekograničnih aktivnosti.
- (3) U zakonima država članica u vezi s nepoštenom poslovnom praksom prisutne su znatne razlike, što može dovesti do osjetnog narušavanja tržišnog natjecanja

i stvoriti prepreke nesmetanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. U području oglašavanja, Direktivom Vijeća 84/450/EEZ od 10. rujna 1984. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na zavaravajuće i komparativno oglašavanje ⁽³⁾ utvrđuju se minimalni kriteriji za usklađivanje zakonodavstva o zavaravajućem oglašavanju, što ne sprečava države članice da zadrže ili usvoje mjere koje bi osigurale širu zaštitu potrošača. Posljedično, odredbe država članica o zavaravajućem oglašavanju u znatnoj su mjeri različite.

- (4) Ti nerazmjeri uzrokuju nesigurnost o tome koja se nacionalna pravila primjenjuju na nepoštenu poslovnu praksu, što šteti gospodarskim interesima potrošača i stvara brojne prepreke za poslovne subjekte i potrošače. Te prepreke povećavaju poslovni trošak korištenja sloboda unutarnjeg tržišta, posebno ako poslovni subjekt želi sudjelovati u prekograničnim marketinškim ili oglašivačkim kampanjama i promotivnim prodajama. Takve prepreke također čine potrošače nesigurnima u pogledu njihovih prava te narušavaju njihovo povjerenje u unutarnje tržište.

- (5) Budući da na razini Zajednice nema jednoobraznih pravila, prepreke slobodnom prekograničnom kretanju usluga i robe te slobodi poslovnog nastana mogle bi se, u mjeri u kojoj nastoje zaštititi priznate ciljeve od javnog interesa te su razmjerne tim ciljevima, opravdati s obzirom na sudsku praksu Suda EZ-a. Uzimajući u obzir ciljeve Zajednice, utvrđene u odredbama Ugovora i u sekundarnom zakonodavstvu Zajednice u području slobode kretanja, kao i u skladu s politikom Zajednice o tržišnom komuniciranju utvrđenom u Komunikaciji Komisije „Nastavno na Zelenu knjigu o tržišnom komuniciranju na unutarnjem tržištu”, takve bi prepreke trebalo ukloniti. Te se prepreke mogu ukloniti jedino tako da se na razini Zajednice ustanove jednoobrazna pravila koja utvrđuju visoku razinu zaštite potrošača, kao i tako da se razjasne određeni pravni koncepti na razini Zajednice, u mjeri koja je nužna za uredno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i zadovoljavanje zahtjeva pravne sigurnosti.

⁽¹⁾ SL C 108, 30.4.2004., str. 81.

⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 20. travnja 2004. (SL C 104 E, 30.4.2004., str. 260.), Zajedničko stajalište Vijeća od 15. studenoga 2004. (SL C 38 E, 15.2.2005., str. 1.), Stajalište Europskog parlamenta od 24. veljače 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 12. travnja 2005.

⁽³⁾ SL L 250, 19.9.1984., str. 17. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 97/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 290, 23.10.1997., str. 18.).

- (6) Ovom se Direktivom stoga usklađuju zakoni država članica u području nepoštenih poslovnih prakse, uključujući nepošteno oglašavanje, koja izravno nanosi štetu gospodarskim interesima potrošača i na taj način neizravno šteti gospodarskim interesima legitimnih konkurenata. U skladu s načelom proporcionalnosti, ova Direktiva štiti potrošače od posljedica takve nepoštenih poslovnih prakse, ako je prisutna u znatnoj mjeri, ali priznaje da u nekim slučajevima učinak na potrošače može biti zanemariv. Direktiva ne obuhvaća niti utječe na nacionalne zakone u području nepoštenih poslovnih prakse koja nanosi štetu jedino interesima konkurenata na tržištu ili se odnosi na poslove između trgovaca; vodeći u potpunosti računa o načelu supsidijarnosti, države članice će, ako tako odluče, i nadalje moći uređivati takvu praksu u skladu s pravom Zajednice. Jednako tako, ova Direktiva ne obuhvaća niti utječe na odredbe Direktive 84/450/EEZ o oglašavanju koje zavarava poslovni subjekt, ali ne i potrošače, kao i o komparativnom oglašavanju. Nadalje, ova Direktiva ne utječe na usvojenu oglašivačku i marketinšku praksu, kao što je zakonski dopušteno plasiranje proizvoda, diferenciranje brendova ili nuđenje poticajnih mjera koje na zakonski dopušten način mogu utjecati na potrošačevu percepciju proizvoda i njegovo ponašanje bez narušavanja njegove sposobnosti da donese informiranu odluku.
- (7) Ova se Direktiva tiče poslovne prakse koja je u izravnom odnosu s utjecajem na potrošačevim odlukama o transakcijama vezanim uz proizvode. Ona se ne odnosi na trgovinsku praksu koja se provodi ponajprije u druge svrhe, uključujući, primjerice, tržišno komuniciranje usmjereno prema ulagačima, kao što su godišnja izvješća i korporativna promidžbena literatura. Također se ne odnosi na zakonske zahtjeve vezane uz ukus i pristojnost, koji se uvelike razlikuju među državama članicama. Poslovna praksa, kao što su poslovne ponude na ulici, u državama članicama može biti nepoželjna kulturološki. Države članice bi slijedom toga i nadalje trebale moći zabraniti poslovnu praksu na svojem državnom području u skladu s pravom Zajednice, zbog ukusa i pristojnosti, čak i ako takva praksa ne ograničava potrošačevu slobodu izbora. U primjeni ove Direktive u potpunosti bi trebalo uzeti u obzir okruženje svakog pojedinačnog slučaja, a posebno opće odredbe Direktive.
- (8) Ova Direktiva izravno štiti gospodarske interese potrošača od nepoštenih poslovnih prakse poslovnog subjekta prema potrošaču. Pri tome, ona također neizravno štiti legitime poslovne subjekte od njihovih konkurenata na tržištu koji se ne ponašaju u skladu s pravilima ove Direktive te na taj način jamči pošteno tržišno natjecanje u područjima koja uređuje. Podrazumijeva se da postoji druga poslovna praksa koja, iako ne šteti potrošačima, može štetiti konkurentima na tržištu i poslovnim klijentima. Komisija bi trebala pažljivo ispitati potrebu za poduzimanje djelovanja u području nepoštenog tržišnog natjecanja koje nije obuhvaćeno područjem primjene ove Direktive te, ako je potrebno, izraditi zakonodavni prijedlog koji bi obuhvatio te druge aspekte nepoštenog tržišnog natjecanja.
- (9) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje pojedinačnu praksu onih kojima je nepoštenom poslovnom praksom nanosena šteta. Ne dovodi u pitanje ni pravila Zajednice i nacionalna pravila o ugovornom pravu, pravu intelektualnog vlasništva, zdravstvenim i sigurnosnim aspektima proizvoda, uvjetima poslovnog nastana i sustavu izdavanja odobrenja, uključujući i pravila koja se u skladu s pravom Zajednice odnose na kockanje. Ne dovodi u pitanje ni pravila Zajednice u području tržišnog natjecanja i nacionalne odredbe za provedbu tih pravila. Tako će države članice moći zadržati ili uvesti ograničenja i zabrane poslovne prakse zbog zaštite zdravlja i sigurnosti potrošača na svojem državnom području odnosno ondje gdje je sjedište trgovca, primjerice vezano uz alkohol, duhan ili farmaceutske proizvode. Financijske usluge i nepokretna imovina, zbog njihove složenosti i svojstvenih visokih rizika, iziskuju detaljne uvjete, uključujući pozitivno obvezivanje trgovaca. Iz tog razloga, u području financijskih usluga i nepokretnih imovina, ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje pravo država članica da djeluju i izvan granica njezinih odredaba kako bi zaštitile gospodarske interese potrošača. Nije primjereno njome uređivati potvrđivanje i označivanje standarda kvalitete predmeta od plemenitih kovina.
- (10) Potrebno je osigurati da odnos između ove Direktive i postojećeg prava Zajednice bude koherentan, posebno kada se detaljne odredbe o nepoštenoj poslovnoj praksi primjenjuju na specifične sektore. Ovom se Direktivom stoga mijenja Direktiva 84/450/EEZ, Direktiva 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 1997. o zaštiti potrošača s obzirom na sklapanje ugovora na daljinu ⁽¹⁾, Direktiva 98/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o sudskim nalogima za zaštitu interesa potrošača ⁽²⁾ i Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o oglašavanju na daljinu financijskih usluga za potrošače ⁽³⁾. U skladu s tim ova se Direktiva primjenjuje jedino ako ne postoje

⁽¹⁾ SL L 144, 4.6.1997., str. 19. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2002/65/EZ (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.).

⁽²⁾ SL L 166, 11.6.1998., str. 51. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2002/65/EZ.

⁽³⁾ SL L 271, 9.10.2002., str. 16.

specifične odredbe prava Zajednice koje uređuju određene aspekte poslovne prakse, kao što su obveze informiranja i pravila o načinu na koji se informacija predstavlja potrošaču. Direktiva osigurava zaštitu potrošača kada ne postoji specifično sektorsko zakonodavstvo na razini Zajednice i sprečava da trgovci stvore pogrešni dojam o prirodi proizvoda. To je posebno važno za složene proizvode s visokom razinom rizika za potrošače, kao što su određeni proizvodi financijskih usluga. Posljedično, ova Direktiva nadopunjuje pravnu stečevinu Zajednice koja se primjenjuje na poslovnu praksu štetnu za gospodarske interese potrošača.

- (11) Visoki stupanj usklađenosti postignut usklađivanjem nacionalnih odredaba putem ove Direktive stvara zajednički visok stupanj zaštite potrošača. Ovom Direktivom utvrđuje se jedinstvena opća zabrana nepoštena poslovne prakse kojom se narušava gospodarsko ponašanje potrošača. Njome se također postavljaju pravila o agresivnoj poslovnoj praksi koja trenutačno nisu uređena na razini Zajednice.

- (12) Usklađivanje će u znatnoj mjeri povećati pravnu sigurnost kako za potrošače, tako i za poslovne subjekte. Obje će se skupine moći oslanjati na jedinstven pravni okvir temeljen na jasno utvrđenim pravnim konceptima koji uređuju sve aspekte nepoštena poslovne prakse u cijeloj Europskoj uniji. Učinak će biti otklanjanje prepreka proizlazih iz rascjepkanosti pravila o nepoštenoj poslovnoj praksi koja šteti gospodarskim interesima potrošača, te će se omogućiti da se i u tom području postigne funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

- (13) U svrhu postizanja ciljeva Zajednice putem uklanjanja prepreka unutarnjem tržištu, nužno je zamijeniti postojeće različite opće odredbe i pravna načela država članica. Stoga, jedinstvena i zajednička opća zabrana utvrđena ovom Direktivom obuhvaća nepoštenu poslovnu praksu koja narušava gospodarsko ponašanje potrošača. S ciljem jačanja povjerenja potrošača, opća bi se zabrana trebala jednako primjenjivati na nepoštenu poslovnu praksu koja se javlja izvan bilo kojeg ugovornog odnosa trgovca i potrošača, kao i na onu koja slijedi sklapanje ugovora i javlja se tijekom njegovog izvršenja. Opća zabrana razrađena je pravilima o dvije vrste poslovne prakse koje su nesumnjivo najčešće, a to su zavaravajuća poslovna praksa i agresivna poslovna praksa.

- (14) Poželjno je da se zavaravajućom poslovnom praksom smatra i praksa, uključujući zavaravajuće oglašavanje, pri kojoj se zavaravanjem sprečava potrošača da izvrši izbor temeljen na informacijama, odnosno učinkoviti izbor. U skladu sa zakonima i praksom država članica u području zavaravajućeg oglašavanja, ova Direktiva raščlanjuje zavaravajuću praksu na zavaravajuće postupke i zavaravajuća izostavljanja. U vezi sa zavaravajućim izostavljanjima ova Direktiva utvrđuje ograničeni broj ključnih informacija koje su potrošaču potrebne kako bi donio odluku o transakciji. Takve informacije ne moraju biti objavljene u svim oglasima, već samo ako trgovac poziva na kupnju, što je konceptualno jasno određeno u ovoj Direktivi. Pristup potpunog usklađivanja usvojen u ovoj Direktivi ne sprečava države članice da u nacionalnom pravu utvrde glavna obilježja pojedinih proizvoda, kao što su kolekcionarski predmeti ili električni proizvodi, kod kojih bi ispuštanje obilježja pri pozivu na kupnju bilo bitno. Namjera ove Direktive nije da potrošačima smanji odabir zabranjujući promociju proizvoda koji izgledaju slično drugim proizvodima, osim ako ta sličnost zbunjuje potrošača u pogledu komercijalnog podrijetla proizvoda te je stoga zavaravajuća. Ova Direktiva ne bi trebala dovoditi u pitanje postojeće pravo Zajednice koje državama članicama izričito pruža izbor između nekoliko zakonodavnih mogućnosti zaštite potrošača u području poslovne prakse. Posebno, ova Direktiva ne bi trebala dovoditi u pitanje članak 13. stavak 3. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija ⁽¹⁾.

- (15) U slučaju kada pravo Zajednice postavlja zahtjeve u vezi s informacijama u tržišnom komuniciranju, oglašavanju i stavljanju proizvoda na tržište, ta se informacija smatra bitnom prema ovoj Direktivi. Države članice imat će mogućnost zadržati ili dodati nove zahtjeve u vezi s informacijama u ugovornom pravu, koje proizvode posljedice u smislu ugovornog prava, ako je to dopušteno odredbama o minimalnim zahtjevima u postojećim instrumentima prava Zajednice. Popis takvih zahtjeva u pravnoj stečevini, koji nije taksativan, nalazi se u Prilogu II. S obzirom na potpuno usklađivanje koje se uvodi ovom Direktivom, samo se informacije koje zahtijeva pravo Zajednice smatraju bitnima za potrebe njezinog članka 7. stavka 5. Ako su države članice uvele zahtjeve koji prelaze okvire zahtjeva koje utvrđuje pravo Zajednice, na temelju odredbi o minimalnim zahtjevima, ispuštanje tih dodatnih informacija neće predstavljati zavaravajuće izostavljanje u smislu ove Direktive. Nasuprot tome, države članice imat će mogućnost, ako im to dopuštaju odredbe o minimalnim zahtjevima u pravu Zajednice, zadržati ili uvesti strože odredbe u skladu s pravom Zajednice kako bi osigurale viši stupanj zaštite pojedinačnih ugovornih prava potrošača.

⁽¹⁾ SL L 201, 31.7.2002., str. 37.

- (16) Odredbe o agresivnoj poslovnoj praksi trebale bi obuhvaćati praksu koja u znatnoj mjeri sprečava potrošačevu slobodu izbora. To je praksa pri kojoj se koristi uznemiravanje, prisila, uključujući uporabu fizičke sile te nedopušteni utjecaj.
- (17) Kako bi se osigurala veća pravna sigurnost, poželjno je utvrditi poslovnu praksu koja se u svim okolnostima smatra nepoštenom. Prilog I. stoga sadrži cjelovit popis postupaka koji predstavljaju takvu praksu. To su jedina poslovna postupanja koja se mogu smatrati nepoštenima a da se ne poduzima ocjenjivanje svakog pojedinog slučaja s obzirom na odredbe članaka 5. do 9. Popis se može izmijeniti jedino revizijom ove Direktive.
- (18) Primjereno je od nepoštene poslovne prakse zaštititi sve potrošače. Međutim, Sud EZ-a utvrdio je, u presudama u slučajevima vezanima uz oglašavanje otkako je na snazi Direktiva 84/450/EEZ, da je nužno ispitati učinak na zamišljenog tipičnog potrošača. U skladu s načelom proporcionalnosti, a kako bi omogućila učinkovitu primjenu zaštite koju predviđa, ova Direktiva kao mjerilo postavlja prosječnog potrošača koji je u razumnoj mjeri obaviješten, pažljiv i oprezan, uzimajući u obzir socijalne, kulturne i jezične čimbenike, kao što to tumači Sud, no ona također sadrži odredbe čiji je cilj spriječiti iskorištavanje potrošača kojega njegova obilježja čine posebno ranjivim u odnosu na nepoštenu poslovnu praksu. Ako je poslovna praksa posebno usmjerena na određenu skupinu potrošača kao što su djeca, poželjno je da se učinak prakse ocjenjuje sa stajališta prosječnog člana skupine. Stoga je primjereno u popis postupaka koji predstavljaju takvu praksu koji su u svim okolnostima nepošteni uključiti odredbu koja će, bez nametanja izravne zabrane oglašavanja usmjerenog prema djeci, tu skupinu štititi od nagovaranja na kupnju. Test prosječnog kupca nije statistički test. Nacionalni sudovi i druga tijela morat će izvršavati pravo vlastitog prosuđivanja uzimajući u obzir praksu Suda EZ-a kako bi utvrdili tipičnu reakciju prosječnog potrošača u danom slučaju.
- (19) Ako određena obilježja kao što su dob, tjelesna odnosno duševna nemoć ili lakovjernost potrošače čine posebno podložnima nekoj poslovnoj praksi odnosno proizvodu, te bi se određenom praksom moglo narušiti gospodarsko ponašanje jedino takvih potrošača na način koji trgovac u razumnoj mjeri može predvidjeti, primjereno je osigurati da ti potrošači budu na primjereni način zaštićeni, i to ocjenjujući tu praksu sa stajališta prosječnog člana te skupine.
- (20) Primjereno je predvidjeti prostor za pravila postupanja koja trgovcima omogućuju učinkovitu primjenu načela ove Direktive u specifičnim gospodarskim područjima. U sektorima u kojima postoje specifični obvezni zahtjevi koji uređuju ponašanje trgovaca, primjereno je i njih smatrati dokazom kada se radi o zahtjevima profesionalne pažnje u tom sektoru. Kontrolom koju na nacionalnoj ili razini Zajednice provode nositelji pravila s ciljem otklanjanja nepoštene poslovne prakse može se izbjeći potreba za pribjegavanjem upravnim ili sudskim postupcima, te bi je stoga trebalo poduprijeti. S ciljem postizanja visokog stupnja zaštite potrošača, organizacije potrošača moglo bi se obavijestiti o sastavljanju i uključiti u sastavljanje pravila postupanja.
- (21) Osobe odnosno organizacije za koje se prema nacionalnom pravu smatra da imaju legitimni interes u ovim pitanjima moraju raspolagati pravnim lijekovima za pokretanje postupaka protiv nepoštene poslovne prakse bilo pred sudom ili upravnim tijelom koje je nadležno odlučivati o pritužbama, ili za pokretanje odgovarajućeg sudskog postupka. Iako nacionalno pravo određuje na kome je teret dokaza, primjereno je sudovima i upravnim tijelima omogućiti da od trgovaca traže pružanje dokaza o točnosti činjeničnih tvrdnji.
- (22) Potrebno je da države članice utvrde sankcije za povredu odredaba ove Direktive i osiguraju provedbu tih sankcija. Sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (23) Budući da ciljeve ove Direktive, a to su uklanjanje prepreka funkcioniranju unutarnjeg tržišta putem nacionalnih zakona o nepoštenoj poslovnoj praksi i osiguravanje zajedničkog visokog stupnja zaštite potrošača usklađivanjem zakona i drugih propisa država članica o nepoštenoj poslovnoj praksi, države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri postići te ih je lakše postići na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je nužno za uklanjanje prepreka unutarnjem tržištu i postizanje zajedničkog visokog stupnja zaštite potrošača.
- (24) Primjereno je preispitati ovu Direktivu kako bi se osiguralo rješavanje prepreka unutarnjem tržištu i postizanje visoke razine zaštite potrošača. Slijedom preispitivanja Komisija može dati prijedlog za izmjenu ove Direktive, u koji može uključiti ograničeno produljenje odstupanja iz članka 3. stavka 5. i/ili izmjene drugog zakonodavstva

iz područja zaštite potrošača koje odražava Strategiju Komisije za zaštitu potrošača u nastojanju da preispita postojeću pravnu stečevinu s ciljem postizanja zajedničkog visokog stupnja zaštite potrošača.

- (25) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i vodi računa o načelima priznatima posebno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha

Svrha je ove Direktive da doprinese urednom funkcioniranju unutarnjeg tržišta i postigne visok stupanj zaštite potrošača putem usklađivanja zakona i drugih propisa država članica o nepoštenoj poslovnoj praksi koja šteti gospodarskim interesima potrošača.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- (a) „potrošač” znači svaka fizička osoba koja, u poslovnoj praksi na koju se odnosi ova Direktiva, djeluje u svrhe vezane uz njezinu trgovačku odnosno poslovnu djelatnost, obrta ili slobodnog zanimanja;
- (b) „trgovac” znači svaka fizička ili pravna osoba koja, u poslovnoj praksi na koju se odnosi ova Direktiva, djeluje u svrhe vezane uz njezinu trgovačku odnosno poslovnu djelatnost, obrt ili slobodno zanimanje, kao i svaka osoba koja djeluje u ime ili za račun trgovca;
- (c) „proizvod” znači svu robu ili usluge uključujući nepokretnu imovinu, prava i obveze;
- (d) „poslovna praksa poslovnog subjekta prema potrošaču” (dalje u tekstu: poslovna praksa) znači svaka radnja, izostavljanje, tijek postupanja ili zastupanja, tržišno komuniciranje

uključujući oglašavanje i stavljanje proizvoda na tržište koje izvrši trgovac, a u izravnoj je vezi s promocijom, prodajom ili dobavljanjem proizvoda potrošačima;

- (e) „bitno narušavanje gospodarskog ponašanja potrošača” znači korištenje poslovne prakse s ciljem bitnog narušavanja potrošačeve sposobnosti da donese informiranu odluku, što potrošača navodi na donošenje odluke o transakciji koju inače ne bi donio;
- (f) „pravila postupanja” znači sporazum odnosno niz pravila koja ne nameće zakon ili drugi propis države članice, a koja definiraju ponašanje trgovaca koji pristaju obvezati se pravilima u vezi s jednom ili više poslovnih praksi odnosno poslovnih sektora;
- (g) „nositelj pravila postupanja” znači svaki subjekt, uključujući trgovca ili skupinu trgovaca, koji je odgovoran za sastavljanje i reviziju pravila postupanja i/ili praćenje kako ta pravila poštuju osobe koje su pristale njima se obvezati;
- (h) „profesionalna pažnja” znači standard posebne vještine i pažnje koja se u razumnoj mjeri očekuje u odnosu trgovca prema potrošačima, i to razmjerno s poštenom tržišnom praksom i/ili općem načelu dobre vjere u području aktivnosti trgovca;
- (i) „poziv na kupnju” znači trgovačko komuniciranje koje navodi obilježja proizvoda i njegovu cijenu na način koji je primjeren korištenim sredstvima trgovačkog komuniciranja i na taj način omogućuje potrošaču da obavi kupnju;
- (j) „nedopušteni utjecaj” znači iskorištavanje položaja moći u odnosu na potrošača, i to korištenjem pritiska, čak i bez uporabe prijetnji o fizičkoj sili, na način koji osjetno ograničava potrošačevu sposobnost donošenja informirane odluke;
- (k) „odluka o poslu” znači svaka odluka koju donosi potrošač, bilo da se ona tiče načina i uvjeta kupnje, plaćanja u cijelosti ili djelomično, zadržavanja proizvoda ili raspolaganja proizvodom, odnosno izvršenja prava iz ugovora vezano uz proizvod, kao i odlučiti li djelovati ili suzdržati se od djelovanja;
- (l) „regulirana profesija” znači profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti čiji je pristup, obavljanje ili jedan od načina obavljanja na temelju zakonskih ili drugih propisa, izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija.

Članak 3.**Područje primjene**

1. Ova se Direktiva primjenjuje na nepoštenu poslovnu praksu prema potrošaču, kako je utvrđena u članku 5., prije, tijekom i nakon posla u vezi s proizvodom.

2. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje ugovorno pravo, a posebno pravila o valjanosti, sastavljanju i učinku ugovora.

3. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje pravila Zajednice ni nacionalna pravila u vezi sa zdravstvenim i sigurnosnim aspektima proizvoda.

4. U slučaju proturječja između odredaba ove Direktive i drugih pravila Zajednice o specifičnim aspektima nepoštenih poslovnih praksi, pravila Zajednice imaju prednost i primjenjuju se na te specifičnosti.

5. U razdoblju od šest godina od 12. lipnja 2007. države članice mogu u okviru područja koje ova Direktiva usklađuje nastaviti primjenjivati nacionalne odredbe koje su strože ili detaljnije od odredaba ove Direktive i kojima se provode direktive koje sadrže odredbe o minimalnom usklađivanju. Te mjere moraju zadirati u samu bit kako bi osigurale primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih poslovnih praksi, te moraju biti razmjerne postizanju toga cilja. Preispitivanjem iz članka 18. može se, ako se to smatra primjerenim, obuhvatiti prijedlog produljenja tog odstupanja za daljnje ograničeno razdoblje.

6. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o svim nacionalnim odredbama koje se primjenjuju na temelju stavka 5.

7. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje pravila o određivanju nadležnosti sudova.

8. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje ni jedan uvjet poslovnog nastana ni režima izdavanja odobrenja, kao ni deontološka pravila postupanja ili druga specifična pravila koja uređuju regulirane profesije s ciljem održavanja visokih standarda poštenja pripadnika tog zanimanja, koje im države članice mogu uvesti u skladu s pravom Zajednice.

9. U vezi s „financijskim uslugama”, kako su definirane u Direktivi 2002/65/EZ, kao i u vezi s nepokretnom imovinom, države članice mogu uvesti zahtjeve koji su u području koje ona usklađuje stroži ili detaljniji od ove Direktive.

10. Ova se Direktiva ne primjenjuje na primjenu zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na izdavanje potvrda i označivanje čistoće predmeta izrađenih od plemenitih kovina.

Članak 4.**Unutarnje tržište**

Države članice ne ograničavaju slobodu pružanja usluga ni slobodno kretanje robe zbog razloga u okviru područja koje se usklađuje ovom Direktivom.

POGLAVLJE 2.**NEPOŠTENA POSLOVNA PRAKSA****Članak 5.****Zabrana nepoštenih poslovnih praksi**

1. Nepoštena poslovna praksa se zabranjuje.

2. Poslovna praksa je nepoštena:

(a) ako je u suprotnosti sa zahtjevima u pogledu profesionalne pažnje;

i

(b) ako bitno narušava ili je vjerojatno da će narušiti gospodarsko ponašanje prosječnog potrošača do kojeg dopire odnosno kojem je namijenjena, u odnosu na proizvod, odnosno gospodarsko ponašanje prosječnog člana skupine ako je poslovna praksa usmjerena određenoj skupini potrošača.

3. Poslovna praksa, za koju je vjerojatno da će bitno narušiti gospodarsko ponašanje samo jasno prepoznatljive skupine potrošača koji su u odnosu na praksu odnosno predmetni proizvod posebno ranjivi zbog duševne ili tjelesne nemoći, dobi ili lakovjernosti, na način koji bi trgovac u razumnoj mjeri mogao predvidjeti, ocjenjuju se sa stajališta prosječnog člana te skupine. To ne dovodi u pitanje uobičajen i zakonit način oglašavanja uz pomoć preuveličanih izjava koje ne treba shvaćati doslovno.

4. Nepoštenom poslovnom praksom smatra se posebno:

(a) zavaravajuća poslovna praksa kako je određena u člancima 6. i 7.;

ili

(b) agresivna poslovna praksa kako je određena u člancima 8. i 9.

5. Prilog I. sadrži popis postupaka koji predstavljaju takvu praksu, a koji se u svim okolnostima smatraju nepoštenima. Isti jedinstven popis primjenjuje se u svim državama članicama i može se izmijeniti jedino revizijom ove Direktive.

Odjeljak 1.

Zavaravajuća poslovna praksa

Članak 6.

Zavaravajuće radnje

1. Poslovna praksa smatra se zavaravajućom ako sadrži lažne informacije te je stoga neistinita ili ako na bilo koji način, uključujući sveukupno predstavljanje, zavarava ili je vjerojatno da će zavarati prosječnog potrošača, čak i ako je informacija činjenično točna, i to u odnosu na jedan ili više sljedećih čimbenika, te ako u bilo kojem od spomenutih slučajeva potrošača navodi ili je vjerojatno da će ga navesti da donese odluku o poslu koju inače ne bi donio:

(a) postojanje ili priroda proizvoda;

(b) glavna obilježja proizvoda kao što su njegova raspoloživost, pogodnosti, rizici, izvedba, sastav, pripadajući pribor, poslijeprodajne usluge za korisnike, metoda i datum proizvodnje odnosno nabave, isporuka, spremnost za uporabu, korištenje, količina, specifikacija, zemljopisno odnosno trgovačko podrijetlo, rezultati koji se očekuju od njegove uporabe odnosno rezultati i materijalna obilježja testova ili kontrola provedenih na proizvodu;

(c) mjera u kojoj je trgovac preuzeo obveze, motivi poslovne prakse i priroda prodajnog procesa, svaka izjava ili obilježje u vezi s izravnim ili neizravnim sponzorstvom odnosno odobrenjem trgovca ili proizvoda;

(d) cijena ili način na koji je cijena izračunana, odnosno postojanje posebne cjenovne prednosti;

(e) potreba za servisiranjem, dijelom, zamjenom ili popravkom;

(f) priroda, obilježja i prava trgovca odnosno njegovog zastupnika, npr. njegov identitet i imovina, kvalifikacije, status, odobrenje, odnos ili povezanost ili posjedovanje prava industrijskog, trgovačkog ili intelektualnog vlasništva, odnosno nagrade i priznanja po kojima se istiće;

(g) prava potrošača, uključujući pravo zamjene odnosno novčane naknade prema Direktivi 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu ⁽¹⁾, odnosno rizici s kojima može biti suočen.

2. Poslovna praksa također se smatra zavaravajućom ako u danom činjeničnom okviru, uzimajući u obzir sva njezina obilježja i okolnosti, navodi ili je vjerojatno da će prosječnog potrošača navesti na donošenje odluke o transakciji koju inače ne bi donio, a uključuje:

(a) svako stavljanje proizvoda na tržište, uključujući komparativno oglašavanje, koje dovodi do zabune s proizvodima, zaštitnim znakovima, zaštićenim imenima ili drugim razlikovnim znakovima konkurenta na tržištu;

(b) slučaj da se trgovac ne pridržava obveza sadržanih u pravilima postupanja kojima se pristao obvezati, pri čemu:

i. obveza nije tek nakana već je čvrsta i dokaziva;

i

ii. trgovac u svojoj poslovnoj praksi naznačuje da je vezan pravilima postupanja.

Članak 7.

Zavaravajuća izostavljanja

1. Poslovna praksa smatra se zavaravajućom ako u danom činjeničnom okviru, uzimajući u obzir sva njegova obilježja i okolnosti i ograničenja sredstava priopćavanja, izostave bitne informacije potrebne prosječnom potrošaču da bi u danim okolnostima donio informiranu odluku o transakciji te na taj način prosječnog potrošača navodi ili je vjerojatno da će ga navesti na donošenje odluke o poslu koju inače ne bi donio.

⁽¹⁾ SL L 171, 7.7.1999., str. 12.

2. Također se smatra zavaravajućim izostavljanjem slučaj u kojem, uzimajući u obzir pitanja raspravljena u stavku 1., trgovac skriva ili na nejasan, nerazumljiv, varljiv ili nepravodoban način pruža bitne informacije navedene u tom stavku, odnosno ne upućuje na poslovnu namjeru poslovne prakse ako ona već nije očita iz konteksta, te ako u bilo kojem od tih slučajeva to prosječnog potrošača navodi ili je vjerojatno da će ga navesti na donošenje odluke o transakciji koju inače ne bi donio.

3. Ako sredstvo koje se koristi za priopćavanje poslovne prakse uvodi ograničenja prostora ili vremena, ta se ograničenja, kao i sve mjere koje je trgovac poduzeo kako bi na druge načine informacije učinio raspoloživima za potrošače, uzimaju u obzir pri odlučivanju je li informacija izostavljena.

4. U slučaju pozivanja na kupnju sljedeće se informacije smatraju bitnima, ako već nisu očite iz konteksta:

- (a) glavna obilježja proizvoda, u mjeri u kojoj je to primjereno za sredstvo priopćavanja i proizvod;
- (b) geografska adresa i identitet trgovca, npr. njegovo zaštićeno ime i, ako je primjereno, geografska adresa i identitet trgovca u čije ime djeluje;
- (c) cijena koja uključuje poreze ili način na koji se cijena izračunava ako se zbog prirode proizvoda ona ne može na razuman način unaprijed izračunati, kao i, ako je primjereno, svi dodatni troškovi otpreme, dostave ili poštanski troškovi odnosno ako ih nije moguće na razuman način izračunati unaprijed, činjenica da ti troškovi mogu biti plativi;
- (d) način plaćanja, dostave i rada proizvoda, kao i politika rješavanja pritužbi, ako odstupaju od zahtjeva u pogledu profesionalne pažnje;
- (e) za proizvode i poslove koje uključuju pravo povlačenja ili otkazivanja, postojanje takvog prava.

5. Zahtjevi u pogledu informiranja utvrđeni pravom Zajednice u području tržišnog komuniciranja, uključujući oglašavanje ili stavljanje proizvoda na tržište, čiji je netaksativni popis sadržan u Prilogu II., smatraju se bitnima.

Odjeljak 2.

Agresivna poslovna praksa

Članak 8.

Agresivna poslovna praksa

Poslovna praksa smatra se agresivnom ako u danom činjeničnom okviru, uzimajući u obzir sva njegova obilježja i okolnosti, uznemiravanjem, prisilom, uključujući uporabu fizičke sile te nedopuštenim utjecajem osjetno narušava ili je vjerojatno da će narušiti slobodu izbora prosječnog potrošača odnosno njegovo postupanje u vezi s proizvodom, te ga na taj način navodi ili je vjerojatno da će ga navesti na donošenje odluke o transakciji koju inače ne bi donio.

Članak 9.

Primjena uznemiravanja, prisile i nedopuštenog utjecaja

Pri utvrđivanju koristi li se u poslovnoj praksi uznemiravanje, prisila, uključujući uporabu fizičke sile, ili nedopuštenim utjecajem, u obzir se uzima:

- (a) njezina vremenska dimenzija, smještaj, priroda odnosno trajanje;
- (b) uporaba prijetecg ili pogrdnog jezika ili ponašanja;
- (c) slučaj kada trgovac iskorištava specifičnu nesreću ili okolnosti takve težine koja narušava potrošačevo prosuđivanje, čega je trgovac svjestan, kako bi utjecao na potrošačevo odluku vezanu uz proizvod;
- (d) sve teške ili nerazmjerne neugovorne prepreke koje trgovac uvodi u slučaju kada potrošač želi iskoristiti prava prema ugovoru, uključujući prava na raskid ugovora ili prelazak na drugi proizvod odnosno drugog trgovca;
- (e) svaka prijetnja poduzimanjem radnje koja se ne može zakonski poduzeti.

POGLAVLJE 3.

PRAVILA POSTUPANJA

Članak 10.

Pravila postupanja

Ova Direktiva ne isključuje kontrolu od strane nositelja pravila postupanja, koju države članice mogu podupirati, nad nepoštenom poslovnom praksom i obraćanjem osoba odnosno organizacija iz članka 11. takvim tijelima ako su postupci pred takvim tijelima dodatni, uz sudske ili upravne postupke iz tog članka.

Obraćanje takvim kontrolnim tijelima nikad se ne smatra ekvivalentnim odricanjem od sredstava sudskog odnosno upravnog rješavanja kako je predviđeno u članku 11.

POGLAVLJE 4.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

Provedba

1. Države članice osiguravaju postojanje prikladnih i učinkovitih sredstava za borbu protiv nepoštene poslovne prakse, s ciljem provedbe usklađenosti s odredbama ove Direktive u interesu potrošača.

Takva sredstva uključuju pravne odredbe prema kojima osobe odnosno organizacije za koje se prema nacionalnom pravu smatra da imaju zakoniti interes u borbi protiv nepoštene poslovne prakse, uključujući i konkurente na tržištu, mogu:

(a) iskoristiti pravno sredstvo protiv takve nepoštene poslovne prakse;

i/ili

(b) iznijeti takvu nepoštenu poslovnu praksu pred upravno tijelo nadležno bilo za odlučivanje o pritužbama ili za pokretanje primjerenog pravnog postupka.

Na svakoj je državi članici da odluči koji će od tih instrumenata biti raspoloživ te hoće li sudovima odnosno upravnim tijelima omogućiti da zahtijevaju prethodnu uporabu drugih priznatih sredstava rješavanja žalbi, uključujući ona iz članka 10. Ti su instrumenti raspoloživi bez obzira na to nalaze li se pogođeni potrošači na državnom području države članice u kojoj je smješten trgovac ili u drugoj državi članici.

Na svakoj je državi članici da odluči:

(a) mogu li se ti pravni instrumenti zasebno ili zajedno usmjeriti protiv više trgovaca iz istoga gospodarskog sektora;

i

(b) mogu li se ti pravni instrumenti usmjeriti protiv nositelja pravila postupanja kada relevantna pravila promiču nepridržavanje pravnih zahtjeva.

2. Prema pravnim odredbama iz stavka 1. države članice sudovima odnosno upravnim tijelima dodjeljuju ovlasti koje im, u slučajevima kada takve mjere smatraju nužnima uzimajući u obzir sve uključene interese, a posebno javni interes, omogućuju sljedeće:

(a) da daju nalog za prestanak nepoštene poslovne prakse, odnosno pokrenu primjeren pravni postupak za nalog za njezin prestanak;

ili

(b) ako nepoštena poslovna praksa još nije provedena, ali je njezina provedba neminovna, da daju nalog za zabranu te prakse odnosno pokrenu primjeren pravni postupak za njezinu zabranu, čak i bez dokaza stvarnog gubitka ili štete odnosno namjere ili nepažnje na strani trgovca.

Države članice isto tako predviđaju da se mjere iz prvog podstavka poduzimaju po ubrzanom postupku:

— bilo s privremenim učinkom,

ili

— s konačnim učinkom,

podrazumijevajući pri tome da svaka država članica odlučuje koju od dviju opcija izabrati.

Nadalje, s ciljem uklanjanja kontinuiranih učinaka nepoštenih poslovnih prakse čiji je prestanak određen konačnom odlukom, države članice mogu sudovima odnosno upravnim tijelima dodijeliti ovlasti koje im omogućuju:

(a) da zahtijevaju objavu te odluke u cijelosti ili djelomično i u obliku koji smatraju primjerenim;

(b) da, osim toga, zahtijevaju objavu izjave o ispravku.

3. Upravna tijela iz stavka 1. moraju:

(a) imati sastav koji neće izazivati sumnju u njihovu nepristranost;

(b) ako odlučuju o pritužbama, imati primjerene ovlasti za praćenje i provedbu učinkovitog pridržavanja odluka koje donesu;

(c) obično obrazložiti odluke koje donesu.

Ako ovlasti iz stavka 2. izvršava isključivo upravno tijelo, ono uvijek mora obrazložiti odluke koje donese. Nadalje, u tom je slučaju potrebno predvidjeti postupke, pri čemu nepravilno ili nerazumno izvršavanje ovlasti upravnog tijela odnosno nepravilno ili nerazumno neizvršavanje tih ovlasti može biti predmet sudskog preispitivanja.

Članak 12.

Sudovi i upravna tijela: dokazivanje tvrdnji

Države članice sudovima odnosno upravnim tijelima dodjeljuju ovlasti koje im omogućuju da u građanskim ili upravnim postupcima predviđenima u članku 11.:

(a) zahtijevaju od trgovca da dostavi dokaz o točnosti činjeničnih tvrdnji u vezi s poslovnom praksom ako se, uzimajući u obzir legitimni interes trgovca i svake druge stranke u postupku, takav zahtjev čini primjerenim na temelju okolnosti predmetnog slučaja;

(b) činjenične tvrdnje smatraju netočnima ako dokaz tražen u skladu s točkom (a) nije dostavljen ili ga sud odnosno upravno tijelo smatra nedostatnim.

Članak 13.

Sankcije

Države članice utvrđuju sankcije za povredu nacionalnih odredaba usvojenih u primjeni ove Direktive i poduzimaju sve mjere nužne za njihovu provedbu. Te su sankcije učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 14.

Izmjene Direktive 84/450/EEZ

Direktiva 84/450/EEZ mijenja se kako slijedi:

1. Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Svrha je ove Direktive zaštititi trgovce od zavaravajućeg oglašavanja i njegovih nepoštenih posljedica i utvrditi uvjete pod kojima je komparativno oglašavanje dopušteno.”

2. U članku 2.

— točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. ‚trgovac‘ znači svaka fizička ili pravna osoba koja djeluje u svrhe vezane uz njezinu trgovačku odnosno poslovnu djelatnost, obrt ili slobodno zanimanje, kao i svaka osoba koja djeluje u ime ili za račun trgovca.”

— dodaje se sljedeća točka:

„4. ‚nositelj pravila postupanja‘ znači svaki subjekt, uključujući trgovca ili skupinu trgovaca, koji je odgovoran za sastavljanje i reviziju pravila postupanja i/ili praćenje kako ta pravila poštuju osobe koje su pristale njima se obvezati.”

3. Članak 3.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.a

1. Komparativno oglašavanje, ako se radi o usporedbi, dopušteno je ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) nije zavaravajuće u smislu članka 2. stavka 2., članka 3. i članka 7. stavka 1. ove Direktive odnosno članka 6. i 7. Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi trgovca u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu (*);
- (b) uspoređuje robu ili usluge koje zadovoljavaju jednake potrebe odnosno imaju istu namjenu;
- (c) objektivno uspoređuje jedno ili više bitnih, provjerljivih i tipičnih obilježja te robe i usluga, koji mogu uključivati cijenu;
- (d) ne obezvrjeđuje niti ocrnjuje zaštitne znakove, zaštićena imena, druge razlikovne oznake, robu, usluge, djelatnosti ili okolnosti svojeg konkurenta na tržištu;
- (e) za proizvode s oznakom podrijetla, odnosi se u svakom slučaju na proizvode s istom oznakom;
- (f) ne iskorištava na nepošten način ugled zaštitnog znaka, zaštićenog imena ili druge razlikovne oznake konkurenta na tržištu odnosno oznake podrijetla konkurentskog proizvoda;
- (g) dobra ili usluge ne predstavlja kao imitacije odnosno replike roba ili usluga koje nose zaštićeni zaštitni znak ili zaštićeno ime;
- (h) ne stvara zabunu među trgovcima, između oglašivača i njegovog konkurenta na tržištu odnosno između njihovih zaštitnih znakova, zaštićenih imena, drugih razlikovnih oznaka, roba ili usluga.

4. Članak 4. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju postojanje prikladnih i učinkovitih sredstava za borbu protiv nepoštenih poslovnih prakse, s ciljem provedbe usklađenosti s odredbama o komparativnom oglašavanju u interesu trgovaca i njegovog konkurenta na tržištu. Takva sredstva uključuju pravne odredbe prema kojima osobe odnosno organizacije za koje se prema nacionalnom pravu smatra da imaju legitimni interes u borbi protiv zavaravajućeg oglašavanja odnosno koje uređuju komparativno oglašavanje, mogu:

- (a) iskoristiti pravno sredstvo protiv takvog oglašavanja;

ili

- (b) iznijeti takvo oglašavanje pred upravno tijelo nadležno bilo za odlučivanje o pritužbama ili za pokretanje primjerenog pravnog postupka.

Na svakoj je državi članici da odluči koji će od tih instrumenata biti raspoloživ te hoće li sudovima odnosno upravnim tijelima omogućiti da zahtijevaju prethodnu uporabu drugih priznatih instrumenata rješavanja pritužbi, uključujući one iz članka 5.

Na svakoj je državi članici da odluči:

- (a) mogu li se ti pravni instrumenti zasebno ili zajedno usmjeriti protiv više trgovaca iz istoga gospodarskog sektora;

i

- (b) mogu li se ti pravni načini usmjeriti protiv nositelja pravila postupanja kada predmetna pravila postupanja promiču nepridržavanje pravnih zahtjeva.”

5. Članak 7. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„1. Ova Direktiva ne sprečava države članice da zadrže ili usvoje odredbe koje bi trgovcima i njihovim konkurentima na tržištu osigurale širu zaštitu s obzirom na zavaravajuće oglašavanje.”

(*) SL L 149, 11.6.2005., str. 22.”

Članak 15.

Izmjene direktiva 97/7/EZ i 2002/65/EZ

1. Članak 9. Direktive 97/7/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Prodaja po inerciji

S obzirom na zabranu prodaje po inerciji, utvrđenu u Direktivi 2005/29/EZ od 11. svibnja 2005. Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu (*), države članice poduzimaju mjere neophodne za izuzimanje potrošača od davanja naknade u slučajevima slanja proizvoda bez narudžbe potrošača, pri čemu izostanak odgovora ne znači pristanak.

(*) SL L 149, 11.6.2005., str. 22.”

2. Članak 9. Direktive 2002/65/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

S obzirom na zabranu pasivne prodaje, utvrđenu u Direktivi 2005/29/EZ od 11. svibnja 2005. Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu (*), i ne dovodeći u pitanje odredbe zakonodavstava država članica o prešutnom obnavljanju ugovora na daljinu, ako takva pravila dopuštaju prešutno obnavljanje, države članice poduzimaju mjere za izuzimanje potrošača od svake obveze u slučaju slanja proizvoda bez narudžbe potrošača, gdje izostanak odgovora ne znači pristanak.

(*) SL L 149, 11.6.2005., str. 22.”

Članak 16.

Izmjene Direktive 98/27/EZ i Uredbe (EZ) br. 2006/2004

1. U Prilogu Direktivi 98/27/EZ točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).”

2. U Prilogu Uredbi (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za provedbu zakona o zaštiti potrošača (Uredba o suradnji u zaštiti potrošača) ⁽¹⁾ dodaje se sljedeća točka:

„16. Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).”

Članak 17.

Informiranje

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za informiranje potrošača o nacionalnom pravu kojim se prenosi ova Direktiva i, ako je primjereno, potiču trgovce i nositelje pravila postupanja da potrošače informiraju o svojim pravilima postupanja.

Članak 18.

Preispitivanje

1. Do 12. lipnja 2011. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću sveobuhvatno izvješće o primjeni ove Direktive, posebno članka 3. stavka 9. i članka 4. te Priloga I., zatim o opsegu daljnjeg usklađivanja i pojednostavljenja prava Zajednice u području zaštite potrošača i, uzimajući u obzir članak 3. stavak 5., o svim mjerama koje treba poduzeti na razini Zajednice kako bi se osiguralo održavanje odgovarajućih razina zaštite potrošača. Izvješće će, ako je to potrebno, biti popraćeno prijedlogom za reviziju ove Direktive ili drugih relevantnih dijelova prava Zajednice.

2. U skladu s Ugovorom, nakon što Komisija predstavi eventualni prijedlog podnesen prema stavku 1., Europski parlament i Vijeće nastoje donijeti odluku u roku od dvije godine

Članak 19.

Prenošenje

Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 12. lipnja 2007. One o tome odmah obavješćuju Komisiju, a o eventualnim naknadnim izmjenama obavješćuju je bez odgode.

⁽¹⁾ SL L 364, 9.12.2004., str. 1.

One te mjere primjenjuju do 12. prosinca 2007. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

Članak 21.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. svibnja 2005.

Članak 20.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. P. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće

Predsjednik

N. SCHMIT

PRILOG I.

POSLOVNA PRAKSA KOJA SE U SVIM OKOLNOSTIMA SMATRA NEPOŠTENOM

Zavaravajuća poslovna praksa:

1. Tvrdnja da je trgovac potpisnik pravila postupanja iako to nije slučaj.
2. Isticanje zaštitnog znaka, znaka kvalitete ili istovjetnog znaka bez potrebnog odobrenja.
3. Tvrdnja da je pravila postupanja usvojilo javno ili drugo tijelo iako to nije slučaj.
4. Tvrdnja da je trgovca (uključujući njegovu poslovnu praksu) ili proizvod odobrilo ili preporučilo ili potvrdilo neko javno ili drugo tijelo, iako to nije slučaj, odnosno takva tvrdnja u slučaju kada on ne udovoljava zahtjevima za izdavanje tog odobrenja, preporuke ili dopuštenja.
5. Pozivanje na kupnju proizvoda po naznačenoj cijeni, bez isticanja činjenice da trgovac ima opravdane razloge vjerovati da neće moći ponuditi isporuku tih ili ekvivalentnih proizvoda po navedenoj cijeni, u vrijeme i u količini koji su razumni s obzirom na proizvod, opseg oglašavanja proizvoda i ponuđenu cijenu, odnosno da neće moći osigurati da ih isporuči drugi trgovac (oglašavanje radi namamljivanja).
6. Pozivanje na kupnju proizvoda po naznačenoj cijeni, a zatim:
 - (a) odbijanje pokazivanja oglašenog predmeta potrošačima;
 - ili
 - (b) odbijanje prihvaćanja narudžbe ili isporuke unutar razumnog vremena;
 - ili
 - (c) pokazivanje manjkavog primjerka;s namjerom promoviranja različitog proizvoda (namamljivanje i zamjena).
7. Lažno izjavljivanje da će proizvod biti raspoloživ samo na vrlo ograničeno vrijeme, odnosno da će biti raspoloživ po posebnim uvjetima i na vrlo ograničeno vrijeme, s ciljem iznuđivanja neposredne odluke i oduzimanja potrošaču dostatne prilike ili vremena da izvrši informirani izbor.
8. Preuzimanje obveze pružanja poslijeprodajnih usluga potrošaču s kojim je trgovac komunicirao prije posla na jeziku koji nije službeni jezik države članice u kojoj se trgovac nalazi, a zatim davanje na raspolaganje takve usluge, ali na drugom jeziku, a da se to jasno ne objavi potrošaču prije nego što je sklopio posao.
9. Izjavljivanje odnosno na drugi način stvaranje dojma da se proizvod može zakonito prodati iako to nije slučaj.

10. Predstavljanje prava koja potrošaču pripadaju prema zakonu kao posebnost ponude trgovca.
11. Korištenje uredničkog sadržaja u sredstvima priopćavanja radi promidžbe proizvoda koju je trgovac platio, a da to nije jasno naznačeno u sadržaju, odnosno slika ili zvukova za koje potrošač može jasno prepoznati da je riječ o promidžbi. To ne dovodi u pitanje Direktivu Vijeća 89/552/EEZ ⁽¹⁾.
12. Bitno netočna tvrdnja u vezi s prirodom i opsegom rizika za osobnu sigurnost potrošača ili njegove obitelji ako potrošač ne kupi proizvod.
13. Promidžba proizvoda sličnog proizvodu određenog proizvođača na takav način da se potrošača svjesno zavarava kako bi vjerovao da je proizvod proizveo isti proizvođač, iako to nije slučaj.
14. Uspostavljanje, vođenje ili promidžba piramidalnog sustava promidžbe, pri čemu potrošač daje ulog kako bi mogao dobiti određenu naknadu, i to prije svega zbog toga jer je uveo u sustav nove potrošače, a ne zbog toga jer je kupio ili konzumirao proizvod.
15. Tvrdnja da će trgovac prestati s prodajom ili preseliti u drugi prostor iako to nije slučaj.
16. Tvrdnja da proizvodi omogućuju dobivanje nagrada u igrama na sreću.
17. Lažna tvrdnja da proizvod omogućuje izlječenje bolesti, disfunkcionalnosti ili malformacija.
18. Pružanje bitno netočnih informacija o tržišnim uvjetima odnosno o dostupnosti proizvoda, s namjerom poticanja potrošača da kupi proizvod po uvjetima koji su nepovoljniji od uobičajenih tržišnih uvjeta.
19. Tvrdnja u okviru poslovne prakse da se raspisuje nagradna igra ili promocija, a da se ne dodijeli opisana nagrada ili njezin razumni ekvivalent.
20. Opisivanje proizvoda oznakama „gratis“, „besplatno“, „bez naknade“ i slično ako potrošač mora za taj proizvod platiti bilo koji iznos različit od neizbježivih troškova odgovaranja na poslovnu praksu, troškova preuzimanja ili dostave proizvoda.
21. Uvrštavanje u promidžbene materijale računa ili nekog drugog zahtjeva za plaćanje kojim se kod potrošača stvara dojam da je već naručio oglašavani proizvod koji se nudi iako to nije slučaj.
22. Lažna tvrdnja odnosno stvaranje dojma da trgovac ne djeluje u okviru svoje poslovne djelatnosti, odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja ili lažno predstavljanje trgovca kao potrošača.
23. Stvaranje lažnog dojma da su poslijeprodajne usluge vezane uz proizvod raspoložive i u državi članici koja nije ona država članica u kojoj se proizvod prodaje.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 89/552/EEZ od 3. listopada 1989. o koordinaciji određenih odredaba predviđenih zakonom ili drugim propisima država članica u pogledu obavljanja djelatnosti televizijskog emitiranja (SL L 298, 17.10.1989., str. 23.). Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 97/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 202, 30.7.1997., str. 60.).

Agresivna poslovna praksa

24. Stvaranje dojma da potrošač ne smije napustiti poslovni prostor dok ne sklopi ugovor.
25. Osobno posjećivanje potrošača u njegovu domu, ne uzimajući u obzir zamolbu potrošača da se napusti njegov dom ili da se više ne posjećuje, osim u slučaju i u mjeri u kojoj je to opravdano radi nacionalnim propisima predviđenog ispunjenja ugovorne obveze.
26. Ustrajno, a neželjeno nuđenje telefonom, faksom, e-poštom ili drugim sredstvom daljinske komunikacije, osim u slučaju i u mjeri u kojoj je to opravdano radi nacionalnim propisima predviđenog ispunjenja ugovorne obveze. To ne dovodi u pitanje članak 10. Direktive 97/7/EZ ni direktiva 95/46/EZ ⁽¹⁾ i 2002/58/EZ.
27. Traženje od potrošača koji postavlja odštetni zahtjev na temelju police osiguranja da dostavi određene dokumente koji, po razumnoj ocjeni, nisu relevantni za ocjenu opravdanosti tog zahtjeva ili sustavno izbjegavanje davanja odgovora na ustrajno dopisivanje potrošača s namjerom da se odvrati od ostvarivanja njegovih ugovornih prava.
28. Uključivanje u oglas izravnog navođenja djece na to da kupe oglašavane proizvode ili da nagovore svoje roditelje ili ostale punoljetne osobe da im kupe oglašavane proizvode. Ta odredba ne dovodi u pitanje članak 16. Direktive 89/552/EEZ o televizijskom emitiranju.
29. Zahtijevanje plaćanja proizvoda odmah ili s odgodom ili vraćanja ili čuvanja proizvoda koje je trgovac nabavio, a potrošač ih nije naručio, osim ako je proizvod zamjena nabavljena u skladu s člankom 7. stavkom 3. Direktive 97/7/EZ (prodaja po inerciji).
30. Izričito informiranje potrošača da će, ako ne kupi proizvod ili usluge, ugroziti posao ili život trgovca.
31. Stvaranje lažnog dojma da je potrošač već osvojio, da će osvojiti ili da će poduzimajući posebnu radnju osvojiti nagradu ili drugu odgovarajuću pogodnost, iako zapravo:
- nikakva nagrada ni druga odgovarajuća korist nije predviđena,
 - ili
 - je poduzimanje bilo kakve radnje u vezi s dobivanjem nagrade ili drugom odgovarajućom koristi uvjetovano određenim plaćanjem od strane potrošača ili kod potrošača uzrokuje troškove.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.). Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

PRILOG II.

ODREDBE PRAVA ZAJEDNICE KOJIMA SE ODREĐUJU PRAVILA OGLAŠAVANJA I TRŽIŠNOG KOMUNICIRANJA

Članci 4. i 5. Direktive 97/7/EZ

Članak 3. Direktive Vijeća 90/314/EEZ od 13. lipnja 1990. o putovanjima, odmorima i kružnim putovanjima u paket-aranžmanima ⁽¹⁾

Članak 3. stavak 3. Direktive 94/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 1994. o zaštiti kupaca u odnosu na određene aspekte ugovora koji se odnose na kupnju prava korištenja nepokretne imovine po načelu time-share ⁽²⁾

Članak 3. stavak 4. Direktive 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o zaštiti potrošača prilikom isticanja cijena proizvoda ponuđenih potrošačima ⁽³⁾

Članci 86. do 100. Direktive 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za ljudsku uporabu ⁽⁴⁾

Članci 5. i 6. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) ⁽⁵⁾

Članak 1. točka (d) Direktive 98/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o izmjeni Direktive Vijeća 87/102/EEZ za usklađivanje zakona i drugih propisa država članica koji se odnose na kreditiranje potrošača ⁽⁶⁾

Članci 3. i 4. Direktive 2002/65/EZ

Članak 1. stavak 9. Direktive 2001/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. siječnja 2002. o izmjeni Direktive Vijeća 85/611/EEZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) s ciljem uređivanja društava za upravljanje i pojednostavljenih prospekata ⁽⁷⁾

Članci 12. i 13. Direktive 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju u osiguranju ⁽⁸⁾

Članak 36. Direktive 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o životnom osiguranju ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ SL L 158, 23.6.1990., str. 59.

⁽²⁾ SL L 280, 29.10.1994., str. 83.

⁽³⁾ SL L 80, 18.3.1998., str. 27.

⁽⁴⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 67. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/27/EZ (SL L 136, 30.4.2004., str. 34.).

⁽⁵⁾ SL L 178, 17.7.2000., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 101, 1.4.1998., str. 17.

⁽⁷⁾ SL L 41, 13.2.2002., str. 20.

⁽⁸⁾ SL L 9, 15.1.2003., str. 3.

⁽⁹⁾ SL L 345, 19.12.2002., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 2004/66/EZ (SL L 168, 1.5.2004., str. 35.).

Članak 19. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata ⁽¹⁾

Članci 31. i 43. Direktive Vijeća 92/49/EEZ od 18. lipnja 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa o izravnom neživotnom osiguranju ⁽²⁾ (treća Direktiva o neživotnom osiguranju)

Članci 5., 7. i 8. Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje ⁽³⁾

⁽¹⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

⁽²⁾ SL L 228, 11.8.1992., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 35., 11.2.2003., str. 1.).

⁽³⁾ SL L 345, 31.12.2003., str. 64.

32006L0125

L 339/16

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

6.12.2006.

DIREKTIVA KOMISIJE 2006/125/EZ**od 5. prosinca 2006.****o prerađenoj hrani na bazi žitarica i hrani za dojenčad i malu djecu****(Tekst značajan za EGP)****(Kodificirana verzija)**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/398/EEZ od 3. svibnja 1989. o usklađivanju zakonodavstava država članica o hrani za posebne prehrambene potrebe ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 1.,

budući da:

- (1) Direktiva Komisije 96/5/EZ od 16. veljače 1996. o prerađenoj hrani na bazi žitarica i hrani za dojenčad i malu djecu ⁽²⁾ već je nekoliko puta bitno izmijenjena ⁽³⁾. Zbog jasnoće i racionalnosti tekst navedene Direktive trebalo bi kodificirati.
- (2) Prerađena hrani na bazi žitarica i hrana za dojenčad i malu djecu dio je raznolike prehrane te ne predstavlja jedini izvor hranjivih tvari u dojenčadi i male djece.
- (3) Navedena se hrana uvelike razlikuje i odražava veliku raznolikost prehrane u dojenčadi koja se prestaje dojit i male djece, koja je uvjetovana društvenim i kulturnim okolnostima unutar Zajednice.
- (4) Osnovni sastav navedene hrane mora odgovarati prehrambenim potrebama zdrave dojenčadi i male djece, kako je utvrđeno općeprihvaćenim znanstvenim podacima, vodeći pritom računa na gore navedene čimbenike.
- (5) Stoga bi trebalo utvrditi osnovne prehrambene zahtjeve sastava koje bi ove dvije opsežne kategorije hrane, nazvane prerađena hrana na bazi žitarica i dječja hrana, zadovoljavale.
- (6) Iako bi zbog prirode takvih proizvoda trebalo nametnuti niz obveznih uvjeta i drugih ograničenja vezanih uz količine vitamina, mineralnih tvari i drugih hranjivih tvari, proizvođačima bi se trebalo dopustiti da samoinicijativno dodaju ove hranjive tvari, pod uvjetom da se koriste isključivo tvari navedene u ovoj Direktivi.
- (7) Čini se kako uporaba proizvoda kojima su ove hranjive tvari dodane samoinicijativno u količinama koje se trenutačno primjenjuju u Zajednici nema za posljedicu pretjeran unos ovih hranjivih tvari u dojenčadi i male djece. Trebalo bi obratiti pažnju na daljnji razvoj situacije te prema potrebi poduzeti odgovarajuće mjere.
- (8) Različita pravila o u maksimalnim razinama ostataka pesticida u prerađenoj hrani na bazi žitarica i dječjoj hrani stvaraju prepreke u trgovini između pojedinih država članica.
- (9) Maksimalne razine ostataka pesticida propisane su Direktivom Vijeća 76/895/EEZ od 23. studenoga 1976. o utvrđivanju maksimalnih razina ostataka pesticida u i na voću i povrću ⁽⁴⁾, Direktivom Vijeća 86/362/EEZ od 24. srpnja 1986. o utvrđivanju maksimalnih razina ostataka pesticida u i na žitaricama ⁽⁵⁾, Direktivom Vijeća 86/363/EEZ od 24. srpnja 1986. o utvrđivanju maksimalnih razina ostataka pesticida u i na hrani životinjskog podrijetla ⁽⁶⁾ i Direktivom Vijeća 90/642/EEZ od 27. studenoga 1990. o utvrđivanju maksimalnih razina ostataka pesticida u i na određenim proizvodima biljnog podrijetla, uključujući voće i povrće ⁽⁷⁾, ne dovode u pitanje posebne odredbe koje vrijede za prerađenu hranu na bazi žitarica i dječju hranu.

⁽¹⁾ SL L 186, 30.6.1989., str. 27. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 49, 28.2.1996., str. 17. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/13/EZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 33.).

⁽³⁾ Vidjeti Prilog VIII. dio A.

⁽⁴⁾ SL L 340, 9.12.1976., str. 26. Ova je Direktiva stavljena izvan snage Uredbom (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

⁽⁵⁾ SL L 221, 7.8.1986., str. 37. Ova je Direktiva stavljena izvan snage Uredbom (EZ) br. 396/2005.

⁽⁶⁾ SL L 221, 7.8.1986., str. 43. Ova je Direktiva stavljena izvan snage Uredbom (EZ) br. 396/2005.

⁽⁷⁾ SL L 350, 14.12.1990., str. 71. Ova je Direktiva stavljena izvan snage Uredbom (EZ) br. 396/2005.

- (10) Uzimajući u obzir međunarodne obveze Zajednice, u slučajevima kad nema dovoljno znanstvenih dokaza, načelo predostrožnosti omogućuje Zajednici da privremeno usvoji mjere na temelju raspoloživih podataka, dok se ne napravi procjena rizika te ponovno, u razumnom vremenskom roku, preispitaju te mjere.
- (11) Na temelju obaju mišljenja Znanstvenog odbora za hranu od 19. rujna 1997. i 4. lipnja 1998. trenutačno postoji sumnja u prikladnost postojećih vrijednosti prihvatljivog dnevnog unosa, (ADI), pesticida i njihovih ostataka radi zaštite zdravlja dojenčadi i male djece. Stoga, kad se radi o hrani za posebne prehrambene potrebe za dojenčad i malu djecu, primjereno je usvojiti vrlo niske skupne dopuštene razine za sve pesticide dok se ne napravi znanstven pregled i procjena svake pojedine tvari. Ova vrlo niska skupna dopuštena razina trebala bi se utvrditi na 0,01 mg/kg, što je u uobičajenoj praksi najniža razina detekcije.
- (12) Trebalo bi zahtijevati stroga ograničenja za ostatke pesticida. Pažljivim odabirom sirovina te uz pretpostavku da prerađena hrana na bazi žitarica i dječja hrana prolaze kroz obuhvatnu preradu tijekom proizvodnje, moguće je proizvesti proizvode koji sadržavaju vrlo male razine ostataka pesticida. Međutim, kad se radi o malom broju pesticida, odnosno, njihovim metabolitima, čak i maksimalno dopuštena razina za ostatke pesticida od 0,01 mg/kg može u najgorim okolnostima dovesti do neprihvatljivog dnevnog unosa, (ADI), u dojenčadi i male djece. To vrijedi za pesticide ili njihove metabolite čiji je prihvatljiv dnevni unos, (ADI), niži od 0,0005 mg/kg tjelesne težine.
- (13) Ovom se Direktivom utvrđuje načelo zabrane primjene ovih pesticida u proizvodnji poljoprivrednih proizvoda namijenjenih za prerađenu hranu na bazi žitarica i dječju hranu. Ova zabrana međutim ne jamči nužno nestanak pesticida, budući da neki pesticidi onečišćuju okoliš te se njihovi ostaci mogu također naći u navedenim proizvodima.
- (14) Zdravlje dojenčadi i male djece bolje će se zaštititi uvođenjem dodatnih zahtjeva koje bi trebalo provoditi putem laboratorijske analize bez obzira na podrijetlo proizvoda.
- (15) Većina je pesticida s ADI-em nižim od 0,0005 mg/kg tjelesne težine već zabranjena u Zajednici. Primjenjujući najnaprednije metode analize, zabranjeni pesticidi ne bi se trebali pronaći u prerađenoj hrani na bazi žitarica i dječjoj hrani. Međutim, neki se pesticidi sporo razgrađuju i još uvijek onečišćuju okoliš. Njihova je prisutnost u prerađenoj hrani na bazi žitarica i dječjoj hrani moguća čak i kad nisu korišteni. U smislu kontrole, trebalo bi slijediti ujednačen pristup.
- (16) Do donošenja odluka Komisije o ispunjavanju sigurnosnih uvjeta iz članka 5. Direktive Vijeća 91/414/EEZ od 15. srpnja 1991. o stavljanju sredstava za zaštitu bilja na tržište ⁽¹⁾ trebalo bi dopustiti nastavak primjene odobrenih pesticida, sve dok njihove razine ne prelaze maksimalno dopuštene razine utvrđene ovom Direktivom. Potonje bi trebalo utvrditi na razine kojima se jamči da čak i u najgorim okolnostima njihove pojedinačne vrijednosti ADI-a, u dojenčadi i djece neće biti premašene.
- (17) Uporabu novih sastojaka hrane trebalo bi postaviti horizontalno za svu hranu u određenoj mjeri.
- (18) Ovom se Direktivom odražavaju trenutačna saznanja o obuhvaćenim proizvodima. Postupkom iz članka 13. stavka 2. Direktive 89/398/EEZ trebalo bi odlučiti o eventualnim izmjenama kojima bi se unijele inovacije utemeljene na znanstvenom i tehničkom napretku.
- (19) S obzirom na osobe kojima su ovi proizvodi namijenjeni, trebalo bi odrediti nužne mikrobiološke kriterije i maksimalno dopuštene razine za kontaminante.
- (20) Na temelju članka 7. stavka 1. Direktive 89/398/EEZ, hrana obuhvaćena ovom Direktivom podliježe općim pravilima propisanim Direktivom 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o usklađivanju zakonodavstava država članica o označivanju, prezentiranju i oglašavanju hrane ⁽²⁾.
- (21) Prema potrebi bi trebalo usvajati i proširivati dopune i iznimke općih pravila iz ove Direktive.
- ⁽¹⁾ SL L 230, 19.8.1991., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 396/2005.
- ⁽²⁾ SL L 109, 6.5.2000., str. 29. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/89/EZ (SL L 308, 25.11.2003., str. 15.).

- (22) Zbog prirode i namjene hrane obuhvaćene ovom Direktivom posebno je potrebno istaknuti hranjivu vrijednost kroz energetska svojstva i glavne hranjive tvari koje ona sadržava. S druge strane, radi sprečavanja neprikladne primjene koja može ugroziti zdravlje dojenčadi, trebalo bi navesti način primjene u skladu s točkom 9. članka 3. stavka 1. i člankom 11. Direktive 2000/13/EZ.
- (23) Obzirom da se tvrdnje koje nisu izričito zabranjene mogu isticati za spomenute proizvode u skladu s pravilima koja vrijede za svu hranu, one bi prema potrebi trebale uzeti u obzir kriterije sastava navedene u ovoj Direktivi.
- (24) U skladu s člankom 4. Direktive 89/398/EEZ, zatraženo je mišljenje o odredbama koje bi lako mogle utjecati na javno zdravlje.
- (25) Mjere predviđene ovom Direktivom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja.
- (26) Ovom se Direktivom ne bi trebalo dovoditi u pitanje obveze država članica koje se odnose na vremenske rokove za prenošenje direktiva iz Priloga VIII. dijela B u nacionalno zakonodavstvo,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Ova je Direktiva „posebna Direktiva” u smislu članka 4. stavka 1. Direktive 89/398/EEZ.

2. Ova Direktiva obuhvaća hranu za posebne prehrambene potrebe koje zadovoljavaju određene zahtjeve zdrave dojenčadi i male djece u Zajednici, te su namijenjene dojenčadi koja se prestaje dojit i maloj djeci kao dodatak njihovoj prehrani i/ili radi njihovog postupnog prilagođavanja uobičajenoj hrani. One obuhvaćaju:

- (a) „prerađenu hranu na bazi žitarica” koja se dijeli na sljedeće četiri skupine:
- jednostavne žitarice koje se pripremaju ili se moraju pripremiti s mlijekom ili drugim odgovarajućim hranjivim tekućinama;
 - žitarice s dodatkom hrane bogate bjelanjčevinama, koje se pripremaju ili se moraju pripremiti s vodom ili drugom tekućinom koja ne sadrži bjelanjčevine;

iii. tjestenina koja se konzumira nakon kuhanja u kipućoj vodi ili drugim odgovarajućim tekućinama;

iv. dvopeci i keksi koji se konzumiraju izravno ili nakon drobljenja uz dodatak vode, mlijeka ili odgovarajućih tekućina;

(b) „dječja hrana” osim prerađene hrane na bazi žitarica.

3. Ova se Direktiva ne odnosi na mlijeko namijenjeno maloj djeci.

Članak 2.

U smislu ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) pojam „dojenčad” znači djeca do 12 mjeseci starosti;

(b) pojam „mala djeca” znači djeca u dobi od jedne do tri godine;

(c) pojam „ostatak pesticida” znači ostatak sredstva za zaštitu bilja u smislu točke 1. članka 2. Direktive 91/414/EEZ, uključujući metabolite i proizvode koji rezultiraju raspadaњem odnosno kemijskom reakcijom, a koji se nalaze u prerađenoj hrani na bazi žitarica i dječjoj hrani.

Članak 3.

Države članice osiguravaju da se proizvodi navedeni u članku 1. stavku 2. stavljaju na tržište Zajednice samo ako su u skladu s pravilima propisanim ovom Direktivom.

Članak 4.

Prerađena hrana na bazi žitarica i dječja hrana proizvode se od sastojaka za koje je na temelju općeprihvaćenih znanstvenih saznanja potvrđeno da su prikladni za posebne prehrambene potrebe dojenčadi i male djece.

Članak 5.

1. Prerađena hrana na bazi žitarica zadovoljava kriterije sastava iz Priloga I.

2. Dječja hrana opisana u Prilogu II. zadovoljava kriterije sastava iz tog Priloga.

Članak 6.

U proizvodnji prerađene hrane na bazi žitarica i dječje hrane smiju se dodavati jedino hranjive tvari navedene u Prilogu IV.

Kriteriji čistoće ovih tvari propisuju se naknadno.

Članak 7.

1. Prerađena hrana na bazi žitarica i dječja hrana ne sadrže ni jednu tvar u količini koja bi mogla ugroziti zdravlje dojenčadi i male djece. Utvrđuju se maksimalno dopuštene količine za tvari koje nisu obuhvaćene stavcima 2. i 3.

2. Prerađena hrana na bazi žitarica i dječja hrana ne sadrže ostatke pojedinih pesticida u razinama koje premašuju 0,01 mg/kg, osim za tvari na koje se primjenjuju posebno propisane razine u Prilogu VI.

Analitičke metode za određivanje razina ostataka pesticida su općeprilježene standardizirane metode.

3. Pesticidi navedeni u Prilogu VII. ne koriste se u poljoprivrednim proizvodima namijenjenim za proizvodnju prerađene hrane na bazi žitarica i dječje hrane.

Međutim, u smislu službene kontrole smatra se:

(a) da pesticidi navedeni u tablici 1. Priloga VII. nisu upotrebljavani ako razina njihovog ostatka nije viša od 0,003 mg/kg. Ta razina, koja se smatra granicom kvantifikacije metode analize, redovito će se revidirati u svjetlu tehnološkog napretka;

(b) da pesticidi navedeni u tablici 2. Priloga VII. nisu upotrebljavani ako razina njihova ostatka nije viša od 0,003 mg/kg. Ta će se razina redovito revidirati u svjetlu novih saznanja o onečišćenju okoliša.

4. Maksimalno dopuštene razine ostataka iz stavka 2. i 3. vrijede za proizvode koji su spremni za uporabu, odnosno, koji su pripremljeni prema uputama proizvođača.

5. U slučaju odluke da se određene pesticide navedene u Prilogu VI. ne uvrsti kao aktivne tvari u Prilog I. Direktivi 91/414/EEZ, u skladu s tim se mijenjaju prilozima VI. i VII. ovoj Direktivi.

6. Mikrobiološki se kriteriji utvrđuju prema potrebi.

Članak 8.

1. Osim pojedinosti propisanih člankom 3. Direktive 2000/13/EZ, na oznakama ove hrane obvezno se navodi sljedeće:

(a) izjavu o dobi prikladnoj za uporabu proizvoda s obzirom na njegov sastav, teksturu ili druga posebna svojstva. Bez obzira na proizvod, dob koja se navodi ne smije biti manja od četiri mjeseca. Na proizvodima koji se preporučuju za uporabu od četvrtog mjeseca starosti može se navesti da su prikladni za tu dob, osim ako neovisni stručnjaci iz područja medicine, nutricionizma ili farmacije ili drugi stručnjaci odgovorni za skrb o majkama i djeci, ne ocijene drukčije;

(b) podatak o prisutnosti ili odsutnosti glutena, ako je dob manja od šest mjeseci navedena kao dob prikladna za uporabu proizvoda;

(c) iskoristiva energetska vrijednost izražena u kJ i kcal, te sadržaj bjelancevina, ugljikohidrata i masti, izražen u brojčanom obliku na 100 g ili 100 ml za proizvod u obliku u kojem se prodaje te, gdje je prikladno, za predloženu količinu pojedinog obroka;

(d) prosječnu količinu pojedinih mineralnih tvari i pojedinih vitamina prema posebno propisanim količinama iz Priloga I. i Priloga II., izraženu u brojčanom obliku na 100 g ili 100 ml za proizvod u obliku u kojem se prodaje te, gdje je prikladno, za predloženu količinu pojedinog obroka;

(e) upute za pravilnu pripremu i, prema potrebi, izjavu o važnosti pridržavanja tih uputa.

2. Na oznaci se mogu navoditi:

- (a) prosječna količina hranjivih tvari navedenih u Prilogu IV., kad ti navodi nisu obuhvaćeni odredbama stavka 1. točke (d), izražena u brojčanom obliku na 100 g ili 100 ml za proizvod u obliku u kojem se prodaje te prema potrebi za predloženu količinu pojedinog obroka.
- (b) osim u brojčanom obliku, podatke o vitaminima i mineralima navedenim u Prilogu V., izražene postotkom od referentnih vrijednosti, na 100 g ili 100 ml proizvoda, u obliku u kojem se prodaje te prema potrebi za količinu pojedinog obroka, pod uvjetom da su prisutne količine jednake ili više od 15 % referentnih vrijednosti.

Članak 9.

Direktiva 96/5/EZ, kako je izmijenjena direktivama navedenim u Prilogu VIII. dijelu A, stavlja se izvan snage ne dovodeći u pitanje obveze država članica koje se odnose na vremenske rokove za prenošenje direktiva iz Priloga VIII. dijela B u nacionalno zakonodavstvo.

Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu te se čitaju u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IX.

Članak 10.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 11.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. prosinca 2006.

Za Komisiju
Predsjednik

José Manuel BARROSO

PRILOG I.

OSNOVNI SASTAV PRERAĐENE HRANE NA BAZI ŽITARICA NAMIJENJENE DOJENČADI I MALOJ DJECI

Zahtjevi vezani uz hranjive tvari odnose se na proizvode koji su spremni za uporabu u obliku u kojem se javljaju na tržištu, odnosno na proizvode pripremljene prema uputi proizvođača.

1. SADRŽAJ ŽITARICA

Prerađena hrana na bazi žitarica uglavnom se priprema od jedne ili više mljevenih žitarica i/ili proizvoda iz škroba gomolja/korijena.

Udio žitarica i/ili proizvoda iz škroba gomolja/korijena ne smije biti manji od 25 % ukupne suhe tvari.

2. BJELANČEVINE

2.1. Za proizvode navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočkama ii. i iv., sadržaj bjelančevina ne smije premašivati 1,3 g/100 kJ (5,5 g/100 kcal).

2.2. Za proizvode navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočki ii., količina dodanih bjelančevina ne smije biti manja od 0,48 g/100 kJ (2 g/100 kcal).

2.3. Za kekse navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočki iv., kojima je dodana hrana bogata bjelančevinama i koji su takvima deklarirani, količina dodanih bjelančevina ne smije biti manja od 0,36 g/100 kJ (1,5 g/100 kcal).

2.4. Kemijski indeks dodane bjelančevine ne smije biti manji od 80 % referentne bjelančevine, (kazeina u smislu Priloga III.), ili omjer iskoristivosti bjelančevina, (PER), u mješavini ne smije biti manji od 70 % referentne bjelančevine. U oba slučaja dodatak aminokiselina dopušten je isključivo u svrhu poboljšanja hranjive vrijednosti mješavine bjelančevina te isključivo u omjerima potrebnim za tu svrhu.

3. UGLJIKOHIDRATI

3.1. Dodaju li se proizvodima iz članka 1. stavka 2. točke (a) podtočki i. i iv. saharoza, fruktoza, glukoza, glukozni sirup ili med, tada:

— količina dodanih ugljikohidrata iz ovih izvora ne smije biti viša od 1,8 g/100 kJ (7,5 g/100 kcal),

— količina dodane fruktoze ne smije biti viša od 0,9 g/100 kJ (3,75 g/100 kcal).

3.2. Dodaju li se proizvodima iz članka 1. stavka 2. točke (a) podtočke ii. saharoza, fruktoza, glukoza, glukozni sirup ili med, tada:

— količina dodanih ugljikohidrata iz ovih izvora ne smije biti viša od 1,2 g/100 kJ (5 g/100 kcal),

— količina dodane fruktoze ne smije biti viša od 0,6 g/100 kJ (2,5 g/100 kcal).

4. MASTI

4.1. Za proizvode navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočkama i. i iv., sadržaj masti ne smije biti viši od 0,8 g/100 kJ (3,3 g/100 kcal).

4.2. Za proizvode navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočki ii., sadržaj masti ne smije biti viši od 1,1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal). Ako je sadržaj masti viši od 0,8 g/100 kJ (3,3 g/100 kcal), tada:

— količina laurinske kiseline ne smije biti viša od 15 % ukupnog sadržaja masti,

— količina miristinske kiseline ne smije biti viša od 15 % ukupnog sadržaja masti,

— količina linolne kiseline, (u obliku glicerida = linoleata), ne smije biti manja od 70 mg/100 kJ, (300 mg/100 kcal), ni veća od 285 mg/100 kJ (1 200 mg/100 kcal).

5. MINERALNE TVARI

5.1. **Natrij**

- natrijeve se soli smiju dodavati prerađenoj hrani na bazi žitarica isključivo u tehnološke svrhe,
- sadržaj natrija u prerađenoj hrani na bazi žitarica ne smije biti viši od 25 mg/100 kJ (100 mg/100 kcal).

5.2. **Kalcij**

- 5.2.1. Za proizvode navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočki ii., količina kalcija ne smije biti niža od 20 mg/100 kJ (80 mg/100 kcal).
- 5.2.2. Za proizvode navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočki iv., proizvedene s dodatkom mlijeka, (mliječni keksi), i koji su označeni kao takvi, količina kalcija ne smije biti niža od 12 mg/100 kJ (50 mg/100 kcal).

6. VITAMINI

- 6.1. Za prerađenu hranu na bazi žitarica količina tiamina ne smije biti niža od 25 µg/100 kJ (100 µg/100 kcal).
- 6.2. Za proizvode navedene u članku 1. stavku 2. točki (a) podtočki ii. vrijede sljedeća ograničenja:

	Na 100 kJ		Na 100 kcal	
	Najmanje	Najviše	Najmanje	Najviše
Vitamin A (µg RE) ⁽¹⁾	14	43	60	180
Vitamin D (µg) ⁽²⁾	0,25	0,75	1	3

⁽¹⁾ RE = retinol ekvivalent

⁽²⁾ U obliku kolekalciferola, 10 µg kojeg odgovara 400 i.j. vitamina D.

Ova ograničenja također vrijede za vitamine A i D dodane drugoj prerađenoj hrani na bazi žitarica.

7. NAJVEĆE DOPUŠTENE KOLIČINE VITAMINA, MINERALA I ELEMENATA U TRAGOVIMA, AKO SU DODANI HRANI

Zahtjevi vezani uz hranjive tvari odnose se na proizvode koji su spremni za uporabu u obliku u kojem se stavljaju na tržište, odnosno na proizvode pripremljene prema uputi proizvođača, osim za kalij i kalcij, na koje se odnose zahtjevi za proizvode u obliku u kojem se stavljaju na tržište.

Hranjiva tvar	Najveća vrijednost na 100 kcal
Vitamin A (µg RE)	180
Vitamin E (mg α-TE) ⁽¹⁾	3
Vitamin D (µg)	3
Vitamin C (mg)	12,5/25 ⁽²⁾
Tiamin (mg)	0,5
Riboflavin (mg)	0,4
Niacin (mg NE) ⁽³⁾	4,5
Vitamin B6 (mg)	0,35
Folna kiselina (µg)	50
Vitamin B12 (µg)	0,35

Hranjiva tvar	Najveća vrijednost na 100 kcal
Pantotenska kiselina (mg)	1,5
Biotin (µg)	10
Kalij (mg)	160
Kalcij (mg)	80/180 ⁽⁴⁾ /100 ⁽⁵⁾
Magnezij (mg)	40
Željezo (mg)	3
Cink (mg)	2
Bakar (µg)	40
Jod (µg)	35
Mangan (mg)	0,6

⁽¹⁾ α-TE = d-α-tokoferol ekvivalent.

⁽²⁾ Ograničenje se odnosi na proizvode s dodatkom željeza.

⁽³⁾ NE = Niacin ekvivalenti = mg nikotinske kiseline + mg triptofana/60.

⁽⁴⁾ Ograničenje se odnosi na proizvode iz članka 1. stavka 2. točke (a) podtočaka i. i ii.

⁽⁵⁾ Ograničenje se odnosi na proizvode iz članka 1. stavka 2. točke (a) podtočke iv.

PRILOG II.

OSNOVNI SASTAV HRANE ZA DOJENČAD I MALU DJECU

Zahtjevi vezani uz hranjive tvari odnose se na proizvode koji su spremni za uporabu u obliku u kojem se javljaju na tržištu, odnosno, na proizvode pripremljene prema uputi proizvođača.

1. BJELANČEVINE

1.1. Ako su meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina jedini sastojci navedeni u nazivu proizvoda, tada:

- navedeno meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina zajedno ne smiju biti zastupljeni s manje od 40 % ukupne mase proizvoda,
- navedeno meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina pojedinačno ne smiju biti zastupljeni s manje od 25 % ukupne mase navedenog izvora bjelančevina,
- ukupna količina bjelančevina iz navedenih izvora ne smije biti manja od 1,7 g/100 kJ (7 g/100 kcal).

1.2. Ako su meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina pojedinačno ili zajedno prvi navedeni u nazivu proizvoda, bez obzira je li proizvod označen kao obrok ili ne, tada:

- navedeno meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina zajedno ne smiju biti zastupljeni s manje od 10 % ukupne mase proizvoda,
- navedeno meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina pojedinačno ne smiju biti zastupljeni s manje od 25 % ukupne mase navedenog izvora bjelančevina,
- količina bjelančevina iz navedenih izvora ne smije biti manja od 1 g/100 kJ (4 g/100 kcal).

1.3. Ako su meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina pojedinačno ili zajedno navedeni u nazivu proizvoda, ali nisu istaknuti prvi, bez obzira označava li se proizvod kao obrok ili ne, tada:

- navedeno meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina zajedno ne smiju biti zastupljeni s manje od 8 % ukupne mase proizvoda:
- navedeno meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalni izvori bjelančevina pojedinačno ne smiju biti zastupljeni s manje od 25 % ukupne mase navedenog izvora bjelančevina,
- količina bjelančevina iz navedenih izvora ne smije biti manja od 0,5 g/100 kJ (2,2 g/100 kcal).
- ukupna količina bjelančevina u proizvodu iz svih izvora ne smije biti manja od 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

1.4. Ako se u nazivu slanog prehrambenog proizvoda uz ostale sastojke navodi sir, bez obzira označava li se proizvod kao obrok ili ne, tada:

- količina bjelančevina iz mliječnih izvora ne smije biti manja od 0,5 g/100 kJ (2,2 g/100 kcal),
- ukupna količina bjelančevina u proizvodu iz svih izvora ne smije biti manja od 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

1.5. Ako se proizvod označava kao obrok, ali se ne navodi kao meso, perad, riba, iznutrice ili drugi tradicionalan izvor bjelančevina u nazivu proizvoda, tada ukupna količina bjelančevina u proizvodu iz svih izvora ne smije biti manja od 0,7 g/100 kJ (3 g/100 kcal).

1.6. Umaci koji se označavaju kao prilozi obroku izuzimaju se iz zahtjeva navedenih u točki 1.1. do uključivo točke 1.5.

1.7. Slatka dječja hrana koja u imenu navodi mliječne proizvode kao prve ili jedine sastojke ne smije sadržavati manje od 2,2 g mliječne bjelancevine/100 kcal. Ostala slatka dječja hrana izuzima se iz zahtjeva navedenih u točki 1.1. do uključivo točke 1.5.

1.8. Dodatak aminokiselina dopušten je isključivo u svrhu poboljšanja hranjive vrijednosti prisutnih bjelancevina te isključivo u omjerima potrebnim za tu svrhu.

2. UGLJIKOHIDRATI

Količina ukupnih ugljikohidrata u voću i sokovima od povrća te nektarima, jelima na bazi voća i desertima ili pudinzima ne smije biti veća od:

- 10 g/100 ml za sokove od povrća i napitke na njihovoj bazi,
- 15 g/100 ml za voćne sokove i nektare te napitke na njihovoj bazi,
- 20 g/100 g za jela na bazi voća,
- 25 g/100 g za deserte i pudinge,
- 5 g/100 g za ostale napitke koji nisu na bazi mlijeka.

3. MASTI

3.1. Za proizvode iz točke 1.1.:

Ako su meso ili sir jedini sastojci ili prvi navedeni u nazivu proizvoda, ukupna količina masti u proizvodu iz svih izvora ne smije biti veća od 1,4 g/100 kJ (6 g/100 kcal).

3.2. Za sve ostale proizvode ukupna količina masti u proizvodu iz svih izvora ne smije biti veća od 1,1 g/100 kJ (4,5 g/100 kcal).

4. Natrij

4.1. Konačan sadržaj natrija u proizvodu ne smije biti veći od 48 mg/100 kJ, (200 mg/100 kcal), ili 200 mg/100 g proizvoda. Međutim, ako je sir jedini sastojak naveden u nazivu proizvoda, konačan sadržaj natrija ne smije biti viši od 70 mg/100 kJ (300 mg/100 kcal).

4.2. Natrijeve soli ne smiju se dodavati proizvodima na bazi voća, desertima i pudinzima, osim u tehnološke svrhe.

5. VITAMINI

Vitamin C

U voćnom soku, nektaru ili soku od povrća konačan sadržaj vitamina C ne smije biti manji od 6 mg/100 kJ (25 mg/100 kcal) ili 25 mg na 100 g proizvoda.

Vitamin A

U sokovima od povrća, konačan sadržaj vitamina A u proizvodu ne smije biti manji od 25 µg RE/100 kJ (100 µg RE/100 kcal).

Vitamin A ne smije se dodavati ostaloj dječjoj hrani.

Vitamin D

Vitamin D ne smije se dodavati dječjoj hrani.

6. NAJVEĆE DOPUŠTENE KOLIČINE VITAMINA, MINERALA I ELEMENATA U TRAGOVIMA, AKO SU DODANI HRANI

Zahtjevi vezani uz hranjive tvari odnose se na proizvode koji su spremni za uporabu u obliku u kojem se stavljaju na tržište, odnosno na proizvode pripremljene prema uputi proizvođača, osim za kalij i kalcij, na koje se odnose zahtjevi za proizvode u obliku u kojem se stavljaju na tržište.

Hranjiva tvar	Najveća vrijednost na 100 kcal
Vitamin A (µg RE)	180 ⁽¹⁾
Vitamin E (mg α-TE)	3
Vitamin C (mg)	12,5/25 ⁽²⁾ /125 ⁽³⁾
Tiamin (mg)	0,25
Riboflavin (mg)	0,4
Niacin (mg NE)	4,5
Vitamin B6 (mg)	0,35
Folna kiselina (µg)	50
Vitamin B12 (µg)	0,35
Pantotenska kiselina (mg)	1,5
Biotin (µg)	10
Kalij (mg)	160
Kalcij (mg)	80
Magnezij (mg)	40
Željezo (mg)	3
Cink (mg)	2
Bakar (µg)	40
Jod (µg)	35
Mangan (mg)	0,6

⁽¹⁾ U skladu s odredbama točke 5.

⁽²⁾ Ograničenje se odnosi na proizvode s dodatkom željeza.

⁽³⁾ Ograničenje se odnosi na jela na bazi voća, voćne sokove, nektare i sokove od povrća.

PRILOG III.

SASTAV AMINOKISELINA U KAZEINU

(g na 100 g bjelancevine)	
Arginin	3,7
Cistin	0,3
Histidin	2,9
Izoleucin	5,4
Leucin	9,5
Lizin	8,1
Metionin	2,8
Fenilalanin	5,2
Treonin	4,7
Triptofan	1,6
Tirozin	5,8
Valin	6,7

PRILOG IV.

HRANJIVE TVARI

1. VITAMINI

Vitamin A

Retinol

Retinil-acetat

Retinil-palmitat

Beta-karoten

Vitamin D

Vitamin D2 (= ergokalciferol)

Vitamin D3 (= kolekalciferol)

Vitamin B1

Tiamin-hidroklorid

Tiamin-mononitrat

Vitamin B2

Riboflavin

Natrijev riboflavin-5'-fosfat

Niacin

Nikotinamid

Nikotinska kiselina

Vitamin B6

Piridoksin-hidroklorid

Piridoksin-5-fosfat

Piridoksin-dipalmitat

Pantotenska kiselina

Kalcijev D-pantotenat

Natrijev D-pantotenat

Dekspantenol

Folat

Folna kiselina

Vitamin B12

Cijanokobalmin

Hidroksikobalamin

Biotin

D-biotin

Vitamin C

L-askorbinska kiselina

Natrijev L-askorbat

Kalcijev L-askorbat

6-palmitil-L-askorbinska kiselina (askorbil-palmitat)

Kalijev askorbat

Vitamin K

Filokinon (Fitomenadion)

Vitamin E

D-alfa-tokoferol

DL-alfa-tokoferol

D-alfa-tokoferol acetat

DL-alfa-tokoferol acetat

2. AMINOKISELINE

L-arginin	} i njihovi hidrokloridi
L-cistin	
L-histidin	
L-izoleucin	
L-leucin	
L-lizin	
L-cistein	

L-metionin

L-fenilalanin

L-treonin

L-triptofan

L-tirozin

L-valin

3. OSTALO

Kolin

Kolin-klorid

Kolin-citrat

Kolin-bitartrat

Inositol

L-karnitin

L-karnitin hidroklorid

4. MINERALNE SOLI I ELEMENTI U TRAGOVIMA

Kalcij

Kalcijev karbonat

Kalcijev klorid

Kalcijeve soli limunske kiseline

Kalcijev glukonat

Kalcijev glicerofosfat

Kalcijev laktat

Kalcijev oksid

Kalcijev hidroksid

Kalcijeve soli ortofosforne kiseline

Magnezij

Magnezijev karbonat

Magnezijev klorid

Magnezijske soli limunske kiseline

Magnezijev glukonat

Magnezijev oksid

Magnezijev hidroksid

Magnezijske soli ortofosforne kiseline

Magnezijev sulfat

Magnezijev laktat

Magnezijev glicerofosfat

Kalij

Kalijev klorid

Kalijeve soli limunske kiseline

Kalijev glukonat

Kalijev laktat

Kalijev glicerofosfat

Željezo

Željezov citrat

Željezov amonijev citrat

Željezov glukonat

Željezov laktat

Željezov sulfat

Željezov fumarat

Željezov difosfat (željezov pirofosfat)

Elementarno željezo (reducirano karbonilom, vodikom i elektrolitički)

Željezov saharat

Natrijev željezov difosfat

Željezov karbonat

Bakar

Bakar-lizin kompleks

Bakrov karbonat

Bakrov citrat

Bakrov glukonat

Bakrov sulfat

Cink

Cinkov acetat

Cinkov klorid

Cinkov citrat

Cinkov laktat

Cinkov sulfat

Cinkov oksid

Cinkov glukonat

Mangan

Manganov karbonat

Manganov klorid

Manganov citrat

Manganov glukonat

Manganov sulfat

Manganov glicerofosfat

Jod

Natrijev jodid

Kalijev jodid

Kalijev jodat

Natrijev jodat

PRILOG V.

REFERENTNE VRIJEDNOSTI ZA OZNAČAVANJE HRANJIVE VRIJEDNOSTI HRANE NAMIJENJENE
DOJENČADI I MALOJ DJECI

Hranjiva tvar	Referentna vrijednost
Vitamin A	(µg) 400
Vitamin D	(µg) 10
Vitamin C	(mg) 25
Tiamin	(mg) 0,5
Riboflavin	(mg) 0,8
Ekvivalenti niacina	(mg) 9
Vitamin B6	(mg) 0,7
Folat	(µg) 100
Vitamin B12	(µg) 0,7
Kalcij	(mg) 400
Željezo	(mg) 6
Cink	(mg) 4
Jod	(µg) 70
Selen	(µg) 10
Bakar	(mg) 0,4

PRILOG VI.

MAKSIMALNO DOPUŠTENE RAZINE OSTATAKA PESTICIDA ILI NJIHOVIH METABOLITA U PRERAĐENOJ HRANI NA BAZI ŽITARICA I DJEČJOJ HRANI

Kemijski naziv tvari	Maksimalno dopuštena razina ostatka (mg/kg)
Kadusafos	0,006
Demeton-S-metil/demeton-S-metil sulfon/oksidemeton-metil (zasebno ili u kombinaciji, izražen kao demeton-S-metil)	0,006
Etoprofos	0,008
Fipronil (zbroy fipronila i fipronil-desulfinila, izražen kao fipronil)	0,004
Propineb/propilenetioureja (zbroy propineba i propilenetioureje)	0,006

PRILOG VII.

**PESTICIDI KOJI SE NE SMIJU RABITI U POLJOPRIVREDNIM PROIZVODIMA NAMIJENJENIM ZA
PROIZVODNJU PRERAĐENE HRANE NA BAZI ŽITARICA I DJEČJE HRANE**

Tablica 1.

Kemijski naziv tvari (objašnjenje ostatka)
Disulfoton (zbroj disulfotona, disulfoton sulfoksida i disulfoton sulfona, izražen kao disulfoton)
Fensulfotion (zbroj fensulfotiona, njegovog kisikovog analoga i njihovih sulfona, izražen kao fensulfotion)
Fentin, izražen kao trifeniltinov kation
Haloksifop (zbroj haloksifopa, njegovih soli i estera, uključujući konjugate, izražen kao haloksifop)
Heptaklor i <i>trans</i> -heptaklor epoksid, izražen kao heptaklor
Heksaklorbenzen
Nitrofen
Ometoat
Terbufos (zbroj terbufosa, njegovog sulfoksida i sulfona, izražen kao terbufos)

Tablica 2.

Kemijski naziv tvari
Aldrin i dieldrin, izraženi kao dieldrin
Endrin

PRILOG VIII.

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage s naknadnim izmjenama
(na koju se poziva članak 9.)

Direktiva Komisije 96/5/EZ	(SL L 49, 28.2.1996., str. 17.)
Direktiva Komisije 98/36/EZ	(SL L 167, 12.6.1998., str. 23.)
Direktiva Komisije 1999/39/EZ	(SL L 124, 18.5.1999., str. 8.)
Direktiva Komisije 2003/13/EZ	(SL L 41, 14.2.2003., str. 33.)

DIO B

Popis rokova za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo
(na koje se poziva članak 9.)

Direktiva	Vremenski rok za prenošenje	Dozvola za trgovinu proizvodima koji su u skladu s odredbama ove Direktive	Zabrana trgovine proizvodima koji nisu u skladu s odredbama ove Direktive
96/5/EZ	30. rujna 1997.	1. listopada 1997.	31. ožujka 1999.
98/36/EZ	31. prosinca 1998.	1. siječnja 1999.	1. siječnja 2000.
1999/39/EZ	30. lipnja 2000.	30. lipnja 2000.	1. srpnja 2002.
2003/13/EZ	6. ožujka 2004.	6. ožujka 2004.	6. ožujka 2005.

PRILOG IX.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 96/5/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavci 1., 2. i 3.	Članak 1. stavci 1., 2. i 3.
Članak 1. stavak 4., uvodne riječi	Članak 2., uvodne riječi
Članak 1. stavak 4. prva alineja	Članak 2. točka (a)
Članak 1. stavak 4. druga alineja	Članak 2. točka (b)
Članak 1. stavak 4. treća alineja	Članak 2. točka (c)
Članak 2.	Članak 3.
Članak 3.	Članak 4.
Članak 4.	Članak 5.
Članak 5.	Članak 6.
Članak 6. stavak 1.	Članak 7. stavak 1.
Članak 6. stavak 2. prvi podstavak	Članak 7. stavak 2. prvi podstavak
Članak 6. stavak 2. drugi podstavak	Članak 7. stavak 4.
Članak 6. stavak 2. treći podstavak	Članak 7. stavak 2. drugi podstavak
Članak 6. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, uvodne riječi	Članak 7. stavak 3., uvodne riječi
Članak 6. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, podtočka i.	Članak 7. stavak 3. točka (a)
Članak 6. stavak 3. točka (a) prvi podstavak, podtočka ii.	Članak 7. stavak 3. točka (b)
Članak 6. stavak 3. točka (a) drugi podstavak	Članak 7. stavak 4.
Članak 6. stavak 3. točka (b)	Članak 7. stavak 5.
Članak 6. stavak 4.	Članak 7. stavak 6.
Članak 7.	Članak 8.
Članak 8.	—
—	Članak 9.
Članak 9.	Članak 10.
Članak 10.	Članak 11.
Prilog I., uvodne riječi	Prilog I., uvodne riječi
Prilog I., točke 1., 2. i 3.	Prilog I., točke 1., 2. i 3.
Prilog I., točka 4.	Prilog I., točka 4.
Prilog I., točka 4.1.	Prilog I., točka 4.1.
Prilog I., točka 4.2.	Prilog I., točka 4.2.
Prilog I., točka 4.2.(a)	Prilog I., točka 4.2., prva alineja

Prilog I., točka 4.2.(b)	Prilog I., točka 4.2., druga alineja
Prilog I., točka 4.2.(c)	Prilog I., točka 4.2., treća alineja
Prilog I., točke 5. i 6.	Prilog I., točke 5. i 6.
Prilog II., uvodne riječi	Prilog II., uvodne riječi
Prilog II., točka 1.	Prilog II., točka 1.
Prilog II., točke 1.1.-1.3.	Prilog II., točke 1.1.-1.3.
Prilog II., točka 1.3. (a)	Prilog II., točka 1.4.
Prilog II., točka 1.4.	Prilog II., točka 1.5.
Prilog II., točka 1.4. (a)	Prilog II., točka 1.6.
Prilog II., točka 1.4.(b)	Prilog II., točka 1.7.
Prilog II., točka 1.5.	Prilog II., točka 1.8.
Prilog II., točke 2.-5.	Prilog II., točke 2.-5.
Prilog III.	Prilog III.
Prilog IV.	Prilog IV.
Prilog V.	Prilog V.
Prilog VI.	Prilog I., točka 7. i Prilog II., točka 6.
Prilog VII.	Prilog VI.
Prilog VIII.	Prilog VII.
—	Prilog VIII.
—	Prilog IX.

32007R0834

20.7.2007.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 189/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 834/2007**od 28. lipnja 2007.****o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91**

VIJEĆE EUROPSKE ZAJEDNICE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 37.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Ekološka je proizvodnja sveobuhvatni sustav upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i proizvodnjom hrane koji ujedinjuje najbolju praksu zaštite okoliša, visoku razinu biološke raznolikosti, očuvanje prirodnih resursa, primjenu visokih standarda za dobrobit životinja i proizvodne metode koje su prikladne s obzirom na to da neki potrošači prednost daju proizvodima proizvedenim uz primjenu prirodnih tvari i procesa. Prema tome, ekološka proizvodnja u društvu ima dvostruku ulogu, pri čemu s jedne strane opskrbljuje specifično tržište odgovarajući na potražnju potrošača za ekološkim proizvodima, a s druge strane osigurava javna dobra koja doprinose zaštiti okoliša i dobrobiti životinja, kao i ruralnom razvoju.
- (2) Udio sektora ekološke poljoprivrede u većini država članica se povećava. Posljednjih godina potražnja potrošača u značajnom je porastu. Nedavne reforme zajedničke poljoprivredne politike s naglaskom na tržišnu orijentaciju i isporuku kvalitetnih proizvoda koji ispunjavaju zahtjeve potrošača mogle bi još više potaknuti razvoj tržišta ekoloških poljoprivrednih proizvoda. S tim u skladu zakonodavstvo o ekološkoj proizvodnji ima sve važniju ulogu u okviru poljoprivredne politike i tijesno je povezano s promjenama na poljoprivrednim tržištima.
- (3) Pravni okvir Zajednice unutar kojeg se uređuje sektor ekološke proizvodnje trebao bi imati za cilj osiguranje poštenog tržišnog natjecanja i pravilnog funkcioniranja

unutarnjeg tržišta ekoloških proizvoda te održavanje i opravdavanje povjerenja potrošača u proizvode koji su označeni kao ekološki. Nadalje bi trebao imati za cilj osiguravanje uvjeta u kojima se ovaj sektor može dalje razvijati u skladu s promjenama u proizvodnji i na tržištu.

- (4) U Komunikaciji Komisije Vijeću i Europskom parlamentu o Europskom planu djelovanja za ekološku hranu i ekološki uzgoj predlaže se poboljšanje i jačanje standarda Zajednice i zahtjeva u pogledu uvoza i inspekcija. U svojim zaključcima od 18. listopada 2004. Vijeće je od Komisije zatražilo da preispita pravni okvir Zajednice za ovo područje u svrhu njegovog pojednostavljenja i sveukupne usklađenosti te da utvrdi načela koja će potaknuti usklađivanje standarda i, po mogućnosti, izbacivanje nepotrebnih pojedinosti.
- (5) Zato je primjereno jasnije odrediti ciljeve, načela i pravila koji će se primjenjivati na ekološku proizvodnju i na taj način doprinijeti transparentnosti i jačanju povjerenja potrošača kao i jedinstvenom poimanju ekološke proizvodnje.
- (6) Radi toga Uredbu Vijeća (EEZ) br. 2092/91 od 24. lipnja 1991. o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda i označivanju tako proizvedenih poljoprivrednih proizvoda i hrane ⁽²⁾ trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti novom uredbom.
- (7) Trebalo bi utvrditi opći okvir Zajednice za pravila ekološke proizvodnje u uzgoju bilja, životinja i proizvoda akvakulture, uključujući pravila o sakupljanju samoniklog bilja i algi, pravila o preusmjeravanju na ekološku proizvodnju, kao i pravila o preradi hrane, uključujući vino,

⁽¹⁾ Mišljenje dano 22. svibnja 2007. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ SL L 198, 22.7.1991., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 394/2007 (SL L 98, 13.4.2007., str. 3.).

- hranu za životinje i ekološki kvasac. Komisija bi trebala odobriti upotrebu proizvoda i tvari te utvrditi metode koje će se primjenjivati u ekološkom uzgoju i prerađi ekološke hrane.
- (8) Trebalo bi još više olakšati razvoj ekološke proizvodnje, osobito poticanjem upotrebe novih tehnika i tvari koje su prikladnije za ekološku proizvodnju.
- (9) Genetski modificirani organizmi (GMO-i) i proizvodi proizvedeni od ili pomoću GMO-a nespojivi su s pojmom ekološke proizvodnje i predodžbom koju o ekološkim proizvodima imaju potrošači. Zato ih se ne bi trebalo upotrebljavati u ekološkom uzgoju ili u prerađi ekoloških proizvoda.
- (10) Cilj je da prisutnost GMO-a u ekološkim proizvodima bude što je moguće manja. Postojeći pragovi koji se primjenjuju pri označivanju proizvoda predstavljaju gornje granice koje se isključivo povezuju sa slučajnim i tehnički neizbježnom prisutnošću GMO-a.
- (11) Ekološki bi se uzgoj, prije svega, trebao oslanjati na obnovljive izvore u okviru lokalno organiziranih poljoprivrednih sustava. Da bi se upotreba neobnovljivih izvora svela na minimum, otpad i nusproizvode biljnog i životinjskog podrijetla trebalo bi reciklirati kako bi se hranjive tvari vratile u zemlju.
- (12) Ekološka bi proizvodnja bilja trebala doprinositi održanju i povećanju plodnosti i sprečavanju erozije tla. Biljke bi, prije svega, trebale dobivati hranu kroz eko-sustav tla, a ne iz topivih umjetnih gnojiva koja se tlu dodaju.
- (13) Bitni elementi sustava upravljanja ekološkom proizvodnjom bilja su održavanje plodnosti tla, izbor biljnih vrsta i sorti, višegodišnji plodored, recikliranje ekoloških materijala i tehnike obrade tla. Dodatna gnojiva, poboljšivače tla i sredstva za zaštitu bilja trebalo bi koristiti samo ako su u skladu s ciljevima i načelima ekološke proizvodnje.
- (14) Stočarska proizvodnja od temeljnog je značaja za organizaciju poljoprivredne proizvodnje na ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima, budući da osigurava potrebne organske i hranjive tvari za obrađivanu zemlju i u skladu s tim doprinosi poboljšanju tla te razvoju održive poljoprivrede.
- (15) Da bi se izbjeglo onečišćenje okoliša, posebno prirodnih resursa kao što su tlo i voda, ekološka stočarska proizvodnja u načelu bi trebala osigurati tijesnu povezanost između takve proizvodnje i zemlje, odgovarajućih sustava višegodišnjeg plodoreda i hranidbe stoke ekološki proizvedenim kulturama koje su uzgojene na istom poljoprivrednom gospodarstvu ili na susjednim ekološkim gospodarstvima.
- (16) Budući da je ekološki uzgoj životinja aktivnost koja je povezana sa zemljom, kad god je to moguće, životinje bi trebale imati pristup otvorenim prostorima i pašnjacima.
- (17) Pri ekološkom uzgoju životinja trebalo bi poštovati visoke standarde dobrobiti životinja i ispunjavati posebne etološke potrebe životinja ovisno o vrsti kojoj pripadaju, dok bi veterinarsku zaštitu trebalo temeljiti na sprečavanju bolesti. S tim bi u vezi posebnu pozornost trebalo posvetiti uvjetima držanja, uzgojnoj praksi i gustoći stočnog fonda. Osim toga, pri odabiru pasmina trebalo bi uzimati u obzir njihovu sposobnost prilagođavanja lokalnim uvjetima. Provedbena pravila za stočarsku proizvodnju i proizvodnju proizvoda akvakulture u najmanju bi ruku trebala osigurati sukladnost s odredbama Europske konvencije o zaštiti životinja u uzgoju i s naknadnim preporukama njezinog stalnog odbora (T-AP).
- (18) Sustav ekološke stočarske proizvodnje trebao bi imati za cilj upotpunjavanje ciklusa proizvodnje različitih vrsta životinja s ekološki uzgojenim životinjama. On bi trebao poticati povećanje genskih zaliha ekološki uzgojenih životinja, poboljšati samodostatnost sektora i time osigurati njegov razvoj.
- (19) Ekološki prerađeni proizvodi trebali bi se proizvoditi uz primjenu postupaka prerade koji jamče očuvanje ekološke cjelovitosti i bitna svojstva proizvoda kroz sve faze proizvodnog lanca.
- (20) Prerađenu bi hranu trebalo označiti kao ekološku samo ako su ekološki svi ili skoro svi sastojci poljoprivrednog podrijetla. Međutim, trebalo bi donijeti posebne odredbe za prerađenu hranu koja sadrži poljoprivredne sastojke koji se ne mogu proizvesti na ekološki način, kao što je slučaj s proizvodima lova i ribolova. Osim toga, radi informiranja potrošača, transparentnosti na tržištu i poticanja upotrebe ekoloških sastojaka, pod određenim bi uvjetima trebalo omogućiti i da ekološki sastojci budu navedeni na popisu sastojaka.
- (21) Potrebno je osigurati fleksibilnost s obzirom na primjenu pravila proizvodnje, kako bi se omogućilo prilagođavanje ekoloških standarda i zahtjeva lokalnim klimatskim ili geografskim uvjetima, specifičnoj uzgojnoj praksi i stupnjevima razvoja. To bi trebalo omogućiti primjenu izvanrednih pravila, ali samo u okviru specifičnih uvjeta utvrđenih u zakonodavstvu Zajednice.
- (22) Važno je očuvati povjerenje potrošača u ekološke proizvode. Zato bi izuzimanje od zahtjeva koji se primjenjuju na ekološku proizvodnju trebalo biti strogo ograničeno na slučajeve kada se primjena izvanrednih pravila smatra opravdanom.

- (23) Radi zaštite potrošača i poštenog tržišnog natjecanja, izrazi koji se koriste za označivanje ekoloških proizvoda trebali bi biti zaštićeni od upotrebe na konvencionalnim proizvodima u cijeloj Zajednici i neovisno o jeziku koji se koristi. Zaštita bi trebala vrijediti i za uobičajene izvedenice ili umanjene tih izraza, bez obzira upotrebljavaju li se sami ili u kombinaciji.
- (24) Da bi se na cijelom tržištu Zajednice osigurala jasnoća za potrošače, logotip EU-a trebao bi biti obavezan na svoj zapakiranoj ekološkoj hrani koja je proizvedena unutar Zajednice. Inače bi trebalo biti moguće slobodno se koristiti logotipom EU-a za nezapakirane ekološke proizvode proizvedene unutar Zajednice, odnosno za sve ekološke proizvode uvezene iz trećih zemalja.
- (25) Međutim, smatra se primjerenim da se upotreba logotipa EU-a ograniči na proizvode koji sadrže samo ili gotovo samo ekološke sastojke, kako potrošač ne bi bio doveden u zabludu da je cijeli proizvod ekološki. Zato ne bi trebalo dozvoliti njegovu upotrebu za označivanje proizvoda proizvedenih u razdoblju prijelaza s konvencionalne na ekološku proizvodnju ili prerađenih poljoprivrednih proizvoda koji sadrže manje od 95 % ekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla.
- (26) Logotip EU-a ni u kojem slučaju ne bi trebao sprečavati istovremenu upotrebu nacionalnih ili privatnih logotipa.
- (27) Štoviše, radi izbjegavanja prijevara i zbunjivanja potrošača s obzirom na to potječe li proizvod iz Zajednice ili ne, kad god se koristi logotip EU-a potrošače bi trebalo informirati o mjestu uzgoja poljoprivrednih sirovina od kojih se proizvod sastoji.
- (28) Pravila Zajednice trebala bi promicati usklađenu koncepciju ekološke proizvodnje. Nadležna tijela, kontrolna tijela i kontrolne ustanove trebala bi se suzdržavati od svakog postupka koji bi mogao stvoriti zapreke za slobodno kretanje sukladnih proizvoda koje su odobrila tijela ili ustanove drugih država članica. Osobito ne bi trebala uvoditi nikakve dodatne kontrole ni financijska opterećenja.
- (29) Radi usklađenosti sa zakonodavstvom Zajednice u drugim područjima, kada je u pitanju ratarska ili stočarska proizvodnja, državama bi članicama trebalo dopustiti da unutar vlastitog državnog područja primjenjuju nacionalna pravila proizvodnje koja su stroža od pravila ekološke proizvodnje koja se primjenjuju u Zajednici ako se ta nacionalna pravila primjenjuju i na konvencionalnu proizvodnju i inače su u skladu s pravom Zajednice.
- (30) Upotreba GMO-a u ekološkoj proizvodnji je zabranjena. Radi jasnoće i usklađenosti ne bi trebalo biti moguće proizvod označiti kao ekološki u slučajevima u kojim ga se mora označiti kao proizvod koji sadrži GMO-e, koji se sastoji od GMO-a ili koji je proizveden od GMO-a.
- (31) Da bi se osiguralo da se ekološki proizvodi proizvode u skladu sa zahtjevima propisanim unutar pravnog okvira Zajednice o ekološkoj proizvodnji, na aktivnosti subjekata u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije ekoloških proizvoda trebalo bi primijeniti sustav kontrola uspostavljen i upravljan u skladu s pravilima utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenom nadzoru koji se provodi radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje te pravila o zdravlju i dobrobiti životinja ⁽¹⁾.
- (32) U nekim slučajevima može izgledati pretjerano primjenjivati zahtjeve u pogledu obavješćivanja i kontrole na neke tipove subjekata koji posluju s hranom u maloprodaji, kao što su, na primjer, subjekti koji prodaju proizvode izravno potrošaču ili krajnjem korisniku. Zato je državama članicama primjereno dopustiti da takve subjekte izuzmu od tih zahtjeva. Međutim, radi izbjegavanja prijevara potrebno je iz tog izuzeća isključiti one subjekte u maloprodaji koji proizvode, pripremaju ili skladište proizvode koji nisu vezani uz mjesto prodaje ili koji uvoze ekološke proizvode ili su ugovorili obavljanje navedenih aktivnosti s trećom stranom.
- (33) Trebalo bi dozvoliti da se ekološki proizvodi uvezeni u Europsku zajednicu stavljaju na tržište Zajednice kao ekološki ako su proizvedeni u skladu s pravilima proizvodnje i podliježu sustavu kontrola koji su u skladu s ili su ekvivalentni onima koji su utvrđeni u zakonodavstvu Zajednice. Osim toga, za proizvode koji se uvoze u skladu s ekvivalentnim sustavom nadležno tijelo ili priznato kontrolno tijelo ili ustanova predmetne treće zemlje trebali bi izdati certifikat.
- (34) Pri procjeni ekvivalentnosti s obzirom na uvezene proizvode u obzir bi trebalo uzeti međunarodne standarde koje propisuje *Codex Alimentarius*.
- (35) Smatra se primjerenim voditi popis trećih zemalja koje Komisija priznaje kao zemlje koje imaju proizvodne standarde i mehanizam kontrole ekvivalentne onima koji su predviđeni zakonodavstvom Zajednice. Za treće zemlje koje se ne nalaze na tom popisu Komisija bi trebala sastaviti popis priznatih kontrolnih tijela i ustanova nadležnih za obavljanje kontrola i izdavanje potvrda u tim zemljama.
- (36) Trebalo bi sakupljati relevantne statističke informacije kako bi se dobili pouzdani podaci potrebni za provedbu i dopunu ove Uredbe te kao alat za proizvođače, subjekte na tržištu i kreatore politike. U okviru Statističkog programa Zajednice trebalo bi utvrditi koji su statistički podaci potrebni.

⁽¹⁾ SL L 165, 30.4.2004., str. 1. Ispravak u SL L 191, 28.5.2004., str. 1.

- (37) Ova bi se Uredba trebala početi primjenjivati od datuma koji Komisiji daje dovoljno vremena da donese mjere potrebne za njezinu provedbu.
- (38) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe trebalo bi donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽¹⁾.
- (39) Zbog dinamičnog razvoja ekološkog sektora, nekih vrlo osjetljivih pitanja povezanih s metodama ekološke proizvodnje i zbog potrebe da se osigura nesmetano funkcioniranje međunarodnog tržišta i sustava kontrole, primjereno je predvidjeti preispitivanje pravila Zajednice o ekološkom uzgoju, uzimajući u obzir iskustva stečena kroz primjenu tih pravila.
- (40) Dok se na razini Zajednice ne donesu detaljna pravila proizvodnje za određene životinjske vrste, vođeno bilje i mikroalge, države članice trebale bi imati mogućnost propisivati primjenu nacionalnih standarda ili, ako ih nema, privatnih standarda koji su u tim državama članicama prihvaćeni ili priznati,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

CILJ, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Cilj i područje primjene

1. Ova Uredba sadrži osnove održivog razvoja ekološke proizvodnje i istodobno osigurava djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, jamči pošteno tržišno natjecanje, osigurava povjerenje potrošača i štiti njihove interese.

U njoj su postavljeni zajednički ciljevi i načela koji čine temelj za niz pravila utvrđenih ovom Uredbom s obzirom na:

- (a) sve faze proizvodnje, pripreme i distribucije ekoloških proizvoda i njihovu kontrolu;
- (b) upotrebu oznaka koje kod označavanja i oglašavanja upućuju na ekološku proizvodnju.

2. Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće proizvode poljoprivrednog podrijetla, uključujući proizvode akvakulture, u slučajevima u kojim se ti proizvodi stavljaju na tržište ili su namijenjeni za stavljanje na tržište:

- (a) sirovi ili neprerađeni poljoprivredni proizvodi;
- (b) prerađeni poljoprivredni proizvodi namijenjeni da se koriste kao hrana;
- (c) hrana za životinje;

- (d) vegetativni reproduksijski materijal i sjeme za uzgoj.

Proizvodi lova u divljini i ribolova u slobodnim vodama ne smatraju se ekološkim proizvodima.

Ova se Uredba primjenjuje i na kvasce koji se koriste kao hrana ili hrana za životinje.

3. Ova se Uredba primjenjuje na sve subjekte koji u bilo kojoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije sudjeluju u aktivnostima vezanim uz proizvode navedene u stavku 2.

Međutim, ova se Uredba ne primjenjuje na pripremu hrane u okviru ugostiteljske djelatnosti. Države članice smiju primjenjivati nacionalna pravila ili, ako ona ne postoje, privatne standarde o označavanju i kontroli proizvoda koji potječu iz ugostiteljskih objekata, ako su navedena pravila u skladu s pravom Zajednice.

4. Ova se Uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje druge propise Zajednice ili nacionalne propise koji su u skladu sa zakonodavstvom Zajednice koje se odnosi na proizvode navedene u ovom članku, kao što su propisi kojima se uređuju proizvodnja, priprema, prodaja, označavanje i kontrola, uključujući i zakonodavstvo o prehranbenim proizvodima te prehrani životinja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „ekološka proizvodnja” znači primjena proizvodnih metoda koje su u skladu s pravilima utvrđenim ovom Uredbom u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije;
- (b) „faze proizvodnje, pripreme i distribucije” znači svaka faza od, uključujući, primarne proizvodnje ekološkog proizvoda do, uključujući, njegovog skladištenja, prerade, prijevoza, prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču i, prema potrebi, označavanja, promidžbe, uvoza, izvoza i podugovaranja;
- (c) „ekološki” znači koji potječe ili je povezan s ekološkom proizvodnjom;
- (d) „subjekt” znači privatna ili pravna osoba koja je odgovorna osigurati da ekološka djelatnost pod njezinim nadzorom ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe;
- (e) „proizvodnja bilja” znači proizvodnja poljoprivrednih proizvoda, uključujući branje samoniklog bilja u komercijalne svrhe;

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 2006/512/EZ (SL L 200, 22.7.2006., str. 11.).

- (f) „proizvodnja životinja” znači proizvodnja domaćih ili domesticiranih kopnenih životinja (uključujući insekte);
- (g) za izraz „akvakultura” važi definicija iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 1198/2006 od 27. srpnja 2006. o Europskom fondu za ribarstvo ⁽¹⁾;
- (h) „prijelaz” znači prijelaz s konvencionalnog na ekološki uzgoj u određenom vremenskom razdoblju tijekom kojeg se primjenjuju odredbe o ekološkoj proizvodnji;
- (i) „priprema” znači postupci konzerviranja i/ili prerade ekoloških proizvoda, uključujući klanje i rasijecanje kada su u pitanju proizvodi od životinja, kao i pakiranje, označivanje i/ili izmjena oznaka koje se odnose na metode ekološke proizvodnje;
- (j) za izraze „hrana”, „hrana za životinje” i „stavljanje na tržište” važe definicije iz Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane ⁽²⁾;
- (k) „označivanje” znači svaki izraz, riječ, detalj, zaštitni znak, zaštićeni naziv ili simbol koji se odnosi ili se nalazi na bilo kakvom pakiranju, dokumentu, obavijesti, etiketi, tabli, prstenu ili omotu koji ide uz proizvod ili se na njega odnosi;
- (l) za izraz „zapakirani prehrambeni proizvodi” važi definicija iz članka 1. stavka 3. točke (b) Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o usklađivanju zakonodavstva država članica o označivanju, prezentiranju i oglašavanju hrane ⁽³⁾;
- (m) „oglašavanje” znači predstavljanje javnosti, bilo kojim sredstvom osim oznakom, čija je namjena da utječe ili je vjerojatno da će utjecati na stavove, vjerovanja i ponašanje i oblikovati ih s ciljem izravnog i neizravnog promicanja prodaje ekoloških proizvoda;
- (n) „nadležno tijelo” znači središnje tijelo države članice nadležno za organizaciju službenih kontrola u području ekološke proizvodnje u skladu s odredbama utvrđenim ovom Uredbom, ili bilo koje drugo tijelo na koje je prenesena ta nadležnost; prema potrebi izraz uključuje i odgovarajuća tijela trećih zemalja;
- (o) „kontrolno tijelo” znači javna administrativna organizacija države članice na koju je nadležno tijelo u cijelosti ili djelomično prenijelo svoju nadležnost za inspekcije i certifikacije u području ekološke proizvodnje u skladu s odredbama utvrđenim u ovoj Uredbi; prema potrebi izraz uključuje odgovarajuća tijela trećih zemalja ili odgovarajuća tijela koja djeluju u trećim zemljama;
- (p) „kontrolna ustanova” znači nezavisna privatna treća stranka koja obavlja inspekcije i certifikacije u području ekološke proizvodnje u skladu s odredbama utvrđenim u ovoj Uredbi; izraz prema potrebi uključuje odgovarajuća tijela trećih zemalja ili odgovarajuća tijela koja djeluju u trećim zemljama;
- (q) „oznaka sukladnosti” znači dokaz sukladnosti s određenim nizom standarda ili drugih normativnih dokumenata, u obliku oznake;
- (r) za izraz „sastojci” važi definicija iz članka 6. stavka 4. Direktive 2000/13/EZ;
- (s) za izraz „sredstva za zaštitu bilja” važi definicija iz Direktive Vijeća 91/414/EEZ od 15. srpnja 1991. o stavljanju sredstava za zaštitu bilja na tržište ⁽⁴⁾;
- (t) za izraz „genetski modificirani organizam (GMO)” važi definicija iz Direktive 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju u okoliš genetski modificiranih organizama i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ ⁽⁵⁾;
- (u) „proizveden od GMO-a” znači dobiven u cijelosti ili djelomično od GMO-a, ali ne sadrži i ne sastoji se od GMO-a;
- (v) „proizveden pomoću GMO-a” znači dobiven upotrebom GMO-a kao zadnjeg živog organizma u proizvodnom procesu, ali koji ne sadrži i ne sastoji se od GMO-a i nije proizveden od GMO-a;
- (w) za izraz „aditivi za hranu za životinje” važi definicija iz Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje koji se koriste u hranidbi životinja ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ SL L 223, 15.8.2006., str. 1.

⁽²⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 575/2006 (SL L 100, 8.4.2006., str. 3.).

⁽³⁾ SL L 109, 6.5.2000., str. 29. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2006/142/EZ (SL L 368, 23.12.2006., str. 110.).

⁽⁴⁾ SL L 230, 19.8.1991., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2007/31/EZ (SL L 140, 1.6.2007., str. 44.).

⁽⁵⁾ SL L 106, 17.4.2001., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1830/2003 (SL L 268, 18.10.2003., str. 24.).

⁽⁶⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 29. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 378/2005 (SL L 59, 5.3.2005., str. 8.).

- (x) „ekvivalentni” u opisima različitih sustava ili mjera znači da oni, uz primjenu pravila koja osiguravaju istu razinu osiguranja sukladnosti, mogu ispuniti iste ciljeve i slijediti ista načela;
- (y) „pomoćna tvar u procesu proizvodnje” znači svaka tvar koja se sama po sebi ne konzumira kao prehrambeni sastojak, već se namjerno upotrebljava u preradi sirovina, prehrambenih proizvoda ili njihovih sastojaka radi ispunjavanja nekih tehnoloških zahtjeva tijekom obrade ili prerade, što može dovesti do nenamjernog, ali tehnički neizbježne prisutnosti rezidua tvari ili njihovih derivata u konačnom proizvodu, pod uvjetom da rezidue ne predstavljaju rizik za zdravlje i nemaju nikakav tehnološki učinak na gotovi proizvod;
- (z) za izraz „ionizirajuće zračenje” važi definicija iz Direktive Vijeća 96/29/Euratom od 13. svibnja 1996. o utvrđivanju osnovnih sigurnosnih normi za zaštitu zdravlja radnika i stanovništva od opasnosti od ionizirajućeg zračenja⁽¹⁾, kako je ograničena člankom 1. stavkom 2. Direktive 1999/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. veljače 1999. o usklađivanju zakonodavstva država članica o hrani i sastojcima hrane podvrgnutim ionizirajućem zračenju⁽²⁾.
- (aa) „priprema hrane u okviru ugostiteljske djelatnosti” znači priprema ekoloških proizvoda u restoranima, bolnicama, kantinama i drugim sličnim objektima na mjestu prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču.

GLAVA II.

CILJEVI I NAČELA EKOLOŠKE PROIZVODNJE

Članak 3.

Ciljevi

Opći ciljevi ekološke proizvodnje su sljedeći:

- (a) uspostaviti održivi sustav upravljanja poljoprivredom koji:
 - i. omogućuje poštovanje prirodnih sustava i ciklusa te održavanje i poboljšavanje zdravlja tla, bilja i životinja i ravnoteže između njih;
 - ii. doprinosi visokoj razini biološke raznolikosti;
 - iii. u kojem se odgovorno koristi energija i prirodni resursi kao što su voda, tlo, organske tvari i zrak;
 - iv. poštuje visoke standarde o dobrobiti životinja i prije svega zadovoljava etološke potrebe životinja ovisno o vrsti kojoj pripadaju;
- (b) težiti proizvodnji proizvoda visoke kvalitete;

- (c) težiti proizvodnji niza različitih vrsta prehrambenih i drugih poljoprivrednih proizvoda koji su u skladu s potražnjom potrošača za proizvodima proizvedenim primjenom postupaka koji nisu štetni za okoliš, zdravlje ljudi te zdravlje bilja, odnosno zdravlje i dobrobit životinja.

Članak 4.

Opća načela

Ekološka se proizvodnja temelji na sljedećim načelima:

- (a) primjereno oblikovanje bioloških procesa i upravljanje biološkim procesima koji se temelje na ekološkim sustavima, uz iskorištavanje prirodnih resursa u okviru tih sustava, pomoću metoda koje:
 - i. uključuju upotrebu živih organizama i postupaka strojne proizvodnje;
 - ii. uključuju uzgoj ratarskih kultura i stočarsku proizvodnju ili proizvodnju proizvoda akvakulture koji su u skladu s načelom održivog iskorištavanja ribolovnih resursa;
 - iii. isključuju upotrebu GMO-a i proizvoda proizvedenih iz GMO-a ili pomoću GMO-a, uz izuzetak veterinarskih lijekova;
 - iv. se temelje na procjeni rizika i, prema potrebi, primjeni mjera predostrožnosti i preventivnih mjera;
- (b) ograničenje upotrebe sirovina iz vanjskih izvora. U slučajevima u kojim se zahtijeva upotreba sirovina izvana ili kada ne postoji odgovarajuća praksa i metode iz stavka (a), te se sirovine ograničavaju na:
 - i. *inpute* iz ekološke proizvodnje;
 - ii. prirodne tvari ili tvari dobivene prirodnim putem;
 - iii. mineralna gnojiva niske topivosti;
- (c) strogo ograničenje upotrebe kemijski sintetiziranih *inputa* na izvanredne slučajeve:
 - i. kada ne postoje odgovarajući postupci upravljanja; i
 - ii. kada na tržištu nisu dostupni vanjski *inputi* iz stavka (b); ili
 - iii. kada bi upotreba vanjskih *inputa* iz stavka (b) dovela do neprihvatljivih posljedica za okoliš;

⁽¹⁾ SL L 159, 29.6.1996., str. 1.

⁽²⁾ SL L 66, 13.3.1999., str. 16. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

- (d) prilagođavanje pravila ekološke proizvodnje, prema potrebi i u okviru ove Uredbe, uzimajući u obzir sanitarno stanje, regionalne klimatske razlike, stupanj razvoja i specifičnu uzgojnu praksu.

Članak 5.

Posebna načela koja se primjenjuju na uzgoj

Osim na općim načelima navedenim u članku 4., ekološki se uzgoj temelji na sljedećim posebnim načelima:

- (a) održavanje i poboljšavanje života u tlu i prirodne plodnosti tla, stabilnosti i biološke raznolikosti tla koje sprečavaju i suzbijaju zbijanje i eroziju tla, te hranjenje biljaka prvenstveno kroz ekosustav tla;
- (b) svođenje na minimum upotrebe neobnovljivih resursa i sirovina koje ne potječu s predmetnog poljoprivrednoga gospodarstva;
- (c) recikliranje otpada i nusproizvoda biljnog i životinjskog podrijetla kao inputa u proizvodnji biljaka i životinja;
- (d) uzimanje u obzir lokalne i regionalne ekološke ravnoteže kod donošenja odluka vezanih uz proizvodnju;
- (e) održavanje zdravlja životinja poticanjem prirodne imunološke zaštite životinje kao i odabirom odgovarajućih pasmina i stočarske prakse;
- (f) održavanje zdravlja bilja preventivnim mjerama kao što su odabir odgovarajućih vrsta i sorti otpornih na štetočine i bolesti, odgovarajući plodored, mehaničke i fizikalne metode i zaštita prirodnih neprijatelja štetočina;
- (g) praksa uzgoja stoke koja je prilagođena lokaciji i povezana sa zemljom;
- (h) skrb za visoku razinu dobrobiti životinja uz poštovanje potreba životinja s obzirom na vrstu kojoj pripadaju;
- (i) proizvodnja proizvoda od ekološki uzgojene stoke, odnosno od životinja koje su od rođenja ili otkad su se izlegle i tijekom cijelog života bile uzgajane na ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima;
- (j) odabir pasmina uzimajući u obzir sposobnost prilagodbe životinja lokalnim uvjetima, njihovu vitalnost i otpornost na bolesti ili zdravstvene probleme;
- (k) hranidba životinja ekološkom hranom koja se sastoji od sastojaka poljoprivrednog podrijetla dobivenih ekološkim uzgojem i od prirodnih tvari koje nisu poljoprivrednog podrijetla;

- (l) primjena uzgojne prakse koja potiče imunološki sustav i jača prirodnu obranu od bolesti, posebno redovito kretanje i, prema potrebi, pristup otvorenim prostorima i pašnjacima;

- (m) isključivanje uzgoja životinja kod kojih je došlo do pojave umjetno izazvane poliploidije;

- (n) održavanje biološke raznolikosti prirodnih vodenih ekosustava, trajno zdravlje vodenog okoliša i kvaliteta okolnih vodenih i kopnenih ekosustava u proizvodnji proizvoda akvakulture;

- (o) hranidba vodenih organizama hranom dobivenom održivim iskorištavanjem ribolovnih resursa kako su definirani u članku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2371/2002 od 20. prosinca 2002. o očuvanju i održivom iskorištavanju ribolovnih resursa u okviru Zajedničke ribarstvene politike ⁽¹⁾ ili ekološkom hranom za životinje koja se sastoji od sastojaka poljoprivrednog podrijetla dobivenih iz ekološkog uzgoja i prirodnih tvari koje nisu poljoprivrednog podrijetla.

Članak 6.

Posebna načela koja se primjenjuju na preradu ekološke hrane

Osim na općim načelima navedenim u članku 4., ekološka proizvodnja prerađene ekološke hrane temelji se i na sljedećim posebnim načelima:

- (a) proizvodnja ekološke hrane od ekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla, osim ako takvi sastojci nisu dostupni na tržištu u ekološkom obliku;
- (b) ograničenje upotrebe prehrambenih aditiva, konvencionalnih sastojaka s pretežno tehnološkom i senzornom funkcijom te mikronutrijenata i pomoćnih tvari u procesu proizvodnje, tako da se koriste što manje i samo u slučajevima u kojim je to nužno iz tehnoloških razloga ili služi za određene prehrambene namjene;
- (c) isključivanje tvari i preradbenih postupaka koji bi mogli dovesti do pogrešnih zaključaka o pravoj prirodi proizvoda;
- (d) pažljiva prerada hrane, po mogućnosti uz primjenu bioloških, mehaničkih i fizikalnih metoda.

⁽¹⁾ SL L 358, 31.12.2002., str. 59.

Članak 7.

Posebna načela koja se primjenjuju na prerađu ekološke hrane za životinje

Osim na općim načelima navedenim u članku 4., proizvodnja prerađene ekološke hrane za životinje temelji se i na sljedećim posebnim načelima:

- (a) proizvodnja ekološke hrane za životinje od ekoloških sirovina, osim u slučajevima u kojim neka sirovina nije dostupna na tržištu u ekološkom obliku;
- (b) ograničenje upotrebe prehrambenih aditiva i pomoćnih tvari u procesu proizvodnje, tako da se koriste što manje i samo kada je to nužno potrebno zbog tehnoloških ili zootehničkih razloga ili služe za određene prehrambene namjene;
- (c) isključivanje tvari i metoda prerade koje bi mogle dovesti do pogrešnih zaključaka o pravoj prirodi proizvoda;
- (d) pažljiva prerađiva hrane, po mogućnosti uz primjenu bioloških, mehaničkih i fizikalnih metoda.

GLAVA III.

PRAVILA PROIZVODNJE

POGLAVLJE 1.

Opća pravila proizvodnje

Članak 8.

Opći zahtjevi

Subjekti poštuju pravila proizvodnje iz ove glave i provedbena pravila iz članka 38. stavka (a).

Članak 9.

Zabrana upotrebe GMO-a

1. GMO-i i proizvodi proizvedeni od GMO-a ne smiju se upotrebljavati kao hrana, hrana za životinje, pomoćne tvari u procesu proizvodnje, sredstva za zaštitu bilja, gnojiva, poboljšivači tla, sjeme, vegetativni reprodukcijski materijal, mikroorganizmi i životinje u ekološkoj proizvodnji.

2. Za potrebe zabrane iz stavka 1. koja se odnosi na GMO-e ili proizvode proizvedene od GMO-a za hranu ili hranu za životinje subjekti se mogu osloniti na etikete priložene uz proizvode ili neke druge prateće dokumente koji su pričvršćeni ili priloženi u skladu s Direktivom 2001/18/EZ, Uredbom (EZ) 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje⁽¹⁾ ili Uredbom (EZ) 1830/2003 o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama te sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedene od genetski modificiranih organizama.

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 1. Uredba kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1981/2006 (SL L 368, 23.12.2006., str. 99.).

Subjekti mogu pretpostavljati da GMO-i ili proizvodi proizvedeni od GMO-a nisu upotrijebljeni u proizvodnji kupljene hrane i hrane za životinje kada proizvodi nisu označeni ili uz njih nije priložen odgovarajući dokument u skladu s navedenim Uredbama, ako nisu dobili druge informacije koje upućuju na to da označavanje predmetnih proizvoda nije u skladu s tim Uredbama.

3. Za potrebe zabrane iz stavka 1. koja se odnosi na proizvode koji ne pripadaju u hranu ili hranu za životinje i proizvode proizvedene pomoću GMO-a, subjekti koji upotrebljavaju takve konvencionalne proizvode kupljene od treće strane zahtijevaju potvrdu prodavatelja da isporučeni proizvodi nisu proizvedeni od ni pomoću GMO-a.

4. Komisija odlučuje o mjerama za provedbu zabrane upotrebe GMO-a i proizvoda proizvedenih od GMO-a u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 10.

Zabrana primjene ionizirajućeg zračenja

Zabranjuje se primjena ionizirajućeg zračenja u obradi ekološke hrane ili hrane za životinje ili sirovina koje se koriste u ekološkoj hrani za ljude ili životinje.

POGLAVLJE 2.

Proizvodnja na poljoprivrednim gospodarstvima

Članak 11.

Opća pravila proizvodnje na poljoprivrednim gospodarstvima

Cijelim poljoprivrednim gospodarstvom upravlja se u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju na ekološku proizvodnju.

Međutim, u skladu s posebnim uvjetima koji će biti utvrđeni u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2., gospodarstvo se može razdijeliti na jasno odvojene proizvodne jedinice, odnosno proizvodne jedinice za proizvode akvakulture, koje sve nisu jedinice kojima se upravlja u skladu s pravilima ekološke proizvodnje. Što se tiče životinja, radi se o različitim životinjskim vrstama. Što se tiče akvakulture, može se raditi o istoj vrsti pod uvjetom da su pojedinačne proizvodne jedinice na odgovarajući način odvojene. Što se tiče bilja, radi se o različitim sortama koje je lako razlikovati.

Ako se, u skladu s drugim postavkom, sve jedinice nekoga gospodarstva ne koriste za ekološku proizvodnju, zemlju, životinje i proizvode koji se koriste u ili su proizvedeni na proizvodnim jedinicama za ekološku proizvodnju subjekt drži odvojeno od onih koji se koriste u ili su proizvedeni na proizvodnim jedinicama za konvencionalnu proizvodnju i vodi odgovarajuću evidenciju iz koje je vidljiva ta odvojenost.

Članak 12.

Pravila proizvodnje bilja

1. Osim općih pravila proizvodnje na poljoprivrednim gospodarstvima navedenih u članku 11., na ekološku proizvodnju bilja primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) u ekološkoj proizvodnji bilja primjenjuju se postupci obrade tla i uzgoja kultura kojima se održava ili povećava razina organskih tvari u tlu, povećava stabilnost i biološka raznolikost tla i sprečava zbijanje i erozija tla;
- (b) plodnost i biološka aktivnost tla održava se i povećava višegodišnjim plodoredom, koji uključuje mahunarke i druge kulture za zelenu gnojidbu, te upotrebom stajskog gnojiva ili materijala organskog podrijetla, po mogućnosti kompostiranih, iz ekološke proizvodnje;
- (c) upotreba biodinamičnih pripravaka je dozvoljena;
- (d) osim toga, gnojiva i poboljšivači tla smiju se upotrebljavati samo ako su odobreni za primjenu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.;
- (e) mineralna dušična gnojiva ne smiju se upotrebljavati;
- (f) sve primijenjene tehnike proizvodnje bilja onečišćenje okoliša sprečavaju ili svode na najmanju moguću mjeru;
- (g) sprečavanje štete koju uzrokuju štetočine, bolesti i korov temelji se, prije svega, na zaštiti djelovanjem prirodnih neprijatelja, odabiru vrsta i sorti, plodoredu, tehnikama obrade tla i termičkim procesima;
- (h) ako se utvrdi da je neka kultura ugrožena, sredstva za zaštitu bilja smiju se upotrebljavati samo ako su odobrena za primjenu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.;
- (i) za proizvodnju proizvoda, osim sjemena i vegetativnog reprodukcijanskog materijala, smiju se koristiti samo ekološki proizvedeno sjeme i vegetativni reprodukcijanski materijal. U tu svrhu najmanje jedna generacija matičnih biljaka kada se radi o sjemenu, odnosno roditeljskih biljaka kada se radi o vegetativnom reprodukcijanskom materijalu, mora biti uzgojena u skladu s pravilima utvrđenim u ovoj Uredbi, a kada se radi o višegodišnjim kulturama taj uzgoj obuhvaća dvije sezone rasta;
- (j) proizvodi za čišćenje i dezinfekciju u proizvodnji bilja smiju se upotrebljavati samo ako su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.

2. Sakupljanje divljih biljaka i dijelova divljih biljaka koje samoniklo rastu u neobrađenim područjima, šumama i

poljoprivrednim područjima smatra se ekološkom proizvodnom metodom pod uvjetom da:

- (a) ta područja tijekom razdoblja od najmanje tri godine prije sakupljanja nisu bila tretirana nikakvim sredstvima osim onih koji se smiju upotrebljavati u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.;
 - (b) sakupljanje ne utječe na stabilnost prirodnog staništa ili na održanje vrste u području sakupljanja.
3. Mjere potrebne za provedbu pravila sadržanih u ovom članku usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 13.

Pravila proizvodnje morskih algi

1. Sakupljanje divljih morskih algi i njihovih dijelova koje samoniklo rastu u moru smatra se ekološkom proizvodnom metodom pod uvjetom da:

- (a) su područja na kojem rastu alge ekološki vrlo kvalitetna, kako je definirano Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ⁽¹⁾ i, dok se ona ne počne primjenjivati, u kojim je kvaliteta vode jednaka kvaliteti voda koje su za tu namjenu određene Direktivom 2006/113/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o propisanoj kvaliteti vode u kojoj žive školjkaši ⁽²⁾ te da nisu neprikladna sa zdravstvenog stajališta. Do donošenja detaljnijih pravila u provedbenom zakonodavstvu, samonikle jestive alge ne smiju se sakupljati na područjima koja ne zadovoljavaju kriterije za područja klase A ili klase B kako su definirane u Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila za organizaciju službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi ⁽³⁾;
- (b) sakupljanje ne utječe na dugoročnu stabilnost njihovog prirodnog staništa ili održavanje vrste u području sakupljanja.

2. Da bi se smatrao ekološkim, uzgoj algi treba se odvijati u obalnim područjima čije su karakteristike u pogledu okoliša i zdravlja u najmanju ruku ekvivalentne značajkama navedenim u stavku 1. Osim toga:

- (a) u svim fazama proizvodnje primjenjuju se održivi postupci, od sakupljanja mladih algi do berbe;
- (b) da bi se osiguralo očuvanje bogatih genskih zaliha, redovito bi trebalo sakupljati mlade samonikle alge kako bi se dopunile zalihe koje potječu iz uzgoja u zatvorenim prostorima;

⁽¹⁾ SL L 327, 22.12.2000., str. 1. Direktiva kako je izmijenjena Odlukom br. 2455/2001/EZ (SL L 331, 15.12.2001., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 376, 27.12.2006., str. 14.

⁽³⁾ SL L 139, 30.4.2004., str. 206. Ispravljena verzija u SL L 226, 25.6.2004., str. 83.

- (c) gnojiva se ne smiju upotrebljavati, osim u zatvorenim objektima, i to samo ako su odobrena za takvu upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.

3. Mjere potrebne za provedbu pravila proizvodnje sadržanih u ovom članku usvajaju u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 14.

Pravila stočarske proizvodnje

1. Osim općih pravila proizvodnje na poljoprivrednim gospodarstvima iz članka 11. za stočarsku proizvodnju primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) s obzirom na podrijetlo životinja:

- i. stoka iz ekološkog uzgoja rađa se i uzgaja na ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima;
- ii. životinje koje nisu ekološki uzgojene mogu se dovesti na poljoprivredno gospodarstvo pod posebnim uvjetima. Takve životinje i njihovi proizvodi mogu se smatrati ekološkim kada prođe prijelazno razdoblje iz članka 17. stavka 1. točke (c);
- iii. životinje i njihovi proizvodi koji se na početku prijelaznog razdoblja već nalaze na poljoprivrednom gospodarstvu mogu se smatrati ekološkim po isteku prijelaznog razdoblja iz članka 17. stavka 1. točke (c);

(b) s obzirom na uzgojnu praksu i uvjete držanja:

- i. osoblje koje se brine za životinje posjeduje potrebna osnovna znanja i vještine vezane uz zdravstvene potrebe i dobrobit životinja;
- ii. uzgojna praksa, uključujući gustoću stoke i uvjete držanja, osigurava da budu zadovoljene razvojne, fiziološke i etološke potrebe životinja;
- iii. stoka ima stalni pristup otvorenim prostorima, po mogućnosti pašnjacima, kad god vremenski uvjeti i stanje tla to dozvoljavaju, osim ako se na temelju zakonodavstva Zajednice uvedu ograničenja i obveze vezane uz zaštitu zdravlja ljudi i životinja;
- iv. broj životinja ograničen je da ne bi došlo do prekomjerne ispaše, izrovanosti tla kopitima, erozije ili onečišćenja koje nastaje zbog životinja ili zbog upotrebe stajskoga gnoja;
- v. ekološki uzgojena stoka drži se odvojeno od ostale stoke. Međutim, ispaša životinja iz ekološkog uzgoja na običnoj zemlji i ispaša životinja koje nisu iz ekološkog uzgoja dozvoljena je pod određenim ograničavajućim uvjetima;

- vi. sputavanje na paši ili izolacija životinja se zabranjuje, osim pojedinačnih životinja koje se sputavaju ili izoliraju na ograničeno vrijeme i ako je to opravdano radi sigurnosti i dobrobiti životinje ili iz veterinarskih razloga;

vii. trajanje prijevoza životinja svedeno je na minimum;

viii. svako trpljenje, uključujući sakaćenje, svodi se na minimum tijekom cijelog života životinje, uključujući i vrijeme klanja;

ix. pčelinjaci se postavljaju na područjima koja osiguravaju izvore nektara i peluda koje čine prije svega ekološki uzgojene kulture ili, prema potrebi, prirodna vegetacija ili konvencionalno upravljane šume ili kulture koje se obrađuju metodama koje imaju vrlo mali utjecaj na okoliš. Pčelinjaci se drže na dovoljnoj udaljenosti od izvora koji mogu dovesti do onečišćenja pčelarskih proizvoda ili loše utjecati na zdravlje pčela;

x. košnice i materijali koji se koriste u pčelarstvu uglavnom su od prirodnih materijala;

xi. uništavanje pčela u saćima kao metoda sakupljanja pčelarskih proizvoda se zabranjuje;

(c) s obzirom na rasplod:

i. za razmnožavanje se primjenjuju prirodne metode. Međutim, umjetna oplodnja je dozvoljena;

ii. razmnožavanje se ne smije poticati terapijom hormonima ili sličnim tvarima, osim u slučaju da se radi o obliku veterinarskog terapijskog tretmana pojedinačnih životinja;

iii. drugi oblici umjetnog razmnožavanja kao što su kloniranje i prijenos embrija ne smiju se primjenjivati;

iv. odabiru se odgovarajuće pasmine. Izbor pasmina također doprinosi sprečavanju trpljenja i izbjegavanju sakaćenja životinja;

(d) s obzirom na hranu za životinje:

i. dobivanje hrane za životinje prvenstveno s gospodarstva na kojem se stoka drži ili s drugih ekoloških gospodarstava na istom području;

ii. stoka se hrani ekološkom hranom za životinje koja ispunjava prehrambene potrebe životinja u različitim fazama njihovog razvoja. Dio obroka može sadržavati hranu s gospodarstava koja su u fazi preusmjeravanja na ekološki uzgoj;

iii. uz izuzetak pčela, stoka ima stalan pristup ispaši ili vlaknastoj krmi;

iv. konvencionalne sirovine za hranu za životinje bilnog podrijetla, sirovine životinjskog i mineralnog podrijetla, aditivi za hranu za životinje, neki proizvodi koji se koriste u prehrani životinja i pomoćne tvari u procesu proizvodnje smiju se upotrebljavati samo ako su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.;

v. poboljšivači rasta i sintetske aminokiseline ne smiju se upotrebljavati;

vi. sisavci koji još sišu hrane se prirodnim mlijekom, po mogućnosti majčinim;

(e) s obzirom na sprečavanje bolesti i veterinarske tretmane:

i. sprečavanje bolesti temelji se na selekciji vrsta i sojeva, praksi upravljanja uzgojem, visoko kvalitetnoj hrani i tjelesnoj aktivnosti životinja, primjerenoj gustoći životinja i odgovarajućim nastambama koje se održavaju u higijenskim uvjetima;

ii. bolesti se odmah liječe, kako bi se izbjeglo da životinje trpe; kemijski sintetizirani alopatski veterinarski lijekovi, uključujući antibiotike, smiju se upotrebljavati prema potrebi i pod strogim uvjetima kada primjena fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda nije primjerena. Osobito je potrebno odrediti ograničenja s obzirom na tijek liječenja i karence;

iii. dozvoljava se primjena imunoloških veterinarskih lijekova;

iv. dozvoljavaju su tretmani vezani uz zaštitu zdravlja ljudi i životinja koji se propisuju na temelju zakonodavstva Zajednice;

(f) što se tiče čišćenja i dezinfekcije, u zgradama i objektima za držanje životinja smiju se koristiti samo proizvodi za čišćenje i dezinfekciju koji su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.

2. Mjere i uvjeti potrebni za provedbu pravila proizvodnje sadržanih u ovom članku usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 15.

Pravila proizvodnje životinja akvakulture

1. Osim općih pravila proizvodnje iz članka 11. na proizvodnju životinja akvakulture primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) s obzirom na podrijetlo životinja akvakulture:

i. ekološka akvakultura temelji se na uzgoju mlađi koja potječe od ekološki uzgojenog matičnog jata i iz ekoloških uzgajališta;

ii. kada mlađ koja potječe od ekološki uzgojenih matičnih jata ili iz ekoloških uzgajališta nije raspoloživa, u uzgajalište se pod posebnim uvjetima mogu dopremiti životinje uzgojene na konvencionalni način;

(b) s obzirom na uzgojnu praksu:

i. osoblje koje se brine za životinje posjeduje potrebna osnovna znanja i vještine vezane uz zdravstvene potrebe i dobrobit životinja;

ii. uzgojna praksa, uključujući hranidbu, konstrukciju objekata, gustoću životinja i kvalitetu vode, osigurava da su zadovoljene razvojne, fiziološke i etološke potrebe životinja;

iii. uzgojna praksa svodi na minimum negativan utjecaj uzgajališta na okoliš, uključujući bježanje uzgojenih životinja u prirodu;

iv. ekološki uzgojene životinje drže se odvojeno od drugih životinja akvakulture;

v. pri prijevozu osigurana je dobrobit životinja;

vi. bilo kakvo trpljenje životinja, uključujući i trpljenje pri postupku ubijanja, svedeno je na minimum;

(c) s obzirom na rasplod:

i. umjetna indukcija poliploidije, umjetno križanje, kloniranje i proizvodnja jednospolnih sojeva, osim ručnim sortiranjem, ne smiju se primjenjivati;

ii. odabiru se odgovarajući uzgojni sojevi;

iii. za upravljanje matičnim jatom, rasplod i proizvodnju mlađi uspostavljaju se uvjeti koji odgovaraju uzgajnoj vrsti;

(d) s obzirom na hranu za ribe i rakove:

- i. životinje se hrane hranom koja ispunjava njihove prehrambene potrebe u različitim fazama razvoja;
- ii. biljni dio hrane potječe iz ekološke proizvodnje, a dio hrane dobiven od vodenih životinja potječe iz održivog iskorištavanja ribolovnih izvora;
- iii. konvencionalni prehrambeni sastojci biljnog podrijetla, prehrambeni sastojci životinjskog i mineralnog podrijetla, aditivi, određeni proizvodi koji se upotrebljavaju u prehrani životinja i pomoćne tvari u procesu proizvodnje smiju se upotrebljavati samo ako su odobrene za primjenu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.;
- iv. poboljšivači rasta i sintetske aminokiseline ne smiju se upotrebljavati;

(e) s obzirom na školjke iz grupe mekušaca i druge vrste koje ne hrani čovjek, već se same hrane prirodnim planktonom:

- i. takve životinje koje filtriraju hranu iz vode zadovoljavaju sve svoje prehrambene potrebe iz prirode, osim mlađi koja se uzgaja u mrijestilištima i rastilištima;
- ii. uzgajaju se u vodi koja zadovoljava kriterije za klasu A ili klasu B kako su definirane u Prilogu II. Uredbi (EZ) br. 854/2004;
- iii. uzgajaju se u vodi visoke ekološke kvalitete kako je definirana Direktivom 2000/60/EZ, a do njezine provedbe, u vodi koja je po kvaliteti ekvivalentna vodi definiranoj u Direktivi 2006/113/EZ;

(f) s obzirom na sprečavanje bolesti i veterinarske tretmane:

- i. sprečavanje bolesti temelji se na držanju životinja u optimalnim uvjetima, što se postiže odabirom odgovarajuće lokacije, optimalnom konstrukcijom uzgajališta, primjenom dobre uzgojne prakse i prakse upravljanja, uključujući redovito čišćenje i dezinfekciju objekata i prostora, visoku kvalitetu hrane, odgovarajuću gustoću životinja i selekciju uzgojnih vrsta i sojeva;
- ii. bolesti se liječe odmah, kako bi se izbjeglo da životinje trpe; kemijski sintetizirani alopatski veterinarski lijekovi, uključujući antibiotike, smiju se upotrebljavati prema potrebi i pod strogim uvjetima, kada primjena fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda nije primjerena. Osobito je potrebno odrediti ograničenja s obzirom na tijek liječenja i karence;

iii. primjena imunoloških veterinarskih lijekova je dozvoljena;

iv. dozvoljeni su tretmani vezani uz zaštitu zdravlja ljudi i životinja koji su propisani zakonodavstvom Zajednice.

(g) što se tiče čišćenja i dezinfekcije, proizvodi za čišćenje i dezinfekciju ribnjaka, kaveza, zgrada i uređaja smiju se koristiti samo ako su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 16.

2. Mjere i uvjeti potrebni za provedbu pravila proizvodnje sadržanih u ovom članku usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 16.

Proizvodi i tvari koje se upotrebljavaju u uzgoju i kriteriji za njihovo odobravanje

1. Proizvode i tvari za upotrebu u ekološkoj proizvodnji Komisija odobrava u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. te ih uvrštava u ograničeni popis proizvoda i tvari koje se smiju upotrebljavati u ekološkom uzgoju na sljedeći način:

- (a) kao sredstva za zaštitu bilja;
- (b) kao gnojiva i poboljšivači tla;
- (c) kao konvencionalne sirovine za hranu za životinje biljnog, životinjskog i mineralnog podrijetla i kao neke tvari koje se upotrebljavaju u hranidbi životinja;
- (d) kao aditivi u hrani za životinje i pomoćne tvari u procesu proizvodnje;
- (e) kao proizvodi za čišćenje i dezinfekciju ribnjaka, kaveza, zgrada i uređaja koji se koriste u proizvodnji životinja;
- (f) kao proizvodi za čišćenje i dezinfekciju zgrada i uređaja koji se upotrebljavaju u proizvodnji bilja, uključujući skladišta na poljoprivrednom gospodarstvu.

Proizvodi i tvari koje se nalaze na ograničenom popisu smiju se koristiti samo ako je takva upotreba odobrena u općoj poljoprivredi u predmetnim državama članicama, u skladu s relevantnim odredbama Zajednice ili nacionalnim odredbama koje su u skladu s pravom Zajednice.

2. Odobrenje proizvoda i tvari iz stavka 1. uvjetovano je ciljevima i načelima utvrđenim u glavi II. i sljedećim općim i posebnim kriterijima, koji se ocjenjuju kao jedna cjelina:

- (a) njihova je upotreba nužna za održivu proizvodnju i ključna za njezinu namjenu;

(b) svi su proizvodi i tvari biljnog, životinjskog, mikrobnog ili mineralnog podrijetla, osim u slučajevima u kojim proizvoda ili tvari iz takvih izvora nema u dovoljnim količinama ili njihova kvaliteta nije zadovoljavajuća ili ako alternativni proizvodi i tvari uopće nisu raspoloživi;

(c) kada se radi o proizvodima iz stavka 1. točke (a) vrijedi sljedeće:

i. njihova je upotreba ključna za kontrolu štetnih organizama i određenih bolesti, za koju ne postoje druga biološka, fizikalna ili uzgojna rješenja, odnosno uzgojni postupci ili postupci upravljanja;

ii. ako proizvodi nisu biljnog, životinjskog, mikrobnog ili mineralnog podrijetla i nisu u svom prirodnom obliku, mogu se odobriti samo ako uvjeti za njihovu upotrebu isključuju svaki izravni kontakt s jestivim dijelovima biljke;

(d) kada se radi o proizvodima iz stavka 1. točke (b), njihova primjena je ključna za postizanje ili održavanje plodnosti tla ili za ispunjavanje posebnih prehrambenih zahtjeva biljke, ili za specifične svrhe poboljšanja tla;

(e) kada se radi o proizvodima iz stavka 1. točaka (c) i (d), vrijedi sljedeće:

i. potrebni su za održavanje zdravlja životinja, dobrobiti i vitalnosti životinja te doprinose primjerenoj prehrani koja ispunjava fiziološke i etološke potrebe predmetnih vrsta ili bi bez upotrebe takvih tvari bilo nemoguće proizvesti ili konzervirati takvu hranu za životinje;

ii. hrana za životinje mineralnog podrijetla, elementi u tragovima, vitamini ili provitamini prirodnog su podrijetla. U slučaju da te tvari nisu raspoložive, za primjenu u ekološkoj proizvodnji mogu se odobriti kemijski dobro definirane analogne tvari.

3. (a) U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. Komisija može odrediti uvjete i granice s obzirom na poljoprivredne proizvode na koje se mogu primijeniti proizvodi i tvari iz stavka 1., metode primjene, doziranje, vremenska ograničenja za primjenu i kontakt s poljoprivrednim proizvodima te, prema potrebi, odlučiti o povlačenju tih proizvoda i tvari.

(b) Kada država članica smatra da bi neki proizvod ili tvar trebalo uvrstiti na popis ili povući s popisa iz stavka 1., ili da bi trebalo izmijeniti specifikacije u pogledu primjene iz podstavka (a), država članica osigurava da se Komisiji i državama članicama službeno pošalje dokumentacija u kojoj će biti navedeni razlozi za njihovo uvrštavanje, povlačenje ili izmjene.

Zahtjevi za izmjenu ili povlačenje, kao i odluke o tome, objavljuju se.

(c) Proizvodi i tvari koji su se primjenjivali prije donošenja ove Uredbe u svrhe koje se podudaraju s onima iz stavka 1. ovog članka mogu se nastaviti primjenjivati i nakon njezinog donošenja. U svakom slučaju, Komisija može takve proizvode ili tvari povući u skladu s člankom 37. stavkom 2.

4. Države članice mogu na svojem državnom području urediti da se proizvodi i tvari u ekološkoj proizvodnji upotrebljavaju u svrhe koje nisu navedene u stavku 1., pod uvjetom da je njihova upotreba u skladu s ciljevima i načelima utvrđenim u glavi II. i općim i posebnim kriterijima navedenim u stavku 2. i ako se pritom poštuju zakoni Zajednice. Predmetna država članica o takvim nacionalnim pravilima obavješćuje druge države članice i Komisiju.

5. U ekološkoj proizvodnji dopušta se upotreba proizvoda i tvari koje nisu obuhvaćene stavcima 1. i 4. ako su u skladu s ciljevima i načelima iz glave II. i općim kriterijima iz ovog članka.

Članak 17.

Prijelaz na ekološku proizvodnju

1. Za poljoprivredno gospodarstvo na kojem se započinje s ekološkom proizvodnjom vrijede sljedeća pravila:

(a) prijelazno razdoblje započinje kada proizvođač o svojoj djelatnosti obavijesti nadležna tijela i svoje gospodarstvo podvrgne sustavu kontrole koji je u skladu s člankom 28. stavkom 1.;

(b) tijekom prijelaznog razdoblja primjenjuju se sva pravila utvrđena ovom Uredbom;

(c) prijelazna razdoblja utvrđuju se prema tipu proizvodnje biljnih kultura ili životinja;

(d) na poljoprivrednim gospodarstvima ili proizvodnim jedinicama na čijim se nekim dijelovima ekološka proizvodnja već odvija, a na nekima tek uvodi, proizvođač drži ekološki proizvedene proizvode odvojeno od proizvoda iz dijela koji je još u prijelaznoj fazi, životinje drži odvojene ili tako da ih je lako odvojiti, te o svemu voditi odgovarajuću evidenciju iz koje je ta odvojenost vidljiva;

(e) za određivanje gore spomenutog prijelaznog razdoblja može se uzeti u obzir razdoblje koje neposredno prethodi datumu početka prijelaznog razdoblja, ako su ispunjeni određeni uvjeti;

(f) životinje i proizvodi životinjskog podrijetla proizvedeni tijekom prijelaznog razdoblja iz podstavka (c) ne smiju se prodavati s oznakama iz članaka 23. i 24. koje se upotrebljavaju pri označavanju i oglašavanju proizvoda.

2. Mjere i uvjeti potrebni za provedbu pravila sadržanih u ovom članku, a posebno razdoblja spomenuta u stavku 1. točkama (c) do (f) definiraju se u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

POGLAVLJE 3.

Proizvodnja prerađene hrane za životinje

Članak 18.

Opća pravila proizvodnje prerađene hrane za životinje

1. Proizvodnja prerađene ekološke hrane za životinje vremenski se i prostorno odvaja od proizvodnje konvencionalne prerađene hrane za životinje.

2. Ekološke sirovine za hranu za životinje ili sirovine proizvedene tijekom prijelaznog razdoblja ne smiju istodobno ući u sastav ekoloških proizvoda za hranidbu životinja.

3. Sirovine za hranu za životinje koje se koriste ili prerađuju u ekološkoj proizvodnji ne smiju biti prethodno prerađene pomoću kemijski sintetiziranih otapala.

4. Tvari i tehnike pomoću kojih se ponovo vraćaju svojstva izgubljena tijekom prerade i skladištenja ekološke hrane za životinje, ispravljaju posljedice nemara u preradi ili pomoću kojih bi se na neki drugi način mogla prikriti prava priroda tih proizvoda, ne smiju se primjenjivati.

5. Mjere i uvjeti potrebni za provedbu pravila proizvodnje sadržanih u ovom članku usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

POGLAVLJE 4.

Proizvodnja prerađene hrane

Članak 19.

Opća pravila proizvodnje prerađene hrane

1. Priprema prerađene ekološke hrane vremenski se i prostorno odvaja od pripreme konvencionalne hrane.

2. Za sastav ekološke prerađene hrane vrijede sljedeći uvjeti:

(a) proizvod se proizvodi većim dijelom od sastojaka poljoprivrednog podrijetla; da bi se utvrdilo je li proizvod proizveden pretežno od sastojaka poljoprivrednog podrijetla, dodana voda ili kuhinjska sol ne uzimaju se u obzir;

(b) u prehrambenim proizvodima za posebne prehrambene namjene smiju se upotrebljavati samo aditivi, pomoćne tvari u procesu proizvodnje, arome, voda, sol, preparati mikroorganizama i enzima, minerali, elementi u tragovima, vitamini, kao i aminokiseline i ostali mikronutrijenti

i to samo ako su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 21.;

(c) sastojci konvencionalnog poljoprivrednog podrijetla smiju se upotrebljavati samo ako su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 21. ili ako ih je država članica privremeno odobrila;

(d) ekološki sastojci ne smiju biti prisutni zajedno s istim takvim konvencionalnim sastojcima ili sastojcima proizvedenim tijekom prijelaznog razdoblja;

(e) hrana proizvedena od biljaka uzgojenih u prijelaznom razdoblju smije sadržavati samo jedan biljni sastojak poljoprivrednog podrijetla.

3. Tvari i tehnike pomoću kojih se ponovo vraćaju svojstva izgubljena tijekom prerade i skladištenja ekološke hrane, ispravljaju posljedice nemara u preradi tih proizvoda ili pomoću kojih bi se na neki drugi način mogla prikriti prava priroda tih proizvoda, ne smiju se primjenjivati.

Mjere potrebne za provedbu pravila proizvodnje sadržanih u ovom članku, a osobito onih koja se odnose na metode prerade i uvjete za privremeno odobrenje koje izdaju države članice, kako je navedeno u stavku 2. točki (c), usvajaju se u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 20.

Opća pravila proizvodnje ekološkog kvasca

1. Za proizvodnju ekološkog kvasca smiju se upotrebljavati samo ekološki proizvedeni supstrati. Ostali proizvodi i tvari mogu se upotrebljavati samo ako su odobreni za upotrebu u ekološkoj proizvodnji u skladu s člankom 21.

2. Ekološki kvasac ne smije biti prisutan u ekološkoj hrani ili hrani za životinje zajedno s konvencionalnim kvascem.

3. Detaljna pravila proizvodnje mogu se utvrđivati u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 21.

Kriteriji za neke proizvode i tvari u preradi

1. Odobrenje proizvoda i tvari za upotrebu u ekološkoj proizvodnji i njihovo uvrštavanje na ograničeni popis proizvoda i tvari iz članka 19. stavka 2. točaka (b) i (c) uvjetovano je ciljevima i načelima utvrđenim u glavi II. i sljedećim kriterijima, koji će se ocjenjivati kao jedna cjelina:

i. alternativni proizvodi i tvari odobreni u skladu s ovim poglavljem nisu raspoloživi;

- ii. kada se oni ne bi upotrebljavali, bilo bi nemoguće proizvesti ili konzervirati hranu, odnosno ispuniti određene prehrambene zahtjeve predviđene na temelju zakonodavstva Zajednice.

Osim toga, proizvodi i tvari iz članka 19. stavka 2. točke (b) prisutni su u prirodi i prethodno smiju biti podvrgnuti samo mehaničkim, fizikalnim, biološkim, enzimskim ili mikrobnim procesima, uz izuzetak slučaja kada takvih proizvoda i tvari iz takvih izvora nema na tržištu u dovoljnim količinama ili kvaliteti.

2. U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. Komisija odlučuje o odobrenju proizvoda i tvari i o njihovom uvrštavanju na ograničeni popis iz stavka 1. ovog članka te utvrđuje posebne uvjete i ograničenja za njihovu upotrebu i, prema potrebi, o povlačenju proizvoda.

U slučajevima u kojim država članica smatra da neki proizvod ili tvar treba dodati na popis ili povući s popisa iz stavka 1. ili da treba izmijeniti posebne uvjete i ograničenja iz ovog stavka za njihovu upotrebu, država članica osigurava da se Komisiji i državama članicama službeno pošalje dokumentacija u kojoj će biti navedeni razlozi za njihovo uvrštavanje, povlačenje ili za navedene izmjene.

Zahtjevi za navedene izmjene ili povlačenje, kao i odluke o tome, objavljuju se.

Proizvodi i tvari koji su se upotrebljavali prije donošenja ove Uredbe i na koje se odnosi članak 19. stavak 2. točke (b) i (c) mogu se nastaviti primjenjivati i nakon njezinog donošenja. U svakom slučaju, Komisija može takve proizvode ili tvari povući u skladu s člankom 37. stavkom 2.

POGLAVLJE 5.

Fleksibilnost

Članak 22.

Pravila proizvodnje u izuzetnim slučajevima

1. U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. i uvjetima utvrđenim u stavku 2. ovog članka i u skladu s ciljevima i načelima utvrđenim u glavi II., Komisija može predvidjeti odobravanje izuzeća od pravila proizvodnje utvrđenih u poglavljima 1. do 4.

2. Izuzeća iz stavka 1. svode se na minimum i, prema potrebi, vremenski ograničavaju, a mogu se odobriti samo u sljedećim primjerima:

- (a) kada su nužna da bi se osiguralo započinjanje ili održavanje ekološke proizvodnje na gospodarstvima izloženim klimatskim, geografskim i strukturnim ograničenjima;
- (b) kada je to nužno radi osiguravanja dostupnosti hrane za životinje, sjemeni, vegetativnog reproduktivnog materijala, živih životinja i drugih sirovina, u slučaju kada takvih sirovina u ekološkom obliku nema na tržištu;

- (c) kada je to nužno radi osiguravanja dostupnosti sastojaka poljoprivrednog podrijetla, u slučajevima u kojim na tržištu nema takvih sastojaka u ekološkom obliku;

- (d) kada su nužna za rješavanje specifičnih problema vezanih uz gospodarenje ekološki uzgojenim životinjama;

- (e) kada su nužna s obzirom na upotrebu posebnih proizvoda i tvari u preradi iz članka 19. stavka 2. točke (b) radi osiguravanja proizvodnje afirmiranih prehrambenih proizvoda u ekološkom obliku;

- (f) kada su privremene mjere potrebne radi omogućavanja nastavka ili ponovnog pokretanja ekološke proizvodnje u slučajevima u kojim dođe do prirodnih katastrofa;

- (g) kada je upotreba prehrambenih aditiva i drugih tvari kako su navedeni u članku 19. stavku 2. točki (b) ili aditiva za hranu za životinje i drugih tvari kako su navedeni u članku 16. stavku 1. točki (d) nužna, a takve tvari, osim onih proizvedenih pomoću GMO-a, nisu dostupne na tržištu;

- (h) kada se upotreba prehrambenih aditiva i drugih tvari kako su navedeni u članku 19. stavku 2. točki (b) ili aditiva za hranu za životinje kako su navedeni u članku 16. stavku 1. točki (d) zahtijeva na temelju prava Zajednice ili nacionalnog prava.

3. U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. Komisija može utvrditi posebne uvjete za primjenu izuzeća predviđenih stavkom 1.

GLAVA IV.

OZNAČIVANJE

Članak 23.

Upotreba izraza koji se odnose na ekološku proizvodnju

1. Za potrebe ove Uredbe smatra se da je proizvod označen izrazom koji upućuje na ekološku proizvodnju ako su pri označivanju u promidžbenim materijalima ili komercijalnim ispravama taj proizvod, njegovi sastojci ili sirovine za hranu za životinje opisani riječima iz kojih kupac može vidjeti da su taj proizvod, njegovi sastojci ili sirovine dobiveni u skladu s pravilima utvrđenim ovom Uredbom. Konkretno, izrazi navedeni u Prilogu, njihove izvedenice ili skraćenice kao što su „bio” i „eko”, same ili u kombinaciji, mogu se upotrebljavati unutar cijele Zajednice, na bilo kojem jeziku Zajednice, za označivanje i oglašavanje proizvoda koji ispunjavaju zahtjeve navedene u okviru ove Uredbe ili s njom u skladu.

Za označivanje i oglašavanje sirovih ili neprerađenih poljoprivrednih proizvoda izrazi koji označavaju ekološki način proizvodnje mogu se koristiti samo ako su i svi sastojci tog proizvoda proizvedeni u skladu sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi.

2. Izrazi iz stavka 1. ne smiju se upotrebljavati nigdje u Zajednici ni na bilo kojem jeziku Zajednice u komercijalnim ispravama ni u označavanju i oglašavanju proizvoda koji ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene ovom Uredbom, osim ako se odnose na poljoprivredne proizvode sadržane u hrani ili hrani za životinje ili osim ako je očito da imaju veze s ekološkom proizvodnjom.

Osim toga, ne smiju se upotrebljavati nikakvi izrazi, uključujući izraze u okviru zaštitnog znaka, ni postupci koji se primjenjuju u označavanju ili oglašavanju, koji bi mogli zavesti potrošača ili korisnika sugerirajući da proizvod ili njegovi sastojci ispunjavaju zahtjeve utvrđene ovom Uredbom.

3. Izrazi iz stavka 1. ne upotrebljavaju se za proizvod za koji se pri označavanju mora navesti da sadrži GMO-e, da se sastoji od GMO-a ili da je proizveden od GMO-a, u skladu s odredbama Zajednice.

4. Što se tiče prerađene hrane, izrazi iz stavka 1. smiju se upotrebljavati:

- (a) u prodajnim nazivima, pod uvjetom da:
 - i. je prerađena hrana u skladu s člankom 19.;
 - ii. najmanje 95 % mase proizvoda čine ekološki sastojci poljoprivrednog podrijetla;
- (b) samo u popisu sastojaka, pod uvjetom da je hrana u skladu s člankom 19. stavkom 1. i člankom 19. stavkom 2. točkama (a), (b) i (d);
- (c) u popisu sastojaka i to u istom vidnom polju kao i prodajni naziv, pod uvjetom da:
 - i. je glavni sastojak proizvod lova ili ribolova;
 - ii. sadrži druge sastojke poljoprivrednog podrijetla koji su svi ekološki;
 - iii. je hrana u skladu s člankom 19. stavkom 1. i člankom 19. stavkom 2. točkama (a), (b) i (d);

U popisu sastojaka navedeno je koji su sastojci ekološki.

U slučajevima u kojim se primjenjuju točke (b) i (c) ovog stavka, upute na ekološki način proizvodnje smiju se navesti samo u vezi s ekološkim sastojcima, a na popisu sastojaka navodi se ukupan postotak ekoloških sastojaka u odnosu na ukupnu količinu sastojaka poljoprivrednog podrijetla.

Izrazi i postotak iz prethodnog podstavka otiskuju se istom bojom i znakovima jednake veličine i tipa kao i drugi navodi na popisu sastojaka.

5. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurala sukladnost s ovim člankom.

6. Popis izraza navedenih u Prilogu Komisija može prilagoditi u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 24.

Obvezni navodi

1. U slučajevima u kojim se upotrebljavaju izrazi iz članka 23. stavka 1.:

- (a) na oznaci treba biti naveden i kodni broj kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove iz članka 27. stavka 10. čijoj kontroli podliježe subjekt koji je obavio zadnju operaciju u okviru proizvodnje ili pripreme;
- (b) logotip Zajednice iz članka 25. stavka 1. isto tako nalazi se, što se tiče zapakirane hrane, na pakiranju;
- (c) kada se koristi logotip Zajednice, u istom vidnom polju uz logotip navodi se i mjesto uzgoja poljoprivrednih sirovina od kojih se proizvod sastoji, u jednom od sljedećih oblika, prema potrebi:
 - „uzgojeno u EU” ako je poljoprivredna sirovina uzgojena u EU,
 - „uzgojeno izvan EU” ako je poljoprivredna sirovina uzgojena u trećim zemljama,
 - „uzgojeno u/izvan EU” ako je dio poljoprivrednih sirovina uzgojen u Zajednici, a dio u trećim zemljama.

U slučajevima u kojim su sve poljoprivredne sirovine od kojih se sastoji proizvod uzgojene u jednoj zemlji, gore spomenuta oznaka „u EU” ili „izvan EU” može se zamijeniti ili dopuniti nazivom te zemlje.

Što se tiče gore spomenutih oznaka „u EU” ili „izvan EU”, mali maseni udjeli sastojaka mogu se zanemariti pod uvjetom da ukupna količina zanemarenih sastojaka nije veća od 2 % od ukupne mase sirovina poljoprivrednog podrijetla.

Gore spomenute oznake „u EU” ili „izvan EU” po boji, veličini i tipu slova ne smiju biti uočljivije od prodajnog naziva proizvoda.

Upotreba logotipa Zajednice iz članka 25. stavka 1. i navoda iz prvog podstavka nije obvezna za proizvode uvezene iz trećih zemalja. Međutim, ako se logotip Zajednice iz članka 25. stavka 1. nalazi u sklopu oznake, navod iz prvog stavka se isto tako nalazi u sklopu te oznake.

2. Navodi iz stavka 1. označeni su na vidnom mjestu tako da budu lako uočljivi, čitljivi i neizbrisivi.

3. Posebne kriterije za prezentiranje, sadržaj i veličinu navoda iz stavka 1. točaka (a) i (c) Komisija utvrđuje u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 25.

Logotipi ekološke proizvodnje

1. Logotip Zajednice za ekološku proizvodnju može se koristiti u označavanju, prezentiranju i oglašavanju proizvoda koji udovoljavaju zahtjevima utvrđenim ovom Uredbom.

Logotip Zajednice ne smije se koristiti za proizvode i hranu koji su proizvedeni u prijelaznom razdoblju iz članka 23. stavka 4. točkama (b) i (c).

2. Nacionalni i privatni logotipi mogu se koristiti u označavanju, prezentiranju i oglašavanju proizvoda koji udovoljavaju zahtjevima određenim prema ovoj Uredbi.

3. Posebne kriterije za prezentiranje, sadržaj, veličinu i oblik logotipa Zajednice Komisija utvrđuje u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 26.

Posebni zahtjevi u pogledu označavanja

U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. Komisija utvrđuje posebne zahtjeve u pogledu označavanja i sastava koji se primjenjuju na:

- (a) ekološku hranu za životinje;
- (b) proizvode bilnog podrijetla proizvedene tijekom prijelaznog razdoblja;
- (c) vegetativni reproduksijski materijal i sjeme za uzgoj.

GLAVA V.

KONTROLE

Članak 27.

Sustav kontrole

1. Države članice uspostavljaju sustav kontrole i imenuju jedno ili više nadležnih tijela koja će biti odgovorna za kontrole s obzirom na obveze utvrđene ovom Uredbom u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004.

2. Osim uvjeta utvrđenih u Uredbi (EZ) br. 882/2004, sustav kontrole uspostavljen u skladu s ovom Uredbom obuhvaća barem primjenu preventivnih i kontrolnih mjera koje će Komisija usvojiti u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

3. U okviru ove Uredbe vrsta i učestalost kontrola određuju se na temelju procjene rizika od pojave nepravilnosti i kršenja uvjeta iz ove Uredbe. U svakom slučaju, svi subjekti, uz izuzetak trgovaca na veliko koji rade samo sa zapakiranim proizvodima i subjekti koji izravno prodaju proizvode krajnjem potrošaču ili korisniku kako je opisano u članku 28. stavku 2., najmanje se jednom godišnje provjeravaju s obzirom na ispunjavanje tih zahtjeva.

4. Nadležno tijelo može:

(a) svoju nadležnost za obavljanje kontrola dodijeliti jednom ili više kontrolnih tijela. Kontrolna tijela daju primjerena jamstva u pogledu objektivnosti i nepristranosti i imaju na raspolaganju kvalificirano osoblje i resurse potrebne za obavljanje kontrola;

(b) zadaće kontrole prenijeti na jedno ili više kontrolnih tijela. U tom slučaju države članice imenuju tijela koja će biti zadužena za odobravanje tih tijela i nadzor nad njima.

5. Nadležna tijela mogu zadaće kontrole prenijeti na određenu kontrolnu ustanovu samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 882/2004, a posebno kada:

(a) postoji točan opis zadaća koje kontrolna ustanova može obavljati i uvjeta pod kojima ih može obavljati;

(b) postoji dokaz da kontrolna ustanova:

i. ima stručna znanja, opremu i infrastrukturu koji su potrebni za obavljanje zadaća koje su joj prenesene;

ii. ima dovoljan broj osoblja koje ima odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo; i

iii. je nepristrana i da nije u sukobu interesa s obzirom na izvršavanje zadaća koje su joj prenesene;

(c) je kontrolna ustanova akreditirana prema najnovijoj verziji Europske norme EN 45011 ili ISO uputa 65 (Opći zahtjevi za ustanove koje provode certificiranje proizvoda) objavljenoj u seriji C Službenog lista Europske unije i da ju je odobrilo nadležno tijelo;

(d) kontrolna ustanova redovito dostavlja rezultate obavljenih kontrola nadležnom tijelu i kad god to nadležno tijelo zatraži. Ako rezultati kontrola pokazuju nesukladnost ili upućuju na vjerojatnost nesukladnosti, kontrolna ustanova odmah o tome obavješćuje nadležno tijelo;

(e) postoji djelotvorna koordinacija između nadležnog tijela koje prenosi zadaće i kontrolne ustanove.

6. Pri odobravanju kontrolne ustanove nadležno tijelo osim odredaba iz stavka 5. uzima u obzir i sljedeće kriterije:

- (a) standardni postupak kontrole kojeg će se ustanova držati i koji sadrži detaljni opis mjera kontrole i mjera predostrožnosti koje se ustanova obvezuje primjenjivati na subjekte koji podliježu njezinoj kontroli;
- (b) mjere koje kontrolna ustanova namjerava primjenjivati kada ustanovi nepravilnosti i/ili prekršaje.

7. Nadležna tijela ne smiju kontrolnim ustanovama prenositi sljedeće zadaće:

- (a) nadzor i reviziju drugih kontrolnih tijela;
- (b) nadležnost za odobravanje izuzeća kako je navedeno u članku 22., osim ako to bude predviđeno u okviru posebnih uvjeta koje Komisija utvrdi u skladu s člankom 22. stavkom 3.

8. U skladu s člankom 5. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 882/2004, nadležna tijela koja kontrolnim tijelima prenose zadaće kontrole prema potrebi organiziraju revizije ili inspekcije kontrolnih tijela. Ako se na temelju revizije ili inspekcije utvrdi da takva ustanova ne obavlja pravilno zadaće koje su joj prenesene, nadležno tijelo može povući to delegiranje zadaća. Ono će ga povući odmah ako kontrolna ustanova pravovremeno ne ispravi nepravilnosti.

9. Osim odredaba iz stavka 8. nadležno tijelo:

- (a) osigurava da kontrole koje obavlja kontrolna ustanova budu objektivne i nezavisne;
- (b) verificira učinkovitost njezinih kontrola;
- (c) upoznaje se sa svim utvrđenim nepravilnostima ili povredama i provedenim korektivnim mjerama;
- (d) povlači odobrenja za one ustanove koje ne ispunjavaju zahtjeve navedene u točkama (a) i (b) ili više ne zadovoljavaju kriterije navedene u stavcima 5. i 6. ili ne ispunjavaju zahtjeve utvrđene u stavcima 11., 12. i 14.

10. Države članice svakom kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi koja obavlja zadaće kontrole kako su navedene u stavku 4. dodjeljuje kodni broj.

11. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove nadležnim tijelima omogućuju pristup svojim uredima i prostorima i pružaju im sve informacije i pomoć koju nadležna tijela budu smatrala potrebnim za ispunjavanje njihovih obveza u skladu s ovim člankom.

12. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove osiguravaju da se na subjekte koji podliježu njihovoj kontroli primjenjuju barem mjere predostrožnosti i kontrole iz stavka 2.

13. Države članice osiguravaju da uspostavljeni kontrolni sustavi omogućuju sljedivost svakog proizvoda u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 178/2002, prvenstveno zato da bi potrošačima pružile jamstva da su ekološki proizvodi proizvedeni u skladu sa zahtjevima utvrđenim u ovoj Uredbi.

14. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove svake godine najkasnije do 31. siječnja dostavljaju nadležnim tijelima popis subjekata koji su 31. prosinca prethodne godine podliježali njihovoj kontroli. Izvešće o aktivnostima kontrole obavljenim tijekom prethodne godine dostavljaju se svake godine do 31. ožujka.

Članak 28.

Primjena sustava kontrole

1. Svaki subjekt koji proizvodi, priprema, skladišti ili uvozi iz treće zemlje proizvode u smislu članka 1. stavka 2. ili koji takve proizvode stavlja na tržište, prije nego što bilo koji proizvod stavi na tržište kao ekološki proizvod ili proizvod proizveden u razdoblju prijelaza na ekološku proizvodnju:

- (a) o svojoj aktivnosti obavješćuje nadležna tijela države članice u kojoj se ta aktivnost obavlja;
- (b) svoje poduzeće podvrgava sustavu kontrole iz članka 27.

Prvi stavak isto se tako primjenjuje i na izvoznike koji izvoze proizvode proizvedene u skladu s pravilima proizvodnje utvrđenim u ovoj Uredbi.

Kada neki subjekt podugovori bilo koju od aktivnosti s trećom strankom, taj subjekt bez obzira na to ispunjava zahtjeve iz točaka (a) i (b), a podugovorene aktivnosti podliježu sustavu kontrole.

2. Države članice od primjene ovog članka mogu izuzeti subjekte koji proizvode izravno prodaju krajnjem potrošaču ili korisniku, pod uvjetom da oni ne proizvode, ne pripremaju i ne skladište proizvode koji nisu vezani uz mjesto prodaje, odnosno da ne uvoze takve proizvode iz trećih zemalja i da takve aktivnosti nisu podgovorile s trećom strankom.

3. Države članice imenuju tijela ili odobravaju ustanove za primanje takvih službenih obavijesti.

4. Države članice osiguravaju da svi subjekti koji poštuju pravila ove Uredbe i koji plaćaju odgovarajuće pristojbe kao doprinos za troškove kontrole imaju pravo biti obuhvaćeni sustavom kontrole.

5. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove vode ažuriranu evidenciju koja sadrži nazive i adrese subjekata koji podliježu njihovoj kontroli. Te su evidencije dostupne zainteresiranim strankama.

6. U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. Komisija usvaja provedbena pravila kako bi razradila pojedinosti postupka obavješćivanja i dostave informacija iz stavka 1. ovog članka, posebno što se tiče informacija sadržanih u obavijestima iz stavka 1. točke (a).

Članak 29.

Pisani dokazi

1. Kontrolna tijela i kontrolne ustanove iz članka 27. stavka 4. svakom subjektu koji podliježe njihovoj kontroli i koji u okviru svojih aktivnosti ispunjava zahtjeve iz ove Uredbe izdaju pisane dokaze. Iz pisanih dokaza u najmanju ruku vidljiv je identitet subjekta, vrsta ili asortiman proizvoda, kao i rok važenja.

2. Subjekt provjerava pisane dokaze svojih dobavljača.

3. Oblik pisanih dokaza iz stavka 1. utvrđuje se u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2., uzimajući u obzir prednosti certificiranja elektroničkim putem.

Članak 30.

Mjere u slučaju povreda i nepravilnosti

1. Ako se otkrije nepravilnost u vezi s ispunjavanjem zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova osiguravaju da se upućivanje na ekološku proizvodnju ne koristi u označavanju ili oglašavanju cijele količine ili proizvodne šarže kod koje se pojavila nepravilnost, ako bi to bilo primjereno s obzirom na važnost neispunjenih zahtjeva i vrstu nepravilnosti te s obzirom na konkretne okolnosti u kojima je došlo do nepravilnosti.

Ako se otkrije ozbiljna povreda ili povreda s dugoročnim učinkom, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova tijekom razdoblja koje se određuje u dogovoru s nadležnim tijelom predmetne države članice predmetnom subjektu zabranjuju prodaju proizvoda koji se označavaju i oglašavaju kao ekološki.

2. Predmetne kontrolne ustanove, kontrolna tijela, nadležna tijela i države članice odmah razmjenjuju informacije o slučajevima nepravilnosti ili prekršaja koji utječu na ekološki status proizvoda i prema potrebi obavješćuju Komisiju.

Razina komunikacije ovisi o ozbiljnosti i opsegu otkrivenih nepravilnosti ili povreda.

Zahtjeve u pogledu oblika i načina takvog obavješćivanja Komisija može utvrditi u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 31.

Razmjena informacija

Nadležna tijela, kontrolna tijela i kontrolne ustanove na zahtjev daju relevantne informacije o rezultatima svojih kontrola drugim nadležnim tijelima, kontrolnim tijelima i kontrolnim

ustanovama u slučajevima u kojim se traži jamstvo da je neki proizvod proizveden u skladu s ovom Uredbom. Takve informacije mogu razmjenjivati i na vlastitu inicijativu.

GLAVA VI.

TRGOVINA S TREĆIM ZEMLJAMA

Članak 32.

Uvoz sukladnih proizvoda

1. Proizvod uvezen iz treće zemlje može se staviti na tržište Zajednice kao ekološki proizvod pod uvjetom da:

- (a) je proizvod sukladan s odredbama iz glava II., III. i IV. kao i s provedbenim pravilima koja uređuju njegovu proizvodnju i koja su usvojena u skladu s ovom Uredbom;
- (b) su svi subjekti, uključujući izvoznike, bili podvrgnuti kontroli kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove priznate u skladu sa stavkom 2.;
- (c) su predmetni subjekti u svakom trenutku u stanju dostaviti uvoznicima ili nacionalnim tijelima pisane dokaze iz članka 29. koji omogućuju identifikaciju subjekta koji je izvršio posljednju operaciju kao i provjeru sukladnosti toga subjekta s točkama (a) i (b) koje su izdali kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova iz točke (b).

2. U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. Komisija priznaje kontrolna tijela i kontrolne ustanove iz stavka 1. točke (b) ovog članka, uključujući kontrolna tijela i kontrolne ustanove iz stavka 27. koji su nadležni za obavljanje kontrola i izdavanje pisanih dokaza iz stavka 1. točke (c) ovog članka u trećim zemljama te sastavlja popis tih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova.

Kontrolne ustanove akreditirane su prema najnovijoj verziji Europske norme EN 45011 ili ISO uputa 65 (Opći zahtjevi za ustanove koje provode certificiranje proizvoda) objavljenom u seriji C Službenog lista Europske unije. Aktivnosti kontrolnih ustanova podliježu redovitom ocjenjivanju na licu mjesta, nadzoru i višegodišnjoj ponovnoj procjeni, koje obavlja akreditacijska ustanova.

Pri razmatranju zahtjeva za priznavanje, Komisija od kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove zahtijeva da joj dostavi sve potrebne informacije. Komisija isto tako može ovlastiti svoje stručnjake

da na licu mjesta razmotre pravila proizvodnje i aktivnosti kontrole koje u trećoj zemlji provodi predmetno kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova.

Priznate kontrolne ustanove ili kontrolna tijela dostavljaju izvješća o procjeni koja na temelju redovitog ocjenjivanja na licu mjesta, nadzora i višegodišnje ponovne procjene njihovih aktivnosti izdaju akreditacijske ustanove ili prema potrebi nadležna tijela.

Na temelju tih izvješća o procjeni, Komisija uz pomoć država članica osigurava odgovarajući nadzor priznatih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova putem redovitog preispitivanja njihovog priznavanja. Vrsta nadzora određuje se na temelju procjene rizika od pojave nepravilnosti ili kršenja odredaba iz ove Uredbe.

Članak 33.

Uvoz proizvoda s ekvivalentnim jamstvima

1. Proizvod uvezen iz treće zemlje može se isto tako staviti na tržište Zajednice kao organski proizvod pod uvjetom da:

- (a) je proizvod proizveden u skladu s pravilima proizvodnje koja su ekvivalentna pravilima iz glava III. i IV.;
- (b) su subjekti bili podvrgnuti mjerama kontrole koje su jednako učinkovite kao i mjere iz glave V. i da su se te mjere primjenjivale neprekidno i učinkovito;
- (c) su subjekti svoje aktivnosti u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije u trećim zemljama podvrgnuli sustavu kontrole priznatom u skladu sa stavkom 2. ili kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi priznatoj u skladu sa stavkom 3.;
- (d) je za proizvod izdana potvrda o inspekciji koju su izdali nadležno tijelo, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova iz treće zemlje, priznata u skladu sa stavkom 2., odnosno kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova priznata u skladu sa stavkom 3., kojom se potvrđuje da proizvod ispunjava uvjete utvrđene u ovom stavku.

Izvornik potvrde iz ovog stavka prati robu do prvog primatelja; nakon toga uvoznik mora čuvati potvrdu najmanje dvije godine kako bi bila na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

2. U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. Komisija može priznati treće zemlje čiji je sustav proizvodnje u skladu s načelima i pravilima proizvodnje koji su ekvivalentni onima iz glava II., III. i IV. i čije su kontrolne mjere jednako učinkovite

kao one iz glave V., te sastaviti popis tih zemalja. Pri procjeni ekvivalentnosti uzimaju se u obzir *Codex Alimentarius*, smjernice CAC/GL 32.

Pri razmatranju zahtjeva za priznavanje, Komisija od kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove zahtijeva da joj dostavi sve potrebne informacije. Komisija isto tako može ovlastiti stručnjake da na licu mjesta razmotre pravila proizvodnje i mjere kontrole predmetne treće zemlje.

Tako priznate treće zemlje svake godine do 31. ožujka Komisiji dostavljaju kratko godišnje izvješće o primjeni i provođenju mjera kontrole uspostavljenih u tim zemljama.

Na temelju informacija iz tih godišnjih izvješća, Komisija uz pomoć država članica osigurava odgovarajući nadzor priznatih trećih zemalja redovitim preispitivanjem njihovog priznavanja. Vrsta nadzora određuje se na temelju procjene rizika od pojave nepravilnosti i kršenja uvjeta iz ove Uredbe.

3. Za proizvode koji nisu uvezeni u skladu s člankom 32. i koji nisu uvezeni iz treće zemlje priznate u skladu sa stavkom 2. ovog članka, Komisija može, u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2., priznati kontrolna tijela i kontrolne ustanove, uključujući kontrolna tijela i kontrolne ustanove iz članka 27., koji su nadležni za obavljanje kontrola i izdavanje certifikata u trećim zemljama u smislu stavka 1., te sastaviti popis tih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova. Pri procjeni ekvivalentnosti uzima se u obzir *Codex Alimentarius*, smjernice CAC/GL 32.

Komisija razmatra sve zahtjeve za priznavanje koje podnesu kontrolna tijela ili kontrolne ustanove iz trećih zemalja.

Pri razmatranju zahtjeva za priznavanje, Komisija od kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove zahtijeva da joj dostave sve potrebne informacije. Aktivnosti kontrolnih ustanova podliježu redovitom ocjenjivanju na licu mjesta, nadzoru i višegodišnjoj ponovnoj procjeni, koje obavlja akreditacijska ustanova ili, prema potrebi, nadležno tijelo. Komisija isto tako može ovlastiti stručnjake da na licu mjesta razmotre pravila proizvodnje i mjere kontrole koje u trećoj zemlji provodi predmetno kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova.

Priznate kontrolne ustanove ili kontrolna tijela dostavljaju izvješća o procjeni koja na temelju redovitog ocjenjivanja na licu mjesta, nadzora i višegodišnje ponovne procjene njihovih aktivnosti izdaju akreditacijske ustanove ili prema potrebi nadležna tijela.

Na temelju tih izvješća o procjeni, Komisija uz pomoć država članica osigurava odgovarajući nadzor priznatih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova redovitim preispitivanjem njihovog priznavanja. Vrsta nadzora određuje se na temelju procjene rizika od pojave nepravilnosti ili kršenja odredaba iz ove Uredbe.

GLAVA VII.

ZAVRŠNA I PRIJELAZNA PRAVILA**Članak 34.****Slobodno kretanje ekoloških proizvoda**

1. Nadležna tijela, kontrolna tijela i kontrolne ustanove ne smiju zbog proizvodnog postupka, označivanja ili predstavljanja tog postupka zabraniti ili ograničiti prodaju ekoloških proizvoda za čiju je kontrolu nadležno neko drugo kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova koja se nalazi u nekoj drugoj državi članici, ako ti proizvodi ispunjavaju zahtjeve iz ove Uredbe. Osobito se ne smiju uvoditi dodatne kontrole ni financijska opterećenja uz one predviđene u glavi V. ove Uredbe.

2. Država članica može na svojem državnom području primjenjivati stroža pravila za ekološku proizvodnju bilja i ekološki uzgoj životinja ako se ta pravila primjenjuju i na konvencionalnu proizvodnju i ako su u skladu sa pravom Zajednice te ako ne zabranjuju i ne ograničavaju prodaju ekoloških proizvoda proizvedenih izvan državnog područja predmetne države članice.

Članak 35.**Dostavljanje informacija Komisiji**

Države članice Komisiji redovito dostavljaju sljedeće informacije:

- (a) nazive i adrese nadležnih tijela i, prema potrebi, njihove kodne brojeve i znakove sukladnosti;
- (b) popise kontrolnih tijela i ustanova i njihove kodne brojeve i, prema potrebi, njihove znakove sukladnosti. Komisija redovito objavljuje popis kontrolnih tijela i ustanova.

Članak 36.**Statističke informacije**

Države članice dostavljaju Komisiji statističke informacije potrebne za provedbu i daljnje praćenje ove Uredbe. Te se statističke informacije utvrđuju u okviru Statističkog programa Zajednice.

Članak 37.**Odbor za ekološku proizvodnju**

- 1. Komisiji pomaže regulatorni Odbor za ekološku proizvodnju.
- 2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Razdoblje predviđeno člankom 5. stavkom 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.

Članak 38.**Provedbena pravila**

U skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2. te s ciljevima i načelima utvrđenim u glavi II. Komisija usvaja detaljna pravila za provedbu ove Uredbe. Ona uključuju posebno:

- (a) detaljna pravila u pogledu pravila proizvodnje utvrđena u glavi III., osobito u pogledu posebnih zahtjeva i uvjeta koje trebaju poštovati subjekti;
- (b) detaljna pravila u pogledu pravila o označivanju utvrđena u glavi IV.;
- (c) detaljna pravila u pogledu sustava kontrole utvrđenog u glavi V., posebno s obzirom na minimalne zahtjeve u pogledu kontrole, nadzora i revizije, posebne kriterije za delegiranje zadaća privatnim kontrolnim ustanovama, kriterije za odobravanje i opoziv takvih ustanova i na pisane dokaze iz članka 29.;
- (d) detaljna pravila u pogledu pravila o uvozu iz trećih zemalja utvrđenih u glavi VI., posebno s obzirom na kriterije i postupke koje treba poštovati u vezi s priznavanjem trećih zemalja i kontrolnih ustanova, uključujući i objavljivanje popisa priznatih trećih zemalja i kontrolnih ustanova, u skladu s člancima 32. i 33., te s obzirom na certifikate iz članka 33. stavka 1. točke (d), uzimajući u obzir prednosti elektroničke certifikacije;
- (e) detaljna pravila u pogledu slobodnog kretanja ekoloških proizvoda iz članka 35. i dostave informacija Komisiji iz članka 35.

Članak 39.**Stavljanje izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91**

- 1. Uredba (EEZ) br. 2092/91 ovim se stavlja izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2009.
- 2. Upućivanja na Uredbu (EEZ) br. 2092/91 stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjem na ovu Uredbu.

Članak 40.**Prijelazne mjere**

Mjere za olakšavanje prijelaza s pravila utvrđenih Uredbom (EEZ) br. 2092/91 na ovu Uredbu usvajaju se, prema potrebi, u skladu s postupkom iz članka 37. stavka 2.

Članak 41.**Izvrješćivanje Vijeća**

1. Komisija Vijeću podnosi izvješće do 31. prosinca 2011.
2. U tom se izvješću prvenstveno opisuju iskustva stečena primjenom ove Uredbe i razmatraju se posebno sljedeća pitanja:
 - (a) područje primjene ove Uredbe, posebno s obzirom na pripremu ekološke hrane u okviru ugostiteljske djelatnosti;
 - (b) zabrana upotrebe GMO-a, uključujući raspoloživost proizvoda koji nisu proizvedeni pomoću GMO-a, deklaracija prodavatelja, provedivost specifičnih pragova tolerancije i njihov utjecaj na ekološki sektor;
 - (c) funkcioniranje međunarodnog tržišta i sustava kontrola, pri čemu se posebno procjenjuje dovodi li uvedena praksa do nepoštenog tržišnog natjecanja i do stvaranja prepreka za proizvodnju i prodaju ekoloških proizvoda.

3. Komisija prema potrebi uz izvješće dostavlja i odgovarajuće prijedloge.

Članak 42.**Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu sedmog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Za neke životinjske vrste, neke vodene biljke i neke mikroalge za koje nisu utvrđena detaljna pravila proizvodnje za označivanje primjenjuju se pravila utvrđena u članku 23., a za kontrole u glavi V. Do uključivanja detaljnih pravila proizvodnje primjenjuju se nacionalna pravila ili, ako takvih pravila nema, privatni standardi koje su države članice prihvatile ili priznale.

Primjenjuje od 1. siječnja 2009.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luksemburgu 28. lipnja 2007.

Za Vijeće

Predsjednik

S. GABRIEL

PRILOG

IZRAZI IZ ČLANKA 23. STAVKA 1.

BG:	биологичен;
ES:	ecológico, biológico;
CS:	ekologické, biologické;
DA:	økologisk;
DE:	ökologisch, biologisch;
ET:	mahe, ökoloogiline;
EL:	βιολογικό;
EN:	organic;
FR:	biologique;
GA:	orgánach;
IT:	biologico;
LV:	bioloģisks, ekoloģisks;
LT:	ekologiškas;
LU:	biologesch;
HU:	ökológiai;
MT:	organiku;
NL:	biologisch;
PL:	ekologiczne;
PT:	biológico;
RO:	ecologic;
SK:	ekologické, biologické;
SL:	ekološki;
FI:	luonnonmukainen;
SV:	ekologisk.

32007D0800

8.12.2007.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 323/23

ODLUKA VIJEĆA**od 5. lipnja 2007.****o potpisivanju Sporazuma između Europske zajednice i Republike Turske o sudjelovanju Republike Turske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama**

(2007/800/EZ)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 152., u vezi s prvom rečenicom prvog podstavka njegova članka 300. stavka 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EEZ) br. 302/93 od 8. veljače 1993. o osnivanju Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama ⁽¹⁾, u članku 13. predviđa se da Centar treba biti otvoren za sudjelovanje u ciljevima i radu Centra zemljama izvan Zajednice koje dijele interese Zajednice i njezinih država članica.
- (2) Komisija je u ime Zajednice pregovarala o Sporazumu s Republikom Turskom o sudjelovanju Republike Turske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama.
- (3) Podložno njegovom sklapanju, Sporazum bi trebalo potpisati u ime Zajednice,

ODLUČILO JE:

Članak 1.

Ovim se u ime Zajednice odobrava potpisivanje Sporazuma između Europske zajednice i Republike Turske o sudjelovanju Republike Turske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama, podložno Odluci Vijeća o sklapanje navedenog Sporazuma.

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Ovim se predsjednik Vijeća ovlašćuje imenovati osobu(-e) opunomoćenu(-e) za potpisivanje Sporazuma u ime Zajednice, podložno njegovu sklapanju.

Sastavljeno u Luxembourg 5. lipnja 2007.

*Za Vijeće**Predsjednik*

P. STEINBRÜCK

⁽¹⁾ SL L 36, 12.2.1993., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1651/2003 (SL L 245, 29.9.2003., str. 30.).

22007A1208(02)

L 323/24

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

8.12.2007.

SPORAZUM**između Europske zajednice i Republike Turske o sudjelovanju Republike Turske u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama**

EUROPSKA ZAJEDNICA, dalje u tekstu: „Zajednica”,

s jedne strane, i

REPUBLIKA TURSKA, dalje u tekstu „Turska”,

s druge strane,

dalje u tekstu „ugovorne stranke”,

PRISJEĆAJUĆI se da je Europsko vijeće u Luxembourg 1997. sudjelovanje u programima i agencijama Zajednice predvidjelo kao jedan od načina za unaprjeđenje pretpristupne strategije,

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Zajednica, Uredbom Vijeća (EEZ) br. 302/93 ⁽¹⁾ (dalje u tekstu Uredba) osnovala Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (dalje u tekstu Centar),

BUDUĆI DA ta Uredba u članku 13. predviđa da je Centar otvoren za sudjelovanje onih država koje nisu članice Zajednice koje dijele interese Zajednice i njezinih država članica,

BUDUĆI DA Turska dijeli ciljeve koji su u pogledu Centra utvrđeni u Uredbi jer je konačni cilj Turske postati članicom Europske unije,

BUDUĆI DA je Turska suglasna s opisom zadataka Centra i njegovim načinom rada te s prioritetnim područjima kako su opisani u Uredbi,

BUDUĆI DA u Turskoj postoji ustanova koja je pogodna za povezivanje s Europskom informacijskom mrežom o drogama i ovisnosti o drogama,

SPORAZUMJELI SU SE:

Članak 1.**Sudjelovanje**

Turska u potpunosti sudjeluje u radu Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (dalje u tekstu Centar), prema uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu.

Članak 2.**Europska informacijska mreža o drogama i ovisnosti o drogama**

1. Turska se povezuje s Europskom informacijskom mrežom o drogama i ovisnosti o drogama (Reitox).

2. Turska u roku od 28 dana od stupanja na snagu ovog Sporazuma obavješćuje Centar o glavnim elementima svoje

nacionalne informacijske mreže, uključujući njezin nacionalni centar za praćenje te imenuje sve ostale specijalizirane centre koji bi mogli dati koristan doprinos radu Centra.

Članak 3.**Upravni odbor**

Upravni odbor Centra poziva predstavnika Turske da sudjeluje na njegovim sastancima. Predstavnik sudjeluje u cijelosti, ali bez prava glasa. Upravni odbor može iznimno sazvati sastanak ograničen na predstavnike država članica i Europske komisije o pitanjima koja su od interesa posebno za Zajednicu i njezine države članice.

Upravni odbor će, na sjednici u kojoj sudjeluju predstavnici Turske, utvrditi detaljna rješenja u pogledu sudjelovanja Turske u radu Centra.

⁽¹⁾ SL L 36, 12.2.1993., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1651/2003 (SL L 245, 29.9.2003., str. 30.).

Članak 4.**Proračun**

Turska financijski doprinosi aktivnostima Centra u skladu s odredbama utvrđenima u Prilogu I. ovom Sporazumu, koji čini njegov sastavni dio.

Članak 5.**Zaštita i povjerljivost podataka**

1. Ako Centar, na temelju ovog Sporazuma, osobne podatke koji ne omogućuju identificiranje fizičkih osoba prosljedi turskim tijelima u skladu s turskim pravom i propisima Zajednice, ti se podaci smiju koristiti isključivo za navedene svrhe i prema uvjetima koje propisuje tijelo koje podatke prosljeđuje.
2. Podaci o drogama i ovisnosti o drogama koje Centar dostavi turskim tijelima smiju se objaviti u skladu s pravilima Zajednice i Turske o širenju i povjerljivosti informacija. Osobni podaci ne smiju biti objavljeni niti dostupni javnosti.
3. Određeni specijalizirani centri u Turskoj nisu obvezni pružiti informacije koje su na temelju turskog prava kategorizirane kao povjerljive.
4. U pogledu podataka koje turska tijela dostavljaju Centru, potonje obvezuju pravila utvrđena u članku 6. Uredbe.

Članak 6.**Pravni status**

Centar je prema turskom pravu pravna osoba te u Turskoj uživa najširu pravnu sposobnost koju pravnim osobama dodjeljuje tursko pravo.

Članak 7.**Odgovornost**

Odgovornost Centra uređuju pravila utvrđena u članku 16. Uredbe.

Članak 8.**Povlastice i imuniteti**

Turska na Centar primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europskih zajednica koji, kao Prilog II. ovom Sporazumu, čini sastavni dio ovog Sporazuma.

Članak 9.**Propisi koji se primjenjuju na osoblje**

Odstupajući od članka 12. stavka 2. točke (a) Uvjeta za zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica, izvršni direktor Centra smije ugovorno zaposliti državljane Turske koji posjeduju sva prava kao državljani.

Članak 10.**Stupanje na snagu**

Ugovorne stranke odobravaju ovaj Sporazum u skladu sa svojim postupcima.

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi datum kada ugovorne stranke jedna drugu obavijeste o okončanju postupaka iz prvog podstavka.

Članak 11.**Valjanost i prestanak Sporazuma**

1. Ovaj se Sporazum sklapa na neograničeno vrijeme. Sporazum prestaje vrijediti pristupanjem Turske Europskoj uniji.
2. Svaka ugovorna stranka može otkazati ovaj Sporazum pisanom obaviješću drugoj ugovornoj stranci. Sporazum prestaje biti na snazi šest mjeseci od dana te obavijesti.

Съставено в Брюксел на тридесети октомври две хиляди и седма година.

Hecho en Bruselas, el treinta de octubre de dos mil siete.

V Bruselu dne třicátého října dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Bruxelles, den tredivte oktober to tusind og syv.

Geschehen zu Brüssel am dreißigsten Oktober zweitausendsieben.

Kahe tuhande seitsmenda aasta oktoobrikuu kolmekümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τριάντα Οκτωβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Brussels on the thirtieth day of October in the year two thousand and seven.

Fait à Bruxelles, le trente octobre deux mille sept.

Fatto a Bruxelles, addì trenta ottobre duemilasette.

Briselē, divtūkstoš septītā gada trīsdesmitajā oktobrī.

Priimta du tūkstančiai septintųjų metų spalio trisdešimtą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-hetedik év október harmincadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tletin-il jum ta' Ottubru tas-sena elfejn u sebgha.

Gedaan te Brussel, de dertigste oktober tweeduizend zeven.

Sporządzono w Brukseli, dnia trzydziestego października roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Bruxelas, em trinta de Outubro de dois mil e sete.

Înceiat la Bruxelles, treizeci octombrie două mii șapte.

V Bruseli dna tridsiateho októbra dvetisícšedem.

V Bruslju, dne tridesetega oktobra leta dva tisoč sedem.

Tehty Brysselissä kolmantenakymmenentenä päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Bryssel den trettionde oktober tjugohundrasju.

Brüksel'de, otuz Ekim ikibinyedi gününde yapılmıştır.

Za Европейската общност
Por la Comunidad Europea
Za Evropské společenství
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Euroopa Ühenduse nimel
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Eiropas Kopienas vārdā
Europos bendrijos vardu
az Európai Közösség részéről
Għall-Komunità Ewropea
Voor de Europese Gemeenschap
W imieniu Wspólnoty Europejskiej
Pela Comunidade Europeia
Pentru Comunitatea Europeană
Za Európske spoločenstvo
Za Evropsko skupnost
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar
Avrupa Topluluğu adına

За Република Турция
Por la Republica de Turquía
Za Tureckou republiku
For Republikken Tyrkiet
Für die Republik Türkei
Türki Vabariigi nimel
Για την Τουρκική Δημοκρατία
For the Republic of Turkey
Pour la République de Turquie
Per la Repubblica di Turchia
Turcijas Republikas vārdā
Turkijos Respublikos vardu
A Torök Köztársaság részéről
Ghar-Repubblika tat-Turkija
Voor de Republiek Turkije
W imieniu Republiki Turcji
Pela República da Turquia
Pentru Republica Turcia
Za Tureckú republiku
Za Republiko Turčijo
Turkin tasavallan puolesta
För Republiken Turkiet
Türkiye Cumhuriyeti adına

PRILOG I.

FINANCIJSKI DOPRINOS TURSKE EUROPSKOM CENTRU ZA PRAĆENJE DROGA I OVISNOSTI O DROGAMA

1. Financijski doprinos koji Turska uplaćuje u opći proračun Europske unije za sudjelovanje u Europskom centru za praćenje droga i ovisnosti i drogama (dalje u tekstu Centar) postupno će se povećavati tijekom četverogodišnjeg razdoblja tijekom kojega će se aktivnosti postupno uvoditi u Turskoj. Potrebni financijski doprinosi su:

— tijekom prve godine sudjelovanja	EUR 100 000
— tijekom druge godine sudjelovanja	EUR 150 000
— tijekom treće godine sudjelovanja	EUR 210 000
— tijekom četvrte godine sudjelovanja	EUR 271 000

Od pete godine sudjelovanja, godišnji financijski doprinos koji Turska plaća Centru iznosi doprinos za četvrtu godinu sudjelovanja indeksiran stopom povećanja potpore Zajednice Centru.

2. Turska može djelomično koristiti pomoć zajednice za plaćanje doprinosa Centru, pri čemu najveći doprinos Zajednice može iznositi 75 % u prvoj godini sudjelovanja, 60 % u drugoj godini sudjelovanja te 50 % u sljedećim godinama. Ovisno o posebnom postupku planiranja, zatražena sredstva zajednice bit će prenesena na Tursku posebnim financijskim memorandumom. Preostali dio doprinosa pokrit će Turska.
3. Doprinosom Turske upravljat će se u skladu s financijskom uredbom koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije.
- Putne troškove te troškove smještaja i dnevnica predstavnika i stručnjaka iz Turske za sudjelovanje u aktivnostima i na sastancima Centra u vezi s provedbom programa rada Centra naknađuje Centar na istoj osnovi i u skladu s postupcima koji su trenutačno na snazi za države članice Europske unije.
4. Za prvu kalendarsku godinu sudjelovanja Turska će platiti doprinos izračunan od datuma početka sudjelovanja do kraja godine prema načelu razmjernosti (*pro rata*). Doprinos Turske za sljedeće godine bit će u skladu s ovim Sporazumom.

PRILOG II.

PROTOKOL O POVLASTICAMA I IMUNITETIMA EUROPSKIH ZAJEDNICA

VISOKE UGOVORNE STRANKE,

UZIMAJUĆI U OBZIR da, u skladu s člankom 28. Ugovora o osnivanju jedinstvenog Vijeća i jedinstvene Komisije Europskih zajednica, ove Zajednice i Europska investicijska banka na državnim područjima država članica uživaju takve povlastice i imunitete koji su im potrebni za obavljanje njihovih zadaća,

SPORAZUMJELE SU SE o sljedećim odredbama koje se prilažu ovom Ugovoru:

POGLAVLJE I.

DOBRA, SREDSTVA, IMOVINA I POSLOVANJE EUROPSKIH ZAJEDNICA

Članak 1.

Prostorije i zgrade Zajednica nepovredive su. Izuzete su od pretrage, rekvizicije, konfiskacije ili izvlaštenja. Dobra i imovina Zajednica ne mogu biti predmetom upravnih ili sudskih mjera prisile bez ovlaštenja Suda.

Članak 2.

Arhive Zajednica nepovredive su.

Članak 3.

Zajednice, njihova imovina, prihodi i ostala dobra oslobođeni su od svih neposrednih poreza.

Vlade država članica, kad god je to moguće, poduzimaju odgovarajuće mjere za doznačivanje ili povrat iznosa posrednih poreza ili poreza na prodaju uključenih u cijenu pokretnina ili nekretnina, kada Zajednice za svoje službene potrebe obavljaju veće kupnje čija cijena uključuje takve poreze. Međutim, primjena navedenih odredaba ne smije imati za posljedicu narušavanje tržišnog natjecanja unutar Zajednica.

Ne odobravaju se oslobođenja u odnosu na poreze i davanja koji se plaćaju samo kao naknade za javne komunalne usluge.

Članak 4.

Zajednice su oslobođene od svih carina, zabrana ili ograničenja pri uvozu i izvozu na predmete namijenjene njihovoj službenoj uporabi; tako uvezenim predmetima ne smije se raspolagati, ni uz naplatu ni besplatno, na državnom području zemlje u koju su uvezeni, osim prema uvjetima koje odobri vlada te zemlje.

Zajednice su također oslobođene od svih carina i svih zabrana i ograničenja na uvoz i izvoz svojih publikacija.

Članak 5.

Europska zajednica za ugljen i čelik može imati bilo koju valutu i voditi knjige u bilo kojoj valuti.

POGLAVLJE II.

KOMUNIKACIJA I PROPUSNICE

Članak 6.

Pri službenoj komunikaciji i prijenosu svih svojih dokumenata institucije Zajednica na državnom području svake države članice uživaju tretman koji ta država priznaje diplomatskim misijama.

Službena prepiska i ostala službena komunikacija institucija Zajednica ne podliježu cenzuri.

Članak 7.

1. Predsjednici institucija Zajednica mogu članovima i službenicima tih institucija izdati propusnice (*laissez-passer*) u obliku koji propisuje Vijeće i koje vlasti država članica priznaju kao valjane putne isprave. Te se propusnice (*laissez-passer*) izdaju dužnosnicima i ostalim službenicima pod uvjetima koji su utvrđeni Pravilnikom o osoblju za dužnosnike i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Zajednica.

Komisija može sklopiti sporazume na temelju kojih se te propusnice (*laissez-passer*) priznaju kao valjane putne isprave na državnom području država nečlanica.

2. Međutim, odredbe iz članka 6. Protokola o povlasticama i imunitetima Europske zajednice za ugljen i čelik ostaju na snazi do primjene odredaba iz stavka 1. ovog članka za članove i službenike institucija koji na datum stupanja ovog Ugovora na snagu imaju propusnice predviđene u tom članku.

POGLAVLJE III.

ČLANOVI EUROPSKOG PARLAMENTA

Članak 8.

Slobodno kretanje članova Europskog parlamenta prilikom putovanja do mjesta ili iz mjesta sastajanja Europskog parlamenta ne podliježe nikakvim administrativnim ili drugim ograničenjima.

Članovima Europskog parlamenta odobravaju se u vezi s carinskom i deviznom kontrolom:

- (a) od strane njihove vlade, iste olakšice koje se odobravaju višim dužnosnicima prilikom putovanja u inozemstvo radi privremenih službenih misija;
- (b) od strane vlada ostalih država članica, iste olakšice koje se odobravaju predstavnicima stranih vlada na privremenim službenim misijama.

Članak 9.

Članovi Europskog parlamenta ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku ispitivanja, zadržavanja ili sudskog postupka zbog izraženih mišljenja ili glasanja pri obnašanju svojih dužnosti.

Članak 10.

Tijekom zasjedanja Europskog parlamenta njezini članovi uživaju:

- (a) na državnom području svoje države, imunitet priznat članovima parlamenta te države;
- (b) na državnom području bilo koje druge države članice, imunitet od svake mjere zadržavanja i od sudskih postupaka.

Na isti se način imunitet primjenjuje na članove tijekom putovanja do mjesta ili iz mjesta sastajanja Europskog parlamenta.

Ako je član zatečen u počinjenju kaznenog djela, nije moguće pozivanje na imunitet te u tom slučaju Europski parlament može ostvariti svoje pravo na ukidanje imuniteta jednom od svojih članova.

POGLAVLJE IV.

PREDSTAVNICI DRŽAVA ČLANICA KOJI SUDJELUJU U RADU INSTITUCIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA

Članak 11.

Predstavnici država članica koji sudjeluju u radu institucija Zajednica, njihovi savjetnici i tehnički stručnjaci uživaju uobičajene povlastice, imunitete i olakšice prilikom obnašanja svojih dužnosti i tijekom putovanja do mjesta ili iz mjesta sastajanja.

Ovaj se članak također primjenjuje na članove savjetodavnih tijela Zajednica.

POGLAVLJE V.

DUŽNOSNICI I OSTALI SLUŽBENICI EUROPSKIH ZAJEDNICA

Članak 12.

Na državnom području svake države članice i neovisno o njihovu državljanstvu, dužnosnici i ostali službenici Zajednica:

- (a) pridržavajući se odredaba Ugovora koje se s jedne strane odnose na propise o odgovornosti dužnosnika i ostalih službenika prema Zajednicama i, s druge strane, na nadležnost Suda u sporovima između Zajednica i njihovih dužnosnika i ostalih službenika, uživaju imunitet od sudskih postupaka u pogledu radnja koje oni poduzimaju u službenom svojstvu, uključujući izgovorene ili napisane riječi. Taj imunitet uživaju i nakon prestanka obnašanja dužnosti;
- (b) zajedno sa svojim bračnim drugovima i uzdržavanim članovima obitelji ne podliježu imigracijskim ograničenjima ni formalnostima za prijavu stranaca;
- (c) uživaju jednake olakšice koje se uobičajeno dodjeljuju dužnosnicima međunarodnih organizacija vezano za monetarne ili devizne propise;
- (d) imaju pravo bez carine uvesti pokućstvo i druge predmete za osobnu uporabu prilikom prvog preuzimanja dužnosti u dotičnoj zemlji, te pravo da ih nakon prestanka dužnosti u toj zemlji ponovno izvezu bez carina, u oba slučaja pridržavajući se uvjeta koje vlada zemlje u kojoj ostvaruju to pravo smatra nužnima;
- (e) imaju pravo bez carine uvesti motorno vozilo za osobnu uporabu, kupljeno u zemlji svojeg posljednjeg boravišta ili u zemlji čiji su državljani prema uvjetima koji vrijede na unutarnjem tržištu te zemlje, te ga ponovno izvesti bez carine, u oba slučaja pridržavajući se uvjeta koje vlada zemlje u kojoj ostvaruju to pravo smatra nužnima.

Članak 13.

Dužnosnici i ostali službenici Zajednica dužni su plaćati porez u korist Zajednica na plaće, nadnice i prihode koje im isplaćuju Zajednice, u skladu s uvjetima i postupkom koje utvrđuje Vijeće, odlučujući na prijedloge Komisije.

Oni su oslobođeni od plaćanja nacionalnih poreza na plaće, nadnice i prihode koje im isplaćuju Zajednice.

Članak 14.

Pri primjeni poreza na dohodak, poreza na bogatstvo i poreza na nasljedstvo te pri primjeni konvencija o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sklopljenih među državama članicama Zajednica, za dužnosnike i ostale službenike Zajednica koji isključivo radi obnašanja svojih dužnosti u službi Zajednica imaju boravište na državnom području države članice koja nije zemlja njihove porezne rezidentnosti, u trenutku stupanja u službu Zajednica, smatra se, kako u zemlji njihova stvarnog boravišta tako i u zemlji njihove porezne rezidentnosti, da su zadržali rezidentnost u potonjoj zemlji, pod uvjetom da je ta država članica Zajednica. Ta se odredba također primjenjuje na bračnog druga ako se ne bavi vlastitim plaćenim zanimanjem, i na djecu koju uzdržavaju i za koju skrbe osobe iz ovog članka.

Pokretna imovina koja pripada osobama iz prethodnog stavka i koja se nalazi na državnom području zemlje u kojoj borave oslobođena je od poreza na nasljedstvo u toj zemlji; za takvu se imovinu pri izračunu tog poreza smatra, uz poštovanje prava država nečlanica i moguće primjene odredaba međunarodnih konvencija o dvostrukom oporezivanju, da se nalazi u zemlji porezne rezidentnosti.

Pri primjeni odredaba ovog članka ne uzima se u obzir rezidentnost stečena isključivo zbog obnašanja dužnosti u službi drugih međunarodnih organizacija.

Članak 15.

Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, utvrđuje program prava iz socijalne sigurnosti za dužnosnike i ostale službenike Zajednice.

Članak 16.

Vijeće, odlučujući na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s ostalim zainteresiranim institucijama, određuje kategorije dužnosnika i ostalih službenika Zajednica na koje se u cijelosti ili djelomično primjenjuju odredbe članka 12., članka 13. stavka 2. i članka 14.

Imena, razredi i adrese dužnosnika i ostalih službenika uključenih u takve kategorije periodično se dostavljaju vladama država članica.

POGLAVLJE VI.

POVLAŠTICE I IMUNITETI MISIJA DRŽAVA NEČLANICA AKREDITIRANIH PRI EUROPSKIM ZAJEDNICAMA*Članak 17.*

Država članica na čijem državnom području Zajednice imaju svoje sjedište priznaje uobičajeni diplomatski imunitet i privilegije misijama država nečlanica akreditiranim pri Zajednicama.

POGLAVLJE VII.

OPĆE ODREDBE*Članak 18.*

Dužnosnicima i ostalim službenicima Zajednica priznaju se povlastice, imuniteti i olakšice isključivo u interesu Zajednica.

Svaka institucija Zajednica dužna je ukinuti imunitet priznat dužnosniku ili drugom službeniku kad god ona smatra da ukidanje tog imuniteta nije protivno interesima Zajednice.

Članak 19.

Institucije Zajednica surađuju s odgovornim tijelima zainteresiranih država članica radi primjene ovog Protokola.

Članak 20.

Članci 12. do 15. i članak 18. primjenjuju se na članove Komisije.

Članak 21.

Članci 11. do 15. i članak 18. primjenjuju se na suce, nezavisne odvjetnike, tajnika i pomoćne izvijestitelje Suda te na članove i tajnika Prvostupanskog suda, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 3. Protokola o Statutu Suda koje se odnose na imunitet sudaca i nezavisnih odvjetnika od pokretanja sudskog postupka.

Članak 22.

Ovaj se Protokol također primjenjuje na Europsku investicijsku banku, na članove njezinih tijela, na njezino osoblje i na predstavnike država članica koji sudjeluju u njezinim aktivnostima, ne dovodeći u pitanje odredbe Protokola o Statutu Banke.

Europska investicijska banka povrh toga oslobođena je od svakog oblika oporezivanja ili nameta slične naravi pri osnivanju i bilo kakvom povećanju kapitala te od različitih formalnosti koje mogu biti s tim povezane u državi sjedišta Banke. Slično tome, prestanak Banke ili njezina likvidacija nemaju za posljedicu nikakve namete. Naposljetku, djelatnosti Banke i njezinih tijela, koje se obavljaju u skladu s njezinim Statutom, ne podliježu porezu na promet.

Članak 23.

Ovaj se Protokol također primjenjuje na Europsku središnju banku, na članove njezinih tijela i na njezino osoblje, ne dovodeći u pitanje odredbe Protokola o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.

Europska središnja banka je povrh toga oslobođena od svakog oblika oporezivanja ili nameta slične naravi pri povećanju kapitala te različitih formalnosti koje mogu biti povezane s time u državi sjedišta Banke. Djelatnosti Banke i njezinih tijela, koje su obavljene u skladu sa Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke ne podliježu porezu na promet.

Gornje se odredbe također primjenjuju na Europski monetarni institut. Prestanak obavljanja djelatnosti ili njegova likvidacija ne uzrokuju nikakve namete.

U POTVRDU TOGA niže potpisani opunomoćenici potpisali su ovaj Protokol. Sastavljeno u Bruxellesu dana osmog travnja godine tisuću devetsto šezdeset pete.

32008R0889

18.9.2008.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 250/1

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 889/2008**od 5. rujna 2008.****o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu**

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 4., članak 11. drugi stavak, članak 12. stavak 3., članak 14. stavak 2., članak 16. stavak 3. točku (c), članak 17. stavak 2. i članak 18. stavak 5., članak 19. stavak 3. drugi podstavak, članak 21. stavak 2., članak 22. stavak 1., članak 24. stavak 3., članak 25. stavak 3., članak 26., članak 28. stavak 6., članak 29. stavak 3. i članak 38. točke (a), (b), (c) i (e), te članak 40.,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 834/2007, a posebno njezinim glavama III., IV. i V. utvrđuju se temeljni zahtjevi u pogledu proizvodnje, označavanja i kontrole ekoloških proizvoda u sektoru uzgoja bilja i stoke. Za provedbu tih zahtjeva trebalo bi utvrditi detaljna pravila.
- (2) Izrada novih detaljnih pravila za uzgoj određenih životinjskih vrsta, ekološku akvakulturu, uzgoj algi i kvasaca koji se koriste kao hrana ili hrana za životinje na razini Zajednice će zahtijevati više vremena i stoga bi ih trebalo razraditi naknadno. Stoga je takve proizvode primjereno izuzeti iz područja primjene ove Uredbe. Međutim, u pogledu određenih stočnih vrsta, proizvodâ akvakulture i algi, na te bi se proizvode trebala *mutatis mutandis* primjenjivati pravila Zajednice propisana za proizvodnju, kontrolu i označivanje, u skladu s člankom 42. Uredbe (EZ) br. 834/2007.
- (3) Trebalo bi utvrditi određene definicije kako bi se izbjegle nedoumice i zajamčila ujednačena primjena pravila o ekološkoj proizvodnji.

- (4) Ekološka proizvodnja bilja temelji se na hranidbi bilja prvenstveno preko ekosustava tla. Stoga nije dopušten hidroponski uzgoj, u kojem bilje raste tako da mu je korijenje u inertnom mediju s otopljenim mineralima i nutrijentima.
- (5) Ekološka proizvodnja bilja obuhvaća razne postupke uzgoja i ograničenu primjenu gnojiva i slabo topljivih poboljšivača pa bi trebalo navesti te postupke. Trebalo bi utvrditi posebno uvjete za korištenje određenih nesintetičkih proizvoda.
- (6) Uporabu pesticida koji mogu imati štetan učinak na okoliš ili imati za posljedicu prisutnost ostataka u poljoprivrednim proizvodima trebalo bi značajno ograničiti. Prednost bi trebalo dati primjeni preventivnih mjera u suzbijanju štetočina, bolesti i korova. Osim toga trebalo bi utvrditi i uvjete za korištenje određenih sredstava za zaštitu bilja.
- (7) Za potrebe ekološke poljoprivrede, u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2092/91 ⁽²⁾ pod točno određenim uvjetima bila je dopuštena uporaba određenih sredstava za zaštitu bilja, gnojiva, poboljšivača tla, kao i određene neekološke hrane za životinje, aditiva za hranu za životinje i pomoćnih tvari za preradu hrane za životinje, te određenih proizvoda koji se koriste za čišćenje i dezinfekciju. Kako bi se osigurao kontinuitet ekološke poljoprivrede, predmetni proizvodi i tvari bi trebali i dalje biti dopušteni, u skladu s odredbama utvrđenima u članku 16. stavku 3. točki (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007. Nadalje, radi jasnoće primjereno je u Prilozima ovoj Uredbi popisati proizvode i tvari koji su bili dopušteni u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2092/91. Tim se popisima u budućnosti mogu dodavati drugi proizvodi i tvari na temelju druge pravne osnove, točnije prema članku 16. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007. Stoga je primjereno utvrditi poseban status svake kategorije proizvoda i tvari pomoću simbola u popisu.

⁽¹⁾ SL L 189, 20.7.2007., str. 1.⁽²⁾ SL L 198, 22.7.1991., str. 1.

- (8) Cjeloviti pristup ekološkoj poljoprivredi zahtijeva uzgoj stoke povezan sa zemljištem, gdje se proizvedeni gnoj koristi za hranidbu usjeva. Obzirom da uzgoj stoke uvijek podrazumijeva gospodarenje poljoprivrednim zemljištem, trebalo bi donijeti odredbu o zabrani uzgoja stoke bez poljoprivrednog zemljišta. U ekološkom uzgoju stoke, kod izbora bi pasmina trebalo uzimati u obzir njihovu sposobnost prilagodbe lokalnim uvjetima, njihovu vitalnost i otpornost na bolesti te bi trebalo poticati široku biološku raznolikost.
- (9) U određenim uvjetima, subjekti se mogu suočiti s poteškoćama u dobivanju ekološki uzgojenih životinja za rasplod iz smanjenog ekodema, što bi ometalo razvoj sektora. Stoga bi trebalo osigurati mogućnost dovođenja ograničenog broja neekološki uzgojenih životinja na poljoprivredno zemljište za potrebe uzgoja.
- (10) Ekološki bi uzgoj stoke trebao osigurati zadovoljavanje posebnih etoloških potreba životinja. U tom pogledu smještaj bi svih vrsta životinja trebao zadovoljiti potrebe dotičnih životinja u pogledu ventilacije, svjetla, prostora i udobnosti i stoga treba osigurati dostatnu površinu da se svakoj životinji omogući široka sloboda kretanja i razvoj prirodnog društvenog ponašanja životinje. Trebalo bi utvrditi posebne uvjete smještaja i uvjete uzgoja u pogledu određenih životinja, uključujući pčele. Ovi bi posebni uvjeti smještaja trebali zadovoljavati visoku razinu dobrobiti životinja, što predstavlja prioritet u ekološkom uzgoju stoke i stoga može premašiti standarde dobrobiti u Zajednici koje općenito vrijede u poljoprivredi. Postupci ekološkog uzgoja bi trebali spriječiti da se perad uzgaja prebrzo. Stoga bi trebalo utvrditi posebne odredbe kako bi se izbjegle metode intenzivnog uzgoja. Naročito bi se perad trebala uzgajati ili do dostizanja minimalne starosne dobi ili bi trebala potjecati od spororastućih pasmina peradi pa ni u jednom od ta dva slučaja nema poticaja za korištenje metoda intenzivnog uzgoja.
- (11) U većini bi slučajeva stoka trebala imati stalan pristup površinama na otvorenom radi ispaše, ako to dopuštaju vremenski uvjeti, a takve bi površine na otvorenom trebale načelno biti ustrojene u skladu s primjerenim sustavom plodoreda.
- (12) Kako bi se izbjeglo ekološko onečišćenje prirodnih resursa, kao što su tlo i voda, nutrijentima, potrebno je odrediti gornju granicu po hektaru za korištenje gnojiva i za držanje stoke. Ova bi granica trebala biti povezana sa sadržajem dušika u gnojivu.
- (13) Sakaćenja koja imaju za posljedicu stres, povrede, bolesti ili patnje životinja trebalo bi zabraniti. Međutim, pod ograničenim uvjetima mogu se dopustiti posebne operacije bitne za određene vrste uzgoja i za potrebe sigurnosti životinja i ljudskih bića.
- (14) Stoku bi trebalo hraniti travom, krmnim biljem i hranom za životinje koja se dobiva u skladu s pravilima ekološke proizvodnje, koja po mogućnosti potječe s vlastitog gospodarstva, uzimajući u obzir njihove fiziološke potrebe. Osim toga, da bi se osigurale temeljne prehrambene potrebe stoke, može biti potrebno da se pod točno utvrđenim uvjetima koriste određeni minerali, elementi u tragovima i vitamini.
- (15) S obzirom da se, u pogledu klime i dostupnih izvora hrane za životinje, očekuje da će postojeće regionalne razlike u mogućnostima ekološki uzgojenih glodavaca da u obrocima hrane dobiju potrebne bitne vitamine A, D i E potrajati, korištenje spomenutih vitamina za glodavce bi trebalo dopustiti.
- (16) Skrb za zdravlje životinja trebalo bi temeljiti uglavnom na sprečavanju bolesti. Potrebno je dodatno primjenjivati posebne mjere čišćenja i dezinfekcije.
- (17) Preventivna uporaba kemijski sintetiziranih alopatskih lijekova u ekološkom uzgoju nije dopuštena. Međutim, u slučaju bolesti ili ranjavanja životinje koji zahtijevaju trenutačno liječenje, korištenje kemijski sintetiziranih alopatskih lijekova treba strogo ograničiti na najmanju moguću mjeru. Nadalje, kako bi se potrošačima zajamčila cjelovitost ekološke proizvodnje, potrebno je omogućiti poduzimanje restriktivnih mjera kao što je udvostručenje roka karence nakon korištenja kemijski sintetiziranih alopatskih lijekova.
- (18) Trebalo bi utvrditi posebna pravila za sprečavanje bolesti i veterinarsko liječenje u pčelarstvu.
- (19) Trebalo bi propisati da se od subjekata koji uzgajaju hranu za životinje ili hranu zahtijeva da vode računa o primjerenim postupcima koji se temelje na sustavnom prepoznavanju kritičnih faza prerade kako bi se osiguralo da proizvedeni prerađeni proizvodi udovoljavaju pravilima ekološke proizvodnje.
- (20) Određeni proizvodi i tvari koji nisu proizvedeni na ekološki način potrebni su kako bi se osigurala proizvodnja određene prerađene ekološke hrane i hrane za životinje. Za usklađivanje pravila o preradi vina na razini Zajednice trebat će više vremena. Stoga bi spomenute proizvode trebalo isključiti za preradu vina dok se u naknadnom postupku ne donesu posebna pravila.
- (21) Za potrebe prerade ekološke hrane, pod točno definiranim uvjetima Uredbom (EEZ) br. 2092/91 bilo je dopušteno korištenje određenih sastojaka nepoljoprivrednog podrijetla, određenih pomoćnih tvari za

- prerađu hrane i određenih neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla. Kako bi se osigurao kontinuitet ekološke proizvodnje, predmetni bi proizvodi i tvari trebali biti i dalje dopušteni u skladu s odredbama utvrđenima u članku 21. stavku 2. Uredbe (EZ) 834/2007. Nadalje, radi jasnoće primjereno je u Prilozima ove Uredbe popisati proizvode i tvari koji su bili dopušteni Uredbom (EEZ) br. 2092/91. Ostali proizvodi i tvari mogu se u budućnosti dodati tim popisima na temelju druge pravne osnove, točnije članka 21. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007. Stoga je primjereno označiti poseban status svake kategorije proizvoda i tvari pomoću simbola u popisu.
- (22) U određenim se uvjetima ekološki i neekološki proizvedeni proizvodi mogu brati i prevoziti istodobno. Kako bi se ekološki proizvodi pravilno odvojili od neekološki proizvedenih proizvoda tijekom rukovanja i kako bi se izbjeglo svako miješanje, trebalo bi propisati posebne mjere.
- (23) Prelazak na metodu ekološke proizvodnje zahtijeva određene rokove prilagodbe svih sredstava koja se koriste. Ovisno o prethodnoj poljoprivrednoj proizvodnji, trebalo bi propisati pojedinačne rokove za različite sektore proizvodnje.
- (24) Na temelju članka 22. Uredbe (EZ) br. 834/2007, trebalo bi utvrditi posebne uvjete za primjenu odstupanja iz spomenutog članka. Primjereno je utvrditi takve uvjete obzirom na neraspoloživost životinja iz ekološkog uzgoja, hrane za životinje, pčelinjeg voska, sjemena, sjemenskog krumpira i ekoloških sastojaka kao i na posebne probleme u vezi s čuvanjem stoke i u okolnostima katastrofa.
- (25) Zemljopisne i strukturne razlike u poljoprivrednim i klimatskim ograničenjima mogu ometati razvoj ekološke proizvodnje u određenim regijama i stoga zahtijevati odstupanja za određene postupke u pogledu karakteristika zgrada i pogona za stoku. Stoga bi sapinjanje životinja trebalo pod točno određenim uvjetima dopustiti na gospodarstvima koja su zbog svojeg zemljopisnog položaja i strukturnih ograničenja, naročito u pogledu brdovitih područja, malena i samo ako stoku nije moguće čuvati u skupinama primjerenim potrebama njihovog ponašanja.
- (26) Za potrebe osiguranja razvoja novog sektora ekološkog uzgoja stoke, Uredbom (EEZ) br. 2092/91 je zajamčeno nekoliko privremenih odstupanja u pogledu sapinjanja stoke, uvjeta smještaja za životinje i gustoće životinja. Ta bi odstupanja trebala privremeno održavati dok im ne istekne rok, kako u sektoru ekološkog uzgoja stoke ne bi došlo do poremećaja.
- (27) Imajući u vidu značaj oprašivanja u sektoru ekološkog pčelarstva, potrebno je omogućiti odobravanja odstupanja koja omogućavaju paralelan ekološki i neekološki uzgoj pčelarskih jedinica na istom poljoprivrednom gospodarstvu.
- (28) U određenim okolnostima poljoprivrednici mogu imati poteškoća u osiguravanju ponude ekološki uzgojene stoke i ekološke hrane za životinje pa bi stoga ograničeni broj neekološki proizvedenih poljoprivrednih sirovina trebalo odobriti za uporabu u ograničenim količinama.
- (29) Proizvođači koji sudjeluju u ekološkoj proizvodnji uložili su velike napore u razvoj ekološkog sjemena i vegetativnih materijala kako bi ustanovili široki izbor sorata biljnih vrsta za koje je dostupno ekološko sjeme i vegetativni reprodukcijski materijal. Međutim, trenutačno za mnoge vrste još uvijek nema dovoljno dostupnog ekološkog sjemena i vegetativnog reprodukcijskog materijala, te bi u takvim slučajevima trebalo dopustiti korištenje neekološki uzgojenog sjemena i vegetativnog reprodukcijskog materijala.
- (30) Kako bi se subjektima pomoglo da pronađu ekološko sjeme i sjemenski krumpir, svaka bi država članica trebala osigurati osnivanje baze podataka koja sadrži sorte čije je ekološko sjeme i sjemenski krumpir dostupan na tržištu.
- (31) Čuvanje odraslih goveda može ugroziti skrbnika i druge osobe koje rade sa životinjama. Stoga bi trebalo predvidjeti mogućnost odobravanja odstupanja tijekom konačnog stadija tova sisavaca, posebno u pogledu goveda.
- (32) Okolnosti katastrofa ili široko rasprostranjene životinjske ili biljne bolesti mogu imati opasne posljedice na ekološki uzgoj u dotičnim regijama. Potrebno je poduzeti primjerene mjere kako bi se osiguralo održavanje poljoprivredne proizvodnje ili čak ponovno uvođenje poljoprivredne proizvodnje. Stoga bi u pogođenim područjima u ograničenom vremenskom razdoblju trebalo omogućiti ponudu životinja iz neekološkog uzgoja ili neekološki uzgojene hrane za životinje.
- (33) U skladu s člankom 24. stavkom 3. i člankom 25. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007, potrebno je utvrditi posebne kriterije u pogledu prezentacije, sadržaja, veličine i oblika logotipa Zajednice, kao i prezentacije i sadržaja kodnog broja kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove i naznake mjesta gdje je poljoprivredni proizvod proizveden.
- (34) U skladu s člankom 26. Uredbe (EZ) br. 834/2007, trebalo bi utvrditi posebne zahtjeve za označivanje ekološke hrane za životinje s obzirom na sorte i sastav te hrane za životinje, te horizontalne odredbe o označivanju koje se odnose na hranu za životinje.

- (35) Osim sustava kontrole koji se temelji na Uredbi (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenoj kontroli koja se provodi radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje te pravila o zdravlju i dobrobiti životinja⁽³⁾, trebalo bi utvrditi posebne mjere kontrole. Posebno bi trebalo utvrditi detaljne zahtjeve u odnosu na sve faze proizvodnje, pripreme i distribucije u vezi s ekološkim proizvodima.
- (36) Dostavom informacija Komisiji države članice moraju Komisiji omogućiti da dostavljene informacije koristi za upravljanje statističkim informacijama i referentnim podacima izravno i čim učinkovitije. Kako bi se postigao taj cilj, sve informacije koje bi trebalo učiniti dostupnima ili koje se dostavljaju između država članica trebalo bi slati elektronički ili u digitalnom obliku.
- (37) Razmjena informacija i dokumentacije između Komisije i država članice i pružanje i dostavljanje Komisiji informacija iz država članica općenito se obavljaju elektronički ili u digitalnom obliku. Kako bi se poboljšao način postupanja s takvim razmjenama informacija prema pravilima o ekološkoj proizvodnji i da bi se proširila njihova primjena, potrebno je prilagoditi postojeće računalne sustave ili ustanoviti nove. Potrebno je propisati da to obavlja Komisija i da se to provedi nakon obavijesti država članica putem Odbora za ekološku proizvodnju.
- (38) Uvjete pod kojima ovi računalni sustavi obrađuju informaciju, te oblik i sadržaj dokumenata koji se dostavljaju prema Uredbi (EZ) br. 834/2007 treba često prilagođavati u skladu s promjenama važećih pravila ili zahtjeva u pogledu upravljanja. Neophodno je i ujednačeno prezentiranje dokumenata koje dostavljaju države članice. Kako bi se postigli ovi ciljevi i pojednostavili postupci, te osiguralo da dotični računalni sustavi mogu odmah postati operativni, trebalo bi utvrditi oblik i sadržaj dokumenata na temelju obrazaca ili upitnika koje bi Komisija trebala prilagoditi i ažurirati nakon što obavijesti Odbor za ekološku proizvodnju.
- (39) Za određene bi odredbe iz Uredbe (EEZ) br. 2092/91 trebalo utvrditi prijelazne mjere kako se ne bi doveo u opasnost kontinuitet ekološke proizvodnje.
- (40) Uredbu Komisije (EEZ) br. 207/93 od 29. siječnja 1993. o definiranju sadržaja Priloga VI. Uredbi (EEZ) br. 2092/91 o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda i označivanju tako proizvedenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i o detaljnim pravilima za provedbu odredaba članka 5. stavka 4. Uredbe⁽⁴⁾, Uredbu Komisije (EZ) br. 1452/2003 od 14. kolovoza 2003. o zadržavanju odstupanja predviđenog u članku 6. stavku 3. točki (a) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2092/91 u pogledu određenih vrsta sjemena i vegetativnog reproduksijskog materijala i o utvrđivanju pravila postupka i kriterija koji se odnose na to odstupanje⁽⁵⁾ i Uredbu Komisije (EZ) br. 223/2003 od 5. veljače 2003. o zahtjevima za označivanje koji se odnose na metodu ekološke proizvodnje hrane za životinje, krmne smjese i materijala za hranu za životinje i o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2092/91⁽⁶⁾ trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti novom Uredbom.
- (41) Uredba (EEZ) br. 2092/91 stavlja se izvan snage Uredbom (EZ) br. 834/2007 s učinkom od 1. siječnja 2009. Međutim, mnoge njezine odredbe trebaju, uz određenu prilagodbu, i dalje vrijediti i stoga bi ih trebalo usvojiti u okviru ove Uredbe. Radi jasnoće je primjereno utvrditi međusobnu povezanost između spomenutih odredaba Uredbe (EEZ) br. 2092/91 i odredaba ove Uredbe.
- (42) Mjere iz ove Uredbe u skladu su s mišljenjem regulatornog Odbora za ekološku proizvodnju,
- DONIJELA JE OVU UREDBU:

⁽³⁾ SL L 165, 30.4.2004., str. 1. Ispravljeno u SL L 191, 28.5.2004., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 25, 2.2.1993., str. 5.

⁽⁵⁾ SL L 206, 15.8.2003., str. 17.

⁽⁶⁾ SL L 31, 6.2.2003., str. 3.

Sadržaj

Glava I.	Uvodne odredbe	179
Glava II.	Pravila o proizvodnji, preradi, pakiranju, prijevozu i skladištenju proizvoda	179
Poglavlje 1.	Proizvodnja bilja	179
Poglavlje 2.	Uzgoj stoke	180
Odjeljak 1.	Podrijetlo životinja	180
Odjeljak 2.	Smještaj stoke i postupci uzgoja	181
Odjeljak 3.	Hrana za životinje	184
Odjeljak 4.	Sprečavanje bolesti i veterinarsko liječenje	185
Poglavlje 3.	Prerađeni proizvodi	186
Poglavlje 4.	Prikupljanje, pakiranje, prijevoz i skladištenje proizvoda	188
Poglavlje 5.	Pravila za prijelaz	189
Poglavlje 6.	Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima	191
Odjeljak 1.	Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima koja se odnose na klimatska, geografska ili strukturna ograničenja u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007	191
Odjeljak 2.	Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na nedostupnost sirovina s ekoloških poljoprivrednih gospodarstava u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007	192
Odjeljak 3.	Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na posebne teškoće čuvanja ekološki uzgojene stoke u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 834/2007	193
Odjeljak 4.	Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koja se odnose na okolnosti katastrofe u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (f) Uredbe (EZ) br. 834/2007	193
Poglavlje 7.	Baza podataka o sjemenu	194
Glava III.	Označivanje	195
Poglavlje 1.	Logotip Zajednice	195
Poglavlje 2.	Posebni zahtjevi za označivanje hrane za životinje	196
Poglavlje 3.	Ostali posebni zahtjevi za označivanje	196
Glava IV.	Kontrole	197
Poglavlje 1.	Minimalni zahtjevi kod kontrole	197
Poglavlje 2.	Posebni zahtjevi za kontrolu za biljke i biljne proizvode iz poljoprivredne proizvodnje ili berbe	198
Poglavlje 3.	Zahtjevi za kontrolu za stoku i stočne proizvode koji se dobivaju u uzgoju stoke	199
Poglavlje 4.	Zahtjevi u pogledu kontrole za jedinice za pripravljanje biljnih i stočnih proizvoda i hrane koja se sastoji od biljnih i stočnih proizvoda	200
Poglavlje 5.	Zahtjevi u pogledu kontrole za uvoz bilja, biljnih proizvoda, stoke, stočnih proizvoda i prehrambenih proizvoda koji sadrže biljne proizvode i/ili stočne proizvode, hrane za životinje, krmne smjese i sirovina za hranu za životinje iz trećih zemalja	201
Poglavlje 6.	Zahtjevi u pogledu kontrole za jedinice uključene u proizvodnju, pripremu ili uvoz ekoloških proizvoda, koje su predmetne poslove djelomično ili u cijelosti prenijele na treće strane ...	201

Poglavlje 7.	Zahtjevi za kontrolu jedinica koje pripremaju hranu za životinje	202
Poglavlje 8.	Povrede i razmjena informacija	202
Glava V.	Dostavljanje informacija komisiji, prijelazne i završne odredbe	203
Poglavlje 1.	Dostavljanje informacija Komisiji	203
Poglavlje 2.	Prijelazne i završne odredbe	204

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ova Uredba uređuje posebna pravila o ekološkoj proizvodnji, označavanju i kontroli u odnosu na proizvode iz članka 1. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na sljedeće proizvode:

- (a) proizvodi koji potječu iz akvakulture;
- (b) alge;
- (c) stočne vrste drukčije od onih iz članka 7.;
- (d) kvasce koji se koriste kao hrana ili hrana za životinje.

Međutim, glava II., glava III. i glava IV. primjenjuju se *mutatis mutandis* na proizvode iz točaka (a), (b) i (c) prvog podstavka do utvrđivanja detaljnih proizvodnih pravila za spomenute proizvode na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007.

Članak 2.

Definicije

Uz definicije utvrđene u članku 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007, za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „neekološki” znači koji ne potječe od ili nije u vezi s proizvodnjom u skladu s Uredbom (EZ) br. 834/2007 i ovom Uredbom;
- (b) „veterinarski lijekovi” znači proizvodi prema definiciji u članku 1. stavku 2. Direktive 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ o zakoniku Zajednice o veterinarsko-medicinskim proizvodima;
- (c) „uvoznik” znači fizička ili pravna osoba unutar Zajednice koja podnosi pošiljku za puštanje u slobodan promet u Zajednici, bilo osobno ili putem predstavnika;
- (d) „prvi primatelj” znači fizička ili pravna osoba kojoj se isporučuje uvezena pošiljka i koja će istu primiti za daljnje pripravljanje i/ili stavljanje na tržište;
- (e) „gospodarstvo” znači sve proizvodne jedinice kojima rukovodi jedinstvena uprava za potrebe dobivanja poljoprivrednih proizvoda;
- (f) „proizvodna jedinica” znači sva imovina koja se koristi za sektor proizvodnje kao što su proizvodni pogoni, parcele

zemlje, pašnjaci, prostori na otvorenom, zgrade za stoku, prostori za skladištenje ljetine biljnih i stočnih proizvoda, sirovina i svih drugih ulaznih materijala za taj određeni proizvodni sektor;

- (g) „hidroponski uzgoj” znači metoda uzgoja bilja čije se korijenje nalazi samo u otopini mineralnih nutrijenata ili u inertnom mediju kao što je prelit, pijesak ili mineralna vuna kojima se dodaje otopina nutrijenata;
- (h) „veterinarsko liječenje” znači sva kurativna ili preventivna liječenja protiv određene bolesti;
- (i) „hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja” znači hrana za životinje koja se dobiva tijekom razdoblja prijelaza na ekološku proizvodnju, s izuzetkom one koja je ubrana 12 mjeseci nakon početka prijelaznog razdoblja iz članka 17. stavka 1. točke (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007.

GLAVA II.

PRAVILA O PROIZVODNJI, PRERADI, PAKIRANJU, PRIJEVOZU I SKLADIŠTENJU PROIZVODA

POGLAVLJE 1.

Proizvodnja bilja

Članak 3.

Gospodarenje tlom i gnojdba

1. Kada hranidbene potrebe bilja nije moguće zadovoljiti mjerama predviđenima u članku 12. stavku 1. točkama (a), (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u ekološkoj se proizvodnji u potrebnom obimu mogu koristiti samo gnojiva i poboljšivači tla iz Priloga I. ovoj Uredbi. Subjekti čuvaju pisane dokaze o potrebi korištenja proizvoda.

2. Ukupna količina stajskoga gnoja, u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ ⁽⁸⁾ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima iz poljoprivrednih izvora, koje se koristi na gospodarstvu ne može prelaziti 170 kg dušika godišnje po hektaru korištene poljoprivredne površine. To ograničenje vrijedi samo za stajski gnoj, osušeni stajski gnoj i dehidrirani gnoj peradi, kompostirane životinjske izmete, uključujući gnoj peradi, kompostirani stajski gnoj i tekuće životinjske izmete.

3. Gospodarstva s ekološkom proizvodnjom mogu sklopiti ugovore o suradnji u pisanom obliku isključivo s drugim takvim gospodarstvima i poduzećima koja udovoljavaju pravilima ekološke proizvodnje, s ciljem raspoređivanja suvišnoga gnoja iz ekološkog uzgoja. Najviša dopuštena granica iz stavka 2. izračunava se na temelju svih jedinica ekološke proizvodnje obuhvaćenih takvom suradnjom.

⁽⁷⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 1.

⁽⁸⁾ SL L 375, 31.12.1991., str. 1.

4. Mogu se koristiti primjereni pripravci mikroorganizama za poboljšanje cjelokupnog stanja tla ili raspoloživosti hranjivih tvari u tlu ili u usjevima.

5. Za aktiviranje komposta mogu se koristiti odgovarajući pripravci na bazi bilja ili pripravci mikroorganizama.

Članak 4.

Zabrana hidroponskog uzgoja

Zabranjuje se hidroponski uzgoj.

Članak 5.

Gospodarenje štetočinjama, bolešću i korovom

1. Kada se bilje ne može primjereno zaštititi od štetočinja i bolesti mjerama iz članka 12. stavka 1. točaka (a), (b), (c) i (g) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u ekološkoj se proizvodnji mogu koristiti samo proizvodi iz Priloga II. ovoj Uredbi. Subjekti čuvaju pisane dokaze o potrebi korištenja proizvoda.

2. Za proizvode koji se koriste u klopama i raspršivačima, osim feromonskih raspršivača, klopke i/ili raspršivači moraju spriječiti prodiranje tvari u okoliš i spriječiti dodir između tvari i usjeva koji se obrađuje. Klopke se nakon korištenja sakupljaju i sigurno zbrinjavaju.

Članak 6.

Posebna pravila za uzgoj gljiva

Za uzgoj gljiva mogu se koristiti supstrati ako su kompostirani isključivo iz sljedećih sastojaka:

- (a) stajski gnoj i životinjski izmeti:
 - i. bilo s gospodarstava koja primjenjuju metodu ekološke proizvodnje;
 - ii. ili prema Prilogu I., samo ako proizvod iz točke i. nije dostupan; te kada ne premašuju 25 % mase ukupnih sastojaka supstrata prije kompostiranja, izuzev pokrivnog materijala i dodane vode;
- (b) proizvodi poljoprivrednog podrijetla osim onih iz točke (a), s gospodarstava koja primjenjuju metodu ekološke proizvodnje;
- (c) treseta koji nije kemijski tretiran;
- (d) drva koje nakon sječe nije tretirano kemijskim proizvodima;
- (e) mineralni proizvodi iz Priloga I., voda i tlo.

POGLAVLJE 2.

Uzgoj stoke

Članak 7.

Područje primjene

U ovom poglavlju utvrđuju se detaljna pravila za uzgoj sljedećih vrsta: goveda uključujući bivola i bizona, kopitara, svinja, ovaca, koza, peradi (vrste navedene u Prilogu III.) i pčela.

Odjeljak 1.

Podrijetlo životinja

Članak 8.

Podrijetlo životinja iz ekološkog uzgoja

1. Pri odabiru pasmina ili sojeva vodi se računa o mogućnosti životinja da se prilagode lokalnim uvjetima, njihovoj vitalnosti i otpornosti na bolest. Osim toga pasmine ili sojevi životinja odabiru se tako da se izbjegnu određene bolesti ili zdravstveni problemi povezani s određenim pasminama ili sojevima koji se koriste u intenzivnom uzgoju, kao što je stresni sindrom svinja, PSE sindrom (bijelo-mekano-vodnjikavo meso), iznenadna smrt, spontani pobačaj i težak porod koji zahtijeva carski rez. Prednost se daje autohtonim pasminama i sojevima.

2. Kod pčela prednost se daje vrsti *Apis mellifera* i njihovim lokalnim ekotipovima.

Članak 9.

Podrijetlo životinja iz neekološkog uzgoja

1. U skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007, za potrebe rasploda na gospodarstvo se mogu dovesti životinje iz neekološkog uzgoja samo ako ne postoji dostatan broj životinja iz ekološkog uzgoja i podložno uvjetima predviđenima u stavicima 2. do 5. ovog članka.

2. Kada se krda ili stada osnivaju po prvi put, mladi sisavci iz neekološkog uzgoja uzgajaju se prema pravilima ekološkog uzgoja odmah nakon što prestanu sisati. Nadalje, danom ulaska životinja u krdo primjenjuju se sljedeća ograničenja:

- (a) bivoli, telad i ždrebad mlađi su od šest mjeseci;
- (b) janjad i kozlići mlađi su od 60 dana;
- (c) odojci su lakši od 35 kg.

3. Za obnovu krda ili stada, odrasli mužjaci i ženke koje se još nisu okotile iz neekološkog uzgoja dalje se uzgajaju u skladu s pravilima ekološkog uzgoja. Nadalje, broj ženki sisavaca podliježe sljedećim godišnjim ograničenjima:

- (a) do najviše 10 % odraslih kopitara ili goveda, uključujući bivole i bizone, te 20 % odraslih svinja, ovaca i koza, kao ženki;
- (b) za jedinice s manje od 10 kopitara ili goveda, ili s manje od pet svinja, ovaca ili koza, svako gore navedeno obnavljanje ograničava se na najviše jednu životinju godišnje.

Odredbe ovog stavka će se preispitati 2012. godine s ciljem postupnog ukidanja.

4. Postoci iz stavka 3. se mogu povećati do 40 %, podložno prethodnom odobrenju od strane nadležnog tijela, u sljedećim posebnim slučajevima:

- (a) prilikom izvođenja većeg proširenja poljoprivrednoga gospodarstva;
- (b) prilikom promjene pasmine;
- (c) prilikom započinjanja nove stočarske specijalizacije;
- (d) kada pasminama prijeti opasnost gubitka za poljoprivredu, kako je utvrđeno u Prilogu IV. Uredbi Komisije (EZ) br. 1974/2006 ⁽⁹⁾, a u tom slučaju životinje tih pasmina ne moraju nužno biti ženke koje se još nisu okotile.

5. Za obnovu pčelinjaka, godišnje se 10 % matica i rojeva može zamijeniti neekološkim maticama i rojevima u jedinici za ekološki uzgoj pod uvjetom da se matice i rojevi stave u košnice sa saćem ili satnim osnovama koji potječu iz jedinica ekološkog uzgoja.

Odjeljak 2.

Smještaj stoke i postupci uzgoja

Članak 10.

Pravila koja vrijede za uvjete smještaja

1. Izolacija, grijanje i ventilacija zgrade osiguravaju da se protok zraka, razina prašine, temperatura, relativna vlažnost

zraka i koncentracija plina drže unutar granica koje nisu škodljive za životinje. Zgrada omogućuje obilnu prirodnu ventilaciju i ulazak svjetlosti.

2. Smještaj za stoku nije obavezan u područjima s primjerenim klimatskim uvjetima koji životinjama omogućavaju da žive na otvorenom.

3. Gustoća životinja u zgradama osigurava udobnost, dobrobit i ispunjava potrebe svojstvene vrsti životinje koje u prvom redu ovise o vrsti, pasmini i dobi životinja. Vodi se računa i o potrebama ponašanja životinja koje posebno ovise o veličini skupine i spolu životinja. Gustoćom se osigurava dobrobit životinja tako da im se osigura dovoljno prostora za prirodno stoje, jednostavno legnu, da se okrenu, neguju, zauzimaju sve prirodne položaje tijela i čine sve prirodne kretnje kao što je rastezanje i lamatanje krilima.

4. Najmanja dopuštena površina za zatvorene i otvorene površine te ostale karakteristike smještaja za različite vrste i kategorije životinja utvrđeni su u Prilogu III.

Članak 11.

Posebni uvjeti smještaja i postupci uzgoja za sisavce

1. Prostor za smještaj stoke ima glatke, ali ne skliske podove. Najmanje polovica površine zatvorenog prostora iz Priloga III. je tvrda, što znači da nije orebrena ni mrežaste konstrukcije.

2. Smještaj ima udobnu, čistu, suhu i dovoljno veliku površinu za ležanje/odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije orebrena. Na površini za odmaranje postoji široka stelja nastrijeta slamom. Stelja se sastoji od slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijala. Stelja se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom iz Priloga I.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 3. Direktive Vijeća 91/629/EEZ ⁽¹⁰⁾, smještaj teladi u pojedinačne pretince nakon starosti od jednog tjedna je zabranjen.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 8. Direktive Vijeća 91/630/EEZ ⁽¹¹⁾, krmače se drže u skupini, osim u posljednjoj fazi bređanja i tijekom dojenja.

5. Odojke se ne drži na ravnim platformama ni u kavezima za odojke.

6. Površine za gibanje u slučaju svinja omogućuju izbacivanje izmeta i rovanje. Za rovanje se mogu koristiti različiti supstrati.

⁽⁹⁾ SL L 368, 23.12.2006., str. 15.

⁽¹⁰⁾ SL L 340, 11.12.1991., str. 28.

⁽¹¹⁾ SL L 340, 11.12.1991., str. 33.

Članak 12.

Posebni uvjeti za smještaj i postupci uzgoja peradi

1. Perad se ne drži u kavezima.
2. Vodena perad ima pristup tekućici, ribnjaku, jezeru ili bazenu kad god vremenski i higijenski uvjeti to dopuštaju kako bi se poštovala posebne potrebe njihove vrste i zahtjevi za dobrobit životinja.
3. Građevine za svu perad zadovoljavaju sljedeće uvjete:
 - (a) najmanje jedna trećina površine poda je puna, to jest, nije rebraste ni mrežaste konstrukcije, te je pokrivena steljom kao što je slama, strugotina drva, pijesak ili treset;
 - (b) u peradarskim objektima za nesilice, dovoljno velik dio prostora poda za kokoši je dostupan za prikupljanje izmeta;
 - (c) one imaju motke čija je veličina i broj razmjeran veličini skupine ptica kako je utvrđeno u Prilogu III.;
 - (d) imaju izlazno/ulazne otvore dostatne veličine za ptice, a spomenuti otvori imaju sveukupnu dužinu od najmanje 4 m na 100 m² nastambe koja je pticama na raspolaganju;
 - (e) ni jedan peradarski objekt ne sadržava više od:
 - i. 4 800 kokoši;
 - ii. 3 000 nesilica;
 - iii. 5 200 perlinki;
 - iv. 4 000 ženki mošusne ili pekinške patke ili 3 200 mužjaka mošusne ili pekinške patke ili drugih patki;
 - v. 2 500 kopuna, gusaka ili purana;
4. Prirodno se svjetlo može nadopuniti umjetnim sredstvima kako bi osiguralo najviše 16 sati svjetla dnevno s neprekidnim noćnim trajanjem odmora bez umjetnog svjetla u trajanju od najmanje osam sati.

5. Kako bi se spriječilo korištenje intenzivnih metoda uzgoja, perad se mora ili uzgajati do dostizanja minimalne starosti ili mora potjecati od spororastućih sojeva peradi. Ako subjekt ne koristi spororastuće sojeve peradi, najmanja dopuštena dob kod klanja je sljedeća:

- (a) 81 dan za kokoši;
- (b) 150 dana za kopune;
- (c) 49 dana za pekinške patke;
- (d) 70 dana za ženke mošusne patke;
- (e) 84 dana za mužjake mošusne patke;
- (f) 92 dana za divlje patke;
- (g) 94 dana za perlinki;
- (h) 140 dana za mužjake purana i guske za pečenje; i
- (i) 100 dana za ženke purana.

Nadležno tijelo definira kriterije za spororastuće sojeve ili sastavlja njihov popis i te informacije dostavlja subjektima, drugim državama članicama i Komisiji.

Članak 13.

Posebni zahtjevi i uvjeti smještaja u pčelarstvu

1. Smještaj je pčelinjaka takav da unutar radijusa od 3 km od sjedišta pčelinjaka, izvore nektara i cvjetnog praha čine uglavnom ekološki uzgojene kulture i/ili samoniklo bilje i/ili kulture tretirane postupcima s malim utjecajem na okoliš ekvivalentne onima opisanima u članku 36. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 ⁽¹²⁾ ili u članku 22. Uredbe Vijeća 1257/1999 ⁽¹³⁾ koji ne mogu utjecati na ekološko obilježje pčelarske proizvodnje. Gore spomenuti zahtjevi ne vrijede kada cvjetanje nije u tijeku ili kada su košnice u mirovanju.
2. Države članice mogu odrediti regije ili područja u kojima pčelarstvo koje je u skladu s pravilima ekološke proizvodnje nije primjenjivo.
3. Košnice se uglavnom izrađuju od prirodnih materijala koji ne predstavljaju opasnost za onečišćenje okoliša ili proizvoda pčelarstva.

⁽¹²⁾ SL L 277, 21.10.2005., str. 1.

⁽¹³⁾ SL L 160, 26.6.1999., str. 80.

4. Pčelinji vosak za nove osnove potječe iz jedinica ekološkog uzgoja.

5. Ne dovodeći u pitanje članak 25., u košnicama se mogu koristiti samo prirodni proizvodi kao što su propolis, vosak i biljna ulja.

6. Korištenje kemijskih sintetskih sredstava za odbijanje insekata tijekom postupaka vrcanja meda zabranjeno je.

7. Zabranjeno je korištenje voštanog saća za vrcanje meda.

Članak 14.

Pristup površinama na otvorenom

1. Površine na otvorenom mogu biti djelomično natkrivene.

2. U skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (b) podtočkom iii. Uredbe (EZ) br. 834/2007 biljožderi imaju pristup pašnjacima gdje god to uvjeti dopuštaju.

3. U slučajevima kada biljožderi imaju pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše i kada sustav zimskog smještaja životinja pruža slobodu kretanja, obveza osiguravanja površina na otvorenom tijekom zimskih mjeseci može se zanemariti.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., bikovi stari preko godinu dana imaju pristup ispaši ili površini na otvorenom.

5. Perad ima pristup površini na otvorenom u trajanju od najmanje jedne trećine njihovog vijeka.

6. Površine na otvorenom za perad uglavnom su pokrivene vegetacijom i imaju zaštitne objekte i pticama omogućavaju jednostavan pristup primjerenom broju korita za napajanje i hranjenje.

7. Ako se perad drži u zatvorenom prostoru zbog ograničenja ili obveza uvedenih na temelju zakonodavstva Zajednice, ima stalan pristup dostatnim količinama vlaknaste krme i primjerenoj sirovini kako bi zadovoljila svoje etološke potrebe.

Članak 15.

Gustoća stočnog fonda

1. Ukupna gustoća stočnog fonda je takva da ne prelazi granicu od 170 kg dušika godišnje i po hektaru poljoprivredne površine iz članka 3. stavka 2.

2. Kako bi se odredila primjerena gore spomenuta gustoća stočnog fonda, nadležno tijelo određuje jedinice za stoku koje su ekvivalentne gore navedenoj granici, uzimajući kao smjernicu

veličine utvrđene u Prilogu IV. ili odgovarajuće nacionalne odredbe donesene u skladu s Direktivom 91/676/EEZ.

Članak 16.

Zabrana uzgoja stoke bez poljoprivrednog zemljišta

Zabranjuje se uzgoj stoke bez poljoprivrednog zemljišta, u kojoj subjekt koji drži stoku ne gospodari poljoprivrednim zemljištem i/ili s drugim subjektom nije sklopio ugovor o suradnji u pisanom obliku u skladu s člankom 3. stavkom 3.

Članak 17.

Istovremeni ekološki i neekološki uzgoj stoke

1. Stoka iz neekološkog uzgoja može postojati na gospodarstvu pod uvjetom da se uzgaja na jedinicama gdje su zgrade i parcele jasno odvojene od jedinica koje proizvode u skladu s pravilima ekološkog uzgoja i kada se radi o različitim vrstama.

2. Stoka iz neekološkog uzgoja može koristiti ekološku ispašu u ograničenom vremenskom trajanju svake godine, pod uvjetom da takve životinje potječu iz sustava poljodjelstva utvrđenog u stavku 3. točki (b) i da ekoloških životinja nema istodobno na takvoj ispaši.

3. Ekološki uzgojene životinje mogu biti na ispaši na zajedničkom poljoprivrednom zemljištu, pod uvjetom da:

(a) zemljište u razdoblju od najmanje tri godine nije bilo tretirano proizvodima koji nisu odobreni za ekološki uzgoj;

(b) sve životinje iz neekološkog uzgoja koje koriste odnosno zemljište potječu iz sustava poljodjelstva koji je istovrijedan onome iz članka 36. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili iz članka 22. Uredbe 1257/1999;

(c) svi stočni proizvodi dobiveni od ekoloških životinja, dok koriste ovo zemljište, se ne smatraju ekološkima, osim ako se ne može dokazati primjerena odvojenost od neekoloških životinja.

4. Tijekom razdoblja transhumance, životinje mogu pasti na neekološkom zemljištu kada se sele s jedne površine za ispašu na drugu. Uzimanje neekološke hrane za životinje u obliku trave i drugog bilja koje životinje pasu tijekom ovog razdoblja ne prelazi 10 % ukupnoga godišnjeg unosa hrane. Veličina se izračunava kao postotak suhe tvari hrane za životinje iz poljoprivrednih izvora.

5. Subjenti čuvaju pisane dokaze o primjeni odredaba iz ovog članka.

Članak 18.

Postupanje sa životinjama

1. Radnje kao što su pričvršćivanje elastičnih traka na repove ovaca, podrezivanje repa, brušenje zuba, obrezivanje kljuna i odstranjivanje rogova u ekološkom se uzgoju ne obavljaju rutinski. Međutim, neke od ovih radnji nadležno tijelo može odobriti od slučaja do slučaja zbog sigurnosti ili ako su namijenjeni unapređenju zdravlja, dobrobiti ili higijeni stoke.

Svaka se patnja životinje svodi na minimum primjenom odgovarajućih anestetika i/ili analgetika i radnjom koju kvalificirano osoblje obavlja samo kod najprimjerenije životne dobi.

2. Fizička je kastracija dopuštena kako bi se održavala kakvoća proizvoda i tradicionalne metode uzgoja, ali samo pod uvjetima utvrđenima u drugom podstavku stavka 1.

3. Sakaćenje kao što je rezanje krila pčelinjih matica je zabranjeno.

4. Ukrćavanje i iskrćavanje životinja obavlja se bez primjene bilo koje vrste električne stimulacije za prisiljavanje životinja. Korištenje alopatskih sredstava za smirivanje prije ili tijekom prijevoza je zabranjeno.

Odjeljak 3.

Hrana za životinje

Članak 19.

Hrana za životinje s vlastitog gospodarstva ili s drugih ekoloških gospodarstava

1. Kod biljoždera, osim tijekom godišnjeg razdoblja transhumance na temelju članka 17. stavka 4., najmanje 50 % hrane za životinje mora potjecati sa same poljoprivredne jedinice ili kada to nije izvodljivo, mora biti proizvedeno u suradnji s drugim ekološkim poljoprivrednim gospodarstvima, prije svega u istoj regiji.

2. Kod pčela, na kraju proizvodne sezone košnicama se ostavljaju dostatne zalihe meda i cvjetnog praha za preživljavanje zimi.

3. Ishrana kolonija pčela dopuštena je samo kada je preživljavanje roja dovedeno u opasnost zbog klimatskih uvjeta i samo između posljednjeg vrcanja meda i 15 dana prije početka sljedećeg razdoblja ispaše nektara ili medljike. Ishranu mora činiti ekološki med, ekološki šećerni sirup ili ekološki šećer.

Članak 20.

Hrana za životinje koja zadovoljava prehrambene potrebe životinja

1. Svi mladi sisavci hrane se majčinim mlijekom umjesto prirodnim mlijekom u trajanju od najmanje tri mjeseca za goveda uključujući bivole i bizone, te kopitare, 45 dana za ovce i koze i 40 dana za svinje.

2. Sustave uzgoja za biljoždere treba temeljiti na maksimalnom korištenju ispaše prema raspoloživosti pašnjaka u različitim razdobljima godine. Najmanje 60 % suhe tvari u dnevnim obrocima biljoždera mora činiti vlaknasta krma, svježa ili suha krma ili silaža. Za životinje u mljekarstvu dopušta se smanjenje od 50 % u ranom razdoblju laktacije.

3. Vlaknasta krma, svježa ili sušena krma ili silaža dodaju se dnevnom obroku za svinje i perad.

4. Zabranjeno je držanje stoke u uvjetima ili način hranjenja koji mogu uzrokovati anemiju.

5. Postupci tovljenja u svakoj fazi postupka uzgoja su reverzibilni. Šopanje je zabranjeno.

Članak 21.

Hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja

1. U prosjeku do 30 % količine obroka hrane za životinje može sadržavati hranu za životinje iz prijelaznog razdoblja. Kada hrana za životinje dobivena u prijelaznom razdoblju potječe s jedinice samoga gospodarstva, taj se postotak može povećati na 60 %.

2. Do 20 % ukupne prosječne količine hrane koja se daje stoci može potjecati iz ispaše ili žetve stalnih pašnjaka ili zemljišta s trajnim krmnim biljem iz prve godine prijelaznog razdoblja, pod uvjetom da čine dio samoga gospodarstva i nisu bili dio jedinice ekološkog uzgoja toga gospodarstva u posljednjih pet godina. Kada se koristi i hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja i hrana za životinje sa zemljišta iz prve godine prijelaznog razdoblja, ukupan kombinirani postotak takve hrane za životinje ne smije prelaziti maksimalne postotke utvrđene u stavku 1.

3. Veličine u stavicima 1. i 2. izračunavaju se godišnje kao postotak suhe tvari hrane za životinje biljnog podrijetla.

Članak 22.

Proizvodi i tvari iz članka 14. stavka 1. točke (d) podtočke iv. Uredbe (EZ) br. 834/2007

1. Neekološka hrana za životinje biljnog i životinjskog podrijetla može se koristiti u ekološkom uzgoju podložno ograničenjima utvrđenima u članku 43. i samo ako se nalazi na popisu u Prilogu V. i ako su zadovoljena tamno utvrđena ograničenja.

2. Ekološka hrana za životinje životinjskog podrijetla i hrana za životinje mineralnog podrijetla može se koristiti u ekološkom uzgoju i samo ako se nalazi na popisu iz Priloga V. i ako su zadovoljena tamo utvrđena ograničenja.

3. Proizvodi i nusproizvodi ribarstva mogu se koristiti u ekološkom uzgoju samo ako su navedeni na popisu iz Priloga V. i ako su zadovoljena tamo utvrđena ograničenja.

4. Aditivi u hrani za životinje, određeni proizvodi koji se koriste u prehrani životinja i pomoćne tvari za preradu mogu se koristiti u ekološkoj proizvodnji samo ako su navedeni na popisu iz Priloga VI. i ako su zadovoljena tamo utvrđena ograničenja.

Odjeljak 4.

Sprečavanje bolesti i veterinarsko liječenje

Članak 23.

Sprečavanje bolesti

1. Ne dovodeći u pitanje članak 24. stavak 3., korištenje kemijski sintetiziranih alopatskih veterinarskih lijekova ili antibiotika za preventivno liječenje zabranjeno je.

2. Zabranjeno je korištenje pospješivača rasta ili prinosa (uključujući antibiotike, kokcidostatike i druge umjetne pospješivače rasta) i korištenje hormona ili sličnih tvari za kontrolu reprodukcije ili za druge namjene (npr. indukcija ili sinkronizacija estrusa).

3. Ako je stoka dobivena iz neekoloških jedinica, moguća je primjena posebnih mjera kao što je pregled ili razdoblje karantene, ovisno o okolnostima.

4. Smještaj, ograde, oprema i pribor moraju biti propisno očišćeni i dezinficirani kako bi se izbjegla unakrsna zaraza i razvoj organizama prijenosnika bolesti. Fekalije, mokraća i nepojedena ili razlivena hrana mora se uklanjati onoliko često koliko je to potrebno kako bi se mirisi sveli na najmanju moguću mjeru i spriječio privlačenje insekata ili glodavaca.

Za potrebe članka 14. stavka 1. točke (f) Uredbe (EZ) br. 834/2007, za čišćenje i dezinfekciju naprava i pribora u zgradama za stoku mogu se koristiti samo proizvodi navedeni u Prilogu VII. Sredstva protiv glodavaca (koja se koriste samo u klopama) i proizvodi navedeni u Prilogu II. mogu se koristiti za uklanjanje insekata i drugih štetočina u zgradama i drugim objektima u kojima se čuva stoka.

5. Zgrade se moraju isprazniti od životinja između svakog turnusa peradi za uzgoj. U tom vremenu se zgrade i oprema moraju očistiti i dezinficirati. Osim toga, kada se okonča uzgoj svakog turnusa peradi, ograđen prostor za perad mora ostati prazan kako bi se bilju omogućilo da ponovno naraste. Države članice moraju utvrditi razdoblje u kojem ograđeni prostori za perad moraju ostati prazni. Subjekt mora čuvati pisane dokaze da se to razdoblje poštuje. Ti zahtjevi ne vrijede za perad koja se ne uzgaja u turnusima, ne čuva u ograđenim prostorima za perad i slobodna je kretati se tijekom dana.

Članak 24.

Veterinarsko liječenje

1. Kada unatoč preventivnim mjerama za osiguravanje zdravlja životinja, kako je utvrđeno u članku 14. stavku 1. točki (e) podtočki i. Uredbe (EZ) br. 834/2007, životinje obole ili dožive ranjavanje, odmah se podvrgavaju liječenju, prema potrebi u izolaciji i u odgovarajućem mjestu za boravak.

2. Fitoterapeutske, homeopatske proizvode, elementi u tragovima i proizvodi navedeni u Prilogu V. dijelu 3. i u Prilogu VI. dijelu 1.1. imaju prednost u primjeni u odnosu na kemijski sintetizirane alopatske lijekove ili antibiotike, pod uvjetom da je njihov terapijski učinak djelotvoran za vrstu životinje i za uvjete za koje je namijenjeno liječenje.

3. Ako primjena mjera iz stavaka 1. i 2. nije djelotvorna u liječenju bolesti ili ranjavanja, te ako je liječenje nužno potrebno da bi se izbjegla patnja ili bol životinje, mogu se na odgovornost veterinaru koristiti kemijski sintetizirani alopatski veterinarski lijekovi ili antibiotici.

4. S izuzetkom cijepljenja, liječenja zbog parazita i obveznih programa iskorjenjivanja u kojima životinja ili skupina životinja prima više od tri terapije liječenja kemijski sintetiziranim alopatskim lijekovima ili antibioticima unutar razdoblja od 12 mjeseci ili više od jedne terapije liječenja ako je njihov reproduktivni ciklus kraći od godine dana, dotična stoka ili proizvodi koji se iz nje dobivaju ne smiju se prodavati kao ekološki proizvodi, a stoka mora biti podvrgnuta prijelaznim razdobljima utvrđenima u članku 38. stavku 1.

Za kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu vodi se evidencija pisanih dokaza o nastanku takvih okolnosti.

5. Trajanje karence između posljednjeg davanja alopatskog veterinarskog lijeka životinji u redovnim uvjetima primjene, te dobivanje ekološki dobivene hrane od takvih životinja mora biti dvostruko duže od zakonskog trajanja karence iz članka 11. Direktive 2001/82/EZ ili, ako razdoblje nije navedeno, 48 sati.

Članak 25.

Posebna pravila o sprečavanju bolesti i veterinarskom liječenju u pčelarstvu

1. Za potrebe zaštite okvira, košnica i saća, posebno od štetočina, dopuštena su samo sredstva protiv glodavaca (koja se stavljaju u klopke) i odgovarajući proizvodi navedeni u Prilogu II.
2. Mehanička dezinfekcija pčelinjaka kao što je para ili neposredni plamen je dopuštena.
3. Postupak uništavanja roja trutova dopušten je samo ako ima za cilj izoliranje zaraženosti s *Varroa destructor*.
4. Ako se unatoč preventivnim mjerama, kolonije razbole ili zaraze, moraju se odmah liječiti a, prema potrebi, mogu se premjestiti u pčelinjake u izolaciji.
5. U ekološkom pčelarstvu mogu se koristiti veterinarski lijekovi ako je odgovarajuća primjena u državi članici odobrena u skladu s relevantnim propisima Zajednice ili nacionalnim propisima u skladu s pravom Zajednice.
6. Kod zaraze s *Varroa destructor* može se koristiti mravlja kiselina, mliječna kiselina, octena kiselina i oksalna kiselina, kao i mentol, timol, eukaliptol ili kamfor.
7. Ako se primjenjuje liječenje kemijski sintetiziranim alopatskim proizvodima, tijekom takvog razdoblja tretirane se kolonije stavljaju u pčelinjake u izolaciji i sav vosak zamjenjuje se voskom iz ekološkog pčelarstva. Nakon toga se na takve kolonije primjenjuje jednogodišnje prijelazno razdoblje utvrđeno u članku 38. stavku 3.
8. Zahtjevi utvrđeni u stavku 7. ne vrijede za proizvode navedene u stavku 6.

POGLAVLJE 3.

Prerađeni proizvodi

Članak 26.

Pravila za dobivanje prerađene hrane za životinje i hrane

1. Aditivi, pomoćne tvari u preradi i druge tvari i sastojci koji se koriste za preradu hrane ili hrane za životinje i svi primjenjivi postupci prerade, kao što je dimljenje, moraju biti u skladu s načelima dobre proizvodne prakse.

2. Subjekti koji proizvode prerađenu hranu za životinje ili hranu moraju ustanoviti i ažurirati primjerene postupke koji se temelje na sustavnom utvrđivanju bitnih faza prerade.

3. Primjena postupaka iz stavka 2. mora u svakom trenutku jamčiti da su proizvedeni prerađeni proizvodi sukladni pravilima ekološke proizvodnje.

4. Subjekti moraju udovoljavati postupcima i primjenjivati postupke iz stavka 2. Subjekti moraju naročito:

- (a) poduzimati mjere predostrožnosti kako bi izbjegli opasnost onečišćenja neodobrenim tvarima ili proizvodima;
- (b) provoditi odgovarajuće mjere čišćenja, pratiti njihovu djelotvornost i evidentirati ove radnje;
- (c) jamčiti da se neekološki proizvodi ne stavljaju u promet s oznakom koja se odnosi na metodu ekološke proizvodnje.

5. Uz odredbe iz stavaka 2. i 4., kada se neekološki proizvodi također pripremaju ili čuvaju u predmetnoj jedinici za pripremanje, subjekt:

- (a) izvodi radnje neprekidno dok se ne obradi cijela serija, prostorno ili vremenski odvojeno od sličnih radnji koje se obavljaju na neekološkim proizvodima;
- (b) čuva ekološke proizvode, prije i nakon radnji, prostorno ili vremenski odvojene od neekoloških proizvoda;
- (c) obavješćuje o tome kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu i drži na raspolaganju ažurirani upisnik svih radnji i prerađenih količina;
- (d) poduzima potrebne mjere kako bi se osigurala identifikacija serija i izbjeglo miješanje ili zamjena s neekološkim proizvodima;
- (e) provodi radnje na ekološkim proizvodima samo nakon odgovarajućeg čišćenja proizvodne opreme.

Članak 27.

Korištenje određenih proizvoda i tvari u preradi hrane

1. Za potrebe članka 19. stavka 2. točke (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u preradi ekološke hrane, s izuzetkom vina, mogu se koristiti samo sljedeće tvari:

- (a) tvari navedene u Prilogu VIII. ovoj Uredbi;

(b) pripravci mikroorganizama i enzima koji se redovno koriste u preradi hrane;

(c) tvari i proizvodi iz članka 1. stavka 2. točke (b) podtočke i. i članka 1. stavka 2. točke (c) Direktive Vijeća 88/388/EEZ ⁽¹⁴⁾ označeni kao prirodni začini ili pripravci od prirodnih začina, prema članku 9. stavku 1. točki (d) i članku 9. stavku 2. te Direktive;

(d) boje za žigove na mesu i kora jaja u skladu s člankom 2. stavkom 8. odnosno člankom 2. stavkom 9. Direktive Europskog parlamenta i Vijeća 94/36/EZ ⁽¹⁵⁾;

(e) voda za piće i sol (s natrijevim kloridom ili kalijevim kloridom kao temeljnim sastojcima) koji se općenito primjenjuju u preradi hrane;

(f) minerali (uključujući elemente u tragovima), vitamini, aminokiseline i mikronutrijenti, dopušteni samo ako je njihova primjena zakonom propisana za hranu u kojoj su sadržani.

2. Za potrebe izračuna iz članka 23. stavka 4. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007,

(a) aditivi hrani navedeni u Prilogu VIII. i označeni zvjezdicom u stupcu s oznakom aditiva izračunavaju se kao sastojci poljoprivrednog podrijetla;

(b) pripravci i tvari iz stavka 1. točaka (b),(c),(d),(e) i (f) ovog članka i tvari koje nisu označene zvjezdicom u stupcu s oznakom aditiva ne ulaze u izračun sastojaka poljoprivrednog podrijetla.

3. Korištenje sljedećih tvari navedenih u Prilogu VIII. mora se preispitati prije 31. prosinca 2010.:

(a) natrijev nitrit i kalijev nitrat u odjeljku A s ciljem povlačenja spomenutih aditiva;

(b) sumporni dioksid i kalijev metabisulfit u odjeljku A;

(c) klorovodična kiselina u odjeljku B za preradu sireva Gouda, Edam i Maasdammer, te Boerenkaas, Friese i Leidse Nagelkaas.

U preispitivanju iz točke (a) uzimaju se u obzir naponi koje su učinile države članice za iznalaženje sigurnih alternativa za nitrite/nitrate i u utvrđivanju obrazovnih programa u postupcima alternativne prerade i higijene za prerađivače/proizvođače mesa od stoke iz ekološkog uzgoja.

⁽¹⁴⁾ SL L 184, 15.7.1988., str. 61.

⁽¹⁵⁾ SL L 237, 10.9.1994., str. 13.

Članak 28.

Korištenje određenih neekoloških sastojaka poljoprivrednog podrijetla u preradi hrane

Za potrebe članka 19. stavka 2. točke (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u preradi ekološke hrane mogu se koristiti neekološki poljoprivredni sastojci navedeni u Prilogu IX. ovoj Uredbi.

Članak 29.

Odobrenje za neekološke sastojke hrane poljoprivrednog podrijetla koje daje država članica

1. Ako sastojak poljoprivrednog podrijetla nije obuhvaćen u Prilogu IX. ovoj Uredbi, takav se sastojak može koristiti podložno sljedećim uvjetima:

(a) subjekt je obavijestio nadležno tijelo države članice o svim potrebnim dokazima koji ukazuju da se dotični sastojak ne proizvodi u dostatnoj količini u Zajednici u skladu s pravilima ekološke proizvodnje ili se ne može uvesti iz trećih zemalja;

(b) nadležno tijelo države članice privremeno je odobrilo uporabu u razdoblju od najviše 12 mjeseci nakon što je verificiralo da je subjekt uspostavio sve potrebne kontakte s dobavljačima u Zajednici kako bi se uvjerio o nedostupnosti dotičnih sastojaka koji udovoljavaju traženim zahtjevima u pogledu kakvoće;

(c) nije donesena odluka u skladu s odredbama stavka 3. ili 4. da se postojeće odobrenje u pogledu dotičnog sastojaka povlači.

Država članica može produljiti odobrenje iz točke (b) najviše tri puta, svaki put po 12 mjeseci.

2. Kada je izdano odobrenje iz stavka 1., država članica odmah obavješćuje druge države članice i Komisiju o sljedećem:

(a) datumu odobrenja i u slučaju produljenog odobrenja, datum prvog izdavanja odobrenja;

(b) imenu, adresi, telefonskom broju, i, prema potrebi, broju telefaksa i elektroničkoj pošti nositelja odobrenja; imenu i adresi kontaktne točke tijela koje je izdalo odobrenje;

(c) imenu i, prema potrebi, preciznom opisu i zahtjevima u pogledu kvalitete dotičnog sastojka poljoprivrednog podrijetla;

- (d) vrsti proizvoda za čije je pripravljanje potreban traženi sastojak;
- (e) količinama koje su potrebne uz obrazloženje za takve količine;
- (f) razlozima za i očekivano razdoblje nestašice;
- (g) datumu kada država članica upućuje ovu obavijest drugim državama članicama i Komisiji. Komisija i/ili države članice mogu ovu informaciju staviti na raspolaganje javnosti.

3. Ako država članica Komisiji i državi članici koja je izdala odobrenje dostavi primjedbe iz kojih je vidljivo da su količine tijekom trajanja nestašice dostupne, država članica razmatra povlačenje odobrenja ili smanjenje predviđenog razdoblja valjanosti i mora obavijestiti Komisiju i druge države članice o mjerama koje je poduzela ili će poduzeti u roku od 15 radnih dana od primitka informacije.

4. Na zahtjev države članice ili na inicijativu Komisije, predmet se upućuje na razmatranje Odboru osnovanom u skladu s člankom 37. Uredbe (EZ) br. 834/2007. Može se donijeti odluka, u postupku utvrđenom u stavku 2. toga članka, da se prethodno izdano odobrenje može povući ili njegov rok valjanosti izmijeniti ili, prema potrebi, da se dotični sastojak uvrsti u Prilog IX. ovoj Uredbi.

5. Ako dođe do produženja iz stavka 1. drugog podstavka, primjenjuju se postupci iz stavaka 2. i 3.

POGLAVLJE 4.

Prikupljanje, pakiranje, prijevoz i skladištenje proizvoda

Članak 30.

Prikupljanje proizvoda i prijevoz u jedinice za pripremu

Subjekti mogu obavljati istodobno prikupljanje ekoloških i neekoloških proizvoda samo ako se poduzmu odgovarajuće mjere za sprečavanje svakog mogućeg miješanja ili zamjene s neekološkim proizvodima i za osiguravanje identifikacije ekoloških proizvoda. Informacije koje se odnose na dane, sate i opseg prikupljanja, te datum i vrijeme primitka proizvoda subjekt drži dostupnima kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

Članak 31.

Pakiranje i prijevoz proizvoda drugim subjektima ili jedinicama

1. Subjekti moraju osigurati da se ekološki proizvodi prevoze u druge jedinice, uključujući trgovce na veliko i malo, samo u

primjerenoj ambalaži, kontejnerima ili zatvorenim vozilima tako da se zamjena sadržaja ne može izvršiti bez krivotvorenja ili oštećenja žiga i s oznakom na kojoj, ne dovodeći u pitanje sve druge oznake određene zakonom, piše:

- (a) ime i adresa subjekta i, ako je različita, vlasnika ili prodavatelja proizvoda;
- (b) ime proizvoda ili opis krmne smjese zajedno s upućivanjem na metodu ekološke proizvodnje;
- (c) ime i/ili kodni broj kontrolnog tijela ili nadležnog tijela kojima subjekt podliježe; i
- (d) prema potrebi, identifikacijska oznaka serije prema sustavu označavanja koji je ili odobren na državnoj razini ili dogovoren s kontrolnim tijelom ili nadležnim tijelom i koji omogućava povezivanje serije s izvješćima iz članka 66.

Podaci iz prvog podstavka točaka (a) do (d) također se mogu podnijeti na pratećem dokumentu ako se takav dokument može nesporno povezati s ambalažom, kontejnerom ili prijevoznim sredstvom u kojem se proizvod prevozi. Taj prateći dokument sadrži informacije o dobavljaču i/ili prijevozniku.

2. Zatvaranje ambalaže, kontejnera ili vozila nije potrebno:

- (a) ako je prijevoz između subjekta i drugog subjekta u kojem obojica podliježu sustavu ekološke kontrole izravan; te
- (b) ako su proizvodi popraćeni dokumentom koji pruža informacije prema stavku 1.; i
- (c) ako i subjekti pošiljatelji i subjekti primatelji o takvom prijevozu vode pisanu evidenciju koja je na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi takvih prijevoznih operacija.

Članak 32.

Posebna pravila za prijevoz hrane za životinje u druge jedinice za proizvodnju/prerađu ili skladišne prostore

Osim odredaba članka 31., prilikom prijevoza hrane za životinje u druge jedinice za proizvodnju ili prerađu ili u skladišne prostore, subjekti moraju osigurati da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) tijekom prijevoza, ekološki uzgojena hrana za životinje, hrana za životinje iz prijelaznog razdoblja i neekološka hrana za životinje stvarno je fizički odvojena;

(b) vozila i/ili kontejneri koji su prevezli neekološke proizvode koriste se za prijevoz ekoloških proizvoda pod uvjetom da:

- i. su prije početka prijevoza ekoloških proizvoda obavljene odgovarajuće provjereno učinkovite mjere čišćenja; subjekti evidentiraju takve radnje;
- ii. su provedene sve primjerene mjere ovisno o opasnostima procijenjenim u skladu s člankom 88. stavkom 3. i, prema potrebi, subjekti jamče da se neekološki proizvodi ne mogu staviti u promet s oznakom koja se odnosi na ekološki uzgoj;
- iii. subjekt o takvim operacijama prijevoza vodi pisanu evidenciju koja je na raspolaganju kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi;

(c) prijevoz gotove ekološke hrane za životinje fizički je ili vremenski odvojen od prijevoza drugih gotovih proizvoda;

(d) tijekom prijevoza evidentira se početna količina proizvoda i svaka pojedinačna isporučena količina tijekom kruga isporuke.

Članak 33.

Prihvat proizvoda od drugih jedinica i drugih subjekata

Po primitku ekološkog proizvoda, subjekt provjerava zatvorenost ambalaže ili kontejnera ako se to zahtijeva i postojanje oznaka iz članka 31.

Subjekt unakrsno provjerava podatke na oznaci iz članka 31. u odnosu na podatke na pratećim dokumentima. Rezultat tih provjera izričito se navodi u pisanim izvješćima iz članka 66.

Članak 34.

Posebna pravila za prihvat proizvoda iz treće zemlje

Ekološki proizvodi uvoze se iz treće zemlje u odgovarajućoj ambalaži ili kontejnerima, zatvorenim tako da se spriječi zamjena sadržaja i koji nose identifikaciju izvoznika i sve druge oznake i brojeve koji služe za identifikaciju serije, i s potvrdom o kontrolnom pregledu za uvoz iz trećih zemalja, prema potrebi.

Po primitku ekološkog proizvoda uvezenog iz treće zemlje, prvi primatelj mora provjeriti zatvorenost ambalaže ili kontejnera i, kod proizvoda uvezanih u skladu s člankom 33. Uredbe (EZ) br. 834/2007, provjerava da se potvrda iz spomenutog članka odnosi na tip proizvoda sadržanog u pošiljci. Rezultat te verifikacije izričito se navodi u pisanim izvješćima iz članka 66. ove Uredbe.

Članak 35.

Skladištenje proizvoda

1. Prostorima za skladištenje proizvoda upravlja se tako da se osigura identifikacija serija i izbjegne svako miješanje ili onečišćenje s proizvodima i/ili tvarima koji nisu sukladni pravilima ekološke proizvodnje. Ekološki proizvodi moraju u svakom trenutku biti jasno prepoznatljivi.

2. Kod jedinica ekološkog uzgoja bilja i stoke, skladištenje sirovinskih proizvoda u jedinici za uzgoj osim onih odobrenih na temelju ove Uredbe zabranjuje se.

3. Skladištenje alopatskih veterinarskih lijekova i antibiotika na gospodarstvima dopušteno je pod uvjetom da su propisani od strane veterinaru u vezi s liječenjem iz članka 14. stavka 1. točke (e) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007, da su uskladišteni na mjestu pod nadzorom i da su upisani u evidenciju stoke iz članka 76. ove Uredbe.

4. Kada subjekti rukuju i neekološkim i ekološkim proizvodima, a potonji su uskladišteni u skladišne objekte u kojima su smješteni i drugi poljoprivredni proizvodi:

(a) ekološki proizvodi drže se odvojeno od drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili hrane;

(b) poduzimanju se sve mjere kako bi se osigurala identifikacija pošiljaka i izbjeglo miješanje ili zamjena s neekološkim proizvodima;

(c) prije skladištenja ekoloških proizvoda obavljaju se učinkovito provjerene primjerene mjere čišćenja; subjekti te operacije evidentiraju.

POGLAVLJE 5.

Pravila za prijelaz

Članak 36.

Bilje i biljni proizvodi

1. Da bi se biljke i biljni proizvodi smatrali ekološkim, pravila proizvodnje iz članaka 9., 10., 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i poglavlja 1. ove Uredbe i, ako je primjereno, izvanredna pravila proizvodnje iz poglavlja 6. ove Uredbe morala su biti primijenjena na česticama tijekom prijelaznog

razdoblja od najmanje dvije godine prije sjetve ili, kod travnjaka ili krmnih trajnica, najmanje dvije godine prije njihovog korištenja kao hrane za životinje iz ekološkog uzgoja ili, kod trajnih kultura koje nisu krma, najmanje tri godine prije prve žetve ekoloških proizvoda.

2. Nadležno tijelo može donijeti odluku da retroaktivno prizna kao dio prijelaznog razdoblja svako prethodno razdoblje u kojem:

- (a) su čestice zemlje bile podvrgnute mjerama definiranim u programu provedenom na temelju Uredaba (EZ) br. 1257/99, (EZ) br. 1698/2005 ili u drugom službenom programu, pod uvjetom da dotične mjere osiguravaju da na takvim česticama nisu korišteni proizvodi koji nisu odobreni za ekološki uzgoj; ili
- (b) su čestice bile prirodne površine ili poljoprivredne površine koje nisu bile tretirane proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju.

Razdoblje iz točke (b) prvog podstavka može se razmotriti retroaktivno samo ako je nadležnom tijelu dostavljen zadovoljavajući dokaz na temelju kojega se može utvrditi da su uvjeti bili ispunjeni u razdoblju od najmanje tri godine.

3. Nadležno tijelo može donijeti odluku, u određenim slučajevima kada je zemljište kontaminirano proizvodima koji nisu odobreni za ekološko poljodjelstvo, da prijelazno razdoblje produlji preko onog iz stavka 1.

4. Kod čestica kod kojih je prijelaz na ekološko poljodjelstvo već obavljen ili je prijelazno razdoblje bilo u tijeku, a koje su tretirane sredstvom koje nije odobreno za ekološki uzgoj, država članica može skratiti prijelazno razdoblje iz stavka 1. u sljedeća dva slučaja:

- (a) čestice su tretirane proizvodom koji nije odobren za ekološki uzgoj kao dio obvezne mjere suzbijanja bolesti ili štetočinja koju uvodi nadležno tijelo države članice;
- (b) čestice su tretirane proizvodom koji nije odobren za ekološku uzgoj kao dio znanstvenih ispitivanja odobrenih od strane nadležnog tijela države članice.

U slučajevima iz točaka (a) i (b) prvog podstavka, trajanje prijelaznog razdoblja utvrđuje se uzimajući u obzir sljedeće čimbenike:

- (a) postupak razgradnje dotičnog proizvoda jamči, na kraju prijelaznog razdoblja, neznatnu razinu ostataka u tlu i, kod trajnih kultura, u biljci;

- (b) nakon tretiranja žetva se ne smije prodavati pozivajući se na metode ekološke proizvodnje.

Dotična država članica obavješćuje druge države članice i Komisiju o svojoj odluci da zahtijeva obvezujuće mjere.

Članak 37.

Posebna pravila za prijelaz iz neekološke u ekološku proizvodnju koja se odnose na zemljište povezano s ekološkim uzgojem stoke

1. Pravila o prijelaznom razdoblju iz članka 36. ove Uredbe vrijede za cijelo proizvodno područje na kojem se uzgaja hrana za životinje.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 1., trajanje prijelaznog razdoblja može se smanjiti na godinu dana za pašnjake i druge otvorene prostore koje koriste životinjske vrste koje nisu biljojedi. Ovo se razdoblje može smanjiti na šest mjeseci ako dotično zemljište tijekom posljednje godine nije bilo tretirano proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju.

Članak 38.

Stoka i stočni proizvodi

1. Ako je stoka iz neekološkog uzgoja dovedena na gospodarstvo u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i člankom 9. i/ili člankom 42. ove Uredbe i ako stočne proizvode treba prodati kao ekološke proizvode, pravila uzgoja iz članaka 9., 10., 11. i 14. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i glave II. poglavlja 2. i, prema potrebi, članka 42. ove Uredbe morala su se primjenjivati najmanje:

- (a) 12 mjeseci kod kopitara i goveda, uključujući bivole i bizone, za proizvodnju mesa, a u svakom slučaju najmanje tri četvrtine trajanja njihovog vijeka;
- (b) šest mjeseci u slučaju malih glodavaca i svinja i životinja za mljekarstvo;
- (c) 10 tjedana za perad za proizvodnju mesa, dovedenu prije dostizanja starosti od tri dana;
- (d) šest tjedana kod peradi za dobivanje jaja.

2. Kada na početku prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 14. stavkom 1. točkom (a) podtočkom iii. Uredbe (EZ) br. 834/2007 na gospodarstvu ima životinja iz neekološkog uzgoja, njihovi proizvodi mogu se smatrati ekološkim ako postoji istovremeni prijelaz cjelokupne proizvodne jedinice

uključujući stoku, pašnjak i/ili svako zemljište koje se koristi za hranu za životinje. Ukupno trajanje kombiniranog prijelaznog razdoblja, kako za postojeće životinje tako i njihove potomke, pašnjak i/ili svako zemljište koje se koristi za hranu za životinju, može se smanjiti na 24 mjeseci ako se životinje uglavnom hrane proizvodima iz proizvodne jedinice.

3. Proizvodi pčelarstva mogu se prodavati upućivanjem na metodu ekološke proizvodnje samo ako su se pravila ekološkog uzgoja poštovala u trajanju od najmanje godine dana.

4. Prijelazno razdoblje za pčelinjake ne vrijedi kod primjene članka 9. stavka 5. ove Uredbe.

5. Tijekom prijelaznog razdoblja, vosak se mora zamijeniti voskom koji potječe iz ekološkog pčelarstva.

POGLAVLJE 6

Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima

Odjeljak 1.

Pravila uzgoja u iznimnim slučajevima koja se odnose na klimatska, geografska ili strukturna ograničenja u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007

Članak 39.

Sapinjanje životinja

Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, nadležna tijela mogu odobriti da se stoka na malim gospodarstvima sapinje ako stoku nije moguće čuvati u skupinama primjerenima njihovim etološkim potrebama, pod uvjetom da pristup pašnjacima tijekom razdoblja ispaše imaju prema članku 14. stavku 2., a kada ispaša nije moguća, najmanje dvaput tjedno pristup površinama na otvorenom prostoru.

Članak 40.

Paralelni uzgoj

1. Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, uzgajivač može na istoj površini upravljati jedinicama ekološkog i neekološkog uzgoja:

(a) kod proizvodnje trajnih kultura koje zahtijevaju razdoblje uzgoja od najmanje tri godine, ako se sorte mogu lako razlikovati, a zadovoljeni su sljedeći uvjeti:

- i. predmetni uzgoj čini sastavni dio plana prijelaza u odnosu na koji se uzgajivač strogo obvezao i koji omogućava početak prijelaza posljednjeg dijela dotične površine na ekološki uzgoj u najkraćem mogućem razdoblju koje ni u kojem slučaju ne smije biti dulje od pet godina;
- ii. poduzete su odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo stalno odvajanje proizvoda dobivenih od svake dotične jedinice;
- iii. kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova najmanje 48 sati unaprijed obaviješteno je o žetvi svakog od dotičnih proizvoda;
- iv. po dovršetku žetve, uzgajivač obavješćuje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o točnim pobranim količinama na dotičnim jedinicama i o mjerama koje su primijenjene za odvajanje proizvoda;
- v. plan prijelaza i mjere kontrole iz poglavlja 1. i 2. glave IV. odobrava nadležno tijelo; to se odobrenje potvrđuje svake godine nakon početka plana prijelaza;

- (b) kod površina namijenjenih poljoprivrednim istraživanjima ili formalnom obrazovanju koje su dogovorila nadležna tijela država članica i ako su ispunjeni uvjeti iz točke (a) podtočaka ii., iii. i iv. i relevantnog dijela podtočke v.;
- (c) kod uzgoja sjemenja, vegetativnog reprodukcijaskog materijala i sadnica za presađivanje i ako su ispunjeni uvjeti iz točke (a) podtočaka ii., iii. i iv. i relevantnog dijela točke v.;

- (d) kod travnjaka koji se koristi isključivo za ispašu.

2. Nadležno tijelo može gospodarstvima koja obavljaju poljoprivredna istraživanja ili formalno obrazovanje odobriti da stoku istih vrsta uzgajaju u ekološkom i neekološkom uzgoju ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) poduzete su primjerene mjere o kojima je kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova bila unaprijed obaviještena kako bi se zajamčila stalna odvojenost stoke, stočnih proizvoda, gnoja i hrane za životinje svake od jedinica;
- (b) uzgajivač unaprijed obavijesti kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o svakoj isporuci ili prodaji stoke ili stočnih proizvoda;
- (c) subjekt obavijesti kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o točno proizvedenim količinama u jedinicama zajedno sa svim karakteristikama koje omogućavaju identifikaciju proizvoda i potvrdi da su poduzete mjere kako bi se proizvodi odvojili.

Članak 41.

Vođenje pčelarskih jedinica za potrebe oprašivanja

Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007, za potrebe aktivnosti oprašivanja, subjekt može na istom gospodarstvu voditi jedinice ekološkog i neekološkog pčelarstva ako su ispunjeni svi uvjeti ekološkog uzgoja, s izuzetkom odredaba za smještaj pčelinjaka. U tom se slučaju proizvod ne može prodavati kao ekološki.

Operator čuva pisane dokaze o primjeni ove odredbe.

Odjeljak 2.

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na nedostupnost sirovina s ekoloških poljoprivrednih gospodarstava u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007

Članak 42.

Upotreba neekološki uzgojenih životinja

Ako vrijede uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007 te uz prethodno odobrenje nadležnog tijela,

- (a) kada se stado osniva po prvi put, obnavlja ili ponovo osniva i ekološki uzgojena perad nije raspoloživa u dostatnim količinama, neekološki uzgojena perad može se dovesti na jedinicu ekološkog uzgoja peradi pod uvjetom da su mlade kokoši za dobivanje jaja i perad za dobivanje mesa stari manje od tri dana;
- (b) neekološki uzgojene mlade kokoši za dobivanje jaja, starosti od najviše 18 tjedana mogu se dovesti u jedinicu za ekološki uzgojene životinje do 31. prosinca 2011. ako ekološki uzgojene mlade kokoši nisu raspoložive i pod uvjetom da su ispunjene relevantne odredbe utvrđene u poglavlju 2 odjeljcima 3. i 4.

Članak 43.

Korištenje neekološke hrane za životinje poljoprivrednog podrijetla

Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007, korištenje ograničenog udjela neekološke hrane za životinje biljnog i životinjskog podrijetla dopušteno je ako poljoprivredni proizvođači nisu u mogućnosti dobivati hranu za životinje isključivo iz ekološkog uzgoja.

Najveći odobreni postotak neekološke hrane za životinje odobrene unutar razdoblja od 12 mjeseci za vrste osim biljojeda je sljedeći:

- (a) 10 % u razdoblju od 1. siječnja 2009. do 31. prosinca 2009.;
- (b) 5 % u razdoblju od 1. siječnja 2010. do 31. prosinca 2011.

Veličine se izračunavaju godišnje kao postotak suhe tvari u životinjskoj hrani poljoprivrednog podrijetla. Najveći postotak neekološke životinjske hrane koji se odobrava u dnevnom obroku je 25 % izračunano kao postotak suhe tvari.

Subjekt čuva pisane dokaze o potrebi primjene ove odredbe.

Članak 44.

Korištenje neekološki dobivenog pčelinjeg voska

Kod novih pogona ili tijekom trajanja prijelaza, neekološki dobiven pčelinji vosak može se koristiti samo

- (a) ako pčelinji vosak iz ekoloških pčelinjaka nije dostupan na tržištu;
- (b) ako dokazano nije onečišćen tvarima koje nisu odobrene u ekološkom uzgoju; i
- (c) ako potječe iz čahure.

Članak 45.

Korištenje sjemena ili vegetativnog reproduksijskog materijala iz ekološke proizvodnje

1. Ako nisu primjenjivi uvjeti utvrđeni u članku 22. stavku 2. točki (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007,

- (a) može se koristiti sjeme i vegetativni reproduksijski materijal iz jedinice za uzgoj koja prelazi na ekološki uzgoj;
- (b) ako nije primjenjiva točka (a), države članice mogu odobriti korištenje neekološkog sjemena ili vegetativnog reproduksijskog materijala ako isti nije dostupan iz ekološkog uzgoja. Međutim, za korištenje neekološkog sjemena i sjemenskog krumpira vrijede stavci 2. do 9. u nastavku.

2. Neekološko sjeme i sjemenski krumpir može se koristiti pod uvjetom da sjeme ili sjemenski krumpir nisu tretirani sredstvima za zaštitu bilja osim onih odobrenih za tretiranje sjemena u skladu s člankom 5. stavkom 1., osim ako je nadležno tijelo države članice za fitosanitarne potrebe propisalo kemijsko tretiranje u skladu s Direktivom Vijeća 2000/29/EC⁽¹⁶⁾ za sve sorte određene vrste u području u kojem će se sjeme ili sjemenski krumpir koristiti.

⁽¹⁶⁾ SL L 169, 10.7.2000., str. 1.

3. Vrste za koje je utvrđeno da ekološki uzgojeno sjeme ili sjemenski krumpir postoje u svim dijelovima Zajednice u dostatnim količinama za znatan broj sorti utvrđene su u Prilogu X.

Vrste navedene u Prilogu X. ne smiju podlijegati odobravanju prema stavku 1. točki (b), osim ako je to opravdano jednim od razloga iz stavka 5. točke (d).

4. Države članice mogu prenijeti odgovornost za izdavanje odobrenja iz stavka 1. točke (b) na drugu javnu upravu pod svojim nadzorom ili na kontrolna tijela ili kontrolne ustanove iz članka 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

5. Odobrenje za korištenje sjemena ili sjemenskog krumpira koji nisu iz ekološke proizvodnje može se izdati u sljedećim slučajevima:

- (a) ako sorta vrste koju korisnik želi dobiti nije upisana u bazu podataka iz članka 48.;
 - (b) ako ni jedan dobavljač, što znači subjekt koji prodaje sjeme ili sjemenski krumpiri drugim subjektima, nije u mogućnosti isporučiti sjeme ili sjemenski krumpir prije sjetve ili sadnje u situacijama kada je korisnik naručio sjeme ili sjemenski krumpir u razumnom roku;
 - (c) ako sorta koju korisnik želi dobiti nije upisana u bazu podataka iz članka 48., a korisnik može dokazati da ni jedna od upisanih inačica iste vrste nije primjerena i da je stoga odobrenje bitno za njezin uzgoj;
 - (d) ako je to opravdano za korištenje u istraživanju, ispitivanju u malim terenskim pokusima ili za potrebe očuvanja sorte koje su odobrila nadležna tijela države članice.
6. Odobrenje se izdaje prije sjetve kulture.

7. Odobrenje se izdaje samo korisnicima pojedincima za jednu sezonu, a nadležno tijelo ili tijelo odgovorno za odobrenja upisuju odobrene količine sjemena ili sjemenskog krumpira.

8. Odstupajući od stavka 7., nadležno tijelo države članice može svim korisnicima izdati opće odobrenje:

- (a) za određenu vrstu kada i ako je ispunjen uvjet utvrđen u stavku 5. točki (a);
- (b) za određenu sortu kada i ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 5. točki (c).

Odobrenja iz prvog podstavka jasno se navode u bazi podataka iz članka 48.

9. Odobrenje se može izdati samo tijekom razdoblja za koja je baza podataka ažurirana u skladu s člankom 49. stavkom 3.

Odjeljak 3

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koji se odnose na posebne teškoće čuvanja ekološki uzgojene stoke u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 834/2007

Članak 46.

Posebne teškoće čuvanja ekološki uzgojene stoke

Konačna faza tova odraslih goveda za dobivanje mesa može se odvijati u zatvorenom prostoru, pod uvjetom da spomenuto razdoblje u zatvorenom ne prelazi jednu petinu njihovog životnog vijeka, a u svakom slučaju ne dulje od tri mjeseca.

Odjeljak 4.

Pravila uzgoja u izuzetnim slučajevima koja se odnose na okolnosti katastrofe u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (f) Uredbe (EZ) br. 834/2007

Članak 47.

Okolnosti katastrofe

Nadležno tijelo može privremeno odobriti:

- (a) kod visoke smrtnosti životinja uzrokovane zdravstvenim uvjetima ili okolnostima katastrofe, obnavljanje ili ponovnu uspostavu krda ili stada s neekološki uzgojenim životinjama, kada ekološki uzgojenih životinja nema;
- (b) kod visoke smrtnosti pčela uzrokovanih zdravstvenim uvjetima ili okolnostima katastrofe, ponovnu uspostavu pčelinjaka neekološki uzgojenim pčelama, kada nema ekoloških pčelinjaka;
- (c) korištenje neekološke hrane za životinje u ograničenom razdoblju i u odnosu na posebno područje od strane pojedinačnih subjekta, kada dođe do gubitka u uzgoju hrane za životinje ili se uvedu ograničenja, posebno kao posljedice izvanrednih meteoroloških uvjeta, izbijanja zaraznih bolesti, onečišćenja otrovnim tvarima, ili kao posljedice požara;
- (d) ishranu pčela ekološkim medom, ekološkim šećerom ili ekološkim šećernim sirupom kod dugotrajnih izvanrednih vremenskih uvjeta ili okolnosti katastrofe, koji otežavaju dobivanje nektara ili medljike.

Po odobrenju od strane nadležne vlasti, pojedini subjekti moraju čuvati pisane dokaze o primjeni gore navedenih odstupanja. Države članice moraju obavijestiti jednu drugu i Komisiju o odstupanjima koja su odobrena u skladu s prvim podstavkom točkom (c) u roku od mjesec dana od odobrenja.

POGLAVLJE 7.

Baza podataka o sjemenu

Članak 48.

Baza podataka

1. Svaka država članica osigurava uvođenje informatizirane baze podataka za popisivanje sorata za koje na njezinom državnom području postoji sjeme ili sjemenski krumpir iz ekološke proizvodnje.

2. Bazu podataka mora voditi bilo nadležno tijelo države članice ili nadležno tijelo koje država članica odredi u tu svrhu (u nastavku „voditelj baze podataka”). Države članice također mogu imenovati javno tijelo ili privatno tijelo u drugoj zemlji.

3. Svaka država članica obavješćuje Komisiju i druge države članice o tijelu ili privatnom tijelu imenovanom za vođenje baze podataka.

Članak 49.

Upis

1. Sorte za koje postoji sjeme ili sjemenski krumpir iz ekološke proizvodnje upisuju se u bazu podataka iz članka 48. na zahtjev dobavljača.

2. Svaka sorta koja nije upisana u bazu podataka smatra se nedostupnom u smislu članka 45. stavka 5.

3. Svaka država članica odlučuje u kojem razdoblju godine treba redovito ažurirati bazu podataka za svaku vrstu ili skupinu vrsta koja se uzgaja na njezinom državnom području. Baza podataka sadržava podatke u pogledu spomenute odluke.

Članak 50.

Uvjeti za unos

1. Za potrebe upisa, dobavljač:

- (a) dokazuje da je on ili posljednji subjekt, u slučajevima kada dobavljač radi samo s prethodno pakiranim sjemenom ili sjemenskim krumpirom, podlijegao sustavu kontrole iz članka 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
- (b) dokazuje da sjeme ili sjemenski krumpir koji se stavlja na tržište zadovoljava opće zahtjeve koji vrijede za sjeme i sjemenski krumpir;
- (c) stavlja na raspolaganje sve podatke prema članku 51. ove Uredbe i obavezan je podatke ažurirati na zahtjev voditelja baze podataka ili kada je to potrebno kako bi se osiguralo da takav podatak bude pouzdan.

2. Voditelj baze podataka može, uz odobrenje nadležne vlasti države članice, odbiti zahtjev dobavljača za unos ili izbrisati prethodno prihvaćen unos ako dobavljač ne udovoljava zahtjevima utvrđenima u stavku 1.

Članak 51.

Upisani podaci

1. Za svaku upisanu sortu i za svakog dobavljača, baza podataka iz članka 48. sadržava najmanje sljedeće podatke:

- (a) znanstveni naziv vrste i naziv sorte;
- (b) ime i kontakt detalje dobavljača ili njegovog predstavnika;
- (c) područje na kojem dobavljač može korisniku isporučiti sjeme ili sjemenski krumpir u redovnom roku koji je potreban za isporuku;
- (d) zemlja ili regija u kojoj se sorta ispituje i odobrava za potrebe zajedničkih kataloga sorata vrsta poljoprivrednih proizvoda i vrsta povrća određenih Direktivama Vijeća 2002/53/EZ o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta⁽¹⁷⁾ i 2002/55/EZ o stavljanju na tržište sjemena povrća⁽¹⁸⁾;
- (e) datum od kada će sjeme ili sjemenski krumpir biti dostupan;
- (f) ime i/ili kodni broj kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove zaduženog za kontrolu subjekta iz članka 27. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

2. Dobavljač odmah obavješćuje voditelja baze podataka ako određena upisana sorta više ne postoji. U bazi podataka bilježe se izmjene.

⁽¹⁷⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 1.

⁽¹⁸⁾ SL L 193, 20.7.2002., str. 33.

3. Uz podatke navedene u stavku 1. baza podataka sadržava i popis vrsta navedenih u Prilogu X.

Članak 52.

Pristup informacijama

1. Za korisnike sjemena ili sjemenskog krumpira i javnost, informacija u bazi podataka iz članka 48. besplatno je dostupna na Internetu. Države članice mogu donijeti odluku da korisnik koji je svoju djelatnost prijavio u skladu s člankom 28. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007 može na zahtjev od voditelja baze podataka dobiti izvadak podataka u vezi s jednom ili više skupina vrsta.

2. Države članice osiguravaju da svi korisnici iz stavka 1. budu najmanje jednom godišnje obaviješteni o sustavu i kako mogu dobiti podatke iz baze podataka.

Članak 53.

Naknada za upis

Za svaki se upis može obračunati naknada koja predstavlja trošak unošenja i održavanja podataka u bazi podataka iz članka 48. Nadležno tijelo države članice odobrava iznos naknade koju naplaćuje voditelj baze podataka.

Članak 54.

Godišnje izvješće

1. Javna tijela ili tijela imenovana za izdavanje odobrenja u skladu s člankom 45., sva odobrenja upisuju, a ove podatke stavljaju na raspolaganje u izvješću za nadležno tijelo države članice i za voditelja baze podataka.

Izvješće sadržava, za svaku vrstu na koju se odnosi odobrenje prema članku 45. stavku 5., sljedeće podatke:

- (a) znanstveni naziv vrste i ime sorte;
- (b) obrazloženje za odobrenje navedeno upućivanjem na članak 45. stavak 5. točke (a), (b), (c) ili (d);
- (c) ukupan broj odobrenja;
- (d) ukupna količina odnosnog sjemena ili sjemenskog krumpira;
- (e) kemijsko tretiranje u fitosanitarne svrhe, prema članku 45. stavku 2.

2. Za odobrenja prema članku 45. stavku 8., izvješće sadržava podatke iz ovog članka stavka 1. drugog podstavka točke (a) i razdoblje u kojem su odobrenja bila na snazi.

Članak 55.

Zbirno izvješće

Nadležno tijelo države članice mora prije 31. ožujka svake godine prikupiti izvješća i poslati Komisiji i drugim državama članicama zbirno izvješće koje obuhvaća sva odobrenja države članice iz prethodne kalendarske godine. Izvješće obuhvaća podatke navedene u članku 54. Izvješće se objavljuje u bazi podataka iz članka 48. Nadležno tijelo može zadaću prikupljanja izvješća prenijeti na voditelja baze podataka.

Članak 56.

Podaci na zahtjev

Na zahtjev države članice ili Komisije, drugim članicama ili Komisiji se mogu staviti na raspolaganje detaljni podaci o odobrenjima izdanima u pojedinačnim slučajevima.

GLAVA III.

OZNAČIVANJE

POGLAVLJE 1.

Logotip Zajednice

Članak 57.

Logotip Zajednice

U skladu s člankom 25. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007, logotip Zajednice slijedi model u Prilogu XI. ovoj Uredbi.

Logotip Zajednice koristi se u skladu s pravilima tehničkog preslikavanja utvrđenima u Prilogu XI. ovoj Uredbi.

Članak 58.

Uvjeti za korištenje kodnog broja i mjesta podrijetla

1. Navođenje kodnog broja kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove iz članka 24. stavka 1. točke (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007:

- (a) započinje s kraticom koja označava državu članicu ili treću zemlju, prema međunarodnom standardu za dvoznamenkaste oznake države prema ISO 3166 (Oznake za iskazivanje imena država i njihovih potpodjela);
- (b) sadržava izraz koji utvrđuje vezu s metodom ekološke proizvodnje, prema članku 23. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
- (c) sadržava referentni broj koji određuje nadležno tijelo; i
- (d) nalazi se odmah ispod logotipa Zajednice, ako se za označivanje koristi logotip Zajednice.

2. Navođenje naziva mjesta gdje su uzgojene poljoprivredne sirovine iz kojih se sastoje proizvodi, prema članku 24. stavku 1. točki (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007, nalazi se odmah ispod šifre iz stavka 1.

POGLAVLJE 2.

Posebni zahtjevi za označivanje hrane za životinje

Članak 59.

Područje primjene, uporaba zaštitnog znaka i trgovačkih nazivi

Ovo se poglavlje ne primjenjuje na hranu za kućne ljubimce i hranu za krznaše ni za životinje akvakulture.

Zaštitni znakovi i trgovački nazivi s oznakom iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 mogu se koristiti samo ako je najmanje 95 % suhe tvari proizvoda sastavljeno od sirovina za hranu za životinje dobiveno metodom ekološke proizvodnje.

Članak 60.

Oznake na prerađenoj hrani za životinje

1. Ne dovodeći u pitanje članke 61. i 59., drugi stavak ove Uredbe, za prerađenu hranu za životinje mogu se koristiti izrazi iz članka 23. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 pod uvjetom da:

- (a) prerađena hrana za životinje zadovoljava odredbe Uredbe (EZ) 834/2007, a posebno njezin članak 14. stavak 1. točku (d) podtočke iv. i v. i članak 18.;
- (b) prerađena hrana za životinje zadovoljava odredbe ove Uredbe, a posebno njezinih članaka 22. i 26.;
- (c) najmanje 95 % suhe tvari proizvoda je iz ekološkog izvora.

2. Podložno zahtjevima utvrđenima u stavku 1. točkama (a) i (b), kod proizvoda koji obuhvaćaju promjenjive količine sirovina hrane za životinje dobivene metodama ekološke proizvodnje i/ili sirovina hrane za životinje iz proizvoda u postupku prijelaza na ekološku proizvodnju i/ili iz neekoloških sirovina dopušta se sljedeći navod:

„može se koristiti u ekološkoj proizvodnji u skladu s Uredbama (EZ) 834/2007 i (EZ) 889/2008”.

Članak 61.

Uvjeti za korištenje oznaka na prerađenoj hrani za životinje

1. Oznaka iz članka 60.:

- (a) odvojena je od teksta iz članka 5. Direktive Vijeća 79/373/EEZ⁽¹⁹⁾ ili članka 5. stavka 1. Direktive Vijeća 96/25/EZ⁽²⁰⁾;
 - (b) iskazana je bojom, oblikom ili fontom slova koji na nju ne privlače više pažnje nego na naziv hrane za životinje iz članka 5. stavka 1. točke (a) Direktive 79/373/EEZ odnosno iz članka 5. stavka 1. točke (b) Direktive 96/25/EZ;
 - (c) popraćena je, u istom vidnom polju, oznakom mase suhe tvari koja se odnosi:
 - i. na postotak sirovina za hranu za životinje dobivenih metodom ekološke proizvodnje;
 - ii. na postotak materijala hrane za životinje dobivenih od proizvoda iz razdoblja prijelaza na ekološki proizvodnju;
 - iii. na postotak sirovina za hranu za životinje koji nije obuhvaćen točkama i. i ii.;
 - iv. na ukupan postotak hrane za životinje poljoprivrednog podrijetla;
 - (d) popraćena je popisom naziva sirovina za hranu za životinje dobivenih metodom ekološke proizvodnje;
 - (e) popraćena je popisom naziva sirovina za hranu za životinje dobivenih od proizvoda iz razdoblja prijelaza na ekološku proizvodnju.
2. Oznaku predviđenu u članku 60. može isto tako pratiti i uputa na zahtjev da se hrana za životinje upotrebljava u skladu s člancima 21. i 22.

POGLAVLJE 3.

Ostali posebni zahtjevi za označivanje

Članak 62.

Proizvodi biljnog podrijetla iz prijelaznog razdoblja

Proizvodi biljnog podrijetla iz prijelaznog razdoblja mogu nositi oznaku „proizvod iz razdoblja prijelaza na ekološki uzgoj” ako:

- (a) je zadovoljen rok za prijelaz od najmanje 12 mjeseci prije žetve;

⁽¹⁹⁾ SL L 86, 6.4.1979., str. 30.

⁽²⁰⁾ SL L 125, 23.5.1996., str. 35.

- (b) je oznaka u boji, veličini i s oblikom slova koji nisu uočljiviji od trgovačkog naziva proizvoda, a cijela oznaka mora imati istu veličinu slova;
- (c) proizvod sadrži samo jednu kulturu-sastojak poljoprivrednog podrijetla;
- (d) je oznaka povezana s kodnim brojem kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove iz članka 27. stavka 10. Uredbe 834/2007.

GLAVA IV.

KONTROLE

POGLAVLJE 1.

Minimalni zahtjevi kod kontrole

Članak 63.

Programi kontrole i preuzimanje obveze od strane subjekta

1. Kada se programi kontrole primjenjuju po prvi put, subjekt sastavlja i potom održava:

- (a) puni opis jedinice i/ili radnog prostora i/ili aktivnosti;
- (b) sve praktične mjere koje treba poduzeti na razini jedinice i/ili radnih prostora i/ili aktivnosti kako bi se osigurala sukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje;
- (c) mjere predostrožnosti koje treba poduzeti kako bi se smanjila opasnost od kontaminacije neodobrenim proizvodima ili tvarima i mjere čišćenja koje treba poduzeti na mjestima skladištenja i kroz proizvodni lanac subjekta.

Prema potrebi, opis mjera iz prvog podstavka može predstavljati dio sustava kvalitete kako ga je subjekt uspostavio.

2. Opis mjera iz stavka 1. mora biti sadržan u izjavi koju potpisuje odgovorni subjekt. Osim toga, ta izjava uključuje preuzimanje obveze od strane subjekta:

- (a) da će operacije izvršavati u skladu s pravilima ekološke proizvodnje;
- (b) da prihvaća, u slučaju povreda ili nepravilnosti, provedbu mjera iz pravila o ekološkoj proizvodnji;
- (c) da je obavezan pisanim putem obavijestiti kupce proizvoda kako bi osigurao da se oznake koje upućuju na metodu ekološke proizvodnje budu uklonjen iz te proizvodnje.

Izjavu predviđenu u prvom podstavku treba provjeriti kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova koje izdaje izvješće, kako bi se utvrdili mogući nedostaci i nesukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje. Subjekt supotpisuje to izvješće i poduzima potrebne korektivne mjere.

3. Za primjenu članka 28. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 subjekt dostavlja nadležnom tijelu sljedeće informacije:

- (a) ime i adresu subjekta;
- (b) lokaciju poslovnih prostora i, prema potrebi, zemljišta (podaci iz zemljišne knjige) na kojima se obavljaju operacije;
- (c) narav operacija i proizvoda;
- (d) preuzimanje obveze od strane subjekta da operaciju izvrši u skladu s odredbama utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 834/2007 i ovoj Uredbi;
- (e) kod poljoprivrednog gospodarstva, datum kada je poljoprivrednik prestao primjenjivati proizvode koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju na dotičnim parcelama;
- (f) ime ovlaštenog tijela kojemu je subjekt povjerio kontrolu nad tim, ako je država članica provela sustav kontrole tako što je ovlastila takva tijela.

Članak 64.

Izmjena programa kontrole

Odgovoran subjekt svaku promjenu naziva ili mjera iz članka 63. i programa početne kontrole iz članaka 70., 74., 80., 82., 86 i 88. pravovremeno prijavljuje kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi.

Članak 65.

Kontrolni posjeti

1. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova najmanje jednom godišnje obavlja fizički pregled svih subjekta.

2. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova može uzimati uzorke za ispitivanje proizvoda koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju ili za provjeru proizvodnih tehnika koje nisu u skladu s pravilima ekološke proizvodnje. Uzorci se također mogu uzimati i analizirati za otkrivanje moguće kontaminacije proizvodima koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju. Međutim, takve se analize provode kada se sumnja na korištenje proizvoda koji nisu odobreni za ekološku proizvodnju.

3. Izvješće o kontroli sastavlja se nakon svake provedene kontrole, a supotpisuje ga subjekt jedinice ili njegovo predstavnik.

4. Nadalje, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova nasumično dolaze u kontrolne posjete, prvenstveno nenajavljeni, na temelju opće ocjene rizika nesukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje, uzimajući u obzir najmanje rezultate prethodnih kontrola, količinu predmetnih proizvoda i rizik zamjene proizvoda.

Članak 66.

Pisana izvješća

1. U jedinici ili poslovnim prostorima vode se robne i financijske evidencije koje su takve da omogućuju subjektu da utvrdi, a kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi da provjeri:

- (a) dobavljača i, ako je različit, prodavača ili izvoznika proizvoda;
- (b) narav i količine ekoloških proizvoda koji se isporučuju jedinici i, prema potrebi, svih kupljenih sirovina i korištenje takvih sirovina i, ako je relevantno, sastav svih kupljenih sirovina i primjenu takvih sirovina te, ako je relevantno, sastav krmne smjese;
- (c) narav i količine ekoloških proizvoda koji se drže na skladištu u radnim prostorima;
- (d) narav, količine i primatelje i, ako su različiti, kupce koji nisu krajnji potrošači, svih proizvoda koji su napustili jedinicu ili prostorije prvih primatelja ili objekata za skladištenje;
- (e) kod subjekta koji ne čuvaju niti fizički rukuju s takvim ekološkim proizvodima, narav i količine ekoloških proizvoda koji se kupuju i prodaju te dobavljače i, ako su različiti, prodavatelje ili izvoznike i kupce te, ako su različiti, pošiljatelje.

2. Pisana izvješća sadrže rezultate provjere prilikom primitka ekoloških proizvoda i sve druge informacije koje kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova traži za potrebe ispravnog kontrole. Podaci u izvješćima dokumentiraju se odgovarajućim dokumentima koji ih potvrđuju. U izvješćima se dokazuje usklađenost između ulaza i izlaza.

3. Ako subjekt vodi više proizvodnih jedinica u istom području, jedinice za neekološke proizvode, zajedno s prostorima za skladištenje ulaznih sirovina također podliježu minimalnim zahtjevima za kontrolu.

Članak 67.

Pristup objektima

- 1. Subjekt:
 - (a) za potrebe kontrole kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi omogućuje pristup svim dijelovima jedinice i svim radnim prostorima, te svim izvješćima i predmetnim dokaznim dokumentima;
 - (b) dostavlja kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi sve podatke koji mogu biti potrebni za potrebe kontrole;
 - (c) na zahtjev kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove dostavlja rezultate vlastitih programa osiguranja kvalitete.
- 2. Osim zahtjeva utvrđenih u stavku 1. uvoznici i prvi primatelji dostavljaju i podatke o uvezenim pošiljkama iz članka 84.

Članak 68.

Pisani dokazi

Za potrebe primjene članka 29. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 nadležno tijelo ili kontrolno tijelo koriste model pisanog dokaza iz Priloga XII. ovoj Uredbi.

Članak 69.

Izjava prodavatelja

Za potrebe primjene članka 9. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007 za izjavu prodavatelja da dobavljeni proizvodi nisu dobiveni od ili putem genetski modificiranih organizama može se koristiti obrazac utvrđen u Prilogu XIII. ovoj Uredbi.

POGLAVLJE 2.

Posebni zahtjevi za kontrolu za biljke i biljne proizvode iz poljoprivredne proizvodnje ili berbe

Članak 70.

Programi kontrole

- 1. Potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a):
 - (a) sastavlja se čak i kada subjekt ograniči svoju aktivnost na berbu samoniklog bilja;
 - (b) uključuje skladišne i proizvodne prostore i zemljišne parcele i/ili prostore prikupljanja i, prema potrebi radne prostore u kojima se odvijaju određene operacije prerade i/ili pakiranja; i

- (c) sadrži datum posljednje primjene proizvoda na predmetnim česticama i/ili prostorima branja čije korištenje nije u skladu s pravilima ekološke proizvodnje.

2. Kod branja samoniklog bilja, praktične mjere iz članka 63. stavka 1. točke (b) obuhvaćaju sva jamstva trećih strana koja subjekt može dati kako bi osigurao da se odredbe članka 12. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007 poštuju.

Članak 71.

Obavijesti

Svake godine, prije datuma koji naznači kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova, subjekt obavještuje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o svojem rasporedu proizvodnje biljnih proizvoda, navodeći raščlambu po zemljišnim česticama.

Članak 72.

Evidencija o proizvodnji bilja

Evidencija o proizvodnji bilja sastavlja se u obliku upisnika i drži u radnim prostorima gospodarstva stalno dostupna nadležnim ili kontrolnim tijelima. Osim članka 71., ta evidencija osigurava barem sljedeće informacije:

- (a) u pogledu korištenja umjetnoga gnojiva: datum primjene, vrsta i količina umjetnoga gnojiva, odnosno zemljišne čestice;
- (b) u pogledu korištenja sredstava za zaštitu bilja: razlog i datum obrade, vrstu proizvoda, postupak obrade;
- (c) u pogledu kupnje poljoprivrednih proizvoda: datum, vrsta i količina kupljenog proizvoda;
- (d) u pogledu žetve: datum, vrsta i količina proizvodnje ekološke kulture ili kulture iz prijelaznog razdoblja.

Članak 73.

Više proizvodnih jedinica koje vodi isti subjekt

Ako subjekt vodi više proizvodnih jedinica u istom području, jedinice koje proizvode neekološke kulture, zajedno sa skladišnim prostorima za poljoprivredne sirovine, isto tako podliježu općim i posebnim zahtjevima kontrole utvrđenima u poglavlju 1. i u ovom poglavlju ove glave.

POGLAVLJE 3.

Zahtjevi za kontrolu za stoku i stočne proizvode koji se dobivaju u uzgoju stoke

Članak 74.

Programi kontrole

1. Prilikom prve primjene sustava kontrole koji se posebno odnosi na uzgoj stoke, potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) sadrži:

- (a) potpuni opis objekata za stoku, pašnjaka, površina na otvorenom itd. te, ako je primjereno, prostora za skladištenje, pakiranje i preradu stoke, stočnih proizvoda, sirovina i poljoprivrednih sirovina;
- (b) potpuni opis pogona za skladištenje stajskoga gnoja.

2. Praktične mjere iz članka 63. stavka 1. točke (b) sadrži:

- (a) program gnojidbe koji je dogovoren s nadležnim ili kontrolnim tijelom, zajedno s potpunim opisom područja namijenjenih proizvodnji kulture;
- (b) prema potrebi u pogledu gnojidbe, sporazume u pisanom obliku s drugim gospodarstvima iz članka 3. stavka 3. koja zadovoljavaju odredbe pravila o ekološkoj proizvodnji;
- (c) plan upravljanja za jedinicu ekološkog uzgoja stoke.

Članak 75.

Označivanje stoke

Stoka se mora trajno označiti primjenom metoda koje su prilagođene svakoj vrsti, pojedinačno kod velikih sisavaca, a pojedinačno ili skupno kod peradi i malih sisavaca.

Članak 76.

Evidencija stoke

Evidencija stoke sastavlja se u obliku upisnika i drži u radnim prostorima gospodarstva stalno dostupna nadležnim ili kontrolnim tijelima. Ta evidencija osigurava potpuni opis sustava upravljanja krdom ili stadom uključujući najmanje sljedeće informacije:

- (a) u pogledu životinja koje dolaze na gospodarstvo: podrijetlo i datum dolaska, trajanje preusmjeravanja, identifikacijska oznaka i veterinarska isprava;

- (b) u pogledu stoke koja odlazi s gospodarstva: dob, broj grla, težina pri klanju, identifikacijska oznaka i odredište;
- (c) pojedinosti o svim životinjama koje su izgubljene i razlozi za to;
- (d) u pogledu hrane za životinje: vrsta, uključujući dodatke hrani za životinje, udjele različitih sastojaka porcija i trajanje pristupa prostorima za slobodno kretanje, trajanje transhumance ako vrijede ograničenja;
- (e) u pogledu sprečavanja bolesti i liječenja i veterinarske njege: datum liječenja, detalji o dijagnozi, pozologija; vrsta lijeka, naznaka aktivnih farmakoloških tvari, primijenjena metoda liječenja i veterinarski recept za veterinarsku njegu s razlozima i karencama koje vrijede prije nego se stočni proizvodi mogu staviti na tržište kao ekološki.

Članak 77.

Mjere kontrole veterinarskih lijekova za stoku

Kada se koriste veterinarski lijekovi, potrebno je podatke iz članka 76. točka (e) prijaviti kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi prije nego se stoka ili stočni proizvodi stave na tržište kao ekološki. Liječena stoka jasno je označena, pojedinačno kod velikih životinja; pojedinačno ili skupno ili po košnici kod peradi, malih životinja i pčela.

Članak 78.

Posebne mjera kontrole u pčelarstvu

1. Pčelar kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi dostavlja zemljovid u odgovarajućem mjerilu u kojem je navedena lokacija košnica. Ako nisu naznačena područja u skladu s člankom 13. stavkom 2., pčelar kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi predočuje odgovarajuću dokumentaciju i dokaze, uključujući prema potrebi odgovarajuće analize da područja koja su dostupna njegovim kolonijama zadovoljavaju uvjete koje propisuje ova Uredba.

2. U upisnik pčelinjaka upisuju se sljedeći podaci u pogledu korištenja hrane: vrsta proizvoda, datumi, količine i košnice u kojima se koristi.

3. Kada se koriste veterinarski lijekovi, prije nego se proizvodi stave na tržište kao ekološki, jasno se evidentiraju, a

nadležno tijelo ili kontrolno tijelo obavješćuje se o vrsti proizvoda, uključujući naznaku aktivne farmakološke tvari, zajedno s detaljima o dijagnozi, pozologiji, postupku davanja lijeka, trajanju liječenja i zakonom propisanoj karenci.

4. Zajedno s identifikacijom košnice upisuje se zona u kojoj se nalazi pčelinjak. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova obavješćuje se o premještanju pčelinjaka u roku koji je dogovoren s nadležnim tijelom ili kontrolnim tijelom.

5. Pozornost treba obratiti posebno na to da se osiguraju primjereno vrcanje, prerada i čuvanje pčelarskih proizvoda. Evidentiraju se sve mjere kojima se postiže ispunjenje ovog zahtjeva.

6. U upisniku pčelinjaka bilježi se odstranjivanje dijelova košnica u kojima je med i postupci vrcanja meda.

Članak 79.

Više proizvodnih jedinica koje vodi isti subjekt

Ako subjekt upravlja s više proizvodnih jedinica, kako je predviđeno u članku 17. stavku 1., člancima 40. i 41., jedinice koje proizvode neekološki uzgojenu stoku ili neekološke stočne proizvode također podliježu sustavu kontrole utvrđenom u poglavlju 1. i u ovom poglavlju ove glave.

POGLAVLJE 4.

Zahtjevi u pogledu kontrole za jedinice za pripravljanje biljnih i stočnih proizvoda i hrane koja se sastoji od biljnih i stočnih proizvoda

Članak 80.

Zahtjevi u pogledu kontrole

Ako se radi o jedinici koja je uključena u pripravljanje za vlastiti račun ili za račun treće strane, uključujući posebno jedinice uključene u pakiranje i/ili ponovno pakiranje takvih proizvoda ili jedinice koje sudjeluju u označivanju i/ili ponovnom označivanju takvih proizvoda, u potpunom opisu jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) prikazuju se objekti koji se koriste za prihvatanje, preradu, pakiranje, označivanje i skladištenje poljoprivrednih proizvoda prije i nakon operacija koje se na njih odnose, kao i postupke za prijevoz proizvoda.

POGLAVLJE 5.

Članak 84.

Zahtjevi u pogledu kontrole za uvoz bilja, biljnih proizvoda, stoke, stočnih proizvoda i prehrambenih proizvoda koji sadrže biljne proizvode i/ili stočne proizvode, hrane za životinje, krmne smjese i sirovina za hranu za životinje iz trećih zemalja

Članak 81.

Područje primjene

Ovo se poglavlje primjenjuje na svakog subjekta koji kao uvoznik i/ili prvi primatelj sudjeluje u uvozu i/ili prihvatu ekoloških proizvoda za vlastiti račun ili za račun drugog subjekta.

Članak 82.

Programi kontrole

1. Kod uvoznika, potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) obuhvaća poslovne prostore i njegove operacije uvoza, s naznakom mjesta ulaska proizvoda u Zajednicu i sve druge objekte koje uvoznik namjerava koristiti za skladištenje uvoznih proizvoda do njihove isporuke prvom primatelju.

Osim toga, izjava iz članka 63. stavka 2. obuhvaća preuzimanje obveze uvoznika da osigura da svaki objekt koji će uvoznik koristiti za skladištenje bude podvrgnut kontroli koji će provesti ili kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova ili, ako se ovi objekti za skladištenje nalaze u drugoj državi članici ili regiji, kontrolno tijelo ili nadležno tijelo ovlašteno za kontrolu u spomenutoj državi članici ili regiji.

2. Kod prvog primatelja, u punom opisu jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) navode se objekti koji se koriste za prihvati i skladištenje.

3. Ako su uvoznik i prvi primatelj ista pravna osoba i posluju u istoj jedinici, izvješća iz drugog podstavka članka 63. stavka 2. mogu biti sadržana u istom izvješću.

Članak 83.

Pisana izvješća

Uvoznik i prvi primatelj moraju voditi odvojene evidencije stoke i financijske evidencije, osim ako posluju u istoj jedinici.

Na zahtjev kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove pružaju se sve pojedinosti o prijevozu od izvoznika u trećoj zemlji do prvog primatelja i od prostorija prvog primatelja ili skladišnih objekata do primatelja u Zajednici.

Informacije o uvezenim pošiljkama

Uvoznik pravovremeno obavješćuje kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu o svakoj pošiljci koja se uvozi u Zajednicu, uz navođenje:

- (a) imena i adrese prvog primatelja;
- (b) svih detalja potrebnih nadležnom tijelu ili kontrolnom tijelu;
 - i. kod proizvoda koji se uvoze u skladu s člankom 32. Uredbe (EZ) br. 834/2007, pisani dokaz iz spomenutog članka;
 - ii. kod proizvoda koji se uvoze u skladu s člankom 33. Uredbe (EZ) br. 834/2007, preslika potvrde o inspekciji iz spomenutog članka.

Na zahtjev kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove uvoznika, potonji proslijeđuje podatke iz prvog stavka kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi prvog primatelja.

Članak 85.

Kontrolni posjeti

Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova provjerava pisana izvješća iz članka 83. ove Uredbe i potvrdu iz članka 33. stavka 1. točke (d) Uredbe (EZ) br. 834/2007 ili pisani dokaz iz članka 32. stavka 1. točke (c) potonje Uredbe.

Ako uvoznik obavlja radnje uvoza različitim jedinicama ili prostorima, na zahtjev stavlja na raspolaganje izvješća iz drugog podstavka članka 63. stavka 2. ove Uredbe za svaki od spomenutih objekata.

POGLAVLJE 6.

Zahtjevi u pogledu kontrole za jedinice uključene u proizvodnju, pripremu ili uvoz ekoloških proizvoda, koje su predmetne poslove djelomično ili u cijelosti prenijele na treće strane

Članak 86.

Programi kontrole

U pogledu poslova koji su preneseni na treće strane, potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) obuhvaća sljedeće:

- (a) popis podugovaratelja s opisom njihovih aktivnosti i navođenje nadležnih tijela ili kontrolnih tijela koji nad njima provode kontrolu;

- (b) pisana suglasnost podugovaratelja da će njihovo gospodarstvo podlijezati programu kontrole iz glave V. Uredbe (EZ) br. 834/2007;
- (c) sve praktične mjere, uključujući između ostalog odgovarajući sustav pisanih izvješća, koje treba poduzeti na razini jedinice kako bi se osiguralo da se proizvode koje subjekt plasira na tržište može slijediti do njihovih dobavljača, prodavatelja, primatelja i kupaca.

POGLAVLJE 7.

Zahtjevi za kontrolu jedinica koje pripremaju hranu za životinje

Članak 87.

Područje primjene

Ovo poglavlje vrijedi za bilo koju jedinicu uključenu u pripremanje proizvoda iz članka 1. stavka 2. točke (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007 za vlastiti račun ili u ime treće strane.

Članak 88.

Programi kontrole

1. Potpuni opis jedinice iz članka 63. stavka 1. točke (a) sadrži:
 - (a) objekte koji se koriste za prihvatanje, pripremanje i skladištenje proizvoda namijenjenih za hranu za životinje prije i nakon operacija koje se na njih odnose;
 - (b) objekte koji se koriste za skladištenje drugih proizvoda koji se koriste za pripremu hrane za životinje;
 - (c) objekte koji se koriste za skladištenje proizvoda za čišćenje i dezinfekciju;
 - (d) prema potrebi, opis krmne smjese koju subjekt namjerava proizvesti, u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Direktive 79/373/EEC, te vrste ili razreda stoke za koji je namijenjena;
 - (e) prema potrebi, naziv sirovina za hranu za životinje koje subjekt namjerava pripremiti.
2. Mjere koje subjekti iz članka 63. stavka 1. točke (b) poduzimaju kako bi se zajamčila sukladnost s pravilima ekološke proizvodnje sadržavaju i određivanje mjera iz članka 26.

3. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova te mjere primjenjuje kako bi provelo opću procjenu rizika povezanu sa svakom jedinicom za pripremanje i sastavilo plan kontrole. Taj plan kontrole osigurava minimalan broj nasumičnih uzoraka ovisno o mogućim rizicima.

Članak 89.

Pisana izvješća

Za potrebe pravilne kontrole poslova, pisana izvješća iz članka 66. moraju obuhvaćati podatke o podrijetlu, naravi i količinama sirovina za hranu za životinje, aditivima, prodaji i gotovim proizvodima.

Članak 90.

Kontrolni posjeti

Kontrolni posjet iz članka 65. obuhvaća potpuni fizički pregled svih poslovnih prostora. Nadalje, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova dolazi ciljano na temelju opće procjene mogućih rizika nesukladnosti s pravilima ekološke proizvodnje.

Kontrolno tijelo ili ustanova posebnu pozornost obraća kontrolnim točkama koje su za subjekta istaknute kao kritične, s ciljem utvrđivanja jesu li radnje nadzora i provjere ispravno provedene.

Svi prostori koje subjekt koristi za izvođenje svojih aktivnosti mogu se pregledavati onoliko često koliko to zahtijevaju odnosni rizici.

POGLAVLJE 8.

Povrede i razmjena informacija

Članak 91.

Mjere u slučaju sumnje na povrede i nepravilnosti

1. Ako subjekt smatra ili sumnja da proizvod koji je proizveo, pripremio, uvezao ili koji je dobio od drugog subjekta nije u skladnosti s pravilima ekološke proizvodnje, pokreće postupke bilo za povlačenje s takvog proizvoda svako upućivanje na metodu ekološke proizvodnje ili da odvoji i označi proizvod. Može ga staviti u preradu ili ambalažu ili na tržište nakon otklanjanja sumnje, osim ako se plasira na tržište bez oznake koja upućuje na metodu ekološke proizvodnje. Ako postoji takva sumnja, subjekt odmah obavješćuje kontrolno tijelo ili nadležno tijelo. Kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova može zahtijevati da se proizvod ne smije plasirati na tržište s oznakama koje upućuju na metodu ekološke proizvodnje dok se ne uvjeri, putem informacije koju primi od subjekta ili iz drugih izvora, da je sumnja otklonjena.

2. Ako kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova s razlogom sumnjaju da subjekt nastoji staviti na tržište proizvod koji nije sukladan s pravilima ekološke proizvodnje, a nosi oznaku koja upućuje na metodu ekološke proizvodnje, to kontrolno tijelo ili

kontrolna ustanova može zahtijevati da subjekt privremeno ne smije plasirati proizvod s takvim upućivanjem u trajanju koje utvrđuje nadležno tijelo ili kontrolno tijelo. Prije donošenja takve odluke, kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova subjektu omogućuju da se očituje. Ta se odluka dopunjuje obvezom povlačenja svakog upućivanja na metodu ekološke proizvodnje s tog proizvoda ako je kontrolno tijelo ili kontrolna ustanova sigurna da proizvod ne ispunjava zahtjeve ekološke proizvodnje.

Međutim, ako u spomenutom roku sumnja nije potvrđena, odluka iz prvog podstavka ukida se najkasnije istekom tog roka. Operator mora u potpunosti surađivati s kontrolnim tijelom ili kontrolnom ustanovom u razrješavanju sumnje.

3. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere i sankcije kako bi se spriječila zlouporaba oznaka iz glave IV. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i glave III. i/ili Priloga XI. ovoj Uredbi.

Članak 92.

Razmjena informacija

1. Ako subjekta i njegove podugovaratelje provjeravaju različita nadležna tijela ili kontrolna tijela, izjava iz članka 63. stavka 2. mora sadržavati suglasnost subjekta u vlastito ime i ime njegovih podugovaratelja da različita kontrolna tijela ili kontrolne ustanove mogu razmijeniti informacije o radnjama pod njihovom kontrolom i o načinu provedbe te razmjene informacija.

2. Ako država članica utvrdi nepravilnosti ili povrede koji se odnose na primjenu ove Uredbe u proizvodnji koji potječe iz druge države članice i koji nosi oznake iz glave IV. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i glave III. i/ili glave XI. ove Uredbe, ona o tome obavješćuje državu članicu koja je imenovala kontrolno tijelo ili kontrolnu ustanovu i Komisiju.

GLAVA V.

DOSTAVLJANJE INFORMACIJA KOMISIJI, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Dostavljanje informacija Komisiji

Članak 93.

Statistički podaci

1. Države članice prije 1. srpnja svake godine Komisiji dostavljaju godišnje statističke podatke o ekološkoj proizvodnji

iz članka 36. Uredbe (EZ) br. 834/2007 putem računalnog sustava koji omogućava elektroničku razmjenu dokumenata i podataka koje Komisija (Eurostat) stavlja na raspolaganje.

2. Statistički podaci iz stavka 1. sadrže posebno sljedeće podatke:

- (a) broj ekoloških uzgajivača, prerađivača, uvoznika i izvoznika;
- (b) količinu ekološki proizvedene kulture kao i obrađene površine u prijelaznom razdoblju i u režimu ekološkog uzgoja;
- (c) broj ekološki uzgojene stoke i proizvoda ekološkog uzgoja životinja;
- (d) podatke o ekološkom industrijskom uzgoju prema vrsti aktivnosti.

3. Za prijenos statističkih podataka iz stavaka 1. i 2., države članice koriste jedinstvenu točku ulaza koju osigurava Komisija (Eurostat).

4. Odredbe koje se odnose na karakteristike statističkih podataka i metapodataka određuju se u okviru Statističkog programa Zajednice na temelju obrazaca ili upitnika koji su dostupni putem sustava iz stavka 1.

Članak 94.

Ostali podaci

1. Države članice dostavljaju Komisiji sljedeće podatke putem računalnog sustava koji omogućava elektroničku razmjenu dokumenata i podataka koje Komisija (Opća uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj) stavlja na raspolaganje za informiranje, osim u statističke svrhe:

- (a) prije 1. siječnja 2009., podatke iz članka 35. točke (a) Uredbe (EZ) br. 834/2007 i potom svaku promjenu do koje dođe;
- (b) do 31. ožujka svake godine, podatke iz članka 35. točke (b) Uredbe (EZ) br. 834/2007, u pogledu nadležnih tijela i kontrolnih tijela odobrenih 31. prosinca prethodne godine;
- (c) prije 1. srpnja svake godine, sve druge podatke koji se traže ili su potrebni u skladu s ovom Uredbom.

2. Podatke dostavlja, upisuje i ažurira u sustavu iz stavka 1. za koji je odgovorno nadležno tijelo iz stavka 35. Uredbe (EZ) br. 834/2007, to nadležno tijelo samo ili kontrolno tijelo na koju je takva funkcija prenesena.

3. Odredbe koje se odnose na karakteristike podataka i meta-podataka utvrđuju se na temelju obrazaca ili upitnika koji su dostupni putem sustava iz stavka 1.

POGLAVLJE 2.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 95.

Prijelazne mjere

1. U prijelaznom razdoblju koje ističe 31. prosinca 2010. stoka se može sapinjati u građevinama koje su postojale prije 24. kolovoza 2000., pod uvjetom da joj se osigurava redovno kretanje i uzgoj u skladu sa zahtjevima za dobrobit životinja s udobno nastrijetim površinama kao i pojedinačno čuvanje i pod uvjetom da je nadležno tijelo odobrilo tu mjeru. Nadležno tijelo može i dalje odobravati ovu mjeru na zahtjev pojedinih subjekata da se njezina primjena nastavi, u ograničenom razdoblju koje završava prije 31. prosinca 2013., uz dodatni uvjet da se kontrolni posjeti iz članka 65. stavka 1. obavljaju najmanje dvaput godišnje.

2. Nadležno tijelo može u prijelaznom razdoblju koje ističe 31. prosinca 2010. odobriti odstupanja u vezi s uvjetima smještaja i gustoće stoke za gospodarstva koja uzgajaju stoku na temelju odstupanja iz Priloga I. dijela B stavka 8.5.1. Uredbi (EEZ) br. 2092/91. Subjekti koji budu koristili ovo produljenje kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi predaju plan koji sadrži opis programa namijenjenih osiguravanju sukladnosti s odredbama pravila o ekološkoj proizvodnji do kraja prijelaznog razdoblja. Nadležno tijelo može i dalje odobravati ovu mjeru na zahtjev pojedinih subjekata da se njezina primjena nastavi u ograničenom razdoblju koje završava do 31. prosinca 2013., uz dodatni uvjet da se kontrolni posjet iz članka 65. stavka 1. obavlja najmanje dvaput godišnje.

3. U prijelaznom razdoblju koje ističe 31. prosinca 2010. konačna faza tovljenja ovaca i svinja za proizvodnju mesa kako je utvrđeno u Prilogu I.B točki 8.3.4. Uredbi (EEZ) br. 2092/91 se može odvijati u zatvorenom prostoru pod uvjetom da se kontrolni posjet iz članka 65. stavka 1. obavlja najmanje dvaput godišnje.

4. Kastracija odojaka može se obavljati bez korištenja anestezijske i/ili analgezije tijekom prijelaznog razdoblja koje ističe 31. prosinca 2011.

5. Do uključivanja detaljnih pravila za uzgoj za kućne ljubimce, primjenjuju se nacionalna pravila ili ako takvih nema, privatni standardi koje države članice prihvaćaju ili priznaju.

6. Za potrebe članka 12. stavka 1. točke (j) Uredbe (EZ) br. 834/2007 i do uključivanja pojedinih tvari prema članku 16. stavku (f) spomenute Uredbe, mogu se koristiti samo proizvodi koje su odobrila nadležna tijela.

7. Za odobrenja za neekološke sastojke poljoprivrednog podrijetla koja izdaju države članice prema Uredbi (EEZ) br. 207/93 može se smatrati da su izdana prema ovoj Uredbi. Međutim, odobrenja izdana u skladu s člankom 3. stavkom 6. prethodne Uredbe ističu 31. prosinca 2009.

8. U prijelaznom razdoblju koje ističe 1. srpnja 2010. subjekti mogu kod označivanja i dalje primjenjivati odredbe utvrđene u Uredbi (EEZ) br. 2092/91 za:

i. sustav za izračun postotka ekoloških sastojaka hrane;

ii. kodni broj i/ili ime kontrolnog tijela ili kontrolne ustanove.

9. Proizvedene zalihe proizvoda pakirane i označene do 1. siječnja 2009. u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2092/91 mogu se do iscrpljenja zaliha i dalje stavljati na tržište s natpisima koji se odnose na ekološku proizvodnju.

10. Za proizvode stavljene na tržište, ambalaža u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2092/91, s izrazima koji se odnose na ekološku proizvodnju, može se i dalje koristiti do 1. siječnja 2012., ako proizvod inače zadovoljava zahtjeve Uredbe (EZ) 834/2007.

Članak 96.

Stavljanje izvan snage

Uredbe (EEZ) br. 207/93, (EZ) br. 223/2003 i (EZ) br. 1452/2003 stavljaju se izvan snage.

Upućivanja na uredbe stavljene izvan snage i na Uredbu (EEZ) br. 2092/91 smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu XIV.

*Članak 97.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu sedmog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2009.

Međutim, članak 27. stavak 2. točka (a) i članak 58. primjenjuju se od 1. srpnja 2010.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. rujna 2008.

Za Komisiju
Mariann FISCHER BOEL
Članica Komisije

PRILOG I.

Umjetna gnojiva i poboljšivači tla iz članka 3. stavka 1.

Napomena:

A: odobreno na temelju Uredbe (EEZ) br. 2092/91 i preneseno člankom 16. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007

B: odobreno na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Smjese ili proizvodi koji sadrže samo materijale navedene u nastavku: Stajski gnoj	Proizvod koji sadrži mješavinu životinjskog izmeta i biljne tvari (stelja za životinje) Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
A	Osušeni stajski gnoj i dehidrirani gnoj peradi	Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
A	Kompostirani životinjski izmet, uključujući gnoj peradi, uključujući i kompostirani stajski gnoj	Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
A	Tekući životinjski izmet	Primjena nakon kontrolirane fermentacije i/ili odgovarajućeg razrjeđivanja Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja
A	Kompostirani ili fermentirani kućni otpad	Proizvod dobiven iz kućnog otpada odvojenog na izvoru, a koji je podvrgnut kompostiranju ili anaerobnoj fermentaciji za dobivanje bioplina Samo biljni i životinjski kućni otpad Samo kada se proizvodi u zatvorenom i nadziranom sustavu prikupljanja koji prihvaća država članica Najviše koncentracije u mg/kg suhe tvari: kadmij: 0,7; bakar: 70; nikal: 25; olovo: 45; cink: 200; živa: 0,4; krom (ukupno): 70; krom (VI): 0
A	Treset	Primjena ograničena na vrtlarstvo (povrtlarstvo, uzgoj cvijeća, uzgoj drveća, uzgoj sadnica).
A	Otpad od uzgoja gljiva	Početni sastav supstrata se ograničava na proizvode iz ovog Priloga.
A	Izmet glista (vermikompost) i insekata	
A	Guano	
A	Kompostirana ili fermentirana mješavina biljne tvari	Proizvod koji se dobiva od mješavina biljne tvari koja je podvrgnuta kompostiranju ili anaerobnoj fermentaciji za dobivanje bioplina
A	Proizvodi ili nusproizvodi životinjskog podrijetla navedeni u nastavku: krvno brašno brašno od papaka brašno od rogova koštano brašno ili deželatinirano koštano brašno riblje brašno mesno brašno brašno od perja, dlake i „chiquette” vuna krzno dlaka mliječni proizvodi	Najviša koncentracija u mg/kg suhe tvari kroma (VI): 0

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Proizvodi i nusproizvodi biljnog podrijetla za gnojiva	Primjeri: brašno iz pogače uljnih sjemenki, ljuske kakaa, ostaci kod dobivanja slada
A	Morske alge i proizvodi iz morskih algi	Ako se dobivaju izravno: i. fizičkim postupcima koji uključuju dehidraciju, zamrzavanje i mljevenje ii. ekstrakcijom vodom ili vodenom otopinom kiseline i/ili alkalnom otopinom; iii. fermentacijom
A	Piljevina i iver	Drvo koje nije kemijski tretirano nakon sječe
A	Kompostirana kora drveća	Drvo koje nije kemijski tretirano nakon sječe
A	Drveni pepeo	Od drva koje nije kemijski tretirano nakon sječe
A	Meki mljeveni sirovi fosfat	Proizvod kako je naveden u Prilogu I.A.2 točki 7. Uredbi (EZ) br. 2003/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ u odnosu na gnojiva Sadržaj kadmija manji ili jednak 90 mg/kg P ₂ O ₅
A	Aluminij kalcijev fosfat	Proizvod kako je naveden u Prilogu I.A.2 točki 6. Uredbi 2003/2003, Sadržaj kadmija manji od ili jednak 90 mg/kg P ₂ O ₅ Uporaba ograničena na bazična tla (pH > 7,5).
A	Bazična šljaka	Proizvodi navedeni u Prilogu I.A.2. točki 1. Uredbi 2003/2003.
A	Sirova kalijeva sol ili kainit	Proizvodi navedeni u Prilogu I.A.3.točki 1. Uredbi 2003/2003.
A	Kalijev sulfat, koji može sadržavati magnezijevu sol	Proizvod dobiven od sirove kalijeve soli postupkom fizičke ekstrakcije, koji može sadržavati magnezijeve soli
A	Ostaci žitarica u proizvodnji alkohola i ekstrakt takvih ostataka	Ostaci žitarica u proizvodnji alkohola s amonijakom isključeni su
A	Kalcijev karbonat (kreda, lapor, mljeveni vapnenac, bretonski ameliorant (maerl), fosfatna kreda	Samo prirodnog podrijetla
A	Magnezij i kalcijev karbonat	Samo prirodnog podrijetla npr. magnezijeva kreda, mljeveni magnezij, vapnenac
A	Magnezijev sulfat (kiezerit)	Samo prirodnog podrijetla
A	Otopina kalcijevog klorida	Tretiranje listova stabla jabuke, nakon utvrđivanja nedostatka kalcija
A	Kalcijev sulfat (gips)	Proizvod kako je naveden u Prilogu I.D. točki 1. Uredbi 2003/2003 Samo prirodnog podrijetla
A	Industrijsko vapno iz proizvodnje šećera	Nusproizvod proizvodnje šećera od šećerne repe
A	Industrijsko vapno od proizvodnje soli u vakuumu	Nusproizvod proizvodnje soli u vakuumu od rasola iz planina
A	Elementarni sumpor	Proizvodi opisani u Prilogu I.D.3 Uredbi 2003/2003
A	Elementi u tragovima	Neekološki mikronutrijenti navedeni u Prilogu I. dijelu E Uredbi 2003/2003
A	Natrijev klorid	Samo sol iz rudnika
A	Kameno brašno i gline	

⁽¹⁾ SL L 304, 21.11.2003., str. 1.

PRILOG II.

Pesticidi — sredstva za zaštitu bilja iz članka 5. stavka 1.

Napomena:

A: odobreno na temelju Uredbe (EEZ) br. 2092/91 i preneseno člankom 16. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 834/2007

B: odobreno na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007

1. Tvari biljnog ili životinjskog podrijetla

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Azadirachtin izlučen iz <i>Azadirachta indica</i> (stablo nim)	Insekticid
A	Pčelinji vosak	Sredstvo za obrezivanje
A	Želatina	Insekticid
A	Hidrolizirane bjelančevine	Atraktant, samo za odobrenu uporabu u kombinaciji s drugim odgovarajućim proizvodima s ovog popisa
A	Lecitin	Fungicid
A	Biljna ulja (npr. ulje mente, ulje bora, ulje kima)	Insekticid, akaricid, fungicid i inhibitor klijanja
A	Piretrini izlučeni od <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insekticid
A	Kvasija izlučena od <i>Quassia amara</i>	Insekticid, repelent
A	Rotenon izlučen od <i>Derris</i> spp. i <i>Lonchocarpus</i> spp. i <i>Terphrosia</i> spp.	Insekticid

2. Mikroorganizmi koji se koriste za biološko suzbijanje štetočinja i bolesti

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Mikroorganizmi (bakterije, virusi i gljive)	

3. Tvari koje proizvode mikroorganizmi

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Spinosad	Insekticid Samo ako su poduzete mjere za smanjivanje na najmanju moguću mjeru opasnosti od ključnih parazitoidea i za smanjivanje na najmanju moguću mjeru opasnosti od razvoja otpornosti

4. Tvari koje se koriste u klopama i/ili raspršivačima

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Diamonijev fosfat	Atraktant, samo u klopama

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Feromoni	Atraktant; sredstvo koje uzrokuje smetnje spolnog ponašanja; samo u klopama i raspršivačima
A	Piretroidi (samo deltametrin ili lambdacihalotrin)	Insekticid; samo u klopama s posebnim atraktantima; samo protiv <i>Bactrocera oleae</i> i <i>Ceratitis capitata</i> Wied.

5. Pripravci koji se razmazuju po površini između uzgojenih biljaka

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Željezni fosfat (željezo (III) ortofosfat)	Moluskicid

6. Ostale tvari iz tradicionalne uporabe u ekološkom uzgoju

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Bakar o obliku bakrenog hidroksida, bakrenog oksiklorida, (trivalentnog) bakrenog sulfata, bakrenog oksida, bakrenog oktanoata	Fungicid Do 6 kg bakra po hektaru godišnje Za višegodišnje kulture države članice mogu, uz odstupanje od prethodnog stavka, propisati da se može prekoračiti granica bakra od 6 kg u određenoj godini pod uvjetom da prosječna količina koja se koristi tijekom petogodišnjeg razdoblja, uključujući spomenutu godinu i četiri prethodno godine, ne prelazi 6 kg
A	Etilen	Dozrijevanje banana, kivija i kakija; dozrijevanje agruma samo kao dijela strategije za sprečavanje štete od voćne muhe u agrumima; Poticanje cvatnje kod ananasa, sprečavanje klijanja kod krumpira i luka
A	Kalijeva sol masnih kiselina (meki sapun)	Insekticid
A	Kalij aluminij (aluminij sulfat) (Kalinit)	Sprečavanje zrenja banana
A	Sumporno vapno (kalcijev polisulfid)	Fungicid, insekticid, akaricid
A	Parafinsko ulje	Insekticid, akaricid
A	Mineralna ulja	Insekticid, fungicid samo za stabla voćki, vinovu lozu, stabla maslina i tropske kulture (npr. banane)
A	Kalijev permanganat	Fungicid, baktericid samo za stabla voćki, stabla maslina i vinovu lozu
A	Kvarcni pijesak	Fungicid, akaricid, repelent

7. Ostale tvari

Odobrenje	Ime	Opis, zahtjevi u odnosu na sastav, uvjeti uporabe
A	Kalcijev hidroksid	Fungicid Samo za stabla voćki, uključujući rasadnike, za suzbijanje <i>Nectria galligena</i>
A	Kalijev bikarbonat	Fungicid

PRILOG III.

Najmanje dopuštene površine u zatvorenom prostoru i otvorenom prostoru i druge karakteristike smještaja kod različitih vrsta životinja i vrsta uzgoja iz članka 10. stavka 4.

1. Goveda, kopitari, ovce, koze i svinje

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena životinjama)		Vanjska površina (površina za kretanje, bez pašnjaka)
	minimalno žive vage (kg)	m ² po glavi	m ² po glavi
Goveda i kopitari za rasplod i tov	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	više od 350	5 s najmanje 1 m ² /100 kg	3,7 s najmanje 0,75 m ² /100 kg
Krave muzare		6	4,5
Bikovi za rasplod		10	30
Ovce i koze		1,5 po ovci/kozi	2,5
		0,35 po janjetu/koliću	0,5
Krmače koje su se oprasile s odojcima starim do 40 dana		7,5 po krmači	2,5
Svinje za tov	do 50	0,8	0,6
	do 85	1,1	0,8
	do 110	1,3	1
Odojci	starost preko 40 dana i do 30 kg	0,6	0,4
Svinje za rasplod		2,5 po ženki	1,9
		6 po mužjaku ako se obori koriste za prirodni pripust: 10 m ² /nerastu	8,0

2. Perad

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena za životinje)			Vanjska površina (m ² površine raspoložive u plodoredu/glavi)
	broj životinja po m ²	cm motke/ životinji	gnijezdo	
Kokoši nesilice	6	18	7 kokoši nesilica po gnijezdu ili kod zajedničkoga gnijezda 120 cm ² /ptici	4, pod uvjetom da nije prekoračena granica od 170 kg N/ha/godišnje
Perad za tov (u fiksnim objektima)	10 s najviše 21 kg žive vage po m ²	20 (samo za perlinke)		4 pilića i perlinke 4,5 patke 10 purana 15 gusaka Ni kod jedne od gore navedenih vrsta ne prelazi se granica od 170 kg N/ha/godišnje

	Unutarnja površina (neto površina namijenjena za životinje)			Vanjska površina (m ² površine raspoložive u plodoredu/glavi)
	broj životinja po m ²	cm motke/ životinji	gnijezdo	
Perad za tov u pomičnim objektima	16 ⁽¹⁾ u pokretnim peradarskim objektima s najviše 30 kg žive vage/m ²			2,5 pod uvjetom da se ne prijeđe granica od 170 kg N/ha/godišnje

⁽¹⁾ Samo kod pokretnih nastambi koje ne prelaze 150 m² tlocrtne površine.

PRILOG IV.

Najveći broj životinja po hektaru iz članka 15. stavka 2.

Razred ili vrsta	Najveći mogući broj životinja po hektaru ekvivalent količini 170 kg N/ha/godišnje
Kopitari stariji od šest mjeseci	2
Telad za tov	5
Ostala goveda ispod godine dana starosti	5
Mužjaci goveda od jedne do manje od dvije godine starosti	3,3
Ženke goveda od jedne do manje od dvije godine starosti	3,3
Mužjaci goveda starosti dvije godine ili više	2
Junice za rasplod	2,5
Junice za tov	2,5
Krave muzare	2
Krave muzare izdvojene za klanje	2
Ostale krave	2,5
Ženke rasplodnih kunića	100
Ženke ovaca	13,3
Koze	13,3
Odojci	74
Krmače za rasplod	6,5
Prasci za tov	14
Ostale svine	14
Pilići za klanje	580
Kokoši nesilice	230

PRILOG V.

Sirovine za hranu za životinje iz članka 22. stavaka 1., 2. i 3.**1. NEEKOLOŠKE SIROVINE ZA HRANU ZA ŽIVOTINJE BILJNOG PODRIJETLA****1.1. Žitarice, zrnje, njihovi proizvodi i nusproizvodi:**

- zob u zrnju, pahuljicama, krmnom brašnu, ljuskama i mekinjama,
- ječam u zrnju, bjelančevini i krmnom brašnu,
- pogača od klica riže,
- proso u zrnju,
- raž u zrnju i krmnom brašnu,
- sijerak u zrnju,
- pšenica u zrnju, krmnom brašnu, mekinjama, glutenskoj krmu, glutenu i klicama,
- tvrda pšenica u zrnju,
- tritikala u zrnju,
- kukuruz u zrnju, mekinjama, krmnom brašnu, pogači od klica i glutenu,
- vlat ječma,
- pivarsko zrnje.

1.2. Sjemenke uljarica, plodovi uljarica, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- sjeme repe, pogača i ljuska,
- soja u zrnju, pržena, pogača i ljuska,
- sjeme suncokreta kao sjeme i pogača,
- pamuk kao sjeme i pogača,
- laneno sjeme i pogača,
- sjeme sezama kao pogača,
- srčike palme kao pogača,
- sjeme tikve kao pogača,
- masline, pulpa maslina,
- biljna ulja (dobivena fizičkom ekstrakcijom).

1.3. Sjeme mahunarki, njihov proizvod i nusproizvodi:

- slanutak u sjemenu, krmnom brašnu i mekinjama,
- leća u sjemenu, krmnom brašnu i mekinjama,
- chickling grahorica u sjemenu, toplinski obrađena, krmno brašno i mekinje,
- grašak u sjemenu, krmnom brašnu i mekinjama,
- bob u sjemenu, krmnom brašnu i mekinjama,

- konjski bob u sjemenu, krmnom brašnu i mekinjama,
- grahorica u sjemenu, krmnom brašnu i mekinjama,
- vučika u sjemenu, krmnom brašnu i mekinjama.

1.4. Gomolji, korijenje, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- pulpa šećerne repe,
- krumpir,
- slatki krumpir u gomolju,
- pulpa krumpira (nusproizvod ekstrakcije krumpirovog škroba),
- krumpirov škrob,
- krumpirova bjelančevina,
- manioka.

1.5. Ostalo sjeme i voće, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- rogač,
- mahune rogača i njihovo brašno,
- bundeve,
- pulpa agruma,
- jabuke, dunje, kruške, breskve, smokve, grožđe i njihova pulpa,
- kestenje,
- orahova pogača,
- lješnjakova pogača,
- ljuska kakaa i pogača,
- žir.

1.6. Krmivo i vlaknasta krma:

- lucerka,
- brašno lucerke,
- djetelina,
- brašno djeteline,
- traga (dobivena od bilja za krmivo),
- brašno od trave,
- sijeno,
- silaža,
- slama žitarica,
- koljenasto povrće za krmivo.

1.7. Ostale biljke, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

- melase,
- brašno iz morskih algi (dobiveno sušenjem i drobljenjem morskih algi i pranjem kako bi se smanjio sadržaj joda),
- prah i ekstrakti bilja,
- ekstrakti biljnih bjelančevina (daje se samo mladim životinjama),
- začini,
- zeljaste biljke.

2. HRANA ZA ŽIVOTINJE ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA**2.1. Mlijeko i mliječni proizvodi:**

- sirovo mlijeko,
- mlijeko u prahu,
- obrano mlijeko, poluobrano mlijeko,
- mlaćenica, mlaćenica u prahu,
- surutka, surutka u prahu, surutka u prahu s niskim sadržajem šećera, prah bjelančevine surutke (dobiven fizičkom obradom),
- kazein u prahu,
- laktoza u prahu,
- skuta i kiselo mlijeko.

2.2. Riba, druge morske životinje, njihovi proizvodi i nusproizvodi:

Uz sljedeća ograničenja: Podrijetlo proizvoda samo iz održivog ribarstva i koristi se samo za vrste koje nisu biljojedi.

- riba,
- riblje ulje i nerafinirano ulje bakalara,
- riblji autolizati školjki ili rakova,
- hidrolizati i proteolizati dobiveni djelovanjem enzima, u topljivom ili netopljivom obliku, koji se daju samo mladim životinjama,
- riblje brašno.

2.3. Jaja i proizvodi od jaja:

- jaja i proizvodi od jaja koji se koriste kao hrana za perad, prvenstveno s istoga gospodarstva.

3. HRANA ZA ŽIVOTINJE MINERALNOG PODRIJETLA**3.1. Natrij:**

- nerafinirana morska sol,
- gruba kamena sol,
- natrijev sulfat,
- natrijev karbonat,

- natrijev bikarbonat,
- natrijev klorid.

3.2. **Kalij:**

- kalijev klorid.

3.3. **Kalcij:**

- litotamnij i maerl,
- školjke vodenih životinja (uključujući sipine kosti),
- kalcijev karbonat,
- kalcijev laktat,
- kalcijev glukonat.

3.4. **Fosfor:**

- defluorirani dikalcijev fosfat,
- defluorirani monokalcijev fosfat,
- mononatrijev fosfat,
- kalcijev magnezijev fosfat,
- kalcijev natrijev fosfat.

3.5. **Magnezij:**

- magnezijev oksid (anhidrirani magnezij),
- magnezijev sulfat,
- magnezijev klorid,
- magnezijev karbonat,
- magnezijev fosfat.

3.6. **Sumpor:**

- natrijev sulfat.
-

PRILOG VI.

Aditivi u hrani za životinje i određene tvari koji se koriste u prehrani životinja iz članka 22. stavka 4.**1. ADITIVI U HRANI ZA ŽIVOTINJE**

Navedeni aditivi moraju imati odobrenje na temelju Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ o dodacima za uporabu u prehrani životinja.

1.1. Prehrambeni aditivi:**(a) vitamini:**

- vitamini koji potječu iz sirovina koje prirodno postoje u hrani za životinje,
- sintetički vitamini istovjetni prirodnim vitaminima za monogastrične životinje,
- sintetički vitamini A, D i E istovjetni prirodnim vitaminima za preživače uz prethodno odobrenje država članica na temelju procjene mogućnosti da ekološki preživači dobiju potrebne količine spomenutih vitamina u krmnim obrocima;

(b) elementi u tragovima:

- E1 željezo:
 - željezni (II) karbonat;
 - željezni (II) sulfat monohidrat i/ili heptahidrat;
 - željezni (III) oksid;
- E2 jod:
 - kalcijev jodat, anhidrirani;
 - kalcijev jodat, heksahidrat;
 - natrijev jodid;
- E3 kobalt:
 - kobaltni (II) sulfat monohidrat i/ili heptahidrat;
 - osnovni kobaltov (II) karbonat, monohidrat;
- E4 bakar:
 - bakrov (II) oksid;
 - osnovni bakrov (II) karbonat, monohidrat;
 - bakrov (II) sulfat, pentahidrat;
- E5 mangan:
 - manganov (II) karbonat;
 - manganov (II) oksid i manganov (III) – oksid;
 - manganov (II) sulfat, monohidrat i/ili tetrahidrat;
- E6 cink:
 - cinkov karbonat,
 - cinkov oksid,
 - cinkov sulfat monohidrat i/ili heptahidrat;
- E7 molibden:
 - amonijev molibdat, natrijev molibdat;
- E8 selenij:
 - natrijev slenat;
 - natrijev selenit.

1.2. Zootehnički aditivi:

Enzimi i mikroorganizmi.

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 29.

1.3. Tehnički aditivi:**(a) konzervansi**

- E 200 sorbinska kiselina;
- E 236 mravlja kiselina (*);
- E 260 octena kiselina (*);
- E 270 mliječna kiselina (*);
- E 280 propionska kiselina (*);
- E 330 limunska kiselina;

(*) Za silažu, samo kada vremenski uvjeti ne omogućavaju primjerenu fermentaciju.

(b) antioksidansi:

- E 306 ekstrakti prirodnog podrijetla bogati tokoferolom koji se koriste kao antioksidansi;

(c) emulgatori i tvari za sprečavanje zgrudnjavanja:

- E 470 kalcijev stearat prirodnog podrijetla;
- E 551b koloidalni kremen;
- E 551c (kieselgur);
- E 558 bentonit;
- E 559 kaolinske gline;
- E 560 prirodne mješavine stearita i klorita;
- E 561 vermikulit;
- E 562 sepiolit;
- E 599 perlit;

(d) aditivi za silažu:

Kao prehrambeni aditivi mogu se koristiti enzimi, kvasci i bakterije.

Uporaba mliječne, mravlje, propionske i octene kiseline u proizvodnji silaže dopuštena je samo kada vremenski uvjeti ne omogućavaju primjerenu fermentaciju.

2. ODREĐENE TVARI KOJE SE KORISTE U PREHRANI ŽIVOTINJA

Navedena tvar mora biti odobrena na temelju Direktive Vijeća 82/471/EEC o određenim proizvodima koji se koriste u prehrani životinja⁽¹⁾.

Kvasci:

Saccharomyces cerevisiae;

Saccharomyces carlsbergiensis.

3. TVARI ZA PROIZVODNJU SILAŽE

- morska sol,
- gruba kamena sol,
- surutka,
- šećer,
- pulpa šećerne repe,
- brašno žitarica,
- melase.

⁽¹⁾ SL L 213, 21.7.1982., str. 8.

PRILOG VII.

Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju iz članka 23. stavka 4.

Proizvodi za čišćenje i dezinfekciju zgrada i objekata za uzgoj životinja:

- kalijev i natrijev sapun,
 - voda i para,
 - vapneno mlijeko,
 - vapno,
 - živo vapno,
 - natrijev hipoklorit (npr. kao tekući izbjeljivač),
 - kaustična soda,
 - kaustična potaša,
 - vodikov peroksid,
 - prirodne biljne esencije,
 - limunska, peroctena kiselina, mravlja, mliječna, oksalna i octena kiselina,
 - alkohol,
 - dušična kiselina (mljekarska oprema),
 - fosforna kiselina (mljekarska oprema),
 - formaldehid,
 - proizvodi za čišćenje i dezinfekciju vimena i naprava za mužnju,
 - natrijev karbonat.
-

PRILOG VIII.

Određeni proizvodi i tvari za primjenu u proizvodnji prerađene ekološke hrane iz članka 27. stavka 1. točke (a)

Napomena:

A: odobreno na temelju Uredbe (EEZ) br. 2092/91 i preneseno člankom 21. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007

B: odobreno na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007

ODJELJAK A — PREHRAMBENI ADITIVI, UKLJUČUJUĆI NOSAČE

Za potrebe izračuna iz članka 23. stavka 4. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 834/2007, prehrambeni aditivi označeni zvjezdicom u stupcu oznake računaju se kao sastojci poljoprivrednog podrijetla.

Odobrenje	Oznaka	Ime	Priprema prehrambenog proizvoda		Posebni uvjeti
			biljnog podrijetla	životinjskog podrijetla	
A	E 153	Biljni ugljen		X	Pepeljasti kozji sir Sir morbier
A	E 160b*	Annatto, Bixin, Norbixin		X	Crveni sir Gloucester Sir Double Gloucester Cheddar Sir Mimolette
A	E 170	Kalcijev karbonat	X	X	Ne koristi se za bojenje ni za obogaćivanje proizvoda kalcijem
A	E 220 ili	Sumporni dioksid	X	X	U voćnim vinima (*) bez dodatka šećera (uključujući jabučno vino i pjenušavi kruškovac) ili u medovini: 50 mg (**)
	E 224	Kalijev metabisulfit	X	X	Za jabučno vino i pjenušavi kruškovac koji se pripravlja s dodatkom šećera ili koncentrata soka nakon fermentacije: 100 mg (**)
					(*) U tom smislu se „voćno vino” definira kao vino dobiveno od voća koje nije grožđe. (**) Najviše moguće razine dostupne iz svih izvora, izražene kao SO ₂ u mg/l.
A	E 250 ili	Natrijev nitrit		X	Za mesne proizvode (1):
	E 252	Kalijev nitrat		X	Za E 250: okvirna ulazna količina izražena kao NaNO ₂ : 80 mg/kg Za E 252: okvirna ulazna količina izražena kao NaNO ₃ : 80 mg/kg Za E 250: najveća dopuštena količina ostatka izražena kao NaNO ₂ : 50 mg/kg Za E 252: najveća dopuštena količina ostatka izražena kao NaNO ₃ : 50 mg/kg
A	E 270	Mliječna kiselina	X	X	
A	E 290	Ugljični dioksid	X	X	
A	E 296	Jabučna kiselina	X		
A	E 300	Askorbinska kiselina	X	X	Mesni proizvodi (2)
A	E 301	Natrijev askorbat		X	Mesni proizvodi (2) u vezi s nitratima i nitritima

Odobrenje	Oznaka	Ime	Priprema prehrambenog proizvoda		Posebni uvjeti
			biljnog podrijetla	životinjskog podrijetla	
A	E 306*	Ekstrakt s visokim sadržajem tokoferola	X	X	Antioksidans za masti i ulja
A	E 322*	Lecitini	X	X	Mliječni proizvodi (2)
A	E 325	Natrijev laktat		X	Proizvodi na bazi mlijeka i mesni proizvodi
A	E 330	Limunska kiselina	X		
A	E 331	Natrijevi citrati		X	
A	E 333	Kalcijevi citrati	X		
A	E 334	Vinska kiselina (L(+)-)	X		
A	E 335	Natrijevi tartrati	X		
A	E 336	Kalijevi tartrati	X		
A	E 341 (i)	Monokalcijev fosfat	X		Sredstvo za dizanje u brašnu za brzo dizanje
A	E 400	Alginska kiselina	X	X	Proizvodi na bazi mlijeka (2)
A	E 401	Natrijev alginat	X	X	Proizvodi na bazi mlijeka (2)
A	E 402	Kalijev alginat	X	X	Proizvodi na bazi mlijeka (2)
A	E 406	Agar	X	X	Proizvodi na bazi mlijeka i mesni proizvodi (2)
A	E 407	Karagenan	X	X	Proizvodi na bazi mlijeka (2)
A	E 410*	Guma iz zrna rogača	X	X	
A	E 412*	Guma guar	X	X	
A	E 414*	Arapska guma	X	X	
A	E 415	Guma ksantan	X	X	
A	E 422	Glicerol	X		Za biljne ekstrakte
A	E 440 (i)*	Pektin	X	X	Proizvodi na bazi mlijeka (2)
A	E 464	Hidroksipropil metilceluloza	X	X	Materijal za enkapsuliranje
A	E 500	Natrijevi karbonati	X	X	„Dulce de leche” (3) i maslac od kiselog vrhnja i sir od kiselog mlijeka (2)
A	E 501	Kalijevi karbonati	X		
A	E 503	Amonijevi karbonati	X		
A	E 504	Magnezijevi karbonati	X		
A	E 509	Kalcijev klorid		X	Koagulacija mlijeka
A	E 516	Kalcijev sulfat	X		Nositelj
A	E 524	Natrijev hidroksid	X		Površinska obrada bavarskog peciva „Laugengebäck”
A	E 551	Silicijev dioksid	X		Tvar za sprečavanje zgrudnjavanja za zeljasto bilje i začine

Odobrenje	Oznaka	Ime	Priprema prehrambenog proizvoda		Posebni uvjeti
			biljnog podrijetla	životinjskog podrijetla	
A	E 553b	Talk	X	X	Sredstvo za oblaganje mesnih proizvoda
A	E 938	Argon	X	X	
A	E 939	Helij	X	X	
A	E 941	Dušik	X	X	
A	E 948	Kisik	X	X	

⁽¹⁾ Ovaj se aditiv može koristiti samo ako je nadležnom tijelu dokazano da ne postoji tehnološka alternativa koja pruža ista jamstva i/ili koja omogućava zadržavanje posebnih karakteristika proizvoda.

⁽²⁾ Ograničenje se tiče samo životinjskih proizvoda.

⁽³⁾ „Dulce de leche” ili „Confiture de lait” je meka, sočna, smeđa krema od zaslađenog zgusnutog mlijeka.

ODJELJAK B — POMOĆNE TVARI ZA PRERADU I DRUGI PROIZVODI KOJI SE MOGU KORISTITI ZA PRERADU
SASTOJAKA POLJOPRIVREDNOG PODRIJETLA IZ EKOLOŠKE PROIZVODNJE

Napomena:

A: odobreno na temelju Uredbe (EEZ) br. 2092/91 i preneseno člankom 21. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 834/2007

B: odobreno na temelju Uredbe (EZ) br. 834/2007

Odobrenje	Ime	Priprema hrane biljnog podrijetla	Priprema hrane životinjskog podrijetla	Posebni uvjeti
A	Voda	X	X	Pitka voda u smislu Direktive Vijeća 98/83/EZ
A	Kalcijev klorid	X		Koagulant
A	Kalcijev karbonat	X		
	Kalcijev hidroksid	X		
A	Kalcijev sulfat	X		Koagulant
A	Magnezijev klorid (ili nigari)	X		Koagulant
A	Kalijev karbonat	X		Sušenje grožđa
A	Natrijev karbonat	X		Proizvodnja šećera
A	Mliječna kiselina		X	Za regulaciju pH slane kupelji u proizvodnji sira ⁽¹⁾
A	Limunska kiselina	X	X	Za regulaciju pH slane kupelji u proizvodnji sira ⁽¹⁾ Proizvodnja ulja i hidroliza škro- ba ⁽²⁾
A	Natrijev hidroksid	X		Proizvodnja šećera Proizvodnja ulja iz uljene repe (<i>Brassica spp</i>)
A	Sumporna kiselina	X	X	Proizvodnja želatine ⁽¹⁾ Proizvodnja šećera ⁽²⁾
A	Solna kiselina		X	Proizvodnja želatine Za reguliranje pH slane kupke u preradi sireva Gouda, Edam i Maasdammer, Boerenkaas, Friese i Leids Nagelkaas
A	Amonijev hidroksid		X	Proizvodnja želatine
A	Vodikov peroksid		X	Proizvodnja želatine
A	Ugljični dioksid	X	X	
A	Dušik	X	X	
A	Etanol	X	X	Otapalo
A	Taninska kiselina	X		Filtracijsko sredstvo
A	Albumin iz bjelanjka	X		
A	Kazein	X		
A	Želatina	X		
A	Želatina iz ribljih mjehura (isinglas)	X		
A	Biljna ulja	X	X	Maziva, odvajači ili tvari protiv pjenjenja

Odobrenje	Ime	Priprema hrane bilnog podrijetla	Priprema hrane životinjskog podrijetla	Posebni uvjeti
A	Silicij dioksid u obliku gela ili koloidne otopine	X		
A	Aktivni ugljen	X		
A	Talk	X		U skladu s posebnim kriterijima za čistoću prehrambenog aditiva E 553b
A	Bentonit	X	X	Sredstvo za zgušnjavanje medovine ⁽¹⁾ U skladu s posebnim kriterijima za čistoću prehrambenog aditiva E 558
A	Kaolin	X	X	Propolis ⁽¹⁾ U skladu s posebnim kriterijima za čistoću prehrambenog aditiva E 559
A	Celuloza	X	X	Proizvodnja želatine ⁽¹⁾
A	Dijatomejska zemlja	X	X	Proizvodnja želatine ⁽¹⁾
A	Perlit	X	X	Proizvodnja želatine ⁽¹⁾
A	Ljuske lješnjaka	X		
A	Rižino brašno	X		
A	Pčelinji vosak	X		Odvajač
A	Vosak karnauba	X		Odvajač

⁽¹⁾ Ograničenje se odnosi samo na životinjske proizvode.

⁽²⁾ Ograničenje se odnosi samo na biljne proizvode.

PRILOG IX.

Sastojci poljoprivrednog podrijetla koji nisu ekološki proizvedeni, iz članka 28.**1. NEPRERAĐENI BILJNI PROIZVODI I PROIZVODI KOJI SU POSTUPCIMA DOBIVENI IZ NJIH****1.1. Jestivo voće, orašasto voće i sjemenja:**

— žirovi	<i>Quercus</i> spp.
— orasi kola	<i>Cola acuminata</i>
— ogrozdi	<i>Ribes uva-crispa</i>
— marakuja (pasionka)	<i>Passiflora edulis</i>
— maline (sušene)	<i>Rubus idaeus</i>
— crveni ribiz (sušen)	<i>Ribes rubrum</i>

1.2. Jestivi začini i zeljasto bilje:

— papar (peruanski)	<i>Schinus molle</i> L.
— sjemenje hrena	<i>Armoracia rusticana</i>
— langvas	<i>Alpinia officinarum</i>
— cvijeće šafranike	<i>Carthamus tinctorius</i>
— potočarka	<i>Nasturtium officinale</i>

1.3. Razno:

Alge, uključujući morske alge, koje su dopuštene u pripravljanju neekološke hrane.

2. PROIZVODI BILJNOG PODRIJETLA**2.1. Masti i ulja, rafinirana ili ne, ali koja nisu kemijski modificirana, koja potječu od biljaka osim sljedećih:**

— kakaovac	<i>Theobroma cacao</i>
— kokos	<i>Cocos nucifera</i>
— maslina	<i>Olea europaea</i>
— suncokret	<i>Helianthus annuus</i>
— palma	<i>Elaeis guineensis</i>
— repa	<i>Brassica napus, rapa</i>
— šafranika	<i>Carthamus tinctorius</i>
— sezam	<i>Sesamum indicum</i>
— soja	<i>Glycine max</i>

2.2. Sljedeći šećeri, škrob i ostali proizvodi od žitarica i gomoljika:

- fruktoza,
- rižino valjano tijesto,
- lisnato tijesto bez kvasca,
- škrob od riže i voštanog kukuruza, koji nije kemijski modificiran.

2.3. Razno:

- bjelančevina iz graška *Pisum* spp.,
- rum, dobiven samo iz soka šećera od trske,
- kirsch pripremljen na bazi voća i aroma iz članka 27. stavka 1. točke (c).

3. PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

Vodeni organizmi koje ne potječu iz akvakulture, a dopušteni su u pripremljanju neekološke hrane:

- želatina,
 - sirutka u prahu „*herasuola*”,
 - crijeva.
-

PRILOG X.

Vrste za koje su ekološki proizvedeno sjeme ili sjemenski krumpir iz članka 45. stavka 3. dostupni za znatan broj vrsta u dostatnim količinama i u svim dijelovima Zajednice

*PRILOG XI.***Logotip Zajednice iz članka 57.****A. LOGOTIP ZAJEDNICE****1. Uvjeti u pogledu prezentacije i uporabe logotipa Zajednice**

- 1.1. Gore spomenuti logotip Zajednice sastoji se od obrazaca u dijelu B.2 ovog Priloga.
- 1.2. Oznake koje moraju biti sadržane u logotipu navedene su u dijelu B.3 ovog Priloga. Logotip se može kombinirati s oznakom iz Priloga Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007.
- 1.3. Za uporabu logotipa Zajednice i oznaka iz dijela B.3 ovog Priloga, potrebno je poštovati pravila za tehničku reprodukciju utvrđena u grafičkom priručniku u dijelu B.4 ovog Priloga.

B.2. Uzorci

Español

Čeština

Dansk

Deutsch

Deutsch

Eesti keel

Eesti keel

Ελληνικά

English

Français

Italiano

Latviešu valoda

Lietuvių kalba

Magyar

Malti

Nederlands

Polski

Português

Slovenčina (slovenský jazyk)

Slovenščina (slovenski jezik)

Suomi

Svenska

Български

Română

Nederlands/Français

Suomi/Svenska

Français/Deutsch

B.3. Oznake koje se umeću u logotip Zajednice**B.3.1. Pojedinačne oznake:**

BG: БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

ES: AGRICULTURA ECOLÓGICA

CS: EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

DA: ØKOLOGISK JORDBRUG

DE: BIOLOGISCHE LANDWIRTSCHAFT, ÖKOLOGISCHER LANDBAU

ET: MAHEPÕLLUMAJANDUS, ÖKOLOOGILINE PÕLLUMAJANDUS

EL: ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

EN: ORGANIC FARMING

FR: AGRICULTURE BIOLOGIQUE

IT: AGRICOLTURA BIOLOGICA

LV: BIOLOĢISKĀ LAUKSAIMNIECĪBA

LT: EKOLOGINIS ŽEMĖS ŪKIS

HU: ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

MT: AGRIKULTURA ORGANIKA

NL: BIOLOGISCHE LANDBOUW

PL: ROLNICTWO EKOLOGICZNE

PT: AGRICULTURA BIOLÓGICA

RO: AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ

SK: EKOLOGICKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

SL: EKOLOŠKO KMETIJSTVO

FI: LUONNONMUKAINEN MAATALOUSTUOTANTO

SV: EKOLOGISKT JORDBRUK

B.3.2. Kombinacija dviju oznaka:

Kombinacije dviju oznaka koje se odnose na jezike iz B.3.1. dopuštene su pod uvjetom da su razrađene u skladu sa sljedećim primjerima:

NL/FR: BIOLOGISCHE LANDBOUW — AGRICULTURE BIOLOGIQUE

FI/SV: LUONNONMUKAINEN MAATALOUSTUOTANTO — EKOLOGISKT JORDBRUK

FR/DE: AGRICULTURE BIOLOGIQUE — BIOLOGISCHE LANDWIRTSCHAFT

B.4. Grafički priručnik**SADRŽAJ**

1. Uvod
2. Opća uporaba logotipa
 - 2.1. Logotip u boji (referentne boje)
 - 2.2. Jednobojni logotip: crno-bijeli logotip
 - 2.3. Kontrast s bojama pozadine
 - 2.4. Tipografija
 - 2.5. Jezik
 - 2.6. Umanjeni formati
 - 2.7. Posebni uvjeti uporabe logotipa
3. Originalni bromidni otisak
 - 3.1. Dvobojna izvedba
 - 3.2. Obris
 - 3.3. Jedna boja: crno-bijeli logotip
 - 3.4. Uzorci boja

1. UVOD

Grafički priručnik je pomoć subjektima za reprodukciju logotipa.

2. OPĆA UPORABA LOGOTIPA

2.1. Logotip u boji (referentne boje)

Ako se koristi logotip u boji, mora se za logotip koristiti izravni tisak (Pantone) ili četverbojni postupak. U nastavku su naznačene referentne boje.

Logotip u pantone bojama

ZELENO: Pantone 367

PLAVO: Pantone Reflex Blue
Tekst u plavoj boji

Logotip u četverbojnom postupku

ZELENO: 30,5 % cijan + 60 % žuto

PLAVO: 100 % cijan + 80 % magenta
Tekst u plavoj bojix

2.2. Jednobojni logotip: crno-bijeli logotip

Može se koristiti crno-bijeli logotip kako je prikazan:

2.3. Kontrast s bojama pozadine

Ako se koristi logotip u boji na obojenoj pozadini što otežava čitanje, koristiti granični vanjski krug oko logotipa kako bi se pospješio njegov kontrast s bojama pozadine kako je prikazano:

Logotip na obojenoj pozadini

2.4. Tipografija

Za ispisivanje riječi koristiti velika tiskana slova u formatu „Frutiger” ili „Myriad bold condensed”.

Veličina slova za riječi smanjuje se u skladu s pravilima iz odjeljka 2.6.

2.5. Jezik

Možete koristiti jezičnu verziju ili verzije prema vlastitom izboru prema specifikaciji navedenoj u B.3.

2.6. Umanjeni formati

Ako primjena logotipa na različitim vrstama oznaka otežava umanjenje, najmanja moguća veličina je sljedeća:

- (a) Za logotip s jedinstvenom oznakom: najmanja moguća veličina je promjera 20 mm.

- (b) Za logotip s kombinacijom dviju oznaka: najmanja moguća veličina je promjera 40 mm.

2.7. Posebni uvjeti za korištenje logotipa

Namjena logotipa je proizvodima dati posebnu vrijednost. Najučinkovitija izvedba logotipa je stoga ona u boji jer će tako biti uočljiviji i potrošači će ga lakše i brže prepoznati.

Uporaba logotipa u jednoj boji (crno-bijela) kako je utvrđeno u odjeljku 2.2. preporuča se samo u slučajevima kada primjena logotipa u boji nije praktična.

3. ORIGINALNI BROMIDNI OTISAK

3.1. Dvobojna izvedba

- Jedinstvena oznaka na svim jezicima
- Primjeri kombinacija jezika iz B.3.2.

ESPAÑOL

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

DANSK

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

DEUTSCH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ENGLISH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

FRANÇAIS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ITALIANO

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

NEDERLANDS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

PORTUGUÊS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SUOMI

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SVENSKA

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

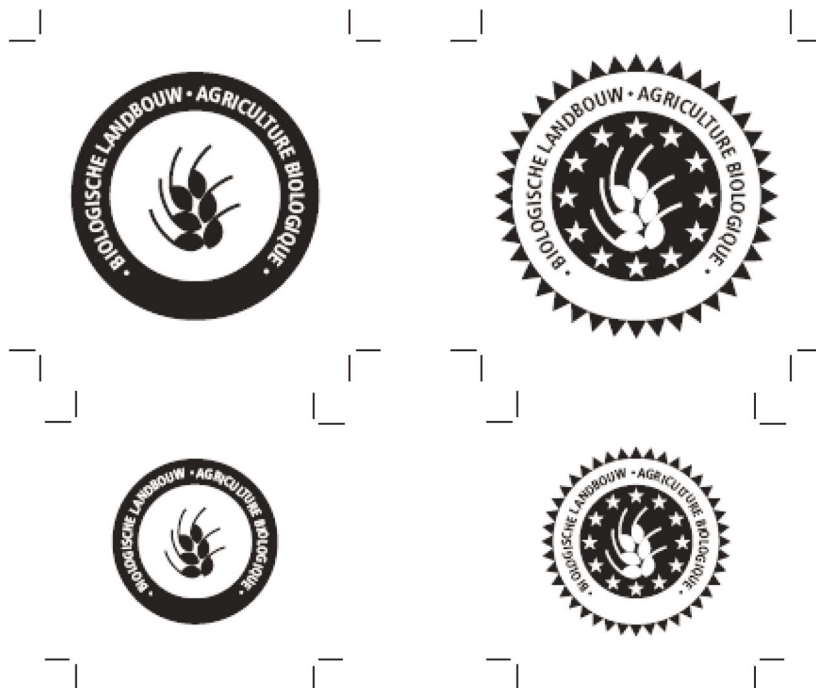

— Primjeri kombinacija jezika iz B.3.2.

NEDERLANDS/FRANÇAIS

PANTONE 367

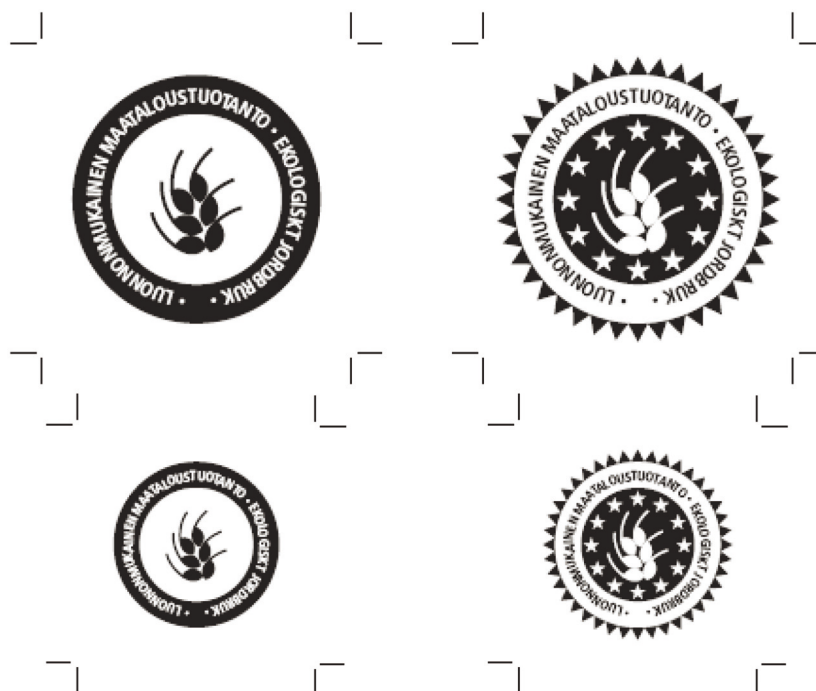
PANTONE REFLEX BLUE

SUOMI/SVENSKA

PANTONE 367

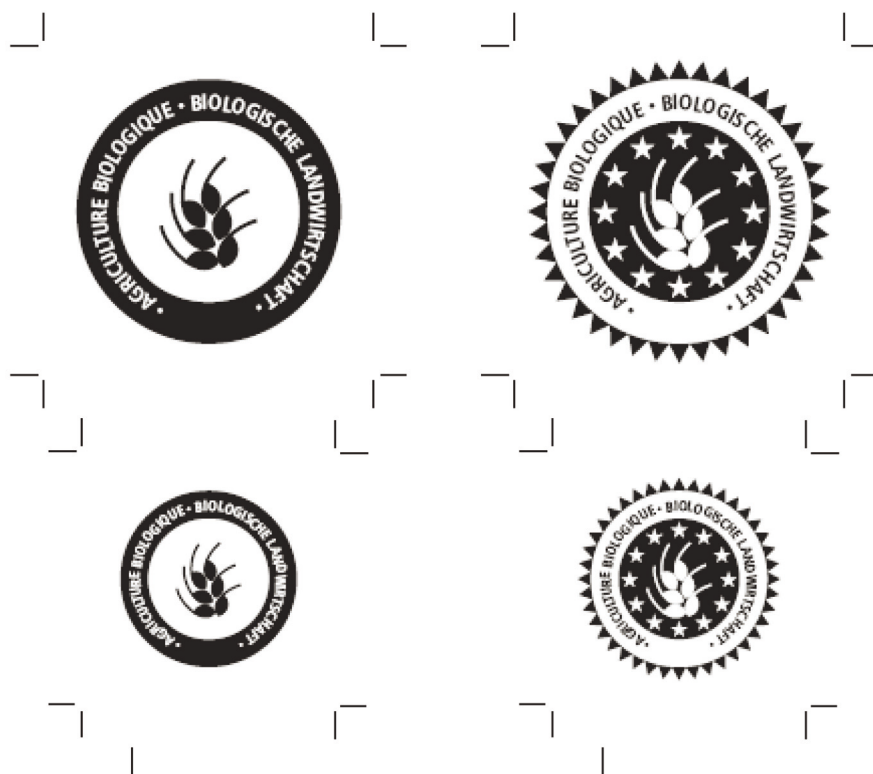
PANTONE REFLEX BLUE

FRANÇAIS/DEUTSCH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

3.2. Obrisi

3.3. Jednobojna izvedba: crno-bijeli logotip

3.4. Uzorci boja

PANTONE REFLEX BLUE

PANTONE 367

PRILOG XII.

Obrazac pisanog dokaza za subjekta na temelju članka 29. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 iz članka 68. ove Uredbe

Pisani dokaz za subjekta prema članku 29. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007	
Broj dokumenta:	
Ime i adresa subjekta: Glavna djelatnost (proizvođač, prerađivač, uvoznik itd.):	Ime, adresa i kodni broj kontrolnog tijela ili nadležnog tijela:
Skupine proizvoda/Djelatnost: — Bilje i biljni proizvodi: — Stoka i stočni proizvodi: — Prerađeni proizvodi:	definira se kao: ekološki uzgoj, proizvodi iz prijelaznog razdoblja i neekološki uzgoj u kojem se odvija paralelni uzgoj/pre-rada u skladu s članku 11. Uredbe (EZ) br. 834/2002
Valjanost: Biljni proizvodi od ... do ... Stočni proizvodi od ... do ... Prerađeni proizvodi od ... do ...	Datum izvršene/izvršenih kontrola:
Ovaj dokument izdan je na temelju članka 29. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 i Uredbe (EZ) br. 889/2008. Navedeni subjekt svoje je djelatnosti podvrgao kontroli i zadovoljava zahtjeve utvrđene u navedenim uredbama. Datum, mjesto: Potpis u ime kontrolnog tijela ili nadležnog tijela kao izdavatelja:	

PRILOG XIII.

Obrazac izjave prodavatelja iz članka 69.

Izjava prodavatelja prema članku 9. stavku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007	
Ime, adresa prodavatelja:	
Identifikacijska oznaka (npr. serijski broj ili inventurni broj):	Naziv proizvoda:
Sastojci; (Navedi sve sastojke koje proizvod sadrži/koji su zadnji korišteni u proizvodnom procesu) 	
Izjavljujem da ovaj proizvod nije dobiven „od“ ili „putem“ genetski modificiranih organizama (GMO-a) u smislu izraza koji se koriste u člancima 2. i 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007. Nemam saznanja koje bi upućivalo da je ova tvrdnja netočna. Stoga izjavljujem da gore navedeni proizvod udovoljava članku 9. Uredbe (EZ) br. 834/2007 u pogledu zabrane korištenja GMO-a. Obvezujem se da ću odmah obavijestiti potrošača i njegovo kontrolno tijelo ili nadležno tijelo ako se ova izjava povuče ili izmijeni, ili ako steknem saznanja koja bi pobijala njezinu točnost. Odobravam kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi iz članka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 koje kontrolira našega kupca da ispita točnost ove izjave i prema potrebi uzme uzorke za analitički dokaz. Također odobravam da ovu zadaću obavi neovisna ustanova koju je pisanim putem imenovalo nadležno tijelo. Dolje potpisani preuzima odgovornost za točnost ove izjave.	
Zemlja, mjesto, datum, potpis prodavatelja:	Žig tvrtke prodavatelja (ako je primjereno):

PRILOG XIV.

Korelacijska tablica iz članka 96.

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
—		Članak 1.
—		Članak 2. točka (a)
Članak 4. stavak 15.		Članak 2. točka (b)
Prilog III. dio C (prva alineja)		Članak 2. točka (c)
Prilog III. dio C (druga alineja)		Članak 2. točka (d)
—		Članak 2. točka (e)
—		Članak 2. točka (f)
—		Članak 2. točka (g)
—		Članak 2. točka (h)
Članak 4. stavak 24.		Članak 2. točka (i)
—		Članak 3. stavak 1.
Prilog I. dio B točke 7.1. i 7.2.		Članak 3. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 7.4.		Članak 3. stavak 3.
Prilog I. dio A točka 2.4.		Članak 3. stavak 4.
Prilog I. dio A točka 2.3.		Članak 3. stavak 5.
—		Članak 4.
Članak 6. stavak 1., Prilog I. dio A točka 3.		Članak 5.
Prilog I. dio A točka 5.		Članak 6.
Prilog I. dijelovi B i C (naslovi)		Članak 7.
Prilog I. dio B točka 3.1.		Članak 8. stavak 1.
Prilog I. dio C točka 3.1.		Članak 8. stavak 2.
Prilog I. dio B točke 3.4., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11.		Članak 9. stavci 1. do 4.
Prilog I. dio C točka 3.6.		Članak 9. stavak 5.
Prilog I. dio B točka 8.1.1.		Članak 10. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 8.2.1.		Članak 10. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 8.2.2.		Članak 10. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 8.2.3.		Članak 10. stavak 4.
Prilog I. dio B točka 8.3.5.		Članak 11. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 8.3.6.		Članak 11. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 8.3.7.		Članak 11. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 8.3.8.		Članak 11. stavci 4. i 5.
Prilog I. dio B točke 6.1.9., 8.4.1. do 8.4.5.		Članak 12. stavci 1. do 4.
Prilog I. dio B točka 6.1.9.		Članak 12. stavak 5.

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog I. dio C točke 4., 8.1. do 8.5.		Članak 13.
Prilog I. dio B točka 8.1.2.		Članak 14.
Prilog I. dio B točke 7.1. i 7.2.		Članak 15.
Prilog I. dio B točka 1.2.		Članak 16.
Prilog I. dio B točka 1.6.		Članak 17. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 1.7.		Članak 17. stavak 2.
Prilog I. dio B točka 1.8.		Članak 17. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 4.10.		Članak 17. stavak 4.
Prilog I. dio B točka 6.1.2.		Članak 18. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 6.1.3.		Članak 18. stavak 2.
Prilog I. dio C točka 7.2.		Članak 18. stavak 3.
Prilog I. dio B točka 6.2.1.		Članak 18. stavak 4.
Prilog I. dio B točka 4.3.		Članak 19. stavak 1.
Prilog I. dio C točke 5.1. i 5.2.		Članak 19. stavci 2. do 4.
Prilog I. dio B točke 4.1., 4.5., 4.7. i 4.11.		Članak 20.
Prilog I. dio B točka 4.4.		Članak 21.
Članak 7.		Članak 22.
Prilog I. dio B točke 3.13., 5.4., 8.2.5. i 8.4.6.		Članak 23.
Prilog I. dio B točke 5.3., 5.4., 5.7. i 5.8.		Članak 24.
Prilog I. dio C točka 6.		Članak 25.
Prilog III. dio E točka 3. i dio B		Članak 26.
Članak 5. stavak 3. i Prilog VI. dijelovi A i B		Članak 27.
Članak 5. stavak 3.		Članak 28.
Članak 5. stavak 3.	(1): članak 3.	Članak 29.
Prilog III. dio B točka 3.		Članak 30.
Prilog III.7		Članak 31.
Prilog III. dio E točka 5.		Članak 32.
Prilog III. točka 7.a		Članak 33.
Prilog III. dio C točka 6.		Članak 34.
Prilog III točka 8. i dio A točka 2.5.		Članak 35.
Prilog I. dio A točke 1.1. do 1.4.		Članak 36.
Prilog I. dio B točka 2.1.2.		Članak 37.
Prilog I. dio B točke 2.1.1., 2.2.1. i 2.3. i Prilog I. dio C točke 2.1. i 2.3.		Članak 38.
Prilog I. dio B točka 6.1.6.		Članak 39.
Prilog III. dio A točka 1.3. i dio B		Članak 40.
Prilog I. dio C točka 1.3		Članak 41.

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog I. dio B točka 3.4. (prva alineja i točka 3.6. podtočka (b))		Članak 42.
Prilog I. dio B točka 4.8.		Članak 43.
Prilog I. dio C točka 8.3.		Članak 44.
Članak 6. stavak 3.		Članak 45.
	(3): članak 1. stavci 1. i 2.	Članak 45. stavci 1. i 2.
	(3): članak 3. točka (a)	Članak 45. stavak 1.
	(3): članak 4.	Članak 45. stavak 3.
	(3): članak 5. stavak 1.	Članak 45. stavak 4.
	(3): članak 5. stavak 2.	Članak 45. stavak 5.
	(3): članak 5. stavak 3.	Članak 45. stavak 6.
	(3): članak 5. stavak 4.	Članak 45. stavak 7.
	(3): članak 5. stavak 5.	Članak 45. stavak 8.
Prilog I. dio B točka 8.3.4.		Članak 46.
Prilog I. dio B točka 3.6. podtočka (a)		Članak 47. stavak 1.
Prilog I. dio B stavak 4.9.		Članak 47. stavak 2.
Prilog I. dio C stavak 3.5.		Članak 47. stavak 3.
	(3): članak 6.	Članak 48.
	(3): članak 7.	Članak 49.
	(3): članak 8. stavak 1.	Članak 50. stavak 1.
	(3): članak 8. stavak 2.	Članak 50. stavak 2.
	(3): članak 9. stavak 1.	Članak 51. stavak 1.
	(3): članak 9. stavci 2. i 3.	Članak 51. stavak 2.
		Članak 51. stavak 3.
	(3): članak 10.	Članak 52.
	(3): članak 11.	Članak 53.
	(3): članak 12. stavak 1.	Članak 54. stavak 1.
	(3): članak 12. stavak 2.	Članak 54. stavak 2.
	(3): članak 13.	Članak 55.
	(3): članak 14.	Članak 56.
		Članak 57.
		Članak 58.
	(2): članak 1. i članak 5.	Članak 59.
	(2): članak 5. i članak 3.	Članak 60.
	(2): članak 4.	Članak 61.
Članak 5. stavak 5.		Članak 62.
Prilog III. točka 3.		Članak 63.
Prilog III. točka 4.		Članak 64.

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog III. točka 5		Članak 65.
Prilog III. točka 6		Članak 66.
Prilog III. točka 10		Članak 67.
—		Članak 68.
—		Članak 69.
Prilog III. dio A točka 1.		Članak 70.
Prilog III. dio A točka 1.2.		Članak 71.
—		Članak 72.
Prilog III. dio A točka 1.3.		Članak 73.
Prilog III. dio A točka 2.1.		Članak 74.
Prilog III. dio A točka 2.2.		Članak 75.
Prilog III. dio A točka 2.3.		Članak 76.
Prilog I. dio B točka 5.6.		Članak 77.
Prilog I. dio C točke 5.5., 6.7., 7.7., 7.8.		Članak 78.
Prilog III. dio A točka 2.4		Članak 79.
Prilog III. dio B točka 1.		Članak 80.
Prilog III. dio C		Članak 81.
Prilog III. dio C točka 1.		Članak 82.
Prilog III. dio C točka 2.		Članak 83.
Prilog III. dio C točka 3.		Članak 84.
Prilog III. dio C točka 5.		Članak 85.
Prilog III. dio D		Članak 86.
Prilog III. dio E		Članak 87.
Prilog III. dio E točka 1.		Članak 88.
Prilog III. dio E točka 2.		Članak 89.
Prilog III. dio E točka 4.		Članak 90.
Prilog III. točka 9.		Članak 91.
Prilog III. točka 11.		Članak 92.
—		Članak 93.
—		Članak 94.
Prilog I. dio B točka 6.1.5		Članak 95. stavak 1.
Prilog I. dio B točka 8.5.1		Članak 95. stavak 2.
—		Članak 95. stavci 3. do 8.
—		Članak 95.
—		Članak 96.
—		Članak 97.
Prilog II. dio A		Prilog I.

Uredba (EEZ) br. 2092/91	1. Uredba (EZ) br. 207/93 2. Uredba (EZ) br. 223/2003 3. Uredba (EZ) br. 1452/2003	Ova Uredba
Prilog II. dio B		Prilog II.
Prilog VIII.		Prilog III.
Prilog VII.		Prilog IV.
Prilog II. dio C		Prilog V.
Prilog II. dio D		Prilog VI.
Prilog II. dio E		Prilog VII.
Prilog VI. dijelovi A i B		Prilog VIII.
Prilog VI. dio C		Prilog IX.
—		Prilog X.
—		Prilog XI.
—		Prilog XIII.
—		Prilog IX.

32009R0297

9.4.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 95/13

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 297/2009**od 8. travnja 2009.**

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1277/2005 o utvrđivanju provedbenih pravila za Uredbu (EZ) br. 273/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o prekursorima za droge i za Uredbu Vijeća (EZ) br. 111/2005 o utvrđivanju pravila za nadzor trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 111/2005 od 22. prosinca 2004. o utvrđivanju pravila za nadzor trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 11. stavak 1. i treći podstavak njezinog članka 12. stavka 1.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EZ) br. 1277/2005 ⁽²⁾ utvrđene su treće zemlje odredišta u kojima su potrebne posebne mjere nadzora za izvoz prekursora za droge iz Zajednice. U Prilogu IV. toj Uredbi nalaze se popisi na kojima je za svaku od predviđenih tvari 2. i 3. kategorije iz Priloga Uredbi (EZ) br. 111/2005 navedena zemlja u kojoj je potrebna prethodna obavijest o izvozu. Ti popisi uključuju treće zemlje koje su, u skladu s člankom 12. stavkom 10. Konvencije Ujedinjenih Naroda iz 1988. protiv nedopuštene trgovine opojnim drogama i psiho-tropnim tvarima, zahtijevale prethodnu obavijest o izvozu.
- (2) Rumunjska je navedena u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 1277/2005. Budući da je Rumunjska u međuvremenu postala država članica, treba je izbrisati s tog popisa.

(3) U Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 1277/2005 nisu navedene sve treće zemlje koje su od dana stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1277/2005 zatražile da im se dostavljaju prethodne obavijesti o izvozu. Od 2005. do danas takve zahtjeve podnijeli su Kanada, Maldivi, Oman i Republika Koreja te bi ih stoga trebalo dodati popisu.

(4) Uredbu (EZ) br. 1277/2005 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(5) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog člankom 30. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 111/2005,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog IV. Uredbi (EZ) br. 1277/2005 zamjenjuje se tekstem utvrđenim u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. travnja 2009.

Za Komisiju
László KOVÁCS
Član Komisije

⁽¹⁾ SL L 22, 26.1.2005., str. 1.

⁽²⁾ SL L 202, 3.8.2005., str. 7.

PRILOG

„PRILOG IV.

1. Popis zemalja iz članka 20., u kojima je za izvoz predviđenih tvari 2. kategorije iz Priloga Uredbi (EZ) br. 111/2005 potrebna prethodna obavijest o izvozu.

Tvar	Odredište	
Anhidrid octene kiseline	Bilo koja treća zemlja	
Kalijev permanganat		
Antranilna kiselina	Antigva i Barbuda	Maldivi
	Benin	Malezija
	Bolivija	Meksiko
	Brazil	Nigerija
	Čile	Oman
	Dominikanska Republika	Paragvaj
	Ekvador	Peru
	Etiopija	Republika Moldova
	Filipini	Ruska Federacija
	Haiti	Saudijska Arabija
	Indija	Tadžikistan
	Indonezija	Turska
	Jordan	Ujedinjeni Arapski Emirati
	Južna Afrika	Ujedinjena Republika Tanzanija
	Kajmansko otočje	Venezuela
	Kanada	
	Kazakstan	
	Kolumbija	
	Kostarika	
	Libanon	
	Madagaskar	
Fenilacetna kiselina	Antigva i Barbuda	Maldivi
Piperidin	Benin	Malezija
	Bolivija	Meksiko
	Brazil	Nigerija
	Čile	Oman
	Dominikanska Republika	Paragvaj
	Ekvador	Peru
	Etiopija	Republika Moldova
	Filipini	Ruska Federacija
	Haiti	Saudijska Arabija
	Indija	Sjedinjene Američke Države
	Indonezija	Tadžikistan
	Jordan	Turska
	Kajmansko otočje	Ujedinjeni Arapski Emirati
	Kanada	Ujedinjena Republika Tanzanija
	Kazakstan	Venezuela
	Kolumbija	
	Kostarika	
	Libanon	
	Madagaskar	

2. Popis zemalja iz članaka 20. i 22., u kojima su za izvoz predviđenih tvari 3. kategorije iz Priloga Uredbi (EZ) br. 111/2005 potrebni prethodna obavijest o izvozu i odobrenje za izvoz.

Tvar	Odredište	
Metil etil keton (MEK) ⁽¹⁾	Antigva i Barbuda	Maldivi
Toluen ⁽¹⁾	Argentina	Malezija
Aceton ⁽¹⁾	Benin	Meksiko
Etil eter ⁽¹⁾	Bolivija	Nigerija
	Brazil	Oman
	Čile	Pakistan
	Dominikanska Republika	Paragvaj
	Egipat	Peru
	Ekvador	Republika Koreja
	El Salvador	Republika Moldova
	Etiopija	Ruska Federacija
	Filipini	Saudijska Arabija
	Gvatemala	Tadžikistan
	Haiti	Turska
	Honduras	Ujedinjeni Arapski Emirati
	Indija	Ujedinjena Republika Tanzanija
	Jordan	Urugvaj
	Kajmansko otočje	Venezuela
	Kanada	
	Kazakstan	
	Kolumbija	
	Kostarika	
	Libanon	
	Madagaskar	
Klorovodična kiselina	Bolivija	Peru
Sumporna kiselina	Čile	Turska
	Ekvador	Venezuela
	Kolumbija	

⁽¹⁾ Navedeno uključuje soli ovih tvari kad god je postojanje tih soli moguće."

32011L0083

L 304/64

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

22.11.2011.

DIREKTIVA 2011/83/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 25. listopada 2011.****o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija udaljavajući se od pristupa minimalnog usklađivanja iz ranijih direktiva, ali istodobno dozvoljavajući državama članicama da u odnosu na neke aspekte zadrže ili donesu nacionalna pravila.

(3) Člankom 169. stavkom 1. i točkom (a) članka 169. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se da postizanju visoke razine zaštite potrošača Unija treba pridonositi primjenom mjera koje se donose na temelju njegovoga članka 114.

(4) U skladu s člankom 26. stavkom 2. UFEU-a, unutarnje tržište treba obuhvaćati prostor bez unutarnjih granica, u kojem su osigurani slobodno kretanje roba i usluga te sloboda poslovnog nastana. Usklađivanje određenih aspekata potrošačkih ugovora sklopljenih na daljinu i izvan poslovnih prostorija nužno je za promicanje stvarnog potrošačkog unutarnjeg tržišta na kojem se postiže prava ravnoteža između visoke razine zaštite potrošača i konkurentnosti poduzeća, uz istodobno poštovanje načela supsidijarnosti.

(1) Direktivom Vijeća 85/577/EEZ od 20. prosinca 1985. za zaštitu potrošača u pogledu ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija ⁽⁴⁾ i Direktivom 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 1997. o zaštiti potrošača s obzirom na sklapanje ugovora na daljinu ⁽⁵⁾ utvrđuje se niz ugovornih prava za potrošače.

(2) Te su direktive preispitane u svjetlu iskustva s ciljem pojednostavljenja i ažuriranja primjenjivih pravila, uklanjanja nedosljednosti i neželjenih propusta u pravilima. To je preispitivanje pokazalo da je te dvije direktive primjereno zamijeniti jednom direktivom. Ovom bi Direktivom stoga trebalo utvrditi standardna pravila za zajedničke aspekte ugovora sklopljenih na daljinu i

(5) Prekogranični potencijal prodaje na daljinu, koji bi trebao biti jedan od glavnih opipljivih rezultata unutarnjeg tržišta, nije u potpunosti iskorišten. U usporedbi sa značajnim porastom domaće prodaje na daljinu u nekoliko posljednjih godina, porast prekogranične prodaje na daljinu je ograničen. Taj je nesklad posebno značajan za internetsku prodaju koja ima veliki potencijal daljnjeg rasta. Prekogranični potencijal ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija (izravna prodaja) ograničen je nizom čimbenika, uključujući različita nacionalna pravila o zaštiti potrošača koja industrija mora poštovati. U usporedbi s porastom izravne domaće prodaje u posljednjih nekoliko godina, posebno u sektoru usluga, na primjer komunalnih usluga, broj potrošača koji to sredstvo koristi za prekograničnu kupovinu ostao je na istoj razini. Kao odgovor na povećane poslovne mogućnosti u mnogim državama članicama, mala i srednja poduzeća (uključujući trgovce pojedince) ili zastupnici trgovačkih društava za izravnu prodaju, trebali bi biti skloniji traženju poslovnih prilika u drugim državama članicama,

⁽¹⁾ SL C 317, 23.12.2009., str. 54.

⁽²⁾ SL C 200, 25.8.2009., str. 76.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 23. lipnja 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 10. listopada 2011.

⁽⁴⁾ SL L 372, 31.12.1985., str. 31.

⁽⁵⁾ SL L 144, 4.6.1997., str. 19.

posebno u pograničnim regijama. Stoga će potpuna usklađenost informacija za potrošače i pravo odustajanja kod ugovora na daljinu i ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija doprinijeti visokoj razini zaštite potrošača i boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta poslovnih subjekata i potrošača.

- (6) Određene razlike stvaraju znatne prepreke za unutarnje tržište koje utječu na trgovce i potrošače. Te razlike povećavaju troškove usklađivanja za trgovce koji se žele baviti prekograničnom prodajom robe ili pružanjem usluga. Nerazmjerna fragmentacija također narušava povjerenje potrošača u unutarnje tržište.
- (7) Potpuna usklađenost nekih ključnih regulatornih aspekata trebala bi znatno povećati pravnu sigurnost kako za potrošače tako i za trgovce. I potrošači i trgovci trebali bi naći oslonac u jedinstvenom regulatornom okviru koji se temelji na jasno definiranim pravnim konceptima koji uređuju određene aspekte ugovora između poslovnih subjekata i potrošača diljem Unije. Učinak takvog usklađivanja trebao bi biti uklanjanje prepreka koje proizlaze iz fragmentacije pravila i dovršetak unutarnjeg tržišta u tom području. Te je prepreke moguće ukloniti jedino utvrđivanjem jednoobraznih pravila na razini Unije. Nadalje, potrošači bi diljem Unije trebali uživati visoku zajedničku razinu zaštite.
- (8) Regulatorni aspekti koje treba uskladiti trebali bi se odnositi samo na ugovore sklopljene između trgovaca i potrošača. Stoga ova Direktiva ne bi trebala imati učinka na nacionalno pravo u području ugovora koji se odnose na zapošljavanje, ugovora koji se odnose na prava nasljeđivanja, ugovora koji se odnose na obiteljsko pravo i ugovora koji se odnose na osnivanje i organizaciju trgovačkih društava ili sporazuma o partnerstvu.
- (9) Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o informacijama koje treba pružiti kod ugovora na daljinu, ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija i drugih ugovora. Ovom se Direktivom isto tako uređuje i pravo odustajanja kod ugovora na daljinu i ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija te se usklađuju određene odredbe koje se odnose na izvršavanje i neke druge aspekte ugovora između poslovnih subjekata i potrošača.
- (10) Ovom Direktivom ne bi trebalo dovoditi u pitanje Uredbu (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I.)⁽¹⁾.
- (11) Ovom Direktivom ne bi trebalo dovoditi u pitanje odredbe Unije koje se odnose na posebne sektore,

primjerice medicinske proizvode za ljudsku uporabu, medicinska pomagala, zaštićene podatke i podatke koji se prenose elektroničkim putem, prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi, označivanje hrane i unutarnje tržište električne energije i prirodnog plina.

- (12) Obveze informiranja koje se predviđaju u ovoj Direktivi trebale bi upotrijebiti obveze informiranja iz Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu⁽²⁾ i Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga u informacijskom društvu, posebno elektroničkom poslovanju na unutarnjem tržištu („Direktiva o elektroničkom poslovanju”) ⁽³⁾. Države članice trebale bi zadržati mogućnost da u pogledu informiranja nametnu dodatne zahtjeve koje su primjenjivi na davatelje usluga s poslovnim nastanom na njihovom državnom području.
- (13) Države članice bi trebale ostati nadležne, u skladu s pravom Unije, za primjenu odredaba ove Direktive u područjima koja ne ulaze u njezino područje primjene. Stoga u odnosu na ugovore koji ne ulaze u područje primjene ove Direktive države članice mogu zadržati ili uvesti nacionalno zakonodavstvo o odredbama ove Direktive ili nekim od njezinih odredaba. Na primjer, države članice mogu odlučiti proširiti primjenu pravila ove Direktive na pravne osobe ili na fizičke osobe koje nisu potrošači u smislu ove Direktive, kao što su nevladine organizacije, novoosnovana poduzeća ili mala i srednja poduzeća. Slično tomu, države članice mogu primijeniti odredbe ove Direktive na ugovore koji nisu ugovori na daljinu u smislu ove Direktive, na primjer zato jer nisu ugovori sklopljeni prema organiziranom sustavu prodaje ili pružanja usluga na daljinu. Nadalje, države članice isto tako mogu zadržati ili uvesti nacionalne odredbe o pitanjima koja nisu posebno obrađena u ovoj Direktivi, kao što su dodatna pravila o kupoprodajnim ugovorima, uključujući i u vezi s isporukom robe, ili zahtjeve za pružanje informacija za vrijeme trajanja ugovora.
- (14) Ova Direktiva ne bi trebala imati učinka na nacionalno pravo u području ugovornog prava za pravne aspekte ugovora koji se ne uređuju ovom Direktivom. Stoga ovom Direktivom ne bi trebalo dovoditi u pitanje nacionalno pravo kojim se regulira primjerice sklapanje ili valjanost ugovora (primjerice u slučaju izostanka pristanka). Slično tomu, ova Direktiva ne bi trebala imati učinka na nacionalno pravo u vezi s općenitim pravnim lijekovima u području ugovora, pravilima o javnom gospodarstvom uređenju, primjerice pravilima o prevelikim ili iznuđivačkim cijenama, te pravilima o nemoralnim pravnim poslovima.

⁽¹⁾ SL L 177, 4.7.2008., str. 6.

⁽²⁾ SL L 376, 27.12.2006., str. 36.

⁽³⁾ SL L 178, 17.7.2000., str. 1.

- (15) Ovom se Direktivom ne bi trebalo usklađivati zahtjeve koji su na potrošačke ugovore primjenjivi u pogledu jezika. Stoga države članice mogu zadržati ili uvesti u svoje nacionalno pravo jezične zahtjeve koji se odnose na informacije ili uvjete iz ugovora.
- (16) Ova Direktiva ne bi trebala imati učinak na nacionalne zakone o pravnom zastupanju, kao što su pravila koja se odnose na osobu koja djeluje u ime trgovca ili za njegov račun (kao što su posrednik ili skrbnik). Države članice trebale bi ostati nadležne u tom području. Ova bi Direktiva trebala biti primjenjiva na sve trgovce, bilo javne ili privatne.
- (17) Definicijom potrošača trebalo bi obuhvatiti fizičke osobe koje djeluju izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Međutim, u slučaju ugovora s dvojnog svrhom, kad je ugovor sklopljen djelomično u svrhu koja je i u okviru i djelomično izvan okvira trgovačke djelatnosti koju osoba obavlja pa je svrha trgovačke djelatnosti time ograničena te u cjelokupnom kontekstu ugovora nije prevladavajuća, tu bi osobu također trebalo smatrati potrošačem.
- (18) Ova Direktiva ne utječe na slobodu država članica da definiraju, u skladu s pravom Unije, što smatraju uslugama od općeg gospodarskog interesa, kako bi te usluge trebalo organizirati i financirati u skladu s pravilima o državnim potporama te kojim bi posebnim obvezama trebale biti podložne.
- (19) Digitalni sadržaj označava podatke koji se proizvode i isporučuju u digitalnom obliku, kao što su računalni programi, aplikacije, igre, glazba, video snimke ili tekstovi, neovisno o tome pristupa li im se učitavanjem podataka ili strujanjem (*streaming*), s materijalnog nosača podataka ili preko drugih sredstava. Ugovori za isporuku digitalnog sadržaja trebali bi ulaziti u područje primjene ove Direktive. Ako se digitalni sadržaj isporučuje na materijalnom nosaču podataka, kao što je CD ili DVD, trebalo bi ga smatrati robom u smislu ove Direktive. Slično ugovorima za isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili centralnoga grijanja, ugovore za digitalni sadržaj koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka ne bi trebalo u svrhu ove Direktive razvrstavati ni kao kupoprodajne ugovore ni kao ugovore o uslugama. Za te bi ugovore potrošač trebao imati pravo odustajanja, osim ako je pristao na početak izvršavanja ugovora tijekom roka za odustajanje i potvrdio da će naknadno izgubiti pravo odustajanja od ugovora. Dodatno obvezi pružanja općih informacija, trgovac bi trebao obavijestiti potrošača i o funkcionalnosti i relevantnoj interoperabilnosti digitalnog sadržaja. Pojam funkcionalnosti trebao bi se odnositi na načine na koje se digitalni sadržaj može upotrijebiti, primjerice za praćenje ponašanja potrošača; isto tako trebao bi se odnositi i na izostanak ili prisutnost tehničkih ograničenja kao što su zaštita putem upravljanja digitalnim pravima ili regionalno kodiranje. Pojmom relevantne interoperabilnosti žele se opisati informacije o standardnoj računalnoj opremi i programskom okruženju s kojima je digitalni sadržaj kompatibilan, primjerice operativnom sustavu, potrebnoj verziji i određenim svojstvima opreme. Komisija bi trebala ispitati potrebu daljnje usklađivanja odredaba koje se odnose na digitalni sadržaje i prema potrebi podnijeti zakonodavni prijedlog za rješavanje toga pitanja.
- (20) Definicijom ugovora na daljinu trebalo bi se obuhvatiti sve slučajeve u kojima se ugovor između trgovca i potrošača sklapa na temelju organiziranog sustava prodaje ili pružanja usluga na daljinu, isključivo uz korištenje jednog ili više sredstava daljinske komunikacije (kao što je narudžba poštom, Internetom, telefonom ili telefaksom) do, uključno, vremena kad se ugovor sklapa. Tom bi se definicijom trebalo obuhvatiti i situacije u kojima potrošač dolazi u poslovne prostorije isključivo u svrhu prikupljanja informacija o robi ili uslugama, a o ugovoru na daljinu pregovara i sklapa ga naknadno. Suprotno tomu, ugovor o kojem se pregovara u poslovnim prostorijama trgovca, a konačno se sklapa daljinskom komunikacijom, ne bi trebalo smatrati ugovorom na daljinu. Ni ugovor koji je pokrenut sredstvom daljinske komunikacije, ali je konačno sklopljen u poslovnim prostorijama trgovca, ne bi trebalo smatrati ugovorom na daljinu. Slično tomu, koncept ugovora na daljinu ne bi trebao uključivati rezervacije koje kupac obavlja sredstvom daljinske komunikacije radi ugovaranja profesionalne usluge, primjerice kad se potrošač telefonom naručuje frizeru. Pojmom organiziranog sustava prodaje ili pružanja usluga na daljinu trebalo bi obuhvatiti one sustave koje nudi treća strana koja nije trgovac, ali koje trgovac upotrebljava, primjerice *online* platformu. Njima, međutim, ne bi trebalo obuhvatiti slučajeve kad internetske stranice nude samo informaciju o trgovcu, njegovoj robi i/ili uslugama i njegove podatke za kontakt.
- (21) Ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija trebalo bi definirati kao ugovor sklopljen uz istovremenu fizičku prisutnost trgovca i potrošača, na mjestu koje nije poslovna prostorija trgovca, primjerice u potrošačevom domu ili na njegovom radnom mjestu. U kontekstu ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija potrošač može biti pod potencijalnim psihološkim pritiskom ili može biti suočen s elementom iznenađenja, neovisno o tome je li potrošač tražio dolazak trgovca ili ne. U definiciju ugovora sklopljenog izvan poslovnih prostorija trebalo bi uključiti i situacije u kojima se s potrošačem osobno i pojedinačno stupa u vezu u kontekstu ugovora koji se sklapa izvan poslovnih prostorija, ali se ugovor

sklapa neposredno nakon toga u poslovnim prostorijama trgovca ili sredstvom daljinske komunikacije. Definicijom ugovora sklopljenog izvan poslovnih prostorija ne bi trebalo obuhvatiti situacije u kojima trgovac prvo dolazi u potrošačev dom strogo s ciljem uzimanja mjera ili davanja procjene cijene koji je za potrošača neobvezujući i kad se ugovor sklapa tek kasnije u poslovnim prostorijama trgovca ili sredstvom daljinske komunikacije na temelju procjene koju je dao trgovac. U tim slučajevima ne bi trebalo smatrati da je ugovor bio sklopljen odmah nakon što se trgovac obratio potrošaču ako je prije sklapanja ugovora potrošač imao vremena razmisliti o procjeni trgovca. Kupnje obavljene tijekom izleta koji organizira trgovac, a tijekom kojega se stečeni proizvodi promiču i nude na prodaju, trebalo bi smatrati ugovorima sklopljenim izvan poslovnih prostorija.

- (22) Poslovne bi prostorije trebale uključivati objekte bez obzira na njihov oblik (primjerice, dućane, štandove ili kamione) koji trgovcu služe kao trajno ili uobičajeno mjesto obavljanja posla. Štandove na tržnicama i sajmovima trebalo bi smatrati poslovnim prostorijama ako ispunjavaju taj uvjet. Maloprodajni objekti u kojima trgovac obavlja svoju aktivnost na sezonskoj osnovi, primjerice tijekom turističke sezone na skijalištima ili plažama, trebalo bi smatrati poslovnim prostorijama budući da trgovac svoju aktivnost obavlja u tim objektima na redovnoj osnovi. Prostore dostupne javnosti kao što su ulice, trgovački centri, plaže, sportski tereni i javni prijevoz koje trgovac za svoju poslovnu aktivnost koristi tek iznimno, kao ni stambene prostore ili radna mjesta, ne bi trebalo smatrati poslovnim prostorijama. Poslovne prostorije osobe koja djeluje u ime ili za račun trgovca kako je definiran u ovoj Direktivi trebalo bi smatrati poslovnim prostorijama u smislu ove Direktive.
- (23) Trajni nosači podataka trebali bi omogućiti potrošaču pohranu informacija sve dok mu je to potrebno radi zaštite svojih interesa koji proizlaze iz odnosa s trgovcem. Ti bi nosači podataka trebali uključivati posebno papir, USB memorije, čitače CD-a, DVD-e, memorijske kartice ili tvrde diskove računala kao i e-poštu.
- (24) Javna dražba podrazumijeva da trgovci i potrošači u dražbama sudjeluju ili imaju mogućnost sudjelovati osobno. Trgovac potrošaču nudi robu ili usluge u postupku nadmetanja koji je u nekim državama članicama zakonom odobren za nudenje roba ili usluga na javnoj prodaji. Uspješni ponuđač obavezan je kupiti robu ili usluge. Korištenje online platformi koje su na raspolaganju potrošačima i trgovcima u aukcijske svrhe ne bi trebalo smatrati javnom dražbom u smislu ove Direktive.
- (25) Ovom bi Direktivom trebalo obuhvatiti ugovore u vezi područnoga grijanja slično kao i ugovore za isporuku

vode, plina ili električne energije. Područno grijanje odnosi se na isporuku topline, između ostalog, koja se u obliku pare ili tople vode iz središnjeg izvora proizvodnje putem sustava prenosi ili distribuira za više zgrada u svrhu grijanja.

- (26) Ugovori koji se odnose na prijenos nepokretne imovine ili prava na nepokretnu imovinu ili na nastanak ili stjecanje takve nepokretne imovine ili prava, ugovori za izgradnju novih zgrada ili bitnu prenamjenu postojećih zgrada kao i ugovori za iznajmljivanje stambenih prostora u boravišne svrhe već su podložni nizu posebnih zahtjeva u nacionalnom zakonodavstvu. Ti ugovori obuhvaćaju primjerice ugovore za prodaju još neizgrađenih nekretnina i najam ili kupoprodaju s obročnom otplatom cijene i naknadnim prijenosom vlasništva. Odredbe ove Direktive nisu primjerene za te ugovore koje bi stoga trebalo isključiti iz njezinoga područja primjene. Bitna prenamjena je prenamjena koja se može usporediti s izgradnjom nove zgrade, na primjer kad se zadržava jedino pročelje stare zgrade. Ugovore o uslugama, a posebno one koji se odnose na izgradnju aneksa zgrada (na primjer garaže ili verande) i one koji se odnose na popravak i obnovu zgrada, a ne na bitnu prenamjenu, trebalo bi uključiti u područje primjene ove Direktive jednako kao i ugovore koji se odnose na usluge posrednika za nekretnine i ugovore koji se odnose na iznajmljivanje stambenih prostora u svrhe koje nisu boravišne.
- (27) Usluge prijevoza obuhvaćaju prijevoz putnika i prijevoz roba. Prijevoz putnika trebalo bi isključiti iz područja primjene ove Direktive budući da je on već podložan drugom zakonodavstvu Unije ili, u slučaju javnog prijevoza i taksi službe, regulaciji na nacionalnoj razini. Međutim, odredbe ove Direktive koje potrošače štite od prekomjernih naknada za upotrebu sredstava plaćanja ili od skrivenih troškova trebale bi vrijediti i za ugovore o prijevozu putnika. U odnosu na prijevoz roba i iznajmljivanje osobnih automobila, koji se smatraju uslugama, potrošači bi trebali imati koristi od zaštite koja se daje ovom Direktivom, s izuzetkom prava odustajanja.
- (28) Kako bi se izbjeglo stavljanje administrativnog opterećenja na trgovce, države članice mogu odlučiti da ovu Direktivu ne primjenjuju kad se izvan poslovnih prostorija prodaje roba ili usluge manje vrijednosti. Novčani bi prag trebalo utvrditi na dovoljno niskoj razini kako bi se isključile samo kupnje malog značaja. Državama članicama trebalo bi dozvoliti da tu vrijednost definiraju u svojem nacionalnom zakonodavstvu pod uvjetom da ona ne prelazi iznos od EUR 50. Kad potrošač istodobno sklapa dva ili više ugovora čiji su predmeti povezani, u svrhu primjene toga praga, u obzir bi trebalo uzeti njihovu ukupnu cijenu.

- (29) Socijalne usluge imaju temeljno različita svojstva koja se odražavaju u posebnom sektorskom zakonodavstvu, djelomično na razini Unije i djelomično na nacionalnoj razini. Socijalne usluge uključuju s jedne strane usluge za osobe u posebno nepovoljnom položaju ili s niskim prihodom kao i usluge za osobe i obitelji kojima je potrebna pomoć u obavljanju rutinskih aktivnosti, svakodnevnih zadaća i, s druge strane, usluge za sve ljude s posebnim potrebama kojima treba pomoć, podrška, zaštita ili ohrabrenje u posebnoj životnoj fazi. Socijalne usluge obuhvaćaju, između ostalog, usluge za djecu i mladež, usluge pomoći za obitelji, samohrane roditelje i starije osobe te usluge za migrante. Socijalne usluge obuhvaćaju i usluge kratkoročne i dugoročne skrbi, primjerice usluge koje pružaju službe kućne njege ili usluge u vidu cjelodnevne pomoći u osobnim i kućanskim poslovima koje se pružaju u stambenim objektima i u domovima ili smještajnim objektima za starije i nemoćne osobe. Socijalne usluge uključuju ne samo usluge koje na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini putem davatelja usluga koji imaju mandat države pruža država ili ih pružaju humanitarne organizacije nego i usluge koje pružaju privatni subjekti. Odredbe ove Direktive nisu primjerene za socijalne usluge, koje bi stoga trebalo isključiti iz njezinog područja primjene.
- (30) Zdravstvena skrb, zbog svoje tehničke složenosti i važnosti kao usluga od općeg interesa te zbog svojega značajnog javnog financiranja, zahtijeva posebnu regulativu. Zdravstvena skrb definirana je u Direktivi 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi ⁽¹⁾ kao „zdravstvene usluge koje profesionalni zdravstveni djelatnici pružaju pacijentima radi procjene, održavanja ili ponovnog uspostavljanja njihovog zdravstvenog stanja, uključujući prepisivanje, davanje i nabavku medicinskih proizvoda i medicinskih pomagala”. Profesionalni zdravstveni djelatnik definiran je u toj Direktivi kao doktor medicine, sestra odgovorna za opću skrb, stomatolog, primalja ili farmaceut u smislu Direktive 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju profesionalnih kvalifikacija ⁽²⁾ ili druga stručna osoba koja obavlja djelatnosti u sektoru zdravstva koje su ograničene na reguliranu profesiju kako je definirana u točki (a) članka 3. stavka 1. Direktive 2005/36/EZ, ili osoba koju se smatra profesionalnim zdravstvenim djelatnikom u skladu sa zakonodavstvom države članice u kojoj se provodi liječenje. Odredbe ove Direktive nisu primjerene za zdravstvenu skrb, koju bi stoga trebalo isključiti iz njezinog područja primjene.
- (31) Kockanje bi trebalo isključiti iz područja primjene ove Direktive. Aktivnosti kockanja su one koje obuhvaćaju klađenje na uloge s novčanom vrijednosti u igrama na sreću, uključujući loto, kockanje u kockarnicama i poslove klađenja. Državama članicama bi trebalo omogućiti da u vezi s tim aktivnostima donesu druge mjere za zaštitu potrošača, uključujući i one strože.
- (32) Postojeće zakonodavstvo Unije koje se, između ostalog, odnosi na financijske usluge potrošačima, putne paket aranžmane i ugovore o pravu na vremenski ograničenu uporabu nekretnine sadrži brojna pravila o zaštiti potrošača. Iz tog razloga ova Direktiva ne bi trebala biti primjenjiva na ugovore u tim područjima. S obzirom na financijske usluge, države bi članice trebalo poticati da se kod donošenja zakonodavstva u područjima koja nisu uređena na razini Unije ravnaju prema postojećem zakonodavstvu Unije u tom području, tako da se za sve potrošače i sve ugovore koji se odnose na financijske usluge osiguraju jednaki uvjeti.
- (33) Trgovac bi trebao biti dužan potrošača unaprijed obavijestiti o svakoj odredbi prema kojoj potrošač trgovcu treba platiti polog, uključujući i odredbu koja predviđa blokiranje iznosa na kreditnoj ili debitnoj kartici potrošača.
- (34) Trgovac bi trebao potrošaču pružiti jasnu i razumljivu informaciju prije nego što se kupac obveže ugovorom na daljinu ili ugovorom koji se sklapa izvan poslovnih prostorija, drugim ugovorom ili bilo kojom odgovarajućom ponudom. Kod pružanja takvih informacija trgovac bi trebao uzeti u obzir specifične potrebe potrošača koji su posebno ranjivi zbog svoje mentalne, fizičke ili psihološke slabosti, dobi ili lakovjernosti na način za koji se opravdano očekuje da trgovac može predvidjeti. Međutim, uzimanje u obzir takvih specifičnih potreba ne bi trebalo dovesti do različitih razina zaštite potrošača.
- (35) Informacije koje trgovac treba pružiti potrošaču trebale bi biti obvezne i ne bi ih se smjelo mijenjati. Ipak, ugovorne bi stranke trebale imati mogućnost da se izričito usuglase o naknadnoj izmjeni sadržaja sklopljenog ugovora, primjerice o načinu isporuke.
- (36) U slučaju ugovora na daljinu, zahtjevi u pogledu informiranja trebali bi biti prilagođeni, kako bi se u njima uzela u obzir tehnička ograničenja određenih nosača podataka, kao što su ograničeni broj znakova na zaslonima određenih mobilnih telefona ili vremenska ograničenja spotova za televizijsku prodaju. U takvim bi slučajevima trgovac trebao poštovati minimum zahtjeva u pogledu informiranja i uputiti potrošača na drugi izvor informacija, primjerice tako da osigura besplatni telefonski broj ili poveznicu na internetsku stranicu trgovca na kojoj je relevantna informacija izravno na raspolaganju i lako dostupna. Što se tiče zahtjeva da potrošač mora biti obaviješten o trošku povrata robe koja se po svojoj naravi normalno ne može vraćati poštom, smatrat će se da je zahtjev ispunjen, na primjer, ako trgovac navede jednog prijevoznika (primjerice onog kojem je povjerio isporuku robe) i jednu cijenu troška povrata robe. Kad trgovac opravdano ne može unaprijed izračunati trošak povrata robe, na primjer jer trgovac

⁽¹⁾ SL L 88, 4.4.2011., str. 45.

⁽²⁾ SL L 255, 30.9.2005., str. 22.

ne nudi mogućnost povrata robe, trgovac bi trebao navesti da se taj trošak naplaćuje i da on može biti velik, zajedno s razumnom procjenom maksimalnog troška, koja se može temeljiti na trošku isporuke potrošaču.

bi trebao isteći 14 dana od dana na koji potrošač u fizički posjed uzme posljednju robu. Kad se roba isporučuje u višestrukim pošiljkama ili komadima, rok za odustajanje bi trebao isteći 14 dana od dana na koji potrošač u fizički posjed uzme posljednju pošiljku ili komad.

(37) Budući da u slučaju prodaje na daljinu potrošač nije u mogućnosti vidjeti robu prije sklapanja ugovora, trebao bi imati pravo odustajanja. Iz istog bi razloga potrošaču trebalo dozvoliti da robu koju je kupio isproba i pregleda u mjeri koja je potrebna da se utvrde narav, karakteristike i funkcioniranje te robe. Što se tiče ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija, kupac bi trebao imati pravo odustajanja zbog elementa potencijalnog iznenađenja i/ili psihološkog pritiska. Ostvarenje prava odustajanja od ugovora trebalo bi rezultirati ukidanjem obveze ugovornih stranaka po pitanju izvršenja ugovora.

(41) Radi osiguravanja pravne sigurnosti primjereno je da bi kod izračuna rokova sadržanih u ovoj Direktivi trebalo primijeniti Uredbu Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na razdoblja, datume i rokove⁽¹⁾. Stoga bi se za sve rokove sadržane u ovoj Direktivi trebalo podrazumijevati da su izraženi u kalendarskim danima. Kad rok izražen u danima treba izračunati od trenutka u kojem se događa neki događaj ili odvija radnja, za dan tijekom kojega se taj događaj događa ili ta radnja odvija ne bi trebalo smatrati da ulazi u dotično razdoblje.

(38) Na trgovačkim internetskim stranicama, najkasnije na početku postupka naručivanja, trebalo bi jasno i čitljivo navesti jesu li primjenjiva eventualna ograničenja isporuke i koja sredstva plaćanja se prihvaćaju.

(42) Odredbama koje se odnose na pravo odustajanja ne bi trebalo dovoditi u pitanje zakone i propise država članica kojima se uređuju raskid i neprovedivost ugovora ili mogućnost da potrošač svoje ugovorne obveze ispuni prije roka određenog u ugovoru.

(39) Za ugovore na daljinu sklopljene preko internetskih stranica važno je osigurati da potrošač može u potpunosti pročitati i razumjeti glavne elemente ugovora prije nego svoju narudžbu pošalje. U tu svrhu u ovoj bi Direktivi trebalo predvidjeti da te elemente treba izložiti u neposrednoj blizini potvrde koja se traži za slanje narudžbe. Važno je isto tako osigurati da u takvim situacijama potrošač može odrediti trenutak u kojem preuzima obvezu plaćanja trgovcu. Stoga bi pozornost potrošača trebalo posebno usmjeriti, nedvosmislenom formulacijom, na činjenicu da slanje narudžbe za sobom povlači plaćanje trgovcu.

(43) Ako trgovac nije propisno informirao potrošača prije sklapanja ugovora na daljinu ili ugovora sklopljenog izvan poslovnih prostorija, rok za odustajanje bi trebalo produžiti. Međutim, radi osiguravanja pravne sigurnosti u pogledu duljine roka za odustajanje trebalo bi uvesti rok ograničen na 12 mjeseci.

(40) Sadašnje različite duljine rokova za odustajanje, kako između država članica tako i kod ugovora na daljinu i ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija, uzrokuju pravnu nesigurnost i troškove usklađivanja. Na sve ugovore na daljinu i ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija trebalo bi primjenjivati isti rok za odustajanje. U slučaju ugovora za usluge, rok za odustajanje trebao bi isteći 14 dana od sklapanja ugovora. U slučaju kupoprodajnih ugovora, rok za odustajanje trebao bi isteći 14 dana od dana na koji potrošač ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju je naveo potrošač, uzme robu u fizički posjed. Osim toga, potrošaču bi trebalo omogućiti da pravo odustajanja ostvari prije uzimanja robe u fizički posjed. Kad potrošač u jednoj narudžbi naruči višestruku robu koja mu se isporučuje odvojeno, rok za odustajanje

(44) Razlike u načinima na koje se u državama članicama ostvaruje pravo odustajanja uzrokovale su troškove za trgovce koji obavljaju prekograničnu prodaju. Uvođenje usklađenog uzorka obrasca za odustajanje koji potrošač može koristiti trebalo bi pojednostaviti postupak odustajanja i donijeti pravnu sigurnost. Iz tih bi se razloga države članice trebale suzdržati da u uzorak obrasca na razini Unije dodaju zahtjeve u pogledu načina predstavljanja, na primjer, zahtjeve s obzirom na veličinu fonta. Međutim, potrošaču bi trebalo ostaviti mogućnost da se o odstupanju izrazi proizvoljnim riječima, pod uvjetom da je izjava kojom navodi svoju odluku da odustane od ugovora prema trgovcu nedvosmislena. Ovaj zahtjev može se ispuniti pismom, telefonskim pozivom ili povratom robe uz jasnu izjavu, ali teret dokaza da je odustao prije isteka roka utvrđenog u Direktivi trebao bi biti na potrošaču. Upravo zato je u interesu potrošača da kad trgovcu priopćava svoje odustajanje, upotrijebi trajni nosač podataka.

⁽¹⁾ SL L 124, 8.6.1971., str. 1.

- (45) Budući da iskustvo pokazuje da mnogi potrošači i trgovci radije komuniciraju putem internetske stranice trgovca, trgovac bi trebao imati mogućnost da potrošaču ponudi opciju ispunjavanja obrasca za odustajanje preko internetske stranice. U tom bi slučaju trgovac trebao predvidjeti slanje potvrde o primitku, primjerice e-poštom bez odlaganja.
- (46) U slučaju da potrošač odustane od ugovora, trgovac bi trebao izvršiti povrat novca za sva plaćanja koja je primio od potrošača, uključujući plaćanja za troškove koje trgovac snosi za isporuku robe potrošaču. Za povrat novca ne bi trebalo koristiti vaučere osim ako je potrošač koristio vaučere za prvobitnu transakciju ili ih je izričito prihvatio. Ako potrošač izričito odabere određenu vrstu isporuke (primjerice ekspresnu isporuku u roku od 24 sata), iako je trgovac ponudio uobičajenu i opće prihvatljivu vrstu isporuke kod koje bi trošak isporuke bio manji, potrošač bi trebao snositi razliku troškova između te dvije vrste isporuke.
- (47) Neki potrošači ostvaruju svoje pravo odustajanja nakon što su robu koristili u mjeri većoj nego što je to potrebno za utvrđivanje naravi, karakteristika i funkcioniranja robe. U tom slučaju potrošač ne bi trebao izgubiti pravo odustajanja, ali bi trebao biti odgovoran za eventualno umanjenju vrijednost robe. Radi utvrđivanja naravi, karakteristika i funkcioniranja robe potrošač bi trebao robom rukovati i pregledati je na isti način na koji mu se to dozvoljava u trgovini. Na primjer, odjeću bi potrošač trebao samo isprobati i ne treba mu dozvoliti da je nosi. Shodno tomu, tijekom roka za odustajanje potrošač bi trebao robom rukovati i pregledati je s dužnom pažnjom. Obveze potrošača u slučaju odustajanja ne bi trebale obeshrabrili potrošača da ostvari svoje pravo odustajanja.
- (48) Od potrošača bi trebalo zahtijevati da robu vrati najkasnije 14 dana nakon što je trgovca obavijestio o svojoj odluci da odustane od ugovora. U situacijama u kojima trgovac ili potrošač ne ispunjava svoje obveze u vezi s ostvarivanjem prava odustajanja, trebalo bi primjenjivati sankcije predviđene nacionalnim zakonodavstvom u skladu s ovom Direktivom kao i odredbe ugovornog prava.
- (49) I za ugovore na daljinu i za ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija potrebna su određena izuzeća od prava odustajanja. Pravo odustajanja moglo bi biti neprimjereno zbog, na primjer, naravi određene robe ili usluga. Na primjer, to je slučaj s vinom isporučenim puno vremena nakon sklapanja ugovora spekulativne naravi kad vrijednost ovisi o fluktuacijama na tržištu („vin en primeur”). Pravo odustajanja ne bi trebalo biti primjenljivo ni na robu koja je izrađena prema specifikacijama potrošača ili koja je očito prilagođena potrošaču, kao što su zavjese šivane po mjeri, ni na isporuku goriva koje je, na primjer, dobro koje se po naravi nakon isporuke mijša s drugim elementima od kojih se ne može odvojiti. Odobravanje prava odustajanja potrošaču može biti neprimjereno i u slučaju određenih usluga kad sklapanje ugovora podrazumijeva čuvanje smještajnog kapaciteta koji, kad bi pravo odustajanja bilo ostvareno, trgovcu može biti teško popuniti. Primjer za to je slučaj rezervacija u hotelima ili kod drugih kuća za odmor ili u slučaju kulturnih ili sportskih događaja.
- (50) S jedne strane, potrošač bi trebao moći iskoristiti svoje pravo odustajanja čak i u slučaju kad je pružanje usluge zatražio prije isteka roka za odustajanje. S druge strane, ako potrošač ostvari svoje pravo odustajanja, trgovac bi trebao biti siguran da će za uslugu koju je pružio biti odgovarajuće plaćen. Osnova izračuna razmjernog iznosa trebala bi biti cijena dogovorena u ugovoru osim ako potrošač dokaže da je već sama ukupna cijena nerazmjerna, u kojem slučaju se iznos koji treba platiti izračunava na temelju tržišne vrijednosti pružene usluge. Tržišnu vrijednost trebalo bi definirati tako da se uspoređi s cijenom ekvivalentne usluge koju u trenutku sklapanja ugovora pružaju drugi trgovci. Stoga bi potrošač trebao tražiti izvršenje usluge prije isteka roka za odustajanje tako da podnese izričit zahtjev koji bi, u slučaju ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija, trebao biti podnesen na trajnom nosaču podataka. Slično tomu, o obvezi plaćanja razmjernih troškova za usluge koje su već pružene trgovac bi trebao obavijestiti potrošača na trajnom nosaču podataka. Za ugovore čiji su predmet i roba i usluge, za aspekte robe trebala bi vrijediti pravila o povratu robe predviđena ovom Direktivom, a za aspekte usluga trebao bi vrijediti režim naknade za usluge.
- (51) Glavne poteškoće s kojima se susreću potrošači i jedan od glavnih izvora sporova s trgovcima odnose se na isporuku robe, uključujući i robu koja se izgubi ili ošteti tijekom prijevoza te na zakašnjele ili djelomične isporuke. Stoga je primjereno razjasniti i uskladiti nacionalna pravila o tome kad bi isporuka trebala uslijediti. Mjesto i modaliteti isporuke i pravila o određivanju uvjeta za prijenos vlasništva nad robom i trenutak u kojem do toga prijenosa dolazi trebali bi ostati podložni nacionalnom pravu te ova Direktiva na njih ne bi trebala imati učinka. Pravila o isporuci utvrđena ovom Direktivom trebala bi uključivati mogućnost da potrošač dozvoli trećoj strani da u njihovo ime stekne fizički posjed ili kontrolu nad robom. Za potrošača bi trebalo smatrati da ima kontrolu nad robom kad on ili treća strana koju je potrošač naveo ima pristup robi kako bi je koristio kao vlasnik ili ima mogućnost da robu preproda (na primjer, kad je primio ključeve ili kad je primio u posjed dokumente o vlasništvu).

- (52) U kontekstu kupoprodajnih ugovora do isporuke robe može doći na razne načine, bilo odmah ili kasnije. Ako stranke nisu usuglasile konkretan datum isporuke, trgovac bi trebao isporučiti robu čim je to moguće, ali ni u kojem slučaju kasnije od 30 dana nakon dana sklapanja ugovora. U pravilima o zakašnjoj isporuci trebalo bi uzeti u obzir robu koju treba proizvesti ili steći posebno za dotičnog potrošača i koju trgovac ne može ponovno koristiti a da ne trpi znatan gubitak. Stoga bi ovom Direktivom trebalo predvidjeti pravilo kojim se u određenim okolnostima trgovcu odobrava dodatni razumni rok. Kad trgovac ne isporuči robu u roku koji je usuglasio s potrošačem, prije nego potrošač može raskinuti ugovor, potrošač bi trebao pozvati trgovca da isporuku izvrši u dodatnom razumnom roku i trebao bi imati pravo raskinuti ugovor ako trgovac u tom dodatnom roku ne isporuči robu. Međutim, ovo pravilo ne bi trebalo vrijediti ako je trgovac nedvosmislenom izjavom odbio isporučiti robu. Ono ne bi trebalo vrijediti ni u određenim okolnostima kad je rok isporuke od bitne važnosti kao na primjer u slučaju vjenčаницe koju bi trebalo isporučiti prije vjenčanja. Ono ne bi trebalo vrijediti ni u okolnostima kad potrošač obavijesti trgovca da je isporuka na navedeni datum od bitne važnosti. U tu se svrhu potrošač može javiti trgovcu na temelju podataka za kontakt koji su navedeni u skladu s ovom Direktivom. U tim posebnim slučajevima, ako trgovac ne isporuči robu na vrijeme, potrošač ima pravo raskinuti ugovor odmah po isteku prvobitno usuglašenog roka isporuke. Ovom Direktivom ne bi trebalo dovesti u pitanje nacionalne odredbe o načinu na koji bi potrošač trebao obavijestiti trgovca da želi raskinuti ugovor.
- (53) Osim što potrošač ima pravo raskinuti ugovor kad trgovac nije ispunio svoju obvezu isporuke robe u skladu s ovom Direktivom, potrošač može u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom iskoristiti druge pravne lijekove, primjerice odobriti trgovcu dodatni rok za isporuku, prisilno izvršiti ugovor, obustaviti plaćanje i tražiti odštetu.
- (54) U skladu s člankom 52. stavkom 3. Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o uslugama platnog prometa na unutarnjem tržištu ⁽¹⁾, državama bi članicama trebalo omogućiti da zabrane ili ograniče pravo trgovaca da od potrošača traže naknade uzimajući u obzir potrebu poticanja tržišnog natjecanja i promicanja uporabe učinkovitih instrumenata plaćanja. U svakom slučaju, trgovcima bi trebalo zabraniti da potrošačima naplaćuju naknade više od troška koji za korištenje određenog sredstva plaćanja snosi trgovac.
- (55) Kad robu potrošaču otprema trgovac, u slučaju gubitka ili oštećenja može doći do sporova po pitanju trenutka u kojem dolazi do prijelaza rizika. Stoga bi ovom Direktivom trebalo osigurati da potrošač bude zaštićen od svakog rizika gubitka ili oštećenja robe do kojeg dođe prije nego što je došao u fizički posjed robe. Potrošač bi trebao biti zaštićen tijekom prijevoza koji organizira ili obavlja trgovac čak i kad je određenu metodu isporuke potrošač odabrao među opcijama koje je ponudio trgovac. Međutim, ta odredba ne bi trebala vrijediti za ugovore kad potrošač može birati hoće li sam izvršiti isporuku robe ili će to tražiti od prijevoznika. Neovisno o trenutku prijelaza rizika, trebalo bi smatrati da je potrošač došao u fizički posjed robe kad je robu primio.
- (56) Osobama ili organizacijama za koje se na temelju nacionalnog prava smatra da imaju legitimni interes u zaštiti ugovornih prava potrošača trebalo bi omogućiti pravo na pokretanje postupaka, bilo na sudu ili kod administrativnog tijela koje je nadležno za odlučivanje o reklamacijama ili za pokretanje primjerenih pravnih postupaka.
- (57) Države članice trebaju utvrditi sankcije za povrede ove Direktive i osigurati da se one provode. Sankcije bi trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (58) Potrošač ne bi trebao biti uskraćen za zaštitu koja je odobrena ovom Direktivom. Kad je pravo primjenjivo na ugovor pravo treće zemlje, radi određivanja zadržava li potrošač zaštitu odobrenu ovom Direktivom, primjenjuje se Uredba (EZ) br. 593/2008.
- (59) Nakon savjetovanja s državama članicama i zainteresiranim stranama Komisija bi trebala odrediti najprimjereniji način kako bi osigurala da su u trenutku prodaje svi potrošači upoznati sa svojim pravima.
- (60) Budući da je prodaja po inerciji, koja se sastoji od isporuke nenaručene robe ili pružanja nenaručenih usluga potrošačima, zabranjena Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenim poslovnim djelovanjima poduzetnika prema potrošaču na unutarnjem tržištu („Direktiva o nepoštenim poslovnim djelovanjima”) ⁽²⁾, ali se tom Direktivom za nju ipak ne predviđa nikakav ugovorni pravni lijek, u ovu bi Direktivu trebalo uvesti ugovorni pravni lijek kojim se potrošača oslobađa odgovornosti da za takvu neželjenu isporuku ili uslugu treba osigurati bilo kakvu naknadu.

⁽¹⁾ SL L 319, 5.12.2007., str. 1.

⁽²⁾ SL L 149, 11.6.2005., str. 22.

(61) Neželjeno komuniciranje već je uređeno Direktivom 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) ⁽¹⁾ koja predviđa višu razinu zaštite potrošača. Odgovarajuće odredbe o tom pitanju sadržane u Direktivi 97/7/EZ stoga nisu potrebne.

(62) Primjereno je da Komisija preispita ovu Direktivu ako se utvrde prepreke za unutarnje tržište. U svojem bi preispitivanju Komisija trebala posebnu pozornost obratiti mogućnostima koje se državama članicama odobravaju za održavanje ili uvođenje posebnih nacionalnih odredaba uključujući i u određenim područjima Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima potrošačkih ugovora ⁽²⁾ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i s njom povezanim jamstvima ⁽³⁾. To bi preispitivanje moglo dovesti do prijedloga Komisije za izmjenu ove Direktive; taj prijedlog može uključivati izmjene drugog zakonodavstva o zaštiti potrošača koje odražavaju opredijeljenost Komisije da u okviru svoje Strategije potrošačke politike preispituje pravnu stečevinu Unije kako bi postigla visoku opću razinu zaštite potrošača.

(63) Direktive 93/13/EEZ i 1999/44/EZ bi trebalo izmijeniti kako bi se državama članicama propisalo da o donošenju posebnih nacionalnih odredaba u određenim područjima trebaju obavješćivati Komisiju.

(64) Direktive 85/577/EEZ i 97/7/EZ bi trebalo staviti izvan snage.

(65) Budući da cilj ove Direktive, odnosno pridonošenje pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta putem postizanja visoke razine zaštite potrošača, države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego ga je moguće bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je određeno člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti kako je određeno tim člankom, ova Direktiva ne prelazi zadani okvir koji je potreban za ostvarenje toga cilja.

(66) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i načela prepoznata posebno Poveljom o temeljnim pravima Europske unije.

(67) U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljem zakonodavstvu ⁽⁴⁾, države članice se potiče da za svoje potrebe i u interesu Unije sastavljaju vlastite

tablice kojima će koliko je moguće ilustrirati korelaciju između ove Direktive i prenesenih mjera, te da ih objavljuju,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, DEFINICIJE I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Predmet

Svrha ove Direktive je doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta usklađivanjem određenih aspekata zakona i drugih propisa u državama članicama o ugovorima koji se sklapaju između potrošača i trgovaca, postizujući visoku razinu zaštite potrošača.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „potrošač” znači svaka fizička osoba koja u ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom djeluje u svrhe koje ne ulaze u okvir njezine trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti;
- (2) „trgovac” znači svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o tome je li u privatnom ili javnom vlasništvu, koja u vezi s ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom djeluje, uključujući i preko drugih osoba koje djeluju u njezino ime ili za njezin račun, u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću;
- (3) „roba” znači sve opipljive pokretne, s izuzetkom pokretne koje se prodaju putem izvršenja ili drukčije na temelju zakonske ovlasti; voda, plin i električna energija smatraju se robom u smislu ove Direktive kad se nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti;
- (4) „roba izrađena prema specifikacijama potrošača” znači roba koja nije gotova roba nego je izrađena na temelju pojedinačnog izbora ili odluke potrošača;
- (5) „kupoprodajni ugovor” znači svaki ugovor prema kojem vlasništvo nad robom trgovac prenosi ili se obvezuje prenijeti na potrošača, a potrošač plaća ili se obvezuje platiti njezinu cijenu, uključujući i svaki ugovor čiji su predmet i roba i usluge;

⁽¹⁾ SL L 201, 31.7.2002., str. 37.

⁽²⁾ SL L 95, 21.4.1993., str. 29.

⁽³⁾ SL L 171, 7.7.1999., str. 12.

⁽⁴⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

- (6) „ugovor o usluzi” znači svaki ugovor osim kupoprodajnog ugovora, prema kojem trgovac isporučuje ili se obvezuje isporučiti uslugu potrošaču, a potrošač plaća ili se obvezuje platiti njezinu cijenu;
- (7) „ugovor na daljinu” znači ugovor sklopljen između trgovca i potrošača na temelju organiziranog sustava prodaje ili pružanja usluga na daljinu bez istovremene fizičke prisutnosti trgovca i potrošača, isključivo uz korištenje jednog ili više sredstava daljinske komunikacije do, uključno, trenutka u kojem se sklapa ugovor;
- (8) „ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija” znači ugovor između trgovca i potrošača:
- (a) sklopljen u istovremenoj fizičkoj prisutnosti trgovca i potrošača, na mjestu koje nije poslovna prostorija trgovca;
 - (b) za koji je potrošač dao ponudu u istim okolnostima kao što su okolnosti iz točke (a);
 - (c) sklopljen u poslovnim prostorijama trgovca ili sredstvom daljinske komunikacije odmah nakon što je s potrošačem osobno i pojedinačno stupljeno u vezu na mjestu koje nije poslovna prostorija trgovca u istovremenoj fizičkoj prisutnosti trgovca i potrošača; ili
 - (d) sklopljen tijekom izleta koji organizira trgovac s ciljem ili učinkom promicanja i prodaje roba ili usluga potrošaču;
- (9) „poslovna prostorija” znači:
- (a) svaka nekretnina za poslove maloprodaje u kojoj trgovac obavlja svoju aktivnost na trajnoj osnovi; ili
 - (b) svaka pokretnina za poslove maloprodaje u kojoj trgovac obavlja svoju aktivnost na uobičajenoj osnovi;
- (10) „trajni nosač podataka” znači svako sredstvo koje potrošaču ili trgovcu omogućava pohranu informacija koje su mu osobno upućene i kojima može naknadno pristupiti tijekom odgovarajućeg vremena u svrhe za koje su te informacije namijenjene i koje omogućuje nepromijenjenu reprodukciju pohranjenih informacija;
- (11) „digitalni sadržaj” znači podaci koji se proizvode i isporučuju u digitalnom obliku;
- (12) „financijska usluga” znači svaka usluga bankovne, kreditne, osiguravajuće, osobno mirovinske, investicijske ili platežne naravi;
- (13) „javna dražba” znači metoda prodaje kod koje trgovac nudi robu ili usluge potrošačima koji sudjeluju ili imaju mogućnost osobno sudjelovati na dražbi, u transparentnom postupku nadmetanja na tržišnoj osnovi koji vodi dražbovatelj i u kojem je uspješni ponuđač obavezan kupiti robu ili usluge;
- (14) „komercijalno jamstvo” znači svaka obveza kojom se trgovac ili proizvođač (jamac), povrh njegove pravne obveze koja se odnosi na jamstvo sukladnosti, obvezuje potrošaču nadoknaditi plaćenu cijenu ili zamijeniti, popraviti ili servisirati robu na bilo koji način ako ona ne zadovoljava specifikacije ili druge zahtjeve koji nisu u vezi sa sukladnošću određenom u izjavi o jamstvu ili u relevantnom reklamnom materijalu koji je dostupan u trenutku ili prije sklapanja ugovora;
- (15) „popratni ugovor” znači ugovor kojim potrošač stječe robu ili usluge koje se odnose na ugovor na daljinu ili ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija i u kojem tu robu isporučuje ili te usluge pruža trgovac ili treća strana na temelju dogovora između te treće strane i trgovca.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje, pod uvjetima i u mjeri određenoj u njezinim odredbama, na svaki ugovor sklopljen između trgovca i potrošača. Ona se primjenjuje i na ugovore za isporuku vode, plina, električne energije ili područnoga grijanja, uključujući i kad ih isporučuju javni davatelji usluga, u mjeri u kojoj se ta dobra isporučuju na ugovornoj osnovi.
2. Ako je bilo koja od odredaba ove Direktive proturječna odredbi nekog drugog akta Unije koji uređuje posebne sektore, odredba toga drugog akta Unije ima prednost i primjenjuje se na te posebne sektore.
3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na ugovore:
 - (a) za socijalne usluge, uključujući socijalno stanovanje, skrb o djeci i potporu obiteljima i osobama koje imaju trajne ili privremene potrebe, uključujući dugoročnu skrb;
 - (b) za zdravstvenu skrb kako je definirana u točki (a) članka 3. Direktive 2011/24/EU, neovisno o tome pružaju li se te usluge u okviru zdravstvenih ustanova ili ne;
 - (c) za kockanje, koje obuhvaća klađenje na uloge s novčanom vrijednosti u igrama na sreću, uključujući loto, igre u kockarnicama i poslove klađenja;

- (d) za financijske usluge;
- (e) za stvaranje, stjecanje ili prijenos nepokretne imovine ili prava na nepokretnu imovinu;
- (f) za izgradnju novih građevina, bitnu prenamjenu postojećih građevina i za iznajmljivanje stambenih prostora u bora-višne svrhe;
- (g) koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive Vijeća 90/314/EEZ od 13. lipnja 1990. o paket putovanjima, paket odmorima i paket turama ⁽¹⁾;
- (h) koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2008/122/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o zaštiti potrošača u vezi s određenim aspektima ugovora o pravu na vremenski ograničenu uporabu nekretnine, dugoročnih ugovora o proizvodima za odmor, ugovora o preprodaji i ugovora o razmjeni ⁽²⁾;
- (i) koje, u skladu sa zakonima države članice, sastavlja nositelj javne vlasti koji ima statutaru obvezu biti neovisan i nepristran i koji mora osigurati, pružajući cjelovite pravne informacije, da potrošač sklapa ugovor tek kad je pažljivo razmotrio njegove pravne aspekte i poznaje njegovo pravno područje primjene;
- (j) za isporuku hrane, pića i druge robe namijenjene tekućoj potrošnji u domaćinstvima, a koju trgovac često i redovito fizički isporučuje u dom, stan ili na radno mjesto potrošača;
- (k) za usluge prijevoza putnika, s izuzetkom članka 8. stavka 2. i članaka 19. i 22.;
- (l) sklopljene putem prodajnih automata ili automatiziranih trgovačkih objekata;
- (m) sklopljene s telekomunikacijskim operatorima putem javnih govornica za njihovo korištenje ili sklopljene za korištenje samo jednog priključka koji potrošač uspostavlja putem telefona, Interneta ili telefaksa.

4. Države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati ovu Direktivu ili da neće održavati niti uvoditi odgovarajuće nacionalne odredbe na ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija za koje plaćanje koje treba izvršiti kupac ne prelazi 50 EUR. Države članice u svojem nacionalnom zakonodavstvu mogu odrediti neku nižu vrijednost.

5. Ova Direktiva nema učinka na opće odredbe nacionalnog ugovornog prava, primjerice pravila o valjanosti, sastavljanju ili

učinku ugovora u mjeri u kojoj opći aspekti ugovornog prava nisu uređeni ovom Direktivom.

6. Ova Direktiva ne sprečava trgovce da potrošačima ponude ugovorna rješenja koja nadilaze okvir zaštite predviđen u ovoj Direktivi.

Članak 4.

Razina usklađenosti

Države članice ne smiju u svojem nacionalnom pravu održavati niti u njega uvesti odredbe koje odstupaju od odredaba utvrđenih u ovoj Direktivi, uključujući i strože ili manje stroge odredbe za osiguranje različite razine zaštite potrošača, osim ako u ovoj Direktivi nije predviđeno drukčije.

POGLAVLJE II.

INFORMIRANJE POTROŠAČA KOD UGOVORA KOJI NISU NI UGOVORI NA DALJINU NI UGOVORI SKLOPLJENI IZVAN POSLOVNIH PROSTORIJA

Članak 5.

Obveze informiranja kod ugovora koji nisu ni ugovori na daljinu ni ugovori sklopljeni izvan poslovnih prostorija

1. Prije no što ugovor koji nije ugovor na daljinu ili ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija ili bilo koja odgovarajuća ponuda postanu obvezujući za potrošača, ako te informacije već nisu očite iz konteksta, trgovac na jasan i razumljiv način pruža kupcu sljedeće informacije:

- (a) glavne karakteristike robe ili usluga u mjeri u kojoj je to primjereno u odnosu na nosač podataka i na robu ili usluge;
- (b) identitet trgovca, kao na primjer njegov trgovački naziv, geografsku adresu na kojoj ima poslovni nastan i njegov broj telefona;
- (c) ukupnu cijenu roba ili usluga uključujući poreze ili, kad su roba ili usluge takve naravi da cijenu opravdano nije moguće izračunati unaprijed, način izračunavanja cijene, kao i, kad je to primjenjivo, sve dodatne troškove prijevoza, isporuke ili poštanske troškove ili, kad te troškove opravdano nije moguće izračunati unaprijed, činjenicu da bi se ti dodatni troškovi mogli naplaćivati;
- (d) kad je to primjenjivo, načine plaćanja, isporuke i izvršenja, rok do kojeg se trgovac obvezuje isporučiti robu ili izvršiti uslugu i postupak koji trgovac primjenjuje za rješavanje reklamacija;

⁽¹⁾ SL L 158, 23.6.1990., str. 59.

⁽²⁾ SL L 33, 3.2.2009., str. 10.

- (e) povrh podsjećanja na postojanje zakonskog jamstva o sukladnosti robe, postojanje i uvjeti postprodajnih usluga i komercijalnih jamstava, kad je to primjenjivo;
- (f) kada je to primjenjivo, trajanje ugovora ili, ako je ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme ili se automatski produžuje, uvjete raskida ugovora;
- (g) kada je to primjenjivo, funkcionalnost digitalnog sadržaja, uključujući i primjenjive mjere tehničke zaštite;
- (h) kada je to primjenjivo, relevantnu interoperabilnost digitalnog sadržaja s računalnom opremom i programskom podrškom, s kojom je trgovac upoznat ili se opravdano može očekivati da je trebao biti upoznat.

2. Stavak 1. primjenjuje se i na ugovore za isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, područnoga grijanja ili digitalnog sadržaja koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka.

3. Države članice nisu obvezne primjenjivati stavak 1. na ugovore koji obuhvaćaju svakodnevne transakcije i koji se izvršavaju odmah čim su sklopljeni.

4. Države članice mogu prilagoditi ili zadržati dodatne zahtjeve u pogledu predugovornih informacija za ugovore na koje se primjenjuje ovaj članak.

POGLAVLJE III.

INFORMIRANJE POTROŠAČA I PRAVO ODUSTAJANJA KOD UGOVORA NA DALJINU I UGOVORA SKLOPLJENIH IZVAN POSLOVNIH PROSTORIJA

Članak 6.

Obveze informiranja kod ugovora na daljinu i ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija

1. Prije nego što ugovor na daljinu ili ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija ili bilo koja odgovarajuća ponuda postanu obvezujući za potrošača, trgovac na jasan i razumljiv način pruža kupcu sljedeće informacije:

- (a) glavne karakteristike robe ili usluga u mjeri u kojoj je to primjereno u odnosu na nosač podataka i na robu ili usluge;
- (b) identitet trgovca, kao na primjer njegov trgovački naziv;
- (c) geografsku adresu na kojoj trgovac ima poslovni nastan te, kad su dostupni, broj telefona, broj telefaksa i adresu

e-pošte trgovca kako bi omogućio potrošaču da brzo stupi u vezu s trgovcem i da s njim učinkovito komunicira te, kad je to primjenjivo, geografsku adresu i identitet trgovca u čije ime on djeluje;

- (d) ako je različita od adrese navedene u skladu s točkom (c), geografsku adresu mjesta u kojem trgovac posluje i, kad je primjenjivo, geografsku adresu trgovca u čije ime on djeluje, na koju potrošač može uputiti eventualne reklamacije;

- (e) ukupnu cijenu roba ili usluga uključujući poreze ili, kad su roba ili usluge takve naravi da cijenu opravdano nije moguće izračunati unaprijed, način izračunavanja cijene, kao i, kad je to primjenjivo, sve dodatne troškove vozarine, troškove isporuke ili poštanske troškove ili, kad te troškove opravdano nije moguće izračunati unaprijed, činjenicu da se ti dodatni troškovi naplaćuju. U slučaju ugovora koji se sklapa na neodređeno vrijeme ili ugovora o pretplati, ukupna cijena uključuje ukupne troškove po obračunskom razdoblju. Kad se takvi ugovori naplaćuju po fiksnoj stopi, ukupna cijena znači i ukupne mjesečne troškove. Kad se ukupni troškovi opravdano ne mogu izračunati unaprijed, predviđa se način izračunavanja cijene;

- (f) trošak uporabe sredstva daljinske komunikacije za sklapanje ugovora kad se taj trošak izračunava na neki drugi način, a ne po osnovnoj stopi;

- (g) načine plaćanja, isporuke i izvršenja, rok do kojeg se trgovac obvezuje isporučiti robu ili izvršiti usluge i, kad je to primjenjivo, postupak koji trgovac primjenjuje za rješavanje reklamacija;

- (h) kada postoji pravo odustajanja, uvjete, istek roka i postupke za ostvarivanje toga prava u skladu s člankom 11. stavkom 1. kao i uzorak obrasca za odustajanje određen u Prilogu I.(B);

- (i) kada je to primjenjivo, da će potrošač morati snositi troškove povrata robe u slučaju odustajanja i, za ugovore na daljinu, ako se roba po svojoj naravi ne može normalno vraćati poštom, troškove povrata robe;

- (j) da je, ako potrošač ostvaruje pravo odustajanja nakon što je dao zahtjev u skladu s člankom 7. stavkom 3 ili člankom 8. stavkom 8., potrošač obavezan platiti trgovcu opravdane troškove u skladu s člankom 14. stavkom 3.;

- (k) kada pravo odustajanja nije predviđeno u skladu s člankom 16., informaciju da potrošač neće moći iskoristiti pravo odustajanja ili, kada je to primjenjivo, okolnosti pod kojima potrošač gubi pravo odustajanja;

- (l) podsjećanje da postoji zakonito jamstvo o sukladnosti robe;
- (m) kada je to primjenjivo, postojanje i uvjete pružanja pomoći potrošaču nakon prodaje, postprodajnih servisa i komercijalnih jamstava;
- (n) postojanje relevantnih kodeksa ponašanja, kako su definirani u točki (f) članka 2. Direktive 2005/29/EZ i kad je to primjenjivo, kako se primjerci tih kodeksa mogu dobiti;
- (o) kada je to primjenjivo, trajanje ugovora ili, ako je ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme ili se automatski produžuje, uvjete raskida ugovora;
- (p) kada je to primjenjivo, minimalno trajanje obveze potrošača na temelju ugovora;
- (q) kada je to primjenjivo, postojanje i uvjete davanja pologa ili drugih financijskih jamstava koje plaća ili osigurava potrošač na zahtjev trgovca;
- (r) kada je to primjenjivo, funkcionalnost digitalnost sadržaja, uključujući i primjenjive mjere tehničke zaštite;
- (s) kada je to primjenjivo, relevantnu interoperabilnost digitalnog sadržaja s računalnom opremom i programskom podrškom, s kojom je trgovac upoznat ili se opravdano može očekivati da je trebao biti upoznat;
- (t) kada je to primjenjivo, mogućnost korištenja mehanizma izvansudskog rješavanja reklamacija i obeštećenja, kojemu je trgovac podložan i načine pristupa tom mehanizmu.

2. Stavak 1. primjenjuje se i na ugovore za isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, područnoga grijanja ili digitalnog sadržaja koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka.

3. U slučaju javne dražbe, informacije iz točaka (b), (c) i (d) stavka 1. mogu se zamijeniti ekvivalentnim detaljima o dražbovatelju.

4. Informacije iz točaka (h), (i) i (j) stavka 1. mogu se pružiti tako da se ispuni uzorak obrasca o odustajanju prema uputama iz Priloga I.(A). Smatra se da je trgovac ispunio obveze informiranja utvrđene u točkama (h), (i) i (j) stavka 1. ako je obrazac točno popunio i dostavio potrošaču.

5. Informacije iz stavka 1. čine sastavni dio ugovora na daljinu ili ugovora sklopljenog izvan poslovnih prostorija i ne smiju se mijenjati osim ako ugovorne stranke izričito ne usuglase drukčije.

6. Ako trgovac nije ispunio obveze pružanja informacija o dodatnim troškovima ili drugim troškovima iz točke (e) stavka 1. ili troškovima povrata robe iz točke (i) stavka 1., potrošač ne snosi te troškove.

7. Države članice mogu zadržati ili uvesti u svoje nacionalno pravo zahtjeve u pogledu jezika ugovornih informacija kako bi osigurale da potrošač te informacije dobro razumije.

8. Obveze informiranja utvrđene u ovoj Direktivi dopunjuju obveze informiranja sadržane u Direktivi 2006/123/EZ i Direktivi 2000/31/EZ i ne sprečavaju države članice da u skladu s tim direktivama propišu dodatne zahtjeve u pogledu informiranja.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, ako je odredba Direktive 2006/123/EZ ili Direktive 2003/31/EZ o sadržaju i načinu pružanja informacija proturječna odredbi ove Direktive, primjenjuje se odredba ove Direktive.

9. Teret dokaza o ispunjavanju obveza informiranja utvrđenih u ovom poglavlju je na trgovcu.

Članak 7.

Formalni zahtjevi za ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija

1. Kod ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija, informacije predviđene u članku 6. stavku 1. trgovac dostavlja potrošaču na papiru ili, ako je potrošač suglasan, na drugom trajnom nosaču podataka. Te su informacije čitljive i sastavljene jedinstvenim i razumljivim riječima.

2. Trgovac potrošaču dostavlja primjerak potpisanog ugovora ili potvrde ugovora na papiru ili, ako je potrošač suglasan, na drugom trajnom nosaču podataka, uključujući, ako je to primjenjivo, potvrdu prethodnog izričitog pristanka potrošača i potvrdu u skladu s točkom (m) članka 16.

3. Kada potrošač želi da izvršenje usluga ili isporuka vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili područnoga grijanja započne prije isteka roka za odustajanje predviđenog u članku 9. stavku 2., trgovac od proizvođača zahtijeva da takav izričit zahtjev podnese na trajnom nosaču podataka.

4. Kod ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija kod kojih je potrošač usluge trgovca zatražio izričito u svrhu izvršavanja radova popravka ili održavanja kojima trgovac i potrošač svoje ugovorne obveze izvršavaju odmah, a plaćanje koje treba izvršiti potrošač ne prelazi 200 EUR:

(a) trgovac dostavlja potrošaču informacije iz točaka (b) i (c) članka 6. stavka 1. i informacije o cijeni ili načinu izračunavanja cijene zajedno s predračunom ukupne cijene na papiru ili, ako je potrošač suglasan, na drugom trajnom nosaču podataka. Trgovac dostavlja informacije iz točaka (a), (h) i (k) članka 6. stavka 1., ali može odabrati da ih ne dostavi na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka ako je potrošač izričito suglasan s tim;

(b) potvrda ugovora dostavljena u skladu sa stavkom 2. ovog članka sadrži informacije predviđene u članku 6. stavku 1.

Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju ovaj stavak.

5. Za ispunjavanje obveza informiranja utvrđenih u ovoj Direktivi države članice ne propisuju nikakve druge formalne zahtjeve u pogledu predugovornog informiranja.

Članak 8.

Formalni zahtjevi za ugovore na daljinu

1. Kod ugovora na daljinu, informacije predviđene u članku 6. stavku 1. trgovac jednostavnim i razumljivim riječima dostavlja ili stavlja na raspolaganje potrošaču na način koji je primjeren sredstvu daljinske komunikacije koje koristi. Ako se te informacije dostavljaju na drugom trajnom nosaču podataka, moraju biti čitljive.

2. Ako ugovorom na daljinu koji treba biti sklopljen elektroničkim sredstvom potrošač preuzima obvezu plaćanja, trgovac potrošaču jasno i očito daje na znanje i to neposredno prije nego što potrošač pošalje svoju narudžbu, informacije predviđene u točkama (a), (e), (o) i (p) članka 6. stavka 1.

Trgovac osigurava da potrošač, kad šalje svoju narudžbu, izričito potvrđuje da narudžba podrazumijeva obvezu plaćanja. Ako slanje narudžbe podrazumijeva aktivaciju tipke ili neke slične funkcije, tipka ili slična funkcija mora biti lako čitljivo označena riječima „narudžba s obvezom plaćanja” ili odgovarajućim nedvosmislenim izričajem kojim se izražava da slanje narudžbe podrazumijeva obvezu plaćanja trgovcu. Ako trgovac ne poštuje ovaj podstavak, ugovor ili narudžba nisu obvezujuć za potrošača.

3. Na trgovačkim internetskim stranicama, najkasnije na početku postupka naručivanja jasno je i čitljivo navedeno primjenjuju li se u pogledu isporuke ikakva ograničenja i koja se sredstva plaćanja prihvaćaju.

4. Ako se ugovor sklapa putem sredstva daljinske komunikacije koje za prikazivanje informacija omogućava ograničeni prostor ili vrijeme, na tom sredstvu prije sklapanja takvog ugovora trgovac osigurava minimalno predugovorne informacije o glavnim karakteristikama robe ili usluga, identitetu trgovca, ukupnoj cijeni, pravu odustajanja, trajanju ugovora i, ako se ugovor sklapa na neodređeno vrijeme, uvjete raskida ugovora iz točaka (a), (b), (e), (h) i (o) članka 6. stavka 1. Ostale informacije iz članka 6. stavka 1. trgovac pruža potrošaču na primjeren način u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., ako trgovac potrošača zove telefonom s ciljem sklapanja ugovora na daljinu, na početku razgovora s potrošačem trgovac otkriva svoj identitet i, kada je to primjenjivo, identitet osobe u čije ime zove te komercijalnu svrhu toga poziva.

6. Kada se ugovor na daljinu sklapa telefonom, države članice mogu predvidjeti da trgovac mora potvrditi ponudu koju daje potrošaču, za kojeg ponuda postaje obvezujuća kad potpiše tu ponudu ili pošalje svoj pisani pristanak. Države članice mogu predvidjeti i da takve potvrde moraju biti na trajnom nosaču podataka.

7. Trgovac dostavlja potrošaču potvrdu sklopljenog ugovora na trajnom nosaču podataka u razumnom roku nakon sklapanja ugovora na daljinu, a najkasnije u trenutku isporuke robe ili prije nego što započne izvršavanje usluge. Ta potvrda uključuje:

(a) sve informacije iz članka 6. stavka 1. osim ako je te informacije trgovac potrošaču već dostavio na trajnom nosaču podataka prije sklapanja ugovora na daljinu; i

(b) kad je to primjenjivo, potvrdu prethodnog izričitog pristanka ili potvrde potrošača u skladu s točkom (m) članka 16.

8. Kad potrošač želi da izvršenje usluga ili isporuka vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili područnog grijanja započne prije isteka roka za odustajanje predviđenog u članku 9. stavku 2., trgovac zahtijeva da proizvođač podnese izričit zahtjev.

9. Ovim se člankom ne dovode u pitanje odredbe o sklapanju e-ugovora i slanju e-narudžbi određene u člancima 9. i 11. Direktive 2000/31/EZ.

10. Za ispunjavanje obveza informiranja utvrđenih u ovoj Direktivi države članice ne propisuju nikakve druge formalne zahtjeve u pogledu predugovornog informiranja.

Članak 9.

Pravo odustajanja

1. Osim kad se primjenjuju izuzeci predviđeni u članku 16., potrošač ima rok od 14 dana da odustane od ugovora na daljinu ili ugovora sklopljenog izvan poslovnih prostorija, a da za to ne navede nikakav razlog i da ne snosi troškove osim troškova predviđenih u članku 13. stavku 2. i članku 14.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 10., rok za odustajanje iz stavka 1. ovog članka istječe 14 dana od:

- (a) u slučaju ugovora za usluge, dana sklapanja ugovora;
- (b) u slučaju kupoprodajnih ugovora, dana na koji potrošač ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju je naveo potrošač, stekne robu u fizički posjed ili:
 - i. u slučaju kad potrošač u jednoj narudžbi naruči višestruku robu koja mu se isporučuje odvojeno, dana na koji potrošač ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju je naveo potrošač, u fizički posjed stekne posljednje dobro;
 - ii. u slučaju isporuke robe koja se sastoji od višestrukih pošiljki ili komada, dana na koji potrošač ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju je naveo potrošač, u fizički posjed stekne posljednju pošiljku ili komad;
 - iii. u slučaju ugovora za redovitu isporuku robe tijekom definiranog razdoblja, dana na koji potrošač ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju je naveo potrošač, u fizički posjed stekne prvo dobro;
- (c) u slučaju ugovora za isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili područnog grijanja ili digitalnog sadržaja koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka, dan sklapanja ugovora.

3. Države članice ne zabranjuju ugovornim strankama izvršavanje svojih ugovornih obveza tijekom roka za odustajanje. Neovisno o tome, u slučaju ugovora sklopljenih izvan poslovnih

prostorija države članice mogu održavati postojeće nacionalno zakonodavstvo prema kojem se trgovcu zabranjuje naplata plaćanja od potrošača u danom roku nakon sklapanja ugovora.

Članak 10.

Izostavljanje informacija o pravu odustajanja

1. Ako trgovac potrošaču nije pružio informaciju o pravu odustajanja kako se propisuje točkom (h) članka 6. stavka 1., rok za odustajanje istječe 12 mjeseci od kraja prvobitnog roka za odustajanje, kako je određen u skladu s člankom 9. stavkom 2.

2. Ako je trgovac potrošaču pružio informaciju predviđenu u stavku 1. ovog članka u roku od 12 mjeseci od dana iz članka 9. stavka 2., rok za odustajanje istječe 14 dana nakon dana na koji potrošač primi tu informaciju.

Članak 11.

Ostvarenje prava na odustajanje

1. Prije isteka roka za odustajanje potrošač obavještuje trgovca o svojoj odluci da odustane od ugovora. U tu svrhu, potrošač može:

- (a) upotrijebiti uzorak obrasca za odustajanje kako je određen u Prilogu I.(B); ili
- (b) svoju odluku da odustane od ugovora navesti bilo kojom drugom nedvosmislenom izjavom.

Države članice ne predviđaju nikakve formalne zahtjeve primjenjive na uzorak obrasca za odustajanje osim zahtjeva određenih u Prilogu I.(B).

2. Smatra se da je potrošač svoje pravo odustajanja ostvario u roku za odustajanje iz članka 9. stavka 2. i članka 10. ako svoje priopćenje o ostvarivanju prava odustajanja pošalje prije isteka toga roka.

3. Osim mogućnosti iz stavka 1. trgovac potrošaču može dati opciju da na internetskoj stranici trgovca elektronički ispuni i dostavi uzorak obrasca za odustajanje određen u Prilogu I.(B) ili neku drugu nedvosmislenu izjavu. U tim slučajevima trgovac potrošaču bez odlaganja dostavlja potvrdu primitka takvog odustajanja na trajnom nosaču podataka.

4. Teret dokaza o ostvarenju prava odustajanja u skladu s ovim člankom je na potrošaču.

Članak 12.**Učinci odustajanja**

Ostvarenjem prava odustajanja prestaju obveze stranaka da:

- (a) izvrše ugovor na daljinu ili ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija; ili
- (b) u slučajevima kad je potrošač dao ponudu, da sklope ugovor na daljinu ili izvan poslovnih prostorija.

Članak 13.**Obveze trgovca u slučaju odustajanja**

1. Sva plaćanja koja primi od potrošača, ako je primjenjivo uključujući i troškove isporuke, trgovac vraća bez nepotrebnog odlaganja, a u svakom slučaju najkasnije 14 dana od dana na koji je obaviješten o odluci potrošača da odustane od ugovora u skladu s člankom 11.

Povrat novca iz prvog podstavka trgovac izvršava istim sredstvom plaćanja koje je potrošač koristio za prvobitnu transakciju, osim ako se potrošač izričito suglasio drukčije i pod uvjetom da potrošač ne snosi nikakve naknade kao posljedicu tog povrata.

2. Bez obzira na stavak 1., trgovac nije dužan nadoknaditi dodatne troškove ako je potrošač izričito prihvatio mogućnost neke druge vrste isporuke osim najjeftinije standardne isporuke koju je ponudio trgovac.

3. Ako trgovac nije ponudio da sam preuzme robu, s obzirom na kupoprodajni ugovor trgovac se može suzdržati od povrata novca dok ne primi vraćenu robu ili dok potrošač ne dostavi dokaz da je robu vratio, ovisno o tomu što se dogodi prvo.

Članak 14.**Obveze potrošača u slučaju odustajanja**

1. Ako trgovac nije ponudio da sam preuzme robu, potrošač bez nepotrebnog odlaganja, a u svakom slučaju najkasnije 14 dana od dana na koji je obaviješten o odluci potrošača da odustane od ugovora u skladu s člankom 11., robu vraća ili je predaje trgovcu ili osobi koju trgovac ovlasti za primanje robe. Krajnji rok se smatra održanim ako potrošač vrati robu prije isteka roka od 14 dana.

Potrošač snosi samo izravne troškove povrata robe, osim ako je trgovac suglasan da ih sam snosi ili trgovac nije obavijestio potrošača da ih mora snositi potrošač.

U slučaju ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija, kada je u trenutku sklapanja ugovora roba isporučena u potrošačev dom, trgovac na vlastiti trošak preuzima robu ako robu, zbog njezine naravi, nije moguće normalno vratiti poštom.

2. Potrošač je odgovoran za eventualnu umanjenu vrijednost robe samo kada je ona posljedica rukovanja robom koje prelazi okvir potreban da bi se utvrdila narav, karakteristike i funkcioniranje robe. Potrošač ni u kojem slučaju nije odgovoran za umanjenu vrijednost robe kad trgovac nije dostavio obavijest o pravu odustajanja u skladu s točkom (h) članka 6. stavka 1.

3. Kad potrošač ostvari svoje pravo odustajanja nakon što je dostavio zahtjev u skladu s člankom 7. stavkom 3. ili člankom 8. stavkom 8., potrošač plaća trgovcu iznos koji je razmjernan onom što je isporučeno do trenutka kad je potrošač obavijestio trgovca o ostvarenju prava odustajanja, u odnosu na puno pokriće ugovora. Razmjernan iznos koji potrošač treba platiti trgovcu izračunava se na temelju ukupne cijene usuglašene u ugovoru. Ako je ukupna cijena prevelika, razmjerni iznos izračunava se na temelju tržišne cijene onog što je isporučeno.

4. Potrošač ne snosi troškove za:

(a) izvršavanje usluga ili isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili područnog grijanja, u potpunosti ili djelomično tijekom roka za odustajanje, kad:

i. trgovac nije pružio informacije u skladu s točkama (h) ili (j) članka 6. stavka 1.; ili

ii. potrošač nije izričito zatražio da izvršavanje započne tijekom roka za odustajanje u skladu s člankom 7. stavkom 3. i člankom 8. stavkom 8.; ili

(b) cjelovitu ili djelomičnu isporuku digitalnog sadržaja koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka, kad:

i. potrošač nije dao svoj prethodni izričiti pristanak na početak izvršavanja prije isteka kraja 14-dnevnog roka iz članka 9.;

ii. potrošač nije potvrdio da dajući svoj pristanak gubi pravo odustajanja; ili

iii. trgovac nije dostavio potvrdu u skladu s člankom 7. stavkom 2. ili člankom 8. stavkom 7.

5. Osim kako je predviđeno u članku 13. stavku 2. i ovom članku, potrošač ne snosi nikakvu odgovornost zbog ostvarenja prava odustajanja.

Članak 15.

Učinci ostvarenja prava odustajanja na popratne ugovore

1. Ne dovodeći u pitanje članak 15. Direktive 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o kreditnim sporazumima s potrošačima ⁽¹⁾, ako potrošač ostvari svoje pravo odustajanja od ugovora na daljinu i ugovora sklopljenog izvan poslovnih prostorija u skladu s člancima 9. do 14. ove Direktive, svi popratni ugovori automatski se raskidaju, a da za to potrošač ne snosi nikakve troškove, osim kako je predviđeno u članku 13. stavku 2. i članku 14. ove Direktive.

2. Države članice utvrđuju detaljne propise o raskidu takvih ugovora.

Članak 16.

Izuzeća od prava odustajanja

Države članice ne predviđaju pravo odustajanja određeno u člancima 9. do 15. u odnosu na ugovore na daljinu i ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija u pogledu sljedećeg:

- (a) ugovora za usluge nakon što je usluga u potpunosti izvršena ako je izvršavanje počelo uz izričiti prethodni pristanak potrošača i uz potvrdu da će svoje pravo na odustajanje izgubiti čim je trgovac ugovor u potpunosti izvršio;
- (b) isporuke robe ili usluga za koje cijena zavisi o fluktuacijama na financijskom tržištu na koje trgovac ne može utjecati, a do kojih može doći unutar roka za odustajanje;
- (c) isporuke robe koja je izrađena prema specifikacijama potrošača ili očito prilagođena potrošaču;
- (d) isporuke lako pokvarljive robe ili robe s kratkim rokom trajanja;
- (e) isporuke originalno zatvorene robe koja nije pogodna za povrat zbog zaštite zdravlja ili higijene, a koja je nakon isporuke otvorena;
- (f) isporuke robe koja se zbog svoje naravi nakon isporuke miješa s drugim elementima od kojih se ne može odvojiti;
- (g) isporuke alkoholnih pića čija cijena je dogovorena u trenutku sklapanja kupoprodajnog ugovora, a čija isporuka

je moguća tek nakon 30 dana i čija stvarna vrijednost zavisi o fluktuacijama na tržištu na koje trgovac ne može utjecati;

- (h) ugovore u kojima je potrošač izričito zatražio dolazak trgovca u svrhu izvršavanja hitnih popravaka ili održavanja. Ako prilikom takvog dolaska trgovac pruži dodatne usluge povrh onih koje je potrošač posebno zatražio ili isporučio robu osim zamjenskih dijelova potrebnih za uslugu održavanja ili popravka, pravo odustajanja primjenjuje se na te dodatne usluge ili robu;
- (i) isporuke originalno zatvorenih audio ili video snimki ili računalnih programa koji su otvoreni nakon isporuke;
- (j) isporuke novina, periodičnih izdanja ili magazina s izuzetkom ugovora o pretplati za isporuku takvih publikacija;
- (k) ugovora sklopljenih na javnoj dražbi;
- (l) pružanja usluga smještaja osim u boravišne svrhe, prijevoza robe, usluga iznajmljivanja automobila, ugostiteljskih usluga ili usluga koje se odnose na aktivnosti u slobodnom vremenu ako ugovor predviđa konkretan datum ili rok izvršenja;
- (m) isporuke digitalnog sadržaja koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka ako je izvršavanje započelo uz prethodni izričiti pristanak potrošača i njegovu potvrdu da time gubi pravo odustajanja.

POGLAVLJE IV.

DRUGA PRAVA POTROŠAČA

Članak 17.

Područje primjene

1. Članici 18. i 20. primjenjuju se na kupoprodajne ugovore. Ti se članci ne primjenjuju na ugovore za isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili područnoga grijanja ni za isporuku digitalnog sadržaja koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka.

2. Članici 19., 21. i 22. primjenjuju se na kupoprodajne ugovore i ugovore za usluge te na ugovore za isporuku vode, plina, električne energije, područnoga grijanja ili digitalnog sadržaja.

⁽¹⁾ SL L 133, 22.5.2008., str. 66.

Članak 18.**Isporučka**

1. Ako se stranke po pitanju trenutka isporuke nisu usuglasile drukčije, trgovac isporučuje robu prijenosom fizičkog posjeda ili nadzora nad robom na potrošača bez nepotrebnog odlaganja, ali najkasnije 30 dana od sklapanja ugovora.

2. Kad trgovac nije ispunio svoju obvezu isporuke robe u trenutku usuglašenom s potrošačem ili u roku određenom u stavku 1., potrošač ga poziva da isporuku izvrši u dodatnom roku koji je primjeren okolnostima. Ako trgovac robu ne isporuči u tom dodatnom roku, potrošač ima pravo raskinuti ugovor.

Prvi se podstavak ne primjenjuje na kupoprodajne ugovore u kojima je trgovac odbio isporučiti robu ili kad je isporuka unutar dogovorenog roka isporuke od bitne važnosti s obzirom na sve okolnosti oko sklapanja ugovora ili kada, prije sklapanja ugovora, potrošač obavijesti trgovca da je isporuka do određenog datuma ili na određeni datum od bitne važnosti. U tim slučajevima, ako trgovac ne isporuči robu u trenutku usuglašenom s potrošačem ili u roku određenom u stavku 1., potrošač ima pravo odmah raskinuti ugovor.

3. Po raskidu ugovora trgovac bez nepotrebnog odlaganja nadoknađuje sve iznose plaćane na temelju ugovora.

4. Povrh raskida ugovora u skladu sa stavkom 2., potrošač može iskoristiti i druge pravne lijekove predviđene nacionalnim zakonodavstvom.

Članak 19.**Naknade za korištenje sredstava plaćanja**

Države članice zabranjuju trgovcima da za korištenje određenog sredstva plaćanja naplaćuju potrošačima naknade koje prelaze trošak koji za korištenje toga sredstva plaćanja snosi trgovac.

Članak 20.**Prijelaz rizika**

U ugovorima po kojima potrošaču robu otprema trgovac, rizik gubitka ili oštećenja robe prelazi na potrošača kad on ili treća strana koju je naveo potrošač, a koja nije prijevoznik, stekne robu u fizički posjed. Međutim, ako je potrošač otpremu robe povjerio prijevozniku, a taj izbor trgovac nije ponudio, rizik na potrošača prelazi po isporuci prijevozniku, čime se ne dovode u pitanje prava potrošača u odnosu na prijevoznika.

Članak 21.**Komunikacija telefonom**

Države članice osiguravaju da kad trgovac raspolaže telefonskom linijom kako bi ga se u vezi sa sklopljenim ugovorom

moglo zvati telefonom, potrošač koji zove trgovca nije obavezan platiti više od osnovne tarife poziva.

Prvim se podstavkom ne dovodi u pitanje pravo pružatelja telekomunikacijskih usluga da zaračunavaju takve pozive.

Članak 22.**Dodatna plaćanja**

Prije nego što ugovor ili ponuda postanu obvezujući za potrošača, trgovac traži izričiti pristanak potrošača na svako dodatno plaćanje povrh naknade koja je usuglašena za glavnu ugovornu obvezu trgovca. Ako trgovac nije dobio izričiti pristanak potrošača nego je zaključak o njemu izveo na temelju standardnih opcija koje je potrošač dužan odbiti kako bi izbjegao dodatno plaćanje, kupac ima pravo na povrat toga plaćanja.

POGLAVLJE V.**OPĆE ODREDBE****Članak 23.****Izvršenje**

1. Države članice osiguravaju postojanje odgovarajućih i učinkovitih načina za osiguravanje poštovanja ove Direktive.

2. Načini iz stavka 1. uključuju odredbe prema kojima jedno ili više dolje navedenih tijela, kako su određena nacionalnim pravom, mogu na temelju nacionalnog prava pokrenuti postupak na sudu ili kod nadležnog administrativnog tijela kako bi osigurala primjenu nacionalnih odredaba kojom se ova Direktiva prenosi:

(a) javna tijela ili njihovi predstavnici;

(b) organizacije potrošača koje imaju legitimni interes štititi prava potrošača;

(c) profesionalne organizacije koje imaju legitimni interes djelovati.

Članak 24.**Sankcije**

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivim na povrede nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se one primjenjuju. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama do 13. prosinca 2013., a o svakoj naknadnoj izmjeni koja ima učinka na te odredbe obavješćuju je bez odlaganja.

Članak 25.

Obvezujuća narav Direktive

Ako je pravo primjenjivo na ugovor pravo države članice, potrošači se ne mogu odreći prava koje im je dodijeljeno nacionalnim mjerama kojima se prenosi ova Direktiva.

Ugovorni uvjeti kojima se izravno ili neizravno odriče od prava ili se ona ograničavaju nisu obvezujući za potrošača.

Članak 26.

Obavješćivanje

Države članice poduzimaju primjerene mjere kako bi potrošače i trgovce obavijestile o nacionalnim odredbama kojima se prenosi ova Direktiva i, kad je to primjereno, potiču trgovce i nositelje kodeksa, kako su definirani u točki (g) članka 2. Direktive 2005/29/EZ, da obavješćuju potrošače o svojim kodeksima ponašanja.

Članak 27.

Prodaja po inerciji

Potrošač je oslobođen obveze osiguravanja bilo kakve naknade u slučajevima isporuke nenaručene robe, vode, plina, električne energije, područnoga grijanja ili digitalnog sadržaja ili pružanja nenaručenih usluga koji se zabranjuju člankom 5. stavkom 5. i točkom 29. Priloga I. Direktivi 2005/29/EZ. U takvim slučajevima izostanak reakcije kupca nakon takve isporuke nenaručene robe ili pružanja nenaručene usluge ne smatra se pristankom.

Članak 28.

Prenošenje

1. Države članice će najkasnije do 13. prosinca 2013. donijeti i objaviti zakone i ostale propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One će Komisiji odmah dostaviti tekst tih odredaba u obliku dokumenata. Komisija te dokumente koristi u svrhe izvješća iz članka 30.

One te odredbe primjenjuju od 13. lipnja 2014.

Kad države članice donesu ove odredbe, one će prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu Direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Načine tog upućivanja utvrđuju države članice.

2. Odredbe ove Direktive primjenjuju se na ugovore sklopljene nakon 13. lipnja 2014.

Članak 29.

Obveze izvješćivanja

1. Kad država članica koristi neku od regulatornih mogućnosti izbora iz članka 3. stavka 4., članka 6. stavka 7., članka 6. stavka 8., članka 7. stavka 4., članka 8. stavka 6. i članka 9. stavka 3., ona o tome obavješćuje Komisiju do 13. prosinca 2013., a obavješćuje i o svim naknadnim promjenama.

2. Komisija osigurava da su informacije iz stavka 1. potrošačima i trgovcima lako dostupne, između ostalog, i na odgovarajućoj internetskoj stranici.

3. Komisija dostavlja informacije iz stavka 1. ostalim državama članicama i Europskom parlamentu. Komisija se o tim informacijama savjetuje sa zainteresiranim stranama.

Članak 30.

Izvješćivanje od strane Komisije i preispitivanje

Izvješće o primjeni ove Direktive Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije do 13. prosinca 2016. To izvješće uključuje posebno razvoj odredaba ove Direktive u pogledu digitalnog sadržaja uključujući i pravo odustajanja. Izvješće prema potrebi prate zakonodavni prijedlozi za prilagođavanje ove Direktive razvoju događaja u području prava potrošača.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 85/577/EEZ i Direktiva 97/7/EZ, kako su izmijenjene Direktivom 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o prodaji financijskih usluga potrošačima na daljinu ⁽¹⁾ te Direktivama 2005/29/EZ i 2007/64/EZ, stavljaju se izvan snage od 13. lipnja 2014.

Upute na Direktive koje su stavljene izvan snage smatraju se uputama na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

⁽¹⁾ SL L 271, 9.10.2002., str. 16.

Članak 32.

Izmjene Direktive 93/13/EEZ

U Direktivi 93/13/EEZ umeće se sljedeći članak:

„Članak 8.a

1. Kad država članica donosi odredbe u skladu s člankom 8. ona o tome kao i o naknadnim promjenama obavješćuje Komisiju, a posebno kad se tim odredbama:

— procjena nepoštenosti proširuje na pojedinačno dogovorene ugovorne uvjete ili na prikladnost cijene ili naknade; ili kad

— one sadrže popise ugovornih uvjeta koje se smatra nepoštenim.

2. Komisija osigurava da su informacije iz stavka 1. potrošačima i trgovcima lako dostupne, između ostalog, i na odgovarajućoj internetskoj stranici.

3. Komisija dostavlja informacije iz stavka 1. ostalim državama članicama i Europskom parlamentu. Komisija se o tim informacijama savjetuje sa zainteresiranim stranama.”

Članak 33.

Izmjene Direktive 1999/44/EZ

U Direktivi 1999/44/EZ umeće se sljedeći članak:

„Članak 8.a

Obveze izvješćivanja

1. Kad u skladu s člankom 8. stavkom 2. država članica o zaštiti potrošača donese odredbe koje su strože od

odredaba predviđenih u članku 5. stavcima 1. do 3. i članku 7. stavku 1., ona o tome kao i o naknadnim promjenama obavješćuje Komisiju.

2. Komisija osigurava da su informacije iz stavka 1. potrošačima i trgovcima lako dostupne, između ostalog, i na odgovarajućoj internetskoj stranici.

3. Komisija dostavlja informacije iz stavka 1. ostalim državama članicama i Europskom parlamentu. Komisija se o tim informacijama savjetuje sa zainteresiranim stranama.”

Članak 34.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 35.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 25. listopada 2011.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BUZEK

Za Vijeće

Predsjednik

M. DOWGIELEWICZ

PRILOG I.

Informacije o ostvarenju prava odustajanja**A. Uzorak uputa o odustajanju**

Pravo odustajanja

Od ovog ugovora imate pravo odustati u roku od 14 dana bez navođenja razloga.

Rok za odustajanje isteći će 14 dana od datuma 1.

Da biste mogli ostvariti pravo odustajanja, o svojoj odluci da odustanete od ugovora morate nas obavijestiti 2 nedvosmislenom izjavom (npr. pismom poslanim poštom, telefaksom ili e-poštom). Možete koristiti priloženi uzorak obrasca za odustajanje, ali to nije obvezno 3.

Da bi krajnji rok za odustajanje bio održan, dovoljno je da nam svoje priopćenje o ostvarenju prava odustajanja dostavite prije isteka roka za odustajanje.

Učinci odustajanja

Ako odustanete od ovog ugovora, vraćamo vam sva plaćanja koja smo od vas primili, uključujući i troškove isporuke (s izuzetkom dodatnih troškova koji su rezultat toga što ste odabrali drugu vrstu isporuke osim najjeftinije standardne isporuke koju smo mi ponudili), bez nepotrebnog odlaganja i u svakom slučaju najkasnije 14 dana od dana na koji smo obaviješteni o vašoj odluci da odustajete od ovog ugovora. Taj ćemo povrat novca izvršiti istim sredstvom plaćanja koje ste vi koristili za prvobitnu transakciju, osim ako ste se izričito suglasili drukčije; u svakom slučaju vi nećete snositi nikakve naknade kao posljedicu tog povrata. 4

56

Upute za popunjavanje:

1. Umetnite jedan od sljedećih tekstova u navodnicima:

- (a) u slučaju ugovora o usluzi ili ugovora za isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili područnoga grijanja ili digitalnog sadržaja koji se ne isporučuje na materijalnom nosaču podataka: „sklapanja ugovora.”;
- (b) u slučaju kupoprodajnog ugovora: „na koji vi ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju ste vi naveli, stekne robu u fizički posjed.”;
- (c) u slučaju ugovora koji se odnosi na višestruku robu koju potrošač naruči u jednoj narudžbi, a koja se isporučuje odvojeno: „na koji ste vi ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju ste vi naveli, u fizički posjed stekne posljednje dobro.”;
- (d) u slučaju ugovora koji se odnosi na isporuku robe koja se sastoji od višestrukih pošiljki ili komada: „na koji potrošač ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju ste vi naveli, u fizički posjed stekne posljednju pošiljku ili komad.”;
- (e) u slučaju ugovora za redovitu isporuku robe tijekom definiranog razdoblja: „na koji vi ili treća strana koja nije prijevoznik, a koju ste vi naveli, u fizički posjed stekne prvo dobro.”.

2. Umetnite svoje ime naziv, geografsku adresu i, kad su dostupni, svoj broj telefona, telefaksa i adresu e-pošte.

3. Ako potrošaču dajete opciju da informacije o svojem odustajanju od ugovora elektronički ispuni i dostavi na vašim internetskim stranicama, umetnite sljedeće: „Uzorak obrasca za odustajanje možete elektronički ispuniti i dostaviti i na našim internetskim stranicama [umetnuti internetsku adresu]. Ako koristite tu opciju, mi ćemo vam dostaviti potvrdu primitka odustajanja na trajnom nosaču podataka (npr. e-poštom bez odlaganja).”.

4. U slučaju kupoprodajnih ugovora u kojima niste ponudili da u slučaju odustajanja od ugovora preuzmete robu, umetnite sljedeće: „Povrat novca možemo obustaviti dok ne primimo vraćenu robu ili dok nam ne dostavite dokaz da ste robu vratili, ovisno o tomu što se od toga dogodi prvo.”.

5. Ako je potrošač primio robu u vezi s ugovorom:

(a) umetnite:

- „Robu ćemo preuzeti sami.”; ili
- „Robu vratite ili je predajte nama ili ... [umetnuti, kada je to primjenjivo, ime i geografsku adresu osobe koju ste ovlastili za preuzimanje robe] bez nepotrebnog odlaganja, a u svakom slučaju najkasnije 14 dana od dana na koji nas obavještujete da odustajete od ugovora. Krajnji rok za odustajanje smatra se održanim ako robu pošaljete natrag prije isteka roka od 14 dana.”

(b) umetnite:

- „Troškove povrata robe snosimo sami.”,
- „Izravne troškove povrata robe morate snositi sami.”,
- Ako u ugovoru na daljinu vi ne nudite da snosite trošak povrata robe, a robu zbog njezine naravi nije moguće normalno vratiti poštom: „Izravne troškove povrata robe, ... EUR [umetnuti iznos] morate snositi sami.”; ili, ako trošak povrata robe opravdano nije moguće izračunati unaprijed: „Izravne troškove povrata robe snosite sami. Trošak se procjenjuje na najviše oko ... EUR [umetnuti iznos].”, ili
- Ako u ugovoru sklopljenom izvan poslovnih prostorija robu zbog njezine naravi nije moguće normalno vratiti poštom i ako je u trenutku sklapanja ugovora roba isporučena u potrošačev dom: „Robu ćemo preuzeti na vlastiti trošak.”; i

(c) umetnite „Vi odgovarate za eventualnu umanjenu vrijednost robe samo kad je ona posljedica rukovanja robom koje prelazi okvir potreban da bi se utvrdila narav, karakteristike i funkcioniranje robe.”

6. U slučaju ugovora za pružanje usluga ili isporuku vode, plina ili električne energije koji se ne nude za prodaju u ograničenom obujmu ili određenoj kvaliteti, ili centralnoga grijanja, umetnite sljedeće: „Ako ste zatražili da izvršavanje usluge ili isporuka vode/plina/električne energije/centralnoga grijanja [nepotrebno izbrisati] započne tijekom roka za odustajanje, dužni ste nam platiti iznos koji je razmjernan onom što je isporučeno do trenutka kada ste nas obavijestili o svojem odustajanju od ovog ugovora, u odnosu na puno pokriva ugovora.”

B. Uzorak obrasca o odustajanju

(ovaj obrazac trebate ispuniti i vratiti nam ga samo ako želite odustati od ugovora)

- Prima [ovdje trgovac umeće naziv i geografsku adresu trgovca i, kad su dostupni, svoj broj telefona, telefaksa i adresu e-pošte]:
- ja/mi (*) ovim izjavljujem/izjavljujemo (*) da odustajem/odustajemo (*) od svojeg ugovora za prodaju sljedeće robe (*) /za pružanje sljedeće usluge (*),
- naručene dana (*) /primljene dana (*),
- naziv potrošača,
- adresa potrošača,
- potpis potrošača (samo ako se ovaj obrazac ispunjava na papiru),
- datum.

(*) Prekrižiti nepotrebno.

PRILOG II.

Korelacijska tablica

Direktiva 85/577/EEZ	Direktiva 97/7/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.		Članak 3. u vezi s člankom 2. točkama 8. i 9., i članak 16. točka (h)
	Članak 1.	Članak 1. u vezi s 2. točkom 7.
Članak 2.		Članak 2. točke 1. i 2.
	Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka 7.
	Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka 1.
	Članak 2. točka 3.	Članak 2. točka 2.
	Članak 2. točka 4. prva rečenica	Članak 2. točka 7.
	Članak 2. točka 4. druga rečenica	—
	Članak 2. točka 5.	—
Članak 3. stavak 1.		Članak 3. stavak 4.
Članak 3. stavak 2. točka (a)		Članak 3. stavak 3. točke (e) i (f)
Članak 3. stavak 2. točka (b)		Članak 3. stavak 3. točka (j)
Članak 3. stavak 2. točka (c)		—
Članak 3. stavak 2. točka (d)		Članak 3. stavak 3. točka (d)
Članak 3. stavak 2. točka (e)		Članak 3. stavak 3. točka (d)
Članak 3. stavak 3.		—
	Članak 3. stavak 1. prva alineja	Članak 3. stavak 3. točka (d)
	Članak 3. stavak 1. druga alineja	Članak 3. stavak 3. točka (l)
	Članak 3. stavak 1. treća alineja	Članak 3. stavak 3. točka (m)
	Članak 3. stavak 1. četvrta alineja	Članak 3. stavak 3. točke (e) i (f)
	Članak 3. stavak 1. peta alineja	Članak 6. stavak 3. i članak 16. točka (k) u vezi s člankom 2. točkom 13.
	Članak 3. stavak 2. prva alineja	Članak 3. stavak 3. točka (j)
	Članak 3. stavak 2. druga alineja	Članak 3. stavak 3. točka (f) (za iznajmljivanje stambenih prostora za trajno stanovanje), točka (g) (za putne paket aranžmane), točka (h) (za sustave korištenja na temelju vremenskog zakupa), točka (k) (za prijevoz putnika s određenim izuzecima i članak 16. točka (l) (izuzeće od prava odustajanja)
Članak 4. prva rečenica		Članak 6. stavak 1., točke (b), (c) i (h), i članak 7. stavci 1. i 2.
Članak 4. druga rečenica		Članak 6. stavak 1. točka (a) i članak 7. stavak 1.
Članak 4. treća rečenica		Članak 6. stavak 1.
Članak 4. četvrta rečenica		Članak 10.
	Članak 4. stavak 1. točka (a)	Članak 6. stavak 1. točke (b) i (c)
	Članak 4. stavak 1. točka (b)	Članak 6. stavak 1. točka (a)

Direktiva 85/577/EEZ	Direktiva 97/7/EZ	Ova Direktiva
	Članak 4. stavak 1. točka (c)	Članak 6. stavak 1. točka (e)
	Članak 4. stavak 1. točka (d)	Članak 6. stavak 1. točka (e)
	Članak 4. stavak 1. točka (e)	Članak 6. stavak 1. točka (g)
	Članak 4. stavak 1. točka (f)	Članak 6. stavak 1. točka (h)
	Članak 4. stavak 1. točka (g)	Članak 6. stavak 1. točka (f)
	Članak 4. stavak 1. točka (h)	—
	Članak 4. stavak 1. točka (i)	Članak 6. stavak 1. točke (o) i (p)
	Članak 4. stavak 2.	Članak 6. stavak 1. u vezi s člankom 8. stavcima 1., 2. i 4.
	Članak 4. stavak 3.	Članak 8. stavak 5.
	Članak 5. stavak 1.	Članak 8. stavak 7.
	Članak 5. stavak 2.	Članak 3. stavak 3. točka (m)
	Članak 6. stavak 1.	Članak 9. stavci 1. i 2., članak 10., članak 13. stavak 2., članak 14.
	Članak 6. stavak 2.	Članak 13. i članak 14. stavak 1. drugi i treći podstavak
	Članak 6. stavak 3. prva alineja	Članak 16. točka (a)
	Članak 6. stavak 3. druga alineja	Članak 16. točka (b)
	Članak 6. stavak 3. treća alineja	Članak 16. točke (c) i (d)
	Članak 6. stavak 3. četvrta alineja	Članak 16. točka (i)
	Članak 6. stavak 3. peta alineja	Članak 16. točka (j)
	Članak 6. stavak 3. šesta alineja	Članak 3. stavak 3. točka (c)
	Članak 6. stavak 4.	Članak 15.
	Članak 7. stavak 1.	Članak 18. stavak 1. (za kupoprodajne ugovore)
	Članak 7. stavak 2.	Članak 18. stavci 2., 3. i 4.
	Članak 7. stavak 3.	—
	Članak 8.	—
	Članak 9.	Članak 27.
	Članak 10.	— (ali vidjeti članak 13. Direktive 2002/58/EZ)
	Članak 11. stavak 1.	Članak 23. stavak 1.
	Članak 11. stavak 2.	Članak 23. stavak 2.
	Članak 11. stavak 3. točka (a)	Članak 6. stavak 9. za teret dokaza o predugovornim informacijama; za ostalo: —
	Članak 11. stavak 3. točka (b)	Članak 24. stavak 1.
	Članak 11. stavak 4.	—
	Članak 12. stavak 1.	Članak 25.
	Članak 12. stavak 2.	—
	Članak 13.	Članak 3. stavak 2.
	Članak 14.	Članak 4.

Direktiva 85/577/EEZ	Direktiva 97/7/EZ	Ova Direktiva
	Članak 15. stavak 1.	Članak 28. stavak 1.
	Članak 15. stavak 2.	Članak 28. stavak 1.
	Članak 15. stavak 3.	Članak 28. stavak 1.
	Članak 15. stavak 4.	Članak 30.
	Članak 16.	Članak 26.
	Članak 17.	—
	Članak 18.	Članak 34.
	Članak 19.	Članak 35.
Članak 5. stavak 1.		Članci 9. i 11.
Članak 5. stavak 2.		Članak 12.
Članak 6.		Članak 25.
Članak 7.		Članci 13., 14. i 15.
Članak 8.		Članak 4.

Prilog Uredbi (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za provedbu zakona o zaštiti potrošača (Uredba o suradnji u zaštiti potrošača) ⁽¹⁾	Tumači se kao uputa na
Stavci 2. i 11.	ovu Direktivu

⁽¹⁾ SL L 364, 9.12.2004., str. 1.

32011D0850

L 335/86

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

17.12.2011.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE

od 12. prosinca 2011.

o utvrđivanju pravila za direktive 2004/107/EZ i 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uzajamne razmjene informacija i izvješćivanja o kvaliteti zraka

(priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 9068)

(2011/850/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2004/107/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o arsenu, kadmiju, živi, niklu i policikličnim aromatskim ugljikovodicima u zraku ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 4.,

uzimajući u obzir Direktivu 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu ⁽²⁾, a posebno njezin članak 28. stavak 2.,

budući da:

- (1) Direktivom 2004/107/EZ određene su ciljne vrijednosti koje treba postići do određenog datuma, utvrđene su zajedničke metode i mjerila za procjenu navedenih onečišćujućih tvari, određene su informacije koje se moraju slati Komisiji i osigurava se javna dostupnost primjerenih informacija o koncentracijama tih onečišćujućih tvari. Direktivom se propisuje usvajanje detaljnih postupaka za prosljeđivanje informacija o kvaliteti zraka.
- (2) Direktivom 2008/50/EZ uspostavljen je okvir za procjenu i upravljanje kvalitetom zraka. U skladu s njom za izvješćivanje i uzajamnu razmjenu informacija o kvaliteti zraka trebaju se utvrditi informacije o kvaliteti zraka i rokovi unutar kojih države članice moraju staviti na raspolaganje te informacije. Direktivom je također propisano da se trebaju utvrditi metode za racionalizaciju izvješćivanja i razmjene informacija.
- (3) Odluka Vijeća 97/101/EZ od 27. siječnja 1997. o uspostavljanju uzajamne razmjene informacija i podataka iz mreža i pojedinačnih postaja za mjerenje onečišćenja zraka unutar država članica navodi informacije o kvaliteti zraka koje države članice moraju osigurati za potrebe uzajamne razmjene.
- (4) Direktivom 2008/50/EZ propisano je da se Odluku 97/101/EZ stavlja izvan snage s učinkom od kraja druge kalendarske godine nakon stupanja na snagu

provedbenih mjera o dostavljanju informacija i izvješćivanju. Stoga se odredbe Odluke 97/101/EZ trebaju odražavati u ovoj Odluci.

- (5) Područje primjene ove Odluke obuhvaća godišnje izvješćivanje o procjeni kvalitete zraka i dostavljanje informacija o planovima i programima u pogledu graničnih vrijednosti za određene onečišćujuće tvari u okolnom zraku koje trenutačno uređuje Odluka Komisije 2004/224/EZ od 20. veljače 2004. o utvrđivanju postupaka za podnošenje informacija o planovima ili programima koji se zahtijevaju na temelju Direktive Vijeća 96/62/EZ u vezi s graničnim vrijednostima određenih onečišćujućih tvari u okolnom zraku ⁽³⁾ i Odluke Komisije 2004/461/EZ od 29. travnja 2004. o utvrđivanju upitnika za podnošenje godišnjeg izvješća o procjeni kvalitete zraka u skladu s direktivama Vijeća 96/62/EZ i 1999/30/EZ, i direktivama 2000/69/EZ i 2002/3/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾. Sukladno tome, radi jasnoće i dosljednosti zakonodavstva Europske unije te se Odluke trebaju staviti izvan snage.
- (6) Komisija uz pomoć Europske agencije za okoliš treba uspostaviti internetsko sučelje zvano portal za kvalitetu zraka, na kojem države članice trebaju učiniti dostupnim informacije o kvaliteti zraka i gdje javnost ima pristup informacijama o okolišu koje objavljuju države članice.
- (7) Da bi se racionalizirala količina informacija koje objavljuju države članice, što je više moguće povećala korist od tih informacija te smanjilo administrativno opterećenje, od država članica mora se zahtijevati da informacije budu dostupne u standardiziranom strojno čitljivom obliku. Komisija uz pomoć Europske agencije za okoliš treba pripremiti takav standardizirani strojno čitljiv formular u skladu sa zahtjevima Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju Infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) ⁽⁵⁾. Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnih aktivnosti izvrši odgovarajuće konzultacije, uključujući konzultacije na stručnoj razini.

⁽¹⁾ SL L 23, 26.1.2005., str. 3.⁽²⁾ SL L 152, 11.6.2008., str. 1.⁽³⁾ SL L 68, 6.3.2004., str. 27.⁽⁴⁾ SL L 156, 30.4.2004., str. 78.⁽⁵⁾ SL L 108, 25.4.2007., str. 1.

- (8) Da bi se smanjilo administrativno opterećenje i prostor za pogreške, države članice za objavu podataka trebale bi koristiti elektronički alat dostupan putem interneta na portalu za kvalitetu zraka. Taj se alat treba koristiti za provjeru dosljednosti informacija i kvalitete podataka te za udruživanje primarnih podataka. Ako u skladu s ovom Odlukom informacije trebaju biti dostupne u združenom obliku, to udruživanje se treba izvesti pomoću alata. Državama članicama treba omogućiti da alat koriste neovisno o dostavljanju informacija o kvaliteti zraka Komisiji u svrhu ispunjavanja obveze o izvješćivanju ili razmjene podataka o kvaliteti zraka.
- (9) Europska agencija za okoliš treba prema potrebi pomagati Komisiji pri upravljanju portalom za kvalitetu zraka i razvoju alata za dosljednost informacija, kvalitetu podataka i agregiranje primarnih podataka. Europska agencija za okoliš posebno treba pomagati Komisiji pri praćenju baze podataka te pri analizi glede ispunjavanja obveza država članica u skladu s Direktivama 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.
- (10) Države članice i Komisija moraju prikupljati, razmjenjivati i procjenjivati najnovije informacije o kvaliteti zraka da bi bolje razumjele učinke onečišćenja zraka i razvile odgovarajuće politike. Da bi se olakšala obrada i usporedba najnovijih informacija o kvaliteti zraka, najnovije informacije trebaju se staviti na raspolaganje Komisiji u istom standardiziranom obliku kao i potvrđeni podaci, u razumnom roku nakon što su stavljene na raspolaganje javnosti.
- (11) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora za kvalitetu zraka,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Odlukom utvrđuju se pravila za provedbu Direktiva 2004/107/EZ i 2008/50/EZ u pogledu:

- (a) obveza država članica da izvješćuju o procjeni i upravljanju kvalitetom zraka;
- (b) uzajamne razmjene informacija između država članica o mrežama i postajama te mjerenjima kvalitete zraka na onim postajama koje države članice između postojećih postaja odaberu u svrhu uzajamne razmjene informacija.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Odluke i pored definicija utvrđenih člankom 2. Direktive 2004/107/EZ, člankom 3. Direktive 2007/2/EZ te člankom 2. i Prilogom VII. Direktivi 2008/50/EZ, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „postaja” je lokacija gdje se provodi mjerenje ili uzimaju uzorci na jednom ili više mjesta uzorkovanja na istom području površine približno 100 m²;
- (2) „mreža” je organizacijska struktura koja procjenjuje kvalitetu zraka na temelju mjerenja na jednoj ili više postaja;
- (3) „konfiguracija mjerenja” su tehničke mogućnosti koje se koriste za mjerenje jedne onečišćujuće tvari ili jedne od njezinih sastavnica na pojedinoj postaji;
- (4) „podaci dobiveni mjerenjem” su informacije o koncentraciji ili razini taloga pojedine onečišćujuće tvari koje su dobivene mjerenjem;
- (5) „podaci dobiveni modeliranjem” su informacije o koncentraciji ili razini taloga pojedine onečišćujuće tvari koje su dobivene brojčanom simulacijom fizičke stvarnosti;
- (6) „podaci dobiveni objektivnom procjenom” su informacije o koncentraciji ili razini taloga pojedine onečišćujuće tvari koje su dobivene stručnom analizom i mogu uključivati uporabu statističkih alata;
- (7) „primarni podaci” su informacije o koncentraciji ili razini taloga pojedine onečišćujuće tvari u najvećoj vremenskoj razlučivosti koja se uzima u obzir u ovoj Odluci;
- (8) „primarni najnoviji podaci o procjeni” su primarni podaci prikupljeni učestalošću koja je primjerena metodi procjene pojedine onečišćujuće tvari i stavljeni na raspolaganje javnosti bez odgođene;
- (9) „portal za kvalitetu zraka” je internetska stranica kojom upravlja Komisija uz pomoć Europske agencije za okoliš, a putem koje se objavljuju informacije vezane za provedbu ove Odluke, uključujući bazu podataka;
- (10) „baza podataka” je informacijski sustav povezan s portalom za kvalitetu zraka, kojim upravlja Komisija uz pomoć Europske agencije za okoliš, a koji sadrži informacije o kvaliteti zraka i podatke koji su objavljeni u okviru nacionalnog izvješćivanja i razmjene podataka pod nadzorom država članica;
- (11) „vrsta podataka” je deskriptor pomoću kojeg se slični podaci koji se koriste za različite namjene razvrstavaju u skladu s dijelom A Priloga II. ovoj Odluci;

(12) „okolišni cilj” je cilj kvalitete okolnog zraka koji se treba postići unutar određenog razdoblja ili, ako je moguće, kroz određeno razdoblje ili dugoročno u skladu s Direktivama 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.

POGLAVLJE II.

ZAJEDNIČKE ODREDBE O POSTUPKU STAVLJANJA INFORMACIJA NA RASPOLAGANJE I KONTROLI KVALITETE

Članak 3.

Portal za kvalitetu zraka i baza podataka

1. Komisija uz pomoć Europske agencije za okoliš uspostavlja bazu podataka i omogućava pristup bazi preko portala za kvalitetu zraka (dalje u tekstu: portal).

2. Države članice stavljaju bazu podataka na raspolaganje informacije koje se koriste za izvješćivanje i uzajamnu razmjenu informacija u skladu s člankom 5.

3. Europska agencija za okoliš upravlja bazom podataka.

4. Javnost ima pristup bazi podataka bez naknade.

5. Svaka država članica imenuje odgovornu osobu ili osobe koje u njezino ime u bazu podataka dostavljaju sve informacije koje se izvješćuju ili koje se razmjenjuju. Samo imenovane osobe smiju stavljati na raspolaganje informacije koje se izvješćuju ili razmjenjuju.

6. Svaka država članica priopćava Komisiji ime osobe ili osoba iz stavka 5.

Članak 4.

Kodiranje informacija

Komisija uz pomoć Europske agencije za okoliš na portalu stavlja državama članicama na raspolaganje standardizirane strojno čitljive upute o tome kako kodirati informacije koje se zahtijevaju u skladu s ovom Odlukom.

Članak 5.

Postupak za stavljanje informacija na raspolaganje

1. Države članice stavljaju bazu podataka na raspolaganje informacije koje se zahtijevaju ovom Odlukom u skladu sa zahtjevima iz dijela A Priloga I. Te se informacije automatski obrađuju elektroničkim alatom.

2. Alat iz stavka 1. koristi se u sljedeće svrhe:

(a) provjera koherentnosti informacija koje će se staviti na raspolaganje;

(b) provjera primarnih podataka u pogledu pojedinih ciljeva kvalitete podataka iz Priloga IV. Direktivi 2004/107/EZ i Priloga I. Direktivi 2008/50/EZ;

(c) agregiranje primarnih podataka u skladu s pravilima iz Priloga I. ovoj Odluci i Priloga VII. i XI. Direktivi 2008/50/EZ.

3. Ako se u skladu s člancima 6. do 14. na raspolaganje trebaju staviti agregirani podaci, takvi se podaci proizvode pomoću alata iz stavka 1. ovog članka.

4. Komisija potvrđuje primitak informacija.

5. Ako država članica želi obnoviti informacije, prilikom stavljanja na raspolaganje najnovijih informacija treba opisati razlike između najnovijih i prethodnih informacija te razloge za obnavljanje.

Komisija potvrđuje primitak najnovijih informacija. Nakon te potvrde, najnovije se informacije smatraju službenim informacijama.

POGLAVLJE III.

STAVLJANJE NA RASPOLAGANJE INFORMACIJA DRŽAVA ČLANICA O KVALITETI OKOLNOG ZRAKA

Članak 6.

Zone i aglomeracije

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela B Priloga II. ovoj Odluci o granicama i vrstama zona i aglomeracija koje su uspostavljene u skladu s člankom 3. Direktive 2004/107/EZ i člankom 4. Direktive 2008/50/EZ i u kojima će se u narednoj kalendarskoj godini vršiti procjena i upravljanje kvalitetom zraka.

Kad se na zone i aglomeracije primjenjuje iznimka ili odgoda u skladu s člankom 22. Direktive 2008/50/EZ, to se navodi u informacijama koje se stavljaju na raspolaganje.

2. Države članice stavljaju na raspolaganje Komisiji informacije iz stavka 1. najkasnije 31. prosinca svake kalendarske godine. Države članice mogu navesti da nije bilo promjena u odnosu na informacije koje su prethodno stavljene na raspolaganje.

3. Ako se mijenjaju granice i vrste zona i aglomeracija, države članice moraju o tome obavijestiti Komisiju najkasnije 9 mjeseci nakon kraja kalendarske godine u kojoj su izvršene izmjene.

Članak 7.

Sustav procjenjivanja

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela C Priloga II. ovoj Odluci o sustavu procjenjivanja koji će se primjenjivati u narednoj kalendarskoj godini za svaku onečišćujuću tvar unutar pojedinih zona i aglomeracija u skladu s člankom 4. Direktive 2004/107/EZ i člancima 5. i 9. Direktive 2008/50/EZ.

2. Države članice stavljaju na raspolaganje Komisiji informacije iz stavka 1. najkasnije 31. prosinca svake kalendarske godine. Države članice mogu navesti da nije bilo promjena u odnosu na informacije koje su prethodno stavljene na raspolaganje.

Članak 8.

Metode dokazivanja i oduzimanja prekoračenja koja se mogu pripisati prirodnim izvorima ili zimskom posipanju pijeskom ili solju

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela D Priloga II. ovoj Odluci o metodama dokazivanja i oduzimanja prekoračenja koja se mogu pripisati prirodnim izvorima ili zimskom posipanju pijeskom ili solju koje se primjenjuju unutar pojedinih zona i aglomeracija u skladu s člancima 20. i 21. Direktive 2008/50/EZ.

2. Države članice stavljaju na raspolaganje Komisiji informacije iz stavka 1. za cijelu kalendarsku godinu najkasnije 9 mjeseci od kraja svake kalendarske godine.

Članak 9.

Metode procjenjivanja

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela D Priloga II. ovoj Odluci o kvaliteti i sljedivosti primijenjenih metoda procjenjivanja.

2. Države članice stavljaju na raspolaganje Komisiji informacije iz stavka 1. za cijelu kalendarsku godinu najkasnije 9 mjeseci od kraja svake kalendarske godine.

3. Za pojedine zone ili aglomeracije gdje je obvezno mjerenje na stalnim mjernim mjestima u skladu s člankom 4. Direktive 2004/107/EZ i člancima 6. i 9. te člankom 10. stavkom 6. Direktive 2008/50/EZ, informacije moraju uključivati najmanje sljedeće:

- (a) konfiguraciju mjerenja;
- (b) dokaz istovrijednosti ako se koristi metoda drukčija od referentne metode;
- (c) mjesto uzimanja uzoraka, njegov opis i klasifikaciju;
- (d) dokumentaciju o kvaliteti podataka.

4. Za pojedine zone ili aglomeracije gdje se primjenjuje indikativno mjerenje u skladu s člankom 4. Direktive 2004/107/EZ, člancima 6. i 9. te člankom 10. stavkom 6. Direktive 2008/50/EZ, informacije moraju uključivati najmanje sljedeće:

- (a) primijenjenu metodu mjerenja;
- (b) mjesta uzorkovanja i područje pokrivenosti;
- (c) metodu provjere;
- (d) dokumentaciju o kvaliteti podataka.

5. Za pojedine zone ili aglomeracije gdje se primjenjuju tehnike modeliranja u skladu s člankom 4. Direktive 2004/107/EZ i člancima 6. i 9. Direktive 2008/50/EZ, informacije moraju uključivati najmanje sljedeće:

- (a) opis sustava modeliranja i njegovih ulaznih podataka;
- (b) potvrdu modela mjerenjima;
- (c) područje pokrivenosti;
- (d) dokumentaciju o kvaliteti podataka.

6. Za pojedine zone ili aglomeracije gdje se primjenjuje objektivna procjena u skladu s člankom 4. Direktive 2004/107/EZ i člancima 6. i 9. Direktive 2008/50/EZ, informacije moraju uključivati najmanje sljedeće:

- (a) opis metode procjene;
- (b) dokumentaciju o kvaliteti podataka.

7. Države članice također stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela D Priloga II. o kvaliteti i sljedivosti primijenjenih metoda procjene, za mreže i postaje koje države članice odaberu u svrhu uzajamne razmjene informacija u skladu s člankom 1. točkom (b) za onečišćujuće tvari iz dijela B Priloga I. te, ako su dostupne, za dodatne onečišćujuće tvari iz dijela C Priloga I. i za dodatne onečišćujuće tvari koje su u tu svrhu navedene na portalu. Na razmijenjene informacije primjenjuju se stavci 1. do 6. ovog članka.

Članak 10.

Primarni potvrđeni podaci o procjeni i primarni najnoviji podaci o procjeni

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela E Priloga II. ovoj Odluci o primarnim potvrđenim podacima o procjeni za sva mjesta uzorkovanja gdje se prikupljaju podaci dobiveni mjerenjem u svrhu procjene koju države članice navode u skladu s člankom 9. za onečišćujuće tvari iz dijelova B i C Priloga I.

Ako se u pojedinoj zoni ili aglomeraciji primjenjuju tehnike modeliranja, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela E Priloga II. u najvećoj dostupnoj vremenskoj razlučivosti.

2. Primarni potvrđeni podaci o procjeni stavljaju se na raspolaganje Komisiji za cijelu kalendarsku godinu kao potpun vremenski niz najkasnije 9 mjeseci nakon kraja svake kalendarske godine.

3. Kada primjenjuju mogućnost iz članka 20. stavka 2. i članka 21. stavka 3. Direktive 2008/50/EZ, države članice stavljaju na raspolaganje informacije o kvantifikaciji doprinosa iz prirodnih izvora u skladu s člankom 20. stavkom 1. Direktive 2008/50/EZ ili doprinosa zimskog posipanja cesta pijeskom ili solju u skladu s člankom 20. stavcima 1. i 2. Direktive 2008/50/EZ.

Te informacije uključuju:

- (a) prostorni doseg oduzimanja;
- (b) količinu primarnih potvrđenih podataka o procjeni koji su stavljeni na raspolaganje u skladu sa stavkom 1. ovog članka, a koji se mogu pripisati prirodnim izvorima ili zimskom posipanju pijeskom ili solju;
- (c) rezultate primjene metoda o kojima se izvješćuje u skladu s člankom 8.

4. Države članice također stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela E Priloga II. o primarnim najnovijim podacima o procjeni za mreže i postaje koje države članice odaberu u izričitu svrhu stavljanja na raspolaganje najnovijih informacija između mreža i postaja koje države članice odaberu u svrhu uzajamne razmjene informacija u skladu s člankom 1. točkom (b) za onečišćujuće tvari iz dijela B Priloga I. te, ako su dostupne, za dodatne onečišćujuće tvari iz dijela C Priloga I. i za dodatne onečišćujuće tvari koje su u tu svrhu navedene na portalu.

5. Države članice također stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela E Priloga II. o primarnim najnovijim podacima o procjeni za mreže i postaje koje države članice odaberu u svrhu uzajamne razmjene informacija u skladu s člankom 1. točkom (b) za onečišćujuće tvari iz dijela B Priloga I. te, ako su dostupne, za dodatne onečišćujuće tvari iz dijela C Priloga I. i za dodatne onečišćujuće tvari koje su u tu svrhu navedene na portalu. Na razmijenjene informacije primjenjuju se stavci 2. i 3. ovog članka.

6. Primarni najnoviji podaci o procjeni u skladu sa stavkom 4. stavljaju se na raspolaganje Komisiji na privremenoj osnovi, učestalosti koja je primjerena metodi procjene pojedine onečišćujuće tvari, u razumnom roku nakon što su ti podaci stavljeni na raspolaganje javnosti u skladu s člankom 26. Direktive 2008/50/EZ, za onečišćujuće tvari koje su u tu svrhu navedene u dijelu B Priloga I. ovoj Odluci.

Te informacije uključuju:

- (a) procijenjene razine koncentracije;
- (b) naznaku statusa kontrole kvalitete.

7. Primarni najnoviji podaci o procjeni koji se stavljaju na raspolaganje u skladu sa stavkom 4. moraju biti usklađeni s informacijama koje se stavljaju na raspolaganje u skladu s člancima 6., 7. i 9.

8. Države članice mogu nakon daljnje kontrole kvalitete obnoviti primarne najnovije podatke o procjeni koje su stavile na raspolaganje u skladu sa stavkom 4. Obnovljene informacije zamjenjuju prethodne informacije i njihov status treba biti jasno naznačen.

Članak 11.

Agregirani potvrđeni podaci o procjeni

1. Alatom iz članka 5. stavka 1. proizvode se informacije iz dijela F Priloga II. o agregiranim potvrđenim podacima o procjeni, na temelju informacija koje države članice stavljaju na raspolaganje o primarnim potvrđenim podacima o procjeni u skladu s člankom 10.

2. Za onečišćujuće tvari za koje postoji obveza praćenja, informacije koje se proizvode pomoću alata sastoje se od udruženih izmjerenih razina koncentracije za sva mjesta uzorkovanja o kojima države članice stavljaju informacije na raspolaganje u skladu s člankom 9. stavkom 3. točkom (c).

3. Za onečišćujuće tvari za koje su utvrđeni okolišni ciljevi, informacije koje se proizvode pomoću alata sastoje se od razina koncentracije izraženih u mjernim jedinicama koje su povezane s utvrđenim okolišnim ciljem iz dijela B Priloga I. te uključuju:

- (a) godišnji prosjek, ako je utvrđen cilj ili granična vrijednost godišnjeg prosjeka;
- (b) ukupan broj sati prekoračenja, ako je utvrđena granična vrijednost po satu;
- (c) ukupan broj dana prekoračenja, ako je utvrđena granična vrijednost po danu ili postotak 90,4 za frakciju PM₁₀ u posebnom slučaju kada se umjesto kontinuiranih mjerenja primjenjuju nasumična mjerenja;
- (d) ukupan broj dana prekoračenja, ako je utvrđena maksimalna dnevna osmosatna srednja ciljna ili granična vrijednost;
- (e) vrijednost AOT40 kako je utvrđena u dijelu A Priloga VII. Direktivi 2008/50/EZ, kod ciljne vrijednosti ozona za zaštitu vegetacije;
- (f) pokazatelj prosječne izloženosti, kod ciljanog smanjenja izloženosti i zahtijevane razine izloženosti frakciji PM_{2,5}.

Članak 12.

Postizanje okolišnih ciljeva

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela G Priloga II. ovoj Odluci o postizanju okolišnih ciljeva koji su utvrđeni Direktivama 2004/107/EZ i 2008/50/EZ.

2. Informacije iz stavka 1. stavljaju se na raspolaganje Komisiji za cijelu kalendarsku godinu najkasnije 9 mjeseci nakon kraja svake kalendarske godine.

Te informacije uključuju sljedeće:

- (a) izjavu o postizanju svih okolišnih ciljeva u svakoj pojedinoj zoni ili aglomeraciji, uključujući informacije o eventualnim prekoračenjima važećih granica tolerancije;

(b) izjavu da se prekoračenje u zoni može pripisati prirodnim izvorima, gdje je to prikladno;

(c) izjavu da je prekoračenje cilja kvalitete zraka u pogledu PM_{10} u zoni ili aglomeraciji posljedica resuspendiranja lebdećih čestica nakon zimskog posipanja cesta pijeskom ili solju, gdje je to prikladno;

(d) informacije o postizanju zahtijevane razine izloženosti frakciji $PM_{2,5}$.

3. Ako je došlo do prekoračenja, informacije koje se stavljaju na raspolaganje moraju uključivati i informacije o području na kojem je došlo do prekoračenja i broju izloženih ljudi.

4. Informacije koje se stavljaju na raspolaganje moraju biti usklađene s granicama zona koje se stavljaju na raspolaganje u skladu s člankom 6. za istu kalendarsku godinu i s udruženim potvrđenim podacima o procjeni koji se stavljaju na raspolaganje u skladu s člankom 11.

Članak 13.

Planovi kvalitete zraka

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijelova H, I, J i K Priloga II. ovoj Odluci o planovima kvalitete zraka u skladu s člankom 23. Direktive 2008/50/EZ, koje uključuju:

(a) obvezne dijelove plana za poboljšanje kvalitete zraka koji su u skladu s člankom 23. Direktive 2008/50/EZ navedeni u dijelu A Priloga XV. Direktivi 2008/50/EZ;

(b) poveznice na mjesta gdje javnost može pristupiti redovno obnavljanim informacijama o provođenju planova za poboljšanje kvalitete zraka.

2. Informacije se stavljaju na raspolaganje Komisiji bez odgode, a najkasnije 2 godine nakon kraja kalendarske godine u kojoj je uočeno prvo prekoračenje.

Članak 14.

Mjere za postizanje ciljnih vrijednosti iz Direktive 2004/107/EZ

1. U skladu s postupkom iz članka 5. ove Odluke, države članice stavljaju na raspolaganje informacije iz dijela K Priloga II. ovoj Odluci o mjerama koje se poduzimaju u svrhu postizanja ciljnih vrijednosti koje se zahtijevaju u skladu s člankom 5. stavkom 2. Direktive 2004/107/EZ.

2. Informacije se stavljaju na raspolaganje Komisiji najkasnije 2 godine od kraja kalendarske godine u kojoj je uočeno prekoračenje zbog kojeg su mjere poduzete.

POGLAVLJE IV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Stavljanje izvan snage

Odluke 2004/224/EZ i 2004/461/EZ stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2014.

Članak 16.

Primjenjivost

1. Ova se Odluka primjenjuje od 1. siječnja 2014.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, države članice stavljaju na raspolaganje informacije koje se zahtijevaju u skladu s člancima 6. i 7. prvi put najkasnije do 31. prosinca 2013.

Članak 17.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. prosinca 2011.

Za Komisiju
Janez POTOČNIK
Član Komisije

PRILOG I.

(A) Zahtjevi u pogledu podataka

(1) Izvješćivanje o vremenu

Svi vremenski podaci stavljaju se na raspolaganje u skladu s ISO standardom 8601:2004(E) koristeći prošireni oblik (GGGG-MM-DDVhh:mm:ss ± hh:mm) koji uključuje informacije o odstupanju od UTC-a.

Vremenski se pečat odnosi na kraj razdoblja mjerenja.

(2) Broj znamenki i zaokruživanje

Podaci trebaju biti stavljani na raspolaganje s jednakim brojem znamenaka kako se koriste u mreži za praćenje.

Zaokruživanje treba biti posljednji korak izračuna, tj. neposredno prije usporedbe rezultata s okolišnim ciljem, te se treba izvesti samo jednom. Prema standardnim postavkama, sustav će prema potrebi izvesti zaokruživanje podataka koji su stavljani na raspolaganje slijedeći komercijalna pravila zaokruživanja.

(3) Istovrijednost

Kada se na pojedinoj lokaciji koristi više metoda procjene, podaci se trebaju dostaviti korištenjem metode procjene koja na toj pojedinoj lokaciji pokazuje najniži stupanj nesigurnosti.

(4) Standardizacija

Na uzajamnu razmjenu informacija primjenjuju se odredbe iz dijela IV. Priloga IV. Direktivi 2004/107/EZ i dijela C Priloga VI. Direktivi 2008/50/EZ.

(5) Odredbe za $PM_{2,5}$

Granične vrijednosti uvećane za granicu tolerancije

Za frakciju lebdećih čestica $PM_{2,5}$ primjenjuju se sljedeće sume graničnih vrijednosti (LV) i granica tolerancije (MOT) po godinama kako slijedi:

Godina	LV + MOT
2008.	30
2009.	29
2010.	29
2011.	28
2012.	27
2013.	26
2014.	26
2015.	25

Izračun pokazatelja prosječne izloženosti (AEI) u skladu s dijelom A Priloga XIV. Direktivi 2008/50/EZ

Izračun se vrši za svaku pojedinu godinu, računajući srednje vrijednosti $PM_{2,5}$ za svako odabrano mjesto uzorkovanja. Odabir mjesta uzorkovanja mora biti razvidan iz odgovarajućih informacija koje se stavljaju na raspolaganje.

Važeće godišnje srednje vrijednosti, koje su usklađene s ciljevima kvalitete podataka, usrednjuju se kroz sve utvrđene AEI lokacije u državi članici, čime se dobiva godišnji prosjek.

Postupak se ponavlja za svaku od 3 godine, a tri se godišnja prosjeka zatim usrednjuju da bi se dobio pokazatelj prosječne izloženosti AEI.

AEI se svake godine stavlja na raspolaganje kao trogodišnji pomični prosjek. Ako je potrebno obnoviti neke od podataka koji bi izravno ili neizravno (kroz odabir mjesta uzorkovanja) mogli utjecati na AEI, sve zahvaćene informacije moraju se u potpunosti obnoviti.

(B) Okolišni ciljevi i mjerne jedinice za izvješćivanje

Formula	Cilj zaštite	Vrsta okolišnog cilja (kod ⁽¹⁾)	Vrijeme usrednjavanja za procjenu	Mjerna jedinica za izvješćivanje o okolišnom cilju	Brojčane vrijednosti okolišnog cilja (dopušten broj prekoračenja)
Onečišćujuće tvari za koje se izvješćuju najnoviji i potvrđeni podaci					
NO ₂	Zdravlje	LV	1 sat	Sati prekoračenja u kalendarskoj godini	200 µg/m ³ (18)
		LVMT			
		LV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	40 µg/m ³
		LVMT			
		ALT	1 sat	Tri uzastopna sata prekoračenja (na mjestima koja su reprezentativna za kvalitetu zraka na najmanje 100 km ² ili u cijeloj zoni ili aglomeraciji, ovisno o tome koje je područje manje)	400 µg/m ³
NO _x	Vegetacija	CL	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	30 µg/m ³
PM ₁₀	Zdravlje	LV	1 dan	Dani prekoračenja u kalendarskoj godini	50 µg/m ³ (35) Postotak od 90,4
		LV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	40 µg/m ³
		WSS ⁽²⁾	1 dan	Oduzeti dani prekoračenja u kalendarskoj godini	n.p.
			1 kalendarska godina	Smanjenje godišnjeg prosjeka	n.p.
		NAT ⁽²⁾	1 dan	Oduzeti dani prekoračenja u kalendarskoj godini	n.p.
			1 kalendarska godina	Smanjenje godišnjeg prosjeka	n.p.
PM _{2,5}	Zdravlje	ECO	3 naredne kalendarske godine	Pokazatelj prosječne izloženosti (izračun prema Direktivi 2008/50/EZ)	20 µg/m ³
		ERT			U skladu s dijelom B Priloga XIV. Direktivi 2008/50/EZ
		TV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	25 µg/m ³
		LV			
		LVMT			
SO ₂	Zdravlje	LV	1 sat	Sati prekoračenja u kalendarskoj godini	350 µg/m ³ (24)
			1 dan	Dani prekoračenja u kalendarskoj godini	125 µg/m ³ (3)
		ALT	1 sat	Tri uzastopna sata prekoračenja (na mjestima koja su reprezentativna za kvalitetu zraka na najmanje 100 km ² ili u cijeloj zoni ili aglomeraciji, ovisno o tome koje je područje manje)	500 µg/m ³
		NAT ⁽²⁾	1 sat	Oduzeti sati prekoračenja u kalendarskoj godini	n.p.
			1 dan	Oduzeti dani prekoračenja u kalendarskoj godini	n.p.
	Vegetacija	CL	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	20 µg/m ³
			Zima	Prosječna vrijednost tijekom zimskih mjeseci, tj. od 1. listopada godine x-1 do 31. ožujka godine x	20 µg/m ³

Formula	Cilj zaštite	Vrsta okolišnog cilja (kod ⁽¹⁾)	Vrijeme usrednjavanja za procjenu	Mjerna jedinica za izvješćivanje o okolišnom cilju	Brojčane vrijednosti okolišnog cilja (dopušten broj prekoračenja)
O ₃	Zdravlje	TV	Maksimalna dnevna osmosatna srednja koncentracija	Dani u kojima je maksimalna dnevna osmosatna srednja koncentracija prekoračila ciljnu vrijednost, prosjek kroz 3 godine	120 µg/m ³ (25)
		LTO	Maksimalna dnevna osmosatna srednja koncentracija	Dani u kojima je najveća dnevna osmosatna srednja vrijednost prekoračila dugoročni cilj u 1 kalendarskoj godini	120 µg/m ³
		INT	1 sat	Sati prekoračenja u kalendarskoj godini	180 µg/m ³
		ALT	1 sat	Sati prekoračenja u kalendarskoj godini	240 µg/m ³
	Vegetacija	TV	1. svibnja do 31. srpnja	AOT40 (izračun prema Dir. 2008/50/EZ, Prilog VII.)	18 000 µg/m ³ h
		LTO	1. svibnja do 31. srpnja	AOT40 (izračun prema Dir. 2008/50/EZ, Prilog VII.)	6 000 µg/m ³ h
CO	Zdravlje	LV	Maksimalna dnevna osmosatna srednja koncentracija	Dani u kojima je maksimalna dnevna osmosatna srednja koncentracija prekoračila graničnu vrijednost	10 mg/m ³

Onečišćujuće tvari za koje se izvješćuju samo potvrđeni podaci

Benzen	Zdravlje	LV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	5 µg/m ³
Olovo	Zdravlje	LV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	0,5 µg/m ³
Kadmij	Zdravlje	TV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	5 ng/m ³
Arsen	Zdravlje	TV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	6 ng/m ³
Nikal	Zdravlje	TV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	10 ng/m ³
B(a)P	Zdravlje	TV	1 kalendarska godina	Godišnji prosjek	1 ng/m ³

(¹) LV: granična vrijednost, LVMT: granična vrijednost uvećana za granicu tolerancije, TV: ciljna vrijednost, LTO: dugoročni cilj, INT: prag obavješćivanja, ALT: prag upozorenja, CL: kritična razina, NAT: procjena prirodnog doprinosa, WSS: procjena zimskog posipanja pijeskom i solju, ERT: ciljano smanjenje izloženosti, ECO: zahtijevana razina izloženosti.

(²) Ne trebaju se dostavljati najnoviji podaci.

(C) Onečišćujuće tvari za koje postoji obveza praćenja

Popis u nastavku sadržava sve onečišćujuće tvari za koje postoji obveza praćenja u skladu s Direktivama 2004/107/EZ i 2008/50/EZ. Europska agencija za okoliš vodi popis daljnjih onečišćujućih tvari o kojima države članice moraju uzajamno razmjenjivati podatke ako su isti dostupni, a taj je popis dostupan na portalu.

Airbase kod	Formula onečišćujuće tvari	Naziv onečišćujuće tvari	Mjerna jedinica
Plinovite anorganske onečišćujuće tvari			
1	SO ₂	Sumporov dioksid	µg/m ³
8	NO ₂	Dušikov dioksid	µg/m ³
9	NO _x (¹)	Dušikovi oksidi	µg/m ³
7	O ₃	Ozon	µg/m ³
10	CO	Ugljikov monoksid	mg/m ³

Airbase kod	Formula onečišćujuće tvari	Naziv onečišćujuće tvari	Mjerna jedinica
Lebdeće čestice (PM)			
5	PM ₁₀	PM ₁₀	µg/m ³
6001	PM _{2,5}	PM _{2,5}	µg/m ³
Podjela PM_{2,5}			
1047	SO ₄ ²⁺ u PM _{2,5}	Sulfat u PM _{2,5}	µg/m ³
1046	NO ₃ ⁻ u PM _{2,5}	Nitrat u PM _{2,5}	µg/m ³
1045	NH ₄ ⁺ u PM _{2,5}	Amonijak u PM _{2,5}	µg/m ³
1771	elem. C u PM _{2,5}	Elementarni ugljik u PM _{2,5}	µg/m ³
1772	org. C u PM _{2,5}	Organski ugljik u PM _{2,5}	µg/m ³
1629	Ca ²⁺ u PM _{2,5}	Kalcij u PM _{2,5}	µg/m ³
1659	Mg ²⁺ u PM _{2,5}	Magnezij u PM _{2,5}	µg/m ³
1657	K ⁺ u PM _{2,5}	Kalij u PM _{2,5}	µg/m ³
1668	Na ⁺ u PM _{2,5}	Natrij u PM _{2,5}	µg/m ³
1631	Cl ⁻ u PM _{2,5}	Klor u PM _{2,5}	µg/m ³
Teški metali			
5012	Pb	Olovo u PM ₁₀	µg/m ³
5014	Cd	Kadmij u PM ₁₀	ng/m ³
5018	As	Arsen u PM ₁₀	ng/m ³
5015	Ni	Nikal u PM ₁₀	ng/m ³
Taloženje teških metala			
2012	Taloženje Pb	Ukupno/mokro taloženje Pb	µg/m ² .dan
2014	Taloženje Cd	Ukupno/mokro taloženje Cd	µg/m ² .dan
2018	Taloženje As	Ukupno/mokro taloženje As	µg/m ² .dan
2015	Taloženje Ni	Ukupno/mokro taloženje Ni	µg/m ² .dan
7013	Taloženje Hg	Ukupno/mokro taloženje Hg	µg/m ² .dan
Živa			
4013	Elementarni plinoviti Hg	Elementarna plinovita živa	ng/m ³
4813	Ukupni plinoviti Hg	Ukupna plinovita živa	ng/m ³
653	Reaktivni plinoviti Hg	Reaktivna plinovita živa	ng/m ³
5013	Čestični Hg	Čestična živa	ng/m ³
Policiklički aromatski ugljikovodici			
5029	B(a)P	Benzo(a)piren u PM ₁₀	ng/m ³
5610	Benzo(a)antracen	Benzo(a)antracen u PM ₁₀	ng/m ³
5617	Benzo(b)fluoranten	Benzo(b)fluoranten u PM ₁₀	ng/m ³
5759	Benzo(j)fluoranten	Benzo(j)fluoranten u PM ₁₀	ng/m ³

Airbase kod	Formula onečišćujuće tvari	Naziv onečišćujuće tvari	Mjerna jedinica
5626	Benzo(k)fluoranten	Benzo(k)fluoranten u PM ₁₀	ng/m ³
5655	Indeno(1,2,3,-cd)piren	Indeno(1,2,3,-cd)piren u PM ₁₀	ng/m ³
5763	Dibenzo(a,h)antracen	Dibenzo(a,h)antracen u PM ₁₀	ng/m ³

Taloženje policikličkih aromatskih ugljikovodika

7029	B(a)P	Taloženje benzo(a)pirena	µg/m ² .dan
611	Benzo(a)antracen	Taloženje benzo(a)antracena	µg/m ² .dan
618	Benzo(b)fluoranten	Taloženje benzo(b)fluorantena	µg/m ² .dan
760	Benzo(j)fluoranten	Taloženje benzo(j)fluorantena	µg/m ² .dan
627	Benzo(k)fluoranten	Taloženje benzo(k)fluorantena	µg/m ² .dan
656	Indeno(1,2,3,-cd)piren	Taloženje indeno(1,2,3,-cd)pirena	µg/m ² .dan
7419	Dibenzo(a,h)antracen	Taloženje dibenzo(a,h)antracena	µg/m ² .dan

Hlapivi organski spojevi

20	C ₆ H ₆	Benzen	µg/m ³
428	C ₂ H ₆	Etan	µg/m ³
430	C ₂ H ₄	Eten (etilen)	µg/m ³
432	HC≡CH	Etin (acetilen)	µg/m ³
503	H ₃ C-CH ₂ -CH ₃	Propan	µg/m ³
505	CH ₂ = CH-CH ₃	Propen	µg/m ³
394	H ₃ C-CH ₂ -CH ₂ -CH ₃	n-butan	µg/m ³
447	H ₃ C-CH(CH ₃) ₂	2-metilpropan (i-butan)	µg/m ³
6005	H ₂ C = CH-CH ₂ -CH ₃	1-buten	µg/m ³
6006	H ₃ C-CH = CH-CH ₃	trans-2-buten	µg/m ³
6007	H ₃ C-CH = CH-CH ₃	cis-2-buten	µg/m ³
24	CH ₂ = CH-CH = CH ₂	1,3-butadien	µg/m ³
486	H ₃ C-(CH ₂) ₃ -CH ₃	n-pentan	µg/m ³
316	H ₃ C-CH ₂ -CH(CH ₃) ₂	2-metilbutan (i-pentan)	µg/m ³
6008	H ₂ C = CH-CH ₂ -CH ₂ -CH ₃	1-penten	µg/m ³
6009	H ₃ C-HC = CH-CH ₂ -CH ₃	2-penten	µg/m ³
451	CH ₂ = CH-C(CH ₃) = CH ₂	2-metil-1,3-butadien (isopren)	µg/m ³
443	C ₆ H ₁₄	n-heksan	µg/m ³
316	(CH ₃) ₂ -CH-CH ₂ -CH ₂ -CH ₃	2-metilpentan (i-heksan)	µg/m ³

Airbase kod	Formula onečišćujuće tvari	Naziv onečišćujuće tvari	Mjerna jedinica
441	C_7H_{16}	n-heptan	$\mu g/m^3$
475	C_8H_{18}	n-oktan	$\mu g/m^3$
449	$(CH_3)_3-C-CH_2-CH-CH_3)_2$	2,2,4-trimetilpentan (i-oktan)	$\mu g/m^3$
21	$C_6H_5-C_2H_5$	Toluen	$\mu g/m^3$
431	m,p- $C_6H_4(CH_3)_2$	Etil benzen	$\mu g/m^3$
464	o- $C_6H_4-(CH_3)_2$	m,p-ksilen	$\mu g/m^3$
482	$C_6H_3-(CH_3)_3$	o-ksilen	$\mu g/m^3$
6011	$C_6H_3(CH_3)_3$	1,2,4-trimetilbenzen	$\mu g/m^3$
6012	$C_6H_3(CH_3)_3$	1,2,3-trimetilbenzen	$\mu g/m^3$
6013	$C_6H_3(CH_3)_3$	1,3,5-trimetilbenzen	$\mu g/m^3$
32	THC(NM)	Svi nemetanski ugljikovodici	$\mu g/m^3$
25	HCHO	Metanal (formaldehid)	$\mu g/m^3$

(¹) Mogu se dostaviti izmjerene vrijednosti NO_x ili zbroj vrijednosti NO i NO_2 na istom mjestu. Treba se dostaviti kao $\mu g\ NO_2/m^3$.

PRILOG II.

(A) **Zajedničke vrste podataka**

Kada se na raspolaganje stavlja određena vrsta podataka u skladu s dijelovima B do K ovog Priloga, treba uključiti sve informacije koje su navedene ispod odgovarajuće vrste podataka kako je utvrđeno u nastavku.

(1) *Vrsta podataka „Kontaktni podaci”*

1. Naziv odgovornog tijela ili institucije
2. Ime odgovorne osobe
3. Internetska adresa
4. Adresa
5. Broj telefona
6. E-mail

(2) *Vrsta podataka „Situacija prekoračenja”*

1. Identifikacijski broj situacije prekoračenja
2. Prekoračeni okolišni cilj
3. Područje situacije prekoračenja (vrsta podataka „Prostorni doseg”)
4. Klasifikacija područja
5. Upravne jedinice
6. Procjena površine područja gdje je razina prekoračila okolišni cilj
7. Procjena duljine ceste gdje je razina prekoračila okolišni cilj
8. Stanice za praćenje na području prekoračenja (poveznica na D)
9. Model prekoračenja (poveznica na D)
10. Procjena ukupnog broja stanovnika na području prekoračenja
11. Procjena područja ekosustava/vegetacije koje je izloženo razini većoj od okolišnog cilja
12. Referentna godina

(3) *Vrsta podataka „Okolišni cilj”*

1. Vrsta cilja
2. Razdoblje za izračun prosjeka procjene
3. Cilj zaštite

(4) *Vrsta podataka „Prostorni doseg”*

1. GIS podaci u obliku koordinata

(5) *Vrsta podataka „Prostorno opažanje”*

1. Podaci o prostornoj procjeni

(6) *Vrsta podataka „Objava”*

1. Objava
2. Naslov
3. Autor(i)
4. Datum objave
5. Izdavač
6. Internetska poveznica

(7) *Vrsta podataka „Dokumentacija o promjenama”*

1. Promjena
2. Opis promjene

(B) Podaci o zonama i aglomeracijama (članak 6.)

- (1) Pružatelj podataka (vrsta podataka „Kontaktni podaci”)
- (2) Dokumentacija o promjenama (vrsta podataka „Dokumentacija o promjenama”)
- (3) Kod zone
- (4) Naziv zone
- (5) Vrsta zone
- (6) Granice zone (vrsta podataka „Prostorni doseg”)
- (7) Povijest zone: datum početka i kraja primjene
- (8) Prethodne djelatnosti (poveznica na B)
- (9) Broj stanovnika
- (10) Referentna godina za broj stanovnika
- (11) Kod utvrđene onečišćujuće tvari
- (12) Cilj zaštite
- (13) Izuzeće ili odgoda u skladu s člankom 22. Direktive 2008/50/EZ

(C) Podaci o sustavu procjene (članak 7.)

- (1) Pružatelj podataka (vrsta podataka „Kontaktni podaci”)
- (2) Dokumentacija o promjenama (vrsta podataka „Dokumentacija o promjenama”)
- (3) Podaci o zoni (poveznica na B)
- (4) Onečišćujuća tvar
- (5) Okolišni cilj (vrsta podataka „Okolišni cilj”)
- (6) Postizanje praga procjene
- (7) Godina klasifikacije praga procjene
- (8) Dokumentacija o klasifikaciji (internetska poveznica)
- (9) Vrsta procjene
- (10) Vrsta procjene: Opis

- (11) Metapodaci o pojedinačnoj procjeni, uključujući ID kod postaje, informacije o lokaciji (poveznica na D)
- (12) Tijelo nadležno za procjenu kvaliteta zraka (vrsta podataka „Kontaktne podaci“)
- (13) Tijelo nadležno za odobrenje mjernih sustava (vrsta podataka „Kontaktne podaci“)
- (14) Tijelo nadležno za osiguranje točnosti mjerenja (vrsta podataka „Kontaktne podaci“)
- (15) Tijelo nadležno za analizu metoda procjene (vrsta podataka „Kontaktne podaci“)
- (16) Tijelo nadležno za koordinaciju nacionalnog osiguranja kvalitete (vrsta podataka „Kontaktne podaci“)
- (17) Tijelo nadležno za suradnju s drugim državama članicama i s Komisijom (vrsta podataka „Kontaktne podaci“)

(D) Informacije o metodama procjene (članci 8. i 9.)

i. *Općenito: informacije za sve metode procjene*

- (1) Pružatelj podataka (vrsta podataka „Kontaktne podaci“)
- (2) Dokumentacija o promjenama (vrsta podataka „Dokumentacija o promjenama“)
- (3) Vrsta procjene
- (4) Podaci o zoni (poveznica na B)
- (5) Onečišćujuća tvar

ii. *Informacije o mjerenjima na stalnim mjernim točkama*

- (1) ID kod konfiguracije mjerenja
- (2) Europski ID kod postaje
- (3) ID kod mreže
- (4) Nacionalni kod postaje
- (5) Naziv postaje za praćenje
- (6) Naziv općine
- (7) Datum početka i kraja mjerenja
- (8) Vrsta mjerenja
- (9) Metoda mjerenja/uzorkovanja/analize
- (10) Oprema za mjerenje/uzorkovanje (ako je dostupno)
- (11) Granica detekcije (ako je dostupno)
- (12) Dokaz istovrijednosti
- (13) Dokaz istovrijednosti: Dokumentacija (internetska poveznica)
- (14) Vrijeme uzorkovanja
- (15) Interval uzorkovanja
- (16) Prostorni doseg reprezentativnog područja (vrsta podataka „Prostorni doseg“) (ako je dostupno)
- (17) Ocjena reprezentativnosti (ako je dostupno)

- (18) Dokumentacija o reprezentativnosti (internetska poveznica) (ako je dostupno)
- (19) Lokacija mjesta uzorkovanja: visina ulaza zraka iznad tla
- (20) Lokacija mjesta uzorkovanja: horizontalna udaljenost ulaza zraka od sljedeće zgrade (za prometne postaje)
- (21) Lokacija mjesta uzorkovanja: udaljenost ulaza zraka od najbliže trake (za prometne postaje)
- (22) Klasifikacija postaje u odnosu na prevladavajuće izvore emisija od važnosti za konfiguraciju mjerenja za svaku onečišćujuću tvar
- (23) Glavni izvori (promet, grijanje u kućanstvima, industrijski izvori ili područje izvora itd.) (ako je dostupno)
- (24) Udaljenost od prevladavajućeg industrijskog izvora ili područja izvora (za industrijske postaje)
- (25) Vremenske reference postaje: datum početka i kraja
- (26) Zemljopisne koordinate: duljina, širina i visina postaje za praćenje
- (27) Dokumentacija o postaji uključujući karte i fotografije (internetska poveznica) (ako je dostupno)
- (28) Klasifikacija područja
- (29) Udaljenost od većeg raskrižja (za prometne postaje)
- (30) Procijenjena gustoća prometa (za prometne postaje)
- (31) Postotak gustog prometa (za prometne postaje, ako je dostupno)
- (32) Brzina prometa (za prometne postaje, ako je dostupno)
- (33) Ulični kanjon — širina ulice (za prometne postaje, ako je dostupno)
- (34) Ulični kanjon — srednja visina fasada zgrada (za prometne postaje, ako je dostupno)
- (35) Naziv mreže
- (36) Mreža: datum početka i kraja rada
- (37) Tijelo nadležno za upravljanje mrežom (vrsta podataka „Kontaktne podatke“)
- (38) Metoda procjene za zimsko posipanje pijeskom i solju (ako se primjenjuje članak 21. Direktive 2008/50/EZ)
- (39) Metoda procjene prirodnih doprinosa (ako se primjenjuje članak 20. Direktive 2008/50/EZ)
- (40) Ciljevi kvalitete podataka: vremenska pokrivenost
- (41) Ciljevi kvalitete podataka: bilježenje podataka
- (42) Ciljevi kvalitete podataka: procjena nesigurnosti
- (43) Ciljevi kvalitete podataka: dokumentacija o sljedivosti i procjena nesigurnosti
- (44) Ciljevi kvalitete podataka: dokumentacija o osiguranju i kontroli kvalitete (internetska poveznica)

iii. Informacije o indikativnim mjerenjima

- (1) ID kod indikativnog mjerenja
- (2) Opis metode mjerenja
- (3) Vrsta mjerenja
- (4) Metoda mjerenja

- (5) Oprema za mjerenje/uzorkovanje (ako je dostupno)
- (6) Granica detekcije (ako je dostupno)
- (7) Vrijeme uzorkovanja
- (8) Interval uzorkovanja
- (9) Zemljopisne koordinate: duljina, širina i visina
- (10) Metoda procjene za zimsko posipanje pijeskom i solju (ako se primjenjuje članak 21. Direktive 2008/50/EZ)
- (11) Metoda procjene prirodnih doprinosa (ako se primjenjuje članak 20. Direktive 2008/50/EZ)
- (12) Ciljevi kvalitete podataka: vremenska pokrivenost
- (13) Ciljevi kvalitete podataka: bilježenje podataka
- (14) Ciljevi kvalitete podataka: procjena nesigurnosti
- (15) Ciljevi kvalitete podataka: dokumentacija o sljedivosti i procjena nesigurnosti
- (16) Ciljevi kvalitete podataka: dokumentacija o osiguranju i kontroli kvalitete (internetska poveznica)

iv. *Informacije o modeliranju*

- (1) ID kod modeliranja
- (2) Vrsta Okolišnog cilja (vrsta podataka „Okolišni cilj”)
- (3) Metoda modeliranja: naziv
- (4) Metoda modeliranja: opis
- (5) Metoda modeliranja: dokumentacija (internetska poveznica)
- (6) Metoda modeliranja: potvrda mjerenjem
- (7) Metoda modeliranja: potvrda mjerenjem na lokacijama o kojima se ne izvješćuje u sklopu Direktive o kvaliteti zraka
- (8) Razdoblje modeliranja
- (9) Područje za modeliranje (vrsta podataka „Prostorni doseg”)
- (10) Prostorna razlučivost
- (11) Metoda procjene za zimsko posipanje pijeskom i solju (ako se primjenjuje članak 21. Direktive 2008/50/EZ)
- (12) Metoda procjene prirodnih doprinosa (ako se primjenjuje članak 20. Direktive 2008/50/EZ)
- (13) Ciljevi kvalitete podataka: procjena nesigurnosti
- (14) Ciljevi kvalitete podataka: dokumentacija o osiguranju i nadzoru kvalitete (internetska poveznica)

v. *Informacije o objektivnoj procjeni*

- (1) ID kod objektivne procjene
- (2) Opis
- (3) Područje za objektivnu procjenu (vrsta podataka „Prostorni doseg”)
- (4) Ciljevi kvalitete podataka: procjena nesigurnosti

(5) Ciljevi kvalitete podataka: dokumentacija o sljedivosti i procjena nesigurnosti

(6) Ciljevi kvalitete podataka: dokumentacija o osiguranju i kontroli kvalitete (internetska poveznica)

(E) Informacije o primarnim potvrđenim podacima o procjeni i primarnim najnovijim podacima o procjeni (članak 10.)

(1) Pružatelj podataka (vrsta podataka „Kontaktni podaci”)

(2) Dokumentacija o promjenama (vrsta podataka „Dokumentacija o promjenama”)

(3) Broj inačice

(4) Onečišćujuća tvar

(5) Jedinica onečišćujuće tvari

(6) Vrsta procjene

(7) Metoda procjene (poveznica na D)

(8) Datum početka i kraja uzorkovanja

(9) Vremenske jedinice i broj jedinica uzorkovanja

(10) Izmjerena vrijednost (uključujući razinu koncentracije onečišćujuće tvari koja se može pripisati prirodnim izvorima i zimskom posipanju pijeskom i solju (ako se primjenjuju članci 20. i 21. Direktive 2008/50/EZ))

(11) Modelirana vrijednost (vrsta podataka „Prostorno opažanje”) (uključujući razinu koncentracije onečišćujuće tvari koja se može pripisati prirodnim izvorima i zimskom posipanju pijeskom i solju (ako se primjenjuju članci 20. i 21. Direktive 2008/50/EZ))

(12) Valjanost

(13) Status potvrde

(F) Informacije o proizvedenim agregiranim podacima (članak 11.)

(1) ID kod procjene

(2) Informacije o zoni (poveznica na B)

(3) Onečišćujuća tvar

(4) Jedinica onečišćujuće tvari

(5) Okolišni cilj (vrsta podataka „Okolišni cilj”)

(6) Vrsta procjene

(7) Metoda procjene (poveznica na D)

(8) Vremenski okvir: datum početka i kraja razdoblja agregiranja

(9) Agregirana izmjerena vrijednost

(10) Agregirana modelirana vrijednost (vrsta podataka „Prostorno opažanje”)

(11) Ciljevi kvalitete podataka: vremenska pokrivenost

(12) Ciljevi kvalitete podataka: bilježenje podataka

(13) Ciljevi kvalitete podataka: procjena nesigurnosti

(14) Valjanost

(15) Status potvrde

(G) Informacije o postizanju okolišnih ciljeva (članak 12.)

Ove informacije moraju obuhvaćati sve zone i aglomeracije i biti u potpunosti usklađene s proizvedenim informacijama iz dijela F ovog Priloga o udruženim potvrđenim podacima o procjeni za onečišćujuće tvari za koje su utvrđeni okolišni ciljevi.

(1) Pružatelj podataka (vrsta podataka „Kontaktne podaci”)

(2) Godina izvješćivanja

(3) Dokumentacija o promjenama (vrsta podataka „Dokumentacija o promjenama”)

(4) Informacije o zoni (poveznica na B)

(5) Situacija prekoračenja (vrsta podataka „Situacija prekoračenja”)

(6) Onečišćujuća tvar

(7) Informacije o procjeni (poveznica na D)

(8) Prekoračenje okolišnog cilja

(9) Prekoračenje okolišnog cilja uvećanog za granicu tolerancije

(10) Prekoračenje koje uzima u obzir prirodne izvore

(11) Prekoračenje koje uzima u obzir zimsko posipanje pijeskom ili solju

(12) Situacija prekoračenja nakon uzimanja u obzir prirodnih doprinosa i zimskog posipanja pijeskom ili solju (vrsta podataka „Situacija prekoračenja”)

(13) Ukupni broj prekoračenja (uključuje 8 do 11)

(H) Informacije o planovima za poboljšanje kvalitete zraka (članak 13.)

(1) Pružatelj podataka (vrsta podataka „Kontaktne podaci”)

(2) Dokumentacija o promjenama (vrsta podataka „Dokumentacija o promjenama”)

(3) Plan za poboljšanje kvalitete zraka: kod

(4) Plan za poboljšanje kvalitete zraka: naziv

(5) Plan za poboljšanje kvalitete zraka: referentna godina prvog prekoračenja

(6) Nadležno tijelo (vrsta podataka „Kontaktne podaci”)

(7) Plan za poboljšanje kvalitete zraka: status

(8) Plan za poboljšanje kvalitete zraka: obuhvaćene onečišćujuće tvari

(9) Plan za poboljšanje kvalitete zraka: datum službenog usvajanja

(10) Plan za poboljšanje kvalitete zraka: raspored provođenja

(11) Uputa na plan za poboljšanje kvalitete zraka (internetska poveznica)

(12) Uputa na provođenje (internetska poveznica)

(13) Relevantno izdanje (vrsta podataka „Objava”)

(14) Kod relevantne situacije/situacija prekoračenja (poveznica na G)

(I) Informacije o raspodjeli izvora (članak 13.)

- (1) Kod (kodovi) situacije prekoračenja (poveznica na G)
- (2) Referentna godina
- (3) Regionalno pozadinsko područje: ukupno
- (4) Regionalno pozadinsko područje: unutar države članice
- (5) Regionalno pozadinsko područje: prekogranično
- (6) Regionalno pozadinsko područje: prirodno
- (7) Povećanje u urbanom pozadinskom području: ukupno
- (8) Povećanje u urbanom pozadinskom području: promet
- (9) Povećanje u urbanom pozadinskom području: industrija, uključujući proizvodnju topline i električne energije
- (10) Povećanje u urbanom pozadinskom području: poljoprivreda
- (11) Povećanje u urbanom pozadinskom području: poslovno i rezidencijalno područje
- (12) Povećanje u urbanom pozadinskom području: brodski prijevoz
- (13) Povećanje u urbanom pozadinskom području: necestovna pokretna mašinerija
- (14) Povećanje u urbanom pozadinskom području: prirodno
- (15) Povećanje u urbanom pozadinskom području: prekogranično
- (16) Lokalno povećanje: ukupno
- (17) Lokalno povećanje: promet
- (18) Lokalno povećanje: industrija, uključujući proizvodnju topline i električne energije
- (19) Lokalno povećanje: poljoprivreda
- (20) Lokalno povećanje: poslovno i rezidencijalno područje
- (21) Lokalno povećanje: brodski prijevoz
- (22) Lokalno povećanje: necestovna pokretna mašinerija
- (23) Lokalno povećanje: prirodno
- (24) Lokalno povećanje: prekogranično

(II) Informacije o scenariju za godinu postizanja (članak 13.)

- (1) Kod situacije prekoračenja (poveznica na G)
- (2) Kod scenarija
- (3) Kod plana za poboljšanje kvalitete zraka (poveznica na H)
- (4) Referentna godina za koju se rade projekcije
- (5) Referentna godina od koje počinju projekcije
- (6) Raspodjela izvora (poveznica na I)

- (7) Relevantno izdanje (vrsta podataka „Objava”)
- (8) Osnovno stanje: opis scenarija emisija
- (9) Osnovno stanje: ukupan broj emisija u relevantnoj prostornoj jedinici
- (10) Osnovno stanje: uključene mjere (poveznica na K)
- (11) Osnovno stanje: očekivane razine koncentracija u projekcijskoj godini
- (12) Osnovno stanje: očekivani broj prekoračenja u projekcijskoj godini
- (13) Projekcija: opis scenarija emisija
- (14) Projekcija: ukupan broj emisija u relevantnoj prostornoj jedinici
- (15) Projekcija: uključene mjere (poveznica na K)
- (16) Projekcija: očekivane razine koncentracija u projekcijskoj godini
- (17) Projekcija: očekivani broj prekoračenja u projekcijskoj godini

(K) Informacije o mjerama (članci 13. i 14.)

- (1) Kod (kodovi) situacije prekoračenja (poveznica na G)
 - (2) Kod plana za poboljšanje kvalitete zraka (poveznica na H)
 - (3) Kod scenarija vrednovanja (poveznica na J)
 - (4) Mjera: kod
 - (5) Mjera: naziv
 - (6) Mjera: opis
 - (7) Mjera: klasifikacija
 - (8) Mjera: vrsta
 - (9) Mjera: administrativna razina
 - (10) Mjera: vremenski raspon
 - (11) Mjera: obuhvaćen sektor izvora
 - (12) Mjera: prostorni doseg
 - (13) Procjena troškova izvedbe (ako je dostupno)
 - (14) Planirana izvedba: datum početka i kraja
 - (15) Datum predviđenog potpunog učinka mjere
 - (16) Drugi ključni datumi izvedbe
 - (17) Pokazatelj za praćenje napretka
 - (18) Smanjenje godišnjih emisija kao rezultat provedene mjere
 - (19) Očekivani učinak izražen u razini koncentracija u projekcijskoj godini (ako je dostupno)
 - (20) Očekivani učinak izražen u broju prekoračenja u projekcijskoj godini (ako je dostupno)
-

32012R0125

15.2.2012.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 41/1

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 125/2012**od 14. veljače 2012.****o izmjeni Priloga XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija („REACH“)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točke (c) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH), osnivanju Europske agencije za kemikalije, izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezine članke 58. i 131.,

budući da:

(1) Uredbom (EZ) br. 1907/2006 predviđa se da tvari koje ispunjavaju kriterije prema kojima se razvrstavaju kao kancerogene (kategorija 1.A ili 1.B), mutagene (kategorija 1.A ili 1.B) ili reproduktivno toksične tvari (kategorija 1.A ili 1.B) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa ⁽²⁾, tvari koje su postojane, bioakumulativne ili toksične, tvari koje su vrlo postojane i vrlo bioakumulativne i tvari za koje postoje znanstveni dokazi o vjerojatnim ozbiljnim učincima na zdravlje ljudi ili okoliš koji su jednako zabrinjavajući mogu biti podložne odobrenju.

(2) Diizobutil ftalat (DIBP) ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao reproduktivno toksične (kategorija 1.B) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa

(3) Diarsenov trioksid ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao kancerogene (kategorija 1.A) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točke (a) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

(4) Diarsenov pentaoksid ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao kancerogene (kategorija 1.A) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točke (a) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

(5) Olovni kromat ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao kancerogene (kategorija 1.B) i reproduktivno toksične (kategorija 1.A) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točaka (a) i (c) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

(6) Olovni sulfat kromat (C.I. Pigment žuto 34) ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao kancerogene (kategorija 1.B) i reproduktivno toksične (kategorija 1.A) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi

⁽¹⁾ SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

⁽²⁾ SL L 353, 31.12.2008., str. 1.

- (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točaka (a) i (c) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.
- (7) Olovni kromat molibdat sulfat crveni (C.I. Pigment crveno 104) ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao kancerogene (kategorija 1.B) i reproduktivno toksične (kategorija 1.A) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točaka (a) i (c) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.
- (8) Tris (2-kloroetil) fosfat (TCEP) ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao reproduktivno toksične (kategorija 1.B) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točke (c) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.
- (9) 2,4-dinitrotoluen (2,4 DNT) ispunjava kriterije prema kojima se tvari razvrstavaju kao kancerogene (kategorija 1.B) u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 pa stoga ispunjava kriterije za uključivanje u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 iz članka 57. točke (a) te Uredbe. Ta je tvar određena i stavljena na popis tvari predloženih za uključivanje u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.
- (10) U svojoj preporuci od 17. prosinca 2010. ⁽¹⁾ Europska agencija za kemikalije preporučila je da se gore spomenute tvari prioritarno uključe u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 u skladu s člankom 58. te Uredbe.
- (11) Kad podnositelj zahtjeva želi tvar nastaviti koristiti ili stavljati na tržište, za svaku tvar navedenu u Prilogu XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 primjereno je odrediti datum do kojeg se zahtjevi moraju dostaviti Europskoj agenciji za kemikalije, u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) podtočkom ii. te uredbe.
- (12) Za svaku tvar navedenu u Prilogu XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 primjereno je odrediti datum od kojeg su uporaba i stavljanje u promet zabranjeni, u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) podtočkom i. te Uredbe.
- (13) U preporuci Europske agencije za kemikalije od 17. prosinca 2010. za tvari navedene u Prilogu ovo
- Uredbi određeni su različiti datumi kao krajnji rokovi za podnošenje zahtjeva. Te bi datume trebalo utvrditi na temelju vremena za koje se procjenjuje da bi moglo biti potrebno za izradu zahtjeva za odobrenje, uzimajući u obzir dostupne informacije o različitim tvarima i informacije primljene tijekom javne rasprave provedene u skladu s člankom 58. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1907/2006. U obzir treba uzeti i sposobnost Agencije da obradi zahtjeve u roku koji je predviđen u Uredbi (EZ) br. 1907/2006.
- (14) U skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) podtočkom ii. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, treba utvrditi krajnji rok za dostavu zahtjeva koji je najmanje 18 mjeseci raniji od datuma povlačenja.
- (15) Diizobutil ftalat je alternativna tvar za dibutil ftalat koji je već uvršten u Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006. Kako bi se izbjegla potencijalna zamjena te dvije tvari, kao krajnji rok za dostavu zahtjeva za diizobutil ftalat trebalo bi utvrditi datum koji je što je moguće bliži krajnjem roku da dostavu zahtjeva utvrđenom za dibutil ftalat.
- (16) Člankom 58. stavkom 1. točkom (e) u vezi s člankom 58. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 predviđa se mogućnost izuzimanja uporaba ili kategorija uporaba u slučajevima u kojima su minimalni zahtjevi u pogledu zaštite zdravlja ljudi ili okoliša posebno propisani zakonodavstvom EU-a koje osigurava odgovarajuću kontrolu rizika. U skladu s informacijama koje su trenutačno dostupne, na temelju tih odredaba nije primjereno utvrditi izuzeća.
- (17) Na temelju trenutačno dostupnih informacija nije primjereno utvrditi izuzeća za istraživanje i razvoj usmjeren na proizvod ili tehnologiju.
- (18) Na temelju trenutačno dostupnih informacija nije primjereno utvrditi razdoblja preispitivanja za određene uporabe.
- (19) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 133. Uredbe (EZ) br. 1907/2006,
- DONIJELA JE OVU UREDBU:
- Članak 1.
- Prilog XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.
- Članak 2.
- Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

⁽¹⁾ http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/annex_xiv_rec/second_annex_xiv_rec_en.asp

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. veljače 2012.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO

PRILOG

U tablici u Prilogu XIV. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 dodaju se sljedeći unosi:

Unos br.	Tvar	Intrinzično svojstvo ili svojstva iz članka 57.	Prijelazna rješenja		Izuzete uporabe (kategorije uporaba)	Razdoblja preispitivanja
			Krajnji rok za dostavu zahtjeva (*)	Datum povlačenja (**)		
„7.	Diizobutil ftalat (DIBP) EZ br.: 201-553-2 CAS br.: 84-69-5	Reproduktivno toksičan (kategorija 1.B)	21. kolovoza 2013.	21. veljače 2015.	—	—
8.	Diarsenov trioksid EZ br.: 215-481-4 CAS br.: 1327-53-3	Kancerogen (kategorija 1.A)	21. studenoga 2013.	21. svibnja 2015.	—	—
9.	Diarsenov pentaoksid EZ br.: 215-116-9 CAS br.: 1303-28-2	Kancerogen (kategorija 1.A)	21. studenoga 2013.	21. svibnja 2015.	—	—
10.	Olovni kromat EZ br.: 231-846-0 CAS br.: 7758-97-6	Kancerogen (kategorija 1.B) Reproduktivno toksičan (kategorija 1.A)	21. studenoga 2013.	21. svibnja 2015.	—	—
11.	Olovni sulfokromat žuti (C.I. Pigment žuto 34) EZ br.: 215-693-7 CAS br.: 1344-37-2	Kancerogen (kategorija 1.B) Reproduktivno toksičan (kategorija 1.A)	21. studenoga 2013.	21. svibnja 2015.	—	—
12.	Olovni kromat molibdat sulfat crveni (C.I. Pigment crveno 104) EZ br.: 235-759-9 CAS br.: 12656-85-8	Kancerogen (kategorija 1.B) Reproduktivno toksičan (kategorija 1.A)	21. studenoga 2013.	21. svibnja 2015.		
13.	Tris (2-kloroetil) fosfat (TCEP) EZ br.: 204-118-5 CAS br.: 115-96-8	Reproduktivno toksičan (kategorija 1.B)	21. veljače 2014.	21. kolovoza 2015.		
14.	2,4-dinitrotoluen (2,4-DNT) EZ br.: 204-450-0 CAS br.: 121-14-2	Kancerogen (kategorija 1.B)	21. veljače 2014.	21. kolovoza 2015.		

(*) Datum iz članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

(**) Datum iz članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke i. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

CIJENA PRETPLATE ZA 2013. g. (bez PDV-a, uključujući uobičajene troškove otpreme)

Službeni list EU, serije L + C, tiskano izdanje	na 22 službena jezika EU	1 300 EUR godišnje
Službeni list EU, serije L + C, tiskano izdanje + godišnje izdanje na DVD-u	na 22 službena jezika EU	1 420 EUR godišnje
Službeni list EU, serija L, tiskano izdanje	na 22 službena jezika EU	910 EUR godišnje
Službeni list EU, serije L + C, mjesečno izdanje na DVD-u (zbirno izdanje)	na 22 službena jezika EU	100 EUR godišnje
Dodatak Službenom listu (serija S – natječaji za javnu nabavu), DVD, jedno izdanje tjedno	višejezično: na 23 službena jezika EU	200 EUR godišnje
Službeni list EU, serija C – natječaji	na jeziku/jezicima ovisno o natječaju/natječajima	50 EUR godišnje
Pravna stečevina EU, posebno tiskano izdanje	na hrvatskom jeziku	4 000 EUR

Pretplata na *Službeni list Europske unije*, koji se objavljuje na službenim jezicima Europske unije, dostupna je u 22 jezične inačice. Službeni list sastoji se od dviju serija: L (Zakonodavstvo) i C (Informacije i objave).

Na svaku se jezičnu inačicu pretplaćuje posebno.

U skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 920/2005, objavljenom u Službenom listu L 156 od 18. lipnja 2005., institucije Europske unije nisu privremeno dužne sastaviti sve akte na irskome i objaviti ih na tom jeziku. Izdanja Službenog lista na irskom jeziku stoga se prodaju odvojeno.

Pretplatom na Dodatak Službenom listu (serija S – natječaji za javnu nabavu) obuhvaćena su sva 23 službena jezika na jednome višejezičnom DVD-u.

Pretplatnici *Službenog lista Europske unije* mogu na zahtjev primati različite priloge uz Službeni list. Pretplatnici se obavješćuju o objavljivanju priloga putem obavijesti umetnute u *Službeni list Europske unije*.

Prodaja i pretplata

Pretplatnici se na zasebno plative periodične publikacije, kao što je pretplata na *Službeni list Europske unije*, pretplaćuju preko naših prodajnih zastupnika. Popis prodajnih zastupnika nalazi se na stranici:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hr.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) omogućuje izravan i besplatan pristup zakonodavstvu Europske unije. Ta stranica omogućuje pregled *Službenog lista Europske unije*, kao i Ugovora, zakonodavstva, sudske prakse i pripremnih akata.

Više obavijesti o Europskoj uniji može se pronaći na stranici: <http://europa.eu>

FX-AZ-13-148-HR-C

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HR